

UD = 14.295
KDE: 14.164

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΕΛΩΔΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ ΗΧΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ 10^ο ΕΩΣ ΤΟ 16^ο ΑΙΩΝΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΚΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΚΕΡΚΥΡΑ 2004

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

Δημήτρης Γιαννέλος, αναπληρωτής καθηγητής - επιβλέπων

Τριμγκραντ Καλαβρυτινού, μόνιμη επίκουρος καθηγήτρια

Ιωάννης Παπαθανασίου, επίκουρος καθηγητής

Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή

Δημήτρης Γιαννέλος, αναπληρωτής καθηγητής – επιβλέπων

Τριμγκραντ Καλαβρυτινού, μόνιμη επίκουρος καθηγήτρια

Ιωάννης Παπαθανασίου, επίκουρος καθηγητής

Αντώνιος Αλυγιζάκης, καθηγητής

Χαράλαμπος Ξανθουδάκης, καθηγητής

Δημήτριος Τσουγκαράκης, καθηγητής

Μαρία Αλεξάνδρου, λέκτορας

“Η έγκριση της διδακτορικής διατριβής από το Τμήμα των Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, δεν υποδηλοί αποδοχή των γνωμών του συγγραφέως”
(Νόμος 5343/32, άρθρ. 202, παρ. 2 και Ν. 1268/82, άρθρα. 50, παρ. 8).

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Πρόεδρο του Τμήματος
Καθηγητή Χαράλαμπο Ξανθουδάκη

*Στη σύζυγό μου Καλομοίρα και
στο γιο μου Αλέξανδρο*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	11
Πίνακας βραχυγραφιών	13
Βραχυγραφίες μεσαιωνικών βυζαντινών μουσικών Ειρμολογίων	14

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το βυζαντινό μουσικό Ειρμολόγιο.....	17
- Η δομή του Ειρμολογίου	19
- Η χρήση του Ειρμολογίου	21
- Θεματολογία των ειρμών	22
- Μελέτες του μεσαιωνικού μουσικού Ειρμολογίου.....	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΟ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ ΗΧΟΥ

Ειρμολογικές πηγές - περιγραφική αναφορά.....	29
Τυπολογίες των Ειρμολογίων	30
Περιγραφική αναφορά των άμεσων μουσικών πηγών.....	32
Αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Βαρέος ήχου.....	61
Κατάταξη των Ειρμολογίων κατά τυπολογία.....	161
Ακολουθίες των ανομοιομερών πλήρων Ειρμολογίων <i>AkO</i>	162
Ακολουθίες των ομοιομερών Ειρμολογίων <i>AkO</i>	170
Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια.....	175
- Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια <i>AkO</i>	175
- Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια <i>OdO</i>	184
- Ανομοιομερή σύντομα μικτά Ειρμολόγια <i>AkO + OdO</i>	189
Ανασύνθεση των διαμελισμένων Ακολουθιών	195

Ποιητές - Υμνογράφοι.....	203
Συγκριτικός πίνακας ειρμών	207
Το επίγραμμα του ήχου	229

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΟ ΜΕΛΩΔΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ ΗΧΟΥ

Το σημειογραφικό σύστημα των μουσικών παραδειγμάτων	231
Τα μελωδικά χαρακτηριστικά του Βαρέος ήχου	233
- Ήχημα	233
- Μαρτυρία.....	236
- Έκταση (ambitus)	240
- Δεσπίζοντες φθόγγοι.....	240
- Κλίμακα.....	240
- Μελωδικές περιοχές.....	248
- Μελωδικές ενάρξεις- <i>initia</i>	252
- Τυπικές μελωδικές καταλήξεις.....	259
- Μελωδικές φράσεις.....	268
 Μορφολογική ανάλυση των ειρμών	276
- 1. Ειρμός: <i>Πόντω ἐκάλυπεν</i>	277
- 2. Ειρμός: <i>Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν</i>	279
- 3. Ειρμός: <i>Κατανοῶν ὁ προφήτης</i>	281
- 4. Ειρμός: <i>Τὸ διὰ τὸν φόβον σου</i>	283
- 5. Ειρμός: <i>Ναυτιῶν τῷ σάλῳ</i>	285
- 6. Ειρμός: <i>Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς</i>	287
- 7. Ειρμός: <i>Ἄφλεκτος πυρὶ</i>	289
- 8. Ειρμός: <i>Μὴ τῆς φθορᾶς</i>	291
- 9. Ειρμός: <i>Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ</i>	293
- 10. Ειρμός: <i>Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν</i>	295

Συμπεράσματα	297
Παράλληλη σημειογραφία ειρμών	304
Παράλληλη μεταγραφή ειρμών	365
Η ειρμολογική μελωδική παράδοση	405
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	415

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση.....	427
Ξενόγλωσση.....	431

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. “Ειρμολόγιον” του Ευστρατιάδη - Ειρμοί του Βαρέος ήχου	438
2. Συμπληρωματικές Ακολουθίες και ειρμοί.....	495
3. Φωτοτυπημένα δείγματα των χειρογράφων	511

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βυζαντινό μεσαιωνικό μουσικό Ειρμολόγιο, στοιχειοθετεί τη συλλογή των ειρμών, δηλαδή σύντομων ποιητικομελωδικών συνθέσεων συλλαβικού χαρακτήρα. Ως ολοκληρωμένο διδακτικό βιβλίο της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, έκανε την εμφάνισή του το 10^ο αιώνα. Έκτοτε η σύνταξή του ακολούθησε μια αέναη πορεία που χαρακτηρίστηκε από διάφορες εξελικτικές φάσεις, σχετιζόμενες τόσο με το ποιητικό όσο και με το μελωδικό του περιεχόμενο, το οποίο διαρθρώνονταν σε οκτώ ενότητες, όσοι και οι ήχοι της βυζαντινής μουσικής.

Το ποιητικό και μελωδικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, που αποτελεί και το αντικείμενο της παρούσας μελέτης, περιέχεται σε είκοσι πέντε μουσικά περγαμηνά και χαρτώα χειρόγραφα Ειρμολόγια. Η σύνταξή τους εκτείνεται χρονικά από το 10^ο μέχρι και το 15^ο αιώνα. Η χρονική αυτή περίοδος είναι συνυφασμένη τόσο με τη δημιουργία ολοκληρωμένων μουσικών Ειρμολογίων, όσο και με την εσωτερική διαρθρωτική τους εξέλιξη.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό, ότι η εσωτερική διάρθρωση του ποιητικού περιεχομένου των Ειρμολογίων όπως παγιώθηκε μέχρι και το 15^ο αι., υιοθετήθηκε και κατά το 16^ο αι. Το μελωδικό όμως περιεχόμενο των Ειρμολογίων που συντάχτηκαν κατά το 16^ο αι., παρουσιάζει σημαντικές αποκλείσεις σε σχέση με την προηγούμενη μελωδική παράδοση. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα αυτό έπειτα από την εξέταση των μελωδικών γραμμών που αποτυπώνεται στα χφφ. Σινά 1259, Σινά 1260, Ιβήρων 1154 και στο Ιβήρων 1101. Οι μελωδικές αποκλείσεις που αποτυπώνονται στα παραπάνω Ειρμολόγια, της μεταβυζαντινής όμως περιόδου, αποτέλεσαν τον κύριο λόγο για τον οποίο δεν συμπεριλάβαμε στην παρούσα εργασία Ειρμολόγια του 16^{ου} αιώνα, όπως αναφέρεται στον τίτλο της διατριβής.

Τα τελευταία χρόνια, τα μουσικά βυζαντινά Ειρμολόγια του Μεσαίωνα αποτέλεσαν αντικείμενο συστηματικής – συγκριτικής μελέτης, η οποία σχετίστηκε τόσο με το ποιητικό όσο και με το μελωδικό τους περιεχόμενο. Δύο μελέτες που είχαν ως αντικείμενο το Δεύτερο και τον Τέταρτο ήχο αντίστοιχα, έθεσαν τις βάσεις για τον τρόπο επιστημονικής προσέγγισης του υλικού.

Η παρούσα εργασία έρχεται ως συνέχεια των δύο προηγούμενων. Ερευνά τις άμεσες πηγές που σχετίζονται με τα βυζαντινά μουσικά Ειρμολόγια, και επικεντρώνεται αποκλειστικά στα ποιητικά κείμενα και στις μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου, στοχεύοντας στην πλήρη κατανόηση της δομής του. Στα πλαίσια αυτά επιχειρείται η διάκριση των Ειρμολογίων σε τρεις τυπολογίες, η μορφολογική ανάλυση των ειρμών και η ομαδοποίηση των Ειρμολογίων.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες αλλά και την ευγνωμοσύνη μου προς τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Δημήτρη Γιαννέλο, ο οποίος καθ' όλη τη διάρκεια της προσπάθειάς μου, με την επιστημονική του καθοδήγηση αλλά και με την αδιάλειπτη συμπαράστασή του, συνέβαλε καταλυτικά έτσι ώστε η εργασία αυτή να περατωθεί.

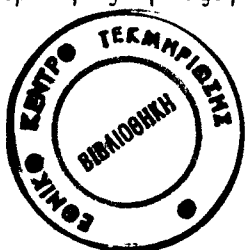
Εκφράζω την ευγνωμοσύνη μου επίσης, τόσο προς τους συμβούλους καθηγητές κ. Τριμγκραντ Καλαβρυτινού και Ιωάννη Παπαθανασίου, όσο και προς τον καθηγητή κ. Αντώνιο Αλυγιζάκη και τη λέκτορα κ. Μαρία Αλεξάνδρου, οι οποίοι με τις υποδείξεις και τις συμβουλές τους βοήθησαν σημαντικά έτσι ώστε να φτάσει στην τελική της μορφή η παρούσα εργασία.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω προς τον σύμβουλο καθηγητή κ. Ιωάννη Παπαθανασίου ο οποίος υπήρξε πολύτιμος αρωγός της όλης προσπάθειάς μου, παρέχοντας τις τόσο πολύτιμες επιστημονικές του συμβουλές.

Θα ήταν παράλειψη από την πλευρά μου να μην εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον αείμνηστο καθηγητή Jorgen Raasted, με την καθοδήγηση του οποίου εντρύφησα στο μεσαιωνικό Ειρμολόγιο. Για τη βοήθεια που μου πρόσφεραν κατά τη διάρκεια της συλλογής του ερευνητικού υλικού, αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τον καθηγητή κ. Christian Troelsgaard, την κ. Μαρία Αλεξάνδρου, καθώς επίσης την Joanna Ball, Sub-Librarian του Trinity College Library του Cambridge και την κ. Κατερίνα Κατσαρού, Επιστημονική Ερευνήτρια του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών της Ιεράς Μονής Βλατάδων.

Για τις διορθωτικές παρεμβάσεις, ευχαριστώ θερμά το φιλόλογο κ. Πέτρο Πετράτο.

Τέλος, επιθυμώ να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου προς την οικογένεια μου και ιδιαίτερα προς τη σύζυγό μου, για την αμέριστη συμπαράστασή της.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ

<i>AkO</i>	Ειμολόγια κατά σειρά Ακολουθιών
<i>CIMÁGL</i>	Cahiers de l'Institut du Moyen Âge grec et latin
<i>CSRM</i>	Corpus scriptorum de re Musica
<i>EE</i>	Ειμολόγιο του Σωφρόνιου Ευστρατιάδη
<i>ΘHE</i>	Θρησκευτική και Ηθική Εγκυκλοπαιδεία
<i>IBM</i>	Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας
<i>JÖB</i>	Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik
<i>LSJ</i>	Liddell-Scott-Jones
<i>MIET</i>	Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης
<i>MMB</i>	Monumenta Musicae Byzantinae
<i>OdO</i>	Ειμολόγια κατά σειρά Ωδών
<i>ΠΕΑ</i>	Παράρτημα Εκκλησιαστικής Αλήθειας
Πίν.	Πίνακας
<i>ΠΗΠΜ</i>	Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών
αι.	αιώνας
επιμ.	επιμέλεια
λ.	λείμμα
σ.	σελίδα-ες
τόμ.	τόμος
υπ.	υποσημείωση
φ.	φύλλο χειρογράφου
φφ.	φύλλα χειρογράφου
χφ.	χειρόγραφο
χφφ.	χειρόγραφα

Βραχυγραφίες μεσαιωνικών βυζαντινών μουσικών Ειρμολογίων¹

Ca	Άγιον Όρος - Καρακάλλου 213/224
D	Άγιον Όρος - Διονυσίου 172
E	Άγιον Όρος - Εσφιγμένου 54
F	Άγιον Όρος - Φιλοθέου 131
G	Cryptensis E.γ. II
Ga	Cryptensis E.γ. III
H	Άγιον Όρος - Ιβήρων 470
H-2	Άγιον Όρος - Ιβήρων 1044
H-4	Άγιον Όρος - Ιβήρων 1259
L	Άγιον Όρος - Λαύρα Β. 32
La	Άγιον Όρος - Λαύρα Γ. 9
O	Παρίσι - Coislin 220
P	Πάτμος 55
Pa	Πάτμος 54
Q	Άγιον Όρος - Παντοκράτορος 215
Pb	Πάτμος 480
Pc	Πάτμος 473
S	Πατριαρχείο Ιεροσολύμων - Σάββα 83
Sa	Πατριαρχείο Ιεροσολύμων - Σάββα 599
Si	Σινά 929
Si1	Σινά 1256
Si2	Σινά 1257
Si3	Σινά 1258
V	Βατικανό - Palatino greco 243

¹ Στην παρούσα μελέτη υιοθετήθηκαν οι βραχυγραφίες των Ειρμολογίων που εισήγαγαν οι ερευνητές: Constantin Floros, Richard von Busch, Miloš Velimirović και Ιωάννης Παπαθανασίου. Βλ. αντίστοιχα FLOROS Constantin, *Universale Neumenkunde*, τόμ. I, Kassel 1970, σ. 63-66. BUSCH von Richard, *Untersuchungen zum byzantinischen Heirmologion, Der Echos Deuteros*, Karl Dieter Wagner, Hamburg 1971, σ. 21-37. VELIMIROVIĆ Miloš, «The Byzantine Heirmos and Heirmologion», στο: *Gattungen der Musik in Einzeldarstellungen Gedenkschrift Leo Schrade*, France, Bern und München 1973, σ. 208-229. PAPATHANASSIOU Ioannis, *Il Quarto Modo Autentico nella Tradizione Medievale Irmologica*, (Ph.D. – University of Copenhagen), Copenhagen 1994, τόμ. I, σ. 13. Για το Ειρμολόγιο Φιλοθέου 131, το οποίο δεν έγινε αντικείμενο μελέτης μέχρι σήμερα, εισαγάγαμε τη βραχυγραφία F.

Y Cambridge, Trinity College 1165 (O. 2. 61)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το βυζαντινό μουσικό Ειρμολόγιο

Το βυζαντινό μουσικό Ειρμολόγιο ως ολοκληρωμένο χειρόγραφο βιβλίο² εμφανίστηκε το 10^ο μ.Χ. αι. Διέγραψε μια σημαντική αδιάκοπη πορεία, η οποία σηματοδοτήθηκε από εξελικτικές φάσεις που σχετίζονταν τόσο με το ποιητικό όσο και με το μελωδικό του περιεχόμενο. Το αρχαιότερο ολοκληρωμένο μουσικό Ειρμολόγιο συντάχθηκε το 10^ο μ.Χ. αι. και φυλάσσεται στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας του Αγίου Όρους, χφ. Λαύρα Β. 32. Σήμερα είναι βέβαιο ότι μουσικό Ειρμολόγιο χρησιμοποιήθηκε στη βυζαντινή επικράτεια ήδη από το δεύτερο μισό του 8^{ου} μ.Χ. αι. Μια τέτοια περίπτωση είναι το σπάραγμα του περγαμηνού παλίμψηστου χειρόγραφου *Garrett 24*, που βρίσκεται στη Firestone Library του Princeton. Η υπερκείμενη γραφή του (*scriptio superior*) παραδίδει γεωργιανό κείμενο του 11^{ου} αι. Το 1992 ο Jørgen Raasted, εξετάζοντας προσεκτικά το χειρόγραφο αυτό³, διαπίστωσε ότι η υποκείμενη γραφή του (*scriptio inferior*) που περιέχεται στα φφ. 63r-70r, παραδίδει το αρχαιότερο ελληνικό Ειρμολόγιο παλαιστινιακής προέλευσης, στο οποίο διακρίνεται, σε μερικούς ειρμούς του Πρώτου και του Δευτέρου ήχου, ένα μουσικό σημάδι, η *οξεία*. Οι ειρμοί αυτοί αποδίδονται στους σαββαΐτες υμνογράφους Ιωάννη Δαμασκηνό, Ανδρέα Κρήτης, Κοσμά Μοναχό και στους στουδίτες Γερμανό και Κυπριανό αντίστοιχα. Η σημαντική αυτή διαπίστωση μας οδηγεί στην υπόθεση ότι είναι πιθανόν και άλλα μουσικά Ειρμολόγια και λειτουργικά βιβλία γενικότερα να είχαν την ίδια τύχη με το χφ. *Garrett 24* για λόγους καθαρά οικονομικούς εξαιτίας του υψηλού κόστους της περγαμηνής⁴. Η έλλειψη όμως άμεσων πηγών μέχρι το 10^ο αιώνα που σχετίζονταν με το μουσικό Ειρμολόγιο ειδικότερα αλλά και με τα λειτουργικά μουσικά βιβλία γενικότερα, είναι πολύ πιθανόν να οφείλεται σε γεγονότα που

² Για το βυζαντινό χειρόγραφο βιβλίο, βλ. HUNGER Herbert, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

³ Βλ. RAASTED Jørgen, «The Princeton Heirmologion Palimpsest», *CIMAGL* 62, 1992, σ. 219-232.

⁴ Είναι πολύ πιθανόν η παλαιογραφική έρευνα, που εστιάζει το ενδιαφέρον της στην εξέταση των παλίμψηστων χειρογράφων, να φέρει στο φως και άλλα μουσικά Ειρμολόγια έστω και αποσπασματικά, που συντάχθηκαν πριν το 10^ο μ.Χ. αι. Για τα παλίμψηστα ελληνικά χειρόγραφα, βλ. MIONI Elpidio, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, MIET, Αθήνα 1985³, σ. 51-53.

επέφεραν εντονότατο πλήγμα στη δραστηριότητα των διαφόρων κέντρων αντιγραφής κωδίκων, όπως πυρκαγιές, σεισμοί αλλά και γεγονότα πολιτικού και θρησκευτικού χαρακτήρα⁵.

Ως υλικό γραφής για τη σύνταξη του Ειρμολογίου χρησιμοποιήθηκε αρχικά η περγαμινή και το χαρτί μεταγενέστερα από ανώνυμους, στις περισσότερες περιπτώσεις, συντάκτες – γραφείς. Οι τελευταίοι είχαν δραστηριοποιηθεί τόσο σε οργανωμένα βιβλιογραφικά εργαστήρια –*scriptoria*⁶- όσο και μεμονωμένα σε διάφορες Ιερές Μονές της βυζαντινής επικράτειας.

Η δομή του Ειρμολογίου

Το μεσαιωνικό μουσικό Ειρμολόγιο στοιχειοθετείται από μια συλλογή σύντομων ποιητικομελωδικών συνθέσεων συλλαβικού χαρακτήρα, τους ειρμούς. Ο ειρμός⁷ αντιστοιχεί στο πρώτο αυτόμελο τροπάριο της κάθε ωδής της Ακολουθίας⁸

⁵ Βλ. GERTSMAN Evgenij, *The lost centuries of Byzantine Music*, St. Petersburg 2001, σ. 13-21.

⁶ Για τα βυζαντινά βιβλιογραφικά εργαστήρια, βλ. IRIGOIN Jean, *Pour une étude des centres de copie byzantins*, Scriptorium 12, 1958, σ. 208-227 και 13, 1959, σ. 177-209.

⁷ Ο όρος *είρμος* προέρχεται από το ρήμα *είρω*= συνδέω. Βλ. LSJ, στο λ. *είρμος*. Στην υμνογραφία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, ο ειρμός αποτελεί το βασικό συστατικό στοιχείο του Κανόνα. Ο κάθε Κανόνας σχηματίζεται από οκτώ ή εννέα ωδές. Η κάθε ωδή με τη σειρά της στοιχειοθετείται από τον ειρμό και δύο ή περισσότερα τροπάρια που τον ακολουθούν. Ο ειρμός αποτελεί το μετρικό, ρυθμικό και μελωδικό πρότυπο –αυτόμελο ή πρωτόμελο- για τη σύνθεση των τροπαρίων. Προκύπτει κατά συνέπεια, μια άρρηκτη σχέση του ειρμού και των τροπαρίων. Έτσι μπορεί να εξηγηθεί και εννοιολογικά η λέξη ειρμός, ως υμνογραφικός όρος. Η σχέση αυτή σε πολλές περιπτώσεις δεν υφίσταται. Είναι ενδεικτικό το σχόλιο του Θεοδοσίου του Γραμματικού (8^{ος} - 9^{ος} αι.) που αναφέρεται στον τρόπο, με τον οποίο θα έπρεπε κανείς να συνθέτει τον Κανόνα: «Ἐάν τις θέλῃ ποιῆσαι κανόνα, πρῶτον δεῖ μελίσαι τὸν εἰρμόν, εἶτα ἐπαγαγεῖν τὰ τροπάρια ἰσοσυλλαβοῦντα καὶ ὁμοτονοῦντα τῷ εἰρμῷ καὶ τὸν σκοπὸν ἀποσώζοντα». Βλ. ΜΗΤΣΑΚΗΣ Καρυοφίλης, *Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία, ἀπὸ τὴν εποχὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἕως τὴν Εἰκονομαχίαν*, Γρηγόρης, Αθήνα 1986, σ. 222. Τίθεται ἐδῶ ἕνας ἐντονος προβληματισμός, που σχετίζεται ἄμεσα με τὴν ὑπάρξη ἢ μὴ βυζαντινῆς μουσικῆς σημειογραφίας τὴν εποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία ἐξῆσε ὁ σχολιαστής ἀλλὰ καὶ οἱ σαββαῖτες ὑμνογράφοι Ἰωάννης Δαμασκηνός, Ἀνδρέας Κρήτης, Κοσμάς Μοναχός που συνδέονται με τὴν γέννηση τοῦ Κανόνα. Εἶναι προφανές πὼς μόνο με τὴν ὑπάρξη σημειογραφίας μπορούσε νὰ διασωθεῖ ὁ αυθεντικός σκοπός, δηλαδή ἡ αυθεντικὴ μελωδία τοῦ ειρμού. Για τὴν ὑπάρξη καὶ τὴν χρῆση τῆς βυζαντινῆς σημειογραφίας πρὶν ἀπὸ τὸ 10^ο αἰ. βλ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ἰωάννης - ΜΠΟΥΚΑΣ Νικόλαος, «Ἡ βυζαντινὴ μουσικὴ σημειογραφία καὶ ἡ χρῆση τῆς ἕως τὸ 10^ο αἰῶνα. Προφορικὴ καὶ γραπτὴ παράδοση τοῦ πρώιμου βυζαντινοῦ μέλους», *Μουσικολογία* 17, Αθήνα 2003, σ. 184-197, καθὼς ἐπίσης ΡΑΠΑΘΑΝΑΣΣΙΟΥ Ioannis - BOUKAS Nikolaos, «Byzantine Natation in the 8th-10th Centuries. On Oral and Written Transmission of Early Byzantine Chant», *CIMÁGL* 73, 2002, σ. 3-12. Αναφορικά με τὸ ποιητικὸ εἶδος τοῦ Κανόνα, τὸν ειρμό καὶ τὴν ωδή, βλ. SZÖVÉRFY Josef, *A Guide to Byzantine Hymnography. A classified Bibliography of Texts and Studies* II Κανὼν and Στιχηρόν, Mass And Leyden Classical Folia Editions, Brookline 1979, σ. 1-6. Βλ. ἐπίσης ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, *Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν Εκκλησιαστικῆς Μουσικῆς*, Κουλτούρα, Αθήνα 1977, σ. 202-214. SCHNEIDER Heinrich, «Die biblischen Oden im Christlichen Altertum», *Biblica* 30, Roma 1949, σ. 52-57, τοῦ ἰδίου «Die biblischen Oden seit dem sechsten Jahrhundert», *Biblica* 30,

και αποτελεί συγχρόνως το βασικό συστατικό στοιχείο του Ειρμολογίου. Ο ειρμός, ανάλογα με τον τρόπο που αναγράφεται σ' αυτό, προσδιορίζει τη δομή του.

Ο Erwin Koschmieder διέκρινε το σύνολο των μεσαιωνικών Ειρμολογίων σε δύο βασικές τυπολογίες:

- Ειρμολόγια κατά σειρά Κανόνων *Kanon-Ordnung* (*KnO*)⁹ και
- Ειρμολόγια κατά σειρά ωδών *Oden-Ordnung* (*OdO*)¹⁰

Η διάκριση αυτή στηρίχτηκε στη δομή του ποιητικού περιεχομένου τους.

Στην πρώτη τυπολογία ανήκει το μεγαλύτερο μέρος των βυζαντινών μουσικών Ειρμολογίων, που συντάχθηκαν από το 10^ο αιώνα και εξής¹¹. Το κύριο χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι η αναγραφή κατά σειρά των Ακολουθιών. Κάθε ήχος, από τον πρώτο μέχρι και τον πλάγιο του Τετάρτου, αποτελείται από έναν ακαθόριστο αριθμό Ακολουθιών, οι οποίες αναγράφονται κατά σειρά. Αρχικά αναγράφονταν οι Ακολουθίες του πρώτου και έπονταν κατά σειρά εκείνες των υπολοίπων ήχων¹². Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι το περιεχόμενο του μουσικού Ειρμολογίου της τυπολογίας (*AkO*), διαχωρίζεται σε οκτώ ενότητες, όσοι και οι ήχοι της βυζαντινής μουσικής. Κάθε ενότητα – ήχος - αποτελείται από

Roma 1949, σ. 254-255. ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ Θεοχάρης, *Βυζαντινή Υμνογραφία*, Ηράκλειο 1997, σ. 69-76. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σπυρίδων, *Το Ειρμολόγιο και η παράδοση του μέλους του*. (Διδακτορική Διατριβή, Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Αθήνα 2000, σ. 14-22.

⁸ Στο μουσικό Ειρμολόγιο *Ακολουθία* είναι μια ποιητικομελωδική ενότητα που αποτελείται από τους ειρμούς των οκτώ ή εννέα ωδών.

⁹ Κρίνουμε απαραίτητο στο σημείο αυτό να διευκρινίσουμε ότι στα μεσαιωνικά Ειρμολόγια και ειδικότερα στους ερυθρόγραφους τίτλους των Ακολουθιών αναγράφεται ο όρος *Ακολουθία* ή σπανιότερα *Καταβασία*. (Ο όρος *Καταβασία* συναντάται μόνο στα χφφ. Βατικανό – Palatino greco 243 (V), φ. 104r, Πάτμος 473 (Pc), φ. 154r και Φιλοθέου 131 (F), φ. 103r). Δε συναντάται ο όρος *Κανόνας*, εκτός από μια φορά στο χφ. Cryptensis E.γ. II (G), φ. 207v και αυτό είναι εύλογο, διότι δεν αναγράφονται *Κανόνες* στα Ειρμολόγια. Επομένως, ο όρος *Ειρμολόγια κατά σειρά Κανόνων-Kanon-Ordnung* και η αντίστοιχη βραχυγραφία *KnO*, που εισήγαγε ο Koschmieder, θεωρούμε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πρώτη τυπολογία των μουσικών Ειρμολογίων. Ο όρος, που προσδιορίζει απόλυτα την ομάδα αυτή, είναι *Ειρμολόγια κατά σειρά Ακολουθιών*. Κατά συνέπεια, η προηγούμενη βραχυγραφία *KnO*, η οποία διαφοροποιήθηκε από τον Richard von Busch σε *KaO*. (Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 21) και υιοθετήθηκε από το σύνολο των μετέπειτα μελετητών του Ειρμολογίου, προτείνουμε να αντικατασταθεί από το αρκτικόλεξο *AkO* = (*Order of Akolouthiai*) το οποίο από το σημείο αυτό και εξής υιοθετούμε στην παρούσα μελέτη. Προτείνουμε το αρκτικόλεξο με αγγλικούς χαρακτήρες για να εναρμονίζεται με την αντίστοιχη *OdO* = *Oden-Ordnung* ή *Order of Odes*, που ορθά έχει υιοθετηθεί από το σύνολο των μελετητών.

¹⁰ Βλ. KOSCHMIEDER Erwin, *Die ältesten Novgoroder Hirmologien-Fragmente*, Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Neue Folge 37, München 1955, σ. 69.

¹¹ Θα πρέπει να υπογραμμιστεί στο σημείο αυτό ότι η τυπολογία αυτή υιοθετήθηκε και για τη σύνταξη μεταβυζαντινών Ειρμολογίων. Βλ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρμολόγιο*, σ. 81.

¹² Σχετικά με την οκταηχία της βυζαντινής μουσικής, βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Αντώνιος, *Η Οκταηχία στην Ελληνική Λειτουργική Υμνογραφία*, Πουρναράς, Θεσσαλονίκη 1985.

έναν ακαθόριστο αριθμό Ακολουθιών και τέλος κάθε Ακολουθία στοιχειοθετείται από οκτώ ή εννέα ειρμούς των αντίστοιχων ωδών.

Στα Ειρμολόγια της δεύτερης τυπολογίας (*OdO*) κάθε ήχος της βυζαντινής μουσικής, από τον πρώτο έως και τον πλάγιο του Τετάρτου, υποδιαιρείται σε οκτώ ή εννέα ενότητες που αντιστοιχούν στις ωδές των Κανόνων. Πιο συγκεκριμένα, αρχικά αναγράφονται όλοι οι ειρμοί που αντιστοιχούν στην πρώτη ωδή του κάθε Κανόνα και ακολουθεί η παράθεση όλων των ειρμών, που αντιστοιχούν στη δεύτερη ωδή κ.ο.κ., μέχρι και την αναγραφή των ειρμών της ένατης ωδής. Έτσι συμπληρώνεται το περιεχόμενο των οκτώ ήχων. Είναι προφανές ότι στο *OdO* Ειρμολόγιο έχει διασπαστεί η ενότητα της Ακολουθίας και γι' αυτό το λόγο δε γίνεται αναγραφή της αντίστοιχης λέξης στους ερυθρόγραφους τίτλους των Ακολουθιών, αντίθετα γίνεται αναγραφή κυρίως του όρου *ωδή α'*, *ωδή β'*¹³ αλλά και των όρων *ειρμοί ωδή α'*, *ειρμοί ωδή β'*¹⁴ κλπ. Η παλαιογραφική έρευνα απέδειξε ότι η τυπολογία *OdO* είναι αρχαιότερη από την *AkO*. Αποδεικτικό στοιχείο αποτελεί το σπάραγμα του περγαμηνού παλίμψηστου Ειρμολογίου *Garrett 24*, η σύνταξη του οποίου τοποθετείται στο δεύτερο μισό του 8^{ου} μ. Χ. αι. Ο Jørgen Raasted που μελέτησε το χειρόγραφο, διαπίστωσε ότι το περιεχόμενό του δομούνταν κατά σειρά ωδών¹⁵.

Ο Richard von Busch, στηριζόμενος στην προηγούμενη διάκριση του Koschmieder, έκανε ένα βήμα παραπέρα. Κατέταξε τα μεσαιωνικά μουσικά βυζαντινά Ειρμολόγια *AkO* σε τέσσερις ομάδες¹⁶, θέτοντας ως κριτήριο ομαδοποίησης τον αριθμό των Κανόνων-Ακολουθιών που περιέχονται σε κάθε ήχο, αλλά και τα εξελικτικά στάδια της σημειογραφίας τους. Η ομαδοποίηση του Busch ταυτίζεται σχεδόν με εκείνη του Milos Velimirović, ο οποίος, αφού υιοθέτησε τις τυπολογίες του Koschmieder, με γνώμονα το χρόνο σύνταξής τους και τον αριθμό των Κανόνων-Ακολουθιών, που περιέχονται σε κάθε ήχο¹⁷, κατέταξε τα μουσικά Ειρμολόγια *AkO* σε τρία στάδια: *oldest*, *abridged* και *short*¹⁸.

¹³ Οι ενδείξεις αυτές είναι γενικευμένες στα Ειρμολόγια της ομάδας αυτής.

¹⁴ Βλ. χφ. **Si3**, φ. 102v, 104r αντίστοιχα.

¹⁵ Για το σπάραγμα αυτό έγινε λόγος παραπάνω. Βλ. σ. 17.

¹⁶ Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 90-143.

¹⁷ Για το συνολικό αριθμό των Ακολουθιών, που αναγράφονται σε κάθε ήχο και εξετάζονται από τον Velimirović, βλ. VELIMIROVIĆ M., «The Byzantine Heirmos...», πίν. I, σ. 216.

¹⁸ Βλ. ό.π., σ. 207-224.

Οι δύο ερευνητές διαπίστωσαν επίσης την ύπαρξη και των μικτών Ειρμολογίων, το ποιητικό περιεχόμενο των οποίων διαρθρώνεται τόσο κατά σειρά Ακολουθιών όσο και κατά σειρά ωδών¹⁹.

Η χρήση του Ειρμολογίου

Η χρήση του Ειρμολογίου δε σχετιζόταν με τη λειτουργική πρακτική του ετήσιου εκκλησιαστικού κύκλου. Στη διαπίστωση αυτή οδηγηθήκαμε αποκλειστικά από το περιεχόμενο του Ειρμολογίου. Στο βυζαντινό μουσικό Ειρμολόγιο δεν περιέχονται τα τροπάρια των ωδών, που συνθέτουν τους Κανόνες. Δεν αναγράφονται κατά συνέπεια ολοκληρωμένοι Κανόνες, που ψάλλονταν κατά τη διάρκεια του Όρθρου σύμφωνα με την εκκλησιαστική τάξη²⁰. Γι' αυτό ακριβώς ο Giuseppe Schirò έκανε λόγο²¹ για *heirmologion archiviato* σε αντιδιαστολή με το *heirmologion vivente*. Στο τελευταίο περιέχεται μικρός αριθμός ολοκληρωμένων Κανόνων που εντάσσονται στα έντυπα λειτουργικά βιβλία *Οκτώηχος* ή *Παρακλητική, Μηναία, Τριώδιον και Πεντηκοστάριον*. Ο διαχωρισμός αυτός του Schirò είναι ανεδαφικός, αφού στην πραγματικότητα υπήρχε ένα είδος Ειρμολογίου, το *heirmologion archiviato*. Το περιεχόμενο όμως του Ειρμολογίου δεν αποτέλεσε αρχειακό υλικό, αλλά ζωντανό κύτταρο της βυζαντινής μουσικής, από τη στιγμή που υπήρξε βιβλίο καθαρά βοηθητικού - διδακτικού χαρακτήρα²², ένα «Βιβλίον τι Μουσικὸν ὅπερ ἔστι τὸ ἀναγκαιώτατον ὄργανον τοῦ Ἱεροψάλτου»²³. Πράγματι, το Ειρμολόγιο για τον ιεροψάλτη – διδάσκαλο, αποτέλεσε αναγκαίο εργαλείο τόσο για την εκμάθηση των ειρμών κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του, όσο και για τη μουσική διδασκαλία. Οι παραπάνω λόγοι

¹⁹ Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 35-38, και VELIMIROVIĆ M., «The Byzantine Heirmos...», σ. 226.

²⁰ Κατ' εξαίρεση σε δύο μεταβυζαντινά Ειρμολόγια αναγράφονται μελοποιημένα και τα τροπάρια των Κανόνων, όπως π.χ. το ανώνυμο χφ. Ξηροποτάμου 262 του 17^{ου} αι., και του Ανθίμου Ιερομονάχου, χφ. Ιβήρων 1243 του 18^{ου} αι. Βλ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρμολόγιο*, σ. 16, υπ. 12.

²¹ Βλ. SCHIRÒ Giuseppe, «Problemi heirmologici», «στο: Hussey. J.M., Obolensky D., Runciman S., (επιμ.), *Proceedings of the XIIIth International Congress of Byzantine Studies*, Oxford 5-10 September 1966», Oxford University Press, London 1967, σ. 256.

²² STRUNK Oliver, «Melody Construction in Byzantine Chant», στο: *Essays on Music in the Byzantine World*, W.W. Norton & Company – Inc., New York 1977, σ. 191-201, ιδιαίτερα, σ. 199.

²³ Βλ. ΦΙΛΟΞΕΝΗΣ Κυριακός, *Λεξικόν της Ελληνικής Εκκλησιαστικής Μουσικής*, Τύποις, Ευαγγελινού Μισαηλίδου, Κωνσταντινούπολη 1868, σ. 70.

μας οδήγησαν στο να διαπιστώσουμε ότι το Ειρμολόγιο ήταν μεν ένα βιβλίο εκκλησιαστικό αλλά όχι λειτουργικό²⁴.

Θεματολογία των ειρμών

Οι σαββαΐτες υμνογράφοι-κανονογράφοι²⁵ Ιωάννης Δαμασκηνός, Ανδρέας Κρήτης και Κοσμάς Μοναχός, που παγίωσαν την τελική δομή του Κανόνα σε εννέα ωδές, αντλούσαν τη θεματολογία του ειρμού της κάθε ωδής από την αντίστοιχη βιβλική ωδή, της οποίας ο ειρμός αποτελούσε παράφραση. Οι οκτώ αρχικοί ειρμοί στηρίζονταν θεματολογικά στην Παλαιά και ο ένατος στην Καινή Διαθήκη. Τα βιβλικά κείμενα είναι τα ακόλουθα²⁶:

Ωδή α': Αναφέρεται στην ωδή του Μωϋσή μετά τη διάβαση της Ερυθράς θάλασσας. (Εξοδος ΙΕ', 1-19).

Έναρξη: *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.*

Ωδή β': Αναφέρεται στην ωδή του Μωϋσή όταν, παρέδιδε τις πλάκες του Νόμου στους Λευΐτες. (Δευτερονόμιον ΛΒ', 1-43).

Έναρξη: *Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω*²⁷.

²⁴ Το σύνολο των μελετητών, που ασχολήθηκε με το Ειρμολόγιο, το εντάσσει στην ομάδα των λειτουργικών βιβλίων της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Θεωρούμε εσφαλμένη την ένταξη αυτή, από τη στιγμή που το Ειρμολόγιο δε σχετιζόταν με τη λειτουργική πρακτική του ετήσιου εκκλησιαστικού κύκλου. Σύμφωνα με τον Γεώργιο Βεργωτή «Λειτουργικά βιβλία λέγονται τα βιβλία που περιέχουν την τάξη, τα αναγνώσματα, την υμνολογία και τις ευχές των ακολουθιών του Νυχθημέρου και των εορτών του έτους. Τα χρησιμοποιούμενα λειτουργικά βιβλία είναι το Ευαγγέλιο, ο Απόστολος, το ευχολόγιο, το τριώδιο, το πεντηκοστάριο, τα 12 μηναία, το ωρολόγιο, το ψαλτήρι, η παρακλητική και το τυπικό». Βλ. ΒΕΡΓΩΤΗΣ Γεώργιος, *Λεξικό Λειτουργικών και Τελετουργικών Όρων*, Θεσσαλονίκη 1991², στο λ. *Λειτουργικά βιβλία*, σ. 88. Βλ. επίσης ΜΩΡΑΪΤΗΣ Δημήτρης, *Λειτουργικά βιβλία*, ΘΗΕ 8 (1966), στήλη 195.

²⁵ Υφίσταται και ο υμνογραφικός όρος *ειρμολόγος* ή *ειρμογράφος*. Κατά τον Κουπιτώρα οι ειρμολόγοι ή ειρμογράφοι «ήσαν οὐ μόνον ποιηταί, ἀλλὰ καὶ μελοποιοὶ καὶ μελωδοί». Βλ. ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ Παναγιώτης, *Περὶ τοῦ Ρυθμοῦ ἐν τῇ Ὑμνογραφίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Εκκλησίας*, Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Πέτρου Φέρρη, Αθήνα 1878, σ. 21. Ο όρος *ειρμολόγος* συναντάται και σε χειρόγραφο του 12^{ου} αι., ειδικότερα στο *Ἀσματικόν Cryptensis* Γ.γ.Ι, φ. 34ν, όπου αναγράφεται ο ερυθρόγραφος τίτλος *Τὸ χερουβικὸν ποίημα Συμεὼν τοῦ εἰρμολόγου*. Για την περιγραφή του χφ. βλ. ROCCHI Antonii, *Codices Cryptenses, seu abbatiae Cryptae Ferratae in Tusculano*, Typis Abbatiae Cryptae Ferratae, Tusculani 1883, σ. 432.

²⁶ Βλ. Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ, Αδελφότης Θεολόγων η «ΖΩΗ», Αθήνα 1991¹².

²⁷ Σε σημαντικό αριθμό Ακολουθιών, που έχουν αναγραφεί στα μουσικά ειρμολόγια, έχει παρατηρηθεί ότι παραλείπεται ο ειρμός της β' ωδής, χωρίς να διαταράσσεται η αρίθμηση στην αναγραφή των υπόλοιπων ωδών. Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι και σε σημαντικό αριθμό Κανόνων παραλείπεται η β' ωδή στο σύνολό της, εκτός από εκείνους που ψάλλονται κατά τη διάρκεια της Μ.

Ωδή γ': Αναφέρεται στην προσευχή της Άννας, της μητέρας του Σαμουήλ. (Βασιλειών Α'. Β', 1-10).

Έναρξη: *Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ.*

Ωδή δ': Αναφέρεται στην προσευχή του προφήτη Αββακούμ. (Αββακούμ Γ', 1-19).

Έναρξη: *Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην.*

Ωδή ε': Αναφέρεται στην προσευχή του προφήτη Ησαΐα. (Ησαΐας ΚΣΤ', 9-21).

Έναρξη: *Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα μου πρὸς σέ, ὁ Θεός.*

Ωδή στ': Αναφέρεται στην προσευχή του προφήτη Ιωνά. (Ιωνάς Β', 3-10).

Έναρξη: *Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου.*

Ωδή ζ': Προσευχή Αζαρίου. (Δανιήλ Γ', 2-26).

Έναρξη: *Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.*

Ωδή η': Ὑμνος των τριών παιδων. (Δανιήλ Γ', 28-67).

Έναρξη: *Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.*

Ωδή θ': Αναφέρεται στην προσευχή της Μαρίας της Θεοτόκου και στην προσευχή του προφήτη Ζαχαρία.

Τεσσαρακοστής. Είναι πιθανόν το φαινόμενο αυτό να οφείλεται στο ύφος του περιεχομένου της αντίστοιχης βιβλικής ωδής. Πράγματι, όπως αναφέρει ο Ιωάννης Ζωναράς παρέχοντας την αρχαιότερη ερμηνεία του φαινομένου, «Παραλιμπάνεται δὲ ἡ δευτέρα ᾠδή, ὅτι οὐχ ὕμνος ἐστὶ πρὸς θεόν, ἀλλὰ προμαρτυρία πρὸς Ἰουδαίους καὶ ἀπειλὴ καὶ ἔλεγχος τῆς πονηρίας αὐτῶν, καὶ τῶν μελλόντων αὐτοὺς καταλήψεσθαι κακῶν προαγόρευσις ᾠδὴ δὲ λέγεται ὡς προκήρυξις τῶν ἐπαχθησομένων κακῶν τοῖς Ἰσραηλítais διὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν καὶ κακίαν καὶ τῶν περιπαθῶς σφόδρα προαγόρευσις, ἃ τραγωδίαν ποιοῦσιν· ἀοιδὴ γὰρ καὶ ᾠδὴ καὶ ὕμνος καὶ προσευχὴ ἐκλήθη, ὅτι περιπαθῶς ὀφείλουσι γίγνεσθαι καὶ συντετριμμένης καρδίας». Την παραπάνω ερμηνεία του Ζωναρά μας την παραδίδει ο Δετοράκης ο οποίος την ἀντλείει ἀπὸ το *Εὐχολόγιον, sive rituale Graecorum*, του Jacques Goar. Βλ. ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ Θεοχάρης, *Κοσμάς ὁ Μελωδὸς Βίος καὶ Ἔργο, ΠΠΠΜ*, Θεσσαλονίκη 1979, σ. 126, υπ. 42. Το αυστηρό ἢ ἀπειλητικὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ διακρίνεται ἐντονα στον εἰρμό της β' ᾠδῆς, που περιέχεται στα παλαιοβυζαντινά Εἰρμολόγια Ε, φ. 100r, καὶ Σ, φ. 174r, «Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ὧν λέγει Κύριος ἐπέγνωτε τὰ μεγαλεία μου· ὅτι πῦρ· ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου· φλέγων πάντας τοὺς μισοῦντάς με». Ο εἰρμός αὐτός δεν περιέχεται στο Εἰρμολόγιο τοῦ Σωφρόνιου Εὐστρατιάδη. Βλ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σωφρόνιος, *Εἰρμολόγιον*, Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 9, Chennevières-sur Marne (Seine & Oise), 1932.

Ἐναρξη: *Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.* (Λουκάς Α΄, 46-55)

Ἐναρξη: *Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ.* (Λουκάς Α΄, 68-79).

Μελέτες του μεσαιωνικού μουσικού Ειρμολογίου

Το βυζαντινό μεσαιωνικό μουσικό Ειρμολόγιο προσέλκυσε το ενδιαφέρον μικρού αριθμού ερευνητών. Από το 1938 έως το 1968, δημοσιεύτηκαν τρία Ειρμολόγια σε μορφή *facsimile* από τον Wellesz, τον Tillyard και τον Høeg. Η εκδοτική αυτή προσπάθεια ήταν ενταγμένη στις δραστηριότητες της εκδοτικής σειράς *Monumenta Musicae Byzantinae* (MMB) που ιδρύθηκε (από τους ίδιους) το 1931 υπό την αιγίδα της Union Académique Internationale.

Παράλληλα αλλά πάντα μέσα στα πλαίσια των MMB δημοσιεύθηκαν από το 1952 μέχρι το 1956 τρεις μελέτες - μεταγραφές στο πεντάγραμμο ειρμολογικών μελωδιών από τους Tillyard, Aglaïa Ayoutanti και Maria Stöhr. Πέρα από τις δραστηριότητες των ερευνητών, που πλαισίωσαν τα MMB, είχε ήδη ξεκινήσει από το 1932, η έρευνα του Ειρμολογίου από το Μητροπολίτη Λεοντοπόλεως Σωφρόνιο Ευστρατιάδη, ο οποίος εξέδωσε τα ποιητικά κείμενα των ειρμών δύο μουσικών μεσαιωνικών Ειρμολογίων, του Λαύρα Β. 32 (L) και του Coislin 220 (O). Ακολούθησαν επτά μονογραφίες από ξένους και Έλληνες ερευνητές που αναφέρονται στην εσωτερική διάρθρωση των Ειρμολογίων, στο ρυθμό του ποιητικού και μελωδικού ειρμολογικού ρεπερτορίου και στην εξέταση των μελωδικών γραμμών του Πρώτου, του Δευτέρου και του Τετάρτου ήχου.

Οι μελέτες που σχετίζονται με το μεσαιωνικό μουσικό Ειρμολόγιο μπορούν να διακριθούν σε τρεις βασικές κατηγορίες:

- α) Ολοκληρωμένη φωτογραφική αναπαραγωγή (*facsimilés*) Ειρμολογίων.
- β) Μελέτες – μεταγραφές των ειρμολογικών μελωδιών.
- γ) Μονογραφίες.

α) Η ολοκληρωμένη φωτογραφική αναπαραγωγή (*facsimile*) Ειρμολογίων σχετίζεται άμεσα με τη δραστηριότητα των *Monumenta Musicae Byzantinae* (MMB), τα οποία εξέδωσαν στην πρώτη σειρά των εκδόσεών τους *Série principale* (*Facsimilés*) τρία σημαντικά και αντιπροσωπευτικά χειρόγραφα Ειρμολόγια:

- *Hirmologium Athoum*, Codex Monasterii Hiberorum 470, τόμ. II, επιμέλεια Carsten Høeg, L. & E. Munksgaard, Copenhagen, 1938.

- *Hirmologium e Codice Cryptensi*, E. γ. II, τόμ. I, επιμέλεια Laurentius TARDO, La Libreria dello Stato, Roma 1950. Συνοδεύεται από αναλυτική μελέτη: *Hirmologium Cryptense, Codex Cryptensis E. γ. II*, επιμέλεια Laurentius TARDO, La Libreria dello Stato, Roma 1951.

- *Hirmologium Sabbaiticum*, Codex Monasterii S. Sabbae 83, τόμ. VIII, 1. Pars Suppletoria, 2.1. Pars Prima: Toni Authentici, 2.2. Pars Secunda: Toni Plagales, επιμέλεια Jørgen RAASTED, Munksgaard, Copenhagen 1968-1970. Συνοδεύεται από αναλυτική μελέτη *Hirmologium Sabbaiticum*, επιμέλεια Jørgen RAASTED, Munksgaard, Copenhagen 1968.

β) Τα *MMB* εξέδωσαν στη σειρά Transcripta τις παρακάτω μελέτες -μεταγραφές των ειρμολογικών μελωδιών:

- TILLYARD Henry Julius Wetenhall. *Twenty Canons from the trinity Hirmologium*, τόμ. IV. Boston 1952. Πρόκειται για μεταγραφή στο πεντάγραμμο (με τη μέθοδο των *MMB*) είκοσι Κανόνων – Ακολουθιών - που περιέχονται στο Trinity Ειρμολόγιο 1165 (O, 2, 61).

- AYOUTANTI Aglaïa - STÖHR Maria, *The Hymns of the Hirmologium*, part I, τόμ. VI, Munksgaard, Copenhagen 1952. Πρόκειται για μεταγραφή στο πεντάγραμμο (με τη μέθοδο των *MMB*) των μελωδιών 26 Ακολουθιών του πρώτου και 22 Ακολουθιών του Πλαγίου Πρώτου ήχου, από δεκατέσσερα παλαιοβυζαντινά και μεσοβυζαντινά Ειρμολόγια.

- AYOUTANTI Aglaïa, *The Hymns of the Hirmologium*, part III 2, τόμ. VIII, Munksgaard, Copenhagen 1956. Πρόκειται για μεταγραφή στο πεντάγραμμο (με τη μέθοδο των *MMB*) των 21 Κανόνων-Ακολουθιών του Βαρέος ήχου, που περιέχονται στο Ειρμολόγιο Άθως Ιβήρων 470 (H).

γ) Στις μονογραφίες ανήκουν έξι μελέτες:

- ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ Σωφρονίου, *Ειρμολόγιον*, Αγιορειτική Βιβλιοθήκη 9, Chennevières-sur Marne (Seine & Oise), 1932. Πρόκειται για μια συλλογή των

ποιητικών κειμένων των ειρμών, που περιέχονται στα μεσαιωνικά Ειρμολόγια Coislin 220 (O) και Λαύρα B. 32 (L). Τα ποιητικά κείμενα των ειρμών ο συγγραφέας τα παραθέτει σχηματίζοντας 369 Ακολουθίες κατά τη σειρά της Οκτώηχου. Παραθέτει επίσης και τα ονόματα των ποιητών.

- VAN BIEZEN J., *The Middle Byzantine Kanon-Notation of Manuscript H.*, A.B. Creighton / Bilthoven 1968. Αναφέρεται κυρίως στη σημειογραφία του Ειρμολογίου Άθως Ιβήρων 470 (H). Μετέγραψε στο πεντάγραμμο δεκατέσσερις αντιπροσωπευτικές Ακολουθίες κάθε ήχου.

- VON BUSCH Richard, *Untersuchungen zum Byzantinischen Heirmologion. Der Echos Deuteros*, Karl Dieter Wagner, Hamburg 1971. Ο μελετητής επικέντρωσε το ενδιαφέρον του στην εξέταση εικοτεσσάρων μεσαιωνικών μουσικών Ειρμολογίων. Ειδικότερα επικεντρώθηκε στη δομή του ποιητικού περιεχομένου και στη μελωδική ανάλυση του Δευτέρου ήχου. Με γνώμονα τη διάταξη του ποιητικού περιεχομένου και τα μελωδικά χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου ήχου, ο μελετητής ομαδοποίησε τα μεσαιωνικά Ειρμολόγια.

- SCHMIDT Hans, *Zum Formelhaften Aufbau Byzantinischer Kanones*, Breitkopf & Härtel, Wiesbaden 1979. Η μελέτη στηρίζεται στο Ειρμολόγιο Ιβήρων 470 (H) και αναφέρεται κυρίως στις μελωδικές φόρμουλες του Πρώτου ήχου.

- PAPATHANASSIOU Ioannis, *Il Quarto Modo Autentico nella Tradizione Medievale Irmologica*, (Ph.D. – University of Copenhagen), Copenhagen 1994. Ο ερευνητής, αφού εξέτασε είκοσι βυζαντινά μουσικά Ειρμολόγια των οποίων η σύνταξη εκτείνεται από το 10^ο έως το 14^ο αιώνα, επικεντρώθηκε τόσο στη δομή του ποιητικού περιεχομένου του Τετάρτου ήχου όσο και στη μορφολογική ανάλυση των μελωδικών του γραμμών. Επίσης ο ερευνητής, προχώρησε και στην ομαδοποίηση των Ειρμολογίων με γνώμονα τα μελωδικά χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου ήχου.

- ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σπυρίδων, *Το Ειρμολόγιο και η παράδοση του μέλους του*, (Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Αθήνα 2000. Η μελέτη επικεντρώθηκε τόσο στη διαχρονικότητα του ποιητικού περιεχομένου του βυζαντινού και μεταβυζαντινού Ειρμολογίου όσο και στη μορφολογία του μέλους των ειρμών, κυρίως εκείνων που περιέχονται στο Ειρμολόγιο του Ιωάννη Κουκουζέλη (Σινά 1256).

Από τις προγενέστερες μελέτες, μόνο εκείνη της Aglaïa Ayoutanti σχετίζεται με το Βαρύ ήχο. Όπως προαναφέρθηκε, πρόκειται για μεταγραφή στο πεντάγραμμο, με το σύστημα των *MMB*, των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου οι οποίες καταγράφονται στο Ειρμολόγιο Ιβήρων 470 (H). Μέχρι σήμερα ο Βαρύς ήχος δεν έγινε αντικείμενο ειδικής και συστηματικής μελέτης. Το κενό αυτό έρχεται να το καλύψει η παρούσα εργασία, δίνοντας ισόρροπη έμφαση στη διαχρονική διάρθρωση του ποιητικού και μελωδικού περιεχομένου του Βαρέος ήχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΟ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ ΗΧΟΥ

Ειρμολογικές πηγές-περιγραφική αναφορά

Στην παρούσα μελέτη εξετάζονται είκοσι πέντε μεσαιωνικά βυζαντινά μουσικά χειρόγραφα Ειρμολόγια. Η σύνταξη των Ειρμολογίων αυτών καλύπτει μια χρονική περίοδο που εκτείνεται από το 10^ο έως το 15^ο αιώνα. Πρέπει να σημειωθεί ότι, από το συνολικό αριθμό των είκοσι πέντε Ειρμολογίων, μόνο τα **G**, **Si1**, **Si2** και **Si3**, είναι χρονολογημένα. Στην πλειονότητά τους είναι περγαμηνά και φυλάσσονται στις μοναστηριακές βιβλιοθήκες του Αγίου Όρους, της Ιεράς Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου της Πάτμου, του Αγίου Σάββα στην Παλαιστίνη, της Ιεράς Μονής της Αγίας Αικατερίνης του Όρους Σινά, της Ιεράς Μονής της Κρυπτοφέρρης στη Ρώμη, στο Trinity College του Cambridge και στη Βιβλιοθήκη του Βατικανού. Είναι έργα ανώνυμων αντιγραφών, εκτός από το Cryptensis E.γ.Π. (**G**) που συντάχθηκε από τον αναγνώστη Θεοφύλακτο (βλ. φ. 296v) και το Σινά 1256, (**Si1**) το οποίο συντάχθηκε από την Ειρήνη, θυγατέρα του Θεοδώρου του Αγιοπετρίτου (βλ. φ. 183v).

Η σημειογραφία που επενδύει τα ποιητικά κείμενα των Ειρμολογίων και ειδικότερα αυτών που συντάχθηκαν από το 10^ο μέχρι το 12^ο αι., καλύπτει όλες τις εξελικτικές φάσεις της *Coislin* και της *Chartres*²⁸. Η μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη σημειογραφία - *round notation* - επενδύει τα ποιητικά κείμενα των Ειρμολογίων, τα οποία συντάχθηκαν κυρίως από το 13^ο αι. και μετά. Ιδιαίτερο

²⁸ Πρόκειται για δύο σημειογραφικά νευματικά συστήματα, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν παράλληλα για την καταγραφή των μελωδικών γραμμών, που επένδυναν το υμνογραφικό *corpus* της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. «Ονομάστηκαν έτσι, γιατί βρέθηκαν η πρώτη σε δύο χειρόγραφα που διασώζονται στη Βιβλιοθήκη της πόλης Chartres αρ. 1754 και η δεύτερη στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού, διαθήκη Coislin 220». Βλ. ΦΛΩΡΟΣ Κωνσταντίνος, *Η ελληνική παράδοση στις μουσικές γραφές του μεσαίωνα, (Εισαγωγή στη νευματική επιστήμη)*, Ζήτη, Θεσσαλονίκη 1998, σ. 112, υπ. 9. Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό ότι στην παρούσα μελέτη υιοθετήσαμε τα εξελικτικά στάδια της παλαιοβυζαντινής σημειογραφίας όπως τα διέκρινε ο Φλώρος. Ο τελευταίος διέκρινε τέσσερα εξελικτικά στάδια για τη *Chartres* και έξι στάδια για την *Coislin* σημειογραφία. Βλ. FLOROS C., *Universale*, τόμ. I, σ. 307-326. Του ίδιου, *Η ελληνική παράδοση*, σ. 130-135. Για τα δύο αυτά σημειογραφικά νευματικά συστήματα, βλ. επίσης ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ιωάννης, *Εγχειρίδιο Μουσικής Παλαιογραφίας*, (Δυτικές νευματικές σημειογραφίες), Πρώτη ενότητα, Διογένης, Αθήνα 2002, σ. 53-56, όπου περιέχεται (υπ. 86) και συνοπτική βιβλιογραφία η οποία παραπέμπει σε εξειδικευμένα άρθρα και μονογραφίες, που σχετίζονται με τα αρχικά στάδια της βυζαντινής νευματικής σημειογραφίας.

ενδιαφέρον παρουσιάζει η σημειογραφία του Ειρμολογίου Ιβήρων 470, (H) η οποία είναι μεσοβυζαντινή, όχι όμως πλήρως εξελιγμένη. Περιέχει κατάλοιπα της σημειογραφίας του αμέσως προηγούμενου σημειογραφικού σταδίου, *Coislin VI*.

Τυπολογίες των Ειρμολογίων

Με γνώμονα τόσο το συνολικό αριθμό των Ακολουθιών του Βαρέος ήχου που περιέχονται στα Ειρμολόγια, όσο και τους τρεις τρόπους με τους οποίους διαρθρώνεται το περιεχόμενό τους, δηλαδή κατά σειρά Ακολουθιών (*AkO*), κατά σειρά ωδών (*OdO*) και κατά τρόπο μικτό (*AkO+OdO*), κατατάξαμε τα Ειρμολόγια σε τρεις τυπολογίες:

Στην πρώτη τυπολογία ανήκουν 20 Ειρμολόγια κατά σειρά Ακολουθιών (*AkO*), τα οποία κατανέμονται ως εξής:

- α) Τέσσερα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια **L, P, E, S**. Το χαρακτηρισμό «ανομοιομερή πλήρη» τον αποδίδουμε σ' αυτά τα Ειρμολόγια επειδή αναγράφεται με ανόμοια διάταξη το πρωτογενές και πλήρες περιεχόμενο του Βαρέος ήχου. Το περιεχόμενό τους αποτελείται από μεγάλο αριθμό Ακολουθιών, ο οποίος κυμαίνεται από 16 έως 32²⁹. Τα Ειρμολόγια αυτά συντάχθηκαν από το 10^ο έως τις αρχές του 12^{ου} αιώνα.
- β) Πέντε ομοιομερή Ειρμολόγια **Ga, O, Pa, H, G**. Το χαρακτηρισμό «ομοιομερή» τον αποδίδουμε σ' αυτά τα Ειρμολόγια, επειδή αναγράφεται με όμοια διάταξη μικρότερος αριθμός Ακολουθιών³⁰ σε σχέση με τα προηγούμενα. Ο αριθμός των Ακολουθιών των Ειρμολογίων αυτών κυμαίνεται από 18 έως 21. Τα ομοιομερή Ειρμολόγια συντάχθηκαν από το 12^ο αι. μ.Χ. έως το έτος 1281³¹.
- γ) Ένδεκα ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια **La³², D³³, Y, Si1, Si2, Ca³⁴, Pb, Q, H-2, H-4, F**. Το χαρακτηρισμό «ανομοιομερή σύντομα» τον αποδίδουμε στα

²⁹ Βλ. σ. 164.

³⁰ Βλ. σ. 171.

³¹ Έτος σύνταξης του Ειρμολογίου **G**.

³² Ο von Busch το κατατάσσει στα παλαιοβυζαντινά Ειρμολόγια. Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 24. Πράγματι, το **La** συντάχθηκε κατά τη διάρκεια του 12^{ου} αι. σε μια περίοδο που ταυτίζεται με τη σύνταξη τόσο των ανομοιομερών πλήρων όσο και με εκείνη του μεγαλύτερου μέρους των ομοιομερών Ειρμολογίων. Ο όγκος και η δομή του περιεχομένου του Βαρέος ήχου μας οδήγησε στο να το κατατάξουμε στα ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια *AkO*. Πρόκειται για ένα χφ.,

Ειρμολόγια, επειδή αναγράφεται με ανόμοια διάταξη περιορισμένος αριθμός Ακολουθιών (από 4 έως 7). Τα Ειρμολόγια αυτά συντάχθηκαν από το 12^ο έως και το 15^ο αιώνα.

Στη δεύτερη τυπολογία (*OdO*) περιλαμβάνονται τρία ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια (**Si3**, **Sa**, **Si**), του 13^{ου}-14^{ου} αιώνα.

Στην τρίτη τυπολογία (*AkO+OdO*) περιλαμβάνονται δύο ανομοιομερή σύντομα μικτά Ειρμολόγια (**V**, **Pc**), 14^{ου} αιώνα.

το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί προάγγελος των ομοιοειδών του, που κάνουν την εμφάνισή τους το 14^ο αι. περίοδο κατά την οποία γενικεύεται και καθιερώνεται η χρήση του. Είναι γεγονός ότι από τη σύνταξη του **La** μέχρι το 14^ο αι. είχε καθιερωθεί το συστηματοποιημένο ομοιομερές Ειρμολόγιο, η αποδοχή του οποίου αποσόβησε την πρώτη προσπάθεια για δραστικότερη μείωση των Ακολουθιών. Πράγματι, το χφ. **La** μαρτυρεί μια αιφνίδια και δραστική μεταβολή, που οδήγησε σε συρρίκνωση το περιεχόμενο του Ειρμολογίου, σε αντίθεση με τη μεταβολή του περιεχομένου των ομοιομερών Ειρμολογίων, που μαρτυρεί μια σταδιακή μείωση και συστηματοποίηση σε σχέση με τα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Πιθανότατα να είναι αυτός ακριβώς ο λόγος για τον οποίο δεν υιοθετήθηκε τη συγκεκριμένη περίοδο (12^{ος} - 13^{ος} αι.) το μεταρρυθμισμένο Ειρμολόγιο **La** και καθιερώθηκε αργότερα, αφού καταργήθηκε ο τύπος του συστηματοποιημένου ομοιομερούς Ειρμολογίου.

³³ Ο von Busch το κατέταξε στα μικτά Ειρμολόγια. Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 37.

³⁴ Ο Αντωνίου το κατέταξε στα μικτά Ειρμολόγια βασιζόμενος στη συνολική διάρθρωση του περιεχομένου του Ειρμολογίου. Βλ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρμολόγιο*, σ. 53.

Περιγραφική αναφορά των άμεσων μουσικών πηγών

Για κάθε εξεταζόμενο χφ. Ειρμολόγιο δηλώνονται τα εξής:

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Η πόλη ή η περιοχή στην οποία βρίσκεται το χφ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η βιβλιοθήκη όπου φυλάσσεται.

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ο ταξινομικός αριθμός του χφ. ο οποίος περιέχεται στον δημοσιευμένο κατάλογο.

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Η βραχυγραφία (*sigla*) του χειρογράφου³⁵.

ΥΛΗ

Η ύλη που χρησιμοποιήθηκε για τη σύνταξη του χειρογράφου.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι διαστάσεις των φύλλων (ύψος x πλάτος) σε cm.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η κατάσταση του χειρογράφου – ολοκληρωμένο, ακέφαλο ή κολοβό.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

Η τυπολογία του Ειρμολογίου – *AkO*, *OdO* ή *Μικτό*³⁶.

- Το τμήμα που περιέχει το Βαρύ ήχο:

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

Οι αριθμοί των φύλλων όπου καταγράφεται το περιεχόμενο του ήχου.

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

Ο συνολικός αριθμός των Ακολουθιών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

Ο συνολικός αριθμός των ειρμών.

³⁵ Βλ. σ. 14.

³⁶ Βλ. σ. 30.

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Το είδος της σημειογραφίας – *Chartres, Coislin*, μεσοβυζαντινή, μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

Η χρονολογία σύνταξης του χειρογράφου. Ο Κολοφώνας του - αν υπάρχει - όπου αναγράφεται ο γραφέας και η χρονολογία συγγραφής του χειρογράφου. Αν η χρονολογία δεν αναφέρεται, τότε αυτή προτείνεται καθ' υπολογισμόν σε αιώνες. Αν υπάρχουν διαφορετικές απόψεις των ερευνητών σχετικές με τη χρονολόγηση του χειρογράφου, τότε τις παραθέτουμε σε υποσημείωση.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Ο δημοσιευμένος κατάλογος χειρογράφων.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η φωτογραφική αναπαραγωγή του χειρογράφου και το είδος της³⁷.

³⁷ Για περαιτέρω περιγραφή και βιβλιογραφική αναφορά για κάθε χφ. βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 22-38, και ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρημολόγιο*, σ. 61-70.

1. (Λαύρα Β. 32)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Άγιον Όρος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

B. 32

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

L

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

19x14 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 240v-262v

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

28

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

224

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Chartres I³⁸

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

10^{ος} αιώνας³⁹

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ Σπυρίδων -
ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σωφρόνιος,
*Κατάλογος των κωδίκων της Μεγίστης
Λαύρας (της εν Αγίω Όρει), Librairie
Ancienne Honoré Champion Édouard
Champion, Paris 1925, σ. 16.*

TROELSGÅRD Christian, *An
Inventory of Microfilms and
Photographs in the Collection of MMB,
Copenhagen, 1992, βλ. στην
ιστοσελίδα των MMB:
<http://www.igl.ku.dk/MMB/catbyz.htm>*

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

MMB Μικροφύλμ

ΠΙΠΜ Μικροφύλμ.

³⁸ Οι ειρμοί που περιέχονται στα φφ. 51r-58v, παρασημαίνονται με τη σημειογραφία του σταδίου *Coislin I*.

2. (Πάτμος 55)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Πάτμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου του
Θεολόγου

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

55

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

P

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

17,5x13 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ακέφαλο και κολοβό

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 180r-198v⁴⁰.

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

16

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

131

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin I

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

10^{ος}-11^{ος} αιώνας⁴¹

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ Ιωάννης, *Πατμιακή
Βιβλιοθήκη*, Αθήνα 1890, σ. 43.

ΚΟΜΙΝΗΣ Αθανάσιος, *Πατμιακή
Βιβλιοθήκη ήτοι Νέος Κατάλογος των
Χειρογράφων Κωδίκων της Ιεράς
Μονής Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου
Πάτμου*, τόμ. Α', Εκδοτική Ελλάδος,
Αθήνα 1988, σ. 140-150.

TROELSGÅRD C., *An Inventory*.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

MMB Μικροφίλμ.

³⁹ Ο Σπυρίδων Λαυριώτης και ο Σοφρώνιος Ευστρατιάδης χρονολόγησαν το Ειρμολόγιο στο 13^ο αιώνα.

⁴⁰ Ο κώδικας περατώνεται στο φ. 198v και όχι στο φ. 198 όπως αναφέρει ο Κομίνης. Βλ. παρακάτω υπ. 111.

⁴¹ Ο Σακκελίων στον κατάλόγό του τοποθέτησε τη σύνταξη του Ειρμολογίου, στο 12^ο αι. επειδή το θεώρησε όμοιο με το Ειρμολόγιο Πάτμος 54.

3. (Εσφιγμένου 54)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος.
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Εσφιγμένου
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	54
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Ε
ΥΛΗ	Περγαμηνή
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	22x18 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ακέφαλο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 92r–112r
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	21
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	170
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Coislin I με στοιχεία Chartres.
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	11 ^{ος} –12 ^{ος} ⁴² αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	LAMBROS P. Spyridon, <i>Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos</i> , τόμ. Α', Cambridge at the University Press, Cambridge 1895, σ. 177.
	TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφύλμ ΠΙΠΜ Μικροφύλμ.

⁴² Ο Λάμπρος στον κατάλογό του τοποθέτησε τη σύνταξη του Ειρμολογίου στο 14^ο αι. Ο Φλώρος στηριζόμενος στο σημειογραφικό στάδιο χρονολόγησε το χφ. στις αρχές του 11^{ου} αι. (Βλ. FLOROS C., *Universale*, τόμ. Ι, σ. 64). Ο Doda όμως στηριζόμενος σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γραφής του ποιητικού κειμένου τοποθέτησε τη σύνταξη του χφ. μεταξύ του 11^{ου}-12^{ου} αι. Βλ. DODA Alberto, «Note codicologiche paleografiche e paleografico-musicali su uno sticherarion dell'XI secolo», *JÖB* 39, 1989, σ. 228, υπ. 34. Ο Παπαθανασίου πρότεινε, με επιφύλαξη, τη χρονολόγηση του χφ. γύρω στα μέσα του 12^{ου} αι. Βλ. PAPATHANASSIOU, Ioannis. *Il Quarto Modo*, τόμ. Ι, σ. 10, υπ. 46.

4. (Σάββα 83)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Ιερουσαλήμ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Πατριαρχείου Ιεροσολύμων
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	83
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	S
ΥΛΗ	Περγαμηνή
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	20,7x17,2 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 166v-189v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	32
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	257
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Coislin II-III ⁴³
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	Δεύτερο μισό του 12 ^{ου} αιώνα ⁴⁴
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κεραμεύς, <i>Ιεροσολυμιτική Βιβλιοθήκη</i> , τόμ. Β', Αγία Πετρούπολη 1894, επανέκδοση <i>Culture et Civilisation</i> , Bruxelles 1963, σ. 157. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> . MMB Μικροφίλμ. MMB Πανομοιότυπο – <i>facsimile</i> . RAASTED Jørgen, <i>Hirmologium</i> <i>Sabbaiticum</i> , MMB VIII, 1 και VII, 2,

⁴³ Το χειρόγραφο αυτό παρουσιάζει σημειογραφικές ιδιαιτερότητες. Εκτός από τα σημειογραφικά στάδια II-III της *Coislin*, ένας μεγάλος αριθμός ειρμών, επενδύεται, από μεταγενέστερο χέρι, με τη μεσοβυζαντινή σημειογραφία. Βλ. FLOROS C., *Universale*, τόμ. I, σ. 65.

⁴⁴ Ο Παπαδόπουλος Κεραμεύς στον κατάλογό του τοποθέτησε τη χρονολόγηση του Ειρμολογίου στον 11^ο ή 12^ο αι. σε αντίθεση με τον von Busch (Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 23.) και τον Σπυρίδωνα Αντωνίου (Βλ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρμολόγιο*, σ. 62), οι οποίοι υποστήριξαν ότι το Ειρμολόγιο αυτό συντάχθηκε κατά τον 11^ο αι. Ο Raasted (Βλ. RAASTED J., *Hirmologium Sabbaiticum*, σ. 7) και ο Παπαθανασίου (Βλ. ΡΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 10), το χρονολόγησαν το 12^ο αι. Ο Alberto Doda αφού εξέτασε τον τύπο γραφής του Ειρμολογίου διαπίστωσε ότι αυτή παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα με εκείνη του σιναιτικού Στιχηραρίου, Σινά 1218, το οποίο συντάχθηκε το έτος 1177. Βλ. DODA A., «Note codicologiche...», σ. 228, υπ. 34.

1-2, Pars Suppletoria, Hauniae
Munksgaard, Copenhagen 1968-1970.

5. (Cryptensis E.γ.III)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Grottaferrata

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Badia greca di Maria Santissima

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

E.γ. III

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Ga

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

19x14 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 210v-241r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

21

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

181

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin V-VI

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

12^{ος} αιώνας

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ROCCHI Antonii, *Codices Cryptenses*,
σ. 428. TROELSGÅRD C., *An
Inventory*.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

MMB Μικροφύλμ.

6. (Coislin 220)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Παρίσι

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Bibliothèque nationale de France

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

220 (Fonds Coislin)

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ**Ο****ΥΛΗ**

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

24x19 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 177r-197v

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

18

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

163

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin V-VI

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ12^{ος}⁴⁵ αιώνας**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ**GASTOUÉ Amédée, *Catalogue des Manuscrits de Musique Byzantine*, Paris 1907, σ. 89.DEVREESSE Robert, *Catalogue des Manuscrits Grecs*, II, Le Fonds Coislin, Paris 1945, σ. 202.TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφύλμ

⁴⁵ Ο Robert DEVREESSE, στον κατάλόγό του τοποθέτησε τη σύνταξη του Ειρμολογίου στον 11^ο αι.

7. (Πάτμος 54)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Πάτμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΙερά Μονή Αγίου Ιωάννου του
Θεολόγου**ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ**

54

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Pa

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

23x18 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 178v-197r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

18

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

170

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin V

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ12^{ος} αιώνας**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ**ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ Ι., *Πατμιακή*, σ. 42.ΚΟΜΙΝΗΣ Α., *Πατμιακή*, σ. 133-140.TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφύλμ.

8. (Ιβήρων 470)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Άγιον Όρος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Ιβήρων

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

470 (Λάμπρος), 1031 (Στάθης).

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Η

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

25,9x18,5 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 114v-129r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

21

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

192

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin VI-μεσοβυζαντινή

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

12^{ος} αιώνας

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ Σπυρίδων, *Κατάλογος των εν ταις βιβλιοθήκαις του Αγίου Όρους ελληνικών κωδίκων*, τόμ. Β'. Κανταβρυγία της Αγγλίας 1900, σ. 150.
ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Τα χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής Άγιον Όρος*, τόμ. Γ', Αθήνα 1993, σ. 625.
TROELSGÅRD C., *An Inventory*.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

MMB. Πανομοιότυπο-*facsimile*.
HØEG Carsten, *Hirmologium Athoum*, Codex Monasterii Hiberorum 470, τόμ. II, επιμέλεια Carsten Høeg, L. & E. Munksgaard, Copenhagen 1938.

9. (Cryptensis E.γ.II)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Grottaferrata

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Badia greca di Maria Santissima

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

E.γ.II

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

G

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

24x15 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 207v-240r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

21

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

200

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

1281

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ROCCHI A., *Codices Cryptenses*, σ. 427-428.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

TROELSGÅRD C., *An Inventory*.

MMB. Πανομοιότυπο-facsimile.

TARDO Laurentius, *Hirmologium e Codice Cryptensi*, E. γ. II, τόμ. I, La Libreria dello Stato, Ρώμη 1950.

10. (Λαύρα Γ. 9)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Άγιον Όρος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Γ. 9

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

La

ΥΛΗ

Χαρτί-Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

20x16 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 72r-76v

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

6

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

51

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Coislin VI

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

12^{ος} αιώνας

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ Σ., - ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ
Σ., *Κατάλογος*. σ. 32.

TROELSGÅRD C., *An Inventory*.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

MMB Μικροφίλμ

ΠΙΠΜ Μικροφίλμ

11. (Διονυσίου 95)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Διονυσίου
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	95
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	D
ΥΛΗ	Περγαμηνή
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	11x8 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 25r-32v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	4 ⁴⁶
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	34
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	14 ^{ος} 47 αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	LAMBROS P. S., <i>Catalogue</i> . τόμ. Α', σ. 333. ΣΤΑΘΗΣ Γρ., <i>Τα χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής Άγιον Όρος</i> , τόμ. Β', Αθήνα 1976, σ. 636. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> . MMB Μικροφίλμ ΠΙΠΜ Μικροφίλμ.
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	

⁴⁶ Αναγράφονται συνολικά εννέα Ακολουθίες από τις οποίες όμως μόνο οι αρχικές τέσσερις είναι ολοκληρωμένες. Οι υπόλοιπες σχηματίζονται από την αναγραφή μόνο του *incipit* του κάθε ειρμού με την ένδειξη *προεγράφησαν*.

⁴⁷ Ο Λάμπρου στον κατάλόγό του τοποθέτησε την σύνταξη του χφ. το 12^ο αι.

12. (Trinity)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Cambridge
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Trinity College
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	1165 (O. 2. 61)
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Υ
ΥΛΗ	Περγαμηνή
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	21x13 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Κολοβό
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 78r-83v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	55
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	αρχές 14 ^{ου} αιώνα
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	-
	TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ

13. (Σινά 1256)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Όρος Σινά
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	1256
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Si1
ΥΛΗ	Περγαμηνή
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	16x12 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 145r-157r
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	7
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	59
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	1309
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	BENESEVIČ Vladimir Nikolaevich, <i>Catalogus codicum manuscriptorum graecorum qui in monasterio Sanctae Catharinae in Monte Sina asservantur</i> , τόμ. 1, Petropoli 1911, σ. 156. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ

14. (Σινά 1257)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Όρος Σινά

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

1257

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Si2

ΥΛΗ

Χαρτί

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

24,8x17,6 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 79r-86r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

39

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

1332

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣBENESEVIČ V. N., *Catalogus*, τόμ. III, pars 1, σ. 10.TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφίλμ

15. (Καρακάλλου 213)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιεράς Μονής Καρακάλλου
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	213 (Λάμπρου), (959 Στάθη)
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Ca ⁴⁸
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	22x14,8 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ακέφαλο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 95r-105r
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	48
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	14 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	LAMBROS P. S., <i>Catalogue</i> . τόμ. Α', σ. 147. ΣΤΑΘΗΣ Γρ., <i>Τα χειρόγραφα</i> , τόμ. Γ', σ. 432. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ ΠΙΠΜ Μικροφίλμ

⁴⁸ Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 13.

16. (Πάτμος 480)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Πάτμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΙερά Μονή Αγίου Ιωάννου του
Θεολόγου**ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ**

480

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Pb

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

22,5x15 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ακέφαλο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

AkO

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 112r-127r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

6

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

59

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ14^{ος} αιώνας**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ**ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ Ι., *Πατμιακή*, σ. 213.TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφίλμ

17. (Παντοκράτορας 215)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Παντοκράτορας
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	215
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Q
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	25,7x16,4 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 77v-85v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	6
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	59
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελεγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	14 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	LAMBROS P. S., <i>Catalogue</i> , τόμ. Α', σ. 111. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφύλμ ΠΙΠΜ Μικροφύλμ

18. (Ιβήρων 1044)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Ιβήρων
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	1044
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	H-2
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	22x11 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 105v-114v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	7
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	63
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	15 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	ΛΑΜΠΡΟΣ Σ., <i>Κατάλογος</i> , τόμ. Β΄. σ. 247.
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΠΙΠΜ Μικροφύλμ

19. (Ιβήρων 1259)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Ιβήρων
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	1259
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	H-4
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	21,5x15 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 109v-120v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	7
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	58
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	15 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	ΛΑΜΠΡΟΣ Σ., <i>Κατάλογος</i> , τόμ. Β΄. σ. 259. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ ΠΠΠΜ Μικροφίλμ

20. (Φιλοθέου 131)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Άγιον Όρος
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Φιλοθέου
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	131
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	F
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	15,8x11 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	AkO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 103r-112v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	7
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	59
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	15 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	LAMBROS P. S., <i>Catalogue</i> , τόμ. Α', σ. 160.
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΠΙΠΜ Μικροφίλμ

21. (Σινά 1258)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Σινά
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης ⁴⁹
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	1258
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Si3
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	13,8x10,3 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	OdO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 102v-116v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	-
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	65
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	1257 ⁵⁰
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	BENESEVIČ V. N., <i>Catalogus</i> . τόμ. III, pars 1, σ. 10. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφύλμ

⁴⁹ Το χφ. αυτό έχει συνταχτεί σε Συρο-Μελχιτικό περιβάλλον. Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 32. Του ιδίου «Some remarks on a possible Syro-Melchite origin of the MS Sinai gr. 1258», *CIMAGL* 64, 1994, σ. 36.

⁵⁰ Ο Benesevič στον κατάλόγό του τοποθέτησε τη σύνταξη του χφ. κατά τη διάρκεια του 14^{ου} αι., ενώ ο Παπαθανασίου το έτος 1257. Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 33. Του ιδίου «Some remarks...», σ. 37.

22. (Σάββα 599)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Ιερουσαλήμ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Πατριαρχείου
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	599
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Sa
ΥΛΗ	Χαρτί
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	18x13 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ημιτελής
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	OdO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 174r-190v
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	-
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	79
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	13 ^{ος} -14 ^{ος} αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α. Κ., <i>Ιεροσολυμιτική</i> , τόμ. Β', σ. 606. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ

23. (Σινά 929)

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Σινά
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης
ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	929
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ	Si
ΥΛΗ	Περγαμηνή (Παλίμψηστο)
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	14,8x9,7 cm
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Ολοκληρωμένο
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	OdO
ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ	φφ. 125r-137r
ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	-
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ	43
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ	Coislin IV
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	14 ^{ος} ⁵¹ αιώνας
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	GARDTHAUSEN Victor, <i>Catalogus codicum graecorum Sinaiticorum</i> , Typographeo Clarendoniano, Oxford 1886, σ. 198. TROELSGÅRD C., <i>An Inventory</i> .
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	MMB Μικροφίλμ

⁵¹ Ο von Busch, στηριζόμενος στο στάδιο της σημειογραφίας, τοποθέτησε τη σύνταξη του χειρογράφου στον 11^ο αι. Βλ. BUSCH von. R., *Untersuchungen*, σ. 27. Σύμφωνα όμως με τον Παπαθανασίου, ο οποίος στηρίχτηκε στον τύπο γραφής του ποιητικού κειμένου, το χειρόγραφο συντάχθηκε κατά το 14^ο αι. Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 13, υπ. 58.

24. (Βατικανό 243)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Βατικανό

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Biblioteca Apostolica Vaticana

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Palatino greco 243

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

V

ΥΛΗ

Περγαμηνή

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

21x14 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ολοκληρωμένο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

Μικτό

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 95v-105r

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ1 *AkO* (φφ. 104r-105r)**ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ**

80

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ14^{ος} αιώνας**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ**

STEVENSON Henricus, *Codices Manuscripti Palatini Graeci Bibliothecae Vaticanae*, Ex typographeo Vaticano, Romae 1885, σ. 131.

TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφύλμ

25. (Πάτμος 473)**ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ**

Πάτμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου

ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

473

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Pc

ΥΛΗ

Χαρτί

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

26x19 cm

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κολοβό

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

Μικτό

ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ

φφ. 150v-154v

ΑΡΙΘ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

1 AkO (φφ. 154r-154v)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΡΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ

82

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελεγμένη

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ14^{ος} αιώνας**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ**ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ Ι., *Πατμιακή*, σ. 211.TROELSGÅRD C., *An Inventory*.**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

MMB Μικροφίλμ

Συνοπτικός πίνακας
των Ειρμολογικών Τυπολογιών και του αριθμού
των ολοκληρωμένων Ακολουθιών που περιέχουν⁵²

Ειρμολόγια: AkO				OdO	AkO/OdO
A/A	Ανομοιομερή πλήρη (10 ^{ος} - 12 ^{ος} αι.)	Ομοιομερή (12 ^{ος} αι.-1281 μ.Χ.)	Ανομοιομερή σύντομα (12 ^{ος} -15 ^{ος} αι.)	Ανομοιομερή σύντομα (13 ^{ος} -14 ^{ος} αι.)	Μικτά (14 ^{ος} αι.)
1	L (28)	Ga (21)	La (6)	Si3	V (1)
2	P (16)	O (18)	D (4)	Sa	Pc (1)
3	E (21)	Pa (18)	Y (5)	Si	
4	S (32)	H (21)	Si1 (7)		
5		G (21)	Si2 (5)		
6			Ca (5)		
7			Pb (6)		
8			Q (6)		
9			H-2 (7)		
10			H-4 (7)		
11			F (7)		

⁵² Ο αριθμός των ολοκληρωμένων Ακολουθιών που περιέχεται σε κάθε Ειρμολόγιο, σημειώνεται σε παρένθεση δεξιά της βραχυγραφίας του χφ.

Αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Βαρέος ήχου

Ακολουθεί με μορφή πινάκων η αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Βαρέος ήχου. Σε κάθε Ακολουθία αντιστοιχούν τρεις πίνακες. Στον πρώτο περιγράφεται το περιεχόμενο των *ανομοιομερών πλήρων και ομοιομερών Ειρμολογίων (AkO)*. Στο δεύτερο περιγράφεται το περιεχόμενο των *ανομοιομερών σύντομων (AkO)* Ειρμολογίων, ενώ στον τρίτο περιγράφεται το περιεχόμενο των *ανομοιομερών σύντομων (OdO)* και των *μικτών (AkO+OdO)* Ειρμολογίων. Σε κάθε πίνακα προηγείται η ομώνυμη λέξη ακολουθούμενη από τον αύξοντα αριθμό, π.χ. Πίνακας 1. Ο αριθμός είναι κοινός και για τους τρεις πίνακες που αντιστοιχούν σε κάθε Ακολουθία. Τον αραβικό αριθμό τον ακολουθεί αντίστοιχα ο ελληνικός χαρακτήρας α , β , γ . Ο χαρακτήρας α δηλώνει τον πρώτο πίνακα, π.χ. Πίνακας 1 α , Πίνακας 2 α , κλπ. Ο χαρακτήρας β δηλώνει το δεύτερο πίνακα, π.χ. Πίνακας 1 β , Πίνακας 2 β , κλπ. και ο χαρακτήρας γ δηλώνει τον τρίτο πίνακα, π.χ. Πίνακας 1 γ , Πίνακας 2 γ , κλπ.

Ανάγνωση των πινάκων

Ακολουθία	Αναγράφεται τόσο η αρίθμηση της Ακολουθίας με τη σειρά που εμφανίζεται στο Ειρμολόγιο όσο και η αρίθμησή της από τον Ευστρατιάδη ⁵³ . Οι αριθμήσεις αυτές δεν σχετίζονται με τον αύξοντα αριθμό του πίνακα στον οποίο περιέχεται η κάθε Ακολουθία.
Ποιητής	Αναγράφεται το όνομα του ποιητή στον οποίο αποδίδεται η Ακολουθία ⁵⁴ .
Rubrica	Αναγράφεται ο ερυθρόγραφος τίτλος της Ακολουθίας.
Incipit Ειρμών	Αναγράφονται τα <i>incipits</i> των ειρμών που δομούν την κάθε Ακολουθία ⁵⁵ .
Ωδή	Αναγράφεται η ένδειξη της ωδής στην οποία ανήκει ο ειρμός.
J.R.	Αναγράφεται ο αύξων αριθμός του ειρμού κατά τον Jørgen Raasted.
-	Έλλειψη αναγραφής ειρμού.
□	Αναγραφή του ποιητικού κειμένου του ειρμού χωρίς σημειογραφία.
[...]	Αδυναμία ανάγνωσης.
άλλος ή άλλ	Εναλλακτικός ειρμός.
in	Αναγραφή του <i>incipit</i> - έναρξη- του ειρμού χωρίς σημειογραφία.
πρ	Αναγραφή της ένδειξης <i>προεγγραφή</i> συγκεκριμένου ειρμού.

⁵³ Βλ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σ., *Ειρμολόγιον*, σ. 198-218.

⁵⁴ Στην αναγραφή του ονόματος του ποιητή και του ερυθρόγραφου τίτλου της Ακολουθίας–rubrica–ακολουθήσαμε την ορθογραφία του χφ. Αντίθετα, για την αναγραφή του *incipit* του κάθε ειρμού, όχι μόνο στους πίνακες αλλά και σε όλο το υπόλοιπο σώμα της μελέτης, ακολουθήσαμε την έκδοση του “Ειρμολογίου” του Ευστρατιάδη (ΕΕ), προκειμένου να αποφύγουμε το μεγάλο αριθμό ορθογραφικών λαθών που συναντώνται στα Ειρμολόγια. Η λέξη “Ειρμολόγιο” είναι σε εισαγωγικά γιατί δεν πρόκειται για το ομόνυμο εκκλησιαστικό βιβλίο.

⁵⁵ Πρόκειται για την πρωτογενή δομή των Ακολουθιών που παραδίδεται στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Το πλήρες κείμενο του κάθε ειρμού αναγράφεται παρακάτω στις σελίδες 406-472. ??

Η αναγραφή δύο διαφορετικών αριθμών στη στήλη J.R., δηλώνει ότι ο αντίστοιχος ειρμός περιέχεται σε δύο διαφορετικές Ακολουθίες.

Πίνακας 1α

Ακολουθία: 1^η, στα χφφ.: **L, P, E, S, Ga, O, Pa, H, G, La, Si1, Si2.** (EE: 280^η).
Ένδειξη ποιητή: Ίωάννου Μοναχοῦ, χφφ. **L, P, E, Ga, O, H, La, Si1.** Ίωάννου Μοναχοῦ, χφ. **Pa.** Ίωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, χφ. **G.**

Rubrica: Εἰρμὸι σὺν Θεῷ τοῦ Βαρέως, χφ. **L.** Εἰρμολόγιον σὺν Θεῷ τοῦ Βαρέως Ἦχου, χφ. **P.** Ἀρχὴ σὺν Θεῷ αἱ ἀκολουθεῖαι τοῦ ἤχου τοῦ Βαρέως, χφ. **E.** Ἀκολουθία ἀναστάσιμος ἦχος Βαρὺς χφφ. **S, La.** Ἀκολουθία ἀναστάσιμος χφφ. **Pa, H.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου, **Kanōn** ἀναστάσιμος, χφ. **G.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου τῇ Κυριακῇ πρωΐ, χφ. **D.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου, χφφ. **Si1, Si2.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου ἀκολουθία ἀναστάσιμος, χφφ. **Pb, Q.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου τῇ Κυριακῇ ἀκολουθία ἀναστάσιμος, χφ. **H-4.** Καταβασία ἀναστάσιμος, χφ. **F.** Ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου, χφφ. **Si3, Sa.** ἦχος βαρύς, χφ. **Si.** ἀρχὴ τοῦ βαρέως ἤχου ἀκολουθία ἀναστάσιμος καὶ διάφορος, χφ. **V.** ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ βαρέως ἤχου ἀκολουθία ἀναστάσιμος μετὰ εἰρμῶν ἐτέρων, χφ. **Pc.**

Τυπολογίες Εἰρμολογίων:			Ανομοιομερὴ πλήρη (AkO)				Ομοιομερὴ (AkO)				
Χφφ:			L ³⁶	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit εἰρμῶν			Ωδὴ			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)		(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)			
		J.R. ⁵⁷									
1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	α΄	2476	240v	180r []	92r	166v	210v ⁵⁸	177r	178v	114v	207v
2. Ὁ κατ' ἀρχᾶς	γ΄	2477	240v	180r []	92r	166v	-	177r	178v	114v	208r
3. Ὁ πατρικοὺς κόλπους	δ΄	2478	240v	180v []	92r	166v	-	177r	178v	114v	208r
4. Τὴν ἑσσαρχον παρουσίαν σου	δ΄	2488 2557	-	-	-	-	-	-	179r	-	208r
5. Νῦξ ἀφεγγῆς	ε΄	2479	240v	180v []	92r	166v	-	177v	179r	115r	208r
6. Κύριε ὁ Θεὸς μου	ε΄	2480	-	180v ἄλ []	-	166v ἄλ	-	177v	179r	115r	208v
7. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2481	240v	180v	92v	166v	-	177v	179r	115r	208v
8. Κάμινον παῖδες	ζ΄	2482	241r	181r []	92v	167r	-	177v	179r	115r	208v
9. Τὸν δντως δντα Θεὸν	η΄	2483	241r	181r	92v	167r	212r	178r	179v	115r	209r
10. Σσαρχωμένον τὸν Λόγον	θ΄	2484	241r	181r	92v	167r	212r	178r	179v	115r	209r

⁵⁶ Κατὰ κανόνα τα ποιητικά κείμενα που περιέχονται στα βυζαντινά μουσικά χειρόγραφα, δεν είναι τονισμένα. Κατ' ἐξάφρση στο L, ο αντιγραφέας παραθέτει τονισμένο το σύνολο των ποιητικών κειμένων των ειρμών.

⁵⁷ Ο Ευστρατιάδης ἀριθμήσε τις Ακολουθίες των Εἰρμολογίων L και O, χωρίς όμως να ἀριθμήσει τους ειρμούς. Βλ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σ., *Εἰρμολόγιον*. Ο Raasted υιοθετώντας την ἀριθμηση των Ακολουθιών του Ευστρατιάδη προχώρησε στην ἀριθμηση των ειρμών της κάθε Ακολουθίας. Βλ. RAASTED Jørgen, «Observations on the Manuscript Tradition of Byzantine Music. I: A list of Heirmos call-numbers, based on Eustratiades' edition of the Heirmologion», *CIMÁGL 1*, Copenhagen 1969, σ. 10. Μετά τις δύο ἀριθμήσεις προκύπτει ότι στο "Εἰρμολόγιο" του Ευστρατιάδη (EE), περιέχονται συνολικά 369 Ακολουθίες και 3300 ειρμοί. Για την ἀριθμηση του συνόλου των Ακολουθιών και των ειρμών που ἀντιστοιχοῦν στο Βαρὺ ἦχο και περιέχονται στο "Εἰρμολόγιο" του Ευστρατιάδη, βλ. παρακάτω στα Παραρτήματα σ. 437-510.

⁵⁸ Τα φύλλα 211r-v εἶναι λευκά, γι' αὐτό το λόγο δεν περιέχονται οι ειρμοὶ των ὁδῶν: γ', δ', ε', στ', ζ'.

⁵⁹ Ο ειρμὸς Ὁ πατρικοὺς κόλπους ἐπεταί του ειρμοῦ Τὴν ἑσσαρχον φέροντας την ἑνδειξη ὡδὴ ε' ἀντὶ ὡδὴ δ'.

Πίνακας 1β

Τυπολογία Ειρμολογίων:				Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:				La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αλ.)											
1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	α΄	2476	72r	25r	78r	145r	79v	95r	112r	77v	105v	109v	103r	
2. Ὁ κατ' ἀρχάς	γ΄	2477	72r	25r	78r	145r	79v	95v	112r	77v	106r	109v	103r	
3. Ὁ πατρικοὺς κόλπους	δ΄	2478	72r	25r	78r	145v	79v	95v	112v	78r	106r	110r	103r	
4. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488	72v ἄλ. ⁶⁰	29v	82v	156r	85r	100r	118v	81r	114r	113r	111v	
		2557	74r											
5. Νῦν ἀφ' ἐγγύης	ε΄	2479	72v	25v	78r	145v	80r	95v	113r	78r	114r	113r	103v	
6. Κύριε ὁ Θεός μου	ε΄	2480	72v ἄλ	30v ⁶¹	78v	146r ἄλ	80r	100v	121v	82v	106v	117v	104v	
7. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2481	72v	-	-	146r	80v	102v	122r	83r	106v	-	105r	
8. Κάμινον παῖδες	ζ΄	2482	72v	26r	78v	146v	80v	96r	113v	78v	107r	117v	104r	
9. Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν	η΄	2483	73r	-	-	146v	80v	102r	123r	83v	107r ἄλ	118r ἄλ	105r ⁶²	
10. Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον	θ΄	2484	73r	-	81v	146v	80v	102r	-	-	107v	118v	105r	

⁶⁰ Φέρει την ένδειξη: Τῇ ε (Πέμπτῃ) τῇ(ς) Με(γάλης) Ἐβ(ο)μά(ος), ὅπως και στο χφ. O, φ. 178v.
⁶¹ Ακολουθῶς του ειρμού Κύριε ὁ Θεὸς μου, περιέχεται το incipit των ειρμών: ὡδή σί' ὁ ἰωνᾶς, ὡδή η' τὸν μόνον ἄναρχον, ὡδή θ' μὴ τῆς φθοράς, με την ένδειξη αὐται αἱ ὡδαι ἐγράφησαν διτισθεν [...].
⁶² Ως incipit του ειρμού αναγράφεται Τὸν ὄντως Θεὸν ἀντί Τὸν ὄντως Θεὸν ὄντα Θεὸν.

Πίνακας 1γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
			Ωδή J.R.				
1.	Νεύσει σου πρὸς γεώδη	α΄	2476	174r	125r	95v	150v
2.	Ὁ κατ' ἀρχᾶς	γ΄	2477	179v	127r	96v	151r
3.	Ὁ πατρικὸς κόλπος	δ΄	2478	181r	128v	97v	151v
4.	Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488 2557	181v	129r	98r	151v
5.	Νῦν ἀφегγῆς	ε΄	2479	182r	130r	98v	151v
6.	Κύριε ὁ Θεὸς μου	ε΄	2480	182v	132v	98v	151v
7.	Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2481	184v	-	99v	152r
8.	Κάμινον παῖδες	ζ΄	2482	185r	133r	100v	152v
9.	Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν	η΄	2483	188r	-	101r	153r
10.	Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον	θ΄	2484	188v	-	102v	153v

⁶³ Σεσαρκωμένον ἀπὸρως τὸν Λόγον ἀντὶ Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον.

Πίνακας 2α

Ακολουθία: 2^η, χφφ. **L, P, E, S, Ga, O, Pa, H, G.** (EE. 281^η).
Ένδειξη ποιότη: Ίωάννου Μοναχοῦ, χφφ. **L, P, E, S, Ga, O, Pa.** Ίωάννου, χφ. **G.**
Rubrica: Έτέρα ακολουθία Αναστάσιμος, χφ. **L.** Έτέρα ακολουθία, χφ. **P.** Ακολουθία έτέρα, χφ. **S.**
Ακολουθία Αναστάσιμος, χφφ. **H, G.**

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμιών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾶς	α΄	2485	241r	181r	92v	167r	212r	178r	179v	115r	209r
2. Ἐσπερεώθη τῇ πίστει	γ΄	2486	241r	181v	93r	167r	212r	178r	179v	115v	209r
3. Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου	δ΄	2487	241v	181v	93r	167r	212v	178r	179v	115v	209v
4. Τὴν ἔνοσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488 2557	-	-	-	-	-	178v ⁶⁴	-	-	-
5. Ἡ φωτὸς δοκήσει	ε΄	2489	241v	181v	93r	167r	212v	178v ᾠλ	179v	115v	209v
6. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2490	241v	182r	93r	167v	212v	178v	180r	115v	209v
7. Ἐν τῇ καμίνῳ ἤλεγξας	ζ΄	2491	241v	182r	93v	167v	212v	178v	180r	115v	209v
8. Κάμινον πάλαι	η΄	2492	241v	182r	93v	167v	213r	179r	180r	115v	210r
9. Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν	θ΄	2493	242r	182v	93v	167v	213r	179r	180v	115v	210r
10. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄	2562	-	-	-	-	-	-	180v	-	210v ᾠλ

⁶⁴ Φέρει την ένδειξη: Τ ἦ ε (Πέμπτη) τῇ(ς) Με(γάλης) Ἐβδ(ο)μάδ(ος), ὅπως και στο χφ. **La**, φ. 72v.

Πίνακας 2β

Τυπολογία Ειρμολογίων:		Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:		La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
Ωδή		J.R.										
1. Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾷς	α΄	2485	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ἐστερεώθη τῇ πίστει	γ΄	2486	76v	27r	79v	147r	84v	97v	116v	80r	108r	114r
3. Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου	δ΄	2487	-	28v	80v	147v	85r	98r	117r	80r	108r	114r
4. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488	72v ἄλ 74r	29v	82v	156r	85r	100r	118v	81r	114r	113r
		2557										111v
5. Ἡ φωτὸς δοκῆσει	ε΄	2489	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2490	75r ἄλ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ἐν τῇ καμίνῳ ἡλεγχῆας	ζ΄	2491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Κάμινον πάλαι	η΄	2492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν	θ΄	2493	76v ἄλ	29r	81v	148r	85v	99v	118r	80v	108v	115v
10. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄	2562	74v	-	83r	157r	86r	102v	124r	84r	114v	119v
							164v					106r
												112v

Πίνακας 2γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερὲ σύντομα				ΟδΟ			Μικτά	
Χφφ:		Ωδή		Si3 (13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)	Sa	Si	V (14 ^{ος} αι.)	Pc
Incipit ειρμών		J.R.						
1. Τῷ ἐκ ρειθρων Ἐρυθρᾶς	α΄	2485	-	175r	-	-	96r	150v
2. Ἐστερεώθη τῇ πίστει	γ΄	2486	105v	180v	127r	96v	151r	151v
3. Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου	δ΄	2487	106v	181v	128v	97v	151v	151v
4. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488	107r	181v	129r	98r	151v	151v
		2557						
5. Ἡ φωτὸς δοκῆσει	ε΄	2489	-	-	-	-	-	-
6. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2490	111r	-	-	100r	152v	152v
7. Ἐν τῇ καμίνῳ ἡλεγχῆας	ζ΄	2491	-	-	-	100v	152v	152v
8. Κάμινον πάλαι	η΄	2492	-	-	-	102r	153r	153r
9. Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν	θ΄	2493	115v	189r	135v	102v	153v	153v
10. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄	2562	115v	189v	136v	103v	153v	153v

Πίνακας 3α

Ακολουθία: 3^η, χφφ. **L, P, E, S, Ga, O, Pa, H, G.** (EE: 282^η).
Ένδειξη ποιητή: Ιωάννου Μοναχοῦ, χφφ. **L, P, E, S, Pa.** Ιωάννου Δαμασκηνοῦ, χφφ. **Ga, H.** Ιωάννου Μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ, χφ. **O.**
Rubrica: ἀναστάσιμος, χφφ. **L, Ga, O.** Ἐτέρα ἀκολουθία, χφφ. **P, E, S.** Ἀκολουθία ἀναστάσιμος, χφ. **G.**

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερὴ πλήρη (AkO)				Ομοιομερὴ (AkO)					
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών			Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)			
1.	Μωσαϊκὴ γάβδος	α΄	2494	242r	182v	93v	168r	213v	179r	180v	116r	210v
2.	Ἐν τῇ ὁρθοδόξῳ πίστει	γ΄	2495	242r	183r	94r	168r	213v	179r	180v	116r	210v
3.	Τοὺς σὺρτανοὺς ἐκάλυψεν	δ΄	2496	242r	183r	94r	168r	213v	179v	181r	116r	210v
			2520									
4.	Πρὸς σὲ δοθρῖζω	ε΄	2497	242r	183r	94r	168r	213v	179v	181r	116r	211r
5.	Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες	στ΄	2498	242v	183v	94r	168r	214r	179v	181r	116r	211r
6.	Τυρρανικὴν πρόσταξιν	ζ΄	2499	242v	183v	94v	168r	214r	179v	181r	116r	211r
7.	Οἱ παῖδες ἐκραύαζον	η΄	2500	242v	183v	94v	168r	214r	180r	181r	116v	211v
8.	Μήτηρ Θεοῦ	θ΄	2501	242v	183v	94v	168v	214r	180r	181r	116v	211v

Πίνακας 3β

Τυπολογία Ειρμολογίων:				Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:				La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών				(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή				J.R.											
1. Μωσαϊκή γράβδος				α΄	2494	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Έν τῇ δευθοδόξῳ πίστει				γ΄	2495	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυπεν				δ΄	2496 2520	74v	-	84r	104r	121r	82v	-	-	-	
4. Πρὸς σὲ δευροῖζω				ε΄	2497	75r	28v	80v	147v	98r	117r	80r	108r	114r	105v
5. Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες				στ΄	2498	75r	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Τυρρανικὴν πρόσταξιν				ζ΄	2499	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Οἱ παῖδες ἐκραύγαζον				η΄	2500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Μήτηρ Θεοῦ				θ΄	2501	75v	31r ⁶⁵	79r	148v	101r	124r	83v	109r	118v	106v

Πίνακας 3γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή				J.R.				
1. Μωσαϊκή γράβδος				α΄	2494	104r []	175v	-
2. Έν τη δευθοδόξω πίστει				γ΄	2495	106r	-	-
3. Τοῦς οὐρανοῦς ἐκάλυπεν				δ΄	2496 2520	107v	-	129v
4. Πρὸς σὲ δευροῖζω				ε΄	2497	108v	183r	131r
5. Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες				στ΄	2498	111r	-	-
6. Τυρρανικὴν πρόσταξιν				ζ΄	2499	-	186v	-
7. Οἱ παῖδες ἐκραύγαζον				η΄	2500	-	-	102r
8. Μήτηρ Θεοῦ				θ΄	2501	115r	189v	136r

⁶⁵ Στη συνέχεια αναγράφεται το *incipit* των παρακάτω ειρμών: ωδή α΄ πῶ ἐκινάξαντι, ωδή γ΄ ἐστερεώθη τῇ πίστει, ωδή δ΄ ὁ πατρικοῖς, ωδή ε΄ πρὸς σὲ δευροῖζω, ωδή στ΄ ὁ ἰωνᾶς, φ. 31v, ωδή ζ΄ οἱ ἐν καμίνῳ, ωδή η΄ τὸν μόνον ἄναρχον, ωδή θ΄ πανύμνητε και η ἐνδειξη αὐται οἶν αἱ ὡδαὶ πάσαι ἐγράφησαν ὀπισθεν. Συνεχίζει με την αναγραφή των *incipitis*: ωδή α΄ νεύσει σου, πῶ συνεγείραντι Θεῶ, ωδή γ΄ ἐστερεώθη, ωδή δ΄ ἐκάλυπεν οὐρανοῖς.

Πίνακας 4α

Ακολουθία: 4ⁿ, L, P, E, S, Ga, O, Pa, H, G. (EE: 283ⁿ).
Ένδειξη ποιητή: Ιωάννου Μοναχοῦ, χφφ. L, P, S, O, Pa, H. Ιωάννου, χφφ. E, Ga, G.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία ἀναστάσιμος, χφ. L. Έτέρα ακολουθία, χφφ. P, E, S, Ga, G, La.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} - 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} - 1281 μ.Χ.)			
Ωδή			J.R.							
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ	α΄	2502	243r	184v	94v	168v	214v	180r	181v	211v
2. Ἰσχύς ἡμῶν ὑπάρχεις	γ΄	2503	243r	184v	94v	168v	214v	180r	181v	211v
3. Κύριε τῆς μυστικῆς σου	δ΄	2504	243r	185r	95r	168v	214v	180v	181v	212r
4. Ὁρθρῖζοντες ἡμνοῦμεν σε	ε΄	2505	243r	185r	95r	168v	215r	180v	181v	212r
		2724								
5. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2506	243r	185r	95r	168v	215r	180v	181v	212r
6. Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507	-	185v	95r	168v	215r	180v	182r	212r
7. Σὺ τῶν ἐν καμίνῳ	η΄	2508	-	185v	95r	169r	215r	180v	182r	212v
8. Ἀφλεκτός βάτος πυρὶ	θ΄	2509	243v	185v	95v	169r	215v	181r	182r	212v

Πίνακας 4β

Τυπολογία Ευριμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ευρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ	α΄	2502	74v	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Ἰσχύς ἡμῶν ὑπάρχεις	γ΄	2503	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Κύριε τῆς μυστικῆς σου	δ΄	2504	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	-	-	-	-	-	-	122r	82v	-	-	-	
5. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2506	74r	-	-	-	-	-	-	-	109v	-	-	
6. Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Σὲ τῶν ἐν καμίνῳ	η΄	2508	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Ἄφλεκτος βάτος πυρὶ	θ΄	2509	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 4γ

Τυπολογία Ευριμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα										OdO			Μικτά	
Χφφ:										Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρμών										(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή J.R.														
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ	α΄	2502								-	-	-	-	-
2. Ἰσχύς ἡμῶν ὑπάρχεις	γ΄	2503								-	-	-	-	-
3. Κύριε τῆς μυστικῆς σου	δ΄	2504								-	-	-	-	-
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724								-	-	-	99v	152r
5. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2506								-	-	-	-	-
6. Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507								-	-	-	-	-
7. Σὲ τῶν ἐν καμίνῳ	η΄	2508								-	-	-	102v	153r
8. Ἄφλεκτος βάτος πυρὶ	θ΄	2509								-	-	-	103v	153v

Πίνακας 5α

Ακολουθία: 5^η, χφ. **L**, 6^η χφ. **P**, 5^η χφφ. **E**, **S**, **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**. (EE: 284^η).
Ένδειξη ποιητή: Ἰωάννου Μοναχοῦ, χφφ. **L**, **P**, **S**, **H**. Ἰωάννου, χφφ. **E**, **Pa**. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, χφφ. **Ga**, **G**. Ἰωάννου Μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ, χφ. **O**.
Rubrica: Ἐτέρα ἀκολουθία, χφφ. **L**, **S**, ἀκολουθία, χφφ. **P**, **E**, **G**.

Τυπολογίες Ευρημάτων:			Ανομοιομερή πλήρη (ΑκΟ)				Ομοιομερή (ΑκΟ)				
Χρφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ευρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} –12 ^{ον} αι.)				(12 ^{ον} –1281 μ.Χ.)				
1. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	α΄	2510	243v	185v	95v	169r	215v	181r	182r	117r	212v
2. Στεγέωσόν με Κύριε	γ΄	2511	243v	186r	95v	169r	215v	181r	182r	117r	212v
3. Τῆς οἰκονομίας σου Κύριε	δ΄	2512	243v	186r	95v	169r	215v	181r	182v	117r	213r
4. Ἐκ ζόφου τῆς ἀγνωσίας	ε΄	2513	-	186r	95v	169r	216r	181r	182v	117r	213r
5. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄	2514 2559	244r	186r	96r	169r	216r	181v	182v	117r	213r
6. Ἐν μέσῳ καμίνου	ζ΄	2515	244r	186v	96r	169v	216r	181v	182v	117r	213r
7. Κείμενον δροσοβόλον	η΄	2516	244r	186v	96r	169v	216v	181v	182v	117v	214r
8. Χαίρε νύμφη φαινή	θ΄	2517	244r	186v	96r	169v	-	181v	182v	117v	214r

Πίνακας 5β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
J.R.													
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ	α΄	2510	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωσόν με Κύριε	γ΄	2511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Τῆς οἰκονομίας σου Κύριε	δ΄	2512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ἐκ ζόφου τῆς ἀγνωσίας	ε΄	2513	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄	2514 2559	73v	27v	79v	147v	85r	98v	115v	79v	108r	112r	106r
6. Ἐν μέσῳ καμίνου	ζ΄	2515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Κάμινον δροσιστόλον	η΄	2516	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Χαῖρε νύμφη φαιινῇ	θ΄	2517	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 5γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO				Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή			J.R.					
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ	α΄	2510	103v	175v	-	-	-	-
2. Στερέωσόν με Κύριε	γ΄	2511	-	-	-	97v	151r	
3. Τῆς οἰκονομίας σου Κύριε	δ΄	2512	-	-	-	-	-	
4. Ἐκ ζόφου τῆς ἀγνωσίας	ε΄	2513	-	-	-	-	-	
5. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄	2514 2559	110r ⁶⁶	184r	132r	99v	152r	
6. Ἐν μέσῳ καμίνου	ζ΄	2515	-	186v	-	-	-	
7. Κάμινον δροσιστόλον	η΄	2516	-	-	-	102v	153v	
8. Χαῖρε νύμφη φαιινῇ	θ΄	2517	116v []	190r	-	103v	153v	

⁶⁶ Στο τελευταίο ποιητικό κώλον του ειρμού αναγράφεται τὰ ἐλέει σου ἀντί ἐλέησον ἡμᾶς, βλ. ΕΕ.

Πίνακας 6α

Ακολουθία: 6^η, χφ. **L**, 8^η χφ. **P**, 11^η χφ. **E**, 16^η **S**, **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**. (EE: 285^η).
Ένδειξη ποιητή: Ίωάννου Μοναχοῦ, χφφ. **P**, **E**, **S**.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφφ. **L**, **P**, **Sil**, **H-2**. Έτέρα ακολουθία ανατολική, χφ. **E**, ακολουθία ανατολική, χφ. **S**. Έτέρα ακολουθία τη αὐτῇ ἡμέρα, χφφ. **Pb**, **Q**. Ακολουθία έτέρα, χφ. **H-4**.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:			L				Ga			
Incipit ευρμών			Ωδὴ				(12^{ος} – 12^{ον} αι.)			
			Ωδὴ				J.R.			
1. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	α΄	2518	244r	188v	101v	176v	-	-	196v []	-
2. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	244v	188v	101v	176v	-	-	196v []	128r
3. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν	δ΄	2520	244v	188v	101v	176v	-	-	-	-
4. Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	244v	188v	101v	176v	-	-	-	-
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2522	-	189r	102r	176v	-	-	-	-
6. Ἐσβεσεν δύναιμιν ⁶⁷	ζ΄	2523	244v	189r	102r	177r	-	-	-	-
7. Παίδων ἀνιμνούντων	η΄	2524	245r	189r	102r	177r	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν ἀπείρανδρον	θ΄	2525	245r	189v	102r	177r	-	-	-	-

⁶⁷ Στα χφφ. **P**, **E**, **S**, σημειώνεται το *incipit* Ἐσβεσεν κάμινον.

Πίνακας 6β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
Ωδή			J.R.										
1. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	α΄	2518	-	28r	82r	155v	84v	104r	116v	80r	113v	114r	111r
2. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	74v	27r	82r	155v	83v	97r	114v	79r	113v	111v	111r
3. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν	δ΄	2520	74v	-	-	-	84r	104r	121r	82v	-	-	-
4. Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	74v	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2522	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐσβεσεν δύναμιν	ζ΄	2523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Παίδων ἀνυμνούντων	η΄	2524	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν ἀπειρανδρον	θ΄	2525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 6γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή			J.R.				
1. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	α΄	2518	103r	174v	126r	96r	150v
2. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	-	180r	128r	97r	151r
3. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν	δ΄	2520	107v	-	129v	98r	151v
4. Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	110r []	-	-	99r	152r
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2522	-	-	-	100r	152v
6. Ἐσβεσεν δύναμιν	ζ΄	2523	-	-	-	-	-
7. Παίδων ἀνυμνοῦντων	η΄	2524	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν ἀπειρανδρον	θ΄	2525	-	-	-	-	-

Πίνακας 7α

Ακολουθία: 7^η, χφφ. **L, P, E**, 6^η, χφφ. **S, Ga, O, Pa, H, G, La, Y, Si1, Si2, Pb, Q, V, Pc**. (EE: 286^η).
Ένδειξη ποιότη: Κοσμᾶ Μοναχοῦ, χφφ. **L, P, E, S, Ga, O, Pa, H, La**. Κοσμᾶ, χφ. **G**.
Rubrica: Ἀκολουθία εἰς τὴν Νην, χφφ. **L, P, E, Ga**. εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, χφ. **S**. Ἀκολουθία Ἀναστάσιμος εἰς τὴν Πεντηκοστήν, χφ. **O**. εἰς τὴν ἁγίαν Νην, χφφ. **Pa**. Ἀκολουθία Ἀναστάσιμος, χφ. **H**. Ἀκολουθία εἰς τὴν ἁγίαν Νην, χφφ. **G, H-2**. Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς, χφ. **La**. Ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς, χφ. **Si1**. Ἀκολουθία τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, χφφ. **Pb, Q**. Ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς, χφ. **H-2**. Καταβασία εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστήν, χφφ. **V, Pc**.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερὴ πλήρη (AkO)				Ομοιομερὴ (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
Ωδή			J.R.								
1. Πόντω ἐκάλυψε	α΄	2526	245r	187r	97r	169v	216v	182r	183r	117v	213v
2. Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν	γ΄	2527	245r	187r	97r	169v	217r	182r	183r	117v	214r
3. Ἀσθενοῦντες δύναμιν	γ΄	2528	-	-	-	-	217r ἄλ	182r ἄλ	183r	-	214r ἄλ
4. Κατανοῶν ὁ προσφῆτης	δ΄	2529	245v	187r	97 ⁶⁸ v	169v	217r	182r	183r	117v	214r
5. Τὸ διὰ τὸν φόβον σου	ε΄	2530	245v	187v	97v	170r	217v	182v	183v	117v	214v
6. Ἦνπερ Ἡσαΐας	ε΄	2531	-	-	-	-	217v	182v ἄλ	183v	-	214v ⁶⁹
7. Ναυτιῶν τῷ σάλω	στ΄	2532	245v	187v	-	170r	218r	182v	183v	118r	215r
8. Οἱ ἐν καμίνω τοῦ πυρὸς	ζ΄	2533	245v	187v	98r	170r	218r	183r	184r	118r	215r
9. Ἀφλεκτός πυρὶ	η΄	2534	246r	188r	98r	170r	218r	183r	184r	118r	215r
10. Μὴ τῆς φθορᾶς	θ΄	2535	246r	188r	98r	170v	218v	183r	184r	118r	215v

⁶⁸ Ο αντιγραφέας στη θέση του ειρμού της δ΄ ωδῆς αναγράφει τον ειρμό της ε΄ και στη θέση του ειρμού της ε΄ ωδῆς αναγράφει τον ειρμό της δ΄. Μεταγενέστερα ἢ κατὰ τον ἔλεγχον του περιεχομένου σημειώνει δίπλα ἀπὸ τὴν ἔνδειξη ωδή Δ, τους χαρακτήρες Ε και Β, ἐνῶ δίπλα ἀπὸ τὴν ἔνδειξη ωδή Ε, τους χαρακτήρες Δ και Α. Οἱ χαρακτήρες Ε και Δ δηλώνουν ἀντίστοιχα τὴν ὁρθὴ ἔνδειξη τῶν ωδῶν καὶ οἱ χαρακτήρες Α και Β δηλώνουν τὴν ὁρθὴ σειρά τους. Θα πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι μᾶς ἐκπλήσσει ἡ χρήση τῶν μεγαλογράμματων χαρακτήρων στὶς νέες ἐνδείξεις τῶν ωδῶν.

⁶⁹ Ὅν περ Ἡσαΐας ἀντὶ Ἦν περ Ἡσαΐας.

Πίνακας 7β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1. Πόντω ἐκάλυψε	α΄	2526	75v	-	83r	148v	81r	188v	124v	84r	109r	115v	106v	
2. Τήν ἐξ ὕψους δύναμιν	γ΄	2527	75v	-	83r	149r	81r	188v	124v	84r	109r	115v	107r	
3. Ἀσθενοῦντες δύναμιν	γ΄	2528	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Κατανοῶν ὁ προφήτης	δ΄	2529	75v	-	83r	149r	81r	189r	125r	84r	109v	116r	107r	
5. Τὸ διὰ τὸν φόβον σου	ε΄	2530	76r	-	83v	149v	81v	189r	125r	84r	109v	116r	107v	
6. Ἦνπερ Ἡσαΐας	ε΄	2531	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ	στ΄	2532	72v in 76r	-	78v 83v in-πρ	149v	81v	96r	113r 125v	78r 84r	106v ἄλλος	110v 116v ⁷⁰	103v	
8. Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς	ζ΄	2533	76r	28v	3v	150r	82r	189v	126r	85r	110r	115r	107v	
9. Ἀφλεκτος πυρὶ	η΄	2534	72v in 76r	26r	78v 83v in-πρ	150v	82r	96v	126r	85r	107r	111r 116v ⁷¹	104r	
10. Μὴ τῆς φθορᾶς	θ΄	2535	76v	26v	79r 79r in-πρ	150v	82v	97r	114r 126v	85r	107v	111r 116v	104v	

⁷⁰ Αναγράφεται παρασημασμένος μόνο ο πρώτος στίχος του ειρμού.
⁷¹ Αναγράφονται παρασημασμένοι μόνο οι δύο πρώτοι στίχοι του ειρμού.

Πίνακας 7γ

Τυπολογία Ειρμολογιών: Ανομοιομερή σύντομα			ΟδΟ			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
1. Πόντω ἐκάλυψε	α΄	2526	102v	174v	126r	104r	154r
2. Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν	γ΄	2527	105v	180r	127v	104r	154r
3. Ἀσθενούντες δύναμιν	γ΄	2528	-	-	-	-	-
4. Κατανοῶν ὁ προφήτης	δ΄	2529	107r	181r	128v	104r	154r
5. Τὸ διὰ τὸν φόβον σου	ε΄	2530	108v	182v	130v	104v	154r
6. Ἦνπερ Ἡσαΐας	ε΄	2531	-	-	-	-	-
7. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ	στ΄	2532	110r	184r	132v	104v	154r
8. Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς	ζ΄	2533	111v	185v	133v	104v	154r
9. Ἀφλεκτός πυρὶ	η΄	2534	113r	186v	134r	105r	154r
10. Μὴ τῆς φθορᾶς	θ΄	2535	114v	188v	135v	105r	154r

Πίνακας 8α

Ακολουθία: 8^η, χφ. **L**, 12^η, χφ. **P**, 17^η, χφ. **E**, 13^η, χφ. **S**, 7^η, χφφ. **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**. (EE: 287^η).
Ένδειξη ποιητή: Γερμανοῦ Πατριάρχου, χφφ. **L**, **P**, **E**, **S**, **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **La**.
Rubrica: Ακολουθία, χφφ. **L**, **P**, **E**, **S**, **Ga**, **O**, **Pa**, **H**. Έτέρα Ακολουθία, χφ. **G**. Έτέρα Ακολουθία, χφφ. **Sil**, **Ca**, **H-2**.
Έτέρα Ακολουθία ψαλλομένη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ αὐτοῦ ἤχου, χφφ. **Pb**, **Q**. Ακολουθία έτέρα, χφ. **H-4**.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (ΑκΟ)				Ομοιομερή (ΑκΟ)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
1. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	α΄	2536	246r	193v	108r	175r	219r	183r	184r	118r	215v
2. Δώσομεν μεγαλοσύνην ⁷²	β΄	-	-	193v []	108r	-	-	-	-	-	-
3. Ὁ λαὸς προσέχετε	β΄	2537	-	-	-	-	219r	183v	184v	118v	215v
4. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2538	-	-	-	-	219r	183v	184v	118v	215v
5. Ὁ οὐρανὸς τῷ λόγῳ	γ΄	2539	246r	193v	108r	175r	219r	183v	184v	118v	215v
6. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	246v	193v	108r πρ	175r	219v	183v	184v	118v	216v
7. Ὁρθοῖξαι τὸ πνεῦμα μου	ε΄	2541	246v	193v	108r	175r	219v	184r	184v	118v	215v
8. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2542	246v	194r	108r	175r	219v	184r	185r	118v	215v
9. Ὁ τῶν πατέρων ⁷³	ζ΄	2543	246v	-	108v	175r	219v	-	185r	118v	215v
10. Τοὺς ἐν καμίνῳ παίδας	η΄	2544	246v	194r ⁷⁴	108v πρ	175r	220r	184r	185r	118v	215v
11. Τὴν ὑπερ φύσιν μητέρα	θ΄	2545	246v	194r	108v	175v	220r	184r	185r []	118v	217r

⁷² Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τον παραπάνω πίνακα, ο ειρμός Δώσομεν μεγαλοσύνην συναντάται μόνο σε τρία χφφ.: **P**, **E** και **La**, ως ειρμός της β΄ ωδῆς της Ακολουθίας Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ. Θα πρέπει να σημειώσουμε ὅτι ο ειρμός αυτός, δεν ἀνήκει στο Βαρύ ἤχο ἀλλὰ στον πλάγιο του πρώτου ως ειρμός, ἐπίσης, της β΄ ωδῆς της Ακολουθίας Ὡδὴν ἐπινίκιον, (EE. 188). Εἶναι πιθανόν, οἱ αντιγραφεῖς των ἄλλων Ειρμολογιῶν να ἀπέφυγαν τὴν ἀντιγραφή του ειρμοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ γνώριζαν ὅτι δεν ἀνήκει στο Βαρύ ἤχο.

⁷³ Ο ειρμός αὐτός ἀντιστοιχεῖ στα τρία τελευταῖα ποιητικά κόλλα του ειρμοῦ Βαβυλωνὸς ἀνόσιον. Βλ. EE. 2718, καὶ Πίνακα 32α.

⁷⁴ Παραλείπεται ο ειρμός της ωδῆς ζ΄ καὶ ἀντὶ γι' αὐτὴν ἀντιγράφεται ο ειρμός της ωδῆς η΄ με τὴν ἐνδειξη ωδῆς ζ΄.

Πίνακας 8β

Τυπολογία Ειρηολογίων:				Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χρφ:				La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών				(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή				J.R.											
1.	Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	α΄	2536	73r	26v	78r	151r	82v	97r	114v	79r	110v	111v	107v	
2.	Δώσομεν μεγαλοσύνην	β΄	-	73v	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Ὁ λαὸς προσέχετε	β΄	2537	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Ἰδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2538	-	-	-	-	-	-	120v	82r	-	-	-	
5.	Ὁ οὐρανὸς τῷ λόγῳ	γ΄	2539	73r	29v	80v	151r	82v	99v	118v	81r	110v	113r	108r	
6.	Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	74r	31v ⁷⁵	80v	151v	83r	101v	121r ⁷⁶	82v	110v	117r	108r	
7.	Ὁρθεύει τὸ πνεῦμα μου	ε΄	2541	73r	31v ⁷⁷	81r	151v	83r	101v	121v	82v	110v	117v	108r ⁷⁸	
8.	Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2542	-	-	81r	151v/153r	-	102r	117r/122v	83r	111r/112r	115r	108v/109v	
9.	Ὁ τῶν πατέρων	ζ΄	2543	73v	-	81r	148r/152r	-	-	119v	81v	108v/111r	119v	106r/108v	
10.	Τοὺς ἐν καμίνῳ παίδας	η΄	2544	-	27v	79v	152r	83r	98v	116r	79v	111r	112r	108v	
11.	Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα	θ΄	2545	74r	28r	80r	152r	83r	99r/166v	116r	79v	111r	112v	109r	

⁷⁵ Στη συνέχεια αναγράφεται: αἱ δὲ ἄλλαι ὥδοί ἐνγράφησαν ὀπισθεν εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς β΄.

⁷⁶ Ως τελευταῖο ποιητικό κῶλον του ειρμού, περιέχεται καὶ ἐδόξασάσε μόνε φιλόνηθρῳπε ἀντί καὶ ἐξέστην Κύριε. Το ἴδιο παρατηρούμε καὶ στα χρφ. V, φ. 98v καὶ Pc, φ. 151v.

⁷⁷ Ακολουθεῖ το incipit των ειρμών: ὡδή στ΄ ὁ ἰωνάς, ὡδή ζ΄ κάμινον καιομένην, ὡδή η΄ τοὺς ἐν καμίνῳ, ὡδή θ΄ τὴν ἱππὲρ φύσιν.] τῷ ἔκτινινάξαντι, ὡδή γ΄ ἐστερεώθη τῇ πίστει.

⁷⁸ Ὁρθεύοντες τὸ πνεῦματι ἀντί Ὁρθεύει τὸ πνεῦμα μου.

Πίνακας 8γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
	Ωδή	J.R.					
1. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	α΄	2536	103r	174v	125v	95v	150v
2. Δώσωμεν μεγαλοσύνην	β΄	-	-	-	-	-	-
3. Ὁ λαὸς προσέχετε	β΄	2537	-	176v	-	-	-
4. Ἰδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2538	-	176v	-	96v	151r
5. Ὁ οὐρανὸς τῷ λόγῳ	γ΄	2539	106r	180v	128r	97r	151r
6. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	107v	182r	129v	97v	151v
7. Ὁρθεῖται τὸ πνεῦμα μου	ε΄	2541	109r	183v	131r	98v	152r
8. Εβόησα Κύριε	στ΄	2542	111r	-	-	99v	152r
9. Ὁ τῶν πατέρων	ζ΄	2543	112r	186r	-	100v	152v
10. Τοὺς ἐν καμίνῳ παίδας	η΄	2544	113v	188r	135r	101v	153r
11. Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα	θ΄	2545	116r	189r	136v	103r	153v

Πίνακας 9α

Ακολουθία: 9^η, χφ. **L**, 13^η, **P**, 18^η, χφ. **E**, 14^η, χφ. **S**, 19^η, χφφ. **Ga**, **H**, **G**. (EE: 288⁷⁹).
Ένδειξη ποιότητῆς: Γερμανοῦ, χφφ. **L**, **P**, **E**, **S**.
Rubrica: Ακολουθία, χφφ. **L**, **P**, **E**, **S**, **H**. Ἐτέρα ἀκολουθία, χφφ. **G**, **La**, **SiI**, **Ca**, **H-2**, **H-4**. ἑτέρα ἀκολουθία διάφορος τῇ Δευτέρᾳ τῆς πέμπτης ἑβδομάδος, χφφ. **Pc**, **Q**.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερής πλήρη (ΑκΟ)				Ομοιομερής (ΑκΟ)			
Χφφ:	L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αλ.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)					
Ωδή	J.R.									
1. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄	2546	194τ	108ν	175ν	237ν ⁷⁹	-	196ν []	127τ	
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2555	-	-	-	-	-	-	235ν	
3. Δώσαμεν ἐν ἄσμοις	β΄	-	194τ	108ν	175ν	237ν	-	-	127τ	
4. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2547	194ν	108ν	175ν	237ν	-	-	127τ	
5. Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς	δ΄	2548	194ν	108ν πρ	175ν in ⁸⁰	238τ	-	196ν []	127ν	
6. Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων	ε΄	2549	194ν	108ν	175ν	⁸¹	-	-	236τ	
7. Οἱ ὀρθοῦντες Λόγε	ε΄	2558	-	-	-	-	-	196ν []	127ν	
8. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2550	194ν πρ	109τ	175ν	238τ	-	-	127ν	
9. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	-	-	-	-	-	-	236τ []	
10. Ἐβόησα πρὸς Σε	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	236τ []	
11. Ὁ δι' ἀγγέλου τοὺς παῖδας	ζ΄	2551	194ν	109τ	175ν	238τ	-	197τ []	127ν	
12. Κάμινον καιομένην	ζ΄	2560	-	-	-	-	-	-	236τ	
13. Τὸν φοβερὸν τοῖς γεροῦβιμ	η΄	2552	195τ	109τ	175ν	238τ	-	197τ []	127ν	
14. Τὸν μόνον ἀναρχον	η΄	2561	-	-	-	-	-	-	237τ	
15. Μεγαλύνομεν πάντες	θ΄	2553	195τ	109τ	176τ	238τ	-	197τ []	127ν	

⁷⁹ Ἄσομεν τῷ Κυρίῳ τῷ βοηθήσαντι ἀντὶ ἄσομεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι.
⁸⁰ Ζήτη ἀκολουθία ια΄, φ. 173ν.
⁸¹ Δεν περιέχεται ο εἰρμός της ε΄ ωδῆς.

Πίνακας 9β

Τυπολογία Ειρμολογιών:				Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)									
Χφφ:		La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή		J.R.											
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄	2546	73v	-	80r	147r	83v	103r/166r	120r	82r	111v	117r	105r
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2555	74r	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Δώσωμεν ἐν ἄσμασι	β΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2547	73r	32r ⁸²	-	155v	-	101v	121r	82r	113v	117r	111r
5. Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς	δ΄	2548	73r	27r	79v	154v	83v	97v	115r	79r	113r	111v	110v
6. Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων	ε΄	2549	73r	-	81r	154v	-	-	-	-	113r	-	110v
7. Οἱ ὀρθρίζοντες Λόγε	ε΄	2558	74r	-	79v	153r	84r	98r	115r	79r	111v	111v	109v
8. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2550	74r	-	-	-	-	-	-	-	109v	-	-
9. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	-	-	-	-	-	103v	-	-	-	-	-
10. Ἐβόησα πρὸς Σε	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Ὁ δι' ἀγγέλου τοὺς παῖδας	ζ΄	2551	-	-	81r	155r	-	-	117v	80v	-	117v	110v
12. Κάμινον καιομένην	ζ΄	2560	74v	27v	82v	156v	85v	98v	115v	79v	114v	112r	112r
13. Τὸν φοβερὸν τοῖς χερουβίμ	η΄	2552	73v	-	-	-	84r	103r/166r	123v	83v	110r	118r	-
14. Τὸν μόνον ἄναρχον	η΄	2561	74v	29r	82v ⁸³	156v	85v	99r	117v	80v	114v	115r	112r
15. Μεγαλύνομεν πάντες	θ΄	2553	73v	-	82r	155r	-	-	-	-	113v	-	111r

⁸² Προηγείται το *incipit* του ειρμού της α΄ ωδής τῷ ἐκτινάξαντι. Ακολουθεῖ το *incipit* των ειρμών των υπολοίπων ωδών: ωδή δ΄ ἀκήκοα τὴν ἀκοήν σοι, ωδή ε΄ πρὸς σέ ὀρθρίζω, ωδή στ΄ ὁ ἰωνᾶς. ωδή ζ΄ οἱ ἐν καμίῳ, ωδή η΄ τὸν μόνον ἄναρχον. ωδή θ΄ τὴν ὑπερ φρίσιν μητέρα και η ἐνδειξη αὐτῆς οἶν πᾶσαι αἱ ὠδαὶ προεγράφησαν ὁπισθεν.

⁸³ Βλ. υπ. 87.

Πίνακας 9γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή				J.R.				
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄		2546	103v	175r	126v	95v	150v
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄		2555	104r	-	-	-	-
3. Δώσαμεν ἐν ἅμασι	β΄		-	-	-	-	-	-
4. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄		2547	106v	180v	-	97r	151r
5. Ἐκάλυψεν οὐρανούς	δ΄		2548	107v	181v	129r	98r	151v
6. Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων	ε΄		2549	-	-	-	99r	152r
7. Οἱ ὀρθοῖζοντες Λόγε	ε΄		2558	109r	183r	131v	99r	152r
8. Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄		2550	-	-	-	-	-
9. Τὰ δεσμά σου	στ΄		2655	-	185r	-	-	-
10. Ἐβόησα πρὸς Σε	στ΄		-	-	-	-	-	-
11. Ὁ δι' ἀγγέλου τοὺς παῖδας	ζ΄		2551	-	-	-	100v	152v
12. Κάμινον καιμένην	ζ΄		2560	112r	185v	134r	-	152v
13. Τὸν φοβερὸν τοῖς χειροῦβιμ	η΄		2552	114r	187v	134v	102r	153r
14. Τὸν μόνον ἄναρχον	η΄		2561	113r	187r	135r	101v	153r
15. Μεγαλύνομεν πάντες	θ΄		2553	-	188v	136v	103r	153v

Πίνακας 10α

Ακολουθία: 10^η, χφ. L. 14^η, χφ. P. 19^η, χφ. E. 15^η, χφ. S. 4^η, χφ. La. (EE: 289^η).
Ένδειξη ποιητή: Γερμανοῦ, χφφ. L, P, E, S.
Rubrica: Ακολουθία, χφφ. L, P, E, S. Έτερα ακολουθία, χφ. La.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)			(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)					
Ωδή	J.R.		247v	195r	109r	176r	-	-	-	-	-
1. Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	α΄	2554	247v	195r	109r	176r	-	-	-	-	-
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2555	247v	195r	109v	176r	-	-	-	-	-
3. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2556	247v πρ	195v	109v πρ	176r	-	-	-	-	-
4. Τὴν ἑναρχον παρουσίαν σου	δ΄	2557 2488	247v	195v	109v	176r	-	-	-	-	-
5. Οἱ ὀρθρίζοντες Λόγε	ε΄	2558	247v	195v	109v	176r	-	-	-	-	-
6. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄	2559 2514	247v πρ	186r 195v [] ⁸⁴	109v πρ	176r in ⁸⁵	-	-	-	-	-
7. Κάμινον καιομένην	ζ΄	2560	247v	196r	109v	176r	-	-	-	-	-
8. Τὸν μόνον ἄναρχον	η΄	2561	247v	196r	109v	176v	-	-	-	-	-
9. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄	2562	248r	196r	110r	176v	-	-	-	-	-

⁸⁴ Μόνο τα δύο αρχικά κώλα του ειρμού είναι παρασημασμένα.
⁸⁵ Ζήτη ἀκολουθία ε΄ Ο ειρμός συναντάται στο φ. 169r.

Πίνακας 10β

Τυπολογία Ειρμολογίων:		Ανομοιομερή σύντομα (AkO)											
Χφφ:		La	D	Y	SiI	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
	Ωδή	J.R.											
1. Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	α΄	2554		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2555		82r [] ⁸⁶	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2556	27r	82r	155v	83v	97r	114v	79r	113v	111v	111r	
4. Τὴν ἑναρχον παρουσίαν σου	δ΄	2557/2488	29v	82v	156r	85r	100r/164r	118v	81r	114r	113r	111v	
5. Οἱ ὀρθοῖζοντες Λόγε	ε΄	2558	-	79v	153r	84r	98r	115r	79r	111v	113r	109v	
6. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιτίας	στ΄	2559/2514	27v	79v	147v	85r	98v	115v	79v	108r	112r	106r	
7. Κάμνον καιομένην	ζ΄	2560	27v	82v	156v	85v	98v	115v	79v	114v	112r	112r	
8. Τὸν μόνον ἄναρχον	η΄	2561	29r	82v ⁸⁷	156v	85v	99r	117v	80v	114v	115r	112r	
9. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄	2562	-	83r	157r	86r	102v/164v	124r	84r	114v	119v	112v	

⁸⁶ Αναγράφονται μόνο οι δύο πρώτοι στίχοι του ειρμού, χωρίς να συνοδεύονται από μουσική σημειογραφία: Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω καὶ ἀνιμνήσω Χριστόν. Εἶναι πολὺ πιθανόν ο αντιγραφείς να μην ολοκλήρωσε την αναγραφή του ειρμού, επειδὴ πρόκειται για τον ειρμό της β΄ ωδῆς, ο οποίος εἶναι γνωστό ὅτι η αναγραφή του παραλείπεται σε μεγάλο αριθμὸ Ειρμολογίων. Για τους λόγους παράλειψης της αναγραφῆς της β΄ ωδῆς, βλ. παραπάνω σ. 22. υπ.

⁸⁷ Το ποιητικὸ κείμενο του ειρμού, εἶται ὅπως αναγράφεται στο χφ. Y, διαφοροποιεῖται σε σχέση με τα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Στο χφ. Y, αναγράφεται γρήγοροι οὐρανῶν ἀντί εὐλογοῦσιν οὐρανῶν καὶ τρέμουνι τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις ἀντί γρήγοροι τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις. Βλ. χφφ. (L, φ. 247v), (P, φ. 196r), (E, φ. 110r), (S, φ. 176v).

Πίνακας 10γ

Τυπολογία Ειρηολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:		Si3	Sa	Si	V	Pc		
Incipit ειρμών		Ωδή	J.R.	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.) ⁸⁸		(14 ^{ος} αι.)		
1. Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	α΄		2554	-	-	126v ⁸⁸	96v	151r
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄		2555	-	-	-	-	-
3. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄		2556	-	180r	128r	97r	151r
4. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄		2557/2488	107r	181v	129r	98r	151v
5. Οἱ ὀρθρίζοντες Λόγε	ε΄		2558	109r	183r	131v	99r	152r
6. Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄		2559/2514	-	-	-	99v	152r
7. Κάμινον καιομένην	ζ΄		2560	112r	185v	134r	-	152v
8. Τὸν μόνον ἄναρχον	η΄		2561	113r	187r	135r	101v	153r
9. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ΄		2562	115v	189v	136v	103v	153v

⁸⁸ Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ ἀντὶ Τῷ βυθίσαντι Θεῷ.

Πίνακας 11α

Ακολουθία: 11^η, χφ. **L**, 9^η, χφ. **L**, 9^η, χφ. **E**, 7^η, χφ. **S**, 20^η, χφ. **Ga**, 20^η, χφφ. **H**, **G**, (EE: 290^η).
Ένδειξη ποιητή: Ανδρέου Κρίτης, χφ. **L**, Ανδρέου Ίεροσολύμων, χφφ. **P**, **E**, **S**.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφφ. **L**, **P**, **E**, **S**, Ακολουθία, χφ. **H**, Έτέρα Ακολουθία, χφ. **G**.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ ᾄσμα	α΄	2563	248r	189v	102v	170v	238v	-	-	127v	237v
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2564	248r	189v	102v	170v	238v	-	-	127v	237v
3. Τὴν γῆν ἐστερέωσας	γ΄	2565	248r	190r	102v	170v	238v	-	-	127v	237v
4. Ἐστερεώθῃ ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	-	-	-	-	-	-	-	128r ᾄλ	-
5. Τὸ ὄρος τοῦ Σινᾶ	δ΄	2566	248r	190r	102v	170v	239r	-	-	128r	238r
6. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2557 2488	-	-	-	-	-	-	-	128r	-
7. Διασκεδάσας τὴν νύκτα	ε΄	2567	248v	190r ⁸⁹ in	103r	171r	239r	-	196v []	-	238r
8. Βυθῶ ἁμαρτημάτων	στ΄	2568	248v	190r	103r	171r	239r	-	197r []	128r	238r
9. Ἐν τῷ ναῷ	ζ΄	2569	248v	190v	103r	171r	239v	-	-	128r	238v
10. Ὅν δοξάζει Χερουβίμ	η΄	2570	248v	190v	103v	171r	239v ⁹⁰	-	-	128v	238v
11. Ἀσπόρου τόκου	θ΄	2571	248v	190v	103v	171r	239v	-	197r []	128v	238v

⁸⁹ Σε αυτό το σημείο παρατηρούμε ένα περίεργο φαινόμενο. Περιέχεται μόνο το *incipit* του ειρμού *Διασκεδάσας τὴν νύκτα*, χωρίς σημειογραφία και χωρίς να σημειώνει ο αντιγραφέας σε ποια Ακολουθία περιέχεται πλήρης ο ειρμός. Ολοκληρωμένος ο ειρμός εμφανίζεται παρακάτω, στο φ. 192v. Συνήθως η αναγραφή του *incipit* του ειρμού, με την ένδειξη *προεγράφη* ή *Ζήτη ἀκολουθία*, έπεται της αναγραφής ολοκληρου του ειρμού, όπως παρατηρείται για τον ίδιο ειρμό, στο χφ. **E**, φ. 107v και **S**, 173v. (Βλ. Πίν. 13α). Είναι πιθανόν εδώ ο αντιγραφέας να γνώριζε ότι ο ειρμός αυτός ανήκει στην Ακολουθία *Τῶ συντηρήαντι πολέμους* EE. 292, όπου τον αναγράφει ολοκληρωμένο, διαφοροποιούμενος έτσι από τα άλλα χφφ. της ίδιας κατηγορίας. Βλ. και Πίν. 13α.

⁹⁰ Ἐν δοξάζει Χερουβιμ ἀντί Ὅν δοξάζει Χερουβιμ.

Πίνακας 11β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)										
Χφφ:	La	D	Y	SiI	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ειρμών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή	J.R.												
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ ᾄσμα	α΄	2563	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2564	-	-	-	104r	-	-	-	-	-		
3. Τὴν γῆν ἐστερέωσας	γ΄	2565	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	74v	27r	82r	155v	83v	97r	114v	113v	111v		
5. Τὸ ὄρος τοῦ Σινᾶ	δ΄	2566	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Τὴν ἑνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2557/2488	72v ἄλ 74r	29v	82v	156r	85r	100r 164r	118v	114r	113r		
7. Διασκεδάσας τὴν νύκτα	ε΄	2567	-	29v	82v	156r	-	100r	119r	114r	113r		
8. Βυθῷ ἀμαρτημάτων	στ΄	2568	-	30r	82v	156v	-	100v	119r	114r	113v		
9. Ἐν τῷ ναῷ	ζ΄	2569	-	-	-	153v	-	-	-	112r	-		
10. Ὅν δοξάζει Χερουβὶμ	η΄	2570	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
11. Ἀσπόρου τόκου	θ΄	2571	-	30v ⁹¹	81v	154r	-	101r	120r	112v	114r		

⁹¹ Τον ειρμού Ἀσπόρου τόκου ακολουθεῖ το *incipit*: ὡδή α΄ νείησει σου, ὡδή γ΄ ὁ κατ' αρχάς, ὡδή δ΄ ὁ πατρικοῖς.

Πίνακας 11γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			Si3		OdO		Μικτά	
Χφφ:							V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή		J.R.		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)		(14 ^{ος} αι.)	
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ ᾄσμα	α΄		2563		104r	176r ⁹²	95v	150v
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄		2564		105r	179r	-	-
3. Τὴν γῆν ἐστερέωσας	γ΄		2565		-	-	-	-
4. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄		2519		-	180r	97r	151r
5. Τὸ ὄρος τοῦ Σινᾶ	δ΄		2566		-	-	-	-
6. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄		2557/2488		107r	181v	98r	151v
7. Διασκέδασας τὴν νύκτα	ε΄		2567		109r	183v	99r	152r
8. Βυθῷ ἁμαρτημάτων	στ΄		2568		109v	184v	100r	152v
9. Ἐν τῷ ναῷ	ζ΄		2569		-	-	100v	152v
10. Ὅν δοξάζει Χερουβὶμ	η΄		2570		-	-	-	-
11. Ἀσπόρου τόκου	θ΄		2571		116r	189r	103r	153v

⁹² Εδώ ο αντιγραφφάς παρέλειψε το τελευταίον ποιητικόν κύκλον του ειρμού καὶ λαδὸν διασώσαντι.

Πίνακας 12α

Ακολουθία: 12^η, χφ. L. 10^η, χφ. P. 13^η, χφ. E. 8^η, χφφ. S, Ga, O, Pa, H, G. (EE: 291^η).
Ένδειξη ποιότη: Άνδρέου Κρίτης, χφ. L. Άνδρέου, χφφ. P, E, S, Ga, O, Pa.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία εις την Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, χφφ. L, P, E, S, Ga, O, H. Έτέρα Ακολουθία G.

Τυπολογίες Ευρμολογίων:				Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:				L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ευρμών				Ωδή			J.R.			(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)		
							(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)					
1.	Θάλασσαν εἰργάσω	α΄	2572	249r	190v	103v	171r	220r	184r	185r	119r	217r
2.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2573	249r	191r	103v	171v	220r	184v	185r	119r	217r
3.	Τὴν ἐκκλησίαν σου	γ΄	2574	249r	191r	104r	171v	220v	184v	185v	119r	217v
4.	Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου	δ΄	2575	249r	191r	104r	171v	220v	184v	185v	119r	217v
5.	Τῷ νόμῳ Χριστῇ	ε΄	2576	249r	191v	104r	171v	220v	184v	185v	119r	217v
6.	Πληθος πταισμάτων	στ΄	2577	249v	191v	104r	171v	221r	185r	185v	119r	217v
7.	Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507	249v πρ	191v	104v	172r	-	-	-	-	-
8.	Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	-	-	-	-	221r	185r	186r	119r	218r
9.	Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	η΄	2579	249v	-	-	172r	221r	185r	186r	119v	218r
10.	Ὅν δοξάζει Χερουβιμ	η΄	2570	-	191v in	104v πρ	ἀλ in ⁹³	-	-	-	-	-
11.	Ἡ πρώτη Εὐα	θ΄	2580	249v	191v	104v	172r	221r	185r	186r	119v	218r

⁹³ Τὸν δοξάζει Χερουβιμ, ἀντὶ ὅν δοξάζει Χερουβιμ. Ζήτη ἀκολουθία ζ΄ ἣ οποία περιέχεται στο φ. 171r.

Πίνακας 12γ

Τυπολογία Ειρηολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρημών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
			Ωδή	J.R.			
1.	Θάλασσαν ειργάσω	α΄	2572		-	-	-
2.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2573	104v	179v	-	-
3.	Τὴν ἐκκλησίαν σου	γ΄	2574	-	-	-	-
4.	Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας	δ΄	2575	108r	182r	-	-
5.	Τῷ νόμῳ Χριστὲ	ε΄	2576	-	-	-	-
6.	Πλήθος πταισιμάτων	στ΄	2577	-	-	-	-
7.	Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507	-	-	-	-
8.	Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	112v	-	101r	152v
9.	Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργόν	η΄	2579	114v []	187v	101r	153r
10.	Ὅν δοξάζει Χερουβὶμ	η΄	2570	-	-	-	-
11.	Ἡ πρώτη Εὐα	θ΄	2580	-	-	-	-

Πίνακας 13α

Ακολουθία: 13ⁿ, χφ. L. 11ⁿ, χφ. P. 16ⁿ, χφ. E. 11ⁿ, χφ. S. 9ⁿ, χφ. Ga, O, Pa, H, G. (EE: 292ⁿ).
Ένδειξη ποιητή: Ανδρέου Κρίτης, χφ. L. Ανδρέου Ίεροσολύμων, χφ. P. Ανδρέου, χφφ. E, S, Ga, O, Pa, H.
Rubrica: Έτερα ακολουθία, χφφ. L, P, E, S, G, La, H-2. Έτερα ακολουθία ψαλλομένη τη Τρίτη του αυτού ήχου, χφ. Pb.
Έτερα καταβασία ψαλλομένη τη Τρίτη του αυτού ήχου, χφ. Q.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} α.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
1. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	α΄	2581	250r	192r	107r	173v	221v	185v	186r	119v	218v
2. Ὑδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2582	-	192r	107r	173v	221v	185v	186r	119v	218v
3. Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων	γ΄	2583	250r	192v	107r	173v	221v	185v	-	119v	218v
4. Τῷ θεῷ φέγγει	δ΄	2584/2759	250r	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐκάλυψεν οὐρανούς	δ΄	2548	-	192v	107r	173v	-	-	-	-	-
6. Τοὺς οὐρανούς ἐκάλυψεν	δ΄	2496/2520	-	-	-	-	222r	185v	186v	119v	219r
7. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	ε΄	2585/2760	250r	-	-	173v	-	-	-	-	-
8. Διασκεδάσας τὴν νύκτα	ε΄	2567	-	192v	107v in	173v in ⁹⁴	-	-	-	-	-
9. Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	-	-	-	-	222r	186r	186v	119v	219r
10. Ἄβυσσος παθῶν	στ΄	2587 ⁹⁵	250r	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	-	192v	107v	173v	-	-	-	-	-
12. Τοῦ πλήθους τῶν παισιμάτων μου	στ΄	2586/2622 2733	-	-	-	-	222r	186r	186v	120r	219r
13. Τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου	ζ΄	2588	250v	193r	107v	174r	222r	186r	186v	120r	219v
14. Τὸν ὑπ’ ἀγγέλων	η΄	2589	250v	193r	107v	174r	222v	186r	186v	120r	219v
15. Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν	θ΄	2590	250v	193r	107v	174r	222v	186r	187r	120r	219v

⁹⁴ Ζήτη ἀκολουθία ἰ' ἀντὶ ἀκολουθία ζ' ἣ οποῖα περιέχεται στο φ. 171r.
⁹⁵ Στο EE. ἄλλος.

Πίνακας 13β

Τυπολογία Ειρμολογίων: Χφφ:	Ανομοιομερή σύντομα (ΔκΟ)										
	La	D	Y	SiI	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή J.R.										
1. Τῷ συντρούφῳ ἀντι πολέμους	-	29r	80r	154r	-	99v	118r	81r	112v	112v	110r
2. Ὑδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων	-	-	80r	154v	-	-	-	-	112v	119r	110v
4. Τῷ θεῷ φέγγει	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐκάλυψεν οὐρανούς	73r	27r	79v	154v	83v	97v	115r	-	-	111v	110v
6. Τοὺς οὐρανούς ἐκάλυψεν	74v	-	-	-	84r	104r	121r	-	-	-	-
7. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Διασκεδάσας τὴν νύκτα	-	29v	82v	156r	-	100r	119r	81r	114r	113r	111v
9. Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	74v	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Ἄβυσσος παθῶν	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119r	-
11. Τὰ δεσμά σου	-	-	-	-	-	103v	-	-	-	-	-
12. Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου	-	-	81r	154v	-	-	-	-	113r	117v	110v
13. Τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου	75r	-	-	-	-	102v	123r	83r	-	113v []	-
14. Τὸν ὑπ' ἀγγέλων	75r	30r	79v	153v	-	100v	119v	81v	112r	113v	-
15. Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν	76v	-	-	-	-	104v	-	-	-	-	-

Πίνακας 13γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
1. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	α΄	2581	103r	175r	125v	96r	150v	
2. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2582	-	177r	-	-	-	
3. Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων	γ΄	2583	-	-	-	97r	151r	
4. Τῷ θεῷ φέγγει	δ΄	2584/2759	-	-	-	-	-	
5. Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς	δ΄	2548	107v	181v	129r	98r	151v	
6. Τοῦς οὐρανοῦς ἐκάλυψεν	δ΄	2496/2520	107v	-	129v	98r	151v	
7. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	ε΄	2585/2760	-	-	-	-	-	
8. Διασκεδάσας τὴν νύκτα	ε΄	2567	109v	183v	132r	99r	152r	
9. Ἢ δρόσος ἢ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	110r []	-	-	99r	152r	
10. Ἀβυσσος παθῶν	στ΄	2587	-	-	-	-	-	
11. Τα δεσμά σου	στ΄	2655	-	185r	-	-	-	
12. Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου	στ΄	2586/2622	-	185r	-	100r	152r	
		2733						
13. Τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου	ζ΄	2588	-	186r	-	-	152v	
14. Τὸν ὑπὲρ ἀγγέλων	η΄	2589	114r	187v	-	101v	153r	
15. Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν	θ΄	2590	-	-	-	103v	153v	

Πίνακας 14β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ειρμών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή	J.R.												
1. Άριστα Φαραώ Κύριος	α΄	2591	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Έγώ εἰμι ὁ ὦν	β΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Στήριζόν με Χριστὲ	γ΄	2592	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ἀμβρακούμ ὁ Θεόπτης	δ΄	2593	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν	ε΄	2594	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Βυθῶ προσκείμενος	στ΄	2595	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. Ὑπερῦμνητε Κύριε	ζ΄	2596	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Τὸν ἐν Βαβυλῶνι	η΄	2597	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9. Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει	θ΄	2598	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 14γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			Οδο			Μικτά	
Χφφ:			Si3	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)		V	Pc
Incipit ειρμών			Ωδή		J.R.	(14 ^{ος} αι.)	
1. Άριστα Φαραώ Κύριος	α΄	2591	-	-	-	-	-
2. Έγώ είμι ὁ ὦν	β΄	-	-	-	-	-	-
3. Στήριζόν με Χριστὲ	γ΄	2592	-	-	-	-	-
4. Ἀμβρακούμ ὁ Θεόπτης	δ΄	2593	-	-	-	-	-
5. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν	ε΄	2594	109v	-	-	-	-
6. Βυθῶ προσκείμενος	στ΄	2595	-	-	-	-	-
7. Ὑπερῦμνητε Κύριε	ζ΄	2596	-	-	-	-	-
8. Τὸν ἐν Βαβυλῶνι	η΄	2597	-	-	-	-	-
9. Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει	θ΄	2598	-	-	-	-	-

Πίνακας 15a

Ακολουθία: 15^η, χφ. L. (EE: 294^η).
Ένδειξη ποιητή: Ανδρέου Κρίτης, χφ. L.
Rubrica: Έτερα ακολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
1. Ράβδος μωσαϊκή	α΄	2599	251v	-	-	-	-	-	-	-
2. Ίδετε ἴδετε	β΄	2600/ 2617	251v	-	-	-	-	-	-	-
3. Ἐπὶ τὴν πέτραν	γ΄	2601	251v	-	-	-	-	-	-	-
4. Πρὸ προσώπου σου	δ΄	2602	251v	-	-	-	-	-	-	-
5. Τῷ φωτὶ τῶν προσταγμάτων σου	ε΄	2603	252r	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὡσπερ ζάλη κυμάτων	στ΄	2604	252r	-	-	-	-	-	-	-
7. Παῖδες ἐν καμίνῳ	ζ΄	2605	252r	-	-	-	-	-	-	-
8. Τὸν βασιλέα Χριστὸν	η΄	2606	252r	-	-	-	-	-	-	-
9. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν	θ΄	2607	252r	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 15β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:	Ωδή J.R.		La	D	Y	SiI	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
1. Ράβδος μωσαϊκή	α΄	2599	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ἴδετε ἴδετε	β΄	2600/ 2617	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ἐπὶ τὴν πέτραν	γ΄	2601	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Πρὸ προσώπου σου	δ΄	2602	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Τῷ φωτὶ τῶν προσταγμάτων σου	ε΄	2603	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὡσπερ ἕαλη κυμάτων	στ΄	2604	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Παῖδες ἐν καμίνῳ	ζ΄	2605	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Τὸν βασιλέα Χριστὸν	η΄	2606	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν	θ΄	2607	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 15γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:	Ωδή J.R.		Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή J.R.		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)
1. Ράβδος μωσαϊκή	α΄	2599	-	-	-	-	-
2. Ίδετε ἴδετε	β΄	2600/ 2617	-	-	-	-	-
3. Ἐπὶ τὴν πέτραν	γ΄	2601	-	-	-	-	-
4. Πρὸ προσώπου σου	δ΄	2602	-	-	-	-	-
5. Τῷ φωτὶ τῶν προσταγμάτων σου	ε΄	2603	-	-	-	-	-
6. Ὡσπερ ἕαλη κυμάτων	στ΄	2604	-	-	-	-	-
7. Παῖδες ἐν καμίνῳ	ζ΄	2605	-	-	-	-	-
8. Τὸν βασιλέα Χριστὸν	η΄	2606	-	-	-	-	-
9. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν	θ΄	2607	-	-	-	-	-

Πίνακας 16α

Ακολουθία: 16^η, χφ. L. 15^η, χφ. P. 6^η, χφ. E. 18^η, χφ. S. (EE: 295^η).
Ένδειξη ποιητή: Στεφάνου Μοναχοῦ, χφφ. L, P, E, S.
Rubrica: Άκολουθία L, P, E, S.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
			Ωδή	J.R.						
1.	Σθένος ὑπεναντίων	α΄	2608	252v	196r	96v	177v	-	-	-
2.	Ὁ οὐρανοῦς στερεώσας	γ΄	2609	252v	196v	96v	177v	-	-	-
3.	Τὴν ἐκ μήτρας	δ΄	2610	252v	196v	96v	177v	-	-	-
4.	Ράβδω δυνάμειω	ε΄	2611	252v	196v	96v	178r	-	-	-
5.	Ἄβυσσος παθῶν	στ΄	2612	252v πρ	197r	96v	178r	-	-	-
6.	Σὸι τῷ παντουργῷ	ζ΄	2613	252v	197r	97r	178r	-	-	-
7.	Οὐρανοῦ τὸν ποιητὴν	η΄	2614	253r	197r	97r	178r	-	-	-
8.	Σὲ τὴν ἀειπάρθενον	θ΄	2615	253r	197r	97r	178r	-	-	-

Πίνακας 16β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)										
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
Ωδή			J.R.										
1.	Σθένος υπεναντίων	α΄	2608	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Ο ούρανους στερεώσας	γ΄	2609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Τήν ἐκ μήτρας	δ΄	2610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Ράβδω δυνάμειως	ε΄	2611	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Ἄβυσσος παθῶν	στ΄	2612	-	-	-	-	-	-	-	-	119r	-
6.	Σοὶ τῷ παντουργῷ	ζ΄	2613	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Οὐρανοῦ τὸν ποιητὴν	η΄	2614	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Σὲ τὴν ἀειπάρθενον	θ΄	2615	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 16ε

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή				J.R.				
1.	Σθένος υπεναντίων	α΄	2608	-	-	-	-	-
2.	Ό ούρανους στερεώσας	γ΄	2609	-	-	-	-	-
3.	Τήν εκ μήτρας	δ΄	2610	-	-	-	-	-
4.	Ράβδω δυνάμειως	ε΄	2611	-	-	-	-	-
5.	Άβυσσος παθών	στ΄	2612	-	-	-	-	-
6.	Σοι τῷ παντουργῷ	ζ΄	2613	-	-	-	-	-
7.	Ούρανοῦ τὸν ποιητὴν	η΄	2614	-	-	-	-	-
8.	Σὲ τὴν ἀειπάρθενον	θ΄	2615	-	-	-	-	-

Πίνακας 17α

Ακολουθία: 17^η, χφ. L. 4^η χφ. P. 10^η, χφ. E. 17^η, χφ. S. 10^η, χφφ. Ga, O, Pa, H, G. (EE: 296¹⁾).
Ένδειξη ποιότη: Συναήτικος, χφ. L. Ίωάννου Μοναχοῦ, χφ. P. Ἀνατολική, χφφ. E, S, Ga, O, Pa, H.
Rubrica: Ἀκολουθία, χφφ. L, P, E, S, Ga. Ἐτέρα Ἀκολουθία, χφ. G.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	α΄	2616	253r	184r	100v	177r	222v	186v	187r	120r	220r
2. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2617	-	-	-	-	223r	186v	187r	120r	220r
3. Ὁ ἐξ ἀνάσχου πατρὸς	γ΄	2618	253r	184r	101r	177r	223r	186v	187r	120r	220r
4. Εἰσακήκοα Κύριε	δ΄	2619	253r	184r	101r	177r	223r	186v	187r	120r	220r
5. Ἐκ νυκτὸς ὀρθοῖζοντες	ε΄	2620	253r	184r	101r	177v	223r	186v	187v	120v	220r
6. Τοῦ πλήθους τῶν πταισιμ.	στ΄	2622 2586 2733	253r	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2542	-	184r	101r	177v <i>in</i> ⁹⁶	-	-	-	-	-
8. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2522	-	-	-	-	223r	186v	187v	120v	220v
9. Τῶν χειρῶν ἡνίοχε	ζ΄	2623	253r	184r	101r	177v	223v ἄλ	187r ἄλ	187v ⁹⁷	120v	220v
10. Ἐσβεσεν δύνανιν ⁹⁸	ζ΄	2523	-	-	-	-	223v	187r	187v	120v	220v
11. Τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα	η΄	2624	253v	184r	101r	177v	224r ἄλ	187v ἄλ	188r	120v	221r
12. Παίδων ἀνυμνοῦντων	η΄	2524	-	-	-	-	223v	187r	187v	120v	221r
13. Χαίρε ἀνερχήνευτε	θ΄	2625	253v	184r	101v	177v	224r ἄλ	187v ἄλ	188r	121r	221v
14. Σὲ τὴν ἀπείρανδρον	θ΄	2525	-	-	-	-	224v	187v	-	120v	221r

⁹⁶ Ζήτη ἀκολουθία ζ΄ ἀντὶ γ΄, ἡ οποία περιέχεται στο φ. 175r.
⁹⁷ Φέρει τὴν ἐνδειξὴ τῆς ὠδῆς ἡ΄ ἀντὶ τῆς ζ΄.
⁹⁸ Στὰ χφφ. P, E, S, περιέχεται τὸ *incipit* Ἐσβεσεν κάμινον.

Πίνακας 17γ

Τυπολογία Ευρημασιών: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρημάτων				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				Ωδή	J.R.			
1.	Τὴν ἐπινίκιον ᾠδὴν	α΄	2616	-	176r	-	-	-
2.	Ἵδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2617	-	177r	-	-	-
3.	Ὁ ἐξ ἀνάρχου πατρὸς	γ΄	2618	-	-	-	97r	151r
4.	Εἰσακήkoa Κύριε	δ΄	2619	-	-	-	98r	151v
5.	Ἐκ νυκτὸς ὀρθορίζοντες	ε΄	2620	-	184r	-	-	-
6.	Τοῦ πλ.ήθους τὼν πταισιμάτων μου	στ΄	2622 2586 2733	-	185r	-	100r	152r
7.	Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2542	111r	-	-	99v 100r	152r
8.	Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2522	-	-	-	100r	152v
9.	Τὼν γερούβιμ ἠνίοχε	ζ΄	2623	-	-	-	99v	152v
10.	Ἐσβεσεν δύναμιν	ζ΄	2523	-	-	-	100r	152v
11.	Τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα	η΄	2624	-	-	-	-	-
12.	Παίδων ἀνυμνούντων	η΄	2524	-	-	-	-	-
13.	Χαίρε ἀνεσπόμενε	θ΄	2625	-	-	-	101v	153r
14.	Σὲ τὴν ἀπείρανδρον	θ΄	2525	-	-	-	-	-

Πίνακας 18α

Ακολουθία: 18ⁿ, L. (EE: 297ⁿ).
Ένδειξη ποιότη: Σιναΐτικος, χφ. L.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ευριμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H G
Incipit ευριμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} –12 ^{ον} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)			
1. Άσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	α΄	2626	253v	-	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωσον Χριστὲ	γ΄	2627	253v	-	-	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα Κύριε	δ΄	2628	253v	-	-	-	-	-	-	-
4. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν	ε΄	2629	253v	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐβόησα· ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ	στ΄	2630	254r	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐν καμίνῳ τῇ χαλδαϊκῇ·	ζ΄	2631	254r	-	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν ἐν καμίνῳ ὀφθέντα·	η΄	2632	254r	-	-	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν μακαρίαν·	θ΄	2633	254r	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 18β

Τυπολογία Ειρμολογίων:				Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:	Ωδή		J.R.	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)													
Incipit ειρμών														
1. Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	α΄	2626		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωσον Χριστὲ	γ΄	2627		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα Κύριε	δ΄	2628		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν	ε΄	2629		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐβόησα· ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ	στ΄	2630		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐν καμίνῳ τῇ χαλδαϊκῇ	ζ΄	2631		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν ἐν καμίνῳ ὀφθέντα	η΄	2632		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν μακαρίαν	θ΄	2633		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 18γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:	Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	Si3	Sa	Si	V	Pc
				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				-	-	-		
1. Άσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	α΄	2626	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωσον Χριστὲ	γ΄	2627	-	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα Κύριε	δ΄	2628	-	-	-	-	-	-
4. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν	ε΄	2629	-	-	-	-	-	-
5. Ἐβόησα· ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ	στ΄	2630	-	-	-	-	-	-
6. Ἐν καμίνῳ τῇ χαλδαϊκῇ	ζ΄	2631	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν ἐν καμίνῳ ὀφθέντα	η΄	2632	-	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν μακαρίαν	θ΄	2633	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 19α

Ακολουθία: 19^η, χφ. L. (EE: 298^η)
Ένδειξη ποιητή: Σιναΐτικος, χφ. L.
Rubrica: Έτερα ακολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ευρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:	L		P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ευρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
1. Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	α΄	2634	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ἴδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα	β΄	2635	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2636	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ἐξέστη Ἀμβακοῦμ	δ΄	2637	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ὁ ποιήσας φῶτα	ε΄	2638	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐν τῷ κήτει	στ΄	2639	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Τῆς καμίνου τὴν φλόγα	ζ΄	2640	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν	η΄	2641	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄	2642	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 19β

Τυπολογία Ευρημασιών:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χρφ:	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ευρημών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
	Ωδή		J.R.										
1. Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	α΄		2634	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Ἴδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα	β΄		2635	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄		2636	82r	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ἐξέστη Ἀμβακοῦμ	δ΄		2637	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Ὁ ποιήσας φῶτα	ε΄		2638	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Ἐν τῷ κήτει	στ΄		2639	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. Τῆς καμίνου τὴν φλόγα	ζ΄		2640	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν	η΄		2641	-	-	-	-	-	-	-	-		
9. Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄		2642	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 19γ

Τυπολογία Ευρημασιών: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				
Incipit ευρημών				Ωδή		J.R.		
1.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	α΄	2634	-	-	126v	-	-
2.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα	β΄	2635	-	-	-	-	-
3.	Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2636	-	-	-	-	-
4.	Ἐξέστη Ἀμβακοῦμ	δ΄	2637	-	-	-	-	-
5.	Ὁ ποιήσας φῶτα	ε΄	2638	-	-	-	-	-
6.	Ἐν τῷ κήτει	στ΄	2639	-	-	-	-	-
7.	Τῆς καμίνου τὴν φλόγα	ζ΄	2640	-	-	-	-	-
8.	Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν	η΄	2641	-	-	-	-	-
9.	Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄	2642	-	-	-	-	-

Πίνακας 20α

Ακολουθία: 20^η, χφ. L. (EE: 299^η).
Ένδειξη ποιητή: Συναΐτηκος, χφ. L.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφ. L.

Τοπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)					Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)					(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Προστάγματι δεσποτικῷ	α΄	2643	254v	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Στήριξον συνέτησον	γ΄	2644	255r	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Τὸ ἄφραστον μυστήριον	δ΄	2645	255r	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Λόγε Θεοῦ φωτοδῶτα	ε΄	2646	255r	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Ἐξομολογήσεως	στ΄	2647	255r	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Ἀχθοφόρος βασιλεὺς	ζ΄	2648	255r	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Παίδων θίασος	η΄	2649	255v	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Ἀγνή βεβήλου γεύσεως	θ΄	2650	255v	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 20β

Τυπολογία Ειρμολογιών:				Ανομοιομερή σύντομα (AkO)											
Χφφ:				La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών				(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή				J.R.											
1. Προστάγματι δεσποτικῷ				α΄	2643	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στήριξον συνέτησον				γ΄	2644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Τὸ ἄφραστον μυστήριον				δ΄	2645	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Λόγε Θεοῦ φωτοδῶτα				ε΄	2646	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐξομολογήσεως				στ΄	2647	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἀχθοφόρος βασιλεὺς				ζ΄	2648	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Παίδων θίασος				η΄	2649	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Ἀγνή βεβήλου γεύσεως				θ΄	2650	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 20γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				
Ωδή				(14 ^{ος} αι.)				
J.R.								
1. Προστάγματι δεσποτικῷ	α΄		2643	-	-	-	-	-
2. Στήριξον συνέτησον	γ΄		2644	-	-	-	-	-
3. Τὸ ἄφραστον μυστήριον	δ΄		2645	-	-	-	-	-
4. Λόγε Θεοῦ φωτοδῶτα	ε΄		2646	-	-	-	-	-
5. Ἐξομολογήσεως	στ΄		2647	-	-	-	-	-
6. Ἀχθοφόρος βασιλεὺς	ζ΄		2648	-	-	-	-	-
7. Παίδων θίασος	η΄		2649	-	-	-	-	-
8. Ἀγνὴ βεβήλου γεύσεως	θ΄		2650	-	-	-	-	-

Πίνακας 21α

Ακολουθία: 21^η, χφ. L. (EE: 300^η).
Ένδειξη ποιότη: Κυπριανού Μοναχού, χφ. L.
Rubrica: Αναστάσιμος, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	α΄	2651	255v	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Τῷ στερεώσαντι	γ΄	2652	256r	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Νοῦν ἐγκαθαγίας	δ΄	2653	256r	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Σωτηρίας ἐναργοῦς ἡμῖν	ε΄	2654	256r	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	256r	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ἐν εὐήχῳ ὑμνωδία ποτὲ	ζ΄	2656	256r	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Αἰσχίστου προστάγματος	η΄	2657	256v	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Ἰερεῖον λογικὸν	θ΄	2658	256v	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 21β

Τυπολογία Ευριμολογιών:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)										
Χφφ:	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ευριμών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή	J.R.												
1. Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	α΄	2651	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Τῷ στερεώσαντι	γ΄	2652	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Νοῦν ἐγκαθαγνίσας	δ΄	2653	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Σωτηρίας ἐναργοὺς ἡμῖν	ε΄	2654	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	-	-	-	103v	-	-	-	-	-		
6. Ἐν εὐήχῳ ὑμνωδία ποτὲ	ζ΄	2656	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. Αἰσχίστου προστάγματος	η΄	2657	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Ἰερεῖον λογικὸν	θ΄	2658	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 21γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμίων			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή			J.R.				
1. Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	α΄	2651	-	-	-	-	-
2. Τῷ στερεώσαντι	γ΄	2652	-	-	-	-	-
3. Νοῦν ἐγκαθαγνίσας	δ΄	2653	-	-	-	-	-
4. Σωτηρίας ἐναργοὺς ἡμῖν	ε΄	2654	-	-	-	-	-
5. Τὰ δεσμά σου	στ΄	2655	-	185r	-	-	-
6. Ἐν εὐήχῳ ὑμνωδία ποτὲ	ζ΄	2656	-	-	-	-	-
7. Αἰσχίστου προστάγματος	η΄	2657	-	-	-	-	-
8. Ἰερεῖον λογικὼν	θ΄	2658	-	-	-	-	-

Πίνακας 22α

Ακολουθία: 22ⁿ, χφ. L. (EE: 301ⁿ).
Ένδειξη ποιότη: Κυπριανού Μοναχού, χφ. L.
Rubrica: Αναστάσιμος, χφ. L.

Τυπολογίες Ερμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	256v	-	106r	173r	-	-	-	-	-
2. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2757	256v	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Νεκρωθεῖς ἐπὶ ξύλου	γ΄	2661	257r	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Μέσω δύο ζώων	δ΄	2662	257r ⁹⁹	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἀμαρτίας μοι ἀγλὺς	ε΄	2663	257r	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾷ	στ΄	2664	257r	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄	2665	257r	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Ὡς πρὸς αὐλον ζωῆν	η΄	2666	257v	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Ὑμνοῦμέν σε ἄχραντε	θ΄	2667	257r	-	-	-	-	-	-	-	-

⁹⁹ Στο χφ. η λέξη τονίζεται στη λήγουσα.

Πίνακας 22β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1.	Ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.	Ἵδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2757	-	-	-	-	-	-	-	-	120r	-	
3.	Νεκρωθεὶς ἐπὶ ξύλου	γ΄	2661	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Μέσω δύο ζώων	δ΄	2662	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Ἀμαρτίας μοι ἀχλὺς	ε΄	2663	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾶ	στ΄	2664	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄	2665	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Ἰς πρὸς αὐλον ζωὴν	η΄	2666	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Ὑμνοῦμέν σε ἄχραντε	θ΄	2667	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 22γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή				J.R.				
1.	Ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	-	176r	-	-	-
2.	*Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2757	104v	178v	-	-	-
3.	Νεκρωθεὶς ἐπὶ ξύλου	γ΄	2661	-	-	-	-	-
4.	Μέσω δύο ζώων	δ΄	2662	-	-	-	-	-
5.	Ἀμαρτίας μοι ἀχλὺς	ε΄	2663	-	-	-	-	-
6.	Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾶ	στ΄	2664	-	-	-	-	-
7.	Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄	2665	-	-	-	-	-
8.	Ἰδς πρὸς αὐλον ζωὴν	η΄	2666	-	-	-	-	-
9.	Ὑμνοῦμέν σε ἄχραντε	θ΄	2667	-	-	-	-	-

Πίνακας 23α

Ακολουθία: 15^η, χφ. **E.** 10^η, χφ. **S.** 21^η, χφ. **Ga.** 21^η, χφ. **H.** 21^η, χφ. **G.** (EE: -).
Ένδειξη ποιητή: Άνδρέου, χφφ. **E, S.**
Rubrica: Έτέρα ακολουθία εις τὴν Κοίμησιν, χφφ. **E, S.** Άκολουθία, χφ. **H.** Έτέρα Άκολουθία, χφ. **G.**

Τυπολογίες Ειρμολογίων:		Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:		L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)			(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
1. Ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	-	106r	173r	240r	-	-	128v
2. Ὅτι ὄνομα Κυρίου	β΄	-	-	106r	173r	240r	-	-	128v
3. Στερέωσόν με Κύριε	γ΄	2511	-	106r	173r	240r	-	-	128v
4. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	-	-	-	-	-	-	239r
5. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	-	106r	173r	240r	-	-	128v
6. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488 2557	-	-	-	-	-	-	239v
7. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	-	106r	173r	240v	-	-	128v
8. Τοῦ πλήθους τῶν παισιμάτων μου	στ΄	2622	-	106v	173r	240v	-	-	128v
9. Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	-	106v	173r	240v	-	-	129r
10. Κάμινον καιμένην	ζ΄	2560	-	-	-	-	-	-	129r
11. Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας	η΄	2544	-	106v	173r	240v	-	-	-
12. Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	η΄	2579	-	-	-	240v	-	-	129r
13. Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄	2642	-	106v	173r	241r	-	-	129r

Πίνακας 23γ

Τυπολογία Ειρηολογίων: Ανομοιομερή σύντομα		OdO			Μικτά	
Χφφ:		Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρμών	Ωδή	J.R.	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)
1. Ἡ γὰβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	-	176r	-	-
2. Ὅτι ὄνομα Κυρίου	β΄	-	-	179r	-	-
3. Στερεώσόν με Κύριε	γ΄	2511	-	-	97v	151r
4. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	2519	-	180r	97r	151r
5. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	107v	182r	97v	151v
6. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ΄	2488 2557	107r	181v	98r	151v
7. Ὁρθεύζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	-	-	99v	152r
8. Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου	στ΄	2622	-	185r	100r	152r
9. Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	112v	-	101r	152v
10. Κάμινον καιομένην	ζ΄	2560	112r	185v	134r	152v
11. Τοὺς ἐν καμίνῳ παίδας	η΄	2544	113v	188r	101v	153r
12. Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	η΄	2579	114v[]	187v	101r	153r
13. Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄	2642	-	-	-	-

Πίνακας 24α

Ακολουθία: 23^η, χφ. L. (EE: 302^η).
Ένδειξη ποιότη: Τοῦ αὐτοῦ (Κυπριανοῦ Μοναχοῦ), χφ. L.
Rubrica: Ἐτέρα ἀκολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερὴ πλήρη (ΑκΟ)				Ομοιομερὴ (ΑκΟ)			
Χφ:	Ωδὴ		L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών	J.R.		(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
1. Θεῖω πνεύματι	α΄	2668	257v	-	-	-	-	-	-	-
2. Ὡς ἐν πέτρα στεροῶ	γ΄	2669	257v	-	-	-	-	-	-	-
3. Κύριος ἐκ Σιών	δ΄	2670	257v	-	-	-	-	-	-	-
4. Καθήμε με ὁ ἐχθρὸς	ε΄	2671	258r	-	-	-	-	-	-	-
5. Δεόμενος τῆς χρηστότητος	στ΄	2672	258r	-	-	-	-	-	-	-
6. Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄	2673 2665 ¹⁰⁰ in	258r	-	-	-	-	-	-	-
7. Σοφία Θεοῦ ἐκκέχυται	η΄	2674	258r	-	-	-	-	-	-	-
8. Ἄφθορε κόρη	θ΄	2675	258r	-	-	-	-	-	-	-

¹⁰⁰ Περιέχεται παρασημασμένο μόνο το *incipit* του ειρμού.

Πίνακας 24β

Τυπολογία Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1. Θεῖω πνεύματι	α΄		2668	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Ὡς ἐν πέτρα στεροῶ	γ΄		2669	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Κύριος ἐκ Σιὼν	δ΄		2670	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Καθῆκέ με ὁ ἐχθρὸς	ε΄		2671	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Δεόμενος τῆς χρηστότητος	στ΄		2672	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄		2673 2665	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Σοφία Θεοῦ ἐκκέχυται	η΄		2674	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Ἄφθορε κόρη	θ΄		2675	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 24γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			ΟδΟ				Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή			J.R.					
1. Θεῖω πνεύματι	α΄		2668	-	-	-	-	-
2. Ως ἐν πέτρα στεροῦ	γ΄		2669	-	-	-	-	-
3. Κύριος ἐκ Σιών	δ΄		2670	-	-	-	-	-
4. Καθῆκέ με ὁ ἐχθρὸς	ε΄		2671	-	-	-	-	-
5. Δεόμενος τῆς χρηστότητος	στ΄		2672	-	-	-	-	-
6. Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ΄		2673 2665	-	-	-	-	-
7. Σοφία Θεοῦ ἐκκέχυται	η΄		2674	-	-	-	-	-
8. Ἄφθορε κόρη	θ΄		2675	-	-	-	-	-

Πίνακας 25α

Ακολουθία: 24^η, χφ. **L**, 24^η, χφ. **S**, 14^η, χφφ. **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**, (ΕΕ: 306^η).
Ένδειξη ποιητή: Κυπριανού, χφφ. **L**, **Ga**, **H**, Κυπριανού Μοναχοῦ, χφφ. **S**, **Pa**.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία εἰς τὸν ἅγιον Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, χφφ. **L**, **S**, **Ga**, **Pa**. Ἀκολουθία, χφ. **O**. Έτέρα Ἀκολουθία, χφ. **G**.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφφ:	Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)			L	(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)		
				P	E	S		Ga	O	G
1.	Ἀστατον πέλαγος	α΄	2703	258v	-	-	182r	229r	191r	123r
2.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα	β΄	2704	-	-	-	-	229r	191v	123r
3.	Ταχὺς κραταῖα	γ΄	2705	258v	-	-	182r	229r	191v	123r
4.	Ἀνάρχου γεννήτορος	δ΄	2706	258v	-	-	182r	229r	191v	123v
5.	Τῆς ζοφεῶς ἀγαθῆς ¹⁰¹	ε΄	2707	258v	-	-	182r	229v	191v	123v
6.	Νεύσεως γεηρᾶς ¹⁰²	στ΄	2708	258v	-	-	182v	229v	191v	123v
7.	Ἄγαλμα ξοανικόν	ζ΄	2709	259r ¹⁰²	-	-	182v	230r	192r	123v
8.	Οὐρανόφρονες παῖδες	η΄	2710	259r	-	-	182v	230r	192v	123v
9.	Τὴν τιμιωτέραν	θ΄	2711	259r	-	-	182v	230v	192r	124r

¹⁰¹ Στα χφφ. **Ga**, **Pa**, καὶ **H**, Γεύσεως γεηρᾶς.
¹⁰² Στα χφφ. **L** καὶ **S**, Ἄγαλμα διαξοανικόν.
¹⁰³ Ὑμνήσωμεν ὡς Παρθένον καὶ ἀγνήν ἀντὶ τὴν τιμιωτέραν.

Πίνακας 25β

Τυπολογία Ευμολογίων:				Ανομοιομερή σύντομα (AkO)											
Χρφ:				La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών				(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή				J.R.											
1.	Ἄστατον πέλαγος	α΄	2703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεία	β΄	2704	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Ίσχύς κραταιὰ	γ΄	2705	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Ἀνάρχου γεννήτορος	δ΄	2706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Τῆς ζοφερᾶς ἀγαθῆς	ε΄	2707	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Νεύσεως γεηρᾶς	στ΄	2708	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Ἄγαλμα ξοανικὸν	ζ΄	2709	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Οὐρανόφρονες παῖδες	η΄	2710	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Τὴν τιμιωτέραν	θ΄	2711	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 25γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χρφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				Ωδή		J.R.		
1.	Άστατον πέλαγος	α΄	2703	-	-	-	-	-
2.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεία	β΄	2704	-	-	-	-	-
3.	Ίσχύς κραταιὰ	γ΄	2705	-	-	-	-	-
4.	Ἀνάρχου γεννήτορος	δ΄	2706	-	-	-	-	-
5.	Τῆς ζοφερᾶς ἀγαθῆς	ε΄	2707	-	-	-	-	-
6.	Νεύσεως γεηρᾶς	στ΄	2708	-	-	-	-	-
7.	Ἄγαλμα ξοανικὸν	ζ΄	2709	-	-	-	-	-
8.	Οὐρανόφρονες παῖδες	η΄	2710	-	-	-	-	-
9.	Τὴν τιμιωτέραν	θ΄	2711	-	-	-	-	-

Πίνακας 26α

Ακολουθία: 26^η, χφ. L. (EE: 308^η).
Ένδειξη ποιητή: ἀνατολική, χφ. L.
Rubrica: Έτέρα ἀκολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)			
Χφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)			
1. Τῷ ἐκ δουλείας	α΄	2721	259v	-	-	-	-	-	-	-
2. Ὁ στερεώσας	γ΄	2722	259v	-	-	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	259v	-	-	-	-	-	-	-
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	259v	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἐσχάτη ἄβυσσος	στ΄	2725	259v	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὁ ἐν καμίνῳ δροσίσας	ζ΄	2726	259v	-	-	-	-	-	-	-
7. Οἱ τρεῖς σου παῖδες	η΄	2727	260r	-	-	-	-	-	-	-
8. Τὴν παναγίαν	θ΄	2728	260r	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 26β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
1. Τῷ ἐκ δουλείας	α΄	2721	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ὁ στερεώσας	γ΄	2722	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	-	-	-	-	-	-	122r	82v	-	-	-
5. Ἐσχάτη ἄβυσσος	στ΄	2725	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὁ ἐν καμίνῳ δροσίσας	ζ΄	2726	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Οἱ τρεῖς σου παῖδες	η΄	2727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Τὴν παναγίαν	θ΄	2728	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 26γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερὲ σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
	Ωδή	J.R.					
1. Τῷ ἐκ δουλείας	α΄	2721	-	-	-	-	-
2. Ὁ στερεώσας	γ΄	2722	-	-	-	-	-
3. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2540	-	-	-	97v	151v
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε΄	2505 2724	-	-	-	99v	152r
5. Ἐσχάτη ἄβυσσος	στ΄	2725	-	-	-	-	-
6. Ὁ ἐν καμίνῳ δροσίσας	ζ΄	2726	-	-	-	-	-
7. Οἱ τρεῖς σου παῖδες	η΄	2727	-	-	-	-	-
8. Τὴν παναγίαν	θ΄	2728	-	-	-	-	-

Πίνακας 27α

Ακολουθία: 26^η, χφ. L. (EE: 309^η).
Ένδειξη ποιότη: Άνατολίου, χφ. L¹⁰⁴.
Rubrica: Άκολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (ΑκΟ)				Ομοιομερή (ΑκΟ)				
Χφφ:	Ωδή		L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	J.R.		(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	α΄	2729	260r	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2730	260r	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ἐν μέσῳ δύο ζώων	δ΄	2731	260r πρ	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ὁ φωτισμὸς τῶν ἐσκοτισμένων	ε΄	2732	260r	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Τοῦ πλήθους τῶν πταισιμάτων μου	στ΄	2733 2586 2622	260r	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὑπερένδοξε καὶ ὑπέρθεε	ζ΄	2734	260r	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν δροσίσαντα	η΄	2735	260v	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Παρθένε χεῖρε σεμνή	θ΄	2736	260v	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁰⁴ Στο EE. Ποίημα Γεωργίου Ανατολικοῦ.

Πίνακας 27β

Τυπολογία Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή J.R.		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
1. Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	α΄	2729	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2730	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ἐν μέσῳ δύο ζώων	δ΄	2731	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ὁ φωτισμὸς τῶν ἐσκοτισμένων	ε΄	2732	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Τοῦ πλήθους τῶν πταισιμάτων μου	στ΄	2733 2586 2622	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὑπερένδοξε καὶ ὑπέρθεε	ζ΄	2734	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν δροσίσαντα	η΄	2735	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Παρθένε χαῖρε σεμνὴ	θ΄	2736	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 27γ

Τυπολογία Ειρμολογιών: Ανομοιομερή σύντομα			OdO				Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ειρμών	Ωδή J.R.		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
1. Δυνάμει τῇ σῇ Χριστῇ	α΄	2729	-	-	-	-	-	-
2. Στερέωμά μου γενοῦ	γ΄	2730	-	-	-	-	-	-
3. Ἐν μέσῳ δύο ζώων	δ΄	2731	-	-	-	-	-	-
4. Ὁ φωτισμὸς τῶν ἐσκοτισμένων	ε΄	2732	-	-	-	-	-	-
5. Τοῦ πλήθους τῶν πταισιμάτων μου	στ΄	2733 2586 2622	-	-	-	-	-	-
6. Ὑπερένδοξε καὶ ὑπέρθεε	ζ΄	2734	-	-	-	-	-	-
7. Τὸν δροσίσαντα	η΄	2735	-	-	-	-	-	-
8. Παρθένε χαῖρε σεμνὴ	θ΄	2736	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 28α

Ακολουθία: 27^η, χφ. **L**. 29^η, χφ. **S**. 16^η, χφφ. **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**. (EE: 310^η).
Ενδειξη ποιητή: Γεωργίου Ανατολικού, χφφ. **L**, **H**. Γεωργίου, χφφ. **S**, **Ga**. Ανατολική, χφ. **Pa**¹⁰⁵.
Rubrica: Έτερα ακολουθία, χφ. **L**. Ακολουθία Γεωργίου φέρων ακροστιχίδα αϊνος Γεωργίου, χφ. **S**. Ακολουθία, χφ. **O**.
Έτερα Ακολουθία, χφ. **G**.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)					Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} –12 ^{ος} αι.)					(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
Ωδή J.R.												
1. Ἀνίμιοις ἔγνεσι	α΄	2737	260v	-	-	186r ¹⁰⁶	232v	194r	194r ¹⁰⁷	125r	230v	
2. Ἐγνωμεν ἔγνωμεν	β΄	2738	-	-	-	-	233r	194r	194r	125r	230v	
3. Στείραν ἔτευξας	γ΄	2739	260v	-	-	186v	233r	194r	194r	125r	231r	
4. Ραγήσεται γῆ	δ΄	2740	260v	-	-	186v	233r	194r	194v	125r	231r	
5. Ἐκ φωτὸς αἰδίου	ε΄	2741	261r	-	-	186v	233v	194v	194v	125r	231r	
6. Ἰδὼν ἀβύσσιον βυθὸν	στ΄	2743	261r	-	-	186v	-	-	-	-	-	
7. Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾷ	στ΄	2742	-	-	-	-	233v	194v	194v	125v	231v	
8. Ροιζήματι πυρὸς	ζ΄	2744	261r	-	-	186v	233v ¹⁰⁸	194v	194v	125v	231v	
9. Οἱ τῆς Σιών ἀπόγονοι	η΄	2745	261r	-	-	187r	234v	195v	195r	125v	231v	
10. Ἰερουργὸν ὡς ἐκ Δαυὶδ	θ΄	2746	261v	-	-	186v	234v	195v	195v	125v	232r	

¹⁰⁵ Στο EE. Ποίημα Γεωργίου Ανατολικού.
¹⁰⁶ Ανίμιοις ἔγνεσιν.
¹⁰⁷ Ανίμιοι ἔγνεσιν
¹⁰⁸ Ριζώματι πυρός, όπως και στα χφφ. **O**, **Pa**, **H**, **G**.

Πίνακας 28β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ειρμών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή	J.R.												
1. Ἀνύμμοις ἔγνεσι	α΄	2737	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Ἐγνωμεν ἔγνωμεν	β΄	2738	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Στείραν ἔτευξας	γ΄	2739	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ραγήσεται γῆ	δ΄	2740	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Ἐκ φωτὸς αἰδίου	ε΄	2741	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Ἰδὼν ἀβύσσινον βυθὸν	στ΄	2743	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾷ	στ΄	2742	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Ροιζήματι πυρὸς	ζ΄	2744	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9. Οἱ τῆς Σιών ἀπόγονοι	η΄	2745	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10. Ἱερουργὸν ὡς ἐκ Δαυὶδ	θ΄	2746	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 28γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				ΟδΟ			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				Ωδή		J.R.		
1.	Ανίμμοις ἔγνεσι	α΄			-	-	-	-
2.	Ἐγνωμεν ἔγνωμεν	β΄			178r	-	-	-
3.	Στείραν ἔτευξας	γ΄			-	-	-	-
4.	Ραγήσεται γῆ	δ΄			-	-	-	-
5.	Ἐκ φωτὸς αἰδίου	ε΄			-	-	-	-
6.	Ἰδὼν ἀβύσσινον βυθὸν	στ΄			-	-	-	-
7.	Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾷ	στ΄			-	-	-	-
8.	Ροιζήματι πυρὸς	ζ΄			-	-	-	-
9.	Οἱ τῆς Σιὼν ἀπόγονοι	η΄			-	-	-	-
10.	Ἰερουργὸν ὡς ἐκ Δαυὶδ	θ΄			-	-	-	-

Πίνακας 29α

Ακολουθία: 28^η, χφ. L. 32^η, χφ. S. (EE: 313^η).
Ένδειξη ποιητή: Άναστασίου Κυέστωρος, χφ. L. Φωτίου, χφ. S.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, Ίαμβοι, Άναστάσιμος, χφφ. L, S.

Τυπολογίες Ευριλογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)			Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)			(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
1. Έρρηξε ράβδος	α΄	2765	261v	-	-	188v	-	-	-	-
2. Ρῦσαί με σωτήρ	γ΄	2766	261v	-	-	189r	-	-	-	-
3. Συνεῖς ὁ θεῖος Ἀμβρακοῦμ	δ΄	2767	262r	-	-	189r	-	-	-	-
4. Νῦν Ἡσαΐα γήθει	ε΄	2768	262r	-	-	189r	-	-	-	-
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄	2769	262r	-	-	189r	-	-	-	-
6 Σύμφωνον ὠδὴν	ζ΄	2770	262r	-	-	189v	-	-	-	-
7. Ἐθραυσαν δρμήν	η΄	2771	262v	-	-	189v	-	-	-	-
8. Τὴν Παρθένον καὶ μητέρα	θ΄	2772	262v	-	-	189v	-	-	-	-
9. Τὴν δι' ἀπάτης	θ΄	2773	ἄλλος	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 29β

Τυπολογία Ειρμολογιῶν:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1. Ἐρρηξε ράβδος	α΄		2765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Ρῦσαι με σωτήρ	γ΄		2766	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Συνεὺς ὁ θεὸς Ἀμβραοὺμ	δ΄		2767	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Νῦν Ἥσαϊα γῆθει	ε΄		2768	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄		2769	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6 Σύμφωνον ᾠδὴν	ζ΄		2770	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Ἐθραυσαν ὀρεμὴν	η΄		2771	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Τὴν Παρθένον καὶ μητέρα	θ΄		2772	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9. Τὴν δι’ ἀπάτης	θ΄		2773	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 29γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO				Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ειρμών			(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή			J.R.					
1. Ήρρηξε ράβδος	α΄		2765	-	-	-	-	-
2. Ρῦσαι με σωτήρ	γ΄		2766	-	-	-	-	-
3. Συνεὺς ὁ θεὸς Ἀμβραοὺμ	δ΄		2767	-	-	-	-	-
4. Νῦν Ἥσαϊα γῆθει	ε΄		2768	-	-	-	-	-
5. Ὡς τὸν προφήτην	στ΄		2769	-	-	-	-	-
6 Σύμφωνον ᾠδὴν	ζ΄		2770	-	-	-	-	-
7. Ἐθραυσαν ὀρεμὴν	η΄		2771	-	-	-	-	-
8. Τὴν Παρθένον καὶ μητέρα	θ΄		2772	-	-	-	-	-
9. Τὴν δι’ ἀπάτης	θ΄		2773	-	-	-	-	-

Πίνακας 30α

Ακολουθία: 16^η, χφ. **P**, 8^η, χφ. **E**, 19^η, χφ. **S**, 13^η, χφφ. **Ga**, **O**, **Pa**, **H**, **G**, (**EE**: 305¹⁰⁹).
Ένδειξη ποιητή: ΉλΙΑ Πατριάρχου, χφφ. **P**, **E**, **S**, **Ga**, **Pa**. ΉλΙΑ Πατριάρχου Ίεροσολύμων, χφ. **H**.
Rubrica: Ακολουθία, χφφ. **P**, **E**, **S**, **Ga**, **O**, **Pa**. Έτέρα Ακολουθία, χφ. **G**¹⁰⁹.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)					Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών			Ωδή					(12^{ος} - 1281 μ.Χ.)				
			J.R.					(10^{ος} - 12^{ος} αι.)				
1.	Άλμυραίω θανάτω	α΄	2694	-	197v	98v	178r	227r	190r	190r	122r	224v
2.	Καταβήτηω ως δρόσος	β΄	2695	-	-	-	-	227r	190r	190v	122v	225r
3.	Χεομένων μοι βημάτων	γ΄	2696	-	197v	98v	178v	227v	190r ¹¹⁰	190v	122v	225r
4.	Εισακήκσα την ἀκοήν σου	δ΄	2688	-	197v	98v	178v	-	-	-	-	-
			2723									
5.	Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου	δ΄	2697	-	-	-	-	227v	190r	190v	122v	225r
6.	Φῶς τὸ ἐκ φωτός	ε΄	2698	-	198r	99r	178v	227v	190v	190v	122v	225v
7.	Θάλαμος γέγονεν	στ΄	2699	-	198r	99r	178v	228r	190v	190v	122v	225v
8.	Ἐπεφρέτο πάλοι	ζ΄	2700	-	198v	99r	178v	228r	190v	191r	122v	225v
9.	Ὁλβιοι νεανίσαι	η΄	2701	-	198v	99v	179r	228v	191r	191r	122v	226r
10.	Οὐ γνωμικὸν	θ΄	2702	-	- ¹¹¹	99v	179r	228v	191r	191r	122v	226v

¹⁰⁹ Στο ΕΕ. Αναστάσιμος.

¹¹⁰ Στο χφ. **O**, και ΕΕ. *Φεομένων μου βημάτων ενώ στο χφ. **Pa**, Χεωμένων μου παισιμαίων.*

¹¹¹ Δεν περιέχεται ο ειρμός της θ΄ ωδής *Οὐ γνωμικόν, της Ακολουθίας Άλμυραίω θανάτω*, επειδή «Ἡ ἀκολουθία τελευτᾷ κολοβὴ ἄνευ τῆς θ΄ ὥδης, καθ' ὅσον ὁ κώδιξ περατοῦται εἰς τὸ φ. 198, τῶν λοιπῶν φύλλων ἐκτεσσόντων, ἄγνωστον πόσων». Βλ. ΚΟΜΙΝΗΣ Α., *Παμμακί,* σ. 149. Βλ. παραπάνω υπ. 40.

Πίνακας 30γ

Τυπολογία Ευρημάτων: Ανομοιομερή σύντομα		ΟδΟ			Μικτά	
Χφφ:		Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρμών	Ωδή	J.R.			(14 ^{ος} αι.)	
		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				
1. Άλμυραίω θανάτω	α΄	2694	-	-	-	-
2. Καταβήτω ως δρόσος	β΄	2695	177v	-	-	-
3. Χεομένων μοι βημάτων	γ΄	2696	-	-	-	-
4. Εισακήκοα την άκοήν σου	δ΄	2688 2723	-	-	-	-
5. Την άκοήν τής δυναστείας σου	δ΄	2697	108r	177v	-	-
6. Φῶς τὸ ἐκ φωτὸς	ε΄	2698	-	-	-	-
7. Θάλαμος γέγονεν	στ΄	2699	-	-	-	-
8. Ἐπεφέρετο πάλαι	ζ΄	2700	-	-	-	-
9. Ὀλβιοι νεανίαι	η΄	2701	-	-	-	-
10. Οὐ γνωμικὸν	θ΄	2702	-	-	-	-

Πίνακας 31α

Ακολουθία: 14^η, χφ. **E**. 9^η, χφ. **S**. 18^η, χφφ. **Ga**, **O**, **H**, **G**. (EE: 312^η).
Ένδειξη ποιητή: Άνδρέου, χφφ. **E**, **S**¹¹².
Rubrica: Έτερα ακολουθία εις τὴν Κοίμησιν, χφ. **E**, **S**. Άκολουθία, χφ. **O**, **H**. Έτερα Άκολουθία, χφ. **G**.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)					Ομοιομερή (AkO)					
Χφφ:			L		P		E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			Ωδή		J.R.		(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)		(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Τῷ γεώσαντι Θεῷ	α΄	2756	-	-	-	104v	172r	236r	196v	-	-	126v	234r
2. Ἰδετε ἴδετε	β΄	2757	-	-	-	105r	172r	236r	196v	-	-	126v	234r
3. Στήριγμα τῆς καρδίας	γ΄	2758	-	-	-	105r	172v	236v	196v	-	-	126v	234r
4. Τῷ Θεῷ φέγγει	δ΄	2759 2584	-	-	-	105r	172v	236v	196v	-	-	126v	234v
5. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	ε΄	2760 2585	-	-	-	105r	172v	236v	197r	-	-	127r	234v []
6. Ἀβυσσος παθῶν	στ΄	2761	-	-	-	105v	172v	236v	197r	-	-	127r	234v []
7. Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	-	-	-	105v	172v	237r	197r	-	-	127r	235r []
8. Οἱ τρεῖς παῖδες	η΄	2763	-	-	-	105v	172v	237r	197r	-	-	127r	235r
9. Ἐξ ὄρους λίθον	θ΄	2764	-	-	-	105v	172v	237r	197v	-	-	127r	235r

¹¹² Στο EE. Αναστάσιμος.

Πίνακας 31γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα		OdO			Μικτά	
Χφφ:		Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή		J.R.				
1. Τῷ γεώσαντι Θεῷ	α΄	2756	-	176r	-	-
2. Ἵδετε ἴδετε	β΄	2757	104v	178v	-	-
3. Στήριγμα τῆς καρδίας	γ΄	2758	-	-	-	-
4. Τῷ θεῷ φέγγει	δ΄	2759	-	-	-	-
		2584				
5. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	ε΄	2760	-	-	-	-
		2585				
6. Ἀβυσσος παθῶν	στ΄	2761	-	-	-	-
7. Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	112v[]	-	-	-
8. Οἱ τρεῖς παῖδες	η΄	2763	-	-	-	-
9. Ἐξ ὅρους λίθον	θ΄	2764	-	190r	-	-

Πίνακας 32α

Ακολουθία: 20^η, χφ. **E.** 25^η, χφ. **S.** 15^η, χφφ. **Ga, O, Pa, H, G.** (EE: 307^η).
Ένδειξη ποιητή: Σικελιώτου, χφφ. **E, S, Ga.**
Rubrica: Έτερα ακολουθία εις τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους, χφ. **E.** Ἀκολουθία εἰς τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους, χφφ. **S, Ga, Pa, H.** Ἀκολουθία, χφ. **O.** Έτερα Ἀκολουθία, χφ. **G.**

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
Ωδή			J.R.								
1. Έγχθονίους ό Τσαρήλ	α΄	2712	-	-	110r	183r	230v	192v	192v	124r	228v
2. Έγνομεν ότι μόνος	β΄	2713	-	-	-	-	231r	192v	193r	124r	228v
3. Ό έν ύγροϊς βοϊθουσαν	γ΄	-	-	-	110r	183r	231r	192v	193r	124r	228v
4. Ό πηξάμενος τών ένδον	γ΄	2714	-	-	-	-	-	192v []	-	-	-
5. Θεώ προφανώς	δ΄	2715	-	-	110r	183r	231v	193r	193r	124r	229r
6. Νυκτί με άγλυωθέντα	ε΄	2716	-	-	110r	183r	231v	193r	193r	124v	229r
7. Γαστήρ όλοφώϊου θηρός	στ΄	2717	-	-	110r	183r	231v	193r	193v	124v	229v
8. Βαβυλώνος άνόσιον	ζ΄	2718	-	-	110v	183v	232r	193r	193v	124v	229v
9. Αίμαλώτους τόν κατέχοντα	η΄	2719	-	-	110v	183v	232r	193v	193v	124v	230r
10. Έπαξίως πειρωμένη	θ΄	2720	-	-	110v	183v	232v	193v	194r	124v	230r

Πίνακας 32β

Τυπολογία Ευμολογιών:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χφφ:	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ευμρών	(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή	J.R.												
1. Έγχεθόνους ό Ίσραήλ	α΄	2712	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Έγνωμεν ότι μόνος	β΄	2713	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Ό έν ύγροΐς βεΐθουσαν	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ό πηξάμενος τών ένδον	γ΄	2714	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Θεΐω προφανώς	δ΄	2715	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Νυκτί με άγλυωθέντα	ε΄	2716	-	153r άλ	-	-	-	-	112r	-	109v		
7. Γαστήρ όλοφαΐτου θηρδς	στ΄	2717	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Βαβυλώνος άνόσιον	ζ΄	2718	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9. Αΐχμαλώτους τόν κατέχοντα	η΄	2719	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10. Έπαξίως πειρωμένη	θ΄	2720	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 32γ

Τυπολογία Ευριολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				ΟdO		Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V Pc
Incipit ειρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			
Ωδή				J.R.			
1.	Έγχεθόντους ὁ Ἰσραήλ	α΄	2712	-	-	-	-
2.	Έγνωμεν ὅτι μόνος	β΄	2713	-	178r	-	-
3.	Ὁ ἐν ὑγροῖς βεβούσαν	γ΄	-	-	-	-	-
4.	Ὁ πηξάμενος τῶν ἔνδον	γ΄	2714	-	-	-	-
5.	Θείῳ προφανῶς	δ΄	2715	-	-	-	-
6.	Νυκτί με ἀγλωθέντα	ε΄	2716	-	-	-	152r
7.	Γαστήρ ὀλοφαῖτου θηρὸς	στ΄	2717	-	-	-	-
8.	Βαβυλῶνος ἀνόσιον	ζ΄	2718	-	-	-	-
9.	Αἰχμαλώτους τὸν κατέχοντα	η΄	2719	-	-	-	-
10.	Ἐπαξίως πειρωμένη	θ΄	2720	-	-	-	-

Πίνακας 33α

Ακολουθία: 21^η, χφφ. **E, S, 11^η**, χφφ. **Ga, O, Pa, H, G**. (EE: 303^η).
Ένδειξη ποιητή: Άνδρέου Τυφλοῦ χφφ. **E, S**. Έλισσαίου, χφφ. **Ga, O, Pa, H**.
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφφ. **E, S, Ga, G**.

Τυπολογίες Ευριμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
Ωδή J.R.											
1. Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι	α΄	2676	-	-	111v	179v	224r	187v	188r	121r	221v
2. Ἰδετε ἴδετε λαὸς μου	β΄	2677	-	-	-	-	224v	187v	188r	121r	221v
3. Ἰγνεσι καρδίας	γ΄	2678	-	-	111v	180r	224v	188r	188v	121r	222r
4. Τὴν ἄφρατόν σου ἔλευσιν	δ΄	2679	-	-	111v	180r	224v	188r	188v	121r	222r
5. Ὁ τὰ πρὶν ἐσκοτισμένα	ε΄	2680	-	-	111v	180r	225r	188r	188v	121r	222r
6. Ἡ τοῦ βίου θάλασσα	στ΄	2681	-	-	111v	180r	225r	188r	188v	121r	222v
7. Ἀβραμαῖοι ἀπόγονοι	ζ΄	2682	-	-	112r	180r	225r	188v	189r	121v	222v
8. Οὐ κατεφλέχθη βάτος	η΄	2683	-	-	112r	180r	225v	188v	189r	121v	222v
9. Ρητορίας ἐνθόεις	θ΄	2684	-	-	112r	180v	225v	188v	189r	121v	223r

Πίνακας 33β

Τυπολογία Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)										
Χρφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ειρμών	Ωδή		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)										
	J.R.												
1. Άδειν ώδην καινήν σοι	α΄	2676	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ίδετε ίδετε λαός μου	β΄	2677	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ίγνεσι καρδιάς	γ΄	2678	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Τήν άφατόν σου έλευσιν	δ΄	2679	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ό τὰ πρὶν έσκοτισμένα	ε΄	2680	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ή τοῦ βίου θάλασσα	στ΄	2681	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Άβραμιαῖοι απόγονοι	ζ΄	2682	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Οὐ κατεφλέχθη βάτος	η΄	2683	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Ρητορίαις ένθéeις	θ΄	2684	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 33γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO			Μικτά	
Χφφ:			Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)
		J.R.					
1. Ἄδειν ᾠδὴν καινὴν σοι	α΄	2676	-	-	-	-	-
2. Ἰδετε ἴδετε λαὸς μου	β΄	2677	-	177ν	-	-	-
3. Ἰγνεσι καρδίας	γ΄	2678	-	-	-	-	-
4. Τὴν ἄφατόν σου ἔλευσιν	δ΄	2679	-	-	-	-	-
5. Ὁ τὰ πρὶν ἐσκοτισμένα	ε΄	2680	-	-	-	-	-
6. Ἡ τοῦ βίου θάλασσα	στ΄	2681	-	-	-	-	-
7. Ἀβραμαῖοι ἀπόγονοι	ζ΄	2682	-	-	-	-	-
8. Οὐ κατεφλέχθη βάτος	η΄	2683	-	-	-	-	-
9. Ρητορίαις ἐνθέοις	θ΄	2684	-	-	-	-	-

Πίνακας 34α

Ακολουθία: 20¹¹, χφ. S. 12¹¹, χφφ. Ga, O, Pa, H, G. (EE: 304¹¹).
Ενδειξη ποιότη: Άνδρέου Πηροῦ, χφφ. S, Ga, Pa, H¹¹³.
Rubrica: Ακολουθία, χφφ. S, Ga, O.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
Ωδή			J.R.								
1. Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	α΄	2685	-	-	-	179r 181r	225v	188v	189r	121v	223r
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2686	-	-	-	-	226r	189r	189v	121v	223v
3. Φιλάνθρωπε τῆς ἐν σοὶ	γ΄	2687	-	-	-	181r 181v	226r	189r	189v	121v	223v
4. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2688 2723	-	197v	98v	179v in ¹⁴ 181v	226r	189r	189v	121v	223v
5. Τὸν τοῦ φωτὸς χορηγὸν	ε΄	2689	-	-	-	179v 181v	226r	189r	189v	122r	223v
6. Ὡς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν	στ΄	-	-	-	-	179v in ¹⁵ 181v in	-	-	-	-	-
7. Τὴν ζωὴν μου ἀνάγαγε	στ΄	2690	-	-	-	-	226v	189v	189v	122r	224r
8. Θεομαχοῦντα ἐλέγχων	ζ΄	2691	-	-	-	179v 181v	226v	189v	189v	122r	224r
9. Ἐφετιὴ τυράννου	η΄	2692	-	-	-	179v 181v in ¹⁶	226v	189v	190r	122r	224r
10. Μήτηρ Σιών	θ΄	2693	-	-	-	179v 181v	226v	189v	190r	122r	224v

113 Στο EE. Αναστάσιμος.
114 Ζήτη ακολουθία ιθ΄. (Βλ. φ. 178v).
115 Ζήτη ακολουθία ιστ΄. (Βλ. φ. 176v).
116 Ζήτη ακολουθία κ΄. (Βλ. φ. 179v).

Πίνακας 34γ

Τυπολογία Ειρμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα		OdO			Μικτά	
Χρφ:		Si3	Sa	Si	V	Pe
Incipit ειρμών		(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
	Ωδή	J.R.				
1. Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	α΄	2685	-	-	-	-
2. Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2686	-	177v	-	-
3. Φιλάνθρωπε τῆς ἐν σοὶ	γ΄	2687	-	-	-	-
4. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	δ΄	2688 2723	-	-	-	-
5. Τὸν τοῦ φωτὸς χορηγὸν	ε΄	2689	-	-	-	-
6. Ὡς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν	στ΄	-	-	-	-	-
7. Τὴν ζωὴν μου ἀνάγαγε	στ΄	2690	-	184v	-	-
8. Θεομαχοδιντα ἐλέγχων	ζ΄	2691	-	-	-	-
9. Ἐφετιῇ τυράννου	η΄	2692	-	-	-	-
10. Μήτηρ Σιών	θ΄	2693	-	-	-	-

Πίνακας 35α

Ακολουθία: 22^η, χφ. S. (EE: -).
Ένδειξη ποιότη: Άνδρέου Κρίτης, χφ. S.
Rubrica: Ακολουθία, χφ. S.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών			(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
Ωδή J.R.											
1. Καινήν ώδην	α΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
2. Μέλλων ό προφήτης	β΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
3. Ό φύσιν πάσαν έρευνών	γ΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
4. Τῆς μυστικῆς σου	δ΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
5. Φώτισδν μου τὸν νοῦν	ε΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
6. Τῷ κλύδωνι τῆς άμαρτίας	στ΄	-	-	-	-	180v	-	-	-	-	-
7. Ὑμνορήτορες παῖδες	ζ΄	-	-	-	-	181r	-	-	-	-	-
8. Κάμινος έξεκαύθη	η΄	-	-	-	-	181r	-	-	-	-	-
9. Ραδιουργίας άπάσης	θ΄	-	-	-	-	181r	-	-	-	-	-

Πίνακας 35β

Τυπολογία Ευρημασμάτων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ευρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
			Ωδή		J.R.									
1.	Καινὴν ὠδὴν		α΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.	Μέλλων ὁ προφήτης		β΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Ὁ φύσιν πᾶσαν ἐρευνῶν		γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Τῆς μυστικῆς σου		δ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Φώτισδὸν μου τὸν νοῦν		ε΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Τῷ κλύδωνι τῆς ἀμαρτίας		στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Ὑμνορήτορες παῖδες		ζ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Κάμινος ἐξεκαύθη		η΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Ῥαδιοργάας ἀπάσης		θ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 35γ

Τυπολογία Ευρημασμάτων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				Ωδή	J.R.			
1.	Καινὴν ὠδὴν		α΄	-	-	-	-	-
2.	Μέλλων ὁ προφήτης		β΄	-	-	-	-	-
3.	Ὁ φύσιν πάσαν ἐρευνῶν		γ΄	-	-	-	-	-
4.	Τῆς μυστικῆς σου		δ΄	-	-	-	-	-
5.	Φῶτισόν μου τὸν νοῦν		ε΄	-	-	-	-	-
6.	Τῷ κλύδωνι τῆς ἀμαρτίας		στ΄	-	-	-	-	-
7.	Ὑμνορήτορες παῖδες		ζ΄	-	-	-	-	-
8.	Κάμινος ἐξεκαύθη		η΄	-	-	-	-	-
9.	Ῥαδιοργάνας ἀπάσης		θ΄	-	-	-	-	-

Πίνακας 36α

Ακολουθία: 26^η, χφ. S. (EE: -).
Ένδειξη ποιότη: -
Rubrica: Έτέρα ακολουθία, χφ. S.

Τυπολογίες Ειρμολογίων:				Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:				L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών				Ωδή J.R.				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
1. Οὐκ ἔστιν ὁμοιον σοι	α΄	-	-	-	-	-	184r	-	-	-	-	-
2. Στηριξας με Κύριε·	γ΄	-	-	-	-	-	184r	-	-	-	-	-
3. Αἶνεσιν Κυρίου	δ΄	-	-	-	-	-	184r	-	-	-	-	-
4. Τὸν ἀνατείλαντα τὸ φῶς	ε΄	-	-	-	-	-	184r	-	-	-	-	-
5. Ἀγρίου δράκοντος	στ΄	-	-	-	-	-	184r	-	-	-	-	-
6. Δόγμα τυράννου	ζ΄	-	-	-	-	-	184v	-	-	-	-	-
7. Τῷ σώμα αἰχμάλωτοι	η΄	-	-	-	-	-	184v	-	-	-	-	-
8. Ἄφθορον παρθενίαν	θ΄	-	-	-	-	-	184v	-	-	-	-	-

Πίνακας 36β

Τυπολογία Ευρημασμάτων:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)												
Χρφ:															
Incipit ευρμών			Ωδή	J.R.	La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
1. Οὐκ ἔστιν ὁμοῖό σοι	α΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Στηρίξας με Κύριε	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Αἶνεσιν Κυρίου	δ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Τὸν ἀνατελλαντα τὸ φῶς	ε΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ἀγρίου δράκοντος	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Δόγμα τυράννου	ζ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Τῷ σῶμα αἰχμάλωτοι	η΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Ἄφθορον παρθενίαν	θ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 36γ

Τυπολογία Ευρημασμάτων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO			Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc
Incipit ευρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)			(14 ^{ος} αι.)	
				Ωδή	J.R.			
1. Οὐκ ἔστιν ὁμοῖό σοι		α΄	-	-	-	-	-	-
2. Στηρίξας με Κύριε		γ΄	-	-	-	-	-	-
3. Αἶνεσιν Κυρίου		δ΄	-	-	-	-	-	-
4. Τὸν ἀνατελλαντα τὸ φῶς		ε΄	-	-	-	-	-	-
5. Ἀγρίου δράκοντος		στ΄	-	-	-	-	-	-
6. Δόγμα τυράννου		ζ΄	-	-	-	-	-	-
7. Τῷ σῶμα αἰχμάλωτοι		η΄	-	-	-	-	-	-
8. Ἄφθορον παρθενίαν		θ΄	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 37α

Ακολουθία: 27^η, χφ. S. (EE: -).
Ένδειξη ποιότη: Σεργίου, χφ. S.
Rubrica: Έτερα ακολουθία, χφ. S.

Τυπολογίες Ευμολογίων:			Ανομοιομερὴ πλήρη (AkO)				Ομοιομερὴ (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ευμρών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} – 1281 μ.Χ.)				
1. Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	α΄	-	-	-	-	184v	-	-	-	-	-
2. Ὁ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων	γ΄	-	-	-	-	184v	-	-	-	-	-
3. Τὴν ἀκοὴν ἀκήκοεν	δ΄	-	-	-	-	185r	-	-	-	-	-
4. Τοῖς ἐκ νυκτὸς	ε΄	-	-	-	-	185r	-	-	-	-	-
5. Εἰς βάθῃ ἀμαρτημάτων	στ΄	-	-	-	-	185r	-	-	-	-	-
6. Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	-	-	-	185r	-	-	-	-	-
7. Τοῖς περὶ Ἀξαρίαν	η΄	-	-	-	-	185r	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν στάμνον	θ΄	-	-	-	-	185v	-	-	-	-	-

Πίνακας 37β

Τυπολογία Ευμολογίων:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)												
Χφφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F		
Incipit ευμρών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)												
Ωδή			J.R.												
1. Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	α΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2. Ὁ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3. Τὴν ἀκοὴν ἀκήκοεν	δ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Τοῖς ἐκ νυκτὸς	ε΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. Εἰς βάθῃ ἀμαρτημάτων	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6. Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. Τοῖς περὶ Ἀζαρίαν	η΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8. Σὲ τὴν στάμιον	θ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Πίνακας 37γ

Τυπολογία Ευμολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				OdO				Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ευμρών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
Ωδή				J.R.					
1. Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	α΄	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Ὁ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Τὴν ἀκοὴν ἀκήκοεν	δ΄	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Τοῖς ἐκ νυκτὸς	ε΄	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Εἰς βάθῃ ἀμαρτημάτων	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	112ν[]	-	-	-	-	-	-
7. Τοῖς περὶ Ἀζαρίαν	η΄	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Σὲ τὴν στάμιον	θ΄	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 38α

Ακολουθία: 28^η, χφ. S. (EE: -).
Ένδειξη ποιητή: Θεοδώρου Ανατολικού, χφ. S.
Rubrica: Ακολουθία, χφ. L.

Τυπολογίες Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Άσωμεν πάντες	α΄	-	-	-	-	185v	-	-	-	-	-
2. Στήριγμα ύπαρχων	γ΄	-	-	-	-	185v	-	-	-	-	-
3. Τῆς οἰκονομίας σου	δ΄	-	-	-	-	185v	-	-	-	-	-
4. Ὁρθρον φαινὸν ἡμῖν	ε΄	-	-	-	-	186r	-	-	-	-	-
5. Ἐβόησα πρὸς Σὲ	στ΄	-	-	-	-	186r	-	-	-	-	-
6. Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	-	-	-	186r ¹¹⁷	-	-	-	-	-
7. Ἀνανίου τὸν αἶνον	η΄	-	-	-	-	186r	-	-	-	-	-
8. Τὴν ἔμψυχον Ἱερουσαλὴμ	θ΄	-	-	-	-	186r	-	-	-	-	-

¹¹⁷ Ζήτη ἀκολουθία ε΄. (Βλ. φ. 173r).

Πίνακας 38β

Τυπολογία Ευμετολογίων:			Ανομοιομερὲ σύντομα (ΑκΟ)											
Χφφ:	J.R.		La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ευρμών	Ωδή		(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
1. Ἄσωμεν πάντες	α΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Στήριγμα ὑπάρχων	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Τῆς οἰκονομίας σου	δ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Ὁρθρον φαινὸν ἡμῖν	ε΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Ἐβόησα πρὸς Σε	στ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Ἀνανίου τὸν αἶνον	η΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Τὴν ἔμψυχον Ἱερουσαλὴμ	θ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 38γ

Τυπολογία Ευμετολογίων: Ανομοιομερή σύντομα				ΟδΟ				Μικτά	
Χφφ:				Si3	Sa	Si	V	Pc	
Incipit ευρμών				(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)				(14 ^{ος} αι.)	
1. Άσωμεν πάντες	Ωδή	J.R.	α΄	-	-	-	-	-	-
2. Στήριγμα υπάρχων			γ΄	-	-	-	-	-	-
3. Τῆς οἰκονομίας σου			δ΄	-	-	-	-	-	-
4. Ὁρθρον φαινὸν ἡμῖν			ε΄	-	-	-	-	-	-
5. Ἐβόησα πρὸς Σε			στ΄	-	-	-	-	-	-
6. Ὁ τὴν κάμινον σβέσας		2578	ζ΄	-	-	-	-	-	-
7. Ἀνανίου τὸν αἶνον			η΄	-	-	-	-	-	-
8. Τὴν ἔμψυχον Ἱερουσαλὴμ			θ΄	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 39α

Ακολουθία: 30^η, χφ. S. 17^η, χφφ. Ga, O, Pa, H, G. (EE: 311^η).
Ένδειξη ποιότη: Σικελιώτου, χφφ. Ga, H. Σικελιοτικεΐ, χφ. Pa.
Rubrica: Έτέρα Ακολουθία, χφφ. Ga, G. Ακολουθία, χφ. O.

Τυπολογίες Ευρμολογιών:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)				Ομοιομερή (AkO)				
Χφφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)				
1. Έρράγη ἄβυσσος	α΄	2747	-	-	-	187r	234v	195r	195r	125v	232r
2. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι	β΄	2748	-	-	-	-	234v	195r	195v	125v	232v
3. Κρίμα καὶ δικαιοσύνην	γ΄	2749	-	-	-	-	234v	195v	195v	125v	232v
4. Ἴδου ἡ πρόρρησις	δ΄	2750	-	-	-	187r	234v	195v	195v	125v	232v
5. Δικαιοσύνην μάθετε	ε΄	2751	-	-	-	187r	235r	195v	195v	125v	233r
6. Νεύσει σου τῇ παναλκῇ	στ΄	2752	-	-	-	187v	235r	195v	195v	125v	233r
7. Φλογίζει μὲν κάμινος	ζ΄	2753	-	-	-	187v	235r	196r	196r	125v	233r
8. Νεανίας αἰχμαλωτισθέντας	η΄	2754	-	-	-	187v	235v	196r	196r	126v	233r
9. Ὁ βάθος πλούτου	θ΄	2755	-	-	-	187v	235v	196r	196r	126v	233r

Πίνακας 39β

Τυπολογία Ειρμολογιών:			Ανομοιομερή σύντομα (ΑκΟ)											
Χφ:			La	D	Y	Si1	Si2	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F	
Incipit ειρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)											
Ωδή			J.R.											
1.	Έρράγη ἄβυσσος	α΄	2747	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2748	-	-	-	-	-	-	-	-	120r	-	
3.	Κρίμα καὶ δικαιοσύνην	γ΄	2749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Ίδοὺ ἡ πρόορησις	δ΄	2750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Δικαιοσύνην μάθετε	ε΄	2751	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Νεύσει σου τῇ παναλκῇ	στ΄	2752	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Φλογίζει μὲν κάμινος	ζ΄	2753	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Νεανίας αἰχμαλωτισθέντας	η΄	2754	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Ὁ βάθος πλοῦτου	θ΄	2755	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Πίνακας 39γ

Τυπολογία Ειρμολογιών: Ανομοιομερή σύντομα			ΟδΟ				Μικτά	
Χφ:			Si3	(13 ^{ος} – 14 ^{ος} αι.)		Sa	Si	Pc
Incipit ειρμών			Ωδή		J.R.	(14 ^{ος} αι.)		
1.	Έρράγη ἄβυσσος	α΄	2747	-	-	-	-	-
2.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2748	-	178v	-	-	-
3.	Κρίμα καὶ δικαιοσύνην	γ΄	2749	-	-	-	-	-
4.	Ίδοὺ ἡ πρόορησις	δ΄	2750	-	-	-	-	-
5.	Δικαιοσύνην μάθετε	ε΄	2751	-	-	-	-	-
6.	Νεύσει σου τῇ παναλκῇ	στ΄	2752	-	-	-	-	-
7.	Φλογίζει μὲν κάμινος	ζ΄	2753	-	-	-	-	-
8.	Νεανίας αἰχμαλωτισθέντας	η΄	2754	-	-	-	-	-
9.	Ὁ βάθος πλοῦτου	θ΄	2755	-	-	-	-	-

Πίνακας 40α

Ακολουθία: 31^η, χφ. S. (EE: -).
Ένδειξη ποιότη: Σικελιώτου, χφ. S.
Rubrica: Έτέρα Ακολουθία, χφ. S.

Τυπολογίες Ειρηολογίων:			Ανομοιομερή πλήρη (AkO)					Ομοιομερή (AkO)				
Χφ:			L	P	E	S	Ga	O	Pa	H	G	
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(10 ^{ος} – 12 ^{ος} αι.)				(12 ^{ος} –1281 μ.Χ.)					
1. Ως παιδίον τὴν ἄβυσσον	α΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	
2. Ἀθροισμα λόγου	γ΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	
3. Μυστικῶς τὴν ἑλευσίν σου	δ΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	
4. Τὸ πρὸς ἐσπέραν	ε΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	
5. Ταρταρωθέντα βυθῶ	στ΄	-	-	-	-	188v	-	-	-	-	-	
6.	ζ', 118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Ως πυρσοβόλοι φωστῆρες	η΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	
8. Πάλαι μὲν Ἀδάμ	θ΄	-	-	-	-	188r	-	-	-	-	-	

¹¹⁸ Ο αντιγραφάς στο χφ. S, σημείωσε μόνο την ένδειξη της ωδής ζ΄, χωρίς να αναγράψει το κείμενο του ειρμού αν και άφησε το αναγκαίο κενό στο φύλλο μεταξύ της στ΄ και η΄ ωδής.

Στους παρακάτω πίνακες αναγράφεται το *incipit* επτά ειρμών, οι οποίοι δεν αναγράφονται στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια ούτε και στο ΕΕ.

Πίνακας 41α

Τυπολογίες Ειρμολογίων:			Ομοιομερή (AkO)	
Χρφ:			H	G
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(1/2 12 ^{ov} –1281 μ.Χ.)	
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄	-	-	-
2. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	-	-	-
3. Εὐλογητὸς εἰ Κύριε	ζ΄	-	-	-
4. Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις	θ΄	-	-	-
5. Ὡς ἐμνήσθης ὁ Θεὸς	-	-	150v	295v
6. Ὡραῖος ἦν καὶ καλὸς	-	-	150v	295v []
7. Ὡς ὁ ληστὴς ἐπὶ σταυροῦ	-	-	150v	296r ¹¹⁹ []

¹¹⁹ Ὡς ὁ ληστὴς ἐν τῷ σταυρῷ.

Πίνακας 41β

Τυπολογία Ευρημασίων:			Ανομοιομερή σύντομα (AkO)								
Χφφ:			La	Y	SiI	Ca	Pb	Q	H-2	H-4	F
Incipit ευρμών			(12 ^{ος} – 15 ^{ος} αι.)								
Ωδή J.R.											
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄	-	-	80r	152v	-	-	-	107v	118v	109r ¹²⁰
2. Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου	γ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Εὐλογητὸς εἰ Κύριε	ζ΄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις	θ΄	-	-	-	-	104v	-	-	-	-	-
5. Ὡς ἐμνήσθης ὁ Θεὸς	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ὁραῖος ἦν καὶ καλὸς	-	-	-	-	-	195r	127r	85v	134r	-	-
7. Ὡς ὁ ληστὴς ἐπὶ σταυροῦ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹²⁰ Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὀδηγήσαντι.

Πίνακας 41γ

Τυπολογία Ειρηολογίων: Ανομοιομερή σύντομα			OdO		Μικτά	
Χρφ:			Si3		V	Pc
Incipit ειρμών	Ωδή	J.R.	(ἐπ.1257)		(14 ^{ος} αλ.)	
1. Άσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	α΄	-	-	96r	150v	
2. Έστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ΄	-	-	97v	-	
3. Εὐλογητὸς εἰ Κύριε	ζ΄	-	112r	-	-	
4. Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις	θ΄	-	-	-	-	
5. Ως ἐμνήσθης ὁ Θεὸς	-	-	-	-	-	
6. Ωραῖος ἦν καὶ καλὸς	-	-	-	-	-	
7. Ως ὁ ληστὴς ἐπὶ σταυροῦ	-	-	-	-	-	

Όπως παρατηρούμε στους πίνακες 41α, 41β, 41γ, τρεις ειρμοί: α) Ὡς ἐμνήσθης ὁ Θεός, β) Ὡραῖος ἦν καὶ καλός, γ) Ὡς ὁ ληστής ἐπὶ σταυροῦ, εμφανίζονται για πρώτη φορά στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια **H** και **G**. Πρόκειται για ειρμούς των *Μακαρισμών*. Οι ειρμοί αυτοί περιέχονται στο χφ. **H**, στα φφ. 149v-150v και στο χφ. **G**, στα φφ. 292v-296v. Ο ειρμός *Ὡραῖος ἦν καὶ καλός* συναντάται επίσης σε τέσσερα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια (*AkO*), **Ca**, **Pb**, **Q** και **H-2**. Μόνο στο Ειρμολόγιο **Pb** χαρακτηρίζεται ως *ειρμός του Μακαρισμού*. Οι υπόλοιποι τέσσερις ειρμοί: α) Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι, β) Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου, γ) *Εὐλογητὸς εἶ Κύριε* δ) *Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις*, περιέχονται στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια (*AkO*), (*OdO*) και στα μικτά. Πρόκειται για νέους ειρμούς καθώς δεν απαντώνται σε κανένα προγενέστερο Ειρμολόγιο¹²¹.

Γνωρίζοντας από τη μια, ότι οι εκκλησιαστικές αρχές ήδη από τον 11^ο αι. είχαν απαγορεύσει την εισαγωγή νέων ύμνων στο υμνογραφικό *corpus* της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας¹²² και από την άλλη, γνωρίζοντας τις προσπάθειες που σχετίζονταν αποκλειστικά με τη μείωση του περιεχομένου των Ειρμολογίων, δε θα περιμέναμε να συναντήσουμε, έστω και μικρό αριθμό νέων ειρμών από ανώνυμους ποιητές στα *ομοιομερή* και *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια.

¹²¹ Τα ποιητικά κείμενα των ειρμών αναγράφονται παρακάτω στα Παραρτήματα, σ. 437-510.

¹²² Βλ. σ. 173.

Κατάταξη των Ειρμολογίων κατά τυπολογία

Λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω αναλυτικούς πίνακες, δημιουργήσαμε δύο νέους συνοπτικούς πίνακες. Η δημιουργία αυτών των πινάκων, οδηγεί σε συγκεκριμένες διαπιστώσεις οι οποίες διατυπώνονται και εξηγούνται αναλυτικά μετά από κάθε πίνακα. Ο πρώτος πίνακας αφορά στις Ακολουθίες των *ανομοιομερών πλήρων* Ειρμολογίων (AkO) και ο δεύτερος στις Ακολουθίες των *ομοιομερών* Ειρμολογίων (AkO).

Όσον αφορά στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια στο σύνολό τους (AkO), (OdO) και ($AkO+OdO$), δεν προβήκαμε στη σύνταξη ενός τρίτου συνοπτικού πίνακα. Αυτό οφείλεται:

- α) στην ανομοιομέρεια που παρατηρούμε στη διάταξη των Ακολουθιών που περιέχονται σ' αυτά·
- β) στη διαφοροποίηση της δομής των Ακολουθιών·
- γ) στην αντικατάσταση των Ακολουθιών από τις Ωδές.

Ανάγνωση των πινάκων

A/A	Ο αύξων αριθμός του ειρμού της α' ωδής της κάθε Ακολουθίας.
<i>Incipit</i> ειρμών	Το <i>incipit</i> του ειρμού της α' ωδής της κάθε Ακολουθίας.
Χφφ.	Οι βραχυγραφίες των Ειρμολογίων.
1^η, 2^η, κ.λπ.	Δηλώνεται η σειρά αναγραφής της κάθε Ακολουθίας στο χειρόγραφο.
ΕΕ	Ο αριθμός της Ακολουθίας στο "Ειρμολόγιο" του Ευστρατιάδη.
Πίν.	Ο αριθμός του αναλυτικού πίνακα, στον οποίο περιέχεται η Ακολουθία. (Βλ. σ. 64-159)
Ποιητής	Αναγραφή του ονόματος του ποιητή της Ακολουθίας.

Ακολουθίες των ανομοιομερών πλήρων Ειρμολογίων *ΑκΟ*

Συνοπτικός Πίνακας 1

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	Χφφ.: L	P	E	S	ΕΕ	Πίν.	Ποιητής
1.	Νεύσει σου πρὸς γεώδη	1 ^η	1 ^η	1 ^η	1 ^η	280	1α	Ι. Δαμασκηνός
2.	Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾶς	2 ^η	2 ^η	2 ^η	2 ^η	281	2α	Ι. Δαμασκηνός
3.	Μωσαϊκὴ ράβδος	3 ^η	3 ^η	3 ^η	3 ^η	282	3α	Ι. Δαμασκηνός
4.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	4 ^η	5 ^η	4 ^η	4 ^η	283	4α	Ι. Δαμασκηνός
5.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	5 ^η	6 ^η	5 ^η	5 ^η	284	5α	Ι. Δαμασκηνός
6.	Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	6 ^η	8 ^η	11 ^η	16 ^η	285	6α	Ι. Δαμασκηνός
7.	Πόντῳ ἐκάλυψε	7 ^η	7 ^η	7 ^η	6 ^η	286	7α	Κοσμάς Μοναχός
8.	Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	8 ^η	12 ^η	17 ^η	13 ^η	287	8α	Γερμανός Πατρ ¹²³ .
9.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	9 ^η	13 ^η	18 ^η	14 ^η	288	9α	Γερμανός Πατρ.
10.	Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	10 ^η	14 ^η	19 ^η	15 ^η	289	10α	Γερμανός Πατρ.
11.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	11 ^η	9 ^η	12 ^η	7 ^η	290	11α	Ανδρέας Κρήτης
12.	Θάλασσαν εἰργάσω	12 ^η	10 ^η	13 ^η	8 ^η	291	12α	Ανδρέας Κρήτης
13.	Τῷ συντρίψαντι πολέμους	13 ^η	11 ^η	16 ^η	11 ^η	292	13α	Ανδρέας Κρήτης
14.	Ἄρματα Φαραὼ Κύριος	14 ^η	-	9 ^η	12 ^η	293	14α	Ανδρέας Κρήτης
15.	Ράβδος μωσαϊκὴ	15 ^η	-	-	-	294	15α	Ανδρέας Κρήτης
16.	Σθένος ὑπεναντίων	16 ^η	15 ^η	6 ^η	18 ^η	295	16α	Στέφανος Μοναχός
17.	Τὴν ἐπινίκιον ᾠδὴν	17 ^η	4 ^η	10 ^η	17 ^η	296	17α	Αμφισβιτήσιμος ¹²⁴
18.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	18 ^η	-	-	-	297	18α	Σιναϊτικὴ
19.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	19 ^η	-	-	-	298	19α	Σιναϊτικὴ
20.	Προστάγματι δεσποτικῷ	20 ^η	-	-	-	299	20α	Σιναϊτικὴ
21.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	21 ^η	-	-	-	300	21α	Κυπριανός Μον ¹²⁵ .
22.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	22 ^η	-	-	-	301	22α	Κυπριανός Μον.
23.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	-	-	15 ^η	10 ^η	-	23α	Ανδρέας Κρήτης

¹²³ Πατριαρχης.

¹²⁴ Χφ. L, Σιναϊτικὴ, χφ. P, Ἰωαννου Μοναχου, χφ. E, S, Ανατολική.

A/A	<i>Incipit</i> ειρμών	Χφφ: L	P	E	S	EE	Πίν.	Ποιητής
24.	Θείω πνεύματι	23 ^η	-	-	-	302	24α	Κυπριανός Μον.
25.	Ἄστατον πέλαγος	24 ^η	-	-	24 ^η	306	25α	Κυπριανός Μον.
26.	Τῷ ἐκ δουλείας	25 ^η	-	-	-	308	26α	Γεώργιος Ανατολικ.
27.	Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	26 ^η	-	-	-	309	27α	Γεώργιος Ανατολικός
28.	Ἀνίκμοις ἵχνεσι	27 ^η	-	-	29 ^η	310	28α	Γεώργιος Ανατολικός
29.	Ἔρρηξε ράβδος	28 ^η	-	-	32 ^η	313	29α	Αμφισβητήσιμος ¹²⁶
30.	Ἀλμυραίω θανάτω	-	16 ^η	8 ^η	19 ^η	305	30α	Ηλίας Πατριάρχης
31.	Τῷ γεώσαντι Θεῷ	-	-	14 ^η	9 ^η	312	31α	Ανδρέας
32.	Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ	-	-	20 ^η	25 ^η	307	32α	Σικελιώτης
33.	Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι	-	-	21 ^η	21 ^η	303	33α	Ανδρέας Τυφλός
34.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	-	-	-	20 ^η	304	34α	Ανδρέας Πηρός
35.	Ἐρράγη ἄβυσσος	-	-	-	30 ^η	311	39α	Σικελιώτης
36.	Καινὴν ὠδὴν	-	-	-	22 ^η	-	35α	Ανδρέας Κρήτης
37.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	-	-	-	23 ^η	304	34α	Ανδρέας Πηρός ¹²⁷
38.	Οὐκ ἔστιν ὁμοίό σοι	-	-	-	26 ^η	-	36α	Ανώνυμη
39.	Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν ¹²⁸	-	-	-	27 ^η	-	37α	Σέργιος
40.	Ἄσωμεν πάντες	-	-	-	28 ^η	-	38α	Θεόδωρος Ανατολικός
41.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	-	-	-	31 ^η	-	40α	Σικελιώτης

Από την εξέταση του παραπάνω συνοπτικού πίνακα διαπιστώνουμε:

1. το συνολικό αριθμό των Ακολουθιών, που περιέχονται στα συγκεκριμένα Ειρμολόγια·
2. το συνολικό αριθμό¹²⁹ των Ακολουθιών, που περιέχονται σε κάθε Ειρμολόγιο·
3. τη σειρά με την οποία εμφανίζονται οι Ακολουθίες σε κάθε Ειρμολόγιο¹³⁰.
4. ποιες Ακολουθίες είναι κοινές στα Ειρμολόγια·
5. ποιες Ακολουθίες περιέχονται μόνο σε ένα Ειρμολόγιο·

¹²⁵ Μοναχός.

¹²⁶ Χφ. L, Αναστασίου Κυέστωρος, χφ. S, Φωτίου.

¹²⁷ Πρόκειται για επανάληψη της ομότιτλης Ακολουθίας στο χφ. S. Βλ. αναλυτικό πίνακα 34α.

¹²⁸ Μόνο το *incipit* του ειρμού της πρώτης ὠδῆς είναι κοινό με εκείνο της Ακολουθίας 17, EE. 296.

¹²⁹ Ο αριθμός αναγράφεται με έντονη γραφή.

6. σε ποια Ειρμολόγια δεν περιέχονται συγκεκριμένες Ακολουθίες.

Αναλυτικά:

1. Στα τέσσερα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια *AkO* αναγράφονται συνολικά 40 διαφορετικές Ακολουθίες του Βαρέος ήχου¹³¹.

2. Ο αριθμός των Ακολουθιών, που αντιστοιχεί στο καθένα από τα τέσσερα Ειρμολόγια είναι διαφορετικός:

- στο **L**, περιέχονται 28 Ακολουθίες·

- στο **P**, περιέχονται 16 Ακολουθίες·

- στο **E**, περιέχονται 21 Ακολουθίες·

- στο **S**, περιέχονται 32 Ακολουθίες.

Εξαιρώντας το κολοβό χφ. **P**¹³², επικεντρώνουμε το ενδιαφέρον μας στα υπόλοιπα χφφ. Το **E**¹³³ περιέχει μικρότερο αριθμό Ακολουθιών σε σχέση με τα χφφ. **L**, **S**. Μέχρι και τη 17^η Ακολουθία *Τὴν ἐπινίκιον ὥδην* αναγράφεται και στα τέσσερα Ειρμολόγια μια κοινή ομάδα Ακολουθιών¹³⁴. Η ομάδα αυτή διαταράσσεται στη συνέχεια από πρόσθετες διαφορετικές, ως επί το πλείστον, μεταξύ τους Ακολουθίες που συναντώνται στα **L**, **S**. Στο **L**, για παράδειγμα, απαντώνται πρόσθετες ποιητικές συνθέσεις δημιουργών, των οποίων τα έργα δεν αναγράφονται στο χφ. **S** και αντίστροφα.

3. Έχοντας ως σημείο αναφοράς το αρχαιότερο Ειρμολόγιο **L** και συγκρίνοντας τη διάταξη των Ακολουθιών του με εκείνες που αναγράφονται στα άλλα χφφ., μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι:

¹³⁰ Η σειρά των Ακολουθιών διακρίνεται στις στήλες κάτω από τις βραχυγραφίες των Ειρμολογίων.

¹³¹ Στο συνοπτικό πίνακα περιέχονται 41 Ακολουθίες, επειδή στο χφ. **S** επαναλαμβάνεται η Ακολουθία *Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι*. Βλ. στο συνοπτικό πίνακα A/A 34 και 37.

¹³² Βλ. ΚΟΜΙΝΗΣ Α., *Πατμιακή*, σ. 149.

¹³³ Ο συντακτής του χφ. **E** φαίνεται ότι είχε επίγνωση της προσπάθειας συντομευσης του ειρμολογικού ρεπερτορίου στο σύνολο του. Βλ. VELIMIROVIC M., «The Byzantine Heirmos...», πιν. I, σ. 216. Το Ειρμολόγιο αυτό συντάχθηκε αλλωστε την ίδια περίοδο, κατά την οποία συνταχθηκαν τα παλαιότερα *ομοιομερή* Ειρμολόγια **Ga**, **O**, **Pa**. Ο αριθμός των Ακολουθιών, που αναγράφονται στο **E**, είναι ομοιος με εκείνον των Ειρμολογίων **Ga**, **H** και **G**. Δεν ενταξαμε όμως το **E** στην ομάδα των ομοιομερών Ειρμολογίων, διότι διακρίνεται από τη διαφορετική διάταξη των Ακολουθιών, που αναγράφονται σ' αυτό.

¹³⁴ Με εξαίρεση τη 14^η, η οποία δεν συναντάται στο χφ. **P** και τη 15^η, η οποία συναντάται μόνο στο χφ. **L**.

Η θέση μόνο των τριών πρώτων Ακολουθιών συμπίπτει και στα τέσσερα Ειρμολόγια.

Η θέση των δύο Ακολουθιών Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ (4/283) και Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ (5/284) ταυτίζεται στα χφφ. **L, E, S**.

Η θέση της Ακολουθίας Πόντω ἐκάλυψε (7/286) ταυτίζεται στα χφφ. **L, P, E**.

Η θέση της Ακολουθίας Τῷ συντρίψαντι πολέμους (11/292) ταυτίζεται στα χφφ. **P, S**.

Η θέση των Ακολουθιών Τὴν ἐπινίκιον ὥδην (17/296) και Ἄστατον πέλαγος (24/306) ταυτίζεται στα χφφ. **L, S**.

Η θέση της Ακολουθίας Ἄδαιν ὥδην καινήν σοι (21/303) ταυτίζεται στα χφφ. **E, S**.

Η θέση των υπόλοιπων ακολουθιών είναι διαφορετική.

4.

α) Δεκαπέντε Ακολουθίες είναι κοινές και στα τέσσερα Ειρμολόγια:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθία	Χφφ: L	P	E	S	EE	Πίν.
1.	Νεύσει σου πρὸς γεώδη	1 ^η	1 ^η	1 ^η	1 ^η	280	1α
2.	Τῷ ἐκ ρεϊθρων Ἐρυθρᾶς	2 ^η	2 ^η	2 ^η	2 ^η	281	2α
3.	Μωσαϊκὴ ράβδος	3 ^η	3 ^η	3 ^η	3 ^η	282	3α
4.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ	4 ^η	5 ^η	4 ^η	4 ^η	283	4α
5.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως	5 ^η	6 ^η	5 ^η	5 ^η	284	5α
6.	Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	6 ^η	8 ^η	11 ^η	16 ^η	285	6α
7.	Πόντω ἐκάλυψε	7 ^η	7 ^η	7 ^η	6 ^η	286	7α
8.	Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	8 ^η	12 ^η	17 ^η	13 ^η	287	8α
9.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	9 ^η	13 ^η	18 ^η	14 ^η	288	9α
10.	Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	10 ^η	14 ^η	19 ^η	15 ^η	289	10α
11.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινὸν	11 ^η	9 ^η	12 ^η	7 ^η	290	11α
12.	Θάλασσαν εἰργάσω	12 ^η	10 ^η	13 ^η	8 ^η	291	12α
13.	Τῷ συντρίψαντι πολέμους	13 ^η	11 ^η	16 ^η	11 ^η	292	13α
14.	Σθένος ὑπεναντίων	16 ^η	15 ^η	6 ^η	18 ^η	295	16α
15.	Τὴν ἐπινίκιον ὥδην	17 ^η	4 ^η	10 ^η	17 ^η	296	17α

β) Δύο Ακολουθίες είναι κοινές σε τρία Ειρμολόγια:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	Χφφ: L	P	E	S	ΕΕ	Πίν.
1.	Ἄρματα Φαραὼ Κύριος	14 ^η	-	9 ^η	12 ^η	293	14α
2.	Ἀλμυραῖω θανάτω	-	16 ^η	8 ^η	19 ^η	305	30α

γ) Επτά Ακολουθίες είναι κοινές σε δύο Ειρμολόγια:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	Χφφ:	ΕΕ	Πίν.
1.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	E, S,	-	23α
2.	Ἄστατον πέλαγος	L, S,	306	25α
3.	Ἀνίκμοις ἵχνεσι	L, S,	310	28α
4.	Ἐρρηξε ράβδος	L, S,	313	29α
5.	Τῷ γεώσαντι Θεῷ	E, S,	312	31α
6.	Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ	E, S,	307	32α
7.	Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι	E, S,	303	33α

5. Δεκαεπτὰ Ακολουθίες αναγράφονται μόνο σε ένα Ειρμολόγιο από τις οποίες:

Εννέα στο L:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Ράβδος μωσαϊκὴ	294	15α
2.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	297	18α
3.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	298	19α
4.	Προστάγματι δεσποτικῷ	299	20α
5.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	300	21α
6.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	301	22α
7.	Θεῖω πνεύματι	302	24α
8.	Τῷ ἐκ δουλείας	308	26α
9.	Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	309	27α

Οκτώ στο S:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α
2.	Ἐρράγη ἄβυσσος	311	39α
3.	Καινὴν ὥδην	-	35α
4.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α ¹³⁵
5.	Οὐκ ἔστιν ὅμοιό σοι	-	36α
6.	Τὴν ἐπινίκιον ὥδην	-	37α
7.	Ἄσωμεν πάντες	-	38α
8.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	-	40α

7. Στο Ειρμολόγιο L δεν περιέχονται οι παρακάτω δώδεκα Ακολουθίες:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Ἀλμυραίῳ θανάτῳ	305	30α
2.	Τῷ γεώσαντι Θεῷ θάλασσαν	312	31α
3.	Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ	307	32α
4.	Ἄδειν ὥδην καινὴν σοι	303	33α
5.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α
6.	Ἐρράγη ἄβυσσος	311	39α
7.	Καινὴν ὥδην	-	35α
8.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α
9.	Οὐκ ἔστιν ὅμοιον σοι	-	36α
10.	Τὴν ἐπινίκιον ὥδην	296	17α
11.	Ἄσωμεν πάντες	-	38α
12.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	-	40α

¹³⁵ Βλ. παραπανω, υπ. 131.??

Στο Ειρμολόγιο Ε δεν περιέχονται οι παρακάτω δεκαεννέα Ακολουθίες:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Ράβδος μωσαϊκή	294	15α
2.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	297	18α
3.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	298	19α
4.	Προστάγματι δεσποτικῷ	299	20α
5.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	300	21α
6.	Θεῷ πνεύματι	302	24α
7.	Ἄστατον πέλαγος	306	25α
8.	Τῷ ἐκ δουλείας	308	26α
9.	Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	309	27α
10.	Ἀνίκμοις ἔχνεσι	310	28α
11.	Ἐρρηξε ράβδος	313	29α
12.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α
13.	Ἐρράγη ἄβυσσος	311	39α
14.	Καινὴν ὁδὴν	-	35α
15.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	304	34α
16.	Οὐκ ἔστιν ὅμοιον σοι	-	36α
17.	Τὴν ἐπινίκιον ὁδὴν	-	37α
18.	Ἄσωμεν πάντες	-	38α
19.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	-	40α

Στο Ειρμολόγιο S δεν περιέχονται οι παρακάτω οκτώ Ακολουθίες:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Ράβδος μωσαϊκή	294	15α
2.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	297	18α
3.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	298	19α
4.	Προστάγματι δεσποτικῷ	299	20α
5.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	300	21α

A/A <i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
6. Θείῳ πνεύματι	302	24α
7. Τῷ ἐκ δουλείας	308	26α
8. Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	309	27α

Η ανομοιομέρεια των πρώτων ολοκληρωμένων μουσικών βυζαντινών Ειρμολογίων, η οποία διαπιστώνεται από τη διαφορετική σειρά του μεγάλου αριθμού Ακολουθιών¹³⁶, είναι πολύ πιθανόν να οφείλεται τόσο στην έλλειψη κάποιου αρχέτυπου μουσικού Ειρμολογίου, όσο και στην προσπάθεια καταγραφής μιας πρότερης ή και σύγχρονης προς αυτά προφορικής παράδοσης. Η παράδοση αυτή φαίνεται ότι ενσάρκωσε τόσο ένα κοινό ρεπερτόριο, που αποτελούνταν από συγκεκριμένες Ακολουθίες, όσο και ένα ιδιαίτερο ρεπερτόριο που αποτελούνταν από πρόσθετες Ακολουθίες. Η αναγραφή των πρόσθετων Ακολουθιών ίσως να μαρτυρεί μια τοπική μοναστηριακή πράξη που σκοπό είχε να ικανοποιήσει τις δικές της λατρευτικές ανάγκες. Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό ότι το κοινό ρεπερτόριο, που αποτελείται από συγκεκριμένες Ακολουθίες, μαρτυρεί και τις πρώτες προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν τη χρονική αυτή περίοδο (10^{ος} – 12^{ος} αι.), προκειμένου να επιτευχθεί η πρώτη γραπτή συστηματοποίηση του ειρμολογικού ρεπερτορίου, η οποία αποκρυσταλλώθηκε στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια κατά το 12^ο – 13^ο αιώνα.

¹³⁶ Εκτός του Ε και του Ρ.

Ακολουθίες των ομοιομερών Ειρμολογίων ΑΚΟ

Συνοπτικός Πίνακας 2¹³⁷

A/A <i>Incipit</i> Ακολουθιών Χφφ.:	Ga	O	Pa	H	G	ΕΕ	Πίν.	Ποιητής
1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	1 ^η	1 ^η	1 ^η	1 ^η	1 ^η	280	1β	Ι. Δαμασκηνός
2. Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾶς	2 ^η	2 ^η	2 ^η	2 ^η	2 ^η	281	2β	Ι. Δαμασκηνός
3. Μωσαϊκὴ ράβδος	3 ^η	3 ^η	3 ^η	3 ^η	3 ^η	282	3β	Ι. Δαμασκηνός
4. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	4 ^η	4 ^η	4 ^η	4 ^η	4 ^η	283	4β	Ι. Δαμασκηνός
5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	5 ^η	5 ^η	5 ^η	5 ^η	5 ^η	284	5β	Ι. Δαμασκηνός
6. Πόντῳ ἐκάλυψε	6 ^η	6 ^η	6 ^η	6 ^η	6 ^η	286	7β	Κοσμάς Μον ¹³⁸ .
7. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	7 ^η	7 ^η	7 ^η	7 ^η	7 ^η	287	8β	Γερμ. Πατρ ¹³⁹ .
8. Θάλασσαν εἰργάσω	8 ^η	8 ^η	8 ^η	8 ^η	8 ^η	291	12β	Ανδρ. Κρήτης
9. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	9 ^η	9 ^η	9 ^η	9 ^η	9 ^η	292	13β	Ανδρ. Κρήτης
10. Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	10 ^η	10 ^η	10 ^η	10 ^η	10 ^η	296	17β	Ανατολική
11. Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι	11 ^η	11 ^η	11 ^η	11 ^η	11 ^η	303	33β	Ελισσαίου
12. Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	12 ^η	12 ^η	12 ^η	12 ^η	12 ^η	304	34β	Ανδρ. Πηροῦ
13. Ἀλμυραίῳ θανάτῳ	13 ^η	13 ^η	13 ^η	13 ^η	13 ^η	305	30β	Ηλία Πατρ.
14. Ἄστατον πέλαγος	14 ^η	14 ^η	14 ^η	14 ^η	14 ^η	306	25β	Κυπρ. Μον.
15. Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ	15 ^η	15 ^η	15 ^η	15 ^η	15 ^η	307	32β	Σικελιώτου
16. Ἀνίκμοις ἔχνεσι	16 ^η	16 ^η	16 ^η	16 ^η	16 ^η	310	28β	Γεωργίου Ανατολ.
17. Ἐρράγη ἄβυσσος	17 ^η	17 ^η	17 ^η	17 ^η	17 ^η	311	39β	Σικελιώτου
18. Τῷ γεώσαντι Θεῷ	18 ^η	18 ^η	-	18 ^η	18 ^η	312	31β	- ¹⁴⁰
19. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	19 ^η	-	18 ^η	19 ^η	19 ^η	288	9β	- ¹⁴¹
20. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	20 ^η	-	-	20 ^η	20 ^η	290	11β	- ¹⁴²
21. Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	21 ^η	-	-	21 ^η	21 ^η	-	23β	- ¹⁴³

¹³⁷ Για την ανάγνωση του συνοπτικού πίνακα βλ. παραπάνω, σ. 161.

¹³⁸ Μοναχός.

¹³⁹ Γερμανός Πατριάρχης.

¹⁴⁰ Στα ανομοιομερὴ πλήρη αναγράφεται: Ανδρέου.

¹⁴¹ Στα ανομοιομερὴ πλήρη αναγράφεται: Γερμανού.

¹⁴² Στα ανομοιομερὴ πλήρη αναγράφεται: Ανδρέου Κρήτης.

¹⁴³ Στα ανομοιομερὴ πλήρη αναγράφεται: Ανδρέου.

Από την εξέταση του παραπάνω συνοπτικού πίνακα διαπιστώνουμε:

1. το συνολικό αριθμό των Ακολουθιών που περιέχονται στα Ειρμολόγια·
2. τον αριθμό των Ακολουθιών που περιέχεται σε κάθε Ειρμολόγιο·
3. τη σειρά με την οποία αναγράφονται οι Ακολουθίες σε κάθε Ειρμολόγιο·
4. τις Ακολουθίες που ενώ περιέχονται στα *ανομοιομερή πλήρη*, δεν περιέχονται πλέον στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια.

Αναλυτικά:

1. Στα πέντε *ομοιομερή* Ειρμολόγια περιέχονται συνολικά 21 διαφορετικές Ακολουθίες.
2. Ο αριθμός των Ακολουθιών που αντιστοιχεί στο καθένα από τα πέντε *ομοιομερή* Ειρμολόγια είναι ο ακόλουθος:
 - Στο χφ. **Ga** περιέχονται 21 Ακολουθίες
 - Στο χφ. **O** περιέχονται 18 Ακολουθίες
 - Στο χφ. **Pa** περιέχονται 18 Ακολουθίες
 - Στο χφ. **H** περιέχονται 21 Ακολουθίες
 - Στο χφ. **G** περιέχονται 21 Ακολουθίες

Παρατηρούμαι ότι τα Ειρμολόγια **Ga**, **H**, **G**, περιέχουν 21 Ακολουθίες¹⁴⁴ ενώ 18 Ακολουθίες περιέχουν τα Ειρμολόγια **O**, **Pa**.

3. Η σειρά των Ακολουθιών είναι σχεδόν ταυτόσημη και στα πέντε Ειρμολόγια. Μέχρι και τη 17^η Ακολουθία παρατηρούμε απόλυτη ταύτιση στη σειρά τους. Στο χφ. **Ga** οι Ακολουθίες έχουν την ίδια ακριβώς σειρά με εκείνη των χφφ. **H**, **G**. Στα Ειρμολόγια **O** και **Pa** η σειρά των Ακολουθιών, διαφοροποιείται από τα υπόλοιπα, μόνο ως προς τον μικρότερο αριθμό Ακολουθιών που περιέχουν (18 έναντι 21).

¹⁴⁴ 21 Ακολουθίες περιέχονται και στο χφ. **E**, το οποίο αντικατοπτρίζει όμως μια διαφορετική παράδοση σε σχέση με τα *ομοιομερή* Ειρμολόγια. Εκτός από την ομοιότητα στην κατάταξη των πέντε αρχικών Ακολουθιών διαπιστώνονται ουσιαστικές διαφορές στο περιεχόμενό τους. Στο χφ. **E**, αναγράφονται τέσσερις Ακολουθίες που δεν περιέχονται στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια: α) *Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ*, ΕΕ. 285, Πίν. 6α. β) *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 289, Πίν. 10α. γ) *Ἄρματα Φαραὼ Κύριος*, ΕΕ. 293, Πίν. 14α. δ') *Σθένος ὑπεναντίων*, ΕΕ. 295, Πίν. 16α. Στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια αναγράφονται τέσσερις Ακολουθίες οι οποίες δεν περιέχονται στο χφ. **E**. Αναγράφονται όμως δύο στα χφφ. **L**, **S**: α) *Ἀστατον πέλαγος*, ΕΕ. 306, Πίν. 25α. β) *Ἀνίκμοις ἰχνεσι*, ΕΕ. 310,

Μεταξύ τους διαφοροποιούνται ως προς την τελευταία Ακολουθία. Στο χφ. **O**, περιέχεται η Ακολουθία *Τῷ γεώσαντι Θεῷ*. ενώ στο χφ. **Pa**, η Ακολουθία *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι*.

4. Στα ομοιομερή Ειρμολόγια δεν περιέχονται οι παρακάτω 20 Ακολουθίες οι οποίες περιέχονταν στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια:

A/A	<i>Incipit</i> Ακολουθιών	ΕΕ	Πίν.
1.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως	301	22β
2.	Τὴν ἐπινίκιον ὥδην	-	37β
3.	Θεῷ πνεύματι	302	24β
4.	Τῷ ἐκ δουλείας	308	26β
5.	Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	309	27β
6.	Ἐρρηξε ράβδος	313	29β
7.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	297	18β
8.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	298	19β
9.	Προστάγματι δεσποτικῷ	299	20β
10.	Ἄρματα Φαραὼ Κύριος	293	14β
11.	Ράβδος μωσαϊκῇ	294	15β
12.	Σθένος ὑπεναντίων	295	16β
13.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	300	21β
14.	Οὐκ ἔστιν ὅμοιον σοι	-	36β
15.	Ἄσωμεν πάντες	-	38β
16.	Καινὴν ὥδην	-	35β
17.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	-	40β
18.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ	288	9β ¹⁴⁵
19.	Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	285	6β
20.	Τῷ βυθήσαντι Θεῷ	289	10β

Πίν. 28α, και δύο αποκλειστικά στο χφ. S: α) *Τῷ υποβρύχιον ποιήσαντι*, ΕΕ. 304, Πίν. 34α. β) *Ἐρράγη ἄβυσσος*, ΕΕ. 311, Πίν. 39α.

¹⁴⁵ Δεν αναγράφεται μόνο στο χφ. **O**.

Από τους συνοπτικούς πίνακες 1 και 2 προκύπτει ότι στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια μαρτυρείται η πρώτη συστηματική προσπάθεια σύμπτυξης του αριθμού των Ακολουθιών και η διαμόρφωση ενός καθορισμένου ρεπερτορίου. Πράγματι, ο αριθμός των Ακολουθιών του Βαρέος ήχου είναι κατά το ήμισυ μικρότερος σε σχέση με εκείνον που αντιστοιχεί στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια. Διακρίνεται για πρώτη φορά, ένα συστηματοποιημένο και καθορισμένο ρεπερτόριο, με απόλυτη σχεδόν ομοιομέρεια. Το ομοιομέρες ρεπερτόριο που καθορίστηκε τον 11^ο ή 12^ο αιώνα διατηρήθηκε μέχρι τη σύνταξη του χρ. G, το έτος 1281. Οι λόγοι που οδήγησαν στη συστηματοποίηση του ρεπερτορίου των Ειρμολογίων δεν είναι γνωστοί, όπως επίσης δεν είναι γνωστός τόσο ο δημιουργός ή οι δημιουργοί αυτής της συστηματοποίησης, όσο και η ταυτότητα του αυτόγραφου ή αρχέτυπου χειρογράφου από το οποίο προήλθε η υπόλοιπη σωζόμενη χειρόγραφη παράδοση. Μπορούμε όμως να συνηγορήσουμε υπέρ της θέσης του Σεβασμιωτάτου Λεοντοπόλεως Σωφρόνιου Ευστρατιάδη, ο οποίος υποστήριξε ότι «Ὁ ὕμνολογικὸς πλοῦτος, διὰ τῶν αἰώνων ὑπερπληθυνθεὶς, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς θείας λατρείας ἐν τῷ συνόλῳ δι' ἔλλειψιν χρόνου καὶ χώρου. Ἐν μὲν καὶ τῇ αὐτῇ ἐορτῇ, δεσποτικῇ ἢ θεομητορικῇ, ἢ μνήμῃ ἁγίου ἐποιοῦντο τόσοι Κανόνες ἐπὶ νέων Εἰρμῶν, ὅσοι καὶ ποιηταὶ ἦσαν. Διὰ τῶν τυπικῶν διατάξεων τῶν ἐπὶ μέρους ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν Κανόνων περιορίσθη εἰς ἕνα, δύο ἢ τὸ πολὺ τρεῖς καθ' ἡμέραν κατὰ ἀρέσκειαν καὶ ἐκλογὴν, τῶν ἄλλων κατὰ συνέπειαν παραμερισθέντων καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀγνοηθέντων, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ οἱ Εἰρμοὶ τούτων»¹⁴⁶. Δε γνωρίζουμε όμως τη χρονική περίοδο κατά την οποία επιτεύχθηκε ο περιορισμός του αριθμού των Κανόνων και κατά συνέπεια των ειρμών από τις τυπικές διατάξεις των Εκκλησιῶν και των Μονῶν. Κατά τον Egon Wellesz η δημιουργική πορεία της βυζαντινῆς ὑμνογραφίας κορυφώθηκε τον 11^ο αι., περίοδο κατά την οποία απαγορεύθηκε από τις εκκλησιαστικές αρχές η εισαγωγή νέων ὕμνων στο ὑμνογραφικὸ *corpus* της Ανατολικῆς Ορθόδοξης Εκκλησίας¹⁴⁷. Η ενέργεια αυτή

¹⁴⁶ Βλ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σ., *Ειρμολόγιον*, σ. β'.

¹⁴⁷ Βλ. WELLESZ Egon, *A History of Byzantine Music and Hymnography*, Clarendon Press, Oxford 1961², σ. 157.

μαρτυρεί την υπερπληθώρα ύμνων και ειδικότερα Κανόνων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που αντικατοπτρίζεται στις τυπικές διατάξεις των Εκκλησιών και των Μονών, εντάχθηκε η προσπάθεια συρρίκνωσης του ειρμολογικού περιεχομένου, η οποία εκδηλώθηκε, όπως διαπιστώνουμε από τα σωζόμενα Ειρμολόγια, το 12^ο αι. Τη χρονική αυτή περίοδο παρατηρούνται δύο προσπάθειες, που στόχευαν στη μείωση του ειρμολογικού περιεχομένου. Η πρώτη αντικατοπτρίζεται στο χφ. Λαύρα Γ. 9 (**La**), η οποία απέτυχε τη συγκεκριμένη περίοδο πιθανόν εξαιτίας της δραστηκής μείωσης του περιεχομένου που παρατηρήθηκε σ' αυτό. Το περιεχόμενο του χφ. **La** υιοθετήθηκε δύο περίπου αιώνες αργότερα. Η δεύτερη προσπάθεια, που προέβλεπε τη συστηματοποίηση του Ειρμολογίου με καθορισμένο περιεχόμενο, υιοθετήθηκε μέχρι το 1281 οπότε συντάχθηκε το Ειρμολόγιο **G**. Επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας αποκλειστικά στη σύνταξη του περιεχομένου του Βαρέος ήχου διαπιστώνουμε ότι τα συστηματοποιημένα Ειρμολόγια μαρτυρούν μια κοινή χειρόγραφη παράδοση.

Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια

Η δομή ορισμένων Ακολουθιών που περιέχονται στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια *AkO*, διαφοροποιείται ριζικά σε σχέση με τη δομή που διέπει τις ομότιτλες Ακολουθίες στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια. Η διαφοροποίηση οφείλεται στους ειρμούς που συνθέτουν ορισμένες Ακολουθίες. Οι ειρμοί αυτοί στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια ανήκαν σε διαφορετικές Ακολουθίες. Εδώ παρατηρήται ένας διαμελισμός της αρχικής δομής των Ακολουθιών. Το ίδιο φαινόμενο συναντάται και στα *ανομοιομερή σύντομα* μικτά Ειρμολόγια και ειδικότερα στο περιεχόμενο που δομείται κατά σειρά Ακολουθιών (*AkO*). Στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια *OdO* καταλύθηκε η δομή της Ακολουθίας και αντικαταστάθηκε από εκείνη της Ωδής.

α) Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια *AkO*

Στην τυπολογία αυτή ανήκουν έντεκα χειρόγραφα. Για το κάθε χειρόγραφο αναφέρουμε:

- τον αριθμό των Ακολουθιών που περιέχονται σ' αυτό·
- τον αριθμό των ολοκληρωμένων ειρμών από τους οποίους αποτελούνται οι Ακολουθίες·
- το *incipit* του ειρμού της πρώτης ωδής της κάθε Ακολουθίας και ο αριθμός του φύλλου του χειρογράφου στο οποίο περιέχεται·
- ποιες Ακολουθίες έχουν την ίδια δομή με τις ομότιτλες τους που περιέχονται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια· στην περίπτωση αυτή αναγράφεται ο αντίστοιχος αριθμός του ΕΕ., καθώς επίσης και ο αριθμός του αναλυτικού πίνακα.

1. Χφ. La

α) Περιέχονται έξι Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 51 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 72r	EE. 280	Πίν. 1α
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 73r	EE. -	
3. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 73v	EE. -	
4. Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	φ. 74r	EE. 289	Πίν. 10α
5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ	φ. 74v	EE. -	
6. Πόντῳ ἐκάλυψε	φ. 75v	EE. 286	Πίν. 7α

Ἡ δομὴ των Ακολουθιών *Νεύσει σου πρὸς γεώδη, Τῷ βυθίσαντι Θεῷ* καὶ *Πόντῳ ἐκάλυψε* εἶναι ὅμοια με ἐκείνη των *ανομοιομερῶν πλήρων* Ειρμολογίων¹⁴⁸. Οἱ λοιπές Ακολουθίες αποτελοῦνται ἀπὸ ειρμούς, οἱ οποίοι στα *ανομοιομερῇ πλήρη* Ειρμολόγια ἀνήκουν σε διαφορετικές Ακολουθίες¹⁴⁹.

Στο τέλος του περιεχομένου του Βαρέος ἤχου (φ. 76v) ἀναγράφονται, χωρὶς την τήρηση της καθορισμένης σειράς, δύο συμπληρωματικοὶ ειρμοί: *Ἐστερεώθη τῇ πίστει*, ωδὴ γ', J.R. 2486 καὶ *Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν*, ωδὴ θ', J.R. 2590.

2. Χφ. D

Το περιεχόμενο του Βαρέος ἤχου διακρίνεται ἀπὸ τη διαφορετικὴ δομὴ του σε σχέση με τα ἄλλα Ειρμολόγια της ἰδίας κατηγορίας. Ἡ διαφορὰ του συνίσταται στην ἀναγραφὴ του *incipit* μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνόμοιων καὶ ἐπαναλαμβανόμενων ειρμών.

α) Περιέχονται ἐννέα Ακολουθίες οἱ οποίες αποτελοῦνται ἀπὸ 35 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 25r	EE. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 26v	EE. -

¹⁴⁸ Μόνη ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ἡ Ακολουθία *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ*, της οποίας δὲν σημειώνονται οἱ ειρμοί: *Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου* (J.R. 2556) της γ' ωδῆς καὶ *Ὁ Ἰωάννης ἐκ κοιλίας* (J.R. 2559) της στ'.

¹⁴⁹ Εξαίρεση ἀποτελεῖ ἡ Ακολουθία *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* της οποίας ἀναγράφονται δύο ειρμοί: *Ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου*, ωδὴ ε', φ. 73r. (J.R. 2541) καὶ *Ὁ τῶν πατέρων*, ωδὴ ζ', φ. 73v. (J.R. 2543) καὶ ἡ Ακολουθία *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι*, της οποίας ἀναγράφεται ὁ ειρμος *Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων*, ωδὴ στ', φ. 74r. (J.R. 2506).

A/A Incipit Ακολουθιών

3. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 28r	EE. -
4. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	φ. 29r	EE. -
5. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 30v	<i>incipit</i>
6. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 31r	<i>incipit</i>
7. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 31v	<i>incipit</i>
8. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 31v	<i>incipit</i>
9. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 32r	<i>incipit</i>

Οι Ακολουθίες 1 έως 4 αποτελούνται από ολοκληρωμένους ειρμούς¹⁵⁰, οι οποίοι δεν είναι όμοιοι με εκείνους που συγκροτούν τις ομότιτλες Ακολουθίες στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Οι Ακολουθίες 5 έως 9 αποτελούνται κατά κύριο λόγο από την αναγραφή των ποιητικών *incipit* των ειρμών.¹⁵¹

3. Χφ. Υ

α) Περιέχονται πέντε Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται συνολικά από 55 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A Incipit Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 78r	EE. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 79r	EE. -
3. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 80r	EE. -
4. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 82r	EE. -
5. Πόντω ἐκάλυψε	φ. 83r	EE. 286

¹⁵⁰ Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η τρίτη και η τέταρτη Ακολουθία, στις οποίες αντίστοιχα αναγράφεται το *incipit* ενός ειρμού: Στην Ακολουθία Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ αναγράφεται το *incipit* του ειρμού της στ' ωδῆς Ὁ Ἰωάννης ἐκ κοιλίας, φ. 28v, (J.R. 2514). Στην Ακολουθία Τῷ συντρίψαντι πολέμους αναγράφεται το *incipit* του ειρμού της ζ' ωδῆς Τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου, φ. 30r, (J.R. 2588).

¹⁵¹ Εξαίρεση αποτελεί η αναγραφή πέντε ολοκληρωμένων ειρμών: Στην πέμπτη επαναλαμβανόμενη Ακολουθία Νεύσει σου πρὸς γεώδη αναγράφονται: Ο ειρμός της ε' ωδῆς Κύριε ὁ Θεός μου, φ. 30v, (J.R. 2480) και ο ειρμός της θ' ωδῆς Μήτηρ Θεοῦ, φ. 31r, (J.R. 2501). Στην έβδομη Ακολουθία Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ αναγράφεται ο ειρμός της ε' ωδῆς Ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου, φ. 31v, (J.R. 2541). Στην όγδοη Ακολουθία Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ αναγράφεται ο ειρμός της δ' ωδῆς Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, φ. 31v, (J.R. 2540). Στην ένατη Ακολουθία Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ περιέχεται ο ειρμός της γ' ωδῆς Στερέωμά μου γενοῦ, φ. 32r, (J.R. 2547).

Καμία από τις παραπάνω Ακολουθίες δεν αποτελείται εξ ολοκλήρου από ειρμούς όμοιους με εκείνους που συγκροτούν τις ομότιτλες Ακολουθίες στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια. Εξαίρεση αποτελεί η αναγραφή της Ακολουθίας *Πόντω ἐκάλυψε*, της οποίας όμως σημειώνονται μόνο τα *incipit* των ειρμών: *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ*, ωδή στ', φ. 83v. (J.R. 2532), *Ἄφλεκτος πυρί*, ωδή η', φ. 83v, (J.R. 2534), *Μὴ τῆς φθορᾶς*, ωδή θ', φ. 83v (J.R. 2535), με την ένδειξη *προεγγραφή*. Οι παραπάνω ειρμοί συναντώνται ολοκληρωμένοι στις αντίστοιχες ωδές της Ακολουθίας *Νεύσει σου πρὸς γεῶδη*.

Χαρακτηριστικό της Ακολουθίας *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι*, είναι ότι σε αυτήν αντιστοιχούν δύο ή περισσότεροι ειρμοί σε κάθε ωδή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αποτελείται η Ακολουθία αυτή από είκοσι δύο διαφορετικούς ειρμούς.

Στο φ. 82r αναγράφεται ημιτελές και χωρίς σημειογραφία το ποιητικό κείμενο του ειρμού *Πρόσεχε οὐρανὲ* (J.R. 2555).

4. Xφ. Si1

α) Περιέχονται επτά Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 59 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. <i>Νεύσει σου πρὸς γεῶδη</i>	φ. 145r EE. 280	Πίν. 1α
2. <i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι</i>	φ. 147r EE. -	
3. <i>Πόντω ἐκάλυψε</i>	φ. 148v EE. 286	Πίν. 7α
4. <i>Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ</i>	φ. 151r EE. 287	Πίν. 8α
5. <i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι</i>	φ. 152v EE. -	
6. <i>Τῷ συντρίψαντι πολέμους</i>	φ. 154r EE. -	
7. <i>Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ</i>	φ. 155v EE. -	

Οι τρεις από τις παραπάνω Ακολουθίες *Νεύσει σου πρὸς γεῶδη*, *Πόντω ἐκάλυψε* και *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* διακρίνονται από την ίδια δομή με τις ομότιτλές τους, οι οποίες αναγράφονται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια.

5. Xφ. Si2

α) Περιέχονται πέντε Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 40 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 79v	EE. 280	Πίν. 1α
2. Πόντω ἐκάλυψε	φ. 81r	EE. 286	Πίν. 7α
3. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 82v	EE. 287	Πίν. 8α
4. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 83v	EE. -	
5. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 84v	EE. -	

Ὅπως και στο προηγούμενο Ειρμολόγιο έτσι και στο Si2, μόνο οι τρεις Ακολουθίες *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, *Πόντω ἐκάλυψε* και *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* διακρίνονται από απόλυτη ομοιότητα αναφορικά με τη διάταξη των ειρμών τους, με τις ομότιτλες Ακολουθίες που περιέχονται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια.

6. Xφ. Ca

α) Περιέχονται τέσσερις Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 48 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 95r	EE. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 97r	EE. -
3. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	φ. 99v	EE. -
4. Αρχίζει από τον ειρμό της γ' ωδής: <i>Στερέωμά μου γενοῦ</i> , φ. 101v, EE. -		

Καμία από τις παραπάνω Ακολουθίες δεν αποτελείται εξ ολοκλήρου από ειρμούς όμοιους με εκείνους, που συγκροτούν τις ομότιτλες Ακολουθίες στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια.

Μετά το πέρας της αναγραφής του βασικού ρεπερτορίου του Βαρέος ήχου αναγράφονται στα φφ. 102v-104v, χωρίς την τήρηση της καθορισμένης σειράς, οι παρακάτω δεκατρείς ειρμοί διαφόρων ωδών:

A/A Incipit ειρμών

1. Ἐβόησα Κύριε	φ. 102v J.R. 2481
2. Τῶν ἐν καμίνῳ	φ. 102v J.R. 2588
3. Σὲ τὴν ἄχραντον	φ. 102v J.R. 2562
4. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 103r J.R. 2546
5. Τὸν φοβερὸν τοῖς χερουβὶμ	φ. 103r J.R. 2552
6. Τὰ δεσμὰ σου	φ. 103v J.R. 2655
7. Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	φ. 103v J.R. 2579
8. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 104r J.R. 2518
9. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψε	φ. 104r J.R. 2496
10. Πρόσεχε οὐρανὲ	φ. 104r J.R. 2564
11. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	φ. 104v J.R. 2573
12. Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν	φ. 104v J.R. 2590
13. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 104v J.R. 2476

Στα φφ. 164r-v, αναγράφονται δύο ειρμοί:

Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	φ. 164r J.R. 2488/2557
Σὲ τὴν ἄχραντον	φ. 164v J.R. 2562

Στα φφ. 166r-v, αναγράφονται τρεις ειρμοί:

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 166r J.R. 2546
Τὸν φοβερὸν τοῖς χερουβὶμ	φ. 166r J.R. 2552
Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα	φ. 166v J.R. 2545

Στα φφ. 188v-189v αναγράφονται πέντε ειρμοί που ανήκουν την Ακολουθία της Πεντηκοστής:

A/A Incipit ειρμών

1. Πόντῳ ἐκάλυψε	φ. 188v J.R. 2526
2. Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν	φ. 188v J.R. 2527
3. Κατανοῶν ὁ προφήτης	φ. 189r J.R. 2529
4. Τὸ διὰ τὸν φόβον σου	φ. 189r J.R. 2530

5. Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς φ. 189v J.R. 2533

7. Χφ. Pb

α) Περιέχονται ἑξὶ Ακολουθίες οι οποίες αποτελούνται συνολικά από 58 ειρμούς.

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νείσει σου πρὸς γεώδη	φ. 112r	ΕΕ. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 114v	ΕΕ. -
3. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 116v	ΕΕ. -
4. Τῷ συντρίψαντι Θεῷ	φ. 118r	ΕΕ. -
5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 120r	ΕΕ. -
6. Πόντῳ ἐκάλυψε	φ. 124v	ΕΕ. 286

Εξαιρώντας την Ακολουθία Πόντῳ ἐκάλυψε, καμία από τις λοιπές Ακολουθίες δεν αποτελείται ἐξ ολοκλήρου από ειρμούς όμοιους με εκείνους που συγκροτούν τις ομότιτλες Ακολουθίες στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια.

Η Ακολουθία Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι αποτελείται από 18 ειρμούς, διότι αντιστοιχούν περισσότεροι ειρμοί σε κάθε ὠδή.

Κατόπιν της αναγραφής του βασικού περιεχομένου του Βαρέος ήχου αναγράφεται στο φ. 127r ο ειρμός των μακαρισμών Ὡραῖος ἦν καὶ καλός¹⁵², ΕΕ. -

8. Χφ. Q

Η διάταξη του περιεχομένου του Βαρέος ήχου είναι όμοια με εκείνη του προηγούμενου χφ. Περιέχονται και στο χφ. αυτό ἑξὶ Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται συνολικά από 58 ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 77v	ΕΕ. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 79r	ΕΕ. -
3. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 80r	ΕΕ. -
4. Τῷ συντρίψαντι Θεῷ	φ. 81r	ΕΕ. -

5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 82r	EE. -
6. Πόντῳ ἐκάλινψε	φ. 84r	EE. 286

9. Χφ. Η-2

Περιέχονται επτά Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 63 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 105v	EE. -	
2. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 107v	EE. -	
3. Πόντῳ ἐκάλινψε	φ. 109r	EE. -	
4. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 110v	EE. 287	Πίν. 8α
5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 111v	EE. -	
6. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	φ. 112v	EE. -	
7. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 113v	EE. -	

Μόνο η Ακολουθία Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ παρουσιάζει την ίδια δομή με την αντίστοιχή της που περιέχεται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια. Οι υπόλοιπες Ακολουθίες αποτελούνται από ειρμούς που ανήκουν σε διαφορετικές Ακολουθίες. Στο φ. 110r περιέχεται μόνο το κείμενο του ειρμού *Μήτηρ Σιών*, (J.R. 2693). Στο φ. 134r περιέχεται ο ειρμός των Μακαρισμών *Ἰωραῖος ἦν καὶ καλός*, (J.R. -)¹⁵³.

10. Χφ. Η-4

Περιέχονται επτά Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 60 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 109v	EE. -
2. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 111v	EE. -
3. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	φ. 112v	EE. -

¹⁵² Ο ειρμός αυτός αναγράφεται και στο χφ. Q, φ. 85v. Απαντάται επίσης στο χφ. Η, φ. 150v και στο χφ. G, φ. 295v[].
¹⁵³ Βλ. Πίνακα 41α, β, γ.

A/A *Incipit* Ακολουθιών

4. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 114r EE. -
5. Πόντῳ ἐκάλυψε	φ. 115v EE. 286 Πίν. 7α
6. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 117r EE. -
7. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι ¹⁵⁴	φ. 118v EE. -

Μόνο η Ακολουθία Πόντῳ ἐκάλυψε παρουσιάζει την ίδια δομή με την αντίστοιχη της, που περιέχεται στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Οι υπόλοιπες Ακολουθίες αποτελούνται από ειρμούς, οι οποίοι ανήκουν σε διαφορετικές Ακολουθίες.

Στο φ. 113v αναγράφεται το ποιητικό κείμενο του ειρμού *Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας* (J.R. 2544), χωρίς σημειογραφία.

Στο φ. 116v αναγράφεται *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ τῶν βιωτικῶν* πρόκειται για την αναγραφή των δύο αρχικών ποιητικών κώλων του ειρμού (J.R. 2532) που είναι παρασημασμένα. Είναι προφανές ότι ο αντιγραφέας μετά την αναγραφή της λέξης *βιωτικῶν* αντιλήφθηκε ότι ο ειρμός είχε ήδη σημειωθεί στο φ. 110v και γι' αυτό το λόγο διέκοψε απροσδόκητα την αντιγραφή του ειρμού. Το ίδιο παρατηρείται στο φύλλο 116v όπου αναγράφεται παρασημασμένος αλλά ημιτελής ο ειρμός *Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ προσομιλοῦσα βάτος Θεὸν ἐγνώρι(σε)*. Ολοκληρωμένος ο ειρμός είχε ήδη αναγραφεί στο φ. 112r¹⁵⁵, (J.R. 2534).

Μετά το πέρας του βασικού περιεχομένου του Βαρέος ήχου, αναγράφονται στο φ. 120r δύο ομότιτλοι ειρμοί *Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι*, (J.R. 2748 και 2757).

11. Χφ. F

Περιέχονται επτά Ακολουθίες, οι οποίες αποτελούνται από 59 ολοκληρωμένους ειρμούς:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. Νεύσει σου πρὸς γεώδη	φ. 103r EE. -

¹⁵⁴ Βλ. Παρατηρήσεις χφ. Υ.

¹⁵⁵ Είναι πολύ πιθανόν η σύνταξη του χφ. να στηριζόταν σε ένα Ειρμολόγιο, το οποίο δεν περιέχεται στην παρούσα συλλογή, όπου οι δύο ειρμοί να επαναλαμβάνονταν ολοκληρωμένοι. Θα ήταν αναμενόμενο ο αντιγραφέας να σημείωνε αντι της επανάληψης του ειρμού, την καθιερωμένη ένδειξη *προεγγραφή*.

A/A *Incipit* Ακολουθιών

2. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	φ. 105r	ΕΕ. -	
3. Πόντῳ ἐκάλυψε	φ. 106v	ΕΕ. 286	Πίν. 7α
4. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	φ. 107v	ΕΕ. 287	Πίν. 8α
5. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι ¹⁵⁶	φ. 109r	ΕΕ. -	
6. Τῷ συντρίψαντι πολέμους	φ. 110r	ΕΕ. -	
7. Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	φ. 111r	ΕΕ. -	

Οι Ακολουθίες *Πόντῳ ἐκάλυψε* και *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* παρουσιάζουν την ίδια δομή με τις αντίστοιχές τους, που περιέχονται στα *ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια*¹⁵⁷.

β) *Ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια OdO*

Σ' αυτή την τυπολογία ανήκουν τρία χειρόγραφα. Για κάθε χειρόγραφο αναγράφεται:

- ο αριθμός των ωδών και ο αντίστοιχος αριθμός των ολοκληρωμένων ειρμών που τις αποτελούν·
- το *incipit* του πρώτου και του τελευταίου ειρμού της κάθε ωδής·
- ο αριθμός του φύλλου του χειρογράφου στο οποίο περιέχεται το αντίστοιχο *incipit*·
- ο αντίστοιχος αριθμός του ειρμού που δόθηκε από τον Jørgen Raasted (J.R.).

1. Xφ. Si3

Αναγράφονται εννέα ωδές, οι οποίες αποτελούνται από 65 ολοκληρωμένους ειρμούς.

¹⁵⁶ Η Ακολουθία αυτή έχει το ίδιο χαρακτηριστικό με την αντίστοιχή της που περιέχεται στο χφ. Υ. Βλ. σ. 184.

¹⁵⁷ Η Ακολουθία *Πόντῳ ἐκάλυψε* δεν αναγράφεται ολοκληρωμένη. Οι ειρμοί: *Ἄφλεκτος πυρὶ* της ωδής η' και *Μὴ τῆς φθορᾶς* της ωδής θ' που παραλείπονται περιέχονται στην Ακολουθία *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, φφ. 104r-104v.

Ωδή α΄

Από *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, φ. 102v, (J.R. 2476), ἕως *Μωσαϊκὴ ράβδος*, φ. 104r, (J.R. 2494).

Ωδή β΄

Από *Πρόσεχε οὐρανέ*, φ. 104r, (J.R. 2555), ἕως *Πρόσεχε οὐρανέ*, φ. 105r, (J.R. 2564).

Ωδή γ΄

Από *Ὁ κατ' ἀρχάς*, φ. 105r, (J.R. 2477) ἕως *Στερέωμά μου γενοῦ*, φ. 106v, (J.R. 2547).

Ωδή δ΄

Από *Ὁ πατρικοὺς κόλπους*, φ. 106v, (J.R. 2478), ἕως *Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου*, φ. 108r, (J.R. 2575).

Ωδή ε΄

Από *Νὺξ ἀφεγγής*, φ. 108r, (J.R. 2479), ἕως *Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ*, φ. 110r, (J.R. 2521).

Ωδή στ΄

Από *Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας*, φ. 110r, (J.R. 2514/2559) ἕως *Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες*, φ. 111r, (J.R. 2498).

Ωδή ζ΄

Από *Κάμινον παῖδες*, φ. 111v, (J.R. 2482), ἕως *Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς*, φ. 112v, (J.R. 2762).

Ωδή η΄

Από *Ἄφλεκτος πυρὶ*, φ. 113r, (J.R. 2534), ἕως *Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργόν*, φ. 114v, (J.R. 2579).

Ωδή θ΄

Από *Μὴ τῆς φθορᾶς*, φ. 114v, (J.R. 2535), έως *Χαῖρε νύμφη φαεινή*, φ. 116v, (J.R. 2517).

Ο αντιγραφέας παραδίδει τονισμένο το ποιητικό κείμενο επτά ειρμών, χωρίς σημειογραφία.

Πρόκειται για τους ειρμούς:

<i>Μωσαϊκὴ ράβδος</i>	φ. 104r	J.R. 2494
<i>Πρόσεχε οὐρανὲ</i>	φ. 105r	J.R. 2564
<i>Στερέωμά μου γενοῦ</i>	φ. 106v	J.R. 2636
<i>Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ</i>	φ. 110r	J.R. 2521
<i>Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς</i>	φ. 112v	J.R. 2762
<i>Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν</i>	φ. 114v	J.R. 2579
<i>Χαῖρε νύμφη φαεινή</i>	φ. 116v	J.R. 2517

2. Χφ. Sa

Αναγράφονται εννέα ωδές, οι οποίες αποτελούνται από 79 ολοκληρωμένους ειρμούς.

Ωδή α΄

Από *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, φ. 174r, (J.R. 2476), έως *Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως*, φ. 176r-v, (J.R. 2659).

Ωδή β΄

Από *Ὁ λαὸς προσέχετε*, φ. 176v, (J.R. 2537), έως *Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι*, φ. 179v, (J.R. 2573).

Ωδή γ΄

Από *Ὁ κατ' ἀρχάς*, φ. 179v, (J.R. 2477), έως *Στερέωμά μου γενοῦ*, φ. 180v, (J.R. 2547).

Ωδὴ δ΄

Από Ὁ πατρικοὺς κόλπους, φ.181r. (J.R. 2478), έως *Εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν σου*, φ. 182r, (J.R. 2540).

Ωδὴ ε΄

Από *Νὺξ ἀφεγγής*, φ. 182r. (J.R. 2479), έως *Ἐκ νυκτὸς ὀρθορίζοντες*, φ. 184r. (J.R. 2620).

Ωδὴ στ΄

Από *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ*¹⁵⁸, φ. 184r. (J.R. 2532), έως *Τὰ δεσμὰ σου*, φ. 185r, (J.R. 2655).

Ωδὴ ζ΄

Από *Κάμινον παῖδες*, φ. 185r, (J.R. 2482), έως *Ἐν μέσῳ καμίνου*, φ. 186v, (J.R. 2515).

Ωδὴ η΄

Από *Ἄφλεκτος πυρί*, φ. 186v, (J.R. 2534), έως *Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας*, φ. 188r. (J.R. 2544).

Ωδὴ θ΄

Από *Μὴ τῆς φθορᾶς*, φ. 188v, (J.R. 2535), έως *Χαῖρε νύμφη φαεινή*, φ. 190r, (J.R. 2517).

3. Χφ. Si

Αναγράφονται εννέα ωδές, οι οποίες αποτελούνται από 43 ολοκληρωμένους ειρμούς.

¹⁵⁸ Μεταγενέστερο χέρι σημείωσε στην κατω ὡα του φύλλου, τονισμένο και όχι παρασημασμένο, τον ειρμό της στ΄ ωδὴς Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας, (J.R. 2514/2559).

Ωδή α΄

Από *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, φ. 125r, (J.R. 2476), ἕως *Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ*¹⁵⁹, φ. 126v, (J.R. 2554).

Ωδή γ΄

Από *Ἐστερεώθη τῇ πίστει*, φ. 127r, (J.R. 2486), ἕως *Ὁ οὐρανοὺς τῷ λόγῳ*, φ. 128r, (J.R. 2539).

Ωδή δ΄

Από *Ὁ πατρικοὺς κόλπους*, φ. 128v, (J.R. 2478), ἕως *Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν*, φ. 129v, (J.R. 2496/2520).

Ωδή ε΄

Από *Νύξ ἀφεγγής*, φ. 130r, (J.R. 2479), ἕως *Διασκεδάσας τὴν νύκτα*, φ. 132r, (J.R. 2567).

Ωδή στ΄

Από *Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας*, φ. 132r, (J.R. 2514/2559), ἕως *Βυθῷ ἀμαρτημάτων*, φ. 133r, (J.R. 2568)

Ωδή ζ΄

Από *Κάμινον παῖδες*, φ. 133r, (J.R. 2482), ἕως *Κάμινον καιομένην*, φ. 134r, (J.R. 2560).

Ωδή η΄

Από *Ἄφλεκτος πυρὶ*, (J.R. 2534), φ. 134r, ἕως *Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας*, J.R. 2544, φ. 135r.

¹⁵⁹ Ἀντί *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ*.

Ωδή θ΄

Από *Μὴ τῆς φθορᾶς*, φ. 135v, (J.R. 2535), ἕως *Ἀσπόρου τόκου*, φ. 137r, (J.R. 2571).

γ) *Ανομοιομερὴ σύντομα* μικτά Ειρμολόγια *AkO + OdO*

1. Χφ. V

α) Περιέχονται συνολικά 80 ολοκληρωμένοι ειρμοί από τους οποίους οι αρχικοί 72 δομούνται κατά σειρά ωδών (φφ. 95v-104r).

Ωδή α΄

Από *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, φ. 95v, (J.R. 2476), ἕως *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ*, φ. 96v, (J.R. 2554).

Ωδή β΄

Ἵδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, φ. 96v, (J.R. 2538).

Ωδή γ΄

Από *Ὁ κατ' ἀρχάς*, φ. 96v, (J.R. 2477), ἕως *Στερέωσόν με Κύριε*, φ. 97v, (J.R. 2511).

Ωδή δ΄

Από *Ὁ πατρικοὺς κόλπους*, φ. 97v, (J.R. 2478), ἕως *Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου*, φ. 98r, (J.R. 2540).

Ωδή ε΄

Από *Νύξ ἀφεγγής*, φ. 98v, (J.R. 2479), ἕως *Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε*, φ. 99r-v, (J.R. 2505/2724).

Ωδή στ´

Από Έβόησα Κύριε, φ. 99v, (J.R. 2481), έως Ώς τὸν προφήτην, φ. 100r, (J.R. 2522).

Ωδή ζ´

Από Κάμινον παῖδες, φ. 100v, (J.R. 2482), έως Ὁ τὴν κάμινον σβέσας, φ. 101r, (J.R. 2578).

Ωδή η´

Από Τὸν ὄντως ὄντα Θεόν, φ. 101r, (J.R. 2483), έως Κάμινον δροσοβόλον, φ. 102v, (J.R. 2516).

Ωδή θ´

Από Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον, φ. 102v, (J.R. 2484), έως Χαῖρε νύμφη φαιινή, φ. 104r, (J.R. 2517).

Η Ακολουθία Πόντω ἐκάλυψε φέροντας την ένδειξη: *Καταβασία εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστήν*, αναγράφεται ολοκληρωμένη (φφ. 104r-105r) και με όμοια δομή με την ομότιτλή της που περιέχεται στα *ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια*.

2. Xφ. Pc

α) Περιέχονται συνολικά 82 ολοκληρωμένοι ειρμοί, από τους οποίους οι αρχικοί 74 δομούνται κατά σειρά ωδών (φφ. 150v-154r).

Ωδή α´

Από Νεύσει σου πρὸς γεώδη, φ. 150v, (J.R. 2476), έως Τῷ βυθίσαντι Θεῷ, φ. 151r, (J.R. 2554).

Ωδή β´

Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, φ. 151r, (J.R. 2538).

Ωδή γ'

Από *Ὁ κατ' ἀρχάς*, φ. 151r, (J.R. 2477), έως *Στερέωσόν με Κύριε*, φ. 151r-v, (J.R. 2511).

Ωδή δ'

Από *Ὁ πατρικοὺς κόλπους*, φ. 151v, (J.R. 2478), έως *Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου*, φ. 151v, (J.R. 2540).

Ωδή ε'

Από *Νὺξ ἀφεγγής*, φ. 151v, (J.R. 2479), έως *Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε*, φ. 152r, (J.R. 2505/2724).

Ωδή στ'

Από *Ἐβόησα Κύριε*, φ. 152r, (J.R. 2481), έως *Ὡς τὸν προφήτην*, φ. 152v, (J.R. 2522).

Ωδή ζ'

Από *Κάμινον παῖδες*, φ. 152v, (J.R. 2482), έως *Ὁ τὴν κάμινον σβέσας*, φ. 152v, (J.R. 2578).

Ωδή η'

Από *Τὸν ὄντως ὄντα Θεόν*, φ. 153r, (J.R. 2483), έως *Κάμινον δροσοβόλον*, φ. 153v, (J.R. 2516).

Ωδή θ'

Από *Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον*, φ. 153v, (J.R. 2484), έως *Χαῖρε νύμφη φαινή*, φ. 153v, (J.R. 2517).

Ἡ Ακολουθία Πόντω ἐκάλυψε φέροντας τὴν ἐνδειξη: *Καταβασία εἰς τὴν Ν*, περιέχεται ολοκληρωμένη (φφ. 154r-154v) καὶ με ὅμοια δομὴ με τὴν ομότιτλη της, που συναντάται στα ἀνομοιομερῆ πλήρη Εἰρμολόγια.

Το μόνο στοιχείο που διαφοροποιεί το περιεχόμενο του Ειρμολογίου **Pc** από το προηγούμενο **V**, είναι ότι στο πρώτο περιέχονται δύο επιπλέον ειρμοί. Πρόκειται για τους ειρμούς της ζ' ωδής *Κάμινον καιομένην*, φ. 152v, (J.R. 2560) και *Τῶν ἐν καμίνῳ*, φ. 152v, (J.R. 2588).

Ἐπειτα από την εξέταση του περιεχομένου όλων των ανομοιομερών σύντομων Ειρμολογίων διαπιστώνουμε τα εξής:

α) Υπάρχουν ολοκληρωμένες Ακολουθίες που περιέχονται σε διάφορα Ειρμολόγια:

- μια ολοκληρωμένη Ακολουθία περιέχεται στα Ειρμολόγια **V, Pc**·
- τέσσερις ολοκληρωμένες Ακολουθίες περιέχονται στα Ειρμολόγια **D, Ca**·
- πέντε ολοκληρωμένες Ακολουθίες περιέχονται στα Ειρμολόγια **Y, Si2**·
- έξι ολοκληρωμένες Ακολουθίες περιέχονται στα Ειρμολόγια **La, Pb, Q**·
- επτά ολοκληρωμένες Ακολουθίες περιέχονται στα Ειρμολόγια **Si1, H-2, F, H-4**.

β) Αναγράφονται οκτώ διαφορετικές Ακολουθίες:

A/A *Incipit* Ακολουθιών

1. <i>Νεύσει σου πρὸς γεώδη</i>	EE. 280
2. <i>Πόντῳ ἐκάλυψε</i>	EE. 286
3. <i>Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ</i>	EE. 287
4. <i>Τῷ βυθίσαντι Θεῷ</i>	EE. 289
5. <i>Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ</i>	EE. -
6. <i>Τῷ συντρίψαντι πολέμους</i>	EE. -
7. <i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι</i>	EE. -
8. <i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ</i>	EE. -

Η δομή μόνο των τεσσάρων πρώτων Ακολουθιών είναι όμοια με εκείνη των ομότιτλών τους, που περιέχονται στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια. Θα πρέπει εδώ όμως να παρατηρήσουμε ότι η δομή της Ακολουθίας *Νεύσει σου πρὸς γεώδη* παρουσιάζει μια ιδιαιτερότητα η οποία οφείλεται στους ειρμούς που την αποτελούν. Ενώ στα ανομοιομερή σύντομα (*AkO*) Ειρμολόγια **La**, (φφ. 72r-73r), **Si1**, (φφ. 145r-146v), **Si2**, (φφ. 79v-80v) και στα μικτά **V, Pc**, περιέχεται η

Ακολουθία *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, έχοντας την ίδια εσωτερική δομή με εκείνη που περιέχεται στα *ανομοιομερή πλήρη και ομοιομερή Ειρμολόγια*¹⁶⁰, στα υπόλοιπα χφφ. η δομή αυτή διαταράσσεται. Ως ειρμός της στ΄, της η΄ και της θ΄ ωδής της Ακολουθίας σημειώνεται πλέον ο αντίστοιχος ειρμός της Ακολουθίας *Πόντω* *ἐκάλυψε*:

Πρότερη δομή	Ωδή	Ύστερη δομή ¹⁶¹
<i>Incipit ειρμών</i>		<i>Incipit ειρμών</i>
<i>Νεύσει σου πρὸς γεώδη</i>	α΄	<i>Νεύσει σου πρὸς γεώδη</i>
<i>Ὁ κατ' ἀρχὰς</i>	γ΄	<i>Ὁ κατ' ἀρχὰς</i>
<i>Ὁ πατρικοὺς κόλπους</i>	δ΄	<i>Ὁ πατρικοὺς κόλπους</i>
<i>Νῦξ ἀφεγγῆς</i>	ε΄	<i>Νῦξ ἀφεγγῆς</i>
<i>Ἐβόησα Κύριε</i>	στ΄	<i>Ναυτιῶν τῷ σάλῳ</i>
<i>Κάμινον παῖδες</i>	ζ΄	<i>Κάμινον παῖδες</i>
<i>Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν</i>	η΄	<i>Ἄφλεκτος πυρὶ</i>
<i>Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον</i>	θ΄	<i>Μὴ τῆς φθορᾶς</i>

Η Ακολουθία *Πόντω ἐκάλυψε* περιέχεται ολοκληρωμένη στα Ειρμολόγια **La**, (φφ. 75v-76v), **Y**, (φφ. 83r-83v), **Si1**, (φφ. 148v-150v), **Si2**, (φφ. 81r-82r), **Pb**, (φφ. 124v-126v), **Q**, (φφ. 84r-85r), **V**, (φφ. 104r-105r), **Pc**, (φφ. 154r-154v).

Η Ακολουθία *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* περιέχεται στα Ειρμολόγια **Si1**, (φφ. 151r-152r), **Si2**, (φφ. 82v-83r), **H-2**, (φφ. 110v-111r), **F**, (φφ. 107v-109r).

Η Ακολουθία *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ* περιέχεται στο Ειρμολόγιο **La**, (φφ. 73r-74v).

Οι υπόλοιπες τέσσερις Ακολουθίες: α) *Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ*, β) *Τῷ συντρίψαντι πολέμους*, γ) *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι*, δ) *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ*, αποτελούνται από ειρμούς, που στα *ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια* ανήκουν σε διαφορετικές Ακολουθίες.

¹⁶⁰ Στα μικτά Ειρμολόγια η Ακολουθία *Νεύσει σου πρὸς γεώδη* σχηματίζεται από τον πρώτο ειρμό της κάθε ωδής που βαίνει κατά σειρά.

γ) Ορισμένα χειρόγραφα διακρίνονται από όμοιο περιεχόμενο:

- Το περιεχόμενο του χφ. **Pb**, είναι όμοιο με εκείνο του χφ. **Q**.
- Το περιεχόμενο του χφ. **V**, είναι όμοιο με εκείνο του χφ. **Pc**.

Δεν είναι δυνατόν όμως να διαπιστώσουμε πιο Ειρμολόγιο υπήρξε πρωτότυπο και ποιο αντίγραφο.

¹⁰¹ Η ύστερη δομή επικράτησε στη χειρόγραφη και έντυπη παράδοση. Βλ. Παρακλητική του 15^{ου} αι. χφ. Ιβήρων 1629, φφ. 227r-230r και *Παρακλητική*, Φως, Αθήνα 1994, σ. 355-360.

Ανασύνθεση των διαμελισμένων Ακολουθιών

Στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια, μόνο τέσσερις Ακολουθίες έχουν όμοια διάρθρωση με εκείνες που περιέχονται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια. Οι υπόλοιπες διαρθρώνονται από ειρμούς που αποτελούν συστατικά στοιχεία διαφόρων Ακολουθιών. Αυτό άλλωστε είναι το κύριο χαρακτηριστικό των Ειρμολογίων αυτών. Οι Ακολουθίες τους αποτελούνται από ειρμούς οι οποίοι σε προγενέστερα Ειρμολόγια ανήκαν σε διαφορετικές Ακολουθίες.

Ο διαμελισμός των Ακολουθιών ή ο διασκορπισμός των ειρμών στην τυπολογία αυτή των Ειρμολογίων είναι γενικευμένος. Δε γνωρίζουμε για ποιο λόγο πραγματοποιήθηκε αυτός ο διαμελισμός. Έχοντας ως σημείο αναφοράς την πρωτογενή δομή των Ακολουθιών που συνίσταται από συγκεκριμένους ειρμούς και αποτυπώνεται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια, επανεντάξαμε τους διασκορπισμένους ειρμούς στις αρχικές τους Ακολουθίες. Αυτό το πετύχαμε παρατηρώντας τα τρία συστήματα των αναλυτικών πινάκων (1α – 41γ), όπου περιέχεται η πρωτογενής δομή των Ακολουθιών στη στήλη: Incipit ειρμών. Στο δεύτερο και στο τρίτο σύστημα (π.χ. 1β-γ, 2β-γ, κλπ.), διακρίνονται όσοι ειρμοί περιέχονται στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια. Έτσι έγινε δυνατόν να εντοπίσουμε τους διασκορπισμένους ειρμούς και να τους εντάξουμε στις αρχικές Ακολουθίες στις οποίες ανήκαν. Ανασυνθέτοντας τις διαμελισμένες Ακολουθίες, διαπιστώσαμε ότι στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια οι 131 διαφορετικοί ειρμοί που περιέχονται σ' αυτά, ανήκουν στις παρακάτω 21 διαφορετικές Ακολουθίες. Πρέπει να σημειωθεί αρχικά, ότι το μεγαλύτερο μέρος του διασκορπισμένου ειρμολογικού ρεπερτορίου, στοιχειοθετεί: επτά ολοκληρωμένες Ακολουθίες (4, 12, 13, 15, 16, 20, 21), τρεις Ακολουθίες από τις οποίες λείπει ένας ειρμός (9, 11, 18), ενώ οι υπόλοιπες Ακολουθίες στοιχειοθετούνται από μικρότερο αριθμό ειρμών.

1. Στην Ακολουθία *Ἄρματα Φαραὼ Κύριος*, ΕΕ. 293, Πίνακας 14α, ανήκει ο ειρμός:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν

ωδή ε΄

J.R. 2594 Πίν. 14γ

2. Στην Ακολουθία Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ΕΕ. 290, Πίνακας 11α.

ανήκουν οι ειρμοί:

Πρόσεχε οὐρανὲ	ωδή β´	J.R. 2564	Πίν. 11β, γ
Διασκεδάσας τὴν νύκτα ¹⁶²	ωδή ε´	J.R. 2567	Πίν. 11β, γ
Βυθῷ ἁμαρτημάτων	ωδή στ´	J.R. 2568	Πίν. 11β, γ
Ἐν τῷ ναῷ	ωδή ζ´	J.R. 2569	Πίν. 11β, γ
Ἀσπόρου τόκου σύλληψιν	ωδή θ´	J.R. 2571	Πίν. 11β, γ

3. Στην Ακολουθία Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως, ΕΕ. 284, Πίνακας 5α, ανήκουν

οι ειρμοί:

Στερέωσόν με Κύριε ¹⁶³	ωδή δ´	J.R. 2511	Πίν. 5γ
Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	ωδή στ´	J.R. 2514	Πίν. 5β, γ
Ἐν μέσῳ καμίνου	ωδή ζ´	J.R. 2515	Πίν. 5γ
Κάμινον δροσοβόλον	ωδή η´	J.R. 2516	Πίν. 5γ
Χαῖρε νύμφη φαεινὴ	ωδή θ´	J.R. 2517	Πίν. 5γ

4. Στην Ακολουθία Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι, ΕΕ. 288, Πίνακας 9α,

ανήκουν οι ειρμοί:

Στερέωμά μου γενοῦ	ωδή γ´	J.R. 2547	Πίν. 9β, γ
Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς ¹⁶⁴	ωδή δ´	J.R. 2548	Πίν. 9β, γ
Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων	ωδή ε´	J.R. 2549	Πίν. 9β, γ
Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων ¹⁶⁵	ωδή στ´	J.R. 2550	Πίν. 9β
Ὁ δι' ἀγγέλου τοὺς παῖδας	ωδή ζ´	J.R. 2551	Πίν. 9β, γ
Τὸν φοβερόν τοῖς χερουβιμ	ωδή η´	J.R. 2552	Πίν. 9β, γ
Μεγαλίνομεν πάντες	ωδή θ´	J.R. 2553	Πίν. 9β, γ

¹⁶² Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Τῷ συντρίψαντι πολέμους, ΕΕ. 292, Πίν. 13α

¹⁶³ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Ἡ χάρις τοῦ Μωυσέως, ΕΕ.-, Πίν. 23α.

¹⁶⁴ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Τῷ συντρίψαντι πολέμους, ΕΕ. 292, Πίν. 13α.

5. Στην Ακολουθία Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ, ΕΕ. 283, Πίνακας 4α, ανήκουν οι ειρμοί:

Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε ¹⁶⁶	ωδή ε΄	J.R. 2505	Πίν. 4β, γ
		2724	
Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	ωδή στ΄	J.R. 2506	Πίν. 4β
Σὲ τῶν ἐν καμίνῳ	ωδή η΄	J.R. 2508	Πίν. 4γ
Ἀφλεκτος βάτος πυρὶ	ωδή θ΄	J.R. 2509	Πίν. 4γ

6. Στην Ακολουθία Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ, ΕΕ. 307, Πίνακας 32α, ανήκει ο ειρμός:

Νυκτί με ἀχλυωθέντα	ωδή ε΄	J.R. 2716	Πίν. 32β, γ
---------------------	--------	-----------	-------------

7. Στην Ακολουθία Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν, ΕΕ. 300, Πίνακας 21α, ανήκει ο ειρμός:

Τὰ δεσμά σου ¹⁶⁷	ωδή γ΄	J.R. 2655	Πίν. 21β, γ
-----------------------------	--------	-----------	-------------

8. Στην Ακολουθία Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως, ΕΕ. 301, Πίνακας 22α, ανήκει ο ειρμός:

Ἴδετε ἴδετε ¹⁶⁸	ωδή β΄	J.R. 2757	Πίν. 22β, γ
----------------------------	--------	-----------	-------------

9. Στην Ακολουθία Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως, ΕΕ. -, Πίνακας 23α, ανήκουν οι ειρμοί:

Ὅτι ὄνομα Κυρίου	ωδή β΄	J.R. -	Πίν. 23γ
Στερέωσόν με Κύριε	ωδή γ΄	J.R. 2511	Πίν. 23γ
Εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν ¹⁶⁹	ωδή δ΄	J.R. 2540	Πίν. 23β, γ

¹⁶⁵ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ, ΕΕ. 283, Πίν. 4α.

¹⁶⁶ Ανήκει επίσης στις Ακολουθίες: Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως, ΕΕ.-, Πίν. 23α και Τῷ ἐκ δουλείας, ΕΕ. 308, Πίν. 26α.

¹⁶⁷ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Τῷ συντρίψαντι πολέμους, ΕΕ. 292, Πίν. 13α.

¹⁶⁸ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: Τῷ γεώσαντι Θεῷ, ΕΕ. 312, Πίν. 31α.

Ὅρθριζοντες ὑμνοῦμεν σε	ωδή ε΄	J.R. 2505	Πίν. 23β, γ
Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου ¹⁷⁰	ωδή στ΄	J.R. 2622	Πίν. 23β, γ
Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ωδή ζ΄	J.R. 2578	Πίν. 23β, γ
Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας ¹⁷¹	ωδή η΄	J.R. 2544	Πίν. 23β, γ

10. Στην Ακολουθία *Θάλασσαν εἰργάσω*, ΕΕ. 291, Πίνακας 12α, ανήκουν οι ειρμοί:

Ἴδετε ἴδετε	ωδή β΄	J.R. 2573	Πίν. 12β,
Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας	ωδή δ΄	J.R. 2575	Πίν. 12γ
Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	ωδή η΄	J.R. 2579	Πίν. 12β, γ

11. Στην Ακολουθία *Μωσαϊκὴ ράβδος*, ΕΕ. 282, Πίνακας 3α, ανήκουν οι ειρμοί:

Ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει	ωδή γ΄	J.R. 2495	Πίν. 3γ
Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν ¹⁷²	ωδή δ΄	J.R. 2496	Πίν. 3β, γ
Πρὸς σὲ ὀρθρίζω	ωδή ε΄	J.R. 2497	Πίν. 3β, γ
Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες	ωδή στ΄	J.R. 2498	Πίν. 3β, γ
Τυρρανικὴν πρόσταξιν	ωδή ζ΄	J.R. 2499	Πίν. 3γ
Μήτηρ Θεοῦ	ωδή θ΄	J.R. 2501	Πίν. 3β, γ

12. Στην Ακολουθία *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, ΕΕ. 280, Πίνακας 1α, ανήκουν οι ειρμοί:

Ὁ κατ' ἀρχὰς	ωδή γ΄	J.R. 2477	Πίν. 1β, γ
Ὁ πατρικὸν κόλπον	ωδή δ΄	J.R. 2478	Πίν. 1β, γ
Νῦξ ἀφεγγῆς	ωδή ε΄	J.R. 2479	Πίν. 1β, γ
Κύριε ὁ Θεὸς μου	ωδή ε΄	J.R. 2480	Πίν. 1β, γ
Ἐβόησα Κύριε	ωδή στ΄	J.R. 2481	Πίν. 1β, γ

¹⁶⁹ Ανήκει επίσης στις Ακολουθίες: *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 287, Πίν. 8α, *Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως*, ΕΕ. -, Πίν. 23α, *Τῷ ἐκ δουλείας*, ΕΕ. 308, Πίν. 26α.

¹⁷⁰ Ανήκει επίσης στις Ακολουθίες: *Τῷ συντρίψαντι πολέμους*, ΕΕ. 292, Πίν. 13α, *Τὴν ἐπινίκιον ὁδὸν*, ΕΕ. 296, Πίν. 17α, *Δυνάμει τῇ σῇ Χριστέ*, ΕΕ. 309, Πίν. 27α.

¹⁷¹ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 287, Πίν. 8α.

¹⁷² Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: *Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ*, ΕΕ. 285, Πίν. 6α.

<i>Κάμινον παῖδες</i>	ωδή ζ´	J.R. 2482	Πίν. 1β, γ
<i>Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν</i>	ωδή η´	J.R. 2482	Πίν. 1β, γ
<i>Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον</i>	ωδή θ´	J.R. 2484	Πίν. 1β, γ

13. Στην Ακολουθία *Πόντω ἐκάλυψε*, ΕΕ. 286, Πίνακας 7α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν</i>	ωδή γ´	J.R. 2527	Πίν. 7β, γ
<i>Κατανοῶν ὁ προφήτης</i>	ωδή δ´	J.R. 2529	Πίν. 7β, γ
<i>Τὸ διὰ τὸν φόβον σου</i>	ωδή ε´	J.R. 2530	Πίν. 7β, γ
<i>Ναυτιῶν τῷ σάλῳ</i>	ωδή στ´	J.R. 2532	Πίν. 7β, γ
<i>Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς</i>	ωδή ζ´	J.R. 2533	Πίν. 7β, γ
<i>Ἄφλεκτος πυρὶ</i>	ωδή η´	J.R. 2534	Πίν. 7β, γ
<i>Μὴ τῆς φθορᾶς</i>	ωδή θ´	J.R. 2535	Πίν. 7β, γ

14. Στην Ακολουθία *Σθένος ὑπεναντίων*, ΕΕ. 295, Πίνακας 16α, ανήκει ο ειρμός:

<i>Ἄβυσσος παθῶν</i> ¹⁷³	ωδή στ´	J.R. 2612	Πίν. 16β
-------------------------------------	---------	-----------	----------

15. Στην Ακολουθία *Τὴν ἐπινίκιον ᾠδὴν*, ΕΕ. 296, Πίνακας 17α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Ὁ ἐξ ἀνάρχου πατρὸς</i>	ωδή γ´	J.R. 2618	Πίν. 17β, γ
<i>Εἰσακήκοα Κύριε</i>	ωδή δ´	J.R. 2619	Πίν. 17β, γ
<i>Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες</i>	ωδή ε´	J.R. 2620	Πίν. 17γ
<i>Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων</i>	ωδή στ´	J.R. 2622	Πίν. 17β, γ
<i>Ἐβόησα Κύριε</i> ¹⁷⁴	ωδή στ´	J.R.: 2542	Πίν. 17β, γ
<i>Τῶν χειρουβιμ ἡνίοχε</i>	ωδή ζ´	J.R. 2623	Πίν. 17γ
<i>Τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα</i>	ωδή η´	J.R. 2624	Πίν. 17β

¹⁷³ Ανήκει επίσης στις Ακολουθίες: *Τῷ συντρίψαντι πολέμους*, ΕΕ. 292/2587, Πίν. 13α, *Τῷ γέώσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 312/2761, Πίν. 31α.

¹⁷⁴ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 287, Πίν. 8α

16. Στην Ακολουθία *Τῷ βυθίσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 289, Πίνακας 10α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Πρόσεχε οὐρανὲ</i>	ωδή β´	J.R. 2555	Πίν. 10β
<i>Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου</i> ¹⁷⁵	ωδή γ´	J.R. 2556	Πίν. 10β, γ
<i>Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου</i>	ωδή δ´	J.R. 2557	Πίν. 10β, γ
<i>Οἱ ὀρθρίζοντες Λόγε</i>	ωδή ε´	J.R. 2558	Πίν. 10β, γ
<i>Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας</i>	ωδή στ´	J.R. 2559	Πίν. 10β, γ
<i>Κάμινον καιομένην</i>	ωδή ζ´	J.R. 2560	Πίν. 10β, γ
<i>Τὸν μόνον ἄναρχον</i>	ωδή η´	J.R. 2561	Πίν. 10β, γ
<i>Σὲ τὴν ἄχραντον</i>	ωδή θ´	J.R. 2562	Πίν. 10β, γ

17. Στην Ακολουθία *Τῷ γεώσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 312, Πίνακας 31α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Ἵδετε ἴδετε</i>	ωδή β´	J.R. 2757	Πίν. 31β, γ
<i>Ἄβυσσος παθῶν</i> ¹⁷⁶	ωδή στ´	J.R. 2761	Πίν. 31β
<i>Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς</i>	ωδή ζ´	J.R. 2762	Πίν. 31γ
<i>Ἐξ ὄρους λίθον</i>	ωδή θ´	J.R. 2764	Πίν. 31γ

18. Στην Ακολουθία *Τῷ ἐκ ρεΐθρων Ἐρυθρᾶς*, ΕΕ. 281, 2α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Ἐστερεώθη τῇ πίστει</i>	ωδή γ´	J.R. 2486	Πίν. 2β, γ
<i>Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου</i>	ωδή δ´	J.R. 2487	Πίν. 2β, γ
<i>Ἐβόησα Κύριε</i>	ωδή στ´	J.R. 2490	Πίν. 2γ
<i>Ἐν τῇ καμίνῳ ἤλεγξας</i>	ωδή ζ´	J.R. 2491	Πίν. 2γ
<i>Κάμινον πάλαι</i>	ωδή η´	J.R. 2492	Πίν. 2γ
<i>Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν</i>	ωδή θ´	J.R. 2493	Πίν. 2β, γ

¹⁷⁵ Ανήκει επίσης στην Ακολουθία: *Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ*, ΕΕ. 285, Πίν. 6α

¹⁷⁶ Ανήκει επίσης και στις Ακολουθίες: *Σθένος ὑπεναντίων*, ΕΕ. 295, Πίν. 16α και *Τῷ συντρίψαντι πολέμους*, ΕΕ. 292, Πίν. 13α

19. Στην Ακολουθία *Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ*, ΕΕ. 285, Πίν. 6α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου</i>	ωδή γ´	J.R. 2519	Πίν. 6β, γ
<i>Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν</i>	ωδή δ´	J.R. 2520	Πίν. 6β, γ
<i>Ἡ δροσὸς ἡ παρὰ σοῦ</i>	ωδή ε´	J.R. 2521	Πίν. 6β, γ
<i>Ὡς τὸν προφήτην</i>	ωδή στ´	J.R. 2522	Πίν. 6γ

20. Στην Ακολουθία *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 287, Πίνακας 8α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Δώσομεν μεγαλοσύνην</i>	ωδή β´	J.R. -	Πίν. 8β
<i>Ὁ οὐρανοὺς τῷ λόγῳ</i>	ωδή γ´	J.R. 2539	Πίν. 8β, γ
<i>Εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν</i>	ωδή δ´	J.R. 2540	Πίν. 8β, γ
<i>Ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου</i>	ωδή ε´	J.R. 2541	Πίν. 8β, γ
<i>Ἐβόησα Κύριε</i>	ωδή στ´	J.R. 2542	Πίν. 8β, γ
<i>Ὁ τῶν πατέρων</i>	ωδή ζ´	J.R. 2543	Πίν. 8β, γ
<i>Τοὺς ἐν καμίνῳ</i>	ωδή η´	J.R. 2544	Πίν. 8β, γ
<i>Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα</i>	ωδή θ´	J.R. 2545	Πίν. 8β, γ

21. Στην Ακολουθία *Τῷ συντρίψαντι πολέμους*, ΕΕ. 292, Πίνακας 13α, ανήκουν οι ειρμοί:

<i>Ἴδετε ἴδετε</i>	ωδή β´	J.R. 2582	Πίν. 13γ
<i>Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων</i>	ωδή γ´	J.R. 2583	Πίν. 13β, γ
<i>Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς</i>	ωδή δ´	J.R. 2548	Πίν. 13β, γ
<i>Διασκεδάσας τὴν νύκτα</i>	ωδή ε´	J.R. 2567	Πίν. 13β, γ
<i>Ἄβυσσος παθῶν¹⁷⁷</i>	ωδή στ´	J.R. 2587	Πίν. 13β
<i>Τὰ δεσμά σου</i>	ωδή στ´	J.R. 2655	Πίν. 13β, γ
<i>Τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου</i>	ωδή ζ´	J.R. 2588	Πίν. 13β, γ
<i>Τὸν ὑπ´ ἀγγέλων</i>	ωδή η´	J.R. 2589	Πίν. 13β, γ
<i>Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν</i>	ωδή θ´	J.R. 2590	Πίν. 13β, γ

Οι μεταρρυθμιστές της τρίτης φάσης του ειρμολογικού ρεπερτορίου υιοθετούν τον κύριο κορμό των ειρμών του Βαρέος ήχου, που προσδιορίζεται από τις συνθέσεις των σπουδαιότερων υμνογράφων της Εκκλησίας μας και είχαν παγιωθεί στη λειτουργική πρακτική. Πράγματι, οι Ακολουθίες που σχηματίζονται έπειτα από τη σύνθεση των διασκορπισμένων ειρμών, ανήκουν στους σαββαΐτες μοναχούς Ιωάννη Δαμασκηνό (Ακολουθίες 11, 12, 15, 18), Ανδρέα Κρήτης (Ακολουθία 21), Κοσμά Μοναχό (Ακολουθία 13) καθώς και στο στουδίτη Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γερμανό (Ακολουθίες 4, 16, 20).

¹⁷⁷ Ανήκει επίσης στις Ακολουθίες *Σθένος υπεναντίων*. ΕΕ. 295, Πίν. 16α, *Τῷ γεώσαντι Θεῷ*, ΕΕ. 312, Πίν. 31α.

Ποιητές-Υμνογράφοι

Στο σύνολο των Ακολουθιών του Βαρέος ήχου, που περιέχονται στα ανομοιομερή πλήρη και ομοιομερή Ειρμολόγια, αλλά και σε τρεις Ακολουθίες του ανομοιομερή σύντομου Ειρμολογίου **La**¹⁷⁸ και σε μία Ακολουθία του επίσης ανομοιομερή σύντομου Ειρμολογίου **Si1**¹⁷⁹, μας παραδίδονται τα ονόματα των υμνογράφων: Ιωάννη Δαμασκηνού, Κοσμά Μοναχού, Γερμανού Πατριάρχου, Ανδρέα Κρήτης, Στεφάνου Μοναχού, Κυπριανού Μοναχού, Ανατολίου, Ηλία Πατριάρχου, Σεργίου, Θεοδώρου Ανατολικού και του Σικελιώτου¹⁸⁰.

Ειδικότερα:

α) Στον Ιωάννη Δαμασκηνό, αποδίδονται έξι Ακολουθίες:

<i>Incipit Ακολουθιών</i>	ΕΕ	Πίνακας
<i>Νεύσει σου πρὸς γεώδη</i>	280	1α
<i>Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾶς</i>	281	2α
<i>Μωσαϊκὴ ράβδος</i>	282	3α
<i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ</i>	283	4α
<i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως</i>	284	5α
<i>Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ</i>	285	6α

β) Του Κοσμά Μοναχού, στον οποίο αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Πόντῳ ἐκάλυψε</i>	286	7α

γ) Στον Γερμανό Πατριάρχη αποδίδονται τρεις Ακολουθίες:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ</i>	287	8α
<i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι</i>	288	9α

¹⁷⁸ Βλ. Πίνακες 1α, 7α, 8α.

¹⁷⁹ Βλ. Πίνακα 1α.

¹⁸⁰ Δεν αναγράφεται το όνομα του υμνογράφου, γι' αυτό το λόγο δε γνωρίζουμε αν πρόκειται για τους ιταλοέλληνες υμνογράφους Ηλία ή Γεώργιο. Βλ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ Παναγιώτης, *Εκλογή Ελληνικής Ορθοδόξου Υμνογραφίας*, Αδελφότης Θεολόγων ο 'Σωτήρ', Αθήνα 1978², σ. 396-397.

<i>Τῷ βυθίσαντι Θεῷ</i>	289	10α
-------------------------	-----	-----

δ) Στον Ανδρέα Κρήτης, αποδίδονται επτά Ακολουθίες:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινὸν</i>	290	11α
<i>Θάλασσαν εἰργάσω</i>	291	12α
<i>Τῷ συντρίψαντι πολέμους</i>	292	13α
<i>Ἄρματα Φαραὼ Κύριος</i>	293	14α
<i>Ράβδος μωσαϊκῇ</i>	294	15α
<i>Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως</i>	-	23α
<i>Τῷ γεώσαντι Θεῷ</i>	312	31α
<i>Καινήν ὥδην</i>	-	35α

ε) Στον Στέφανο Μοναχό, αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Σθένος ὑπεναντίων</i>	295	16α

στ) Στον Κυπριανό Μοναχό, αποδίδονται τέσσερις Ακολουθίες:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Ἄστατον πέλαγος</i>	306	25α
<i>Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν</i>	300	21α
<i>Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως</i>	301	22α
<i>Θεῷ πνεύματι</i>	302	24α

ζ) Στον Ανατόλιο¹⁸¹, αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Δυνάμει τῇ σῇ Χριστέ</i>	309	27α

¹⁸¹ Στο ΕΕ.: Ποίημα Γεωργίου Ἀνατολικοῦ.

η) Στον Ηλία Πατριάρχη, αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Άλμυραίῳ θανάτῳ</i>	305	30α

θ) Στον Σέργιο¹⁸², αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Τὴν ἐπινίκιον ὁδὴν</i>	-	37α

ι) Στο Θεόδωρο Ανατολικό, αποδίδεται μία Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Ἄσωμεν πάντες</i>	-	38α

ια) Στο Σικελιώτη, αποδίδονται τρεις Ακολουθίες:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ</i>	307	32α
<i>Ἐρράγη ἄβυσσος</i>	311	39α
<i>Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον</i>	-	40α

ιβ) Στον Ανδρέα Πηρό¹⁸³, αποδίδεται μια Ακολουθία:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι</i>	304	34α

Στο χφ. L περιέχονται τρεις Ακολουθίες με την ένδειξη *Σιναϊτικός*¹⁸⁴:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ</i>	297	18α
<i>Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ</i>	298	19α
<i>Προστάγματι δεσποτικῷ</i>	299	20α

¹⁸² Βλ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ Π., *Εκλογή*, σ. 332.

¹⁸³ Βλ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ Π., *Εκλογή*, σ. 260.

¹⁸⁴ Πρόκειται για συνθέσεις υμνογράφων οι οποίοι μόνασαν στην Ιερά Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Όρους Σινά. Την προσωδυμία Σιναΐτης φέρουν τρεις υμνογράφοι: ο Αναστάσιος, βλ.

Στο χφ. **L** περιέχεται μία Ακολουθία με την ένδειξη Άνατολική:

	ΕΕ	Πίνακας
<i>Τῷ ἐκ δουλείας</i>	308	26α

Σε τέσσερις Ακολουθίες παρατηρήσαμε έλλειψη ταύτισης της πατρότητάς τους:

	ΕΕ	Πίνακας
1) <i>Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν</i>	296	17α

Στο χφ. **L** χαρακτηρίζεται ως Σιναΐτικος, στο χφ. **P**, αποδίδεται στον Ιωάννη Μοναχό και στα χφφ. **E, S, Ga, O, Pa, H**, χαρακτηρίζεται ως Ανατολική.

	ΕΕ	Πίνακας
2) <i>Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι</i>	303	33α

Στα χφφ. **E, S**, αποδίδεται στον Ανδρέα Τυφλό, ενώ στα χφφ. **Ga, O, Pa, H**, στον Ελισσαίο Μοναχό.

	ΕΕ	Πίνακας
3) <i>Ἐρρηξε ράβδος</i>	313	29α

Στο χφ. **L**, αποδίδεται στον Αναστάσιο Κυέστωρος, ενώ στο **S**, στο Φώτιο.

	ΕΕ	Πίνακας
4) <i>Ἀνίκμοις ἴχνεσι</i>	310	28α

Στα χφφ. **L, H**, αποδίδεται στο Γεώργιο Ανατολικό ενώ στο χφ. **Pa**, χαρακτηρίζεται ως Ανατολική.

Παρατηρούμε ότι αρχικά περιέχονται Ακολουθίες του Ιωάννη του Δαμασκηνού και ακολουθούν εκείνες του Κοσμά Μοναχού, του Γερμανού, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, του Ανδρέα Κρήτης και διαφόρων άλλων ποιητών.

ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ Π., *Εκλογή*, σ. 341, ο Γεώργιος και ο Γρηγόριος, βλ. SZÖVÉRFY J.. *A Guide*, σ. 31.

Συγκριτικός πίνακας ειρμών

Προβήκαμε στη σύνταξη του παρακάτω συγκριτικού πίνακα, προκειμένου να διαπιστώσουμε:

1. το συνολικό αριθμό των διαφορετικών ειρμών που περιέχονται στα Ειμολόγια·
2. τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι ειρμοί στην κάθε τυπολογία·
3. πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται σε περισσότερες από μια Ακολουθίες·
4. πόσοι και ποιοι ειρμοί δεν περιέχονται στο “Ειμολόγιο” του Ευστρατιάδη.

Ανάγνωση του πίνακα

A/A Αύξων αριθμός του ειρμού.

***Incipit* ειρμών** *Incipit* του κάθε ειρμού.

Οι τρεις επόμενες στήλες (**A.Π.**, **ΟΜ.**, **A.Σ.**) αντιστοιχούν στις τρεις τυπολογίες των Ειμολογιών:

A.Π. *Ανομοιομερή πλήρη* Ειμολόγια (*AkO*)

ΟΜ. *Ομοιομερή* Ειμολόγια (*AkO*)

A.Σ. *Ανομοιομερή σύντομα* Ειμολόγια (*AkO*), (*OdO*), (*AkO+OdO*)

Στις στήλες αυτές σημειώνεται με (x) η αναγραφή του ειρμού, ενώ με παύλα (–), σημειώνεται η μη αναγραφή του ειρμού.

Ωδή Αναγράφεται το αριθμόγραμμα το οποίο δηλώνει σε ποια ωδή ανήκει ο ειρμός.

J.R. Η αρίθμηση του ειρμού κατά τον Jørgen Raasted. Στη στήλη αυτή η αναγραφή δύο ή περισσότερων αριθμών, δηλώνει ότι ο συγκεκριμένος ειρμός αναγράφεται σε περισσότερες από μια Ακολουθίες.

Πίν. ή Πίνακας Αναγράφεται ο αντίστοιχος αριθμός του αναλυτικού πίνακα (από 1α έως 41γ), στον οποίο περιέχεται η Ακολουθία όπου ανήκει ο ειρμός. Η αναγραφή δύο ή περισσότερων αριθμών στη στήλη

αυτή, δηλώνει ότι ο ειρμός ανήκει σε περισσότερες από μια Ακολουθίες.

		Τυπολογίες Ειρμολογ.					
A/A	Incipit ειρμών	A.Π.	ΟΜ.	A.Σ.	Ωδή	J.R.	Πίν.
A							
1.	Ἀβραμιαῖοι ἀπόγονοι	x	x	-	ζ΄	2682	33α
2.	Ἀβυσσος παθῶν	x	x	x	στ΄	2587	13α
						2612	16α
						2761	31α
3.	Ἄγαλμα ξοανικὸν	x	x	-	ζ΄	2709	25α
4.	Ἀγνή βεβήλου γεύσεως	x	-	-	θ΄	2650	20α
5.	Ἀγρίου δράκοντος	x	-	-	στ΄	-	36α
6.	Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι	x	-	-	α΄	2676	33α
7.	Ἄθροισμα λόγου	x	-	-	γ΄	-	40α
8.	Αἴνεσιν Κυρίου	x	-	-	δ΄	-	36α
9.	Αἰσχίστου προστάγματος	x	-	-	η΄	2657	21α
10.	Αἰχμαλώτους τὸν κατέχοντα	x	-	-	η΄	2719	32α
11.	Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου	x	x	x	δ΄	2487	2α
12.	Ἀλμυραῖω θανάτῳ	x	x	-	α΄	2694	30α
13.	Ἀμαρτίας μοι ἀχλὺς	x	-	-	ε΄	2663	22α
14.	Ἀμβακοὺμ ὁ Θεόπτης	x	-	-	δ΄	2593	14α
15.	Ἀνανίου τὸν αἶνον	x	-	-	η΄	-	38α
16.	Ἀνάρχου γεννήτορος	x	x	-	δ΄	2706	25α
17.	Ἀνίκημοις ἔχνεσι	x	x	-	α΄	2737	28α
18.	Ἄρματα Φαραῶ Κύριος	x	-	-	α΄	2591	14α
19.	Ἀσθενοῦντες δύναμιν	-	x	-	γ΄	2528	7α
20.	Ἀσπόρου τόκου	x	x	x	θ΄	2571	11α
21.	Ἄστατον πέλαγος	x	x	-	α΄	2703	25α
22.	Ἄσωμεν πάντες	x	-	-	α΄	-	38α
23.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἄσμα	x	x	x	α΄	2563	11α
24.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι	-	-	x	α΄	-	41α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
25.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· τῷ βυθίσαντι	x	x	x	α΄	2546	9α
26.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· τῷ ὑψίστῳ	x	x	x	α΄	2502	4α
27.	Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· ἐνδόξως	x	x	x	α΄	2510	5α
28.	Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ	x	-	-	α΄	2626	18α
29.	Ἀφθορε κόρη	x	-	-	θ΄	2675	24α
30.	Ἀφθορον παρθενίαν	x	-	-	θ΄	-	36α
31.	Ἀφλεκτος βάτος πυρὶ	x	x	x	θ΄	2509	4α
32.	Ἀφλεκτος πυρὶ	x	x	x	η΄	2534	7α
33.	Ἀχθοφόρος βασιλεὺς	x	-	-	ζ΄	2648	20α

Β

34.	Βαβυλῶνος ἀνόσιον	x	x	-	ζ΄	2718	32α
35.	Βυθῷ ἀμαρτημάτων	x	x	x	στ΄	2568	11α
36.	Βυθῷ προσκείμενος	x	-	-	στ΄	2595	14α

Γ

37.	Γαστήρ ὀλοφωΐου θηρὸς	x	x	-	στ΄	2717	32α
-----	-----------------------	---	---	---	-----	------	-----

Δ

38.	Διασκεδάσας τὴν νύκτα	x	x	x	ε΄	2567	11α 13α
39.	Δικαιοσύνην μάθετε	x	x	-	ε΄	2751	39α
40.	Δεόμενος τῆς χρηστότητος	x	-	-	στ΄	2672	24α
41.	Δόγμα τυράννου	x	-	-	ζ΄	-	36α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
42.	Δυνάμει τῇ σῇ Χριστὲ	x	-	-	α΄	2729	27α
43.	Δώσομεν ἐν ἄσμασι	x	x	x	β΄	-	9α
44.	Δώσομεν μεγαλοσύνην Κυρίῳ	x	-	x	β΄	-	8α

E

45.	Ἐβόησα ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ	x	-	-	στ΄	2630	18α
46.	Ἐβόησα Κύριε	x	x	x	στ΄	2481	1α
47.	Ἐβόησα Κύριε	x	x	x	στ΄	2490	2α
48.	Ἐβόησα Κύριε	x	x	x	στ΄	2542	8α
							17α
49.	Ἐβόησα πρὸς Σὲ	x	-	-	στ΄	-	9α
							38α
50.	Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	x	x	x	στ΄	2506	4α
						2550	9α
51.	Ἔγνωμεν ἔγνωμεν	-	x	x	β΄	2738	28α
52.	Ἔγνωμεν ὅτι μόνος	-	x	x	β΄	2713	32α
53.	Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ	x	x	x	α΄	2712	32α
54.	Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ὦν	x	-	-	β΄	-	14α
55.	Ἔθραυσαν ὁρμὴν	x	-	-	η΄	2771	29α
56.	Εἰσακήκοα Κύριε	x	x	x	δ΄	2619	17α
57.	Εἰσακήκοα Κύριε	x	-	-	δ΄	2628	18α
58.	Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	x	x	x	δ΄	2540	8α
							23α
							26α
59.	Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	x	-	-	δ΄	2688	30α
						2723	34α
60.	Εἰς βάθη ἀμαρτημάτων	x	-	-	στ΄	-	37α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
61.	Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς	x	x	x	δ΄	2548	9α 13α
62.	Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες	x	x	x	στ΄	2498	3α
63.	Ἐκ ξόφου τῆς ἀγνωσίας	x	x	-	ε΄	2513	5α
64.	Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες	x	x	x	ε΄	2620	17α
65.	Ἐκ φωτὸς αἰδίου	x	x	x	ε΄	2741	28α
66.	Ἐν εὐήχῳ ὑμνωδία ποτὲ	x	-	-	ζ΄	2656	21α
67.	Ἐν καμίνῳ ὄντες	x	x	-	ζ΄	2507	4α 12α
68.	Ἐν καμίνῳ τῇ χαλδαϊκῇ	x	-	-	ζ΄	2631	17α
69.	Ἐν μέσῳ δύο ζώων	x	-	-	δ΄	2731	27α
70.	Ἐν μέσῳ καμίνου	x	x	x	ζ΄	2515	5α
71.	Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει	x	-	-	θ΄	2598	14α
72.	Ἐν τῇ καμίνῳ ἤλεγξας	x	x	x	ζ΄	2491	2α
73.	Ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει	x	x	x	γ΄	2495	3α
74.	Ἐν τῷ κήτει	x	-	-	στ΄	2639	19α
75.	Ἐν τῷ ναῷ	x	x	x	ζ΄	2569	11α
76.	Ἐξομολογήσεως	x	-	-	στ΄	2647	20α
77.	Ἐξ ὄρους λίθον	x	x	x	θ΄	2764	31α
78.	Ἐξέστη Ἀμβακοῦμ	x	-	-	δ΄	2637	19α
79.	Ἐπαξίως πειρωμένη	x	x	x	θ΄	2720	32α
80.	Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν	x	-	-	θ΄	2607	15α
81.	Ἐπεφέρετο πάλαι	x	x	-	ζ΄	2700	30α
82.	Ἐπὶ τὴν πέτραν	x	-	-	γ΄	2601	15α
83.	Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων	x	x	x	ε΄	2549	9α
84.	Ἐρράγη ἄβυσσος	x	x	-	α΄	2747	39α
85.	Ἐρρηξε ράβδος	x	-	-	α΄	2765	29α
86.	Ἐσβεσεν δύναμιν	x	-	-	ζ΄	2523	6α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
							17α
87.	Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	x	x	x	γ'	2519	6α
						2556	10α
							11α
							23α
88.	Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	-	-	x	γ'	-	41α
89.	Ἐστερεώθη τῇ πίστει	x	x	x	γ'	2486	2α
90.	Ἐσχάτη ἄβυσσος	x	-	-	στ'	2725	26α
91.	Εὐλογητὸς εἶ Κύριε	-	-	x	ζ'	-	41α
92.	Ἐφετιμὴ τυράννου	x	x	-	η'	2692	34α

Η

93.	Ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν	x	-	-	α'	2651	21α
94.	Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	x	-	x	ε'	2521	6α
							13α
95.	Ἦνπερ Ἡσαΐας	-	x	-	ε'	2531	7α
96.	Ἡ πρώτη Εὐα	x	x	-	θ'	2580	12α
97.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως	x	-	x	α'	2659	22α
							23α
98.	Ἡ τοῦ βίου θάλασσα	x	x	-	στ'	2681	33α
99.	Ἡ φωτὸς δοκῇσει	x	x	x	ε'	2489	2α

Θ

100.	Θάλαμος γέγονεν	x	x	-	στ'	2699	30α
101.	Θάλασσαν εἰργάσω	x	x	-	α'	2572	12α

A/A	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		A.Π.	ΟΜ.	A.Σ.			
102.	Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις	-	-	x	θ´	-	41α
103.	Θείῳ πνεύματι	x	-	-	α´	2668	24α
104.	Θείῳ προφανῶς	x	x	x	δ´	2715	32α
105.	Θεομαχοῦντα ἐλέγχων	x	x	-	ζ´	2691	34α

I

106.	Ίδετε ἴδετε λαὸς μου	-	x	x	β´	2677	33α
107.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	-	x	x	β´	2538	8α
108.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	x	x	x	β´	2573	12α
109.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	x	x	x	β´	2582	13α
110.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	-	x	x	β´	2617	15α
							17α
111.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	x	-	x	β´	2660	22α
						2757	31α
112.	Ίδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	-	x	x	β´	2748	39α
113.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ	x	-	-	β´	2635	19α
114.	Ίδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ	-	x	-	β´	2704	25α
115.	Ἴδοὺ ἡ πρόρρησις	x	x	-	δ´	2750	39α
116.	Ἰδὼν ἀβύσσιον βυθὸν	x	-	-	στ´	2743	28α
117.	Ἰερεῖον λογικὸν	x	-	-	θ´	2658	21α
118.	Ἰερουργὸν ὡς ἐκ Δαυὶδ	x	x	-	θ´	2746	28α
119.	Ἰσχύς ἡμῶν ὑπάρχεις	x	x	-	γ´	2503	4α
120.	Ἰσχύς κραταιὰ	x	x	x	γ´	2705	25α
121.	Ἰχνεσι καρδίας	x	x	-	γ´	2678	33α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			

Κ

122. Καθηκέ με ό έχθρος	x	-	-	ε΄	2671	24α
123. Καινήν ώδην	x	-	-	α΄	-	35α
124. Κάμινον δροσοβόλον	x	x	x	η΄	2516	5α
125. Κάμινον καιομένην	-	x	x	ζ΄	2560	9α
						10α
						13α
126. Κάμινον παῖδες	x	x	x	ζ΄	2482	1α
127. Κάμινον πάλαι	x	x	x	η΄	2492	2α
128. Κάμιнос έξεκαύθη	x	-	-	η΄	-	35α
129. Καταβήτω ώς δρόσος	-	x	x	β΄	2695	30α
130. Κατανοών ό προφήτης	x	x	x	δ΄	2529	7α
131. Κρῖμα καὶ δικαιοσύνην	-	x	-	γ΄	2749	39α
132. Κύριε ό Θεός ήμών	x	-	x	ε΄	2594	14α
133. Κύριε ό Θεός μου	x	x	x	ε΄	2480	1α
134. Κύριε τής μυστικῆς σου	x	x	-	δ΄	2504	4α
135. Κύριος έκ Σιών	x	-	-	δ΄	2670	24α

Λ

136. Λόγε Θεού φωτοδῶτα	x	-	-	ε΄	2646	20α
-------------------------	---	---	---	----	------	-----

Μ

137. Μεγαλύνομεν πάντες	x	x	x	θ΄	2553	9α
138. Μέλλων ό προφήτης	x	-	-	β΄	-	35α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
139.	Μέσω δύο ζώων	x	-	-	δ΄	2662	22α
140.	Μήτηρ Θεοῦ	x	x	x	θ΄	2501	3α
141.	Μήτηρ Σιών	x	x	-	θ΄	2693	34α
142.	Μὴ τῆς φθορᾶς	x	x	x	θ΄	2535	7α
143.	Μυστικῶς τὴν ἔλευσίν σου	x	-	-	δ΄	-	40α
144.	Μωσαϊκὴ ράβδος	x	x	x	α΄	2494	3α

N

145.	Ναυτιῶν τῷ σάλῳ	x	x	x	στ΄	2532	7α
146.	Νεανίας αἰχμαλωτισθέντας	x	x	-	η΄	2754	39α
147.	Νεκρωθεὶς ἐπὶ ξύλου	x	-	-	γ΄	2661	22α
148.	Νεύσει σου πρὸς γεώδη	x	x	x	α΄	2476	1α
149.	Νεύσει σου τῇ παναλκῇ	x	x	-	στ΄	2752	39α
150.	Νεύσεως γεηρᾶς	x	x	-	στ΄	2708	25α
151.	Νῦν Ἡσαΐα γήθει	x	-	-	ε΄	2768	29α
152.	Νὺξ ἀφεγγῆς	x	x	x	ε΄	2479	1α
153.	Νοῦν ἐγκαθαγνίσας	x	-	-	δ΄	2653	21α
154.	Νυκτί με ἀχλυνωθέντα	x	x	x	ε΄	2716	31α

O

155.	Ὁ βάθος πλούτου	x	x	-	θ΄	2755	39α
156.	Ὁ δι' ἀγγέλου	x	x	x	ζ΄	2551	9α
157.	Ὁ ἐν καμίνῳ δροσίσας	x	-	-	ζ΄	2726	26α
158.	Ὁ ἐν ὑγροῖς βρίθουσιν	x	x	x	γ΄	-	32α
159.	Ὁ ἐξ ἀνάρχου πατρὸς	x	x	x	γ΄	2618	17α
160.	Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων	x	x	x	γ΄	2583	13α

A/A	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		A.Π.	ΟΜ.	A.Σ.			
161.	Οί ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς	x	x	x	ζ'	2533	7α
162.	Οί ὀρθριζόντες Λόγε	-	x	x	ε'	2558	9α
							10α
163.	Οί παῖδες ἐκραύγαζον	x	x	x	η'	2500	3α
164.	Οί τῆς Σιών ἀπόγονοι	x	x	-	η'	2745	28α
165.	Οί τρεῖς παῖδες	x	x	-	η'	2763	31α
166.	Οί τρεῖς σου παῖδες	x	-	-	η'	2727	26α
167.	Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	x	x	x	στ'	2514	5α
						2559	10α
168.	Ὁ κατ' ἀρχὰς	x	x	x	γ'	2477	1α
169.	Ὁ λαὸς προσέχετε	-	x	x	β'	2537	8α
170.	Ὅλβιοι νεανίαι	x	x	-	η'	2701	30α
171.	Ὅν δοξάζει Χερουβὶμ	x	x	-	η'	2570	11α
							12α
172.	Ὁ οὐρανοὺς στερεώσας	x	-	-	γ'	2609	16α
173.	Ὁ οὐρανοὺς τῷ λόγῳ	x	x	x	γ'	2539	8α
174.	Ὁ πατρικοὺς κόλπους	x	x	x	δ'	2478	1α
175.	Ὁ πηξάμενος τῶν ἔνδον	-	x	-	γ'	2714	32α
176.	Ὁ ποιήσας φῶτα	x	-	-	ε'	2638	19α
177.	Ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου	x	x	x	ε'	2541	8α
178.	Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	x	x	x	ε'	2505	4α
						2724	23α
							26α
179.	Ὁρθρον φαεινὸν ἡμῖν	x	-	-	ε'	-	38α
180.	Ὁ στερεώσας	x	-	-	γ'	2722	26α
181.	Ὁ τὰ πρὶν ἐσκοτισμένα	x	x	-	ε'	2680	33α
182.	Ὁ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων	x	-	-	γ'	-	37α
183.	Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	x	x	x	ζ'	2578	12α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
							23α
184.	Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾷ	x	x	-	στ´	2664	22α
						2742	28α
185.	Ὅτι ὄνομα Κυρίου	x	x	-	β´	-	23α
186.	Ὁ τῶν πατέρων	x	x	x	ζ´	2543	8α
187.	Οὐ γνωμικὸν	x	x	-	θ´	2702	30α
188.	Οὐ κατεφλέχθη βάτος	x	x	-	η´	2683	33α
189.	Οὐκ ἔστιν ὁμοιον σοι	x	-	-	α´	-	36α
190.	Οὐρανοῦ τὸν ποιητὴν	x	-	-	η´	2614	16α
191.	Οὐρανόφρονες παῖδες	x	x	-	η´	2710	25α
192.	Ὁ φύσιν πᾶσαν ἐρευνῶν	x	-	-	γ´	-	35α
193.	Ὁ φωτισμὸς τῶν ἐσκοτισμένων	x	-	-	ε´	2732	27α

Π

194.	Παῖδες ἐν καμίνῳ	x	-	-	ζ´	2605	15α
195.	Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	x	x	x	ζ´	2762	31α
							37α
196.	Παίδων ἀνυμνούντων	x	x	-	η´	2524	6α
							17α
197.	Παίδων θίασος	x	-	-	η´	2649	20α
198.	Πάλαι μὲν Ἀδὰμ	x	-	-	θ´	-	40α
199.	Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν	x	x	x	θ´	2493	2α
200.	Παρθένε χαῖρε σεμνή	x	-	-	θ´	2736	27α
201.	Πλήθος πταισμάτων	x	x	-	στ´	2577	12α
202.	Πόντῳ ἐκάλυψε	x	x	x	α´	2526	7α
203.	Πρὸ προσώπου σου	x	-	-	δ´	2602	15α
204.	Πρὸς σὲ ὀρθριζῶ	x	x	x	ε´	2497	3α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
205.	Πρόσεχε οὐρανὲ	-	x	x	β΄	2555	9α 10α
206.	Πρόσεχε οὐρανὲ	x	x	x	β΄	2564	11α
207.	Πρόσεχε οὐρανὲ	-	x	x	β΄	2686	34α
208.	Προστάγματι δεσποτικῶ	x	-	-	α΄	2643	20α

Ρ

209.	Ράβδος μωσαϊκή	x	-	-	α΄	2599	15α
210.	Ράβδω δυνάμεως	x	-	-	ε΄	2611	16α
211.	Ραγήσεται γῆ	x	x	-	δ΄	2740	28α
212.	Ραδιουργίας ἀπάσης	x	-	-	θ΄	-	35α
213.	Ρητορίαις ἐνθέοις	x	x	-	θ΄	2684	33α
214.	Ροιζήματι πυρὸς	x	x	-	ζ΄	2744	28α
215.	Ρῦσαί με σωτήρ	x	-	-	γ΄	2766	29α

Σ

216.	Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον	x	x	x	θ΄	2484	1α
217.	Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	x	-	-	θ΄	2642	19α 23α
218.	Σὲ τὴν ἀειπάρθενον	x	-	-	θ΄	2615	16α
219.	Σὲ τὴν ἀπείρανδρον	x	x	-	θ΄	2525	16α 17α
220.	Σὲ τὴν ἄχραντον	-	x	x	θ΄	2562	2α 10α
221.	Σὲ τὴν μακαρίαν	x	-	-	θ΄	2633	18α
222.	Σὲ τὴν σκηνην τὴν ἁγίαν	x	x	x	θ΄	2590	13α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
223.	Σὲ τὴν στάμνον	x	-	-	θ'	-	37α
224.	Σὲ τῶν ἐν καμίνῳ	x	x	x	η'	2508	4α
225.	Σθένος ὑπεναντίων	x	-	-	α'	2608	16α
226.	Σοὶ τῷ παντουργῷ	x	-	-	ζ'	2613	16α
227.	Σοφία Θεοῦ ἐκκέχυται	x	-	-	η'	2674	24α
228.	Σταυροῦ τῷ τύπῳ	-	x	x	ζ'	2665	22α
						2673	24α
229.	Στείραν ἔτευξας	x	x	-	γ'	2739	28α
230.	Στερέωμά μου γενοῦ	x	x	x	γ'	2547	9α
231.	Στερέωμά μου γενοῦ	x	-	x	γ'	2636	19α
232.	Στερέωμά μου γενοῦ	x	-	-	γ'	2730	27α
233.	Στερέωσόν με Κύριε	x	x	x	γ'	2511	5α
							23α
234.	Στερέωσον Χριστὲ	x	-	-	γ'	2627	18α
235.	Στήριγμα τῆς καρδίας	x	x	-	γ'	2758	31α
236.	Στήριγμα ὑπάρχων	x	-	-	γ'	-	38α
237.	Στηρίξας με Κύριε	x	-	-	γ'	-	36α
238.	Στήριξόν με Χριστὲ	x	-	x	γ'	2592	14α
239.	Στήριξον συνέτησον	x	-	-	γ'	2644	20α
240.	Συνεῖς ὁ θεῖος Ἀμβακοῦμ	x	-	-	δ'	2767	29α
241.	Σύμφωνον ᾠδὴν	x	-	-	ζ'	2770	29α
242.	Σωτηρίας ἐναργοῦς ἡμῖν	x	-	-	ε'	2654	21α

Τ

243.	Τὰ δεσμὰ σου	x	-	x	στ'	2655	9α
							13α

A/A	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		A.Π.	ΟΜ.	A.Σ.			
							21α
244.	Ταρταρωθέντα βυθῶ	x	-	-	στ´	-	40α
245.	Τὴν ἀκοὴν ἀκήκοεν	x	-	-	δ´	-	37α
246.	Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου	x	x	x	δ´	2575	12α
247.	Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου	-	x	x	δ´	2697	30α
248.	Τὴν ἄφατόν σου ἔλευσιν	x	x	-	δ´	2679	33α
249.	Τὴν γῆν ἐστερέωσας	x	x	-	γ´	2565	11α
250.	Τὴν δι´ ἀπάτης	x	-	-	θ´	2773	29α
251.	Τὴν ἐκ μήτρας	x	x	x	δ´	2610	16α
252.	Τὴν ἐκκλησίαν σου	x	x	-	γ´	2574	12α
253.	Τὴν ἔμψυχον Ἱερουσαλὴμ	x	-	-	θ´	-	38α
254.	Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	x	x	x	δ´	2488	1α
						2557	2α
							10α
							11α
							23α
255.	Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν	x	x	x	γ´	2527	7α
256.	Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	x	-	-	α´	-	37α
257.	Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν	x	x	x	α´	2616	17α
258.	Τὴν ζωὴν μου ἀνάγαγε	-	x	x	στ´	2690	34α
259.	Τὴν παναγίαν	x	-	-	θ´	2728	26α
260.	Τὴν Παρθένον καὶ μητέρα	x	-	-	θ´	2772	29α
261.	Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν	x	-	-	ε´	2629	18α
262.	Τὴν τιμιωτέραν	x	x	-	θ´	2711	25α
263.	Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα	x	x	x	θ´	2545	8α
264.	Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους	x	x	-	ε´	2585	13α
						2760	31α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
265.	Τῆς ζοφερᾶς ἀγαθὲ	x	x	-	ε΄	2707	25α
266.	Τῆς καμίνου τὴν φλόγα	x	-	-	ζ΄	2640	19α
267.	Τῆς μυστικῆς σου	x	-	-	δ΄	-	35α
268.	Τῆς οἰκονομίας σου Κύριε	x	x	-	δ΄	2512	5α
269.	Τῆς οἰκονομίας σου	x	-	-	δ΄	-	38α
270.	Τὸ ἄφραστον μυστήριον	x	-	-	δ΄	2645	20α
271.	Τὸ διὰ τὸν φόβον σου	x	x	x	ε΄	2530	7α
272.	Τὸ ὄρος τοῦ Σινᾶ	x	x	-	δ΄	2566	11α
273.	Τὸ πρὸς ἐσπέραν	x	-	-	ε΄	-	40α
274.	Τῷ σώμα αἰχμάλωτοι	x	-	-	η΄	-	36α
275.	Τοῖς ἐκ νυκτός	x	-	-	ε΄	-	37α
276.	Τοῖς περὶ Ἀζαρίαν	x	-	-	η΄	-	37α
277.	Τὸν ἀνατείλαντα τὸ φῶς	x	-	-	ε΄	-	36α
278.	Τὸν βασιλέα Χριστὸν	x	-	-	η΄	2606	15α
279.	Τὸν δροσίσαντα	x	-	-	η΄	2735	27α
280.	Τὸν ἐν Βαβυλῶνι	x	-	-	η΄	2597	14α
281.	Τὸν ἐν καμίνῳ ὀφθέντα	x	-	-	η΄	2632	18α
282.	Τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα	x	x	x	η΄	2624	17α
283.	Τὸν μόνον ἄναρχον	x	x	x	η΄	2561	9α
							10α
284.	Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν	x	x	x	η΄	2483	1α
285.	Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	x	x	x	η΄	2579	12α
							23α
286.	Τὸν τοῦ φωτὸς χορηγὸν	x	x	-	ε΄	2689	34α
287.	Τὸν φοβερὸν τοῖς χερουβὶμ	x	x	x	η΄	2552	9α
288.	Τὸν ὑπ' ἀγγέλων	x	x	x	η΄	2589	13α
289.	Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου	x	-	x	στ΄	2622	13α
							17α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
							23α
							27α
290.	Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας	x	x	x	η´	2544	8α
							23α
291.	Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν	x	x	x	δ´	2496	3α
						2520	6α
							13α
292.	Τυρρανικὴν πρόσταξιν	x	x	x	ζ´	2499	3α
293.	Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ	x	-	-	α´	2634	19α
294.	Τῷ βυθίσαντι Θεῷ	x	-	x	α´	2554	10α
295.	Τῷ γεώσαντι Θεῷ	x	x	x	α´	2756	31α
296.	Τῷ ἐκ δουλείας	x	-	-	α´	2721	26α
297.	Τῷ ἐκ ρείθρων Ἐρυθρᾶς	x	x	x	α´	2485	2α
298.	Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ	x	x	x	α´	2518	6α
299.	Τῷ θείῳ φέγγει	x	x	-	δ´	2584	13α
						2759	31α
300.	Τῷ κλύδωνι τῆς ἁμαρτείας	x	-	-	στ´	-	35α
301.	Τῷ νόμῳ Χριστὲ	x	x	-	ε´	2576	12α
302.	Τῷ στερεώσαντι	x	-	-	γ´	2652	21α
303.	Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ	x	x	x	α´	2536	8α
304.	Τῷ συντρίψαντι πολέμους	x	x	x	α´	2581	13α
305.	Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι	x	x	-	α´	2685	34α
306.	Τῷ φωτὶ τῶν προσταγμάτων	x	-	-	ε´	2603	15α
307.	Τῶν ἐν καμίνῳ	x	x	x	ζ´	2588	13α
308.	Τῶν χειροβίμ ἡνίοχε	x	x	x	ζ´	2623	17α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			

Υ

309.	Ὑμνορήτορες παῖδες	x	-	-	ζ΄	-	35α
310.	Ὑμνοῦμέν σε ἄχραντε	x	-	-	θ΄	2667	22α
311.	Ὑπερένδοξε καὶ ὑπέρθεε	x	-	-	ζ΄	2734	27α
312.	Ὑπερύμνητε Κύριε	x	-	-	ζ΄	2596	14α

Φ

313.	Φιλάνθρωπε τῆς ἐν σοὶ	x	x	-	γ΄	2687	34α
314.	Φλογίζει μὲν κάμινος	x	x	-	ζ΄	2753	39α
315.	Φῶς τὸ ἐκ φωτὸς	x	x	-	α΄	2698	30α
316.	Φώτισόν μου τὸν νοῦν	x	-	-	ε΄	-	35α

Χ

317.	Χαῖρε ἀνερμήνευτε	x	x	x	θ΄	2625	17α
318.	Χαῖρε νύμφη φαεινὴ	x	x	x	θ΄	2517	5α
319.	Χεομένων μοι βημάτων	x	x	-	γ΄	2696	30α
320.	Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν	x	-	-	η΄	2641	19α

Ω

321.	Ωραῖος ἦν καὶ καλὸς	-	x	x	-	-	41α
322.	Ὡς ἐμνήσθης ὁ Θεὸς	-	x	-	-	-	41α
323.	Ὡς ἐν πέτρα στερεῶ	x	-	-	γ΄	2669	24α
324.	Ὡς ὁ ληστής ἐπὶ σταυροῦ	-	x	-	-	-	41α
325.	Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον	x	-	-	α΄	-	40α

Α/Α	Incipit ειρμών	Τυπολογίες Ειρμολογ.			Ωδή	J.R.	Πίν.
		Α.Π.	ΟΜ.	Α.Σ.			
326.	Ὡς πρὸς ἄνθρον ζων	x	-	-	η΄	2666	22α
327.	Ὡς πυρσοβόλοι φωστήρες	x	-	-	η΄	-	40α
328.	Ὡς τὸν προφήτην	x	x	x	στ΄	2522	6α 17α
329.	Ὡς τὸν προφήτην	x	-	-	στ΄	2769	29α
330.	Ὡσπερ ζάλη κυμάτων	x	-	-	στ΄	2604	15α

Από την εξέταση του παραπάνω συγκριτικού πίνακα, οδηγηθήκαμε στις εξής διαπιστώσεις:

1. Ο συνολικός αριθμός των ανόμοιων ειρμών¹⁸⁵ ανέρχεται στους 330.

Ειδικότερα:

- στα ανομοιομερή πλήρη Ειρμολόγια περιέχονται συνολικά 300 διαφορετικοί ειρμοί·
- στα ομοιομερή Ειρμολόγια περιέχονται 196 διαφορετικοί ειρμοί·
- στα ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια περιέχονται 131 διαφορετικοί ειρμοί.

2. Από το σύνολο των ειρμών, οι 100 είναι κοινοί και στις τρεις τυπολογίες των Ειρμολογίων¹⁸⁶:

2, 11, 20, 23, 25, 26, 27, 31, 32, 35, 38, 43, 46, 47, 48, 50, 53, 56, 58, 61, 62, 64, 65, 70, 72, 73, 75, 77, 79, 83, 87, 89, 99, 104, 108, 109, 120, 124, 126, 127, 130, 133, 137, 140, 142, 144, 145, 148, 152, 154, 156, 158, 159, 160, 161, 163, 167, 168, 173, 174, 177, 178, 183, 186, 195, 199, 202, 204, 206, 216, 223, 225, 231, 234, 247, 252, 255, 256, 258, 264, 272, 283, 284, 285, 286, 288, 289, 291, 292, 293, 296, 298, 299, 304, 305, 308, 309, 318, 319, 329.

¹⁸⁵ Τα όμοια *incipits* των ειρμών δεν προϋποθέτουν και ομοιότητα στο υπόλοιπο κείμενο του ειρμού.

¹⁸⁶ Οι ακόλουθοι αριθμοί αντιστοιχούν στον αύξοντα αριθμό του *incipit* του κάθε ειρμού.

- Στα *ανομοιομερή πλήρη* και στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια περιέχονται 61 κοινοί ειρμοί:
1, 3, 12, 16, 17, 21, 34, 37, 39, 67, 81, 84, 92, 96, 98, 100, 101, 105, 115, 118, 119, 121, 134, 141, 146, 149, 150, 155, 164, 165, 170, 171, 181, 184, 185, 187, 188, 191, 196, 201, 211, 213, 214, 230, 236, 249, 250, 253, 263, 265, 266, 269, 273, 287, 300, 302, 306, 314, 315, 316, 320.
 - Στα *ανομοιομερή πλήρη* και στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια περιέχονται 10 κοινοί ειρμοί: 44, 94, 97, 111, 132, 232, 239, 244, 290, 295.
 - Στα *ομοιομερή* και στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια περιέχονται 17 κοινοί ειρμοί: 51, 52, 106, 107, 110, 112, 125, 129, 162, 169, 205, 207, 220, 229, 248, 259, 322.
 - Αποκλειστικά στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια περιέχονται 130 ειρμοί:
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 22, 28, 29, 30, 33, 36, 40, 41, 42, 45, 49, 54, 55, 57, 59, 60, 66, 68, 69, 71, 74, 76, 78, 80, 82, 85, 86, 90, 93, 103, 113, 116, 117, 122, 123, 128, 135, 136, 138, 139, 143, 147, 151, 153, 157, 166, 172, 176, 179, 180, 182, 189, 190, 192, 193, 194, 197, 198, 200, 203, 208, 209, 210, 212, 215, 217, 218, 221, 222, 224, 226, 227, 228, 233, 235, 237, 238, 240-243, 245, 246, 251, 254, 257, 260, 261, 262, 267, 268, 270, 271, 274-282, 294, 297, 301, 303, 307, 310-313, 317, 321, 324, 326, 327, 328, 330, 331.
 - Αποκλειστικά στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια περιέχονται 7 ειρμοί (19, 95, 114, 131, 175, 323, 325).
 - Αποκλειστικά στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια περιέχονται 4 ειρμοί (24, 88, 91, 102).
3. Από το σύνολο των 330 διαφορετικών ειρμών, οι 39 περιέχονται σε περισσότερες από μια Ακολουθίες και κατανέμονται ως εξής:
- τριάντα ειρμοί περιέχονται σε δύο Ακολουθίες·

- έξι ειρμοί περιέχονται σε τρεις Ακολουθίες·
- δύο ειρμοί περιέχονται σε τέσσερις Ακολουθίες και
- ένας ειρμός περιέχεται σε πέντε Ακολουθίες.

Ακολουθεί η αναγραφή των *incipits* των ειρμών που περιέχονται σε περισσότερες από μια Ακολουθίες.

- Σε δύο Ακολουθίες περιέχονται οι ειρμοί:

A/A	<i>Incipit</i> ειρμών	Ωδή	J.R.	Πίνακας
1.	Διασκεδάσας τὴν νύκτα	ε΄	2567	11α/13α
2.	Ἐβόησα Κύριε	στ΄	2542	8α/17α
3.	Ἐβόησα πρὸς Σὲ	στ΄	-	9α/38α
4.	Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων	στ΄	2506/2550	4α/9α
5.	Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς	δ΄	2548	9α/13α
6.	Ἐν καμίνῳ ὄντες	ζ΄	2507	4α/12α
7.	Ἔσβεσεν δύναμιν	ζ΄	2523	6α/17α
8.	Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ	ε΄	2521	6α/13α
9.	Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως	α΄	2659	22α/23α
10.	Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2617	15α/17α
11.	Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι	β΄	2660/2757	22α/31α
12.	Οἱ ὀρθρίζοντες Λόγε	ε΄	2558	9α/10α
13.	Ὁ Ἰωνᾶς ἐκ κοιλίας	στ΄	2514/2559	5α/10α
14.	Ὅν δοξάζει Χερουβὶμ	η΄	2570	11α/12α
15.	Ὁ τὴν κάμινον σβέσας	ζ΄	2578	12α/23α
16.	Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾶ	στ΄	2664/2742	22α/28α
17.	Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς	ζ΄	2762	31α/37α
18.	Παίδων ἀνυμνούντων	η΄	2524	6α/17α
19.	Πρόσεχε οὐρανὲ	β΄	2555	9α/10α
20.	Σὲ τὴν ἀδιόδευτον	θ΄	2642	19α/23α
21.	Σὲ τὴν ἀπείρανδρον	θ΄	2525	6α/17α

A/A	<i>Incipit</i> ειρμών	Ωδή	J.R.	Πίνακας
-----	-----------------------	-----	------	---------

22. Σὲ τὴν ἄχραντον	θ´	2562	2α/10α
23. Σταυροῦ τῷ τύπῳ	ζ´	2665/2673	22α/24α
24. Στερέωσόν με Κύριε	γ´	2511	5α/23α
25. Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκοτίους	ε´	2585/2760	13α/31α
26. Τὸν μόνον ἄναρχον	η´	2561	9α/10α
27. Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν	η´	2579	12α/23α
28. Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας	η´	2544	8α/23α
29. Τῷ θείῳ φέγγει	δ´	2584/2759	13α/31α
30. Ὡς τὸν προφήτην	στ´	2522	6α/17α

- Σε τρεῖς Ακολουθίες περιέχονται οἱ ειρμοί:

1. Ἄβυσσος παθῶν	στ´	2587/2612/2761	13α/16α/31α
2. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν σου	δ´	2540	8α/23α/34α
3. Κάμινον καιομένην	ζ´	2560	9α/10α/23α
4. Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμεν σε	ε´	2505/2724	4α/23α/26α
5. Τὰ δεσμὰ σου	στ´	2655	9α/13α/21α
6. Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυψεν	δ´	2496/2520	3α/6α/13α

- Σε τέσσερις Ακολουθίες περιέχονται οἱ ειρμοί:

1. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου	γ´	2519/2556	6α/10α/11α/23α
2. Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου	στ´	2586/2622/2733	13α/17α/23α/27α

- Σε πέντε Ακολουθίες περιέχεται ὁ ειρμός:

1. Τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου	δ´	2488/2557	1α/2α/10α/11α/23α
-------------------------------	----	-----------	-------------------

4. Πενήντα ειρμοί δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη. Οι ειρμοί αυτοί διακρίνονται όταν στη στήλη **J.R.**, του παραπάνω συγκριτικού πίνακα, αντί αριθμού σημειώνεται παύλα (-).

Το επίγραμμα του ήχου

Σε τρία Ειρμολόγια του 12^{ου} και 13^{ου} αι. (**La**, φ. 72r, **Pa**, φ. 178v, **G**, φ. 207v), πριν την αναγραφή του αρχικού ειρμού *Νεύσει σου πρὸς γεώδη* και των ερυθρόγραφων ενδείξεων του ήχου και της Ακολουθίας¹⁸⁷, παρατίθεται ένα επίσης ερυθρόγραφο εξάστιχο επίγραμμα του Βαρέος ήχου σε βυζαντινό δωδεκασύλλαβο στίχο¹⁸⁸. Παρατηρούμε ότι στα δύο πρώτα Ειρμολόγια (**La**, **Pa**) αναγράφεται το ίδιο επίγραμμα με ορθογραφικές διαφοροποιήσεις, ενώ στο **G** παρατηρούμε λεκτικές αποκλίσεις σε σχέση με εκείνο των δύο άλλων χφφ.:

Χφφ:

La, Pa	Ὅπλιτικῆς φάλαγγος ἴδιον μέλος
G	Ὅπλιτικῆς φάλαγγος οἰκεῖον μέλος
La, Pa	Ὁ τὴν βάρους σύ κλῆσιν εἰληφώς φέρεις
G	Ὁ τοῦ βάρους σύ κλῆσιν εἰληφώς φέρεις
La, Pa	Τόν βαρὺν ἦχον ὡς ἐπώνυμον βάρους
G	Ἦχον τὸν ἀπλοῦν, τὸν βάρους σὲ ἐπώνυμον
La, Pa	Ὁ τοὺς λογισμοὺς ἐν βοαῖς μισῶν, φίλει
G	Ὁ τοὺς λογισμοὺς ἐν βοαῖς μισῶν
La, Pa	Ἄνδρῶδες ἄσμα δευτερότριτε βρέμεις
G	Φιλεῖ ἀνδρῶν δε ἄσμα δευτερότριτε βρέμεις
La, Pa	Μὴ ποικίλης δ' ὦν τοὺς ἀπλοῦς ἔχεις φίλους.
G	Ποικίλος δε ὦν ὁ ἀπλοῦς ἔχεις φίλους.

¹⁸⁷ Οι ερυθρόγραφες ενδείξεις του ήχου και της Ακολουθίας όλων των εξεταζόμενων Ειρμολογίων περιέχονται στον Πίνακα 1α, σ. 64.

¹⁸⁸ Αρχικά θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι το επίγραμμα του κάθε ήχου στα τρία παραπάνω Ειρμολόγια αναγράφεται στην αρχή του περιεχομένου του κάθε ήχου και όχι στο τέλος του, όπως συμβαίνει στην *Οκτώηχο* ή *Παρακλητική*. Ας σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι δε θα ασχοληθούμε με τη γραμματολογική ανάλυση του επιγράμματος. Για το βυζαντινό δωδεκασύλλαβο στίχο γενικά, βλ. HUNGER Herbert, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, τ. Β', *MIET*, Αθήνα 1992, σ. 487-490.

Από το επίγραμμα προσδιορίζεται ο χαρακτήρας του ήχου. Ο Βαρύς ήχος είναι μεγαλοπρεπής, ησυχαστικός, ανδρώδης και απλός. Διαπιστώνουμε ότι ο ρόλος του επιγράμματος ήταν να εισαγάγει το μελωδό και κατ' επέκταση τον ψάλτη στον ιδιαίτερο χαρακτήρα ή ήθος του ήχου, καθώς το επίγραμμα ερμηνεύει «τὸ ἐν τῇ ψυχῇ διεγειρόμενον αἶσθημα ἢ ἥθος ὑφ' ἐκάστης τῶν ἐκκλησιαστικῶν τούτων ἁρμονιῶν»¹⁸⁹. Η αναφορά αυτή μας παραπέμπει στο ήθος των αρμονιών της αρχαίας ελληνικής μουσικής¹⁹⁰, στοιχείο το οποίο βρήκε πρόσφορο έδαφος και στο Βυζάντιο, όπου «το χαρακτήρα των ήχων ξεχώριζαν και στην εποχή του Κωνσταντίνου Πορφυρογέννητου. Ο Θεόδωρος Πρόδρομος (ιβ' αι.) ομιλεί επίσης καθαρά για το ίδιο θέμα»¹⁹¹.

Η πατρότητα του επιγράμματος, τόσο του Βαρέος όσο και των υπόλοιπων ήχων¹⁹², δεν είναι γνωστή. Πρόκειται κατά συνέπεια για ανώνυμες ποιητικές συνθέσεις. Ο Lorenzo Tardo αναφέρει ότι τα επιγράμματα σε κάποιους κώδικες αποδίδονται στον Θεόδωρο της Κυζίκου¹⁹³, χωρίς όμως να μας αναφέρει τους κώδικες. Είναι προφανές ότι εννοεί τον Θεόδωρο Σκουταριώτη, ο οποίος χρημάτισε Μητροπολίτης Κυζίκου και έζησε μεταξύ των ετών 1230-1305, έναν ολόκληρο αιώνα δηλαδή μεταγενέστερα από τη σύνταξη του αρχαιότερου Ειρμολογίου **La**, στο οποίο αναγράφονται τα επιγράμματα των ήχων. Είναι φανερό ότι ο Tardo αγνοούσε την ύπαρξη του Ειρμολογίου **La**, με αποτέλεσμα η ταύτιση της πατρότητας των επιγραμμάτων να τίθεται υπό αμφισβήτηση.

¹⁸⁹ Βλ. ΣΑΘΑΣ Κωνσταντίνος, *Ιστορικόν δοκίμιον περί του θεάτρου και της μουσικής των βυζαντινῶν*, Βενετία 1878. (Ανατύπωση από το Βιβλιοπωλείο Διονυσίου Νότη Καραβία), Αθήνα 1979, σ. ρνα'.

¹⁹⁰ Βλ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σόλωνας, *Εγκυκλοπαιδεία της αρχαίας ελληνικής μουσικής*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1982. σ. 136-7. Γενικά περί του ήθους στην αρχαία ελληνική μουσική, βλ. WEST Martin, *Αρχαία ελληνική μουσική*, Παπαδήμα, Αθήνα 1999, σ. 338-348.

¹⁹¹ Βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*, σ. 53.

¹⁹² Για τις δημοσιεύσεις των επιγραμμάτων των ήχων της βυζαντινής μουσικής, βλ. CHRIST Wilhelm - PARANIKAS Matheos, *Anthologia Graeca Carminum Christianorum*, Lipsiae 1871, σ. CXXII-CXXIV, βλ. επίσης ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*. σ. 53, υπ. 158 και ομοίως σ. 119-121, ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Μέγα Θεωρητικόν της βυζαντινής μουσικής*, Σπανός, Αθήνα 1977³, σ. αντιστοιχα 145, 149, 152, 156, 159, 162, 165, 167. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, *Θεωρία και πράξις της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής*, Ο Σωτήρ, Αθήνα 1982. σ. 179, 188, 194, 202-203, 211-212, 220-221, 227-228, 237.

¹⁹³ Βλ. TARDO Lorenzo, *L' Antica Melurgia Byzantina*, Grottaferrata 1938, σ. 363, υπ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΟ ΜΕΛΩΔΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΑΡΕΟΣ ΗΧΟΥ

Το σημειογραφικό σύστημα των μουσικών παραδειγμάτων

Ονοματολογία και αντιστοίχιση των φθόγγων, που υιοθετήσαμε στην παρούσα μελέτη:

Νέα Μέθοδος (1814):	Νη	Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω΄	Νη΄	Πα΄
Αλφαβητική:	C	D	E	F	G	a	h ¹⁹⁴	c	d

Η έκταση Νη-Πα΄ ή C-d αντιστοιχεί στην έκταση του Βαρέος ήχου.

Τους συγκεκριμένους χαρακτήρες του λατινικού αλφαβήτου (αλφαβητική σημειογραφία), που σημειώνονται κάτω από το ποιητικό κείμενο, τους υιοθετήσαμε για τις μεταγραφές των βυζαντινών μελωδικών γραμμών στα διάφορα μελωδικά παραδείγματα, για τη μορφολογική ανάλυση και για την ολοκληρωμένη μεταγραφή δέκα ειρμών που ακολουθούν. Πρόκειται για το γερμανικό σύστημα ονομασίας των φθόγγων της κλίμακας.

Το σύστημα αυτό, έτσι ακριβώς, το χρησιμοποίησε και ο Jørgen Raasted το οποίο πρότεινε ο ίδιος αργότερα, μέσα στο πλαίσιο των συζητήσεων του 16^{ου} Διεθνούς Βυζαντινολογικού Συνεδρίου, που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη τον Οκτώβριο του 1981¹⁹⁵.

Η φωνητική έκταση που καλύπτει το σύστημα αυτό, ταυτίζεται με τη δις διαπασών κλίμακα της Νέας Μεθόδου, η οποία όμως ξεκινάει από τον κάτω κε αντί του δι και εκτείνεται κανονικά μέχρι τον άνω Δι΄. Τα κεφαλαιογράμματα αντιστοιχούν στους φθόγγους που εκτείνονται από το κάτω κε-Α έως τον μέσο Δι-G, ενώ οι μικρογράμματοι χαρακτήρες αντιστοιχούν στους φθόγγους που εκτείνονται από τον Κε-a έως το άνω Δι΄ - g:

¹⁹⁴ Ο χαρακτήρας (h) αντιστοιχεί στο φθόγγο Ζω΄ φυσικό. Για λεπτομέρειες βλ. παρακάτω, σ. 242.

¹⁹⁵ Βλ. JÖB, 32/7, DISCUSSION (SUMMARY), σ. 138.

κε	ζω	Νη	Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω΄	Νη΄	Πα΄	Βου΄	Γα΄	Δι΄
A	B	C	D	E	F	G	a	h ή b ¹⁹⁶	c	d	e	f	g

Σύμφωνα με τον Raasted τα σημάδια **D-d** αντιστοιχούν στην κεντρική οκτάβα του τονικού συστήματος της μεσαιωνικής βυζαντινής μουσικής, η οποία εκτείνεται κατά ένα τετράχορδο συνημμένο επί το βαρύ **D-A** και ένα τετράχορδο συνημμένο επί το οξύ **d-g**¹⁹⁷.

Παρόλο που το σύστημα αυτό δεν αποδίδει τη χρονική διάρκεια των σημαδιών, βρήκε θετική ανταπόκριση τόσο από ξένους όσο και από Έλληνες ερευνητές.

¹⁹⁶ Ο χαρακτήρας (b) αντιστοιχεί στο φθόγγο Ζω΄ ύφεση.

¹⁹⁷ Βλ. RAASTED Jørgen, *Intonation Formulas and Modal Signatures in Byzantine musical Manuscripts*. MMB, Subsidia VII, Munksgaard, Copenhagen 1966, σ. 8.

Τα μελωδικά χαρακτηριστικά του Βαρέος ήχου

Τα μεσαιωνικά μουσικά θεωρητικά συγγράμματα, όπως για παράδειγμα ο «Ο Αγιοπολίτης...», ή εκείνο του Μανουήλ Χρυσάφη¹⁹⁸, δεν κάνουν καμιά αναφορά στα μελωδικά χαρακτηριστικά των ήχων, όπως συμβαίνει σε νεότερα θεωρητικά της βυζαντινής μουσικής π.χ. του Χρυσάνθου¹⁹⁹ ή του Σίμωνος Καρά²⁰⁰. Στηριζόμενοι στην ταξινόμηση των μελωδικών χαρακτηριστικών των ήχων, όπως παραδίδονται στα παραπάνω νεότερα θεωρητικά, διακρίναμε και ταξινομήσαμε τα μελωδικά χαρακτηριστικά του Βαρέος ήχου. Προβήκαμε στο καθορισμό τους έπειτα από τη μεταγραφή και ανάλυση του συνόλου των μελωδικών του γραμμών, που περιέχονται στα Ειρμολόγια με μεσοβυζαντινή αλλά και με μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη σημειογραφία²⁰¹.

Τα μελωδικά χαρακτηριστικά του Βαρέος ήχου, όπως και κάθε ήχου άλλωστε, είναι το *ήχημα*, η *μαρτυρία*, η *έκταση* του ήχου, οι *δεσπόζοντες φθόγγοι*, η *κλίμακα*, οι *μελωδικές περιοχές* στις οποίες υποδιαιρείται η μελωδική έκταση του ήχου, οι *μελωδικές ενάρξεις*, οι *τυπικές καταλήξεις* των ειρμών, καθώς επίσης και οι *μελωδικές φράσεις*.

Ήχημα

Το *ήχημα* ή *ενήχημα*, *επήχημα* ή τέλος *απήχημα* ήταν και παραμένει ένα μελωδικό προανάκρουσμα που παριστάνεται με τον άσημο χαρακτήρα *α* ή τις συλλαβές *να*, *νε*, *νεε*, *νες* και τη συνοδεία νευμάτων²⁰². Οι συλλαβές αυτές δε συνθέτουν μια εννοιολογική γλωσσική σημασία ή καλύτερα ένα λεκτικό σχηματισμό. Αντίθετα, εννοιολογική γλωσσική σημασία συνθέτει το *ήχημα* του

¹⁹⁸ Βλ. RAASTED Jørgen, *The Hagiopolites, A Byzantine Treatise on Musical Theory*, CIMÁGL, 45, Copenhagen 1983. CONOMOS Dimitri, *The Treatise of Manuel Chrysaphes, the Lampadarios: On the Theory of the Art of Chanting and on Certain Erroneous Views That Some Hold About it (Mount Athos, Iviron Monastery MS 1120 July, 1458)*. MMB, CSRM 2, Wien 1985.

¹⁹⁹ Βλ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Μέγα Θεωρητικόν*, σ. 132.

²⁰⁰ Βλ. ΚΑΡΑΣ Σίμων, *Μέθοδος της ελληνικής μουσικής. Θεωρητικόν*, τόμ. Α', Αθήνα 1982, σ. 223 και 229.

²⁰¹ Όπως το Ιβήρων 470 (H), Cryptensis E.γ.Π. (G) και τα ανομοιομερή σύντομα Si3, Sa, Si1, Si2, D, Y, Ca, Pb, Q, V, Pc, H-2, H-4 και F.

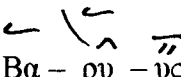
²⁰² Για την προέλευση, τις μορφές και τη χρήση των μαρτυριών και των ηχημάτων των ήχων της βυζαντινής μουσικής στη χειρόγραφη παράδοση, βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*, σ. 124-132. όπου αναγράφεται και η σχετική βιβλιογραφία.

Τετάρτου (άγια), του Πλαγίου Τετάρτου (νεάγιο) και του Βαρέος ήχου (βαρύς). Το ήχημα στοχεύει στην εν γένει επιβολή του ήχου, «ἐνήχημα δέ ἐστίν ἡ τοῦ ἤχου ἐπιβολή»²⁰³. Τα ηχήματα ως οργανωμένο κατ' ήχον σύστημα, περιέχονται στις Παπαδικές του 14^{ου} αιώνα και μετά και ειδικότερα στο τελευταίο μέρος των Προθεωριών²⁰⁴.

Το ήχημα του Βαρέος ήχου, όπως προαναφέρθηκε, συναντάται με το λεκτικό σχηματισμό βαρύς²⁰⁵ μόνο στα Ειρμολόγια: P, G, Si3.

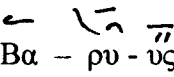
α) Στο χφ. P, φ. 182ν, σημειώθηκε το ήχημα από μεταγενέστερο χέρι σε μεσοβυζαντινή σημειογραφία πλήρως εξελιγμένη:

Γα - F

 Ba - ρυ - υς
 F FD E

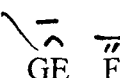
Παρατηρείται όμως κάποιο λάθος του αντιγραφέα, καθώς στη θέση του δεύτερου ίσου, που συνοδεύει τη συλλαβή (Ba)ρυ(ς), θα έπρεπε να είχε τεθεί *ολίγον*, όπως παρατηρούμε στα μεσοβυζαντινά Ειρμολόγια. Προβαίνοντας στη διόρθωση, διαμορφώνεται η ορθή παράσταση του ηχήματος:

Γα - F

 Ba - ρυ - υς
 F GE F

β) Στο Ειρμολόγιο G, φ. 223r, αναγράφεται το ήχημα:

Γα - F

 GE F

²⁰³ Βλ. RAASTED Jørgen, *The Hagiopolites*, σ. 11 και 51.

²⁰⁴ Βλ. ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Η εξήγηση της Ψαλτικής Τέχνης*, Αθήνα 1987, σ. 29.

²⁰⁵ Στις Παπαδικές ως ήχημα του Βαρέος αντί του λεκτικού σχηματισμού βαρύς εμφανίζεται το αανές, επενδυμένο με τα ίδια σημάδια που απαντάται στα Ειρμολόγια.

Στην παράσταση αυτή λείπει το αρχικό *ίσον* του *ηχήματος*. Με την εισαγωγή του σηµαδιού διαµορφώνεται η ορθή παράστασή του:

Γα - F

γ) Στο Ειρημολόγιο **Si3**, αναγράφονται δύο *ηχήματα*:

Οι δύο παραπάνω παραστάσεις περιέχονται και στον κατάλογο των *ηχημάτων*, του Στιχηραρίου **Si 1218** (φ. 271r), το οποίο συντάχθηκε το 1177²⁰⁶.

²⁰⁶ Βλ. RAASTED J., *Intonation Formulas*. σ. 48.

Μαρτυρία

Το σύνολο των σημαδιών – συμβόλων - της βυζαντινής σημειογραφίας, τα οποία αποτελούν και δηλωτικά σημεία των ήχων, αλλά προσδιορίζουν επίσης τη βάση ή την τονική τους, καλούνται *μαρτυρίες*. Είναι γνωστό ότι οι *μαρτυρίες* των τεσσάρων κύριων ήχων της βυζαντινής μουσικής, σχηματίζονται αντίστοιχα από τα τέσσερα αρχικά αριθμογράμματα του ελληνικού αλφαβήτου *α, β, γ, δ*. Για το σχηματισμό των *μαρτυριών* των πλαγίων ήχων σημειώνονταν μπροστά από τα παραπάνω αριθμογράμματα και οι δύο αρχικοί χαρακτήρες της λέξης *πλ(άγιος)*. Μόνο για το σχηματισμό της *μαρτυρίας* του Βαρέος ήχου χρησιμοποιήθηκε η βραχυγραφία της λέξης *βαρύς* , η οποία σχηματίζεται από το βυζαντινό μικρογράμματο *β* και το ταχυγραφικό σημείο = ρυς. Με τον τρόπο αυτό διασπάσθηκε η σειρά των σημειογραφικών παραστάσεων των *μαρτυριών*²⁰⁷. Τα αριθμογράμματα αυτά και η βραχυγραφία της λέξης *βαρύς* συνοδεύονται και από άλλα μουσικά σημάδια.

Όσον αφορά στη σημειογραφική παράσταση της *μαρτυρίας* του Βαρέος ήχου στα μουσικά βυζαντινά Ειρμολόγια, αυτή αναγράφεται ερυθρόγραφα αποκλειστικά στην αρχή κάθε μελοποιημένου ειρμού. Στην περίπτωση αυτή γίνεται λόγος για *αρκτική μαρτυρία*²⁰⁸.

Οι *αρκτικές μαρτυρίες* απαντώνται για πρώτη φορά στο χφ. **H**, του οποίου η σύνταξη ανάγεται στο δεύτερο μισό του 12^{ου} αιώνα. Στα προγενέστερα μουσικά Ειρμολόγια (**L, P, E, S, Ga, O, Pa, La**) αναγράφεται ερυθρόγραφα μόνο η ένδειξη του ήχου στην αρχή της κάθε Ακολουθίας (*ἤχος βαρύς*), χωρίς κάποια σημειογραφική παράσταση που να δηλώνει τη *μαρτυρία*.

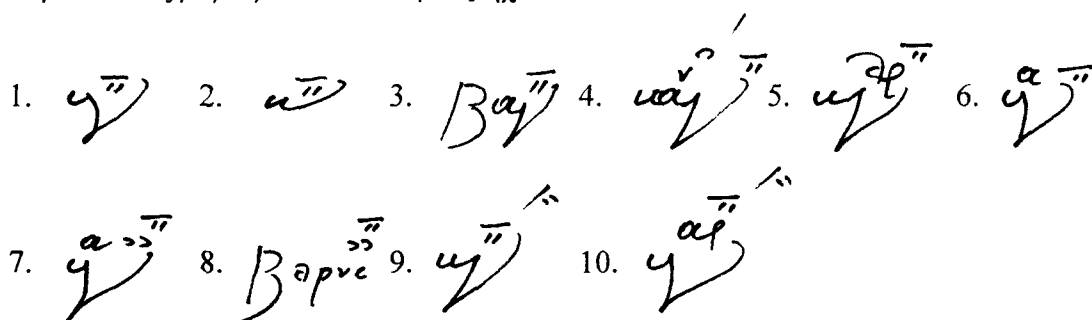
Στο χφ. **H** η *μαρτυρία* του Βαρέος ήχου σχηματίζεται με τέσσερις σημειογραφικές παραστάσεις:

²⁰⁷ Όπως προκύπτει από τον πάπυρο P. Vind. G. 19.934, φ. 2ν, τον 6^ο μ.Χ. αι., η *μαρτυρία* του Βαρέος ήχου σημειώνονταν με τη μεγαλογράμματη ένδειξη (ΠΛ. Γ = ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ). Δεν είναι δυνατόν μέσα στο πλαίσιο της έρευνας να προβούμε σε τεκμηριωμένες διαπιστώσεις αναφορικά με το χρόνο και το λόγο, για τον οποίο επήλθε η διαφοροποίηση της *μαρτυρίας* του ήχου.

²⁰⁸ Σε μερικούς ειρμούς του Ειρμολογίου Σινά 1256 (**Sil**) συναντήσαμε και ενδιάμεσες *μαρτυρίες*. Πρόκειται για αποσπασματικές αναγραφές *μαρτυριών* από μεταγενέστερες παρεμβάσεις. Βλ. φφ. 155r-v.

1. (π) = ολίγον με διπλή.
2. (π^{\wedge}) = ολίγον με διπλή, οξεία με κεντήματα.
3. ($\zeta \pi$) = βαρεία ανάμεσα σε δύο αποστροφους και ολίγον με διπλή.
4. ($\zeta /$) = βαρεία ανάμεσα σε δύο αποστροφους και οξεία.

Στα μεταγενέστερα Ειρμολόγια αναγράφονται δέκα σημειογραφικές παραστάσεις μαρτυριών του Βαρέος ήχου:

Το σημάδι το οποίο δεσπόζει σε όλες τις μαρτυρίες, τόσο σ' εκείνες που εμφανίζονται στο Ειρμολόγιο (H), όσο και σ' εκείνες που εμφανίζονται στα μεταγενέστερα Ειρμολόγια, είναι το ολίγον με διπλή (π). Το σημάδι αυτό προσδιορίζει το βασικό φθόγγο του ήχου, που είναι ο Γα-F²⁰⁹ και προέρχεται από το τελευταίο σημάδι του απηχήματος του ήχου. Συνεπώς, είναι το τελευταίο σημάδι του απηχήματος που προσδιορίζει τη μαρτυρία του ήχου:

Απήχημα

Μαρτυρία

$\leftarrow \searrow \pi$
 F GE F

π

Έτσι όλες οι μαρτυρίες με ολίγον και διπλή (π), δηλώνουν το φθόγγο Γα-F. Όταν το βασικό αυτό σημάδι (π) συνοδεύεται από την οξεία με κεντήματα (π^{\wedge}), τότε η βάση του ήχου μετατίθεται κατά μια τρίτη ψηλότερα και προσδιορίζει τον φθόγγο Κε-a.

²⁰⁹ Βλ. TILLYARD Henry Julius Wetenhall, *Handbook of the middle byzantine musical notation*, MMB, subsidia I, Munksgaard, Copenhagen 1970², σ. 34.

Οι *μαρτυρίες* 1, 3, 4 που εμφανίζονται στο Ειρμολόγιο **H**, δηλώνουν ως βάση του μέλους το φθόγγο Γα-F, ενώ η *μαρτυρία* 2 δηλώνει ως βάση του μέλους το φθόγγο Κε-a.

Θα πρέπει να παρατηρήσουμε εδώ, ότι από τις παραπάνω *μαρτυρίες*, οι σημειογραφικές παραστάσεις 3 και 4 παρουσιάζουν κάποιες ιδιαιτερότητες. Στην 3, το βασικό σημάδι *ολίγον* με *διπλή* (π) ακολουθεί τη συμπλοκή της *βαρείας* ($\zeta \pi$). Στην 4, εκλείπει το *ολίγον* με *διπλή* (π) και στη θέση του εμφανίζεται η *οξεία* (ρ) της οποίας και εδώ, όπως στην προηγούμενη περίπτωση, προηγείται η συμπλοκή της *βαρείας* ($\zeta \rho$).

Κατά περίεργο τρόπο, η σημειογραφική παράσταση 3, στην οποία περιέχεται το *ολίγον* με *διπλή* ($\zeta \pi$), εμφανίζεται μόνο δύο φορές (φφ. 115r, 127r), ενώ η 4, όπου περιέχεται η *οξεία* ($\zeta \rho$), εμφανίζεται 26 φορές. Το γεγονός αυτό, μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι η σημείωση της *οξείας* στη θέση του *ολίγου* με *διπλή*, δε δηλώνει λανθασμένη κίνηση του αντιγραφέα.

Για να κατανοήσουμε το ρόλο τόσο της *οξείας* στη *μαρτυρία* 4, όσο και το ρόλο της συμπλοκής της *βαρείας* και στις δύο *μαρτυρίες*, εξετάσαμε σε ποιες περιπτώσεις αυτές οι *μαρτυρίες* χρησιμοποιούνται. Επικεντρώνοντας την προσοχή μας, στη μελωδική έναρξη των ειρμών στους οποίους αντιστοιχούν οι *μαρτυρίες*, διαπιστώσαμε ότι κυρίως η *μαρτυρία* 4, αποτελεί ένα μελωδικό προανάκρουσμα της μελωδικής έναρξης του ειρμού. Η *μαρτυρία* 4 ($\zeta \rho$ = FE-F) είναι όμοια με τη μελωδική κίνηση ($\zeta \rho$ = FE-F), που επένδυε τη δεύτερη και την τρίτη συλλαβή αντίστοιχα της ποιητικής έναρξης του ειρμού. Ειδικότερα, η συμπλοκή της *βαρείας* αντιστοιχούσε στη δεύτερη –άτονη- συλλαβή, ενώ η *οξεία* αντιστοιχούσε στην τρίτη –τονισμένη- συλλαβή της ποιητικής έναρξης.

Παραδείγματα

α)

$\zeta \rho$	ρ	$\zeta \rho$	ρ	ρ	ρ	ρ	ρ	ρ	ρ	ρ
Ει-	σα-	κή-	κο-	α	την	α-	κο-	ήν	σου	
G	FE	F	E	D	D	E	F	G	a	

Χφ. **H**, φ. 121v.

β)

							
Αλ-	μν-	ραι-	ω	θα-	νά-	τω	
G	FE	F	E	D	G	G	

Χφ. Η, φ. 122r.

Η *μαρτυρία* (ξ π) απαντάται μόνο στις δύο παρακάτω περιπτώσεις:

α)

						
Γω	εκ	ρει-	θρων ε-	ρυ-	θρας	
G	FE	F	E	D	FE	F

Χφ. Η, φ. 115r.

β)

						
Παι-	δεξ	τρεις	θε-	ο-	σε-	βεις
G	FE	F	E	D	FE	F

Χφ. Η, φ. 127r.

Από τις δύο αυτές περιπτώσεις –πρόκειται για όμοια μελωδική έναρξη²¹⁰– προκύπτει ότι μόνο η συμπλοκή της *βαρείας* και εδώ, αντιστοιχεί στη δεύτερη άτονη συλλαβή της ποιητικής έναρξης. Το *ολίγον* με *διπλή* όμως, δεν αντιστοιχεί στην τρίτη τονισμένη συλλαβή, για να δικαιολογείται ως μελωδικό προανάκρουσμα, όπως στην προηγούμενη περίπτωση. Είναι πιθανόν η αναγραφή της συμπλοκής της *βαρείας* πριν του *ολίγου* με *διπλή*, να οφείλεται σε ορθογραφικό λάθος του αντιγραφέα. Συνεπώς η *μαρτυρία* 3 είναι όμοια με την 1.

Όσον αφορά στις *μαρτυρίες* που εμφανίζονται στα μεταγενέστερα από το Η Ειρμολόγια παρατηρούμε ότι οι *μαρτυρίες* 1 έως και 8 δηλώνουν ως βάση του μέλους, το φθόγγο Γα – F, ενώ οι *μαρτυρίες* (9, 10) δηλώνουν ως βάση του μέλους το φθόγγο Κε – a.

Συγκρίνοντας τις *μαρτυρίες* που συναντώνται στο χφ. Η και εκείνες που συναντώνται στα μεταγενέστερα Ειρμολόγια διαπιστώνουμε ότι:

α) Οι *μαρτυρίες* των μεταγενέστερων από το **H** Ειρμολογίων, δε σχηματίζονται μόνο από τα μουσικά σημάδια. αλλά σ' αυτά προστίθεται, στις περισσότερες περιπτώσεις, η βραχυγραφία της λέξης *βαρύς* (). Συναντώνται όμως και *μαρτυρίες*, όπου στην αρχική βραχυγραφία προστίθεται και ο χαρακτήρας *α* (4, 6, 7) ή οι χαρακτήρες *αρ* (5, 10) ή ακόμη αναγράφεται ολόκληρη η λέξη *βαρύς* (8) ή μέρος της (3).

β) Μόνο τα μουσικά σημάδια, που απαρτίζουν τις *μαρτυρίες* 1 και 2 του χφ. **H**, αποτελούν συστατικά στοιχεία των μεταγενέστερων *μαρτυριών* του Βαρέος ήχου. Συνηθέστερες *μαρτυρίες* στο σύνολο των εξεταζόμενων Ειρμολογίων είναι οι 1 και 9.

Στα Ειρμολόγια **Si1**, **Si3** και **Sa**, συναντώνται και οι *μαρτυρίες*:

- 6, στο χφ. **Si1**.
- 3, 4, 6, 7, 8 στο χφ. **Si3**.
- 5 και 10 στο χφ. **Sa**.

Έκταση (ambitus)

Οι μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου διαρθρώνονται μέσα στα όρια της οκτάβας Πα-Πα' = D-d. Σε ελάχιστες όμως περιπτώσεις, φθάνουν στο φθόγγο Νη - C.

Δεσπόζοντες φθόγγοι

Ο Βαρύς ήχος έχει τρεις δεσπόζοντες φθόγγους:

- τον Γα – F που αντιστοιχεί στο βασικό φθόγγο - τονική - και την κατάληξή του·
- τον Δι – G που αντιστοιχεί κυρίως σε εντελείς καταλήξεις·
- τον Κε – a που αντιστοιχεί στον κυρίαρχο δεσπόζοντα φθόγγο του ήχου, στον οποίο κινείται συνήθως η μελωδία.

Κλίμακα

Οι εκκλησιαστικοί μουσικοί ήχοι της μεσαιωνικής περιόδου αποτελούν μέχρι σήμερα ένα ενδιαφέρον αλλά συγχρόνως ακανθώδες ζήτημα. Είναι γνωστό

²¹⁰ Για τις μελωδικές ενάρξεις του Βαρέος ήχου βλ. παρακάτω σ. 252.

από τα μουσικοθεωρητικά συγγράμματα του μεσαίωνα ότι η ψαλτική τέχνη διαρθρώνονταν μέσα σε ένα σύστημα, το οποίο ως βασικό δομικό του στοιχείο είχε την οκτώηχο. Είναι γνωστό επίσης ότι η οκτώηχος στοιχειοθετούνταν από τέσσερις κύριους και τέσσερις πλάγιους ήχους²¹¹. Τα μουσικοθεωρητικά συγγράμματα του βυζαντινού μεσαίωνα περιορίζονται κυρίως στον ονοματολογικό συσχετισμό των ήχων με τους αρχαιοελληνικούς τρόπους²¹², δεν προβαίνουν σε καμία αναφορά σχετική με την ύπαρξη ή μη μουσικών κλιμάκων, τετραχόρδων²¹³ και δε προβαίνουν επίσης σε επεξηγηματικές αναφορές, που σχετίζονται με τα μουσικά διαστήματα²¹⁴.

Από πρότερες προσπάθειες των ερευνητών, οι οποίες επικεντρώθηκαν στην εσωτερική δομή του μεσαιωνικού βυζαντινού ήχου, προέκυψαν τέσσερις διαφορετικές τοποθετήσεις:

- α) Ο βυζαντινός ήχος μπορεί να συσχετισθεί με μια κλίμακα του νεότερου μουσικοθεωρητικού δυτικού συστήματος²¹⁵.
- β) Ο βυζαντινός ήχος δε συσχετίζεται με μια μόνο μουσική κλίμακα, αλλά συγκροτείται από ένα σύνολο που απαρτίζεται από μελωδικές φόρμουλες²¹⁶.
- γ) Ο βυζαντινός ήχος, πριν ακόμη θεωρηθεί ότι αντιστοιχεί σε μια κλίμακα της δυτικής μουσικής ή ότι δομείται από ένα σύνολο μελωδικών προτύπων – φόρμουλες, μπορεί να θεωρηθεί ότι δομείται από ένα σύνολο μελωδικών περιοχών - registri²¹⁷.

²¹¹ Στην πραγματεία του Αγιοπολίτη γίνεται αναφορά και για δύο μέσους ήχους. Βλ. RAASTED J., *The Hagiopolites*, σ. 10, βλ. επίσης FLOROS C., *Universale*, τόμ. Ι, σ. 184-185.

²¹² Για μια ειδική αναφορά, που σχετίζεται με την οκταηχία της εκκλησιαστικής βυζαντινής μουσικής και την αρχαιοελληνική προέλευσή της, βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*, σ. 31-54.

²¹³ Βλ. WELLESZ E., *A History*, σ. 310.

²¹⁴ Βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*, σ. 204.

²¹⁵ Βλ. WELLESZ E., *A History*, σ. 300 και TILLYARD H.J.W., *Handbook*, σ. 30.

²¹⁶ Βλ. WELLESZ Egon, *Eastern Elements in Western Chant*, Munksgaard, Copenhagen 1967², σ. 88-94. Του ιδίου, *A History*, σ. 325-348. VELIMIROVIĆ Miloš, «Οι βυζαντινές μουσικές παραδόσεις στους Σλάβους», «στο: John J. Yannias (επιμ.), *Η βυζαντινή παράδοση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης*», Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1994, σ. 143.

²¹⁷ Ο Alberto Doda το Νοέμβριο του 1992, μέσα στα πλαίσια του δεύτερου συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Hernen της Ολλανδίας με θέμα: *Zur Erforschung der paläobyzantinischen Musikquellen*, παρουσίασε μια υπόθεση εργασίας, σύμφωνα με την οποία ο βυζαντινός μελωδός συνέθετε εφαρμόζοντας μια μελοποιητική τεχνική – *tecnica melodica di base* – και την αρχή του φορμουλαϊσμού – *formularità*. Η μελοποιητική τεχνική στηριζόταν στην αλληλουχία των μελωδικών περιοχών. Ο καθορισμός των μελωδικών περιοχών, σύμφωνα με τον Doda, σχετίζεται άμεσα με τον τονισμό του ποιητικού κειμένου. Σε κάθε μελωδική περιοχή, ο

δ) Ο βυζαντινός ήχος και ειδικότερα ο Τέταρτος, δομείται από ένα συγκεκριμένο αριθμό μελωδικών φράσεων φορμουλαϊκού χαρακτήρα²¹⁸.

Δεν είναι εύκολο να αποδεχθούμε ή να απορρίψουμε συλλήβδην τις παραπάνω τοποθετήσεις ή την κάθε μια ξεχωριστά.

Επικεντρώνοντας αποκλειστικά το ενδιαφέρον μας στο Βαρύ ήχο, που καταγράφεται με την πλήρως εξελιγμένη μεσοβυζαντινή σημειογραφία και λαμβάνοντας υπόψη το τονικό του κέντρο-βάση, τους δεσπόζοντες φθόγγους, την έκτασή του αλλά και τις συμπλοκές σημαδιών με ιδιαίτερο χαρακτήρα, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι οι μελωδικές γραμμές του μεσαιωνικού Βαρέος ήχου διαρθρώνονται μέσα στα όρια της οκτάβας ή της κλίμακας Πα-Πα' = D-d. Με τονικό κέντρο-βάση- το φθόγγο Γα - F, σχηματίζονται από τον Πα - D δύο όμοια διατονικά διαζευγμένα τετράχορδα. Το βαρύ τετράχορδο Πα-Δι = D-G και το οξύ τετράχορδο Κε-Πα' = a-d:

Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω'	Νη'	Πα'
D	E	F	G	a	h	c	d
-----				-----			
Βαρύ τετράχορδο				Οξύ τετράχορδο			

Κάθε τετράχορδο αποτελείται από δύο τόνους και ένα διατονικό ημιτόνιο. Η κλίμακα Πα-Πα' = D-d που διαμορφώνεται, βαίνει κατά τόνο Πα-Βου = D-E, ημιτόνιο Βου-Γα = E-F, τόνο Γα-Δι = F-G, διαζευτικό τόνο Δι-Κε = G-a, τόνο Κε-Ζω' = a-h, ημιτόνιο Ζω'-Νη' = h-c, τόνο Νη'-Πα' = c-d. Τα διατονικά ημιτόνια, τα

ψηλότερος φθόγγος αντιστοιχεί, κατά κανόνα, σε τονισμένη συλλαβή του ποιητικού κειμένου – τονικός φθόγγος. Ο χαμηλότερος φθόγγος της μελωδικής περιοχής – βασικός φθόγγος- αντιστοιχεί σε άτονη συλλαβή του ποιητικού κειμένου. Η μελωδία, με το πέρασμά της από τη μία μελωδική περιοχή στην άλλη, ψηλότερη ή χαμηλότερη, δημιουργούσε μελωδικές φράσεις. Βλ. DODA Alberto, «Coislin Notation Problems and Working Hypotheses», «στο: Jørgen Raasted and Christian Troelsgård (επιμ.), *Palaeobyzantine Notations. A Reconsideration of the Source Material*», A.A. Bredius Foundation, Hernen 1995, σ. 68. Βλ. επίσης του ιδίου, «Considerazioni sulla “meccanica” delle melodie irmologiche», «στο: A. Doda (επιμ.), *Studi di musica bizantina in onore di Giovanni Marzi*», Libreria Musicale Italiana, Lucca 1996, σ. 50. Σχετικά με την αρχή του φορμουλαϊσμού και κύρια την εξήγηση που δίνει ο Doda στον όρο φόρμουλα, βλ. παρακάτω, υπ. 230.

²¹⁸ Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 63. Βλ. επίσης του ιδίου, «An “Abridget” analysis of Heirmologion and Sticheron Melodies of the Fourth Authentic Mode», στην ιστοσελίδα των MMB: <http://www.igi.ku.dk/MMB/papers/papathan.html>, σ. 2.

οποία και στα δύο τετράχορδα σχηματίζονται μεταξύ των δύο τόνων, συνήθως διακρίνονται από συγκεκριμένες συμπλοκές σημαδιών ανάβασης, οι οποίες αποτελούνται από ένα έμφωνο σημάδι και δύο κεντήματα ή δαρτά²¹⁹:

1. (), 2. (), 3. (), 4. (), 5. (), 6. (), 7. (), οι συμπλοκές αυτές αντιστοιχούν συνήθως στο ημιτόνιο Βου – Γα = E - F, ενώ οι συνθέσεις:

8. (), 9. (), 10. (), 11. (), 12. (), 13. (), 14. (), αντιστοιχούν συνήθως στο ημιτόνιο Ζω΄–Νη΄ = h-c. Τρεις από τις παραπάνω συμπλοκές 2, 4, 6, χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό και των δύο ημιτονίων, αφού είναι όμοιες με τις συνθέσεις 8, 9 και 10 αντίστοιχα.

Η θέση του ημιτονίου τεκμηριώνεται στα ακόλουθα παραδείγματα²²⁰:

1. Xφ. G, φ. 211v, J.R. 2500, (Πίνακας 3α)

						
η	κτι-	σις	ευ-	λο-	γει-	τω
G	a	EF	a	G	G	F

2. Xφ. G, φ. 211r, J.R. 2497, (Πίνακας 3α)

				
και	σοι	κραυ-	γα-	ζω
D	EF	D	F	F

²¹⁹ Για τα δύο κεντήματα κατά τη μεσαιωνική περίοδο βλ. ALEXANDRU Maria, *Studie über die 'Grossen Zeichen' der byzantinischen musikalischen Notation unter besonderer Berücksichtigung der Periode vom Ende des 12. bis Anfang des 19. Jahrhunderts*, Bd. I, (Dissertation zur Erlangung des Ph. D. – Grades an der Universität Kopenhagen, Humanistische Fakultät), Kopenhagen 2000, τόμ. I, σ. 117-118.

²²⁰ Σε όλα τα μελωδικά παραδείγματα και στη μορφολογική ανάλυση των ειρμών (σ. 277-296), ακολουθούμε την ορθογραφία του αντίστοιχου χειρογράφου.

3. Xφ. G, φ. 211v, J.R. 2501, (Πίνακας 3α)

Μη-	τηρ	Θε-	ου	και	Παρ-	θε-	νος	τικ-	του-	σα
D	EF	GE	F	E	F	a	EF	G	a	a

4. Xφ. G, φ. 229v, J.R. 2717, (Πίνακας 32α)

νυ-	κτω-	θεις
G	a	EFFE

5. Xφ. G, φ. 211v, J.R. 2500, (Πίνακας 3α)

και	υ-	πε-	ρυ-	ψου-	τε
hc	a	GF	EF	Ga	a

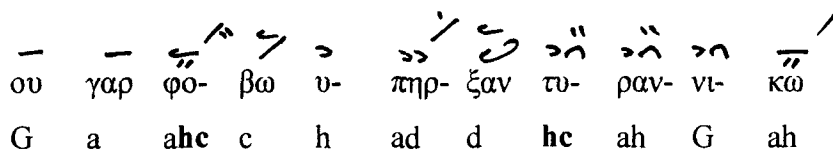
6. Xφ. G, φ. 211v, J.R. 2501, (Πίνακας 3α)

κα-	τα-	ξι-	ω-	θη-	σαν	σε
a	a	a	a	d	hc	a

7. Xφ. G, φ. 217v, J.R. 2576, (Πίνακας 12α)

ορ-	θρι-	ζων
a	hcG	ah

8. Χφ. G, φ. 210v, J.R. 2492, (Πίνακας 2α)

Με γνώμονα τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, ο μεσαιωνικός Βαρύς ήχος δεν ταυτίζεται με τη Φα μείζονα κλίμακα του δυτικού μουσικοθεωρητικού συστήματος, που είχε προτείνει ο Tillyard και υιοθετήθηκε αργότερα από την Aglaia Ayoutanti. Η τελευταία έθεσε *σι ύφεση* στον οπλισμό, μεταγράφοντας στο πεντάγραμμο με το σύστημα των *MMB*, το μελωδικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, που περιέχεται στο Ειρμολόγιο Ιβήρων 470 (H)²²¹. Ο Wellesz δεν υιοθέτησε την παραπάνω πρόταση του Tillyard. Αυτό διαπιστώνεται από τη στιγμή κατά την οποία δεν έθεσε *σι ύφεση* στον οπλισμό αλλά και ούτε ως τυχαίο σημείο αλλοίωσης κατά τη μεταγραφή στο πεντάγραμμο του ειρμού *Ἰσώμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως γάρ*²²², που περιέχεται και αυτός στο Ειρμολόγιο Ιβήρων 470 (H), φ. 117r. Με τον τρόπο αυτό ο Wellesz άφησε να φανεί ότι του ήταν αδιάφορος ο σχηματισμός του τρίτονου διαστήματος *φα-σι*, κάτι το οποίο προσπάθησαν να αποφύγουν ο Tillyard και η Ayoutanti θέτοντας *σι ύφεση* στον οπλισμό.

Ο μεσαιωνικός Βαρύς ήχος θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως έκφραση της συγκεκριμένης εποχής και να μη συγχέεται ή συσχετίζεται με το σύγχρονο μουσικό αισθητήριο. Δεν είναι απαραίτητο να προσπαθήσουμε να βρούμε αναλογίες του Βαρέος ήχου με κάποια κλίμακα της ευρωπαϊκής μουσικής. Ο πατήρ Αντωνίου υποστήριξε ότι ο Βαρύς ήχος «χρησιμοποιεί στα Ειρμολογικά πάντοτε την εναρμόνια κλίμακα»²²³. Η εναρμόνια κλίμακα είναι επινόηση των Τριών Διδασκάλων (Χρυσανθου, Γρηγορίου, Χουρμουζίου) της Νέας Μεθόδου της βυζαντινής μουσικής²²⁴. Κατά τη μεσαιωνική όμως περίοδο δεν υφίσταται καμία

²²¹ Βλ. AYOUTANTI Aglaia, *The Hymns of the Hirmologium*, Part III2, Munksgaard, Copenhagen 1956.

²²² Βλ. WELLESZ E., *A History*, σ. 376.

²²³ Βλ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σ., *Το Ειρμολόγιο*, σ. 156.

²²⁴ Βλ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Μέγα Θεωρητικόν*, σ. 163.

αναφορά σχετική με τη διατονική, τη χρωματική ή την εναρμόνια κλίμακα. Αν επιδιώξουμε να προβούμε σε παραλληλισμό της μεσαιωνικής δομής του Βαρέος και της εναρμόνιας κλίμακας της Νέας Μεθόδου, μπορούμε απλά να υποστηρίξουμε ότι μόνο το βαρύ τετράχορδο Πα-Δι = D-G, είναι όμοιο. Η ομοιότητα όμως σχετίζεται με τη διάταξη των τόνων και του ημιτονίου στο τετράχορδο και όχι με τον αριθμό των *τμημάτων*, τα οποία διαιρούν τον τόνο και το ημιτόνιο, όπως καθορίστηκαν πολύ αργότερα από τον Χρυσάνθο.

Όσον αφορά στη θέση του Wellesz και του Velimirović αναφορικά με το ότι ο βυζαντινός ήχος δομείται από μελικά πρότυπα ή φόρμουλες, μπορούμε να συνηγορήσουμε εν μέρει υπέρ αυτής της άποψης. Αποδεχόμαστε ότι μέσα στο πλαίσιο των μελωδικών γραμμών, συναντώνται επαναλαμβανόμενα μελικά πρότυπα²²⁵ ή φόρμουλες ή θέσεις²²⁶, σταθερές²²⁷ ή στερεότυπες μουσικές φράσεις²²⁸ ή ακόμη χαρακτηριζόμενες από κάποια ελαστικότητα²²⁹. Είναι άλλωστε γενικά αποδεκτό από τους ερευνητές το χαρακτηριστικό αυτό του βυζαντινού μέλους²³⁰. Πράγματι, μεταγράφοντας και αναλύοντας τις μελωδικές γραμμές του

²²⁵ Βλ. ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Α., *Η Οκταηχία*, σ. 80-81.

²²⁶ Για τον ορισμό του όρου *θέση*, βλ. CONOMOS D., *The Treatise of Manuel Chrysaphes*, σ. 40. Βλ. επίσης HANNICK Christian – WOLFRAM Gerda, *Gabriel Hieromonachos (Abhandlung über den Kirchengesang)*, CSRM I, Wien 1985, σ. 72.

²²⁷ Βλ. AMARGIANAKIS George, *An Analysis of Stichera in the Deuterios Modes. The Stichera Idiomela for the Month of September in the Modes Deuterios, Plagal Deuterios, and Nenano Transcribed from the Manuscript Sinai 1230 (A.D. 1365)*, CIMA²GL 22, 1977, σ. 18. (Μονογραφικός αριθμός).

²²⁸ Βλ. APBANITHES Ιωάννης, «Η ρυθμική και μετρική δομή των βυζαντινών ειρμών και στιχηρών ως μέσο και ως αποτέλεσμα μιας νέας ρυθμικής ερμηνείας του βυζαντινού μέλους», «στο: Μακρής Ευστάθιος (επιμ.), *Οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς*», Ακαδημία Αθηνών, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας 18, Αθήνα 2003, σ. 151.

²²⁹ Βλ. VELIMIROVIĆ M., «The Byzantine Heirmos...», σ. 235. Ο Παπαθανασίου επίσης αποδέχεται την ελαστικότητα της φόρμουλας, την οποία χαρακτηρίζει ως μουσική φράση. Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 62.

²³⁰ Για μια ιεραρχημένη χρονολογικά θεώρηση της έννοιας *formula*, βλ. DODA A., «Considerazioni...», σ. 45-48. Βλ. επίσης ΒΟΥΡΛΗΣ Αθανάσιος, *Δογματοθηκαί όψεις της Ορθοδόξου ψαλμωδίας*, Κληροδότση Βασιλικής Δ. Μωραΐτου, Αθήνα 1994, σ. 73, υπ. 211.

Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι ο Doda, έδωσε μια νέα και διαφορετική ερμηνεία στον όρο *formula*. Για τον Doda *formula* δεν είναι ένα επαναλαμβανόμενο μελωδικό πρότυπο σταθερό ή μη, μιας μελωδικής γραμμής που επενδύει έναν ειρμό ή ένα στιχηρό. Είναι ένας μελωδικός αυτοματισμός, ο οποίος μέσω της διαχρονικής συνθετικής διαδικασίας και εκτέλεσης του βυζαντινού μέλους, προκύπτει αυθόρμητα κατά τη διάρκεια μιας νέας λειτουργικής σύνθεσης. Ο μελωδικός αυτός αυτοματισμός αποτελείται από δύο μέχρι τέσσερα διαφορετικά σημάδια, τα οποία εμφανίζονται αυθόρμητα στο εσωτερικό μιας μελωδικής γραμμής ή σχηματίζεται από περισσότερα σημάδια, τα οποία δομούν τις τυπικές καταλήξεις του ήχου. Βλ. DODA A., «Considerazioni...», σ. 61. Συνεπώς, σύμφωνα με την τοποθέτηση αυτή, οι φόρμουλες, σε αντίθεση με τους άλλους

Βαρέος ήχου, διακρίναμε επαναλαμβανόμενα μελικά πρότυπα ή φόρμουλες. Διαπιστώσαμε όμως, ότι δεν είναι αυτά που αντικαθιστούν στο σύνολό τους τα δομικά στοιχεία του ήχου. Οι φόρμουλες είναι βασικό δομικό στοιχείο των μελωδικών περιοχών, μέσα στις οποίες ελίσσεται το μέλος ενός ήχου. Συνεπώς, αποδεχόμενοι την τοποθέτηση του Alberto Doda, θεωρούμε ότι είναι οι μελωδικές περιοχές εκείνες, που αποτελούν τα δομικά στοιχεία ενός ήχου. Ο καταλυτικός ρόλος των μελωδικών περιοχών, διαπιστώνεται και στον καθορισμό των τεσσάρων φορμουλαϊκών φράσεων, που σύμφωνα με τον Παπαθανασίου, δομούν τον Τέταρτο ήχο. Κατά συνέπεια, για να γίνει κατανοητή η δομή των μελωδικών γραμμών ενός μεσαιωνικού βυζαντινού ήχου, κρίνεται αναγκαίος ο καθορισμός των μελωδικών περιοχών του. Μέχρι σήμερα έχουν καθορισθεί μόνο οι μελωδικές περιοχές του Τρίτου ήχου από τον Doda, του Τετάρτου από τον Παπαθανασίου και στην παρούσα μελέτη του Βαρέος²³¹.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό ότι με τις τοποθετήσεις τους, αρχικά ο Doda και στη συνέχεια ο Παπαθανασίου, εγκαινίασαν ένα νέο τρόπο προσέγγισης του βυζαντινού μέλους, από τη στιγμή που επικέντρωσαν την προσοχή τους και στον τονισμό του ποιητικού κειμένου. Ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ερευνητών που τοποθετήθηκε σε αυτό το ζήτημα, εκτός από τους δύο παραπάνω, περιορίσθηκε στην εξέταση του μέλους των ειρμών ή των στιχηρών, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα ποιητικά κείμενα. Η βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική από τη γέννησή της μέχρι σήμερα, δεν είναι αυθύπαρκτη. Δομείται από δύο βασικά στοιχεία στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους με έναν αόρατο υμέναιο, το μέλος και το λόγο. Θεωρούμε ότι το δεύτερο είναι το στοιχείο εκείνο το οποίο

ερευνητές, δεν αποτελούν ένα πρωτεύον δομικό στοιχείο για τη σύνθεση των μελωδικών γραμμών ενός ήχου. Μήπως με την διαφοροποίησή του αυτή ο Doda καταλύει από τη μια το φορμουλαϊκό χαρακτήρα της ψαλτικής τέχνης και από την άλλη δημιουργεί σύγχυση, όταν υιοθετεί τον όρο *formula*, δίνοντάς του όμως διαφορετική ερμηνεία; Έπειτα και από την παρέμβαση αυτή του Doda, κρίνεται επιβεβλημένη μια νέα προσέγγιση στο ζήτημα αυτό, έτσι ώστε να δοθεί ένας σαφής ορισμός της μεσαιωνικής και μεταγενέστερης βυζαντινής μελωδικής φόρμουλας, αφού ληφθεί υπόψη και το ποιητικό κείμενο – τονισμός, δομή, εννοιολογία.

²³¹ Για τις μελωδικές περιοχές των τριών ήχων, βλ. στην επόμενη παράγραφο.

κατευθύνει και διαμορφώνει το πρώτο, το οποίο με τη σειρά του, υποτάσσεται στους μελοποιητικούς κανόνες της ψαλτικής τέχνης²³².

Μελωδικές περιοχές του Βαρέος ήχου

Πριν αναφερθούμε στις μελωδικές ενάρξεις, τις καταλήξεις και τις μελωδικές φράσεις του Βαρέος ήχου, κρίνουμε αναγκαία την αναφορά στις μελωδικές του περιοχές, επειδή θεωρούμε ότι αυτές αποτελούν τα δομικά στοιχεία των χαρακτηριστικών του που αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. σ. 233). Έπειτα από την παρατήρηση του συνολικού μελωδικού *corpus* του Βαρέος ήχου, την μεταγραφή (σε αλφαβητική σημειογραφία) και την ανάλυση των μελωδικών του γραμμών, καταλήξαμε στα ίδια συμπεράσματα με τον Alberto Doda, που αφορούν στην ύπαρξη των μελωδικών περιοχών του βυζαντινού μουσικού ήχου γενικά.

Οι μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου ελίσσονται σε τέσσερις βασικές μελωδικές περιοχές²³³:

²³² Βλ. ΣΤΑΘΗΣ Γρ., *Η εξήγηση*, σ. 28. Βλ. επίσης ΒΟΥΡΛΗΣ Α., *Δογματοθηκαί*, σ. 67-70. ΠΑΣΧΟΣ Παντελής, *Λόγος και Μέλος, (Εισαγωγή στην βυζαντινή-λειτουργική Υμνογραφία της Ορθοδόξου Εκκλησίας)*, τόμ. Α', Υμναγιολογικά Κείμενα και Μελέτες – 6, Αρμός, Αθήνα 1999, σ. 46-48. ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, «Γένεση και εξέλιξη της ελληνικής βυζαντινής σημειογραφίας και οι τυπογραφικές χαράξεις», στο: "... *τιμή προς τον διδάσκαλον...*", Αφιέρωμα στα εξηντάχρονα της ηλικίας και στα τριαντάχρονα της επιστημονικής και καλλιτεχνικής προσφοράς του, Ανατολής το Περιήχημα, Αθήνα 2001, σ. 238.

²³³ Και ο Alberto Doda, αφού μετέγραψε και ανέλυσε το ρεπερτόριο του Τρίτου ήχου, που περιέχεται στο Ειρμολόγιο Cryptensis Ε.γ.ΙΙ. (G), καθόρισε τέσσερις μελωδικές περιοχές.

Μελωδικές περιοχές του Τρίτου ήχου

Χαμηλή	Μέση	Οξεία	Οξύτατη
Γα – Κε	Κε - Νη'	Νη' - Πα'(Βου')	Πα' - Βου'
F – a	a – c	c – d (e)	d – e

Η **Χαμηλή** και η **Μέση** μελωδική περιοχή στοιχειοθετούνται από το μελωδικό διάστημα τρίτης ενώ η **Οξεία** και **Οξύτατη** στοιχειοθετούνται κυρίως από διάστημα δευτέρας. Βλ. DODA Α., «Coislin Notation...», σ. 68. Βλ. επίσης του ιδίου «Considerazioni sulla "meccanica"», σ. 50.

Στη συνέχεια ο Ιωάννης Παπαθανασίου, αφού μελέτησε και ανέλυσε τον Τέταρτο ήχο σε είκοσι βυζαντινά μεσαιωνικά μουσικά Ειρμολόγια, καθόρισε δύο βασικές μελωδικές περιοχές: τη **Χαμηλή** και την **Οξεία**. Η πρώτη μελωδική περιοχή στοιχειοθετείται από τέσσερα μελωδικά διαστήματα δευτέρας και τρίτης ενώ η δεύτερη από πέντε μελωδικά διαστήματα δευτέρας και τρίτης.

Μελωδικές περιοχές του Τετάρτου ήχου

Χαμηλή	I	II	III	IV
	Δι-Ζω'	Κε-Νη'	Ζω'-Νη'	Ζω'-Πα'
	G – b	a – c	b – c	b – d

Χαμηλή ²³⁴	Μέση	Μέση 1	Μέση 2 ²³⁵	Οξεία	Οξύτατη
(Νη) Πα - Γα	Γα - Κε	Γα - Δι	Δι - Κε	Κε - Νη'(Πα')	Νη' - Πα'
(C) D - F	F - a	F - G	G - a	a - c (d)	c - d

Τρεις μελωδικές περιοχές σχηματίζονται από διαστήματα τρίτης (Χαμηλή-Μέση-Οξεία), ενώ οι υποδιαίρέσεις της Μέσης μελωδικής περιοχής Μέση 1, Μέση 2 και η Οξύτατη σχηματίζονται από διαστήματα δευτέρας.

Το μέλος του Βαρέος ήχου κινείται κυρίως σε τρεις μελωδικές περιοχές: Χαμηλή, Μέση και Οξεία. Ακολουθεί η κίνηση στη Μέση 1 και Μέση 2 και σπανιότερα η κίνηση στην Οξύτατη.

Οξεία	1	2	2+	3	4
	Νη'-Πα'	Πα'- Βου'	Πα'- Γα'	Βου'-Γα'	Γα'-Δι'(Κε')
	c - d	d - e	d - f	e - f	f - g (a')

Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 61. Βλ. επίσης του ιδίου, «An “Abridget” analysis », σ. 1. Στον Τέταρτο ήχο ο φθόγγος Ζω' είναι με ύφεσι και γι' αυτό το λόγο ο ερευνητής τον μεταγράφει με το χαρακτήρα b. Ο ίδιος φθόγγος στο Βαρύ ήχο θεωρούμε ότι είναι φυσικός, γι' αυτό χρησιμοποιούμε το χαρακτήρα h για τη μεταγραφή του σύμφωνα, όπως προαναφέρθηκε (βλ. σ. 231), με το γερμανικό αλφαβητικό σύστημα ονομασίας των μουσικών φθόγγων.

²³⁴ Σε σπάνιες περιπτώσεις η Χαμηλή μελωδική περιοχή επεκτείνεται, επί το βαρύ, μέχρι το φθόγγο Νη-С. Επέκταση παρατηρείται, επίσης σπάνια, και στην Οξεία μελωδική περιοχή μέχρι τον άνω Πα'-d. Οι σποραδικές αυτές επεκτάσεις των συγκεκριμένων μελωδικών περιοχών δεν διαφοροποιούν την ονοματολογία τους.

²³⁵ Οι μελωδικές περιοχές Μέση 1 και Μέση 2, είναι υποδιαίρέσεις της βασικής Μέσης μελωδικής περιοχής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι λέξεις Μέση 1 και Μέση 2 αλλά και οι φθόγγοι που προσδιορίζουν, αναγράφονται με μικρότερο μέγεθος γραμματοσειράς.

Συγκριτικός πίνακας των μελωδικών περιοχών
του Τρίτου του Βαρέος και του
Τετάρτου ήχου

	ΤΡΙΤΟΣ ΗΧΟΣ			
	Μελωδικές περιοχές			
	Χαμηλή	Μέση	Οξεία	Οξύτατη
	Γα-Κε F-a	Κε-Νη' (Πα')	Νη'-Πα	Πα'-Βου' d-e
	ΒΑΡΥΣ ΗΧΟΣ			
	Μελωδικές περιοχές			
	Χαμηλή	Μέση	Οξεία	Οξύτατη
	(Νη) Πα-Γα (C) D-F	Γα-Κε F-a	Κε-Νη' (Πα')	Νη'-Πα c-d
	ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΗΧΟΣ			
	Μελωδική περιοχή: Χαμηλή			
	I	II	III	IV
	Δι-Ζω G-b	Κε-Νη' a-c	Ζω-Νη'	Ζω-Πα' b-d
	Μελωδική περιοχή: Οξεία			
	1	2	2+	3
	Νη'-Πα c-d	Πα'-Βου' d-e	Πα'-Γα' d-f	Βου'-Γα' e-f
				Γα'-Δι'(Κε') f-g (a')

Οι σκιάσεις στον πίνακα, δηλώνουν τις κοινές μελωδικές περιοχές που παρατηρούνται στους τρεις ήχους.

Συγκρίνοντας τις μελωδικές περιοχές του Τρίτου και του Βαρέος ήχου, μπορούμε αρχικά να παρατηρήσουμε ότι χρησιμοποιείται κοινή ονοματολογία, η οποία όμως αντιστοιχεί σε διαφορετικές μελωδικές περιοχές. Οι μελωδικές γραμμές και των δύο ήχων κινούνται σε τρεις κοινές μελωδικές περιοχές με διαφορετική όμως ονοματολογία:

- Η Μέση μελωδική περιοχή του Βαρέος αντιστοιχεί στη Χαμηλή του Τρίτου.
- Η Οξεία μελωδική περιοχή του Βαρέος αντιστοιχεί στη Μέση του Τρίτου.
- Η Οξύτατη μελωδική περιοχή του Βαρέος αντιστοιχεί στην Οξεία του Τρίτου.

Διαπιστώνουμε επίσης ότι ο Βαρύς κινείται χαμηλότερα από τον Τρίτο κατά ένα διάστημα τρίτης. Κινείται δηλαδή στη Χαμηλή μελωδική περιοχή Πα-Γα = D-F,

στην οποία δεν κινείται ο Τρίτος και αποκλείει την κίνηση στην **Οξύτατη** Πα΄-Βου΄ = d-e, του Τρίτου ήχου.

Ο Τέταρτος ήχος κινείται σε πολύ ψηλές μελωδικές περιοχές σε σχέση με εκείνες, των δύο προηγούμενων ήχων. Συγκρίνοντας τις μελωδικές περιοχές του Βαρέος ήχου με εκείνες του Τετάρτου, διαπιστώνουμε ότι ο Βαρύς ήχος έχει δύο μελωδικές περιοχές κοινές με τον Τέταρτο:

Η **Οξεία** μελωδική περιοχή του Βαρέος ήχου είναι κοινή με τη **Χαμηλή II** του Τετάρτου και η **Οξύτατη** μελωδική περιοχή του Βαρέος είναι κοινή με την **Οξεία 1** του Τετάρτου ήχου.

Ο Τρίτος, αντίθετα με το Βαρύ, έχει τρεις κοινές μελωδικές περιοχές με τον Τέταρτο:

Η **Μέση** μελωδική περιοχή του Τρίτου ήχου είναι κοινή με τη **Χαμηλή II** του Τετάρτου.

Η **Οξεία** μελωδική περιοχή του Τρίτου ήχου είναι κοινή με την **Οξεία 1** του Τετάρτου.

Η **Οξύτατη** μελωδική περιοχή του Τρίτου είναι κοινή με την **Οξεία 2** του Τετάρτου ήχου.

Μελωδικές ενάρξεις-*initia*

Οι μελωδικές ενάρξεις των ειρμών, από τη θέση τους και μόνο, σηματοδοτούν με καθοριστικό τρόπο την είσοδο που οδηγεί στην ανάπτυξη της μελωδικής γραμμής. Αποτελούν συνεπώς το αρχικό μελωδικό τμήμα του ειρμού ή μιας μελωδικής φράσης, που αναπτύσσεται στο εσωτερικό του²³⁶. Οι μελωδικές ενάρξεις υποτάσσουν το αντί και κεντρίζουν το ενδιαφέρον των ακροατών, διότι επιδιώκουν να αποδώσουν με έμφαση το εννοιολογικό περιεχόμενο του πρώτου ποιητικού κώλου του ειρμού, με το οποίο ταυτίζονται. Η έμφαση υποδηλώνεται με τη χρήση ειδικού σημαδιού, όπως είναι το *απόδεσμα* (↗), οι *δύο απόστροφες* ή *σύνδεσμοι* (↘↘) και η *διπλή* (↗↗)²³⁷. Τα σημάδια αυτά έχουν ως ιδιότητα την *αργίαν* της φωνής. Αυτός είναι και ο λόγος, για τον οποίο ο μελωδός τα θέτει στον τελευταίο φθόγγο της μελωδικής έναρξης, που ταυτίζεται συνήθως με την τελευταία συλλαβή του ποιητικού κώλου.

Ακολουθούν ενδεικτικές μελωδικές ενάρξεις του Βαρέος ήχου, οι οποίες συναντώνται σε διάφορα Ειρμολόγια και δομούνται σε μία ή δύο μελωδικές περιοχές:

1. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στη Χαμηλή μελωδική περιοχή Πα-Γα = D-F

				
I-	σχύς	κρα-	ται-	ά ²³⁸
FE	DEF	F	F	F

Χφ. G, φ. 227r.

²³⁶ Για τις μελωδικές φράσεις, βλ. παρακάτω, σ. 268.
²³⁷ Βλ. παρακάτω σχετικά παραδείγματα στους πίνακες 42, 43, 44, αντίστοιχα. Ειδικότερα για τα σημάδια αυτά, βλ. ALEXANDRU M., *Studie über die 'Grossen Zeichen'*, τόμ. I, σ. 97, 113, 116 αντίστοιχα.
²³⁸ Σε ορισμένα μελωδικά παραδείγματα, που ακολουθούν και σχετίζονται με τον προσδιορισμό των μελωδικών περιοχών, κρίναμε σκόπιμο, όπου αναγράφεται το ποιητικό κείμενο, να τονίσουμε τις λέξεις - μονοτονικά - έτσι ώστε να καταστεί σαφής ο ρόλος του τονισμού του ποιητικού κειμένου. Ο τονισμός του ποιητικού κειμένου είναι καταλυτικός στη διαμόρφωση της μελωδικής γραμμής και

2. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στη **Μέση 1** μελωδική περιοχή Γα-Δι = F-G

/	˘	˘	—	—
Φώς	το	εκ	φω-	τός
G	F	E	F	G

Χφ. G, φ. 225v.

3. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη επίσης στη **Μέση 1** μελωδική περιοχή.

—	˘˘	˘˘
Του	πλή-	θους
F	FG	F

Χφ. Si1, φ. 154v

4. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στις μελωδικές περιοχές **Μέση 1** και **Χαμηλή**.

Μελωδικές περιοχές							
Γα-Δι = F-G				Πα-Γα = D-F			
/-----/ /-----/							
˘˘˘	˘˘	˘˘	/	˘	˘	˘˘	˘˘
Κα-	τα-	νο-	ών	ο	προ-	φή-	της
EF	G	FE	F	E	D	FE	F

Χφ. G, φ. 214r.

Η τελευταία αυτή μελωδική έναρξη είναι η πλέον συνηθισμένη. Αποτελεί την τυπική μελωδική έναρξη του Βαρέος ήχου.

ειδικότερα της μελωδικής περιοχής, από τη στιγμή που αντιστοιχεί, όπως προαναφέρθηκε, στον τονικό της φθόγγο.

5. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στις μελωδικές περιοχές **Μέση 1** και **Μέση 2**.

Μελωδικές περιοχές

Γα-Δι = F-G Δι-Κε = G-a

/-----/ /-----/

Κά- μι- νον παί- δες

F E F **Ga** **a**

Χφ. **G**, φ. 208v.

6. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στις μελωδικές περιοχές **Μέση** και **Χαμηλή**.

Μελωδικές περιοχές

Γα-Κε = F-a Πα-Γα = D-F

/-----/ /-----/

Νυξ α- φεγ- γής τοις α- πί- στοις Χρι- στέ

F E F **a** G E FE D FE F

Χφ. **Y**, φ. 78r

7. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στις μελωδικές περιοχές **Μέση 1** και **Μέση**.

Μελωδικές περιοχές

Γα-Δι = F-G Γα-Κε = F-a

/-----/ /-----/

Ά- φλε- κτος πυ- ρί

G F E F **a**

Χφ. **Si3**, φ. 113r.

8. Μελωδική έναρξη διαρθρωμένη στις μελωδικές περιοχές **Χαμηλή** και **Μέση**.

Μελωδικές περιοχές						
Πα-Γα = D-F			Γα-Κε = F-a			
/-----/			/-----/			
						
Ά-	σω-	μεν	τω	Κυ-	ρί-	ω
F	E	F	a	G	a	F

Χφ. V, φ. 95v.

* * *

Οι τρεις πίνακες που ακολουθούν (42, 43, 44) περιέχουν τη μελωδική έναρξη τριών ειρμών του Βαρέος ήχου. Στις πρώτες στήλες αναγράφεται η βραχυγραφία του χειρογράφου, το φύλλο στο οποίο περιέχεται ο ειρμός και η μαρτυρία (όταν αυτή αναγράφεται στο χφ.). Η σειρά των χφφ. προσδιορίστηκε με γνώμονα το στάδιο της σημειογραφίας τους²³⁹.

Επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στην τελευταία συλλαβή του πρώτου ποιητικού κώλου των τριών ειρμών, διαπιστώνουμε ότι αυτή επενδύεται με το *απόδερμα*, τις *δύο αποστρόφους* και τη *διπλή αντίστοιχα*. Είναι αξιοσημείωτο ότι τα σημάδια αυτά εμφανίζονται με ελάχιστες εξαιρέσεις, στην ίδια θέση σε ολόκληρη σχεδόν την ειρμολογική παράδοση.

Οι αγκύλες [] δηλώνουν ότι το ποιητικό κείμενο του ειρμού ή μέρος του, δεν περιέχεται στο χειρόγραφο.

²³⁹ Βλ. παρακάτω, σ. 305-306.

Πίνακας 42

Ειρμός: Τὸν ὄντως ὄντα Θεόν, J.R. 2483

Χφ.	φ.	Μαρτ.	Μελωδική έναρξη						
L	241r		"/		ο	✓	ο	Θω̃	
P	181r		ο	ο/		✓			ο
E	92v		ο	"/	ο	✓	ο	ω̃	
S	167r		✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Si									—
Pa	179v		✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Ga	212r		✓	"/	ο	✓	ο	ω̃	
O	178r		✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	ο
La	73r		✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	ο
H	115r	"/	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
G	209r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Si3	113v	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Sa	188r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Si1	146v	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Si2	80v	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
D									—
Y									—
Ca	102r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Pb	123r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Q	78v	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
V	101r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
Pc	153r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
H-2	107r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
H-4	118r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	
F	105r	ω̃	✓	ο/	ο	✓	ο	ω̃	

Τονον-ω-ταΘε-ον

Πίνακας 43

Ειρμός: Κάμινον παιδες, J.R. 2482

Χφ.	φ.	Μαρτ.	Μελωδική έναρξη				
L	141r		/		⌒	↷	
P							
E	92v		/		⌒	↷	⌒
S	167r		↷	⌒	—	—	⌒
Si	133r		↷	⌒	—	—	⌒
Pa	179r		↷	⌒	—	↷	⌒
Ga							
O	177v		⌒	⌒	—	↷	⌒
La	72v		⌒	⌒	⌒	—	⌒
H	115r	↷	↷	⌒	—	—	⌒
G	208v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Si3	111v	↷	↷	⌒	—	—	⌒
Sa	185r	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Si1	146v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Si2	80v	↷	↷	⌒	⌒	↷	↷
D	26r	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Y	78v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Ca	96r	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Pb	113v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Q	78v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
V	100v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
Pc	152v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
H-2	107r	↷	↷	⌒	—	↷	↷
H-4	110v	↷	↷	⌒	—	↷	↷
F	104r	↷	↷	⌒	—	↷	↷

Κα- μι- νον παι- δες

Τυπικές μελωδικές καταλήξεις

Οι καταλήξεις είναι μελωδικές κινήσεις, οι οποίες βρίσκονται στον αντίποδα της μελωδικής έναρξης. Προσδιορίζονται όταν η μελωδική κίνηση οδηγείται σε μια σύντομη ή εκτενέστερη στάση. Ανάλογα με τη θέση τους στον ειρμό συναντώνται είτε στο εσωτερικό του - *εντελείς* - είτε στο τέλος του - *τελικές*.

Οι *τυπικές* καταλήξεις του Βαρέος ήχου είναι καθορισμένες σύντομες μελωδικές γραμμές φορμουλαϊκού χαρακτήρα – *θέσεις*. Διακρίνονται τόσο από το χαρακτηριστικό μελωδικό τους σχηματισμό, ο οποίος αποτελεί και διακριτικό στοιχείο του ήχου, όσο και από τις μεγάλες χρονικές αξίες των τελευταίων φθόγγων τους – *άργιες* - που προσδιορίζονται συνήθως από τη *διπλή*. Οι *τυπικές* καταλήξεις είναι εκείνες, που προσδίδουν την αίσθηση του τέλους σε μια μελωδική ενότητα, η οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, ταυτίζεται με τη νοηματική ενότητα του ποιητικού κειμένου.

Οι *τυπικές* καταλήξεις του Βαρέος ήχου διαρθρώνονται μέσα στο πλαίσιο μιας μελωδικής περιοχής και απαντώνται ως *εντελείς* αλλά κυρίως ως *τελικές* κατάληξεις των ειρμών.

Οι *τυπικές* καταληκτικές *θέσεις* δομούνται στις ακόλουθες μελωδικές περιοχές:

α) **Μέση** Γα-Κε = F-a με τελικό φθόγγο το Γα - F·

β) **Μέση 1** Γα-Δι = F-G με τελικό φθόγγο το Γα - F·

γ) **Μέση 2** Δι-Κε = G-a με τελικό φθόγγο το Δι - G.

Όταν οι καταλήξεις σχηματίζονται στη **Μέση** και στη **Μέση 1** μελωδική περιοχή είναι τόσο *εντελείς* όσο και *τελικές*, ενώ είναι αποκλειστικά *εντελείς*, όταν σχηματίζονται στη **Μέση 2** μελωδική περιοχή.

Η μορφή της *τυπικής* κατάληξης καθορίζονταν από το μελωδό, αφού λάμβανε υπόψη τον τονισμό του ποιητικού κώλου. Είναι η θέση των δύο τονιζόμενων συλλαβών του ποιητικού κώλου, που προσδιορίζει τη μορφή της *τυπικής* κατάληξης. Ο προσδιορισμός σχετίζεται άμεσα, τόσο με το αν ο τελευταίος τονισμός του ποιητικού κώλου αντιστοιχεί στην προπαραλήγουσα ή στην παραλήγουσα, όσο και με το πόσες άτονες συλλαβές παρεμβάλλονται μεταξύ των δύο τονιζόμενων συλλαβών του ποιητικού κώλου.

Ακολουθούν παραδείγματα καταληκτικών τυπικών θέσεων της **Μέσης** μελωδικής περιοχής Γα-Κε = F-a με τελικό φθόγγο τον Γα – F. Σε αυτή τη μελωδική περιοχή δομούνται 5 είδη τυπικών καταλήξεων, των οποίων η τονισμένη συλλαβή αντιστοιχεί τόσο στην προπαραλήγουσα όσο και στην παραλήγουσα:

1.

(EF) ²⁴⁰	G	ah	cG	a	GF	F
x	/	x	x	/	x	x ²⁴¹
1	2	3	4	5	6	7

Η θέση αυτή αποτελεί τη χαρακτηριστική τυπική κατάληξη του Βαρέος ήχου, όπως άλλωστε και του Τρίτου ήχου²⁴² και απαντάται στο μεγαλύτερο μέρος των Ειρμολογίων, δηλαδή σε 15 από τα 25: S, H, G, Y, D, Si1, Si2, Si3, Ca, Pb, H-4, F, V, Pc, H. Συναντάται για πρώτη φορά στο Ειρμολόγιο S, με μεσοβυζαντινή σημειογραφία. Στο Ειρμολόγιο Si2 συναντάται η ίδια καταληκτική θέση με ένα νεωτεριστικό στοιχείο: Την παρεμβολή του αντικενώματος ανάμεσα στις αποστρόφους (συλλαβή 5):

1α.

G	ah	cG	a	GF	F
/	x	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6

Η καταληκτική θέση που ακολουθεί και περιέχεται αποκλειστικά στα ομοιομερή Ειρμολόγια H και G, διαφοροποιείται από την προηγούμενη, εξαιτίας της παρεμβολής μιας μόνο άτονης συλλαβής (συλλαβή 3) μεταξύ δύο τονισμένων (συλλαβές 2 και 4). Στις προηγούμενες καταλήξεις παρεμβάλλονται δύο άτονες συλλαβές μεταξύ των δύο τονισμένων:

1β.

²⁴⁰ Η σύντομη μελωδική κίνηση EF είναι απλά μια κλασική προετοιμασία της τυπικής κατάληξης.

²⁴¹ Το σημάδι (/) δηλώνει τονισμένη συλλαβή του ποιητικού κειμένου, ενώ το σημάδι (x) δηλώνει άτονη συλλαβή. Οι αραβικοί αριθμοί αντιστοιχούν στις συλλαβές του ποιητικού κειμένου.

²⁴² Βλ. DODA A., «Considerazioni...», ιδιαίτερα στα μελωδικά παραδείγματα που παραθέτει ο ερευνητής, όπως: Παραδείγματα 2, 4, 5, καθώς και εκείνα της σελίδας 62.

(EF)	G	cG	a	GF	F
x	/	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6

Ακολουθεί μια διαφοροποιημένη μορφή της προηγούμενης καταληκτικής θέσης 1α, η οποία συναντάται στο Ειρμολόγιο Si3:

1γ.

a	a	hcG	a	cG	a	GF	F
x	x	/	x	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6	7	8

Στη θέση αυτή διατηρούνται ορισμένα βασικά σημειογραφικά χαρακτηριστικά της 1α, που επενδύουν τις συλλαβές 3, 4, 5, 6. Επισημαίνονται όμως ελάχιστες διαφοροποιήσεις:

- α) Η συμπλοκή των σημαδιών, που αντιστοιχεί στη συλλαβή 5, της 1γ, όπου σημειώνεται το *κέντημα* αντί το *ολίγον* της 1α, συλλαβή 3.
- β) Στη συμπλοκή, που αντιστοιχεί στη συλλαβή 6, της 1γ, όπου σημειώνεται το *κράτημα* με *ολίγον* αντί *ολίγον* με *διπλή* της 1α, συλλαβή 4.

Η ακόλουθη καταληκτική θέση περιέχεται στα Ειρμολόγια G, D, Si1, Si2, H-4:

1δ.

(a	h	G)	a	a	GF	F
x	/	x	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6	7

Παρατηρούμε στην 1δ ότι οι τρεις τελευταίες συλλαβές 5, 6, 7 επενδύονται βασικά από τα ίδια σημάδια, με τα οποία επενδύονται οι συλλαβές 6, 7, 8 της 1γ. Οι μόνες σημειογραφικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στις συλλαβές 5 και 6 της 1δ και 6, 7 της 1γ. Η συλλαβή 5 της 1δ, επενδύεται με *κράτημα* και *ίσον* αντί *κρατήματος* με *ολίγον* της συλλαβής 6 της 1γ. Στη συλλαβή 6 της 1δ δεν παρεμβάλλεται το *αντικένωμα* ανάμεσα στις *αποστρόφους*, όπως παρατηρείται στη συλλαβή 7 της 1γ.

Οι προηγούμενες καταληκτικές θέσεις, παρόλες τις μικροδιαφορές που τις χαρακτηρίζουν, αποτελούν μια συναφή ομάδα.

Οι ακόλουθες τέσσερις όμως, αν και διαμορφώνονται στην ίδια μελωδική περιοχή, είναι διαφορετικές μεταξύ τους. Αναγράφονται κυρίως στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια και ορισμένες, όπως οι 2, 3 και 6, καταδεικνύουν νεωτεριστικές σημειογραφικές τάσεις, οι οποίες επικεντρώνονται στην προτελευταία συλλαβή τους.

Η ακόλουθη καταληκτική θέση αναγράφεται στα Ειρμολόγια **Y, D, Si1, Ca, Pb, Sa, V, Pc**:

2.

G	a	a	a	FGE	F
/	x	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6

Χαρακτηριστικό νεωτεριστικό στοιχείο της ακόλουθης καταληκτικής θέσης, η οποία συναντάται συχνά στα Ειρμολόγια **D** και **H-4**, αποτελεί το *τρομικό*²⁴³, που επενδύει πάντα την προτελευταία συλλαβή του ποιητικού κειμένου:

3.

(a	hG)	a	a	a	FGFE	F
x	/	x	x	/	x	x
1	2	3	4	5	6	7

Όταν ο τελευταίος τονισμός του ποιητικού κώλου αντιστοιχεί στην παραλήγουσα, τότε σχηματίζονται δύο *τυπικές* καταλήξεις, οι οποίες διακρίνονται από τα κοινά σημάδια, τα οποία επενδύουν τις δύο τελευταίες συλλαβές τους.

²⁴³ Άφωνο σημάδι της Βυζαντινής μουσικής του παλαιού συστήματος. Για τα άφωνα σημάδια βλ. ΨΑΧΟΣ Κωνσταντίνος, *Η παρασημαντική της βυζαντινής μουσικής*, Διόνυσος, Αθήνα 1978², σ. 124-128. WELLESZ E., *A History*, σ. 294-300. ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Η εξήγηση της παλαιάς βυζαντινής σημειογραφίας*, IBM, Μελέται 2, Αθήνα 1978, σ. 59-113. ALEXANDRU M., *Studie über die 'Grossen Zeichen'*, τόμ. I, σ. 183-185, τόμ. II, σ. 70.

Η απλή και σχετικά σπάνια καταληκτική *θέση* που ακολουθεί αναγράφεται στα Ειρμολόγια **G, Y, Si1, H-2, Si3**:

4.

				
a	a	G	F	F
/	x	x	/	x
1	2	3	4	5

Σε αντίθεση με την προηγούμενη καταληκτική *θέση*, που απαντάται σπάνια, η ακόλουθη εμφανίζεται συχνά στα Ειρμολόγια **G, Y, D, Ca**:

5.

					
(a	a)	G	aG	F	F
x	/	x	x	/	x
1	2	3	4	5	6

Στη μελωδική περιοχή **Μέση 1** σχηματίζονται οι δύο παρακάτω *τυπικές* καταλήξεις με τελικό φθόγγο το Γα - F και τελευταίο τονισμό στην παραλήγουσα και προπαραλήγουσα αντίστοιχα. Η πρώτη απαντάται στα Ειρμολόγια **Sa, V**:

6.

				
h	G	G	FGE	F
/	x	x	/	x
1	2	3	4	5

Η ακόλουθη απαντάται στα Ειρμολόγια **G, Y, Si1, Ca, H-2, V**:

7.

				
D	FE	FG	F	F
x	x	/	x	x
1	2	3	4	5

Η *τυπική* αυτή κατάληξη εμφανίζεται στα ίδια Ειρμολόγια με αρχικό φθόγγο τον Νη αντί τον Πα.

7α.

C	FE	FG	F	F
x	x	/	x	x
1	2	3	4	5

Ακολουθεί η μόνη καταληκτική *θέση*, η οποία είναι αποκλειστικά *εντελής* και εμφανίζεται στα Ειρμολόγια **G, Ca**. Διαρθρώνεται στη μελωδική περιοχή Δι-Κε = G-a με τελικό φθόγγο Δι-G. Ο κύριος τονισμός της αντιστοιχεί στην προπαραλήγουσα.

8.

EF	a	G	G
x	/	x	x
1	2	3	4

Η καταληκτική αυτή *θέση* εισάγεται συνήθως με τη βηματική κίνηση EF, όπως και οι *τυπικές* καταλήξεις 1, 1β. Τα δύο τελευταία σημάδια της *θέσης* συνοδεύονται από τη *διπλή*, δίνοντας έτσι έμφαση στην εννοιολογική σημασία της λέξης που επενδύουν. Κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της καταληκτικής αυτής *θέσης* είναι το ότι μένει μετέωρη στο φθόγγο Δι-G, αντί να καταλήξει στο βασικό φθόγγο του ήχου Γα-F. Προφανώς, εσκεμμένα ο μελωδός επινόησε και τοποθέτησε την καταληκτική αυτή *θέση* αμέσως πριν τα δύο καταληκτήρια ποιητικά κώλα του ειρμού, που ενίοτε αντιστοιχούν σε *εφύμνιον*. Ίσως ο μελωδός να επεδίωκε με τον τρόπο αυτό, να προσδώσει μεγαλύτερη μελωδική και εννοιολογική έμφαση στο καταληκτήριο ποιητικό κώλον του ειρμού. Πράγματι, η *τυπική* αυτή κατάληξη από τη στιγμή που συμπίπτει με το πέρας της προτελευταίας πρότασης του ειρμού και μένει μετέωρη στον φθόγγο Δι-G, δημιουργεί μια ανολοκλήρωτη μελωδική και νοηματική αίσθηση. Είναι η επόμενη μελωδική γραμμή, που επενδύει τα καταληκτήρια ποιητικά κώλα ή το *εφύμνιον* και δημιουργεί την αίσθηση της μελωδικής και νοηματικής ολοκλήρωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η τελευταία μελωδική γραμμή δομείται συνήθως από τη χαρακτηριστική *τυπική* κατάληξη 1 του ήχου.

Ακολουθούν σχετικά παραδείγματα:

Ειρμός: Πόντω ἐκάλυψε, χφ. Cryptensis E.γ.II. (G), φ. 213v.

α)

[...]	τη	κρα-	ται-	α	δυ-	να-	μει	Χρι-	στος
	a	a	a	a	EF	a	G	G	G

α-	σω-	μεν	αυ-	τω	ο-	τι	δε-	δο-	ξασ-	ται.
a	a	a	a	h	G	ah	cG	a	GF	F

Ειρμός: Ὁ πατρικὸνς κόλπονς, χφ. G, φ. 208r.

β)

[...]	της	οι-	κο-	νο-	μι-	ας	σου
	a	a	GF	EF	a	G	G

και	ε-	δο-	ξα-	σα	σε	φι-	λαν-	θρω-	πε
a	a	a	EF	G	ah	cG	a	GF	F

Θα πρέπει να αναφέρουμε στο σημείο αυτό ότι κατά τη διάρκεια της μελωδικής ανάλυσης του Ειρμολογίου G, εντοπίσαμε μελωδικές γραμμές, που ενώ συγκροτούν τις τυπικές καταλήξεις του Βαρέος ήχου, επενδύουν το αρχικό ποιητικό κώλον του ειρμού. Είναι πιθανόν ο μελωδός με τον τρόπο αυτό, να ήθελε να απομονώσει την εννοιολογική σημασία της ποιητικής έναρξης.

Παραδείγματα:

Τυπική κατάληξη 1

1.									
	Γα-	στηρ	ο-	λο-	φω-	ι-	ου	θη-	ρος ²⁴⁴
	a	h	G	ah	cG	a	G	F	F
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Τυπική κατάληξη 5

2.												
	Σε	την	α-	χρα-	ντον	μη-	τε-	ρα	και	Παρ-	θε-	νον ²⁴⁵
	G	FE	F	E	D	C	F	a	G	aG	F	F
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Τυπική κατάληξη 7α

3.						
	Την	εκ-	κλη-	σι-	αν	σου ²⁴⁶
	F	C	FE	FG	F	F
	1	2	3	4	5	6

²⁴⁴ φ. 229ν. Οι συλλαβές (3-9) επενδύονται με την τυπική κατάληξη 1.

²⁴⁵ φ. 210ν. Οι συλλαβές (9-12) επενδύονται με την τυπική κατάληξη 5.

²⁴⁶ φ. 217ν. Οι συλλαβές (2-6) επενδύονται με την τυπική κατάληξη 7α.

Συνοπτικός πίνακας των τυπικών καταλήξεων
του Βαρέος ήχου

Είδος	Μορφή τυπικών καταλήξεων	Μελωδική περιοχή
1	<div><div> (EF)</div><div> G</div><div> ah</div><div> cG</div><div> a</div><div> GF</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
1α	<div><div> G</div><div> ah</div><div> cG</div><div> a</div><div> GF</div><div> F</div></div> <div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
1β	<div><div> (EF)</div><div> G</div><div> cG</div><div> a</div><div> GF</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
1γ	<div><div> (a a hc)G</div><div> a</div><div> cG</div><div> a</div><div> GF</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
1δ	<div><div> (a h G)</div><div> a</div><div> a</div><div> GF</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
2	<div><div> G</div><div> a</div><div> a</div><div> a</div><div> FGE</div><div> F</div></div> <div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
3	<div><div> (a hcG)</div><div> a</div><div> a</div><div> a</div><div> FGFE</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση
4	<div><div> a</div><div> a</div><div> G</div><div> F</div><div> F</div></div> <div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div></div>	Μέση
5	<div><div> (a a)</div><div> G</div><div> aG</div><div> F</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div></div>	Μέση
6	<div><div> (h)</div><div> G</div><div> G</div><div> FGE</div><div> F</div></div> <div><div>/</div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div></div>	Μέση 1
7	<div><div> D</div><div> FE</div><div> FG</div><div> F</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση 1
7α	<div><div> C</div><div> FE</div><div> FG</div><div> F</div><div> F</div></div> <div><div>x</div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	
8	<div><div> EF</div><div> a</div><div> G</div><div> G</div></div> <div><div>x</div><div>/</div><div>x</div><div>x</div></div>	Μέση 2

Μελωδικές φράσεις

Έχει διαπιστωθεί και τεκμηριωθεί η άποψη, αρχικά από τον Alberto Doda και στη συνέχεια από τον Ιωάννη Παπαθανασίου, ότι το βυζαντινό μέλος που επενδύει το ποιητικό κείμενο ειρμών και στιχηρών, είναι έτσι δομημένο ώστε να διαρθρώνει μελωδικές φράσεις άρρηκτα συνδεδεμένες με αυτό²⁴⁷. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν έπειτα από την ανάλυση των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου, μας οδηγούν στο να συγκλίνουμε με τις παραπάνω απόψεις των δύο ερευνητών. Πράγματι, και στο Βαρύ ήχο διακρίναμε μελωδικές φράσεις που έχουν ως δομικό τους στοιχείο τις διαφορετικές μελωδικές περιοχές, μέσα στις οποίες ελίσσεται το μέλος. Με το πέρασμά της η μελωδία από τη μία μελωδική περιοχή στην άλλη, ψηλότερη ή χαμηλότερη, δημιουργεί μελωδικές φράσεις. Οι μελωδικές φράσεις σχηματίζονται από την αλληλουχία των μελωδικών περιοχών, δηλαδή από το πέρασμα της μελωδίας από τη μια μελωδική περιοχή στην άλλη, άμεσα ψηλότερη ή χαμηλότερη. Οι μελωδικές φράσεις στοιχειοθετούνται από τρία συστατικά στοιχεία που δηλώνουν την αρχή, τη μέση και το τέλος τους. Τα στοιχεία αυτά είναι αντίστοιχα η μελωδική έναρξη, το κεντρικό μέρος και η κατάληξη.

Μελωδική έναρξη: Όπως προαναφέρθηκε²⁴⁸, η μελωδική έναρξη αποτελεί το αρχικό μελωδικό τμήμα του ειρμού ή της μελωδικής φράσης. Διαρθρώνεται σε μία ή δύο μελωδικές περιοχές. Διαπιστώσαμε όμως, ότι ένας σημαντικός αριθμός μελωδικών φράσεων στερείται μελωδικής έναρξης. Από το γεγονός αυτό συμπεραίνουμε ότι η μελωδική έναρξη αποτελεί ένα δευτερεύον συστατικό στοιχείο της μελωδικής φράσης. Αυτό σημαίνει ότι μια μελωδική φράση μπορεί να στερείται μελωδικής έναρξης, δεν μπορεί όμως να στερείται έστω και ένα από τα βασικά συστατικά στοιχεία που την προσδιορίζουν, δηλαδή το κεντρικό μέρος ή την κατάληξη.

²⁴⁷ Βλ. DODA A., «Considerazioni...», σ. 50-51. Βλ. επίσης PAPATHANASSIOU I., «An “Abridged” analysis », σ. 2.

²⁴⁸ Βλ. σ. 252.

Κεντρικό μέρος: Είναι το κεντρικό τμήμα της φράσης, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το μέλος. Η μελωδική ανάπτυξη, άλλοτε σύντομη άλλοτε εκτενής, διαρθρώνεται σε μία, δύο και σπάνια τρεις μελωδικές περιοχές, οι οποίες είναι υψηλότερες σε σχέση με εκείνη ή εκείνες της μελωδικής έναρξης. Όταν το κεντρικό μέρος της μελωδικής φράσης διαρθρώνεται σε μια μόνο μελωδική περιοχή, αυτή είναι: η **Μέση** Γα-Κε = F-a, ή η **Μέση 1** Γα-Δι = F-G, ή η **Οξεία** Κε-Νη' = a-c. Όταν το κεντρικό μέρος της μελωδικής φράσης διαρθρώνεται σε δύο μελωδικές περιοχές, αυτές είναι:

- α) Η **Μέση** Γα-Κε = F-a και η **Χαμηλή** Πα-Γα = D-F
- β) Η **Μέση** Γα-Κε = F-a και η **Μέση 1** Γα-Δι = F-G
- γ) Η **Οξεία** Κε-Νη' ή Πα' = a-c ή d και η **Μέση** Γα-Κε = F-a
- δ) Η **Οξεία** Κε-Νη' = a-c και η **Μέση 2** Δι-Κε = G-a
- δ) Η **Οξύτατη** Νη'-Πα' = c-d και η **Οξεία** Κε-Νη' = a-c

Τέλος, όταν το κεντρικό μέρος της μελωδικής φράσης διαρθρώνεται σε τρεις μελωδικές περιοχές, αυτές είναι: η **Οξύτατη**: Νη'-Πα' = c-d, η **Οξεία**: Κε-Νη' = a-c και η **Μέση**: Γα-Κε = F-a.

Κατάληξη: Η κατάληξη, όπως προαναφέρθηκε, είναι μια μελωδική κίνηση η οποία βρίσκεται στον αντίποδα της μελωδικής έναρξης. Σχετίζεται άμεσα με το κεντρικό μέρος του ειρμού και διακρίνεται σε απλή και τυπική²⁴⁹.

Χρησιμοποιούμε τον όρο απλή για την κατάληξη η οποία προσδιορίζεται από την κίνηση του μέλους, η οποία διαπερνώντας το κεντρικό μέρος της φράσης, εισέρχεται στην αμέσως χαμηλότερη μελωδική περιοχή πριν από τον τονικό της φθόγγο. Συναντώνται όμως σπάνια, περιπτώσεις, όπου η απλή κατάληξη σχηματίζεται στην ίδια μελωδική περιοχή, στην οποία διαρθρώνεται το κεντρικό μέρος της φράσης. Η επιβεβαίωση της απλής κατάληξης προκύπτει τόσο από τη σχέση της με το ποιητικό κείμενο - συναντάται συνήθως στο τέλος του στίχου ή ημιστίχου ειρμού - όσο και από τα προσδιοριστικά σημάδια, όπως το κλάσμα ή τζάκισμα και τις δύο αποστροφους, που δηλώνουν αργία της φωνής. Αυτά τα σημάδια θέτονταν από το μελωδό κυρίως στην προτελευταία και τελευταία

²⁴⁹ Για τις τυπικές καταλήξεις του ήχου έγινε λόγος παραπάνω, βλ. σ. 259.

συλλαβή αντίστοιχα του στίχου ή ημιστιχίου του ειρμού. Οι απλές κατάληξεις απαντώνται αποκλειστικά ως ατελείς ή εντελείς και σχηματίζονται σε τέσσερεις διαφορετικές μελωδικές περιοχές: **Χαμηλή:** Πα-Γα = D-F, **Μέση 1:** Γα-Δι = F-G, **Μέση 2:** Δι-Κε = G-a και **Μέση:** Γα-Κε = F-a.

Η τυπική κατάληξη του ήχου διαρθρώνεται στην ίδια ή στην αμέσως χαμηλότερη μελωδική περιοχή από εκείνη του *κεντρικού μέρους* της μελωδικής φράσης.

Στο ρεπερτόριο του Βαρέος ήχου διαπιστώσαμε ότι υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός μελωδικών φράσεων που στερούνται *μελωδικής έναρξης*, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αλλοιώνεται ο χαρακτήρας τους. Από την παρατήρηση αυτή προκύπτει ότι, για να μπορεί μια μελωδική γραμμή να χαρακτηριστεί μελωδική φράση, θα πρέπει απαραίτητα να στοιχειοθετείται τουλάχιστον από το *κεντρικό μέρος* και την *κατάληξη*. Με γνώμονα τα δύο αυτά βασικά προσδιοριστικά στοιχεία της μελωδικής φράσης και τον αριθμό των μελωδικών περιοχών, όπου διαρθρώνεται το *κεντρικό μέρος* της, καθορίσαμε τρία βασικά είδη μελωδικών φράσεων. Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη μελωδική ή τις μελωδικές περιοχές όπου διαρθρώνεται το *κεντρικό μέρος* της φράσης, καθώς επίσης και τη μελωδική περιοχή μέσα στην οποία διαρθρώνεται η *απλή* ή η *τυπική* κατάληξής της, διαχωρίσαμε το κάθε είδος μελωδικής φράσης σε επιμέρους τύπους. Συνολικά στο Βαρύ ήχο διακρίναμε 16 επιμέρους τύπους μελωδικών φράσεων. Τα είδη, οι επιμέρους τύποι των μελωδικών φράσεων, οι μελωδικές περιοχές, όπου διαρθρώνεται το *κεντρικό μέρος* και η *κατάληξή* τους, καθώς επίσης η μελωδική τους έκταση και το μελωδικό διάστημα που σχηματίζεται, φαίνονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα.

**Συνοπτικός πίνακας των τύπων
των μελωδικών φράσεων του Βαρέος ήχου**

A/A	Τύπος Μελωδικής φράσης	Μελωδικές περιοχές Κεντρικού μέρους (Κ.Μ.)	Μελωδική περιοχή κατάληξης	Εκταση	Διάστημα
1.	A	Μέση F-a	Μέση F-a	F-c	5 ^η
2.	A1	Μέση F-a	Μέση 1 F-G	D-G	4 ^{ης}
3.	B	Μέση F-a	Χαμηλή D-F	E-a	4 ^{ης}
4.	B1	Μέση 1 F-G	Χαμηλή D-F	D-G	4 ^{ης}
5.	Γ	Οξεία a-c	Μέση F-a	E-c	6 ^{ης}
6.	Γ1	Οξεία a-c	Μέση 2 G-a	E-c	6 ^{ης}
7.	Δ	Μέση F-a Χαμηλή D-F	Μέση 1 F-G	E-c	6 ^{ης}
8.	E	Μέση F-a Μέση 1 F-G	Μέση F-a	D-a	5 ^{ης}
9.	E1	Μέση 1 F-G Χαμηλή D-F	Μέση F-a	D-c	7 ^{ης}
10.	Στ	Οξεία a-c Μέση F-a	Μέση F-a	E-c	6 ^{ης}
11.	Στ1	Οξεία a-c Μέση F-a	Μέση 1 F-G	E-c	6 ^{ης}
12.	Στ2	Οξεία a-c (d) Μέση F-a	Μέση 2 G-a	E-c	6 ^{ης}
13.	Στ3	Οξεία a-c Μέση F-a	Χαμηλή D-F	D-c	7 ^{ης}
14.	Z	Οξεία a-c Μέση 2 G-a	Μέση F-a	E-c	6 ^{ης}

15.	Η	Οξύτατη c-d Οξεία a-c	Μέση F-a	F-d	6 ^{ης}
16.	Θ	Οξύτατη c-d Οξεία a-c Μέση F-a	Μέση F-a	E-d	6 ^{ης}

Στον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι οι μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου διαρθρώνουν τρία βασικά είδη μελωδικών φράσεων²⁵⁰:

- Το πρώτο είδος περιλαμβάνει τις μελωδικές φράσεις, που το κεντρικό τους μέρος δομείται σε μία μελωδική περιοχή (Α/Α 1 έως 6).
- Το δεύτερο είδος περιλαμβάνει τις μελωδικές φράσεις, που το κεντρικό τους μέρος δομείται σε δύο διαφορετικές μελωδικές περιοχές (Α/Α 7 έως 15).
- Το τρίτο είδος περιλαμβάνει τη μελωδική φράση, που το κεντρικό της μέρος δομείται σε τρεις διαφορετικές μελωδικές περιοχές (Α/Α 16).

Το κάθε είδος μελωδικής φράσης δομείται από διαφορετικές μελωδικές περιοχές στο κεντρικό μέρος και στην κατάληξη²⁵¹. Με γνώμονα το δεδομένο αυτό, διαχωρίσαμε το κάθε είδος φράσης σε επιμέρους τύπους μελωδικών φράσεων.

Στο πρώτο είδος ανήκουν έξι τύποι μελωδικών φράσεων (Α, Α1, Β, Β1, Γ, Γ1). Ο τύπος της μελωδικής φράσης Α1 διαφοροποιείται από τον Α μόνο ως προς τη μελωδική περιοχή, στην οποία σχηματίζεται η κατάληξη.

Ο τύπος της μελωδικής φράσης Β1 διαφοροποιείται από τον τύπο Β μόνο ως προς τη μελωδική περιοχή, στην οποία σχηματίζεται το κεντρικό μέρος.

Ο τύπος της μελωδικής φράσης Γ1 διαφοροποιείται από τον τύπο Γ μόνο ως προς τη μελωδική περιοχή, στην οποία σχηματίζεται η κατάληξη.

Στο δεύτερο είδος ανήκουν εννέα τύποι μελωδικών φράσεων (Δ, Ε, Ε1, Στ, Στ1, Στ2, Στ3, Ζ, Η). Ο τύπος Ε1 διαφοροποιείται από τον Ε μόνο σε μία μελωδική περιοχή του κεντρικού μέρους της μελωδικής φράσης. Οι τύποι Στ1, Στ2, Στ3,

²⁵⁰ Οι δύο έντονες γραμμές διαχωρίζουν τα τρία είδη των μελωδικών φράσεων.

²⁵¹ Εξαίρεση αποτελεί ο τύπος μελωδικής φράσης Α, του οποίου η κατάληξη σχηματίζεται στην ίδια μελωδική περιοχή, όπου σχηματίζεται το κεντρικό μέρος.

διαφοροποιούνται από τον Στ μόνο ως προς τη μελωδική περιοχή, στην οποία σχηματίζεται η κατάληξή τους.

Στο τρίτο είδος ανήκει μόνο ένας τύπος μελωδικής φράσης, ο Θ.

Η έκταση των μελωδικών φράσεων του Βαρέος ήχου ποικίλει:

- οι τύποι Α1, Β, Β1 σχηματίζονται σε διάστημα 4^{ης}
- οι τύποι Α, Ε σχηματίζονται σε διάστημα 5^{ης}
- οι τύποι Γ, Γ1, Δ, Στ, Στ1, Στ2, Ζ, Η, Θ σχηματίζονται σε διάστημα 6^{ης}
- ο τύπος Στ3 σχηματίζεται σε διάστημα 7^{ης}.

Παραδείγματα μελωδικών φράσεων

α) Μελωδικές φράσεις με απλές καταλήξεις

Τύπος μελωδικής φράσης Β1²⁵²

1.	Μ.Ε. Χαμηλή		Κ.Μ. Μέση 1			Α.Κ. Χαμηλή			
	-----/-----		-----/-----						
	δ- ^Λ	ό ^Λ	εκ ^{>}	νυκ- [—]	τός ^ς	ορ- ^ς	θρί- [/]	ζον- ^ς	τες ^ς ²⁵³
	D	F	E	F	G	FE	F	E	D
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Τύπος μελωδικής φράσης Β1

2.

Μ.Ε. Μέση 1

(Συνέχεια)

ο

F

1

σταυ-

F

2

ρώ

G

3

προ-

F

4

ση-

E

5

λω-

F

6

θείς

G

7

²⁵² Όπως προαναφέρθηκε, η κάθε μελωδική φράση αποτελείται από τρία συστατικά στοιχεία: τη μελωδική έναρξη (Μ.Ε.), το κεντρικό μέρος (Κ.Μ.) και την απλή (Α.Κ.) ή την τυπική κατάληξη (Τ.Κ.). Προαναφέρθηκε επίσης, ότι το κάθε συστατικό στοιχείο της μελωδικής φράσης διαρθρώνεται από μία ή περισσότερες μελωδικές περιοχές. Το τμήμα που εσωκλείεται ανάμεσα σε δύο καθέτους, που διακόπτουν την οριζόντια διακεκομμένη γραμμή, η οποία συνοδεύει παράλληλα τη μελωδική κίνηση, προσδιορίζει τα όρια της κάθε μελωδικής περιοχής. Η ονομασία της κάθε μελωδικής περιοχής σημειώνεται πάνω από την οριζόντια διακεκομμένη γραμμή.

²⁵³ Βλ. χφ. G, ειρμό 'Η δεόσος ή παρὰ σοῦ, J.R. 2521, φ. 219r.

Κ.Μ. Μέση 1				Α.Κ. Χαμηλή			
-----/-----							
⤿	⤿	—	/	⤿	⤿	⤿	⤿⤿ ²⁵⁴
και	εν	μνη-	μεί-	ω	οι-	κή-	σας
F	E	F	G	F	E	FE	D
8	9	10	11	12	13	14	15

β) Μελωδικές φράσεις με τυπικές καταλήξεις

Τύπος μελωδικής φράσης Γ

1.	Μ.Ε. Μέση 2			Κ.Μ. Οξεία			Τ.Κ. 1 Μέση				
	-----/-----			-----/-----							
	—	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	—	—	ῶ	ῶ	ῶ
	δι-	ό	βο-	ώ-	μεν	δό-	ξα	τη	δυ-	νά-	μει σου ²⁵⁵
	a	a	G	c	a	h	G	a	a	a	FGE F
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 12

Τύπος μελωδικής φράσης Γ

2.

Κ.Μ. Οξεία					Τ.Κ. 1 Μέση						
-----/-----											
ι	ο	μ	λ	γ	α	σ	στε	ρ	ω	σον	
της	ο-	μο-	λο-	γί-	ας	σου	στε-	ρέ-	ω-	σον ²⁵⁶	
a	a	a	a	hc	G	ah	cG	a	GF	F	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

Σε πολλές περιπτώσεις, συνήθως στο εσωτερικό του ειρμού, μια μελωδική φράση με απλή κατάληξη ακολουθείται από κάποια τυπική κατάληξη του ήχου. Ο μελωδός με τον τρόπο αυτό προσδίδει την αίσθηση της μελωδικής ολοκλήρωσης που ταυτίζεται και με τη νοηματική ολοκλήρωση του ποιητικού κειμένου:

²⁵⁴ Βλ. χφ. G, ειρμό Ἰδετε ἴδετε, J.R. 2757, φ. 234r.
²⁵⁵ Βλ. χφ. Σινά 1256 (SII), ειρμό Ἀκήκοα τὴν ἀκοήν σου, J.R. 2487, φ. 247v.
²⁵⁶ Βλ. χφ. G, ειρμό Ὁ κατ' ἀρχάς, J.R. 2477, φ. 208r.

Τύπος μελωδικής φράσης Α

Κ.Μ. Μέση			Α.Κ. Μέση (Συνέχεια)			
-----/-----						
η	πρίν	ευ-	δι-	ά-	χρ-	τος
a	ah	G	a	a	G	FE
1	2	3	4	5	6	7

T.K. 1 Μέση

-----/-----							
υ-	δά-	των	φύ-	σις	Κύ-	ρι-	ε ²⁵⁷
D	F	F	ah	cG	a	GF	F
8	9	10	11	12	13	14	15

²⁵⁷ Βλ. χφ. G ειρμό *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*, J.R. 2476, φ. 207ν. Η διαφορετική προετοιμασία της τυπικής κατάληξης, που αντιστοιχεί στους φθόγγους D-F-F (συλλαβές 8, 9, 10), δεν αλλοιώνει τη φυσιογνωμία της.

Μορφολογική ανάλυση των ειρμών

Με γνώμονα τις μελωδικές περιοχές, οι οποίες αποτελούν το βασικό δομικό στοιχείο των ειρμών, προβήκαμε στη μορφολογική ανάλυση του συνόλου των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου, για την αναγραφή των οποίων χρησιμοποιήθηκε η πλήρως εξελιγμένη μεσοβυζαντινή σημειογραφία. Από τους αναλυμένους ειρμούς επιλέξαμε δέκα που περιέχονται στο Ειρμολόγιο G²⁵⁸. Πρόκειται για ειρμούς, που περιέχουν τα κύρια χαρακτηριστικά των μελωδικών γραμμών του συνολικού ειρμολογικού ρεπερτορίου. Οι οκτώ πρώτοι ειρμοί ανήκουν στον Κανόνα του Κοσμά του Μελωδού, που ψάλλεται στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία, την Κυριακή της Πεντηκοστής²⁵⁹, σύμφωνα με τον εορτολογικό κύκλο της. *Incipit* αναλυμένων ειρμών:

1. Πόντω ἐκάλυψεν
2. Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν
3. Κατανοῶν ὁ προφήτης
4. Τὸ διὰ τὸν φόβον σου
5. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ
6. Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς
7. Ἄφλεκτος πυρὶ
8. Μὴ τῆς φθορᾶς
9. Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ²⁶⁰
10. Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν²⁶¹

Της μορφολογικής ανάλυσης του κάθε επιλεγμένου ειρμού, προηγείται η αναγραφή των προσδιοριστικών στοιχείων του, όπως: η ποιητική έναρξή του, η ωδή, ο αντίστοιχος αριθμός κατά τον Jørgen Raasted (J.R.) και το φύλλο του Ειρμολογίου, στο οποίο περιέχεται. Ακολουθεί η μορφολογική ανάλυση των μελωδικών γραμμών. Πριν από την έναρξη της κάθε μελωδικής φράσης αναγράφεται ο τύπος της και οι μελωδικές περιοχές που την προσδιορίζουν.

²⁵⁸ Σε ελάχιστες περιπτώσεις προβήκαμε σε διορθωτικές παρεμβάσεις σηματοδοφώνων.

²⁵⁹ Βλ. Πίνακα 7α, 7β, 7γ.

²⁶⁰ Βλ. Πίνακα 8α, 8β, 8γ.

²⁶¹ Βλ. Πίνακα 2α, 2β, 2γ.

1. Ειρμός: Πόντω ἐκάλυψεν, Ωδή α΄, J.R. 2526, φ. 213v

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ

M.E. Μέση		K.M. Οξεία		Μέση ²⁶²	
-----/-----/-----					
Πόν-	τω	ε-	κά-	λυ-	ψεν
FGa	F	a	hc	G	a
1	2	3	4	5	6

T.K. 1 - Μέση

-----/-----/-----						
Φα-	ρα-	ώ	συν	άρ-	μα-	σι'
GF	EF	G	cG	a	GF	F
7	8	9	10	11	12	13

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ2

Μ.Ε. Μέση		Κ.Μ. Οξεία				
-----/-----/-----						
						
ο	συν-	τρί-	βων	πο-	λέ-	μους'
a	a	d	hc	a	d	hc
14	15	16	17	18	19	20

Μέση

T.K. 8 – Μέση 2

-----/-----/-----								
τη	κρα-	ται-	ά	δυ-	νά-	μει	Χρι-	στός'
a	a	a	a	EF	a	G	G	G
21	22	23	24	25	26	27	28	29

²⁶² Εδώ, ο τονικός φθόγγος της μέσης μελωδικής περιοχής αντιστοιχεί στην πεταστή (συλλαβή 6) και όχι σε τονισμένη συλλαβή του ποιητικού κειμένου.

Τύπος μελωδικής φράσης: A

Κ.Μ. Μέση					Τ.Κ. 1 - Μέση					
—	↵	↵	↵	↗	↖	↖	↖	↖	↖	↖
ά-	σω-	μεν	αυ-	τώ	ό-	τι	δε-	δό-	ξα-	σται.
a	a	a	a	h	G	ah	cG	a	GF	F ²⁶³
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

²⁶³ Θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η μελωδική κίνηση h-G που αντιστοιχεί στις συλλαβές 34-35, αποτελεί το συνδετικό κρίκο του κεντρικού μέρους της μελωδικής φράσης και της πλέον συνηθισμένης τυπικής κατάληξης του ήχου.

2. Ειρμός: Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, Ωδή γ', J.R. 2527, φ. 214r

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Ε

M.E. Μέση 1			Χαμηλή ²⁶⁴			
-----/-----/			-----/			
Ψ	˘	—	˘	˘	˘	˘
Τὴν	ἐξ	ύ-	ψους	δύ-	να	μιν
E	F	G	FE	F	E	D
1	2	3	4	5	6	7

K.M. Μέση			Μέση 1		
-----/-----/			-----/		
˘	—	—	˘	˘	˘
τοῖς	μα-	θη-	ταῖς	Χρι-	στέ·
D	E	F	a	EF	G
8	9	10	11	12	13

Μέση				T.K. 5 Μέση				
-----/-----/				-----/				
/	˘	˘	—	˘	˘	˘	˘	˘
έ-	ως	αν	εν-	δύ-	σα-	σθε	έ-	φης·
a	G	F	a	a	G	aG	F	F
14	15	16	17	18	19	20	21	22

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Στ1

M.E. Οξεία		K.M. Μέση				A.K. Μέση 1			
-----/-----/		-----/-----/				-----/			
—	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘
κα-	θί-	σα-	τε	εν	Ι-	ε-	ρου-	σα-	λήμ·
a	hc	Ga	a	a	a	G	F	GE	F
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32

²⁶⁴ Η μελωδία εισέρχεται στη Χαμηλή μελωδική περιοχή από τη δεύτερη απόστροφο που αντιστοιχεί στη συλλαβή 4. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τη χρονική περίοδο που εξετάζουμε, το κατιών σημάδι της αποστροφού ήταν αρσενικού γένους και όχι θηλυκού όπως επικράτησε μεταγενέστερα. Βλ. ALEXANDRU M., *Studie über die 'Grossen Zeichen'*, τόμ. I, σ. 100-101.

Τύπος μελωδικής φράσης: Ε

M.E. Μέση 1			K.M. Μέση			T.K. 5 Μέση					
ε-	γώ	δε	ως	ε-	μέ	πα-	ρά-	κλη-	τον	άλ-	λον·
F	G	F	EF	aF	G	a	a	G	aG	F	F
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44

Τύπος μελωδικής φράσης: Α

Μ.Ε. Μέση 1					Χαμηλή					Κ.Μ. Μέση		
-----/-----/-----												
πνεύ-	μα	το	ε-	μόν	τε	και	πα-	τρός	α-	πο-	στελ-	λώ
G	F	E	F	GEF	D	C	C	C	C	E	F	a
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57

(Συνέχεια)

T.K. 1β - Μέση

ε-	νώ	στε-	ρε-	ω-	θή-	σε-	σθαι.
a	a	EF	G	cG	a	GF	F
58	59	60	61	62	63	64	65

3. Ειρμός: Κατανοῶν ὁ προφήτης, Ωδή δ', J.R. 2529, φ. 214r

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Α1

Μ.Ε. Μέση 1		Χαμηλή ²⁶⁵					
-----/-----/		-----/-----/					
Κα-	τα-	νο-	ών	ο	προ-	φή-	της·
EF	G	FE	F	E	D	FE	F
1	2	3	4	5	6	7	8

Κ.Μ. Μέση				Α.Κ. Μέση 1			
-----/-----/				-----/-----/			
την	επ	ε-	σχά-	των	σου	Χρι-	στέ
D	E ²⁶⁶	F	a	a	G	EF	G
9	10	11	12	13	14	15	16

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Γ

Μ.Ε. Μέση		Χαμηλή			Μέση	
-----/-----/		-----/-----/			-----/-----/	
έ-	λευ-	σιν	α-	νε-	βό-	α·
a	G	FE	D	EF	a	a
17	18	19	20	21	22	23

²⁶⁵ Η μελωδία εισέρχεται στη ~~Χαμηλή~~ μελωδική περιοχή από τη δεύτερη απόστροφο, που αντιστοιχεί στη συλλαβή 3.

²⁶⁶ Η σύντομη βηματική μελωδική κίνηση, που επενδύει τις συλλαβές 9-10, προετοιμάζει την είσοδο στη ~~Μέση~~ μελωδική περιοχή.

K.M. Οξεία (Συνέχεια)

την	σήν	ει-	σα-	κή-	κο-	α ²⁶⁷
a	c	h	d	c	h	a
24	25	26	27	28	29	30

A.K. Μέση

Κύ-	ρι-	ε	δυ-	να-	στεί-	αν·
c	h	a	h	Ga	a	D
31	32	33	34	35	36	37

Τύπος μελωδικής φράσης: Δ

K.M. Μέση Χαμηλή (Συνέχεια)

ο-	τι	πάν-	τας	του	σώ-	σαι
E	F	a	G	E	FE	D
38	39	40	41	42	43	44

T.K. 8 Μέση 1

τους	χρισ-	τούς	σου	ε-	λή-	λυ-	θας.
F	F	F	C	FE	FG	F	F
45	46	47	48	49	50	51	52

²⁶⁷ Στη συλλαβή 27 προσθήσαμε το κέντημα κάτω από την οξεία, πετυχαίνοντας την αποκατάσταση της μελωδικής κίνησης.

4. Ειρμός: Τὸ διὰ τὸν φόβον σου, Ωδή ε΄, J.R. 2530, φ. 214v

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Ζ

Μ.Ε. Μέση							Κ.Μ. Οξεία (Συνέχεια)				
-----/-----/-----							-----/-----				
Το	δι-	α	τον	φό-	βον	σου	λει-	φθέν	Κύ-	ρι-	ε΄
F	F	E ²⁶⁸	F	G	a	a	a	ch	c	h	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Μέση 2

-----/-----/-----						
εν	γα-	στρί	των	προ-	φη-	τών
a	h	c	h	a	Ga	a
13	14	15	16	17	18	19

Τ.Κ. 1 Μέση

-----/-----						
και	κυ-	η-	θέν	ε-	πι	γης΄
G	ah	cG	a	G	F	F
20	21	22	23	24	25	26

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Στ

Μ.Ε. Μέση 1 Κ.Μ. Μέση

-----/-----					
πνεύ-μα	σω-	τη-	ρί-	ας	
G	F	E	F	a	a
27	28	29	30	31	32

(Συνέχεια)

Οξεία

Α.Κ. Μέση

-----/-----/-----												
α-	πο-	στο-	λι-	κάς	καρ-	δί-	ας	κτί-	ζει	κα-	θα-	ράς
a	a	G	EF	a	a	hc	a	a	G	F	F	F
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45

Τύπος μελωδικής φράσης: B1

M.E. Χαμηλή				K.M. Μέση 1				A.K. Χαμηλή ²⁶⁹			
-----/-----				-----/-----				-----/-----			
και	εν	τοις	πι-	στοίς	ευ-	θαίς	ε-	γκαι-	νί-	ζε-	ται
F	F	E	F	G	FE	DG	G	FE	F	E	D
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ

Μ.Ε. Μέση 1			Χαμηλή	
-----			/	/
				
φω-	ω	ώς	γά-	αρ·
DEF	GE	FG	F	ED
58			59	

Κ.Μ.		Μέση		Οξεία			Τ.Κ. 1 Μέση					
-----/-----/-----/												
—	—	—	—	⏏	⏏	⏏	⏏	⏏	⏏	⏏	⏏	
και	ει-	ρή-	νη	δι-	ό-	τι	τα	σα	προ-	στάγ-	μα-	τα.
E	F	G	a	a	c	a	G	ah	cG	a	GF	F
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72

²⁶⁸ Η αρχική μελωδική κίνηση F – F – E, προετοιμάζει τη μέση μελωδική περιοχή που ακολουθεί.
²⁶⁹ Η μελωδία εισέρχεται στη Χαμηλή μελωδική περιοχή από τη δεύτερη απόστροφο της συλλαβής 54.

5. Ειρμός: *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, Ωδή στ', J.R. 2532, φ. 215r*

Τύπος μελωδικής φράσης: Γ

Μ.Ε. Μέση					
-----/					
Ναυ-	τι-	ών	τας	άλ-	λω
E	F	a	EF	Ga	a
1	2	3	4	5	6

Κ.Μ. Οξεία					Α.Κ. Μέση			
-----/-----/-----/								
των	βι-	ω-	τι-	κών	με-	λη-	μά-	των
ah	G	a	h	c	a	G	aG	F
7	8	9	10	11	12	13	14	15

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ3

Κ.Μ. Οξεία			Μέση			Α.Κ. Χαμηλή				
-----/-----/-----/										
συ-	μπλό-	οις	πον-	τού-	με-	νον	α-	μαρ-	τί-	αις
a	aha	G	a	a	G	EF	G	E	FE	D
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Τύπος μελωδικής φράσης: Α

Κ.Μ. Μέση				Τ.Κ. 1 ²⁷⁰ - Μέση							
-----/-----/-----/											
και	ψυ-	χο-	φθό-	ρώ	θη-	ρί	προσ-	ρι-	πτού-	με-	νος
F	E	F	a	EF	G	a	a	cG	a	GF	F
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38

²⁷⁰ Η τυπική κατάληξη 1, είναι ελαφρώς διαφοροποιημένη εξαιτίας του τονισμού του ποιητικού κειμένου. Συνήθως μετά την προετοιμασία EF (σλλαβή 31) ακολουθεί τονισμένη συλλαβή, που αντιστοιχεί στο φθόγγο G. Εδώ η τονισμένη συλλαβή αντιστοιχεί στο μεθεπόμενο από την προετοιμασία φθόγγο a (σλλαβή 33), με αποτέλεσμα να διαφοροποιούνται τα ενδιάμεσα σημάδια πριν από τη συμπλοκή της βαρείας με κέντημα – ελαφρόν - απόστροφο (σλλαβή 35).

Τύπος μελωδικής φράσης: Γ1

Κ.Μ. Οξεΐα					Α.Κ. Μέση 2				
-----/-----/-----/									
ⲱ	ⲟ	Ⲓ-	ⲱ-	ⲛⲁϥ	Ⲭⲣⲓ-	ⲥⲧⲉ	ⲃⲟ-	ⲁ	ⲥⲟⲓ
ως	ο	I-	ω-	νάς	Χρι-	στέ	βο-	ά	σοι
F	F	G ²⁷¹	a	hc	G	a	G	a	a
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48

Τύπος μελωδικής φράσης: Γ

Κ.Μ. Οξεΐα								Τ.Κ. 1β				
-----/-----/-----/												
εκ	θα-	να-	τη-	φό-	ρου	με	βυ-	θού	α-	νά-	γα-	γε.
a	a	a	a	hc	a	GF	EF	G	cG ²⁷²	a	GF	F
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61

²⁷¹ Η μελωδική κίνηση F – F – G λειτουργεί ως προετοιμασία της οξεΐας μελωδικής περιοχής, που ακολουθεί. Επίσης, η κατιούσα βηματική κίνηση στη συλλαβή 55 συνδέει την οξεΐα μελωδική περιοχή που προηγείται, με την τυπική κατάληξη του ήχου που ακολουθεί.

²⁷² Στο χειρόγραφο δεν αναγράφεται το κέντημα επί του ολίγου.

6. Ειρμός: Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός, Ωδὴ ζ', J.R. 2533, φ. 215r

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Στ2

M.E. Μέση 1 ²⁷³				Χαμηλή ²⁷⁴			
-----/-----/							
Ω	ω	ε	κα	μί	νω	του	πυ- ρός
	Οι	εν	κα-	μί-	νω	του	πυ- ρός
	EF	G	FE	F	E	D	FE F
	1	2	3	4	5	6	7 8

Κ.Μ. Μέση				Οξεία		Α.Κ. Μέση 2		
-----/-----/-----/-----/								
εμ	βλη	θέν	τες	ό	σι	οι	παί	δες
D	EF	a	ah	c	a	G	a	G
9	10	11	12	13	14	15	16	17

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Στ

Κ.Μ. Οξεία					Α.Κ. Μέση					
-----/-----/-----										
το	πυ	υ	ύρ	εις	δρό	σον	με	τέ	βα	λον
EF	G	ach	a	a	hc	G	a	a	G	F
18	19			20	21	22	23	24	25	26

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Στ

Κ.Μ. Οξεία				Μέση				Α.Κ. Μέση			
-----/-----/-----/											
—\	—	ⲉ	ⲉ	ⲉ	ⲉ	—	ⲉ	ⲉ	ⲉ	ⲉ	—
δι-	α	της	υ-	μνο-	δί-	ας	ού-	τως	βο-	ών-	τας
a	a	hc	a	EF	Ga	a	a	G	EF	Ga	a
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38

²⁷³ Κορυφή της μελωδικῆς περιοχῆς θεωρεῖται ἡ πεταστή ὡς τονικό σημάδι.

²⁷⁴ Ἡ μελωδία εἰσέρχεται στὴ Χαμηλὴ μελωδική περιοχὴ ἀπὸ τὴ δευτέρη ἀπόστροφο τῆς συλλαβῆς 3. Ἡ μελωδικὴ κίνησις D – E (συλλαβὲς 9, 10) προετοιμάζει τὴ μέση μελωδική περιοχὴ, ποὺ ἀκολουθεῖ. Μία ἄλλη μελωδικὴ κίνησις προετοιμασίας τῆς οξείας μελωδικῆς περιοχῆς ἀπαντάται στὶς συλλαβὲς 18 – 19.

Τύπος μελωδικής φράσης: Γ

Κ.Μ. Οξεία

-----/							
εὐ-	λο-	γη-	τός	ει	Κύ-	ρι-	ε
a	a	h	c	h	c	h	a
39	40	41	42	43	44	45	46

Τ.Κ. 1β Μέση

/-----/								
ο	Θε-	ός	των	πα-	τέ-	ρων	η-	μών.
E	F	G	ah	cG	a	G	F	F
47	48	49	50	51	52	53	54	55

Κ.Μ. Μέση							Τ.Κ. 1 Μέση						
ϛ	ϙ	ϛ	ϙ	ϛ	ϙ	ϛ	ϙ	ϛ	ϙ	ϛ	ϙ	ϛ	ϙ
τους	α-	να-	λώ-	τους	τω	πυ-	ρί	υ-	μνω-	δούς	έ-	δει-	ξεν·
F	E	F	a	a	a	a	h	G	ah	cG	a	GF	F
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53

Τύπος μελωδικής φράσης: Z

Μ.Ε. Οξύτατη			Οξεία		Κ.Μ. Μέση 2		
πάν-	τα	τα	έρ-	γα	Κυ-	ρί-	ου
cd	h	a	hc	a	G	a	a
54	55	56	57	58	59	60	61

Οξεία			Α.Κ. Μέση			
τον	Κύ-	ρι-	ον	υ-	μνεί-	τε·
h	c	h	a	Ga	hc	a
62	63	64	65	66	67	68

Τύπος μελωδικής φράσης: Θ

Κ.Μ. Οξύτατη ²⁷⁵ - Οξεία		Μέση 1		Μέση		Α.Κ. Μέση					
και	υ-	πε-	ρυ-	ψού-	τε	αυ-	τόν	εις	τους	αι-	ώ- νας.
dhc	a	a	G	GF	E	F	a	a	a	Ga	a
69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
											81

²⁷⁵ Η Οξύτατη μελωδική περιοχή, αντιστοιχεί στον τονικό φθόγγο της περιοχής Πα' - d. Η Οξεία μελωδική περιοχή που ακολουθεί, αντιστοιχεί στη μελωδική κίνηση hc – a – a, (συνλάβες 69, 70, 71).

8. Ειρμός: *Μὴ τῆς φθορᾶς, Ωδὴ θ΄*, J.R. 2535, φ. 215v

Τύπος μελωδικῆς φράσης: E1

Κ.Μ. Μέση 1 ²⁷⁶						Χαμηλή		Τ.Κ. 1 Μέση					
-----/-----/-----/-----/													
													
Μη	της	φθο-	ράς	δι-	α-	πεί-	ραν	κυ-	ο-	φο-	ρή-	σα-	σα·
EF	G	FE	F	E	D	EF	D	G	ah	cG	a	GF	F
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Z

Κ.Μ. Οξεία			Μέση 2						Τ.Κ. 1β Μέση				
<hr/>													
και	παν-	τε-	χνή-	μο-	νη	λό-	γω	σάρ-	κα	δα-	νή-	σα-	σα·
a	a	h	c	a	G	a	G	EF	G	cG	a	GF	F
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Τύπος μελωδικῆς φράσης: E

M.E. Μέση 1	Χαμηλή				
μή-	τηρ	α-	πεί-	ραν-	δρε·
FD	G	FE	F	E	D
29	30	31	32	33	34

Κ.Μ. Μέση 1					Μέση					Τ.Κ. 5 Μέση			
παρ-	θέ-	νε	θε-	ο-	τό-	κε	δο-	χεί-	ον	του	α-	στέ-	κτου·
EF	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	G	aG	F	F
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48

²⁷⁶ Κορυφή της μελωδικῆς περιοχῆς θεωρεῖται ἡ πεταστή ὡς τονικό σημάδι στη συλλαβὴ 2. Στη συνέχεια ἡ μελωδία εἰσέρχεται στη Χαμηλὴ μελωδική περιοχή, ἀπὸ τὴ δεύτερη ἀπόστροφο τῆς συλλαβῆς 3, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει παρακάτω στη συλλαβὴ 31.

Τύπος μελωδικής φράσης: Α

Μ.Ε. Χαμηλή			Μέση 1			
-----/-----/-----/						
						
χω-	ρεί-	ον	του	α-	πεί-	ρου·
FG	FE	D	EF	G	F	F
49	50	51	52	53	54	55

Κ. Μ. Μέση			Τ.Κ. 1 Μέση						
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>									
									
πλα-	στουρ-	γού-	σα	σε	με-	γα-	λύ-	νο-	μεν.
EF	G	a	a	G	ah	cG	a	GF	F
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65

9. Ειρμός: Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ, Ωδή α', J.R. 2536, φ. 215v

Τύπος μελωδικής φράσης: B

M.E. Μέση 1	Χαμηλή ²⁷⁷						
-----/-----/							
ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣
Τω	συν-	ερ-	γή-	σα-	ντι	Θε-	ώ
EF	G	FE	F	E	D	FE	F
1	2	3	4	5	6	7	8

Κ.Μ. Μέση				Α.Κ. Χαμηλή		
-----/-----/						
ω̣	υ̣	ή̣	εν̣	Αι̣	γύ̣	πτω̣
Μω-	υ-	σή	εν	Αι-	γύ-	πτω·
E	F	a	a	E	FG	FE
9	10	11	12	13	14	15

Τύπος μελωδικής φράσης: Z

M.E. Μέση							
/-----/-----/							
ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	ω̣
ε-	ξα-	γα-	γείν	τον	I-	σρα-	ήλ·
D	E ²⁷⁸	F	a	a	GF	EF	a
16	17	18	19	20	21	22	23

Κ.Μ. Οξεία				Μέση 1		
-----/-----/						
ω̣	ω̣	ω̣	ω̣	—	ω̣	ω̣
αυ-	τώ	μό-	νώ	ά-	σω-	μεν·
a	hc	a	EF	G	G	G
24	25	26	27	28	29	30

²⁷⁷ Η μελωδία εισέρχεται στη Χαμηλή μελωδική περιοχή από τη δεύτερη απόστροφο της συλλαβής 3.

²⁷⁸ Η αρχική μελωδική κίνηση D- E της μελωδικής φράσης, προετοιμάζει τη μέση μελωδική περιοχή που ακολουθεί.

T.K. 1 Μέση

-----/-----							
—	↗	↘	↖	↗	↖	↘	↖
εν-	δό-	ξως	γαρ	δε-	δό-	ξα-	σται.
a	h	G	ah	cG	a	GF	F
31	32	33	34	35	36	37	38

10. Ειρμός: Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν, Ωδή θ', J.R. 2493, φ. 210r

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Α

Μ.Ε. Χαμηλή				Κ.Μ. Μέση				Τ.Κ. 5 Μέση				
-----//-----/-----/												
Πα- FD	νύ- E	μνει- D	τε C	των C	ου- E	ρα- F	νών a	υ a	ψι- G	λο- aG	τέ- F	ρα' F
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Η

Μ.Ε. Οξεΐα			Κ.Μ. Οξύτατη			Οξεΐα			Τ.Κ. 5 Μέση				
-----/-----/-----/													
η F	τον a ²⁷⁹	ά- ahc	ναρ- c	χον d	λό- hcch	γον a	α- a	σπό- hc	ρως a	συλ- G	λα- aG	βού- F	σα' F
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

Τύπος μελωδικῆς φράσης: Α

Μ.Ε. Μέση 1		Μέση			Μέση 1	
-----/-----/-----/						
και G	σε- F	σαρ- E	κω- F	μέ- a	νον G	Θε-όν' F G
28	29	30	31	32	33	34 35

Κ.Μ. Μέση			Τ.Κ. 5 Μέση			
-----/-----						
τε- a	κού- a	σα a	τοις G	αν- aG	θρώ- F	ποις' F
36	37	38	39	40	41	42

²⁷⁹ Στο χειρόγραφο δεν περιέχεται το κέντημα.

Τύπος μελωδικής φράσης: A

Κ.Μ. Μέση				Τ.Κ. 1 Μέση							
-----				-----							
ῶ	—	—\	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ	ῶ
δι-	ο	πάν-	τες	σε	α-	εί	με-	γα-	λύ-	νο-	μεν.
E	F	a	a	G	EF	G	ah	cG	a	GF	F
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54

Συμπεράσματα

Η μορφολογική ανάλυση των ειρμών που προηγήθηκε μας οδήγησε στο να διαπιστώσουμε:

- α) το συνολικό αριθμό των μελωδικών φράσεων που αποτελούν τους ειρμούς·
- β) ποιος τύπος μελωδικής φράσης παρατηρείται συχνά και ποιος ή ποιοι εμφανίζονται σπανιότερα·
- γ) σε ποιους ειρμούς εμφανίζεται η κάθε φράση·
- δ) από πόσες μελωδικές φράσεις αποτελείται ο κάθε ειρμός ξεχωριστά·
- ε) ποιοι ειρμοί στερούνται μελωδικής έναρξης·
- ζ) τη σχέση που διέπει το μέλος με το ποιητικό κείμενο.

Αναλυτικά:

- α) Στο σύνολό τους οι μελωδικές γραμμές των αναλυμένων ειρμών, σχηματίζουν όλους τους τύπους των μελωδικών φράσεων του Βαρέος ήχου που προσδιορίστηκαν παραπάνω. Από την παρατήρησή μας διαπιστώνουμε ότι οι δέκα αναλυμένοι ειρμοί, δομούνται συνολικά από 38 μελωδικές φράσεις.
- β) Ο συνηθέστερος τύπος μελωδικής φράσης είναι ο Α, στον οποίο περιέχονται οι τυπικές καταλήξεις του ήχου 1, 1β και 5. Λιγότερο συχνοί είναι οι τύποι μελωδικής φράσης Γ, Στ και Ζ. Σπάνιοι είναι οι τύποι Ε, Στ1, Στ2, Στ3, Α1, Β, Β1, Γ1, Δ, Ε1, Η, Θ²⁸⁰.
- γ) Ο τύπος μελωδικής φράσης Α περιέχεται σε έξι ειρμούς:
 - *Πόντω ἐκάλυψεν*, (σλλαβές 30-40)
 - *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν* (σλλαβές 45-65)
 - *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* (σλλαβές 27-38)
 - *Ἄφλεκτος πυρὶ* (σλλαβές 14-32 και 33-53)
 - *Μὴ τῆς φθορᾶς* (σλλαβές 49-65)
 - *Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν* (σλλαβές 1-13, 28-42, 43-54)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Γ περιέχεται σε τέσσερις ειρμούς:

²⁸⁰ Οι τύποι των μελωδικών φράσεων του Βαρέος ήχου περιέχονται σε συνοπτικό πίνακα στις σελίδες 271.

- *Κατανοῶν ὁ προφήτης* (συλλαβές 24-37)
- *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* (συλλαβές 1-15, 49-61)
- *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς* (συλλαβές 39-55)
- *Ἄφλεκτος πυρὶ* (συλλαβές 1-13)

Ο τύπος μελωδικῆς φράσης Z περιέχεται επίσης σε τέσσερις ειρμούς:

- *Τὸ διὰ τὸν φόβον σου* (συλλαβές 1-12)
- *Ἄφλεκτος πυρὶ* (συλλαβές 54-68)
- *Μὴ τῆς φθορᾶς* (συλλαβές 15-28)
- *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* (συλλαβές 16-30)

Ο τύπος μελωδικῆς φράσης Στ περιέχεται σε τρεις ειρμούς:

- *Πόντῳ ἐκάλυψεν* (συλλαβές 1-13)
- *Τὸ διὰ τὸν φόβον σου* (συλλαβές 27-45, 58-72)
- *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς* (συλλαβές 18-26, 27-38)

Ο τύπος μελωδικῆς φράσης Ε περιέχεται σε δύο ειρμούς:

- *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν* (συλλαβές 1-22, 33-44)
- *Μὴ τῆς φθορᾶς* (συλλαβές 29-48)

Ο τύπος μελωδικῆς φράσης Στ2 περιέχεται επίσης σε δύο ειρμούς:

- *Πόντῳ ἐκάλυψεν* (συλλαβές 14-29)
- *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς* (συλλαβές 1-17)

Σε ένα ειρμό περιέχονται οι ακόλουθοι τύποι μελωδικῶν φράσεων:

Ο τύπος Στ1 περιέχεται στον ειρμό:

- *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν* (συλλαβές 23-32)

Ο τύπος Στ3 περιέχεται στον ειρμό:

- *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* (συλλαβές 16-26)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Α1 περιέχεται στον ειρμό:

- *Κατανοῶν ὁ προφήτης* (συλλαβές 1-16)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Β περιέχεται στον ειρμό:

- *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* (συλλαβές 1-15)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Β1 περιέχεται στον ειρμό:

- *Τὸ διὰ τὸν φόβον σου* (συλλαβές 46-57)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Γ1 περιέχεται στον ειρμό:

- *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* (συλλαβές 39-48)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Δ περιέχεται στον ειρμό:

- *Κατανοῶν ὁ προφήτης* (συλλαβές 38-52)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Ε1 περιέχεται στον ειρμό:

- *Μὴ τῆς φθορᾶς* (συλλαβές 1-14)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Η περιέχεται στον ειρμό:

- *Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν* (συλλαβές 14-27)

Ο τύπος μελωδικής φράσης Θ περιέχεται στον ειρμό:

- *Ἄφλεκτος πυρὶ* (συλλαβές 69-81)

δ) Ο κάθε ειρμός αποτελείται από έναν ακαθόριστο αριθμό μελωδικών φράσεων.

Ειδικότερα:

Ο ειρμός *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, δομεῖται από δύο μελωδικές φράσεις.

Οι ειρμοί: *Πόντῳ ἐκάλυπεν* και *Κατανοῶν ὁ προφήτης*, δομοῦνται από τρεις μελωδικές φράσεις.

Οι ειρμοί: *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, Τὸ διὰ τὸν φόβον σου, Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός, Μὴ τῆς φθορᾶς, Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν*, δομοῦνται ἀπὸ τέσσερις μελωδικές φράσεις.

Οι ειρμοί: *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ και Ἄφλεκτος πυρὶ*, δομοῦνται ἀπὸ πέντε μελωδικές φράσεις.

ε) Ὅπως ἔχει αναφερθεῖ²⁸¹, στο ρεπερτόριο του Βαρέος ἤχου, διαπιστώσαμε τὴν ὑπαρξὴ ἐνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ μελωδικῶν φράσεων, οἱ ὁποῖες στεροῦνται μελωδικῆς ἐναρξῆς χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι αλλοιώνεται ὁ χαρακτήρας τους. Ἀπὸ τὶς 38 μελωδικές φράσεις ποὺ δομοῦν τοὺς δέκα ἀναλυμένους ειρμούς, οἱ δεκατέσσερις στεροῦνται μελωδικῆς ἐναρξῆς. Πρόκειται γιὰ τὶς μελωδικές φράσεις ποὺ περιέχονται στοὺς ειρμούς:

- *Πόντῳ ἐκάλυψε*ν (συλλαβές 30-40)
- *Κατανοῶν ὁ προφήτης* (συλλαβές 24-37, 38-42)
- *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* (συλλαβές 16-26, 27-38, 39-48, 49-61)
- *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός* (συλλαβές 18-26, 27-38, 39-55)
- *Ἄφλεκτος πυρὶ* (συλλαβές 69-81)
- *Μὴ τῆς φθορᾶς* (συλλαβές 1-14, 15-28)
- *Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν* (συλλαβές 43-54)

ζ) Ἡ σχέση ποὺ διέπει τὸ μέλος με τὸ ποιητικὸ κείμενο, εἶναι στενὴ καὶ ἐμφανής. Τὸ μέλος τῶν ειρμῶν, δε συνδέεται με τὸ ποιητικὸ κείμενο με ἕναν ἀόρατο ὑμέναιο ἀλλὰ με ορατοὺς συνδέσμους. Ἡ μελωδία ἐπενδύει κατὰ τέτοιο τρόπο τὸ ποιητικὸ κείμενο, ὥστε νὰ διευκολύνει τὴν κατανόηση τοῦ ἀπὸ τὸν ἀκροατὴ. Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ στόχου αὐτοῦ χρησιμοποιοῦνταν, ἀπὸ τὴ μια, ἰδιαίτερα σημαδόφωνα τὰ ὁποῖα ἀντικαθιστοῦσαν τὸν τονισμό τοῦ ποιητικοῦ κειμένου καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, μελωδήματα²⁸² τὰ ὁποῖα ἔδιναν μεγαλύτερη ἐμφαση σὲ χαρακτηριστικὲς λέξεις με θεολογικὴ βαρύτητα.

²⁸¹ Βλ. σ. 268.

²⁸² Ὁ ὅρος ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴ χειρόγραφη παράδοση, στὸ Τριώδιον τοῦ 10^{ου} αἰ. Ἅγιον Ὅρος - Λαύρα Γ. 67, φ. 159r. Βλ. STRUNK Oliver, *Specimina Notationum Antiquiorum*, *MMB* VII, Πίνακας 12, Munksgaard, Copenhagen, 1966.

Είναι γνωστό ότι το ποιητικό κείμενο των ειρμών που αναγράφεται στα μουσικά Ειρμολόγια δεν τονίζεται²⁸³. Η έλλειψη του τονισμού αναπληρώνεται από συγκεκριμένα σημαδόφωνα, τα οποία συγχρόνως προσδιορίζουν την κορυφή – τον τονικό φθόγγο- των μελωδικών περιοχών. Στο Βαρύ ήχο διακρίναμε ότι ο τονικός φθόγγος αντιστοιχεί συνήθως σε σημαδόφωνα όπως:

Η οξεία μόνη της (/) ή σε συμπλοκή (/ \), (/ \), (/ \), (/ \), (/ \).

Η πεταστή μόνη της (\) ή σε συμπλοκή (\ /), (\ /), (\ /), (\ /), (\ /).

Σπανιότερα το ολίγον μόνο του (—) ή σε συμπλοκή (— \), (— \), (— \).

Η βαρεία σε συμπλοκή (\ \), (\ \), (\ \), (\ \), (\ \).

Το κράτημα μόνο του (\) ή σε συμπλοκή (\ \), (\ \).

Θα πρέπει να παρατηρήσουμε εδώ ότι συναντήσαμε και περιπτώσεις όπου τα παραπάνω σημαδόφωνα αντιστοιχούν σε άτονη συλλαβή του ποιητικού κειμένου. Πρόκειται για λιγοστές περιπτώσεις παρατονισμού. Όμως η δυναμική των σημαδιών είναι τέτοια που αντικαθιστά τον ποιητικό τονισμό προσδιορίζοντας έτσι την κορυφή της μελωδικής περιοχής²⁸⁴.

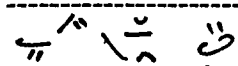
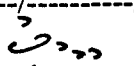
Τα μελωδήματα ή θέματα, δηλαδή το θέμα απλούν και ο θεματισμός²⁸⁵, στους παραπάνω ειρμούς απαντώνται αναλυμένα. Στον ειρμό *Τὸ διὰ τὸν φόβον σου*, εμφανίζεται το θέμα απλούν (\ \) στη λέξη *γαρ* (συλλαβή 59). Αντιστοιχεί στην καθοδική μελωδική κίνηση F – ED η οποία προετοιμάζεται από ένα σπάνιο μέλισμα που αποτελείται από επτά σημαδόφωνα τα οποία επενδύουν τη μονοσύλλαβη λέξη *φως*, (συλλαβή 58):

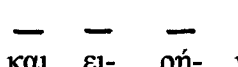
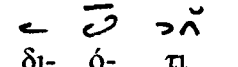
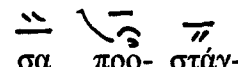

²⁸³ Όπως άλλωστε συμβαίνει γενικότερα σε όλα τα μουσικά εκκλησιαστικά βιβλία. Εξαιρεση αποτελεί το τονισμένο ποιητικό κείμενο που περιέχεται στο Ειρμολόγιο Λαύρα Β. 32.

²⁸⁴ Βλ. ειρμούς: *Πόντω ἐκάλυψε*, συλλαβή 6, *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν*, συλλαβές 20-21, *Κατανοῶν ὁ προφήτης*, συλλαβή 2, *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός*, συλλαβή 29, *Μὴ τῆς φθορᾶς*, συλλαβές 2, 30 και 53, *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ*, συλλαβή 2.

²⁸⁵ Για τα θέματα, βλ. FLOROS C., *Universale*, τόμ. I, σ. 252-281. ALEXANDRU M., *Studie über die 'Grossen Zeichen'*, τόμ. I, σ. 126-129.

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ

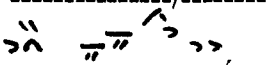

Μ.Ε. Μέση 1			Χαμηλή	
				
φω-	ω	ώς	γά-	αρ·
DEF	GE	FG	FE	D
58			59	

Κ.Μ.		Μέση		Οξεία			Τ.Κ. 1 Μέση					
												
και	ει-	ρή-	νη	δι-	ό-	τι	τα	σα	προ-	στάγ-	μα-	τα.
E	F	G	a	a	c	a	G	ah	cG	a	GF	F
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72

Ο μελισματικός χαρακτήρας της παραπάνω μελωδικής έναρξης (συλλαβές 58-59) δίνει από τη μια, έμφαση στις δύο λέξεις που επενδύει και από την άλλη, έρχεται σε αντίθεση με τον απλό και συλλαβικό χαρακτήρα του μέλους που αντιστοιχεί στο *κεντρικό μέρος* και στην *τυπική κατάληξη* που ακολουθεί. Η αντίθεση όμως, δεν περιορίζεται στη μελωδική φράση (Στ), αλλά γενικεύεται καλύπτοντας το υπόλοιπο μέλος του ειρμού δίνοντας έτσι την αίσθηση ότι πρόκειται για μια εμβόλιμη μελωδική γραμμή που προέρχεται από μεταγενέστερες καλοφωνικές συνθέσεις. Στην πραγματικότητα όμως, μαρτυρά τις *απαρχές* του καλοφωνικού μέλους, όπως ακριβώς συμβαίνει και στην περίπτωση του *θεματισμού* που ακολουθεί.

Ο *θεματισμός* ο οποίος απαντάται στον ειρμό *Οί έν καμίνω τοῦ πυρός*, επενδύει τη λέξη *πυρ*, (συλλαβή 19):

Τύπος μελωδικής φράσης: Στ

Κ.Μ. Οξεία				Α.Κ. Μέση						
										
το	πυ-	υ-	ύρ·	εις	δρό-	σον	με-	τέ-	βα-	λον·
EF	Ga	ch	a	a	hc	G	a	a	G	F
18	19			20	21	22	23	24	25	26

Πρόκειται και εδώ για ένα μέλισμα, το οποίο αποτελείται από πέντε σημαδόφωνα και εμφανίζεται στην αρχή του *κεντρικού μέρους* της μελωδικής φράσης Στ. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση έτσι και εδώ, ο μελισματικός χαρακτήρας του *θεματισμού* αποσκοπεί στο να δώσει έμφαση στη λέξη που επενδύει και στο να τονίσει την αντίθεσή της, τόσο με τη λέξη *δρόσον* που ακολουθεί, όσο και με το γενικότερο μελωδικό πλαίσιο στο οποίο κινείται η απλή και συλλαβική μελωδική γραμμή του ειρμού.

Παράλληλη σημειογραφία ειρμών

Ανάγνωση των πινάκων

Στους πίνακες 45α-54στ που ακολουθούν, περιέχεται σε παράλληλη διάταξη, η σημειογραφία που χρησιμοποιήθηκε στα εξεταζόμενα Ειρμολόγια για την επένδυση των δέκα προηγούμενων ειρμών που αναλύθηκαν μορφολογικά, ενώ στους πίνακες 55α-64δ περιέχεται η παράλληλη μεταγραφή τους²⁸⁶.

Του αρχικού πίνακα καθενός ειρμού, προηγείται η αναγραφή της ποιητικής έναρξής του, η ωδή στην οποία αντιστοιχεί και η αρίθμησή του από τον Jørgen Raasted. Στις τρεις πρώτες στήλες του αρχικού πίνακα, περιέχεται η βραχυγραφία των Ειρμολογίων, το φύλλο στο οποίο περιέχεται ο ειρμός και η *μαρτυρία* αντίστοιχα.

Η σημειογραφία που περιέχεται σε κάθε πίνακα αντιστοιχεί σε ένα ή δύο ποιητικά κώλα του ειρμού, κατά συνέπεια σε κάθε ειρμό αντιστοιχεί ένας ακαθόριστος αριθμός πινάκων.

Ειδικότερα:

- Στους πίνακες 45α – 45γ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Πόντω ἐκάλυπεν* και στους πίνακες 55α – 55γ, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 46α – 46ζ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν* και στους πίνακες 56α – 56γ, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 47α – 47δ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Κατανοῶν ὁ προφήτης* και στους πίνακες 57α – 57γ, περιέχεται η μεταγραφή του.

²⁸⁶ Θα πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι προβήκαμε σε παράλληλη μεταγραφή των αναλυμένων ειρμών, των οποίων η σημειογραφία είναι η μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη. Εξαίρεση αποτελεί η σημειογραφία που περιέχεται στο Ειρμολόγιο Ιβήρων 470 (115), η οποία είναι μεσοβυζαντινή, όχι όμως πλήρως εξελιγμένη. Περιέχει κατάλοιπα της σημειογραφίας του αμέσως προηγούμενου σημειογραφικού σταδίου, *Coislin VI*.

- Στους πίνακες 48α – 48ζ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Tò dià tòn φόβον σου* και στους πίνακες 58α – 58ε, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 49α – 49γ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ* και στους πίνακες 59α – 59δ, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 50α – 50στ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς* και στους πίνακες 60α – 60δ, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 51α – 51η, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Ἄφλεκτος πυρὶ* και στους πίνακες 61α – 61ε, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 52α – 52ζ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Μὴ τῆς φθορᾶς* και στους πίνακες 62α – 62ε, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 53α – 53ε, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ* και στους πίνακες 63α – 63γ, περιέχεται η μεταγραφή του.
- Στους πίνακες 54α – 54στ, περιέχεται η σημειογραφία του ειρμού *Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν* και στους πίνακες 64α – 64δ, περιέχεται η μεταγραφή του.

Η σειρά των Ειρμολογίων καθώς και ο διαχωρισμός των πινάκων 45α – 54στ, σε δύο τμήματα με την έντονη διαχωριστική γραμμή, προσδιορίστηκε με γνώμονα το στάδιο στο οποίο ανήκει η σημειογραφία που περιέχεται στο καθένα απ' αυτά.

Στο αρχικό τμήμα περιέχονται ένδεκα Ειρμολόγια. Η σημειογραφία που χρησιμοποιήθηκε στα Ειρμολόγια αυτά εκτείνεται από το στάδιο *Chartres I* και *Coislin I* μέχρι τη μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη.

Ειδικότερα:

Στο Ειρμολόγιο **L** χρησιμοποιήθηκε η *Chartres I*

Στο Ειρμολόγιο **P** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin I*

Στο Ειρμολόγιο **E** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin I* με στοιχεία της *Chartres*

Στο Ειρμολόγιο **S** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin II - III*²⁸⁷

Στο Ειρμολόγιο **Si** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin IV*

Στο Ειρμολόγιο **Pa** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin V*

Στο Ειρμολόγιο **Ga** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin V-VI*

Στο Ειρμολόγιο **O** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin V-VI*

Στο Ειρμολόγιο **La** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin VI*

Στο Ειρμολόγιο **H** χρησιμοποιήθηκε η *Coislin VI* και η Μεσοβυζαντινή

Στο Ειρμολόγιο **G** χρησιμοποιήθηκε η Μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη

Στο δεύτερο τμήμα του πίνακα, περιέχονται δεκατέσσερα Ειρμολόγια στα οποία χρησιμοποιήθηκε η μεσοβυζαντινή σημειογραφία πλήρως εξελιγμένη.

Οι αγκύλες [] δηλώνουν τόσο δυσαναγνωσία σε τμήματα του ειρμού, όσο και την έλλειψη αναγραφής του στο χειρόγραφο.

Το ποιητικό κείμενο ακολουθεί την ορθογραφία του “Ειρμολογίου” του Ευστρατιάδη.

Έπειτα από ένα πλήθος μεταγραφών των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου, αποκτήσαμε τη δυνατότητα να διορθώνουμε τα διαστηματικά σφάλματα. Στους παρακάτω ειρμούς διαπιστώσαμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι μελωδικές γραμμές τους, παρουσιάζουν διαστηματικά σφάλματα τα οποία έχουμε αποκαταστήσει.

²⁸⁷ Στο χφ. αυτό χρησιμοποιήθηκε και η μεσοβυζαντινή σημειογραφία.

Πίνακας 45γ

Χφ.

L	∕		ο		∕		ο	∕	∕	ο	.
P	/	ο		ο	ο	ο		∕	∕	∕	+
E	∕		ο	ο	ο	ο		ο	∕	ο	.
S	—	ο	ο	ο	[]
Si	∕	ο	ο	—		ο	ο	∕	∕	ο	ο
Pa	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Ga	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
O	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
La	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
H	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
G	—	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Si3	—	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Sa	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Si1	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Si2	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
D	[—
Y	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Ca	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Pb	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Q	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
V	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
Pc	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
H-2	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
H-4	∕	ο	ο	ο	ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο
F	∕	ο	ο	[ο	ο	∕	∕	∕	ο	ο

α- 30 σω- 31 μεν 32 αυ- 33 τω 34 ο- 35 τι 36 δε- 37 δο- 38 ξα- 39 σται. 40

Πίνακας 46α

Ειρμός: Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, Ωδὴ γ', (J.R. 2527)

Χφ. φ. Μαρτ.

Μέλος

L	245r		⤴		/	⤴	✓		⤴
P	187r			⤴	/	⤴	/	⤴	
E	97r		⤴		/	⤴	/	⤴	
S	169v		⤴	—	/	⤴	/	⤴	⤴
Si	127v		⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴
Pa	183r		⤴	—	/	⤴	/	⤴	⤴
Ga	217r		⤴	—	/	⤴	/	⤴	⤴
O	182r		⤴	—	[]	⤴	/	⤴	⤴
La	75v		⤴	—	/	⤴	/	⤴	⤴
H	117v	⤴	⤴	—	/	⤴	/	⤴	⤴
G	214r	⤴	⤴	—	⤴	⤴	/	⤴	⤴
Si3	105v	⤴	⤴	—	⤴	⤴	/	⤴	⤴
Sa	180r	[]
Si1	149r	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴
Si2	81r	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
D	[]
Y	83r	⤴	/	⤴	⤴	—	—	—	⤴
Ca	188v	⤴	⤴	—	⤴	/	⤴	⤴	⤴
Pb	124v	⤴	⤴	—	⤴	/	⤴	⤴	⤴
Q	84r	⤴	⤴	—	⤴	/	⤴	⤴	⤴
V	104r	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴
Pc	154r	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴
H-2	109r	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴
H-4	115v	⤴	⤴	⤴	—	/	⤴	⤴	⤴
F	107r	⤴	⤴	—	⤴	⤴	/	⤴	⤴

Τὴν 1 ἐξ 2 υ- 3 ψους 4 δυ- 5 να- 6 μιν 7
(Συνέχεια)

Πίνακας 46β

Χφ.

L		>		✓	✗	
P	υ	υ		/	υ	υ
E	υ		υ	/	✗	
S	┐	┐	┐	/	✗	
Si	┐	┐	┐	/	υ	≡
Pa	┐	┐	┐	/	υ	┐
Ga	┐	┐	┐	/	υ	┐
O	┐	┐	┐	/	υ	┐
La	┐	┐	┐	/	υ	┐
H	┐	┐	┐	/	υ	┐
G	┐	┐	┐	/	υ	┐
Si3	┐	┐	┐	U	υ	┐
Sa	[]
Si1	┐	┐	┐	U	υ	┐
Si2	υ	┐	┐	U	υ	┐
D	[]
Y	┐	┐	┐	U	υ	┐
Ca	┐	┐	[]	υ	┐
Pb	┐	┐	┐	U	υ	┐
Q	┐	┐	┐	U	υ	┐
V	┐	┐	┐	/	υ	υ
Pc	┐	┐	┐	U	υ	┐
H-2	┐	┐	┐	U	υ	┐
H-4	┐	┐	┐	U	υ	┐
F	┐	┐	┐	U	υ	┐

τοίς
8
μα-
9
θη-
10
ταίς
11
Χρι-
12
στε
13
(Συνέχεια)

Πίνακας 46γ

Χφ.

L	✓		↗		/	↘	\	//	.
P	✓	↘	↗	↘	/	↘	\	//	.
E	✓		↗	↘	✓	↘	\	//	
S	↗	↘	↗	-L	/	↘	\	//	//
Si	✓	↘		✓	/	↘	✓		↘
Pa	✓	↗	↗	-	✓	↗	//	↗	✓
Ga	✓	↘	↗	-	✓	↘	//	↗	✓
O	✓	↘	↗	-	✓	↗	//	↗	✓
La	✓	↘	↗	-	✓	↗	//	↘	↗
H	✓	↗	↗	↓	✓	↘	✓	↗	✓
G	/	↘	↘	-	✓	↘	✓	↗	✓
Si3	✓	↗	//	✓	✓	↘	✓	↗	✓
Sa	/	↘	↗	[]	✓	↗	✓	//	✓
Si1	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
Si2	/	↘	//	✓	✓	↘	↘	✓	↗
D	[]
Y	/	↘	↘	✓	/	↘	↘	//	✓
Ca	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
Pb	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
Q	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
V	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
Pc	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
H-2	/	↘	↗	✓	✓	↗	✓	//	✓
H-4	✓	↘	↗	✓	/	↘	↘	//	✓
F	↘	↗	↘	-	-	✓	✓	//	↗

ε- 14 ως 15 αν 16 εν- 17 δυ- 18 ση- 19 σθε 20 ε- 21 φης· 22
(Συνέχεια)

Πίνακας 46δ

Χφ.

L	⌒	/	⌒	⌒	⌒	/			⌒	⌒
P	⌒	/	⌒	⌒	⌒	/	⌒		⌒	⌒
E	⌒	/	⌒	⌒	/	⌒				
S	⌒	/	⌒	⌒	⌒	/				⌒
Si	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pa	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ga	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
O	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
La	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
G	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si3	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Sa	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si1	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
D	⌒									⌒
Y	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
Ca	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
Pb	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
Q	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
V	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
Pc	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
H-2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-4	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒
F	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒

κα- 23 θι- 24 σα- 25 τε 26 εν 27 Ι- 28 ε- 29 ρου- 30 σα- 31 λημ· 32
(Συνέχεια)

Πίνακας 46ε

Χφ.

L	[]	⋮	⋮	✓	/	/	⋮	⋮	✓	⋮
P	⋮	✓	⋮			✓	⋮	/	⋮	⋮	/	⋮
E	⋮	✓	⋮	⋮		✓	⋮	/	⋮		/	⋮
S	✓	✓	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	⋮
Si	⋮	✓	⋮		⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
Pa	✓	⋮	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	/	⋮
Ga	✓	✓	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	/	⋮
O	✓	✓	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	/	⋮
La	✓	✓	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	/	⋮
H	✓	✓	✓	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	/	⋮
G	✓	/	⋮	⋮	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	✓
Si3	⋮	✓	⋮	⋮	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	✓
Sa	✓	/	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
Si1	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
Si2	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
D	[]
Y	/	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	/	⋮	⋮	✓	✓
Ca	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
Pb	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
Q	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
V	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
Pc	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
H-2	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
H-4	✓	✓	⋮	⋮	⋮	✓	⋮	⋮	⋮	⋮	✓	✓
F	⋮	✓	⋮	✓	✓	✓	⋮	✓	⋮	✓	⋮	✓

ε- 33 γω 34 δε 35 ως 36 ε- 37 με 38 πα- 39 ρα- 40 κλη- 41 τον 42 αλ- 43 λον' 44

(Συνέχεια)

Πίνακας 46στ

Χφ.

L	↗		↘		↗	↘		↘	↗	↘			↘
P	↗	↘	↘		↗	↘	↘		↘	↘	↘		↘
E	↗	↘		↗	↘			↗			↘		↘
S	↗	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Si	↗	↘	↘		↗		↗	↗	↘	↗	↘	↗	↘
Pa	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Ga	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
O	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
La	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
H	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
G	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Si3	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Sa	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Si1	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Si2	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
D	[]
Y	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Ca	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Pb	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Q	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
V	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
Pc	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
H-2	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
H-4	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗
F	↗	↘	↘	↗	↗	↘	↘	↗	↗	↗	↘	↘	↗

Πνευ- μα το ε- μον τε και πα- προς α- πο- στε- λω
45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57
(Συνέχεια)

Πίνακας 46ζ

Χφ.

L	⌒	/	⌒		⌘	≡	⌒	.
P	⌒	/	⌒		⌒	≡	⌒	+
E	⌒	/	⌒		⌒	≡	⌒	.
S	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Si	⌒	/	⌒		⌒	≡	⌒	⌒
Pa	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Ga	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
O	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
La	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
H	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
G	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Si3	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Sa	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Si1	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Si2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
D	⌒							⌒
Y	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Ca	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Pb	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Q	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
V	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
Pc	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
H-2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
H-4	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
F	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	≡	⌒	⌒
	εν 59	ω 60	στε- 61	ρε- 62	ω- 63	θη- 64	σε- 65	σθε. 66

Πίνακας 47α

Ειρμός: Κατανοών ὁ προφήτης, Ωδή δ΄, (J.R. 2529)

Χφ. φ. Μαρτ. Μέλος

L	245v		ⲟ	/	ⲟ	/		ⲟ	/	✓
P	187r		ⲟ	✓	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ
E	97v		ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ		/	ⲟ
S	169v		ⲟ	✓	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si	128v		ⲟ		ⲟ	ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ
Pa	183r		ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ
Ga	217r		ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ
O	182r		ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ
La	75v		ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
H	117v	π	ⲟ	/	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
G	214r	ⲟ	ⲟ	✓	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si3	107r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Sa	181r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si1	149r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si2	81r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
D	[ⲟ
Y	83r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Ca	189r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Pb	125r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Q	84r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
V	104r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Pc	154r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
H-2	109v	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
H-4	116r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
F	107r	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ

Κα- τα- νο- ων ο προ- φη- της
1 2 3 4 5 6 7 8
(Συνέχεια)

Πίνακας 47β

Χφ.

L	ⲟ		ⲟ	/		ⲟ	ⲭⲉ		ⲟ		ⲟ			/	
P	ⲟ		ⲟ	/	ⲟ	ⲟ		ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ			/	ⲟ
E	ⲟ		ⲟ	/		ⲟ	ⲭⲉ		ⲟ		ⲟ	ⲟ		ⲟ	ⲟ
S	ⲟⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲭⲉ		ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
Si	ⲟ	-	ⲟ	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ		ⲟ	ⲟ	-	-	ⲟ
Pa	ⲟ	-	-	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
Ga	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
O	ⲟ	-	-	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
La	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
H	ⲟⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	/	ⲟ
G	ⲟⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	-	-	ⲟ
Si3	ⲟ	ⲟ	-	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ
Sa	ⲟ	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si1	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Si2	ⲟ	ⲟ	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	/	ⲟ	ⲟ	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ
D	[]
Y	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Ca	ⲟ	-	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲛ	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Pb	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Q	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
V	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
Pc	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
H-2	ⲟ	-	-	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
H-4	ⲟ	ⲟ	-	/	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ
F	ⲟ	-	ⲟ	-	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲛ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	ⲟ	/	ⲟ	ⲟ

την επ ε- σχα- των σου Χρι- στε ε- λευ- σιν α- νε- βό- α·
9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
(Συνέχεια)

Πίνακας 47γ

Χφ.

L	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣			⌣		⌣	⌣
P	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣		⌣	⌣	⌣	⌣
E	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣			⌣	⌣	⌣	⌣
S	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣			⌣	⌣	⌣	⌣
Si	⌣	⌣		⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣		⌣		⌣	⌣
Pa	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Ga	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
O	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
La	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
H	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
G	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Si3	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Sa	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Si1	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Si2	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
D	⌣													⌣
Y	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Ca	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Pb	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Q	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
V	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
Pc	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
H-2	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
H-4	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
F	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣	⌣
	την	σην	ει-	σα-	κη-	κο-	α	Κυ-	ρι-	ε	δυ-	να-	σται-	αν'
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37

(Συνέχεια)

Πίνακας 48α

Ειρμός: Τὸ διὰ τὸν φόβον σου, Ωδὴ ε΄, (J.R. 2530)

Χφ. φ. Μαρτ. Μέλος

L	245v		ⲓ	/		ⲓ		/		ⲓ	=	ⲕⲉ		
P	187v		[]	ⲓ		=	/	//	
E	97v		ⲓ	ⲛ		ⲓ	ⲓ		ⲓ	ⲓ	=	ⲕⲉ		
S	170r		ⲓ	ⲛ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	ⲕⲉ		
Si	130v			ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	[]	ⲓ		/		ⲓ
Pa	183v		ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
Ga	217v		ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
O	182v		ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
La	76r		ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
H	117v	ⲛ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
G	214v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
Si3	108v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
Sa	182v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
Si1	149v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
Si2	81v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
D	[]
Y	83v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
Ca	189r	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
Pb	125r	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
Q	84r	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
V	104v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
Pc	154r	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
H-2	109v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	ⲓ
H-4	116r	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//
F	107v	ⲕⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	=	/	ⲓ	//

To δι- α τον φο- βον σου ληφ- θεν Κυ- ρι- ε΄
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
(Συνέχεια)

Πίνακας 48β

Xφ.

L	⌒		/		⌒		/	⌒	⌒	⌒	⌒		⌒	⌒
P	[]	/	⌒	⌒		⌒	⌒	⌒		⌒		⌒	⌒
E	⌒		/	⌒	⌒		/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒		⌒
S	-	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒
Si	[]
Pa	⌒	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ga	⌒	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
O	⌒	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
La	-	-	/	⌒	⌒	-	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H	⌒	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒
G	⌒	-	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si3	-	-	/	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	-	⌒	⌒	⌒	⌒
Sa	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si1	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si2	-	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
D	[-
Y	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ca	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pb	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Q	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
V	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pc	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-4	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
F	-	-	-	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	-	-	⌒	⌒	⌒

εν 13 γα- 14 στρι 15 των 16 προ- 17 φη- 18 των 19 και 20 κυ- 21 η- 22 θεν 23 ε- 24 πι 25 γης· 26

(Συνέχεια)

Πίνακας 48γ

Χφ.

L						
P	/	˘			/	˘
E						
S	/	˘				
Si				-	-	-
Pa	/	˘	˘	˘˘	/	˘˘
Ga	/	˘	˘	˘˘	/	˘˘
O	/	˘	˘	˘˘	/	˘˘
La	˘	˘	˘	-	/	˘˘
H	/	˘	˘	˘˘	/	˘˘
G	/	˘	˘	-	-	-
Si3	˘/	˘	˘	-	-	-
Sa	˘/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
Si1	˘/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
Si2	/	˘	˘	-	˘	˘
D						
Y	/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
Ca	˘/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
Pb	˘˘	˘	˘	˘˘	˘˘	˘˘
Q	˘˘	˘	˘	˘˘	˘˘	˘˘
V	˘/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
Pc	˘˘	˘	˘	˘˘	˘˘	˘˘
H-2	˘/	˘	˘	-	˘˘	˘˘
H-4	˘	˘	˘	-	˘˘	˘˘
F	˘/	˘	˘	-	˘	˘

Πνευ- μα σω- τη- ρι- ας
28 29 30 31 32 33
(Συνέχεια)

Πίνακας 48δ

Χφ.

L	✓			⋈		⋈		λ	/		⋈	⋈	⋈
P	✓	⋈	⋈			⋈	⋈		/	⋈	⋈	⋈	⋈
E	/		⋈		⋈	⋈		⋈	/	⋈			⋈
S	✓	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Si	⋈	⋈		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈		⋈
Pa	✓	⋈	⋈x	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	✓	⋈	⋈x	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
O	⋈	⋈	⋈x	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
La	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
H	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
G	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
D	[]
Y	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈
F	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈

α- 34 πο- 35 στο- 36 λι- 37 κας 38 καρ- 39 δι- 40 ας 41 κτι- 42 ζει 43 κα- 44 θα- 45 ρας 46

(Συνέχεια)

Πίνακας 48ε

Χφ.

L	↘		↗		↘	↘	↘	↘	↗	↘		↗
P	↗	↗		↗	↘	↗	↘	↘	↗	↘	↗	
E	↘			↗	↘	↗	↘	↘	↗	↘	↗	
S	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Si	↘	—	—	—	↘		↘	↘	[]	↗
Pa	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Ga	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
O	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
La	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
H	↘	↘	—	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
G	↘	↘	↗	—	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Si3	—	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Sa	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Si1	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Si2	—	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↗
D	[]
Y	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Ca	—	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Pb	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Q	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
V	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
Pc	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
H-2	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
H-4	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↘	↘	↘	↘	↗	↗
F	↘	↘	↗	—	—	↘	↘	↘	↘	↘	↗	↗

και
47

εν
48

τοις
49

πι-
50

στοις
51

ευ-
52

θες
53

εγ-
54

και-
55

νι-
56

ζε-
57

ται·
58

(Συνέχεια)

Πίνακας 48στ

Χφ.

L	ل	ل	و		و	و
P	پ	پ	و		و	
E	ه	ه	و		و	و
S	س	س	و	—	و	و
Si	س	س				س
Pa	پ	پ	و	—	و	و
Ga	گ	گ	و	—	و	و
O	و	و	و	—	و	و
La	ل	ل	و	—	و	و
H	ه	ه	و	—	و	و
G	گ	گ	—	—	—	—
Si3	س	س	و	و	و	و
Sa	س	س	و	و	و	و
Si1	س	و	و	و	و	و
Si2	س	س	و	—	و	و
D	س					س
Y	و	و	و	و	و	و
Ca	و	و	و	و	و	و
Pb	و	و	و	و	و	و
Q	و	و	و	و	و	و
V	و	و	و	و	و	و
Pc	و	و	و	و	و	و
H-2	و	و	و	و	و	و
H-4	و	و	و	و	و	و
F	و	و	و	و	و	و

φως 58 γαρ 59 και 60 ει 61 ρη 62 νη 63
(Συνέχεια)

Πίνακας 48ζ

Xφ.

L		/			˘	ˆ	≡	˘˘	.
P	˘	/	˘	˘		/	≡	˘˘	+
E		/	˘		˘	˘	≡	˘˘	.
S	˘	/	˘	˘	ː	˘˘	≡	˘˘	˘
Si	[]
Pa	˘	˘	˘	˘	—	˘˘	≡	˘˘	˘
Ga	˘	—	˘	˘	—	˘˘	≡	˘˘	˘
O	˘	˘	˘	˘	—	˘˘	≡	˘˘	˘
La	˘	˘	˘	˘	ː	˘˘	≡	˘˘	˘
H	˘	˘	˘	˘ː	—	˘˘	≡	˘˘	˘
G	˘	˘˘	˘˘	˘	ː	˘˘	≡	˘˘	˘
Si3	˘	≡	˘˘	˘˘	—	˘˘	≡	˘˘	˘
Sa	˘	˘˘	˘˘	˘˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘˘
Si1	˘	˘˘	˘˘	˘˘	˘	˘	˘˘	˘˘	˘˘
Si2	˘˘	˘	˘	˘˘	ː	˘˘	≡	˘˘	˘
D	[—
Y	˘	˘˘	˘˘	˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘˘
Ca	˘	˘	˘˘	˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘
Pb	˘	˘˘	˘˘	˘	—	˘˘	˘˘	˘˘	˘˘
Q	˘	˘˘	˘˘	˘	—	˘˘	˘˘	˘˘	˘˘
V	˘	˘˘	˘˘	˘˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘
Pc	˘	˘˘	˘˘	˘˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘
H-2	˘	˘˘	˘˘	˘˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘
H-4	˘	˘	˘˘	˘˘	—	˘	˘˘	˘˘	˘˘
F	˘	/	˘	˘	ː	˘˘	≡	˘˘	˘
	δι- 65	ο- 66	τι 67	τα 68	σα 69	προ- 70	σταγ- 71	μα- 72	τα. 73

Πίνακας 49α

Ειρμός: *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, Ωδή στ΄*, (J.R. 2532)

Χφ.	φ.	Μαρτ.	Μέλος					
L	245v		⋈		/	⋈	/	⋈
P	187v		⋈		/	⋈	/	⋈
E	[]
S	170r		⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈
Si	132v		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pa	183v		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	218r		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
O	182v		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
La	76r		⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H	118r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
G	215r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si3	110r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	184r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	149v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	81v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
D	[]
Y	78v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	96r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	113r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	78r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	104v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	154r	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	106v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	110v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
F	103v	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈

Ναυ- τι- ων τω σα- λω.
 1 2 3 4 5 6
 (Συνέχεια)

Πίνακας 49β

Χφ.

L	↘		↘		↘		↘	✓	
P	↘	↘	↘		↘	↘	↘	↘	.
E	⌈								⌋
S	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	✓	↘
Si	↘		↘	↘	↘	↘	↘		↘
Pa	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Ga	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
O	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
La	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
H	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
G	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Si3	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Sa	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Si1	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Si2	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
D	⌈								⌋
Y	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Ca	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Pb	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Q	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
V	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Pc	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
H-2	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
H-4	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
F	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘

των 7 βι- 8 ω- 9 τι- 10 κων 11 με- 12 λη- 13 μα- 14 των 15
(Συνέχεια)

Πίνακας 49γ

Χφ.

L	⌒	⌒/		⌒	/		⌒	✓	⌒	/	⌒
P	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒		✓	⌒	/	⌒
E	[]
S	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒
Si	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	[]	⌒
Pa	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ga	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
O	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	✓	⌒	/	⌒
La	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒
G	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si3	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Sa	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si1	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si2	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
D	[]
Y	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ca	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pb	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Q	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
V	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pc	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-2	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-4	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
F	⌒	⌒/	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒

συμ- 16 πλο- 17 οijs 18 πον- 19 του- 20 με- 21 νος 22 α- 23 μαρ- 24 τι- 25 αijs 26

(Συνέχεια)

Πίνακας 49δ

Χφ.

L	⸗	⸢		⸗		⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
P	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸗	⸗
E	[]
S	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Si	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	[]	⸗	⸢	⸗
Pa	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Ga	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
O	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
La	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
H	⸗	⸢	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
G	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Si3	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Sa	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Si1	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Si2	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
D	[]
Y	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Ca	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Pb	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Q	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
V	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
Pc	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
H-2	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
H-4	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗
F	⸗	⸗	⸗	⸗	⸢	⸢	⸗	⸢	⸗	⸗	⸗	⸗

και
27

ψυ-
28

χο-
29

φθο-
30

ρω
31

θη-
32

ρι
33

προσ-
34

ρι-
35

πτου-
36

με-
37

νος.
38

(Συνέχεια)

Πίνακας 49ε

Χφ.

L	↘	⋈			↘	↘		⋈	↘	↘
P	⋈				↘	⋈	↘	⋈	↘	↘
E	⌈									⌈
S	↘	↘	—	—	↘	↘		↘	↘	↘
Si	↘		↘	↘		⋈	↘	⋈		↘
Pa	↘	↘	—	—	↘	⋈	↘	⋈	↘	↘
Ga	↘	↘	—	—	↘	⋈	↘	⋈	↘	↘
O	↘	↘	—	—	↘	⋈	↘	⋈	↘	↘
La	↘	↘	—	—	↘	⋈	↘	⋈	↘	↘
H	↘	↘	—	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
G	↘	↘	—	—	↘	↘	↘	⋈	—	↘
Si3	↘	↘	⋈	—	—	↘	↘	⋈	↘	↘
Sa	↘	⋈	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	—	↘
Si1	⋈	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
Si2	↘	↘	⋈	⋈	↘	⋈	⋈	⋈	↘	↘
D	⌈									⌈
Y	↘	⋈	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
Ca	↘	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
Pb	↘	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
Q	↘	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
V	⋈	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
Pc	↘	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
H-2	⋈	↘	⋈	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
H-4	↘	⋈	⋈	↘	↘	↘	↘	⋈	↘	↘
F	↘	⋈	—	—	↘	↘	↘	⋈	↘	↘

ως
39

ο
40

Ι-
41

ω-
42

νας
43

Χρι-
44

στε
45

βο-
46

ω-
47

σοι
48

(Συνέχεια)

Πίνακας 49στ

Χφ.

L	⋈	↗		⋈	↗		✓	⋈		↘	↘	⋈	.
P	⋈	⋈			↗	⋈		⋈		↘	⋈	⋈	+
E	[]
S	—	—	—	—	↗	⋈	⋈	⋈	⋈	↘	⋈	⋈	—
Si	—	—	—	—	—		—		⋈	—	↘	⋈	—
Pa	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
Ga	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
O	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
La	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
H	—	—	—	—	↗	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
G	—	—	—	—	↗	⋈	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
Si3	—	—	—	—	—	—	⋈	⋈	—	↘	⋈	⋈	—
Sa	↗	⋈	⋈	—	—	—	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Si1	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Si2	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
D	[]
Y	—	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Ca	—	—	—	—	↗	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Pb	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Q	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
V	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
Pc	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
H-2	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
H-4	—	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
F	—	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	—
	εκ 49	θα 50	να 51	τη- 52	φο- 53	ρου 54	με 55	βυ- 56	θου 57	α- 58	να- 59	γα- 60	γε. 61

Πίνακας 50α

Ειρμός: Οί ἐν καμίνω τοῦ πυρός, Ωδὴ ζ΄, (J.R. 2533)

Χφ. φ. Μαρτ. Μέλος

L	245v		ο	✓	ο	/		ο		✓
P	187v		ο	/	ο	/	ο	ο		.
E	98r		ο	✓	ο	/		ο	ο	(
S	170r		ο	/	ο	/	ο	ο	ο	
Si	133v		ο	—	ο		ο	ο	ο	f
Pa	184r		ο	ο	ο	/	ο	ο	ο	
Ga	218r		ο	✓	ο	/	ο	ο	ο	(
O	183r		ο	ο	ο	✓	ο	ο	ο	<
La	76r		ο	/	ο	/	ο	ο	ο	
H	118r	ο	ο	ο	ο	/	ο	ο	ο	
G	215r	ο	ο	ο	ο	/	ο	ο	ο	
Si3	111v	ο	ο	ο	ο	/	ο	ο	ο	
Sa	185v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Si1	150r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Si2	82r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
D	28v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Y	83v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Ca	189v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Pb	126r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Q	85r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
V	104v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
Pc	154r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
H-2	110r	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
H-4	116v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	
F	107v	ο	ο	ο	ο	—	ο	ο	ο	

Οί εν κα- μι- νω του πυ- ρος
1 2 3 4 5 6 7 8
(Συνέχεια)

Πίνακας 50γ

Χφ.

L	⌒	⌒⌒	⌒	/		⌒	/		⌒⌒
P	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒	/	⌒		/	⌒	⌒⌒
E	⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒		/		⌒⌒
S	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒
Si	⌒	⌒⌒	⌒		⌒⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pa	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒⌒
Ga	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒⌒
O	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒⌒
La	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒	⌒⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒⌒
H	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒	⌒⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒⌒
G	⌒⌒	⌒⌒⌒	⌒	⌒⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si3	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒⌒
Sa	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒
Si1	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
Si2	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	⌒	⌒⌒
D	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒
Y	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒
Ca	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒⌒
Pb	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
Q	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
V	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
Pc	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
H-2	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒	/	⌒	⌒
H-4	⌒⌒	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒⌒
F	⌒⌒	⌒	⌒	⌒⌒	⌒⌒	⌒⌒	/	⌒	⌒⌒

το 18 πρ. 19 εις 20 δρο- 21 σον 22 με- 23 τε- 24 βα- 25 λον. 26
(Συνέχεια)

Πίνακας 50δ

Χφ.

L		⋈	↗		⋈	✓		✓	✓	⋈	↗	
P	⋈	⋈	/	[]	↗	
E		⋈		⋈		/	⋈	/	✓	⋈	↗	⋈
S	⋈	—	↗	⋈	—	—	✓	⋈	✓	⋈	↗	—
Si	✓	—	↗		—	—	✓	—	⋈	[]
Pa	⋈	—	↗	⋈	—	✓	✓	✓	✓	⋈	↗	—
Ga	⋈	—	↗	⋈	—	✓	✓	✓	✓	⋈	↗	—
O	⋈	—	↗	⋈	—	✓	✓	✓	✓	⋈	↗	—
La	⋈	—	↗	⋈	—	—	✓	✓	✓	⋈	↗	—
H	⋈	—	↗	⋈	—	—	✓	✓	✓	⋈	↗	—
G	—	✓	⋈	⋈	⋈	↗	✓	✓	✓	⋈	↗	—
Si3	✓	✓	↗	⋈	—	—	✓	✓	✓	⋈	↗	—
Sa	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Si1	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Si2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓
D	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Y	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	/	✓	✓	↗	✓
Ca	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Pb	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Q	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
V	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
Pc	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
H-2	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓
H-4	✓	✓	✓	✓	—	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓
F	✓	✓	✓	✓	✓	↗	✓	✓	✓	✓	↗	✓

δι- 27 α 28 της 29 υ- 30 μνω- 31 δι- 32 ας 33 ου- 34 τω 35 βο- 36 ω- 37 ντες 38

(Συνέχεια)

Πίνακας 50ε

Χφ.

L	⋈		⋈	⋈	⋈	⋈		
P	⋈	⋈		⋈	⋈	⋈	⋈	
E	⋈			⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
S	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈		
Si		⋈	⋈	⋈	⋈			
Pa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
O	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
La	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
G	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
D	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Y	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
F	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈

ευ-39 λο-40 γη-41 τος42 ει43 Κυ-44 ρι-45 ε·46

(Συνέχεια)

Πίνακας 50στ

Χφ.

L	ο	Θε	ος	των	πα-	τε-	ρων	η-	μων.
P				ο	ω	ω	ω	ω	+
E	ο	Θε	ος	ο	ω	ω	ω	ω	ο
S	ο	Θε	ος	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Si	ο			ο	ω	ω	ω	ω	
Pa	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Ga	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
O	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
La	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
H	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
G	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Si3	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Sa	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Si1	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Si2	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
D	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Y	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Ca	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Pb	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Q	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
V	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
Pc	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
H-2	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
H-4	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
F	ο	ο	ο	ο	ω	ω	ω	ω	ο
	ο	Θε	ος	των	πα-	τε-	ρων	η-	μων.
	47	48	49	50	51	52	53	54	55

Πίνακας 51α

Ειρμός: Άφλεκτος πυρί, Ωδή η', (J.R. 2534)

Χφ. φ. Μαρτ.

Μέλος

L	246r		⤴	/	⤴		⤴		⤴	/	⤴		⤴	//	.
P	188r		/	⤴	⤴		⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴	//	.
E	98r		/	⤴		⤴	⤴		⤴	/	⤴		⤴	//	.
S	170r		/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Si	134r			⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴			⤴	⤴
Pa	184r		⤴	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Ga	218r		/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
O	183r		/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
La	76r		/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
H	118r	π	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	/	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
G	215r	ω	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	—	/	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Si3	113r	⤴	⤴	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Sa	186v	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Si1	150v	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Si2	82r	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
D	26r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Y	78v	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	/	⤴	⤴	⤴	⤴
Ca	96v	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Pb	126r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Q	85r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
V	105r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Pc	154r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
H-2	107r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
H-4	111r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
F	104r	⤴	/	⤴	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴

A- φλε- κτος πυ- ρι εν Σι- να προ- σο- μι- λου- σα.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
(Συνέχεια)

Πίνακας 51β

Χφ.

L	Σ		ΘΝ ^ν			//	"	.)
P	/	ν	ν			//	"	
E	Σ		ν	ν	ν	//	"	.)
S	-↓	/	ΘΝ ^ν	ν	ν	-//	ν	
Si	ν	ν	/	ν	ν	//	"	.)
Pa	ν	ν	ν	ν	ν	//	"	
Ga	ν	ν	ν	ν	ν	//	"	
O	ν	ν	ν	ν	ν	//	"	.)
La	ν	ν	ν	ν	ν	//	"	
H	-↓	ν	ν	ν	ν	//	"	
G	-L	ν	ν	ν	ν	//	"	
Si3	-L	ν	ν	ν	ν	//	"	
Sa	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Si1	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Si2	ν	ν	ν	ν	ν	//	"	
D	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Y	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Ca	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Pb	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Q	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
V	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
Pc	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
H-2	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
H-4	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν
F	ν	ν	ν	ν	ν	/	ν	ν

βα-14

τος15

Θε-16

ον17

ε-18

γνω-19

ρι-20

σε'21

(Συνέχεια)

Πίνακας 51γ

Χφ.

L		υ		υ		υ		υ		υ	.
P	υ	υ		υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	.
E	υ	υ		υ	υ	υ	υ	υ	υ		υ
S	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si	υ	υ	υ	υ	υ			υ	υ	υ	υ
Pa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ga	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
O	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
La	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
G	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si3	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Sa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si1	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
D	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Y	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ca	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pb	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Q	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
V	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pc	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-4	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
F	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ

τω
22

βρα-
23

δυ-
24

γλωσ-
25

σω
26

και
27

δυ-
28

ση-
29

χω
30

Μω-
31

ση
32

(Συνέχεια)

Πίνακας 51δ

Χφ.

L	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈		⋈
P	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈		⋈
E	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈		⋈
S	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	Θϛ	⋈
Si	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
O	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
La	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
G	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
D	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Y	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
F	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈

και
33

παι-
34

δας
35

ζη-
36

λος
37

Θε-
38

ου·
39

(Συνέχεια)

Πίνακας 51ε

Χφ.

L	⋈			/		⋈		⋈		⋈	/	≡/	⋈	⋈
P	⋈	⋈		/	⋈	⋈		⋈	⋈		/	≡	⋈	⋈
E	⋈	⋈		/	⋈			⋈	⋈	⋈	⋈	≡/	⋈	⋈
S	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡/	⋈	⋈
Si	⋈	⋈	—	/	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	/	≡	⋈	⋈
Pa	⋈	⋈	—	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
Ga	⋈	⋈	—	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
O	⋈	⋈	—	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
La	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
H	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
G	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
Sa	—	⋈	⋈	/	⋈	⋈	—	⋈	⋈	—	⋈	/	⋈	⋈
Si1	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	—	—	⋈	⋈	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈
D	⋈	—	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	/	⋈	⋈
Y	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	/	⋈	⋈
Ca	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	/	⋈	⋈
F	⋈	—	—	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	≡	⋈	⋈

τους 40

α- 41

να- 42

λω- 43

τους 44

τω 45

πυ- 46

ρι 47

υ- 48

μνω- 49

δους 50

ε- 51

δει- 52

ξε· 53

(Συνέχεια)

Πίνακας 51στ

Χφ.

L								
P								
E								
S								
Si								
Pa								
Ga								
O								
La								
H								
G								
Si3								
Sa								
Si1								
Si2								
D								
Y								
Ca								
Pb								
Q								
V								
Pc								
H-2								
H-4								
F								

παν-
54

τα
55

τα
56

ερ-
57

γα
58

Κυ-
59

ρι-
60

ου
61

(Συνέχεια)

Πίνακας 51ζ

Χφ.

L	υ	υ			υ	υ	υ
P	υ	υ			υ	υ	υ
E	υ	υ			υ		υ
S	υ	υ			υ	υ	υ
Si	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ga	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
O	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
La	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
G	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si3	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Sa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si1	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si2	[]
D	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Y	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ca	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pb	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Q	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
V	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pc	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-4	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
F	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ

τον Κυ- ρι- ον υ- μνει- τε·
62 63 64 65 66 67 68
(Συνέχεια)

Πίνακας 52α

Ειρμός: Μή της φθοράς, Ωδή θ', (J.R. 2535)

Χφ. φ. Μαρτ. Μέλος

L	246r		ᾠ	/	ᾠ	✓	ᾠ	/		
P	188r		/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
E	98r		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ		/	ᾠ
S	170v		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
Si	135v		/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
Pa	184r		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
Ga	218v		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
O	183r		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
La	76v		ᾠ	/	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
H	118r	ᾠ	ᾠ	✓	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
G	215v	ᾠ	ᾠ	✓	ᾠ	/	ᾠ	ᾠ	/	ᾠ
Si3	114v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Sa	188v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Si1	150v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Si2	82v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
D	26v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Y	79r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Ca	97r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Pb	114r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Q	85r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
V	105r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
Pc	154r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
H-2	107r	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
H-4	116v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ
F	104v	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ	ᾠ

Μή της φθο- ρας δι- α πει- ρα
1 2 3 4 5 6 7 8
(Συνέχεια)

Πίνακας 52β

L		↘	↘	↘	↘	.
P		↘	↘	↘	↘	.
E		↘		↘	↘	.
S	↘	—	↘	↘	↘	↘
Si		↘	↘	↘	↘	↘
Pa	↘	↘	—	↘	↘	↘
Ga	↘	—	—	↘	↘	↘
O	↘	—	—	↘	↘	↘
La	↘	—	↘	↘	↘	↘
H	↘	↘	—	↘	↘	↘
G	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Si3	↘	—	↘	↘	↘	↘
Sa	↘	—	↘	↘	↘	↘
Si1	↘	—	↘	↘	↘	↘
Si2	↘	↘	↘	↘	↘	↘
D	↘	—	↘	↘	↘	↘
Y	↘	—	↘	↘	↘	↘
Ca	↘	—	↘	↘	↘	↘
Pb	↘	—	↘	↘	↘	↘
Q	↘	—	↘	↘	↘	↘
V	↘	—	↘	↘	↘	↘
Pc	↘	—	↘	↘	↘	↘
H-2	↘	—	↘	↘	↘	↘
H-4	↘	—	↘	↘	↘	↘
F	↘	↘	↘	↘	↘	↘

κυ- 9 ο- 10 φο- 11 ρη- 12 σα- 13 σα' 14
(Συνέχεια)

Πίνακας 52γ

Χφ.

L		υ		/		υ	/			υ	δ	✓	υ	υ
P	υ		υ	/	υ		/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
E	υ		υ	/	υ	υ	/		υ	υ		✓	υ	υ
S	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si	υ	υ	υ	/		υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pa	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ga	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
O	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
La	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H	υ	υ	υ	/	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
G	υ	υ	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si3	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Sa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si1	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
D	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Y	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ca	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pb	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Q	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
V	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pc	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-4	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
F	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ

και 15 παν- 16 τεχ- 17 νη- 18 μο- 19 νι 20 Λο- 21 γω 22 σαρ- 23 κα 24 δα- 25 νει- 26 σα- 27 σα' 28

(Συνέχεια)

Πίνακας 52δ

Χφ.

L	≡	✓	⋈	/		≡	≡/	/		⋈		≡	⋈
P	≡	/	⋈	✓	⋈	≡	≡/	/	⋈	✓		≡	✓
E	≡	/	⋈	/		≡	≡/	/	⋈			≡	✓
S	≡	✓	⋈	✓	⋈	≡	≡/	/	⋈	⋈	—	—	✓
Si	≡	/	⋈	/	/	≡	≡/	/	⋈	⋈		≡	⋈
Pa	≡	/	⋈	/	⋈	≡	≡/	✓	⋈	⋈	≡	≡/	⋈
Ga	≡	/	⋈	/	⋈	≡	≡/	✓	⋈	⋈	≡	≡/	⋈
O	≡	/	⋈	/	⋈	≡	≡/	/	⋈	⋈	≡	≡/	⋈
La	≡	✓	⋈	⋈	⋈	≡	≡/	⋈	⋈	⋈	≡	≡/	⋈
H	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	/	⋈	⋈	≡	≡/	⋈
G	≡	✓	⋈	/	⋈	⋈	≡/	/	⋈	⋈	—	≡/	≡
Si3	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	/	✓	⋈
Sa	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
Si1	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
Si2	≡	✓	⋈	✓	⋈	≡	≡/	✓	⋈	⋈	✓	✓	⋈
D	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
Y	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	/	⋈	✓	✓	⋈
Ca	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	✓	✓	⋈
Pb	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
Q	≡	✓	⋈	—	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
V	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
Pc	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
H-2	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	≡/	⋈	✓	⋈	⋈	✓	⋈
H-4	≡	✓	⋈	/	⋈	≡	—	/	⋈	⋈	⋈	✓	⋈
F	—	✓	⋈	/	⋈	≡	—	—	✓	⋈	✓	✓	⋈

μη- τερ α- πει- ραν- δρε' Παρ- θε- νε Θε- ο- το- κε'
29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41
(Συνέχεια)

Πίνακας 52ε

Χφ.

L	↗	/	⋈		↘	//	•	✓	✓		⋈	/	//	//
P	⋈	/	⋈	⋈		↗	⋈	⋈	/	⋈	⋈	↘	//	//
E	⋈	/		⋈	↘	//		↗	↘	⋈	⋈	/	//	//
S	↗	↗	↗	⋈	↘	//	↗	↗	⋈	↘	⋈	↘	//	↗
Si	↗	⋈	//	↗	↘	//	⋈	↗	⋈	↘	⋈	/	↘	↘
Pa	↗	↗	/	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	↗	/	↗	↗
Ga	↗	↗	/	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	⋈	/	↗	↗
O	↗	↗	↗	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	⋈	/	↗	↗
La	↗	↗	↗	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	⋈	/	↗	↗
H	↗	↗	↗	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	⋈	/	↗	↗
G	↗	↗	↗	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	↘	⋈	/	↗	↗
Si3	↗	↗	⋈	↗	↘	//	↗	↗	↗	↘	↗	/	↗	↗
Sa	↗	↗	⋈	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗
Si1	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗
Si2	↗	↗	⋈	↘	↘	↗	↗	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗
D	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗
Y	/	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
Ca	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
Pb	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
Q	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
V	↗	↗	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
Pc	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
H-2	↗	↗	⋈	⋈	↘	↗	⋈	↗	↗	↗	⋈	/	↗	↗
H-4	↗	⋈	↗	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗
F	↗	/	⋈	⋈	↘	↗	↗	↗	↗	⋈	⋈	/	↗	↗

δο-
42

χει-
43

ον
44

του
45

α-
46

στε-
47

κτου·
48

χω-
49

ρι-
50

ον
51

του
52

α-
53

πει-
54

ρου·
55

(Συνέχεια)

Πίνακας 52στ

Xφ.

L	Λ	λ	Λ	λ	λ		λ	Λ	Λ	•
P	Π	π	Π	π	π		Π	Π	Π	+
E	Ε	ε	Ε	ε	ε			Ε	Ε	•
S	Σ	σ	σ	Σ	σ	Σ	Σ	Σ	σ	ρ
Si	Σ	σ	σ	σ	σ	Σ	Σ	Σ	Σ	ρ
Pa	Π	Π	Π	π	π	Π	Π	Π	π	ρ
Ga	Γ	γ	Γ	γ	γ	Γ	Γ	Γ	γ	ρ
O	Ο	ο	Ο	ο	ο	Ο	Ο	Ο	ο	ρ
La	Λ	λ	λ	λ	λ	Λ	Λ	Λ	λ	ρ
H	Η	η	η	η	η	Η	Η	Η	η	ρ
G	Γ	γ	γ	γ	γ	Γ	Γ	Γ	γ	ρ
Si3	Σ	σ	σ	σ	σ	Σ	Σ	Σ	σ	ρ
Sa	Σ	σ	σ	σ	σ	Σ	Σ	Σ	σ	ρ
Si1	Σ	σ	σ	σ	σ	Σ	Σ	Σ	σ	ρ
Si2	Σ	σ	σ	σ	σ	Σ	Σ	Σ	σ	ρ
D	Δ	δ	δ	Δ	δ	Δ	Δ	Δ	δ	ρ
Y	Υ	υ	υ	Υ	υ	Υ	Υ	Υ	υ	ρ
Ca	Κ	κ	κ	Κ	κ	Κ	Κ	Κ	κ	ρ
Pb	Π	π	π	Π	π	Π	Π	Π	π	ρ
Q	Κ	κ	κ	Κ	κ	Κ	Κ	Κ	κ	ρ
V	Υ	υ	υ	Υ	υ	Υ	Υ	Υ	υ	ρ
Pc	Π	π	π	Π	π	Π	Π	Π	π	ρ
H-2	Η	η	η	Η	η	Η	Η	Η	η	ρ
H-4	Η	η	η	Η	η	Η	Η	Η	η	ρ
F	Φ	φ	φ	Φ	φ	Φ	Φ	Φ	φ	ρ
	πλα- 57	στουρ- 58	γου 59	σου 60	σε 61	με- 62	γα- 63	λυ- 64	νο- 65	μεν. 66

Πίνακας 53α

Ειρμός: Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ, Ωδή α΄, (J.R. 2536)

Χφ. φ. Μαρτ. Μέλος

L	246r		ⲱ	/	ⲱ	✓		ⲱ	Θεῷ	
P	193v							ⲱ	/	ⲏ
E	108r		ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ		Θεῷ	
S	175r		ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	Θεῷ	ⲏ
Si	125v		ⲱⲏ	/	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	
Pa	184r		ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Ga	219r		ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
O	183r		ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
La	73r		ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
H	118r	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
G	215v	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Si3	103r	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Sa	174v	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Si1	151r	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Si2	82v	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
D	26v	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Y	78r	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Ca	97r	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Pb	114v	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Q	79r	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
V	95v	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
Pc	150v	ⲏ	ⲱ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
H-2	110v	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
H-4	111v	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ
F	107v	ⲏ	ⲱⲏ	✓	ⲱ	/	ⲱ	ⲱ	ⲏ	ⲏ

Τω συν- ερ- γη- σαν- τι Θε- ω΄
1 2 3 4 5 6 7 8
(Συνέχεια)

Πίνακας 53β

Χφ.

L		⤴	⤵		⤴	✓	
P	⤴		/	⤴	⤴		
E	⤴		/	⤴		/	⤴
S	⤴	—	—	⤴	⤴	/	⤴
Si	⤴	⤴	⤵	⤴	⤴	/	⤴
Pa	⤴	—	—	—	⤴	/	⤴
Ga	⤴	—	—	—	⤴	/	⤴
O	⤴	—	—	⤴	⤴	/	⤴
La	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
H	⤴	—	—	⤴	⤴	/	⤴
G	⤴	—	—	⤴	⤴	⤴	⤴
Si3	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
Sa	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Si1	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
Si2	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
D	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Y	⤴	—	⤴	⤴	—	⤴	⤴
Ca	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
Pb	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
Q	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
V	⤴	—	—	⤴	⤴	⤴	⤴
Pc	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴
H-2	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
H-4	⤴	—	—	⤴	⤴	—	⤴
F	⤴	—	⤴	⤴	⤴	⤴	⤴

Μω- 9 υ- 10 ση 11 εν 12 Αι- 13 γυ- 14 πτω' 15
(Συνέχεια)

Πίνακας 53γ

Xφ.

L	↗			↗	↘	↗		
P			↗	↘	↗	↗		
E	↗	↗		↘	↗	↗		
S	↗	↗	—	—	↗	↗	↗	
Si	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗
Pa	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
Ga	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
O	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
La	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
H	↗	↗	↗	—	↗	↗	↗	↗
G	↗	—	—	—	↗	↗	↗	↗
Si3	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
Sa	↗	↗	↗	↘	↗	↗	—	↗
Si1	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
Si2	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
D	—	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
Y	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
Ca	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
Pb	—	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
Q	—	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗
V	↗	↗	—	↘	↗	↗	—	↗
Pc	—	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
H-2	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
H-4	↗	↗	—	↘	↗	↗	↗	↗
F	↗	↗	↗	↘	↗	↗	↗	↗

ε-
16

ξα-
17

γα-
18

γειν
19

τον
20

Ισ-
21

ρα-
22

ηλ·
23

(Συνέχεια)

Πίνακας 53δ

Χφ.

L	⋈	⋈	✓	⋈	⋈	⋈	
P	⋈	⋈	⋈		⋈	⋈	
E	⋈	⋈	✓	⋈	⋈	⋈	⋈
S	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pa	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
O	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
La	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
G	⋈	⋈	⋈	⋈	—	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
D	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Y	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
F	⋈	—	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈

αυ- τω μο- νω α- σω- μεν.
24 25 26 27 28 29 30
(Συνέχεια)

Πίνακας 53ε

Χφ.

L	⋈	⋈		⋈	⋈	⋈	⋈	•
P	⋈	/	⋈	⋈	/	⋈	⋈	+
E	⋈	/	⋈	⋈	/	⋈	⋈	+
S	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si	⋈	/	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈
Pa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ga	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
O	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈
La	⋈	⋈	⋈	⋈	/	⋈	⋈	⋈
H	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
G	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si3	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Sa	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si1	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Si2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
D	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Y	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Ca	[]	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pb	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Q	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
V	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Pc	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-2	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
H-4	[]	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
F	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
	εν- 31	δο- 32	ξως 33	γαρ 34	δε- 35	δο- 36	ξασ- 37	ται. 38

Πίνακας 54α

Ειρμός: Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν, Ωδή θ', (J.R. 2493)

Xφ. φ. Μαρτ.

Μέλος

L	242r			✓			⌒			/		⌒	⌒	⌒	⌒
P	182v		⌒	✓			⌒		⌒	/		⌒	⌒	⌒	⌒
E	93v		⌒	⌒	⌒		⌒	⌒		/	⌒		⌒	⌒	⌒
S	167v		⌒	✓	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si	135v		⌒	⌒	✓		⌒	⌒			⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pa	180v		⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ga	213r		⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
O	179r		⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
La	76v		⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H	115v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
G	210r	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si3	115v	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Sa	189v	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si1	148r	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Si2	85v	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
D	29r	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Y	81v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Ca	99v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pb	118r	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Q	80v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
V	102v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
Pc	153v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-2	108v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
H-4	115v	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒
F	106r	⌒	⌒	/	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒	⌒

Πα- νυ- μνη- τε των ου- ρα- νων ει- πλα- τυ- τε- ρα·
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

(Συνέχεια)

Πίνακας 54β

Xφ.							
L	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
P	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	
E	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
S	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Si	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Pa	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Ga	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
O	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
La	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
H	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
G	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Si3	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Sa	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Si1	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Si2	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
D	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Y	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Ca	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Pb	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Q	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
V	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
Pc	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
H-2	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
H-4	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
F	↗	↘	↗↘	↗	↘	↗↘	↗
	ως 14	τον 15	α- 16	ναρ- 17	χον 18	Λό- 19	γον 20 (Συνέχεια)

Πίνακας 54γ

Χφ.

L		/		υ	/	//	ε
P	υ	/		υ	/	υ	ε
E	υ	/		υ	/	υ/	ε
S	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si	υ	υ	/		/	υ	υ
Pa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ga	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
O	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
La	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
G	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si3	υ	/	υ	υ	υ	υ	υ
Sa	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si1	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Si2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
D	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Y	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Ca	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pb	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Q	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
V	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
Pc	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-2	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
H-4	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
F	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ

α- 21 σπο- 22 ρος 23 συλ- 24 λα- 25 βου- 26 σα· 27
(Συνέχεια)

Πίνακας 54δ

Χφ.

L	ⲗ		ⲓ		ⲗⲓ	ⲓ		ⲗ
P	ⲡ		ⲓ	ⲓ	ⲡⲓ			ⲡ
E	Ⲉ	ⲓ		ⲓ	Ⲉⲓ	ⲓ		Ⲉ
S	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓⲓ	ⲓⲓ	Ⲩ
Si	Ⲩ			ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Pa	ⲡⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲡⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	ⲡⲓ
Ga	ⲡⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	ⲡⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	ⲡⲓ
O	Ⲉ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲉⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	Ⲉ
La	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	Ⲩ
H	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	Ⲩ
G	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ
Si3	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓⲓ	Ⲩⲓ
Sa	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Si1	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Si2	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
D	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Y	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Ca	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Pb	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Q	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
V	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
Pc	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
H-2	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
H-4	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ
F	Ⲩ	ⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩⲓ	ⲓ	ⲓ	Ⲩ

και
28

σε-
29

σαρ-
30

κω-
31

με-
32

νον
33

Θε-
34

ον'
35

(Συνέχεια)

Πίνακας 54ε

Χφ.							
L	υ	/		υ	ι	η	η'
P	υ	/		υ	ι	η	η
E	υ	/		υ	ι	η	η
S	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Si	ι	/	υ	ι	υ	η	η
Pa	ι	ι	ι	υ	ι	η	η
Ga	ι	ι	ι	υ	ι	η	η
O	ι	ι	ι	υ	ι	η	η
La	η	ι	ι	υ	ι	η	η
H	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
G	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Si3	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Sa	ι	ι	ι	υ	ι	η	η
Si1	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Si2	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
D	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Y	υ	ι	υ	υ	ι	η	η
Ca	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Pb	ι	ι	υ	υ	ι	η	η'
Q	ι	ι	υ	υ	ι	η	η'
V	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
Pc	ι	ι	υ	υ	ι	η	η'
H-2	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
H-4	ι	ι	/	υ	υ	η	η
F	ι	ι	υ	υ	ι	η	η
	τε- 36	κου- 37	σα 38	τοις 39	αν- 40	θρω- 41	ποις 42
						(Συνέχεια)	

Παράλληλη μεταγραφή ειρμών

Πίνακας 55β

Χφ.

H	G	a	c	h	a	hc	d	hc	a	a	a	G	EF	a	G	GE	F
G	a	a	d	hc	a	hc	d	hc	a	a	a	a	EF	a	G	G	G
Si3	a	c	ac	c	a	a	hch	a	a	hc	a	a	cG	a	GF	F ²⁸⁹	
S#	a	h	h	G	a	a	Ga	a	a	a	a	a	G	a	G	F	
Si1	a	FGa	FG	a	F	F	Ga	F	E	G	F	F	F	G	E	a	
Si2	G	FG	aG	G	h	a	ah	a	cG	h	ch	ha	ch	c	ha	a	
D	I															I	
Y	a	h	a	a	a	a	ahc	a	a	a	h	h	h	c	h	a	
Ca	c	ahc	c	c	a	a	hch	a	a	a	c	c	h	c	h	a	
Pb	F	a	a	G	F	G	Ga	F	E	G	F	F	FF	a	G	F	
Q	F	a	a	G	F	G	Ga	F	E	G	F	F	FF	a	G	F	
V	a	FGa	a	a	F	hca	a	hca	GE	F	F	F	F	G	E	FGa	
Pc	F	a	a	G	F	F	Ga	F	E	G	F	F	F	a	G	F	
H-2	c	ahc	c	c	a	a	hc	a	G	h	a	a	a	h	G	c	
H-4	F	Ga	a	a	h	Ga	hcha	Ga	F	aG	G	G	G	aG	F	F	
F	F	Ga	Ga	F	F	F	a	F	F	F	a	a	G	a	G	F	
	o	συν-	τρι-	βων	πο-	λε-	μους	τη	κρα-	ται-	α	δυσ-	να-	μει	Χρι-	στος	
	14	15	16	17	18	19	20	21	υ-	ψη-	λω	βρα-	χι-	ο-	στι-	28	29
																(Συνέχεια)	

²⁸⁹ Βλ. υπ. 284.

Πίνακας 55γ

Xφ.

H	hc	a	a	a	ha	G	ah	cG	a	GF	G
G	a	a	a	h	h	G	ah	cG	a	GF	G
Si3	a	a	a	hc	hc	G	ah	cG	a	GF	G
Sa	a	G	F	GF	GF	E	G	G	a	F	F
Si1	a	G	F	a	a	F	G	G	a	F	F
Si2	h	a	G	a	a	E	FG	aG	a	GF	F
D	l										J
Y	c	h	a	h	h	aG	ah	cG	a	GF	F
Ca	c	h	a	h	h	G	a	a	a	FGFE	F
Pb	a	G	F	G	G	E	G	G	a	F	F
Q	a	G	F	G	G	E	G	G	a	F	F
V	a	F	EF	FE	FE	F	G	G	a	F	F
Pc	a	G	F	G	G	E	G	G	a	F	F
H-2	c	h	a	h	h	G	a	a	a	F	F
H-4	h	cdch	ah	h	h	G	a	a	a	FGFE	F
F	c	a	a	hc	hc	G	ah	cG	a	GF	F
	α-	σω-	μεν	ων-	τω	ο-	τι	δε-	δο-	ξα-	σταλ.
	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

Πίνακας 56β

[illegible]

Πίνακας 56γ

[illegible]

Πίνακας 57β

Χφ.

H	a	ac	c	h	ad	d	h	c	h	a	a	a	G	a	G	G	FE
G	a	c	h	d	c	h	h	a	h	a	a	a	h	Ga	a	a	D
Si3	ch	ahc	c	ch	ahc	c	h	a	h	a	a	h	a	G	hc	a	a
Si1	ch	ahc	c	h	c	h	a	c	a	h	h	h	h	G	ahc	c	c
Si2	ch	ahc	c	c	ahc	c	h	c	h	a	a	a	a	G	a	a	a
Si2	GF	EFG	G	aG	FG	a	G	a	G	F	a	a	a	G	a	GF	GF
D	I															I	I
Y	ch	cd	c	h	c	h	a	c	a	h	a	a	a	G	a	a	a
Ca	ch	ahc	c	ch	ahc	c	a	c	h	a	c	c	c	h	c	a	a
Pb	c	ahc	c	ch	ahc	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
Q	c	ahc	c	ch	ahc	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
V	c	ahc	c	ch	ahc	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
Pf	c	ahc	c	ch	ahc	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
H-2	ch	ahc	c	c	ahc	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
H-4	ch	ac	c	ch	ac	c	h	c	h	a	h	a	h	G	a	a	a
F	ch	ahc	c	ch	ahc	h	a	c	h	a	c	a	G	h	ch	a	a
	την	σην	ει-	σα-	κη-	κο-	α	Κυ-	ρι-	ε	δυ-	να-	σται-	αν-	36	37	(Συνέχεια)
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37			

Πίνακας 57γ

Xφ.

H	D	EF	Ga	F	G	hc	a	G	EF	G	G	cG	a	GF	F
G	E	F	a	G	E	FE	D	F	F	F	C	FE	FG	F	F
Si3	a	h	c	a	G	a	a	a	a	hcG	a	cG	a	GF	F
Se	c	ch	ahc	c	d	cdch	a	a	a	hcG	G	G	a	FG	F
Si1	a	a	ch	a	a	c	h	a	a	hG	a	a	a	FGFE	F
Si2	E	F	G	F	E	F	D	EF	G	aG	ah	cG	a	GF	F
D	I														I
Y	a	a	ch	a	a	c	h	a	c	hG	G	G	GhaG	aGFE	F
Ca	a	a	ch	a	a	c	h	a	a	hcG	G	G	a	F	F
Pb	a	a	ch	a	a	c	h	a	aa	hG	a	a	a	FGE	F
Q	a	a	ch	a	a	c	h	a	aa	hG	a	a	a	FGE	F
V	a	a	ch	a	a	c	h	ah	c	hG	a	a	a	FGE	F
Pc	a	a	ch	a	a	c	h	a	a	hG	a	a	a	FGE	F
H-2	a	a	ch	a	a	c	h	a	a	hG	a	a	a	F	F
H-4	a	a	ch	a	a	c	h	a	a	hcG	a	a	a	FGFE	F
F	a	a	hc	a	a	hc	a	G	EF	G	ah	cG	a	GF	F
ο-	τι	παν-	τας	του	σω-	σαι	τους	χρι-	στους	σου	ε-	λη-	λν-	θας.	52
38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51		

Πίνακας 58α

Ειρήμός: Τὸ διὰ τὸν φόβον σου, Ωδὴ ε΄, J.R. 2530, (Πίνακας 7α, β, γ)

Xφ.

H	F	F	F	F	F	F	G	a	a	h	cG	a	G	F
G	E	E	F	F	G	G	G	a	a	a	ch	c	h	a
Si3	E	E	F	F	G	G	G	a	a	a	aE	F	E	D
Sa	E	E	F	F	G	G	G	a	a	ah	ch	c	h	a
Si1	E	E	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
Si2	G	G	a	a	h	h	h	h	h	h	ch	c	h	a
D	I	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	I
Y	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
Ca	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
Pb	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
Q	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
V	F	F	G	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
Pc	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
H-2	F	F	F	F	a	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
H-4	F	F	F	G	h	a	a	a	a	a	ch	c	h	a
F	F	F	F	F	F	F	G	F	E	F	GE	F	E	D
To	α	τον	φο-	βον	σου	λη-	φθεν	Κυ-	ρι-	ε΄				
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
											(Συνέχεια)			

Πίνακας 60β

Χφ.

H	EF	Gacha	a	a	G	a	a	G	F
G	EF	Gacha	a	hc	G	a	a	G	F
Si3	a	Gc	c	d	d	h	c	h	a
Sa	c	c	ch	ad	d	h	c	h	a
Si1	c	c	h	ahc	c	h	c	h	a
Si2	a	h	a	h	G	aG	a	G	F
D	c	c	ch	ad	d	h	c	h	a
Y	c	c	ch	ad	d	h	c	h	a
Ca	c	c	ch	ad	d	h	c	h	a
Pb	c	c	c	ahc	c	h	c	h	a
Q	c	c	c	ahc	c	h	c	h	a
V	c	cd	ch	ahc	c	h	c	h	a
Pc	c	c	c	ahc	c	h	c	h	a
H-2	c	c	c	ahc	c	h	c	h	a
H-4	c	d	c	ad	d	h	c	h	a
F	c	c	ch	ahc	d	ch	c	h	a
το	18	πυρ.	εις	δρο-	σον	με-	τε-	βα-	λον.
		19	20	21	22	23	24	25	26
							(Συνέχεια)		

Πίνακας 60γ

Xφ.

H	E	E	Ga	EF	G	a	a	a	G	EF	Ga	a
G	a	a	hc	a	EF	Ga	a	a	G	EF	Ga	a
Si3	a	a	a	EF	G	a	a	a	G	EF	Ga	a
Sa	a	a	a	a	a	cdch	a	h	G	G	ahc	c
Si1	a	a	a	a	G	a	a	h	G	G	ahc	c
Si2	F	F	G	F	G	a	G	G	aG	aG	F	F
D	a	a	a	a	h	cdch	a	h	G	G	ahc	c
Y	a	a	a	a	a	ch	a	h	a	G	ahc	c
Ca	a	a	a	a	a	ch	a	h	G	G	ahc	c
Pb	a	a	a	a	ah	cdch	a	h	G	G	ahc	c
Q	a	a	a	a	ah	cdch	a	h	G	G	ahc	c
V	a	a	a	G	a	a	a	h	G	G	ahc	c
Pc	a	a	a	a	h	cdch	a	h	G	G	ahc	c
H-2	a	a	a	a	a	ahc	a	h	G	G	ahc	c
H-4	a	a	a	a	h	c	a	a	G	G	FEFGF	E
F	a	a	a	a	a	hc	a	a	G	aG	F	F
δι-	α	της	υ-	μνω-	δι-	ας	ου-	τω	βο-	ω-	ντες	
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	

(Συνέχεια)

Πίνακας 61β

Χφ.

H	c	c	c	c	c	h	a	a	a	ha	G	ah	cG	a	G	F	F		
G	c	c	c	h	cd	h	a	a	h	h	G	ah	cG	a	G	F	F		
Si3	c	c	c	ch	cd	ch	a	a	h	h	G	ah	c	h	a	G	G		
Si	c	c	c	h	c	h	a	a	h	h	G	a	a	h	G	G	G		
Si2	a	a	a	a	ahc	a	E	E	FG	FG	E	FG	aG	a	G	F	F		
D	c	c	c	h	c	h	a	a	ha	ha	G	a	a	hcha	G	G	G		
Y	d	c	c	d	c	h	a	a	ha	ha	G	ah	cG	a	G	F	G		
Ca	d	c	c	c	c	h	a	a	ha	ha	G	a	a	h	G	G	G		
Pb	c	c	c	c	c	h	a	a	aa	h	G	a	a	h	G	G	G		
Q	c	c	c	c	c	h	a	a	aa	h	G	a	a	h	G	G	G		
V	c	c	c	c	c	h	a	a	ah	h	G	a	a	h	G	G	G		
Pc	c	c	c	c	c	h	a	a	a	a	hG	a	a	h	G	G	G		
H-2	d	c	c	c	c	h	a	a	a	h	G	a	a	achG	G	G	G		
H-4	c	c	c	d	c	h	a	a	a	ha	G	a	a	hcha	G	G	G		
F	c	h	a	c	c	h	a	a	a	ha	G	ah	cG	a	G	F	F		
βα-	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	χω	Μω-	ση-
τω	σε	ε-	γνω-	ρι-	ε-	γνω-	ρι-	σε	τω	βρα-	δυ-	γλωσ-	σω	και	δυ-	ση-	30	31	32
																	(Συνέχεια)		

Πίνακας 61δ

Χφ.

H	cd	ch	a	d	ch	G	a	a	h	c	a	a	G	F
G	cd	h	a	hc	a	G	a	a	h	c	h	hc	G	a
Si3	cd	h	ca	a	a	a	c	h	a	c	a	G	G	G
Si	c	cdech	a	hc	a	a	c	h	a	a	G	G	Ga	Ga
Si1	c	cdech	a	hc	a	a	c	h	a	a	G	G	Ga	Ga
Si2	I												I	
D	c	cdech	a	hc	a	a	hc	ha	a	a	G	G	Ga	Ga
Y	GF	E	F	Ga	a	a	c	h	a	a	a	G	Ga	Ga
Ca	c	cdech	a	hc	a	a	hc	a	G	a	G	G	Ga	Ga
Ph	ch	cdech	ah	c	a	a	c	h	G	a	G	G	Gh	Gh
Q	ch	cdech	ah	c	a	a	c	h	G	a	G	G	Gh	Gh
V	ch	cdech	a	hc	a	a	c	h	G	a	G	G	Gah	Gah
Pc	ch	cdech	a	hc	a	a	c	h	G	a	G	G	Gh	Gh
H-2	c	cdech	a	hch	a	a	c	h	a	a	h	G	Gah	Gah
H-4	c	cdech	a	hc	a	a	hc	a	G	a	G	G	Ga	Ga
F	c	c	dh	ch	a	a	hch	a	G	a	G	G	G	G
	παν-	τα	τα	ερ-	γα	Κυ-	ρι-	ον	υ-	μναι-	τε-	67	68	
	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	(Συνέχεια)

Πίνακας 62ε

Χφ.

H	FG	a	a	G	ah	cG	a	GF	F					
G	EF	G	a	G	ah	cG	a	GF	F					
Si3	EF	G	a	G	a	cG	a	GF	F					
S#	a	a	h	G	a	a	c	a	a					
Si1	a	a	ah	F	a	a	a	F	F					
Si2	Ga	a	a	Ga	hc	cG	a	GF	F					
D	a	a	ha	G	a	a	a	FGE	F					
Y	a	a	c	hG	a	a	ahaG	aGFE	F					
Ca	a	a	c	haG	a	a	a	FGE	F					
Pb	aa	a	a	hG	a	a	ha	F	F					
Q	aa	a	a	hG	a	a	ha	F	F					
V	a	a	ah	hG	a	a	a	FGE	F					
Pc	a	a	c	hG	a	a	a	FGE	F					
H-2	a	a	c	hG	a	a	a	FGE	F					
H-4	a	a	a	hG	a	a	ha	F	F					
F	a	a	a	haG	a	a	a	FGFE	F					
	a	a	a	hcG	ah	cG	a	GF	F					
									μεν.					
πλα-	56	σου	57	γου-	58	με-	61	γα-	62	λν-	63	vo-	64	μεν.

Πίνακας 63γ

Χφ.

H	a	hc	a	EF	a	G	G	a	EF	G	a	a	G	EF	G	l	l	a	GF	F
G	a	hc	a	EF	G	G	G	a	G	G	a	h	G	G	ah	l	l	a	GF	F
Si3	a	ahc	d	h	c	h	a	h	G	a	h	c	h	G	ah	l	l	cG	GF	F
So	a	a	a	G	a	G	F	F	E	FG	FG	FG	FG	FG	FG	l	l	G	F	F
Si1	a	c	h	a	c	h	a	G	F	G	G	a	h	G	ah	l	l	G	F	F
Si2	F	Ga	h	a	h	a	G	G	G	ah	a	a	h	G	ah	l	l	cG	GF	F
D	a	c	h	a	c	h	a	h	aG	a	h	h	h	aG	a	l	l	a	FGE	F
Y	a	a	c	h	c	h	a	c	aG	ah	ah	ah	ah	ah	ah	l	l	cG	GF	F
Ca	a	a	a	h	c	h	a	h	l	l	l	h	h	l	l	a	a	a	FGFE	F
Pb	a	c	h	a	c	h	a	a	G	a	a	h	h	G	a	l	l	a	FGE	F
Q	a	c	h	a	c	h	a	a	G	a	a	h	h	G	a	l	l	a	FGE	F
V	a	c	h	a	c	h	ah	c	G	a	c	h	h	G	a	l	l	a	FGE	F
Pc	a	c	h	a	c	h	a	a	G	a	a	h	h	G	a	l	l	a	FGE	F
H-2	a	c	h	a	c	h	a	a	G	a	a	h	h	G	a	l	l	a	F	F
H-4	a	c	h	a	c	h	a	a	G	a	a	h	h	G	a	l	l	a	FGFE	F
F	G	a	h	G	a	G	F	F	a	ha	l	a	ah	cG	a	ah	a	GF	GF	F
αυ-	24	τω	μo-	νω	α-	σω-	μεν·	εν-	ξως	γαρ	ο-	τι	δε-	δο-	ξασ-	ται ²⁹⁰				
		25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40			

²⁹⁰ Από τα χφφ. Ca και H-4 παραλείπεται η λέξη ενδόξως (31, 32, 33). Στα χφφ. Ca, H-4 και F, προστίθεται η λέξη ότι (35, 36).

Πίνακας 64α
Ευρώδες: Πανύμνητε τῶν οὐρανῶν, Ωδὴ θ', J.R. 2493, (Πίνακας 2α, β, γ)

Χφ.	Η	Γ	Si3	Sa	Si1	Si2	D	Y	Ca	Pb	Q	V	Pc	H-2	H-4	F	Πα-1	νυ-2	μνη-3	τε-4	των-5	ου-6	ρα-7	νων-8	ει-9	πλα-10	τυ-11	τε-12	ρα-13	
	FE	FD	F	F	GE	F	GE	FD	FD	GE	GE	GE	GE	GE	GE	GE	FE	F	E	D	D	E	F	a	G	G	G	F	F	
			a	G	F	G	F	E	E	F	F	F	F	F	F	F	F	G	a	C	D	G	Ga	a	G	aG	aG	F	F	
			G	G	F	G	D	D	C	C	D	D	D	D	D	D	F	G	a	G	G	E	FGa	E	G	G	G	G	ahc	a
			F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	G	a	a	a	a	a	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	F	G	a	a	a	a	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			D	C	a	G	D	D	C	C	D	D	D	D	D	D	F	G	aG	G	G	G	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			C	a	G	D	D	C	C	D	D	D	D	D	D	D	F	G	G	G	G	G	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			E	D	a	G	D	D	C	C	D	D	D	D	D	D	F	G	aG	G	G	G	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			F	F	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	G	a	a	a	a	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			G	G	F	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	G	a	a	a	a	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	ahc	c
			F	F	GE	F	GE	FD	FD	GE	GE	GE	GE	GE	GE	GE	FE	F	G	G	G	E	FGa	E	G	G	G	F	F	F
			FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE	FE

(Συνέχεια)

(Συνέχεια)

Πίνακας 64γ

Xφ.	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	(Συνέχεια)
H	G	F	E	F	a	G	EF	G	a	a	a	G	G	F	F	ποις
G	G	F	E	F	a	G	F	G	a	a	a	G	aG	F	F	42
Si3	G	F	E	F	a	G	EF	G	a	a	a	G	aG	F	F	
Si2	a	G	a	G	ahaG	F	F	F	F	F	G	E	E	FG	F	
D	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	FGa	a	
Y	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	G	F	F	
Ca	G	F	E	F	Ga	a	h	c	a	a	a	G	aG	ahc	c	
Pb	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	F	F	
Q	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	a	F	F	
V	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	F	FG	
Pc	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	FGa	a	
H-2	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	a	F	FG	
H-4	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	FGa	a	
F	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	h	a	G	ac	c	
	G	F	E	F	Ga	a	a	a	a	a	a	G	aG	F	F	
	και	σε	σαρ-	κω-	με-	von	Θε-	ov	τε-	κου-	σα	τοις	αν-	θρω-	ποις	
	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	(Συνέχεια)

Πίνακας 64δ

Χφ.

H	E	F	a	a	G	EF	G	ah	cG	a	GF	F
G	E	F	a	a	G	EF	G	ah	cG	a	GF	F
Si3	E	F	a	a	G	EF	G	a	cG	a	GF	F
Sa	a	a	a	a	F	F	GE	F	F	a	F	F
Si1	a	a	c	a	h	a	hG	a	a	a	FGE	F
Si2	a	a	c	a	h	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
D	c	c	c	a	h	a	hcG	a	a	a	FGE	F
Y	a	a	c	a	h	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
Ca	a	a	c	a	h	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
Pb	G	E	F	E	E	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
Q	G	E	F	E	E	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
V	a	a	c	h	h	a	hG	a	a	a	FGE	F
Pc	G	E	F	E	E	a	hcG	ah	cG	a	GF	F
H-2	a	a	c	h	h	a	hG	a	a	a	FGE	F
H-4	c	c	c	h	h	a	hcG	a	a	a	FGE	F
F	E	F	G	F	F	F	G	ah	cG	a	GF	F
	δι-	ο	παν-	τες	σε	α-	ει	με-	γα-	λυ-	vo-	μεν.
	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54

Η ειρμολογική μελωδική παράδοση

Η συγκριτική μελέτη των πινάκων (45α έως 54στ), στους οποίους περιέχονται τα κύρια χαρακτηριστικά των μελωδικών γραμμών του συνολικού ειρμολογικού ρεπερτορίου του Βαρέος ήχου, μας οδήγησε στο να διαπιστώσουμε:

- α) την κοινή δομή των ειρμών που σχετίζεται με την ύπαρξη των μελωδικών περιοχών και κατ' επέκταση των μελωδικών φράσεων·
- β) την εξελικτική πορεία της βυζαντινής μουσικής σημειογραφίας από το 10^ο έως το 13^ο αιώνα και
- γ) την *κουκουζελική* ειρμολογική μελωδική παράδοση.

Αναλυτικά:

α) Από τη μορφολογική ανάλυση των ειρμών που προηγήθηκε²⁹¹, διαπιστώσαμε ότι οι μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου, για τον σχηματισμό των οποίων χρησιμοποιήθηκε η μεσοβυζαντινή σημειογραφία πλήρως εξελιγμένη, δομούνται με γνώμονα μια βασική μελοποιητική τεχνική. Η τεχνική αυτή στηριζόταν στην αλληλουχία των μελωδικών περιοχών σχηματίζοντας μελωδικές φράσεις. Παρατηρώντας τους πίνακες (45α-54στ) και κύρια τις μελωδικές γραμμές των παλαιοβυζαντινών Ειρμολογίων L, P, E, S, Si, Pa, Ga, O, La, διαπιστώσαμε ότι η μελοποιητική τεχνική ήταν κοινή σε ολόκληρη την ειρμολογική παράδοση²⁹².

Η παλαιοβυζαντινή νευματική σημειογραφία ήταν ένα σημαντικό για την εποχή του σύστημα με χαρακτήρα καθαρά μνημοτεχνικό²⁹³, χωρίς να δίνει τη δυνατότητα μεταγραφής. Αποδεικνύεται όμως προσβάσιμη ως προς τον προσδιορισμό της έναρξης και της κατάληξης της μελωδικής φράσης. Η έναρξη των μελωδικών φράσεων δε δηλώνεται με κάποια ιδιαίτερα σημάδια, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τις *τυπικές καταλήξεις* του ήχου. Όπως έχει

²⁹¹ Βλ. σ. 277-296.

²⁹² Είναι πολύ πιθανόν ο ανώνυμος βυζαντινός ποιητής του μέλους, ήδη από το 10^ο αιώνα η και νωρίτερα, να επινόησε και να δίδαξε τη μελοποιητική αυτή τεχνική. Μπορεί όμως η τεχνική αυτή να μην ήταν μόνο αποτέλεσμα επινόησης ενός ανώνυμου δημιουργού, αλλά να είχε καθοριστεί και από την επίδραση της προϋπάρχουσας ή και της σύγχρονης προς αυτόν, προφορικής παράδοσης του μέλους. Στο βυζαντινό δημιουργό, δόθηκε η δυνατότητα πλέον να προβεί σε γραπτή αποτύπωση της μελοποιητικής τεχνικής, από τη στιγμή που δραστηριοποιούνταν μέσα σε ένα περιβάλλον στο οποίο είχαν εμφανιστεί σημειογραφικά συστήματα.

προαναφερθεί,²⁹⁴ τα προσδιοριστικά στοιχεία των *τυπικών καταλήξεων* του ήχου που απαντώνται στα Ειρμολόγια στα οποία χρησιμοποιείται η μεσοβυζαντινή σημειογραφία πλήρως εξελιγμένη, είναι οι μεγάλες χρονικές αξίες των τελευταίων φθόγγων τους –οι *ἀργίες*– που προσδιορίζονταν συνήθως από τη *διπλή*. Με γνώμονα τα προσδιοριστικά αυτά στοιχεία των *τυπικών καταλήξεων* και έπειτα από σημειογραφικοϊστορική παρατήρηση, διαπιστώνουμε ότι τα θεμέλια των δηλωτικών στοιχείων των *τυπικών καταλήξεων* των μελωδικών φράσεων, βρίσκονται στα αρχικά στάδια της παλαιοβυζαντινής σημειογραφίας. Επικεντρώνοντας για παράδειγμα την προσοχή μας στον πίνακα 45α και ιδιαίτερα στην *τυπική κατάληξη* 1, που συναντάται στο Ειρμολόγιο G (συλλαβές 9-13), διαπιστώνουμε ότι η *διπλή* (συλλαβές 11 και 13) εμφανίζεται στην ίδια πάντα θέση, τόσο στα προηγούμενα (L, P²⁹⁵, E, S, Si, Pa, La, H), όσο και στα επόμενα από το G Ειρμολόγια (Si3, Si2). Στα Ειρμολόγια H-4, O, Ga (συλλαβή 11), τη *διπλή* την αντικαθιστά το *κράτημα*, σημάδι με όμοια χρονική διάρκεια.

Παρατηρώντας κάθετα τους πίνακες 45α – 54στ, από το χφ. L, μέχρι το F και επικεντρώνοντας την προσοχή μας στα σημάδια που αντιστοιχούν στις τονισμένες συλλαβές του ποιητικού κειμένου, θα διαπιστώσουμε ότι σε ολόκληρη την ειρμολογική παράδοση ορισμένα σημάδια όπως η *οξεία* (/), η *πεταστή* (∷), το *ολίγον* (—), η *βαρεία* (\) και το *κράτημα* (⚡), τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι σε συμπλοκή, αντικαθιστούν τον τονισμό του ποιητικού κειμένου, προσδιορίζοντας έτσι την κορυφή των μελωδικών περιοχών.

Συμπερασματικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι μελωδικές γραμμές ολόκληρης της ειρμολογικής παράδοσης δομούνται ομοιόμορφα. Είναι σαφή τα όρια των μελωδικών φράσεων και κοινά τα θεμελιώδη σηματοδότες τα οποία προσδιορίζουν την κορυφή των μελωδικών περιοχών.

β) Η παράδοση του βυζαντινού μέλους που περιέχεται στα εξεταζόμενα Ειρμολόγια, έχει ως αφετηρία το 10^ο και εκτείνεται μέχρι το 15^ο αιώνα. Ειδικότερα στην περίοδο από το 10^ο έως το 13^ο αιώνα, σηματοδοτήθηκε η εξέλιξη

²⁹³ Βλ. RAASTED Jørgen, «Formulaism and Orality in Byzantine Chant», *Cantus Planus*, Hungarian Academy of Sciences Institute for Musicology, Budapest 1992, σ. 231.

²⁹⁴ Βλ. σ. 259.

²⁹⁵ Στο Ειρμολόγιο P δε διακρίνεται η συλλαβή 11.

της παλαιοβυζαντινής σημειογραφίας που οδήγησε στη μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη-διαστηματική, η οποία παγιώθηκε στο Ειρμολόγιο Cryptensis E.γ.II. (G). Το εύρος του μελωδικού περιεχομένου και το σημειογραφικό στάδιο του Ειρμολογίου G, είναι στοιχεία που μας οδήγησαν στο να θεωρήσουμε το Ειρμολόγιο αυτό ως σημείο αναφοράς για τη συγκριτική μελέτη των μελωδικών γραμμών της πρότερης αλλά και της μεταγενέστερης παράδοσης. Αναφορικά με την πρότερη του G μελωδική ειρμολογική παράδοση, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η σημειογραφική εξελικτική πορεία τριών *άφωνων σημαδιών*. Πρόκειται για το *σύρμα*²⁹⁶ () και τα *θέματα*, δηλαδή το *θέμα απλούν* () και το *θεματισμό* ().

- Το *σύρμα* εμφανίζεται στο αρχικό τμήμα του πίνακα 48στ (συλλαβή 59) και περιέχεται στα Ειρμολόγια P, Pa, Ga, O, La, H. Στα χφφ. P και O, καταγράφεται με τη στενογραφική του μορφή της οποίας προηγείται η *διπλή* (). Στη μακροχρόνια διαδικασία εξέλιξης του *σύρματος*, η *διπλή* κατέχει σταθερή θέση. Στο χφ. Pa, μεταξύ της *διπλής* και του *σύρματος*, εμφανίζεται το *ολίγον* (). Στο χφ. Ga, προστίθεται και η *οξεία* (). Στο χφ. La, παρατηρούνται δύο διαφοροποιήσεις. Αρχικά, στη θέση του *ολίγου* που καταγραφόταν στα χφφ. Pa και Ga, εμφανίζεται το *ίσον* και κάτω από την *οξεία* προστίθενται τα *κεντήματα* (). Στο χφ. H παρατηρούμε ότι στο ίδιο σύμπλεγμα που καταγράφεται στο χφ. La, προστίθεται και η *οξεία* πάνω από το *σύρμα* (). Η εξελικτική πορεία του *σύρματος* κορυφώνεται στο χφ. G. Στο χειρόγραφο αυτό, το *σύρμα* παύει να εμφανίζεται. Διατηρούνται τα βασικά σημάδια που καταγράφονται στα χφφ. La και H, όμως στη θέση του *σύρματος* εμφανίζονται πέντε διαστηματικά σημάδια (). Δημιουργείται έτσι ένα εκτενές μέλισμα () που αντιστοιχεί στη λέξη *φως*, προσδίδοντάς της την ανάλογη έμφαση.

- Το *θέμα απλούν* εμφανίζεται και αυτό όπως το *σύρμα*, στο αρχικό τμήμα του πίνακα 48στ (συλλαβή 60) και ειδικότερα στα χφφ. P, E, S, O, La, H. Το γράμμα *θήτα* (Θ), που αποτελεί συντόμευση του όρου *θέμα*, συνοδεύεται από ένα ή περισσότερα σημάδια. Στα χφφ. E, S, O, La και H, η οριζόντια κεντρική γραμμή κατά την προέκτασή της προς τα δεξιά, ενώνεται με την *πεταστή* (). Στο χφ. P,

²⁹⁶ Για το *σύρμα*, βλ. ALEXANDRU M., *Studie über die 'Grossen Zeichen'*, τόμ. I, σ. 181.

η ένωση αυτή δεν είναι εμφανής ($\Theta \rightarrow \text{z}$), παρατηρούμε όμως ότι τόσο στο χφ. αυτό, όσο και στα χφφ. **S, O, La, H**, εμφανίζονται και άλλα φωνητικά σημάδια όπως η *απόστροφος* και οι *δύο απόστροφοι* ή *σύνδεσμοι* ($\Theta \rightarrow \text{z}$). Στο χφ. **G**, το γράμμα (Θ) παύει να εμφανίζεται. Περιέχονται μόνο τα διαστηματικά φωνητικά σημάδια (z). - Ο *θεματισμός* εμφανίζεται στο αρχικό τμήμα του πίνακα 50γ (συλλαβή 19). Επικεντρώνοντας την προσοχή μας στα χφφ. **Pa, Ga, O, La, H, G**, μπορούμε να παρακολουθήσουμε τη μακροχρόνια εξελικτική πορεία του *θεματισμού*. Το γράμμα (Θ) στα Ειρμολόγια **Pa, Ga, O, La, H**, αποτελεί μέρος ενός συνδυασμού ανιόντων και κατιόντων σημαδιών, τα οποία σταδιακά αποποιούνται τον στενογραφικό τους χαρακτήρα με τη βοήθεια διαστηματικών σημαδιών. Στο Ειρμολόγιο **G** εμφανίζονται μόνο τα διαστηματικά σημάδια του *θεματισμού* χωρίς την παρουσία του χαρακτήρα (Θ) ($\rightarrow \text{z}$).

Τα τρία παραδείγματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, μαρτυρούν ότι τα Ειρμολόγια που περιέχονται στο αρχικό τμήμα του κάθε πίνακα (45α-54στ), αποτελούν μια ομοιογενή ομάδα με κοινά και συνεχώς εξελισσόμενα μελωδικά σύμβολα - φωνητικά και άφωνα. Η μακροχρόνια εξέλιξη των μελωδικών συμβόλων κορυφώνεται στο Ειρμολόγιο Cryptensis Ε.γ. II. (**G**), όπου αυτά μετατρέπονται σε διαστηματικά σημαδόφωνα.

Στο δεύτερο τμήμα των πινάκων 45α-54στ, περιέχονται δεκατέσσερα Ειρμολόγια των οποίων τα ποιητικά κείμενα είναι επενδυμένα με τη μεσοβυζαντινή πλήρως εξελιγμένη σημειογραφία. Επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στο δεύτερο τμήμα του πίνακα 48στ και ειδικότερα στις συλλαβές 59 και 60, διαπιστώνουμε αντίστοιχα ότι ούτε η συμπλοκή του *σύρματος* περιέχεται, αλλά ούτε και του *απλού θέματος* που περιέχονται στο χφ. **G**. Στα χφφ. **Si3** και **Si2** (συλλαβή 60), αντί της φιγούρας του *απλού θέματος*, εμφανίζεται η φιγούρα του *θεματισμού*. Στο δεύτερο μέρος του πίνακα 50γ, ομοίως, δε διακρίνεται κανένα συνδετικό στοιχείο που να σχετίζεται με το *θεματισμό* ο οποίος παρουσιάζεται στον αρχικό πίνακα. Από τη διαπίστωση αυτή και από τη γενικότερη εξέταση των μελωδικών γραμμών των πινάκων αλλά και ολόκληρου του μελωδικού ρεπερτορίου του Βαρέος ήχου, συμπεραίνουμε ότι οι μελωδικές γραμμές των Ειρμολογίων που περιέχονται στο δεύτερο τμήμα των

πινάκων 45α-54στ, ακολουθούν μια διαφορετική μελωδική παράδοση, η οποία όμως, δεν απαγκιστρώνεται πλήρως από την προηγούμενη. Οι συνδετικοί μελωδικοί δεσμοί που ενώνουν τις δύο παραδόσεις, τεκμηριώνονται από την ύπαρξη κοινών μελωδικών γραμμών σύντομων ή εκτενών, όμοιων ή ελαφρώς διαφοροποιημένων.

Έχοντας ως σημείο αναφοράς το Ειρμολόγιο G, εντοπίσαμε τις κοινές μελωδικές γραμμές που απαντώνται στα Ειρμολόγια που περιέχονται στο δεύτερο τμήμα του πίνακα.

Ακολουθεί η βραχυγραφία του κάθε Ειρμολογίου και οι αριθμημένοι πίνακες στους οποίους περιέχονται οι κοινές μελωδικές γραμμές με το Ειρμολόγιο G:

- Ειρμολόγιο Si3. Πίνακες: 45α, 45γ, 46α, 46β, 46δ, 48α, 48ε (συλλαβές 53-58), 49α (συλλαβές 4-6), 50α, 50δ, (συλλαβές 34-39), 50στ (συλλαβές 47-55), 51α (συλλαβές 1-6), 51β, 51γ, 51ε (48-53), 52β, 53α, 53β (9-12), 53ε, 54δ, 54ε, 54στ.
- Ειρμολόγιο Sa. Πίνακες: 48α, 48ε (συλλαβές 53-58), 54δ (συλλαβές 34-39), 51στ (συλλαβές 56-58).
- Ειρμολόγιο Si1. Πίνακες: 48α, 50ε, 51α (συλλαβές 1-4), 51ε (συλλαβές 2-8), 51στ (συλλαβές 56-58), 53α, 54α (συλλαβές 1-10), 54γ (συλλαβές 24-27), 54δ (συλλαβές 28-31), 54ε (συλλαβές 36-42).
- Ειρμολόγιο Si2. Πίνακες: 45α (συλλαβές 11-13), 45γ (συλλαβές 35-39), 46στ (συλλαβές 46-49), 46ζ (συλλαβές 64-66), 48α (3-12), 48β (συλλαβές 17-27), 48γ (συλλαβές 28-31), 48ζ (συλλαβές 69-73), 49στ (συλλαβές 59-61), 50στ (συλλαβές 50-55), 51α, 51γ, 51ε (συλλαβές 47-53), 52γ (συλλαβές 27-29), 52ζ (συλλαβές 64-66), 53ε (συλλαβές 32-38), 54δ (συλλαβές 28-31), 54στ (συλλαβές 50-54).
- Ειρμολόγιο D. Πίνακες: 50ε, 51στ (συλλαβές 6-8), 54α (συλλαβές 1-10), 54δ (συλλαβές 28-31).
- Ειρμολόγιο Y. Πίνακες: 45γ (συλλαβές 32-39), 47β (συλλαβές 10-16), 48α, 48β (συλλαβές 20-27), 48γ (συλλαβές 28-31), 48ε (συλλαβές 51-58), 50ε, 50στ (συλλαβές 50-55), 51α (συλλαβές 1-6), 51γ (συλλαβές 26-32), 53α, 53ε, 54α, 54β, 54γ (συλλαβές 24-27), 54δ (συλλαβές 28-31), 54ε, 54στ (συλλαβές 50-54).

- Ειρμολόγιο **Ca**. Πίνακες: 47γ (συλλαβές 31-33), 48α (7-12), 48ε (συλλαβές 53-58), 49στ (49-54), 50ε, 50ε (43-46), 51α (συλλαβές 1-4), 51στ (συλλαβές 56-58), 53α, 54α (συλλαβές 1-11), 54β (συλλαβές 16-20), 54γ (συλλαβές 24-27), 54δ (συλλαβές 28-31), 54ε, 54στ (συλλαβές 50-54).
- Ειρμολόγια **Pb** και **Q**, των οποίων το μελωδικό περιεχόμενο είναι όμοιο. Πίνακες: 48α, 49στ (49-53), 50ε, 51α (συλλαβές 1-4), 53α (συλλαβές 4-8), 54β (συλλαβές 16-20), 54γ (συλλαβές 24-27), 54στ (συλλαβές 50-54).
- Όπως τα δύο προηγούμενα χφφ. έτσι και τα Ειρμολόγια **V**, **Pc**, διακρίνονται από όμοιο μελωδικό περιεχόμενο με ελάχιστες αποκλείσεις. Πίνακες: 48α, 49στ (49-53), 50ε, 51α (συλλαβές 1-4), 51ε (συλλαβές 41-46), 54β, 54γ (συλλαβές 24-27). Αποκλειστικά στο χφ. **Pc** και ειδικότερα στον πίνακα 48ε (συλλαβές 52-58), διακρίνεται μια σύντομη κοινή μελωδική γραμμή με το **G**, όπως επίσης παρατηρήται στο χφ **V** και ειδικότερα στον πίνακα 53α.
- Ειρμολόγιο **H-2**. Πίνακες: 48α, 48ε (συλλαβές 52-58), 49στ (49-53), 50ε, 51α (συλλαβές 1-4), 51ε (συλλαβές 41-46), 53α, 54α (συλλαβές 1-10), 54β, 54γ (συλλαβές 24-27), 54δ (συλλαβές 28-31), 54ε.
- Ειρμολόγιο **H-4**. Πίνακες: 46α (συλλαβές 5-7), 48α (συλλαβές 8-12), 48ε (συλλαβές 52-58), 49στ (49-53), 51α (συλλαβές 1-4), 53α, 54α, 54δ (συλλαβές 28-31).
- Ειρμολόγιο **F**. Πίνακας: 45γ (συλλαβές 34-39), 46α, 46δ, 46στ (συλλαβές 46-49), 46ζ (συλλαβές 61-66), 47β (συλλαβές 9-16), 47γ (συλλαβές 29-33), 48α, 48δ (συλλαβές 43-46), 48ε, 48ζ, 49δ (συλλαβές 32-38), 50ε, 50στ, 51α, 51γ, 51ε, 52β, 52γ (συλλαβές 26-29), 52ζ (συλλαβές 62-66), 53α, 53ε (συλλαβές 35-38), 54α (συλλαβές 1-10), 54β, 54ε (συλλαβές 36-42), 54στ.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι οι συνδετικοί μελωδικοί δεσμοί, που ενώνουν τα Ειρμολόγια του δεύτερου τμήματος των πινάκων με το **G**, είναι περισσότερο εμφανείς στα Ειρμολόγια **Si3**, **Si2**²⁹⁷, **Y**, **Ca** και **F**. Σταδιακά οι

²⁹⁷ Σύμφωνα με τον von Busch και τον Παπαθανασίου το χειρόγραφο αυτό αντιπροσωπεύει την σιναΐτικο-παλαιστινιακή μελωδική παράδοση. Στην παράδοση αυτή, σύμφωνα με τον von Busch, εντάσσονται και τα Ειρμολόγια: **Si**, **Si3**, **Sb**. Η βραχυγραφία **Sb** αντιστοιχεί στο Ειρμολόγιο Σάββα 617. Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 216, 319-320 και PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 105.

συνδετικοί μελωδικοί δεσμοί χαλαρώνουν. Η σταδιακή χαλαρότητα των μελωδικών συνδετικών δεσμών με το **G**, διακρίνεται στα Ειρμολόγια **H-2**, **Si1**, **Pb**, **Q**, **V**, **Pc**, **H-4** και κορυφώνεται στο **Sa** και στο **D**.

γ) Από τα δεκατέσσερα Ειρμολόγια που περιέχονται στο δεύτερο τμήμα των πινάκων 45α – 54στ, δεσπόζουσα θέση κατέχει το Ειρμολόγιο Σινά 1256 (**Si1**) με το οποίο σχετίζεται μια από τις μεγαλύτερες μορφές του μεσαιωνικού βυζαντινού μέλους, ο Μαΐστορας Ιωάννης Παπαδόπουλος ο Κουκουζέλης²⁹⁸. Οι μελωδικές γραμμές του Ειρμολογίου αυτού, αν και δεν απαγκιστρώνονται πλήρως από την προηγούμενη παράδοση, αντικατοπτρίζουν μια αναθεωρημένη ειρμολογική μελωδική έκφραση. Η μελική αναθεώρηση των ειρμολογικών μελωδικών γραμμών, είναι πολύ πιθανόν να συντελέστηκε από τον ίδιο τον Ιωάννη τον Κουκουζέλη²⁹⁹. Η συγκριτική μελέτη των μελωδικών γραμμών του δεύτερου τμήματος των πινάκων μας οδήγησε στο συμπέρασμα ότι οι αναθεωρημένες μελωδικές γραμμές του *κουκουζελικού* Ειρμολογίου, αποτυπώθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 14^{ου} αι., σε ένα σημαντικό αριθμό Ειρμολογίων. Πρόκειται για μια ομάδα Ειρμολογίων, με ταυτόσημα σχεδόν μελωδικά χαρακτηριστικά, η οποία συγκροτείται από οκτώ Ειρμολόγια: **Si1**, **Ca**³⁰⁰, **D**, **Pb**, **Q**, **V**, **Pc**, **H-2**. Η ομάδα αυτή των Ειρμολογίων, διαμόρφωσε την *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια*³⁰¹. Η υιοθέτηση του *κουκουζελικού* Ειρμολογίου, είναι πιθανόν να μαρτυρούσε την

²⁹⁸ Το Ειρμολόγιο αυτό, όπως προκύπτει από τον Κολοφώνα του (φ. 183v), συντάχτηκε μεν το 1309 από την Ειρήνη, θυγατέρα του Θεοδώρου του Αγιοπετρίτου, αλλά στο φ. 183r φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του μαΐστορα Ιωάννη του Κουκουζέλη «χειρ ἰω(άννου) παπαδο(που)λου του κουκουζε(λη)». Βλ. ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Ο Μαΐστωρ Ιωάννης Παπαδόπουλος ο Κουκουζέλης (1270 περίπου – α' ήμ. ιδ' αι). Η ζωή και το έργο του*, Αθήνα 1986, σ. 16. Η αναγραφή της υπογραφής του Ιωάννη του Κουκουζέλη στο Ειρμολόγιο **Si2** από την Ειρήνη, είναι πιθανό να μαρτυρά τη βούληση της αντιγραφέα να υποδηλώσει ότι το μέλος των ειρμών που περιέχεται σ' αυτό, είναι αυθεντικές συνθέσεις του μαΐστορα Ιωάννη του Κουκουζέλη.

²⁹⁹ Βλ. STRUNK O., «Melody Construction », σ. 200. Βλ. επίσης PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 99.

³⁰⁰ Το **Ca**, όπως διαπιστώσαμε παραπάνω δεν απαγκιστρώθηκε πλήρως από την παλαιότερη μελωδική παράδοση.

³⁰¹ Ο von Busch επίσης, μετά τη μελωδική ανάλυση του Δευτέρου ήχου, έκανε λόγο για την ειρμολογική οικογένεια **Si1**, η οποία περιελάμβανε τα Ειρμολόγια **Si1**, **Vb**, **V**, **Pb**, **Pc**, **W**, **D** και **Y** και **Sa**. Η βραχυγραφία **Vb** αντιστοιχεί στο Ειρμολόγιο, Άγιον Όρος, Βατοπεδίου 1532 του 14^{ου} αι. και η βραχυγραφία **W**, αντιστοιχεί στο Ειρμολόγιο Washington 2156. Βλ. BUSCH von R., *Untersuchungen*, σ. 215, 266. Ο Παπαθανασίου επίσης, διέκρινε μια ομάδα Ειρμολογίων η οποία αποτελείται από τα **Si1**, **Vb**, **Ca**, **V**, **Sa** και **Pb**, η οποία πιθανά να αντιπροσωπεύει την αναθεωρημένη εκδοχή του *κουκουζελικού* Ειρμολογίου. Βλ. PAPATHANASSIOU I., *Il Quarto Modo*, τόμ. I, σ. 105.

ευρύτερη βούληση των εκκλησιαστικών αρχών αλλά και του εκκλησιάσματος γενικότερα, για μια διαφοροποιημένη μελωδική έκφραση. Τα αναθεωρημένα μελικά στοιχεία της *κουκουζελικής ειρμολογικής οικογένειας*, επικεντρώνονται κυρίως στο σχηματισμό νέων μελωδικών γραμμών που διαμορφώνουν και νέες μορφές τυπικών καταλήξεων. Ως τυπικές καταλήξεις χρησιμοποιήθηκαν κυρίως οι 1δ, 2, 3 και 4³⁰².

Χαλαρότεροι μελωδικοί δεσμοί με το χφ. Σινά 1256 (Si1) και γενικότερα με την *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια*, εντοπίστηκαν στα Ειρμολόγια **Sa**, **Y**, **H-4**.

- Ειδικότερα, μελωδικούς δεσμούς με το Ειρμολόγιο **Sa**, εντοπίσαμε, έστω και με μικρές αποκλείσεις, στους παρακάτω πίνακες: 46γ, δ, ε, στ, ζ. 48α, β, γ, δ συλλαβές 35-38, ζ. 49α, γ, δ. 50β, γ, δ, ε, στ. 51α, β, γ, στ, ζ, η. 52β, δ, ε, ζ. 53α, γ.

- Με το **Y**, μελωδικούς δεσμούς εντοπίσαμε στους πίνακες: 46γ, δ, στ (συλλαβές 50-58). 47α (συλλαβές 3-8), 47β (συλλαβές 9-12), 47δ (συλλαβές 38-45). 48α, 48β (συλλαβές 13-19), 48γ, δ. 49α, γ (συλλαβές 19-26), δ, στ. 50γ, 50ε. 51α, β, η (συλλαβές 69-78). 52δ, ε. 53α, 54α, β (συλλαβές 16-20), γ, δ, ε, στ (συλλαβές 43-48).

Με το **H-4** μελωδικούς δεσμούς εντοπίσαμε στους πίνακες: 46α, β, γ, δ, ε. 47β (συλλαβές 47-23), γ, δ. 48α (συλλαβές 8-12), β, γ, δ, ε, στ. 49α, γ (συλλαβές 19-26), δ, ε, στ. 50γ, στ. 51α, β, γ, στ, ζ, η (συλλαβές 69-76). 52δ (συλλαβές 30-35), ε (συλλαβές 43-48). 53α, β, γ. 54γ, δ, στ.

Αίσθηση προκαλεί το μελικό περιεχόμενο του Ειρμολογίου Φιλοθέου 131 (**F**), του οποίου η σύνταξη ανάγεται στο 15^ο αιώνα. Στο Ειρμολόγιο αυτό διακρίνεται ένας μελωδικός συντηρητισμός. Ενώ απέχει έναν περίπου αιώνα, από τα Ειρμολόγια της *κουκουζελικής* οικογένειας, δεν επηρεάστηκε από τις μελωδικές αναθεωρήσεις που εισήγαγε το *κουκουζελικό* Ειρμολόγιο. Αντίθετα επηρεάστηκε από την παλαιότερη παράδοση που αποτυπώθηκε στο Ειρμολόγιο **G**. Είναι πιθανό ο μελωδικός συντηρητισμός του Ειρμολογίου **F**, να οφείλεται σε τοπική – ίσως αγιορείτικη - μελική έκφραση που ήταν στενά δεμένη με την παλιά παράδοση.

³⁰² Βλ. το συνοπτικό πίνακα των τυπικών καταλήξεων στη σελίδα 267.

Συμπερασματικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι μελωδικές γραμμές του Βαρέος ήχου, σε ολόκληρη την ειρμολογική μελωδική παράδοση, διαρθρώνονται με γνώμονα την μελοποιητική τεχνική, που προέβλεπε τη δημιουργία μελωδικών περιοχών και φράσεων. Επίσης, στο σύνολο των Ειρμολογίων περιέχεται ένα μελικό περιεχόμενο που μπορεί να ομαδοποιηθεί, ανάλογα με τις κοινές μελωδικές τους γραμμές. Την πρώτη ομάδα την αποτελούν όλα τα Ειρμολόγια που περιέχονται στο αρχικό τμήμα των πινάκων: **L, P, E, S, Si, Pa, Ga, O, La, H, G**, καθώς επίσης και τα **Si3, Si2, Y, Ca** και **F** που περιέχονται στο δεύτερο τμήμα. Ακολουθεί μια δεύτερη ομάδα που συγκροτείται από την *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια*: **Si1, Ca, D, Pb, Q, V, Pc, H-2**. Με την ειρμολογική αυτή οικογένεια συνδέονται με χαλαρότερους μελωδικούς δεσμούς και τα Ειρμολόγια **Sa, Y** και **H-4**. Τα μελωδικά χαρακτηριστικά της πρώτης ομάδας, όπως αποκρυσταλλώθηκαν στο Ειρμολόγιο **G**, είχαν καθιερωθεί στη συνείδηση των εκφραστών του εκκλησιαστικού μέλους. Η καθιέρωσή τους είχε ως αποτέλεσμα να επιβιώσει ένα μέρος των μελωδικών γραμμών του χφ. **G**, τόσο κατά το 14^ο αιώνα, ειδικότερα στην *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια* και στο χφ. Σινά 1257 (**Si2**), όσο και κατά το 15^ο αιώνα, όπως αποδεικνύουν οι μελωδικές γραμμές του Ειρμολογίου **F**.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Βυζαντινό μεσαιωνικό μουσικό Ειρμολόγιο, όπως η παλαιογραφική έρευνα απέδειξε, είναι ίσως το παλαιότερο εκκλησιαστικό βιβλίο της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, αφού η δημιουργία του ανάγεται στο δεύτερο μισό του 8^{ου} μ. Χ. αιώνα. Σταθμό στην ιστορία του μουσικού Ειρμολογίου αποτέλεσε ο 10^{ος} αιώνας, διότι την περίοδο αυτή συντάχτηκε το πρώτο ολοκληρωμένο Ειρμόλογο που έχει διασωθεί. Πρόκειται για το Ειρμολόγιο Λαύρα Β. 32 (L), που φυλάσσεται στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας του Αγίου Όρους. Από τα σωζόμενα Ειρμολόγια συμπεραίνουμε ότι από το 10^ο-11^ο αιώνα, σημειώθηκε μια σταδιακή αύξηση του αριθμού των Ειρμολογίων, η οποία κορυφώθηκε το 14^ο-15^ο αιώνα.

Από το 10^ο έως το 15^ο αιώνα συντάχτηκαν τα είκοσι πέντε Ειρμολόγια τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της παρούσας διεξοδικής συγκριτικής μελέτης. Ο αριθμός αυτός των Ειρμολογίων αποδείχθηκε ικανός, για την άντληση ειδικών συμπερασμάτων που αφορούν τόσο στο ποιητικό όσο και στο μελωδικό ρεπερτόριο του εξεταζόμενου ήχου.

Το ποιητικό ρεπερτόριο του Ειρμολογίου σχετίζεται με τα ποιητικά κείμενα, δηλαδή τις Ακολουθίες και τους ειρμούς που τις αποτελούν. Ο τρόπος με τον οποίο δομούνται οι Ακολουθίες και οι ειρμοί, αλλά και ο συνολικός αριθμός των Ακολουθιών που περιέχονται στο κάθε Ειρμολόγιο, αποτέλεσαν κριτήρια για τους προηγούμενους μελετητές, ώστε να διακρίνουν τα Ειρμολόγια σε τρεις τυπολογίες:

α) Σε Ειρμολόγια κατά σειρά Κανόνων (*KaO*). Πρόκειται για την πιο μεγάλη σε αριθμό Ειρμολογίων τυπολογία, όπου οι Κανόνες-Ακολουθίες σε κάθε ήχο αναγράφονται κατά σειρά.

β) Σε Ειρμολόγια κατά σειρά Ωδών (*OdO*), όπου η ενότητα που αποτελούσε η Ακολουθία αντικαταστάθηκε από την Ωδή. Τα Ειρμολόγια αυτά, όπως η παλαιογραφική έρευνα απέδειξε, είναι αρχαιότερα από την προηγούμενη και την επόμενη τυπολογία.

γ) Σε Ειρμολόγια μικτά ($KaO+OdO$). Πρόκειται για την τυπολογία με το μικρότερο αριθμό Ειρμολογίων. Στα Ειρμολόγια αυτά, το ποιητικό τους περιεχόμενο διαρθρώνεται τόσο κατά σειρά Κανόνων-Ακολουθιών όσο και κατά σειρά Ωδών.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι προβήκαμε στην αποκατάσταση-αντικατάσταση της βραχυγραφίας KaO , που μέχρι τώρα αντιστοιχούσε στον όρο *Order of Kanons* = *Ειρμολόγια κατά σειρά Κανόνων* και είχε υιοθετηθεί από το σύνολο των προηγούμενων μελετητών. Επειδή στα Ειρμολόγια αυτά δεν αναγράφονται Κανόνες παρά Ακολουθίες, αντικαταστήσαμε αρχικά τον όρο *Ειρμολόγια κατά σειρά Κανόνων* με τον όρο *Ειρμολόγια κατά σειρά Ακολουθιών*. Αυτή η αντικατάσταση του όρου είχε ως αποτέλεσμα και την αντικατάσταση της πρότερης βραχυγραφίας, από KaO σε AkO .

Υιοθετώντας τα κριτήρια των προηγούμενων μελετητών και επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στις Ακολουθίες του Βαρέος ήχου, κατατάξαμε και εμείς τα Ειρμολόγια σε τρεις τυπολογίες. Τους αποδώσαμε όμως ειδικούς χαρακτηρισμούς με γνώμονα τον τρόπο διάρθρωσης του ποιητικού τους περιεχομένου.

Τα Ειρμολόγια που ανήκουν στην πρώτη τυπολογία (AkO), τα έχουμε χαρακτηρίσει ως *ανομοιομερή πλήρη, ομοιομερή και ανομοιομερή σύντομα*.

α) Στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια **L, P, E, S**, (10^{ος} - αρχές του 12^{ου} αι.), περιέχεται με ανόμοια διάταξη το πρωτογενές και πλήρες περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, το οποίο αποτελείται από μεγάλο αριθμό Ακολουθιών (21 έως 32).

β) Στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια **Ga, O, Pa, H, G**, (12^{ος} αι. έως το έτος 1281), περιέχεται με όμοια διάταξη μικρότερος αριθμός Ακολουθιών σε σχέση με τα προηγούμενα (18 έως 21).

γ) Στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια **La, D, Y, Si1, Si2, Ca, Pb, Q, H-2, H-4, F**, (12^{ος} - 15^{ος} αι.), περιέχεται με ανόμοια διάταξη περιορισμένος αριθμός Ακολουθιών (από 4 έως 7).

Στη δεύτερη τυπολογία (OdO), περιλαμβάνονται τρία *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια **Si3, Sa** και **Si**, (13^{ος}-14^{ος} αι.), ενώ στην τρίτη τυπολογία

περιλαμβάνονται δύο *ανομοιομερή σύντομα* μικτά (*AkO+OdO*) Ειρμολόγια V, Pc, (14^{ος} αι.).

Η ανομοιομέρεια που παρατηρείται στη σειρά των Ακολουθιών στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια (τυπολογία *AkO*), είναι πολύ πιθανόν να οφείλεται τόσο στην έλλειψη κάποιου αρχέτυπου μουσικού Ειρμολογίου, όσο και στην προσπάθεια καταγραφής μιας πρότερης ή και σύγχρονης προς αυτά διαφορετικής προφορικής παράδοσης. Αντίθετα, η ομοιομέρεια και η συρρίκνωση του αριθμού των Ακολουθιών που παρατηρείται σε πέντε Ειρμολόγια τα οποία μαρτυρούν κοινή χειρόγραφη παράδοση, είναι πιθανόν αποτέλεσμα της πρώτης προσπάθειας της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Αντικειμενικός σκοπός της ήταν η διαμόρφωση ενός καθορισμένου ειρμολογικού ρεπερτορίου, για την αποφυγή ανεξέλεγκτων υμνογραφικών παρεμβάσεων. Παραμένουν μέχρι σήμερα ανεξήγητοι οι λόγοι για τους οποίους δημιουργήθηκαν τα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια (τυπολογία *AkO*) και εκείνα κατά σειρά Ωδών (τυπολογία *OdO*). Τα πρώτα, όχι μόνο παραδίδουν ένα δραματικά συρρικνωμένο ρεπερτόριο σε σχέση με τα *ανομοιομερή πλήρη* (τυπολογία *AkO*), αλλά και ορισμένες Ακολουθίες τους αποτελούνται πλέον από ειρμούς, που όπως συμπεραίνουμε από τα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια, δεν ανήκαν σ' αυτές. Τα κατά σειρά Ωδών Ειρμολόγια (*OdO*) αποδεικνύονται στην πράξη δύσχρηστα από τον ψάλλοντα. Καταλύεται η έννοια της Ακολουθίας και στη θέση της εισέρχεται η έννοια της Ωδής. Η νέα αυτή ειρμολογική δομή ισχυροποιεί το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο το Ειρμολόγιο χρησιμοποιήθηκε ως διδακτικό βιβλίο. Αποδεχόμενοι τη χρήση αυτή του Ειρμολογίου καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν πρόκειται για ένα λειτουργικό βιβλίο, όπως υποστηρίζει το σύνολο των ερευνητών. Εξαιτίας της δομής του περιεχομένου του, πρόκειται για ένα βιβλίο απλά εκκλησιαστικό, επειδή χρησιμοποιούνταν μόνο για μελέτη και διδασκαλία και όχι κατά τη διάρκεια της τέλεσης του Όρθρου.

Οι τυπολογίες των Ειρμολογίων αποτέλεσαν το βασικό κριτήριο για τη διάταξή τους στους αναλυτικούς πίνακες (1α έως 41γ). Στους πίνακες αυτούς, αποτυπώνεται με κάθε λεπτομέρεια το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, όπως αυτό παραδίδεται σε όλα τα εξεταζόμενα Ειρμολόγια. Οι πίνακες αυτοί

μπορούν να χαρακτηριστούν σαν ένας αναλυτικός περιγραφικός κατάλογος που αφορά αποκλειστικά στο Βαρύ ήχο.

Από την συγκριτική μελέτη των Ακολουθιών και των ειρμών του Βαρέος ήχου συνάγονται σημαντικά συμπεράσματα που αφορούν στη διάρθρωσή τους.

Σχετικά με τις Ακολουθίες συμπεραίνουμε:

- το συνολικό αριθμό των διαφορετικών Ακολουθιών που περιέχονται στα Ειρμολόγια της κάθε τυπολογίας, αλλά και στο καθένα ξεχωριστά·
- τον καθορισμό της σειράς με την οποία εμφανίζονται οι Ακολουθίες στο κάθε Ειρμολόγιο ξεχωριστά·
- ποιες Ακολουθίες είναι κοινές ανάμεσα στα Ειρμολόγια της ίδιας τυπολογίας·
- σε ποια Ειρμολόγια δεν αναγράφονται συγκεκριμένες Ακολουθίες·
- ποιες Ακολουθίες, ενώ περιέχονται στα Ειρμολόγια συγκεκριμένης τυπολογίας, έπαψαν να εμφανίζονται σε Ειρμολόγια διαφορετικής τυπολογίας·
- τις Ακολουθίες οι οποίες δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη.

Όπως προαναφέρθηκε, στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια (τυπολογία *AkO*), οι περισσότερες Ακολουθίες τους αποτελούνται από ειρμούς οι οποίοι σε προγενέστερα Ειρμολόγια ανήκαν σε διαφορετικές Ακολουθίες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το διαμελισμό των πρότερων Ακολουθιών. Μέσα στο πλαίσιο της έρευνάς μας ανασυνθέσαμε τις διαμελισμένες Ακολουθίες επανεντάσσοντας σ’ αυτές τους διασκορπισμένους ειρμούς τους. Αυτό το πετύχαμε έχοντας ως σημείο αναφοράς την πρωτογενή δομή των Ακολουθιών που περιέχεται στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια (τυπολογία *AkO*). Έτσι εντοπίστηκαν 131 διαφορετικοί ειρμοί, που ανήκαν σε 21 διαφορετικές Ακολουθίες οι οποίες και καθορίστηκαν. Από την επανένταξη των διασκορπισμένων ειρμών στις αρχικές τους Ακολουθίες, προέκυψε ότι οι συντάκτες των *ανομοιομερών σύντομων* Ειρμολογίων, υιοθέτησαν τον κύριο κορμό των ειρμών του Βαρέος ήχου. Ο κορμός αυτός προσδιορίζεται από τις συνθέσεις των σπουδαιότερων υμνογράφων της

Εκκλησίας μας και είχαν παγιωθεί στη λειτουργική πρακτική. Οι Ακολουθίες που σχηματίζονται έπειτα από την ανασύνθεση των διασκορπισμένων ειρμών, ανήκουν στους δημιουργούς του Κανόνα, σαββαΐτες μοναχούς, Ιωάννη Δαμασκηνό, Ανδρέα Κρήτης, Κοσμά Μοναχό καθώς και στο στουδίτη Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, Γερμανό. Θα πρέπει να σημειώσουμε στο σημείο αυτό, ότι σε όλα τα *ανομοιομερή πλήρη* και *ομοιομερή* Ειρμολόγια, αρχικά αναγράφονταν κατά κανόνα οι Ακολουθίες των τριών σαββαΐτών Υμνογράφων, Ιωάννη Δαμασκηνού, Ανδρέα Κρήτης και Κοσμά Μοναχού.

Από τη συγκριτική μελέτη του ειρμών εξακριβώσαμε τόσο το συνολικό αριθμό των διαφορετικών ειρμών που περιέχονται στα εξεταζόμενα Ειρμολόγια, όσο και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί κατανέμονται μέσα σ' αυτά.

Πιο συγκεκριμένα η συγκριτική αυτή μελέτη μας οδήγησε στα εξής συμπεράσματα:

- πόσοι και ποιοι διαφορετικοί ειρμοί περιέχονται στα Ειρμολόγια της πρώτης τυπολογίας (*AkO*), δηλαδή στα *ανομοιομερή πλήρη*, στα *ομοιομερή* και στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια·
- πόσοι και ποιοι ειρμοί είναι κοινοί και στις τρεις τυπολογίες και στην κάθε μία ξεχωριστά.

Ειδικά για την τυπολογία *AkO*:

- πόσοι και ποιοι ειρμοί είναι κοινοί στα *ανομοιομερή πλήρη* και στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια·
- πόσοι και ποιοι ειρμοί είναι κοινοί στα *ανομοιομερή πλήρη* και στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια·
- πόσοι και ποιοι ειρμοί είναι κοινοί στα *ομοιομερή* και στα *ανομοιομερή σύντομα* Ειρμολόγια·
- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται αποκλειστικά στα *ανομοιομερή πλήρη* Ειρμολόγια (*AkO*)·
- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται αποκλειστικά στα *ομοιομερή* Ειρμολόγια (*AkO*)·

- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται αποκλειστικά στα ανομοιομερή σύντομα Ειρμολόγια *AkO* και *OdO* καθώς και στα μικτά *AkO+OdO*.
- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται σε δύο Ακολουθίες.
- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται σε τρεις Ακολουθίες.
- πόσοι και ποιοι ειρμοί περιέχονται σε τέσσερις Ακολουθίες.
- ποιος ειρμός περιέχεται σε πέντε Ακολουθίες και
- πόσοι και ποιοι ειρμοί δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη.

* * *

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν, έπειτα από την ανάλυση και τη συγκριτική μελέτη των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου, μας έδωσαν τη δυνατότητα:

1. Να καθορίσουμε τα μελωδικά χαρακτηριστικά του.
2. Να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο δομούνταν οι μελωδικές του γραμμές κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που εξετάσαμε.
3. Να εντοπίσουμε τις κοινές μελωδικές γραμμές, σύντομες ή εκτενείς σε ολόκληρο το μελωδικό *corpus* των Ειρμολογίων έτσι ώστε να προβούμε στην ομαδοποίησή τους.

Αναλυτικά:

1. Τα μελωδικά χαρακτηριστικά του Βαρέος ήχου, που εντοπίσαμε, τα κατατάξαμε σύμφωνα με τη σύγχρονη κατηγοριοποίηση των χαρακτηριστικών των ήχων της βυζαντινής μουσικής. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι: το *ήχημα*, η *μαρτυρία*, η *έκταση* του ήχου, οι *δεσπόζοντες φθόγγοι*, η *κλίμακα*, οι *μελωδικές περιοχές* στις οποίες υποδιαιρείται η μελωδική έκταση του ήχου, οι *μελωδικές ενάρξεις*, οι *τυπικές καταλήξεις* των ειρμών, καθώς επίσης και οι *μελωδικές φράσεις*.
2. Τα μουσικοθεωρητικά συγγράμματα του μεσαίωνα, δε μας παρέχουν καμιά πληροφορία που να σχετίζεται με την εσωτερική δομή των μελωδικών γραμμών του Βαρέος ήχου. Η μελέτη των μελωδικών γραμμών του, η οποία

στηρίχτηκε στη μεταγραφή, στην ανάλυση και στις συγκρίσεις τους, μας έδωσε τη δυνατότητα να διαπιστώσουμε ότι ο ανώνυμος βυζαντινός μελωδός, ήδη από το 10^ο αιώνα, περίοδο κατά την οποία συντάχτηκε το αρχαιότερο ολοκληρωμένο Ειρμολόγιο Λαύρα Β. 32, εφάρμοζε μια μελοποιητική τεχνική η οποία παρέμεινε σε ολόκληρη την ειρμολογική παράδοση. Αυτή η μελοποιητική τεχνική, η οποία στηριζόταν στην αλληλουχία των μελωδικών περιοχών του ήχου με αποτέλεσμα να σχηματίζονται μελωδικές φράσεις, είναι πιθανόν δημιούργημα κάποιου ανώνυμου καλλιτέχνη ή δημιούργημα της προφορικής παράδοσης. Η τεχνική αυτή υιοθετήθηκε και από άλλους καλλιτέχνες, έπειτα από την απαραίτητη διδασκαλία και καθιερώθηκε με την πάροδο του χρόνου. Το δημιούργημα αυτό αποτυπώθηκε γραπτά, αφού πλέον επινοήθηκε σημειογραφικό σύστημα τέτοιο, που παρόλες τις διαστηματικές του ατέλειες, αποδεικνύεται χρηστικό για τον μεσαιωνικό καλλιτέχνη, γιατί ήταν ένα τέλειο σύστημα μνημοτεχνικού όμως χαρακτήρα. Απαραίτητη προϋπόθεση ήταν να είχε απομνημονεύσει ο καλλιτέχνης τις μελωδίες των ύμνων και τώρα βοηθούμενος από το σύστημα αυτό, το οποίο του στήριζε τη μνήμη, απέδιδε τις μελωδικές γραμμές των ύμνων. Εδώ γεννάται αυθόρμητα ένα ερώτημα, η απάντηση του οποίου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας. Ο ανώνυμος καλλιτέχνης, ο οποίος μελοποίησε τα ποιητικά κείμενα των ειρμών που περιέχονται στο αρχαιότερο ολοκληρωμένο Ειρμολόγιο Λαύρα Β. 32, αποτύπωσε πρωτότυπες δικές του συνθέσεις, αδιαστηματικές για μας ή αποτύπωσε μελωδίες γνωστές σ' αυτόν, από την προφορική μελική παράδοση;

Όπως προαναφέρθηκε, η μελοποιητική τεχνική στηριζόταν στην αλληλουχία των μελωδικών περιοχών του ήχου, με αποτέλεσμα να σχηματίζονται μελωδικές φράσεις. Όσον αφορά στις μελωδικές περιοχές του ήχου, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτές αποτελούν τα δομικά του στοιχεία. Αυτά με τη σειρά τους δομούνται από μελωδικά πρότυπα ή φόρμουλες. Το στοιχείο που προσδιορίζει τις μελωδικές περιοχές του ήχου, είναι ο τονισμός του ποιητικού κειμένου. Ειδικότερα, σε κάθε μελωδική περιοχή, ο ψηλότερος φθόγγος αντιστοιχεί σε τονισμένη συλλαβή του ποιητικού κειμένου – τονικός

φθόγγος- ενώ ο χαμηλότερος φθόγγος – βασικός φθόγγος- αντιστοιχεί σε άτονη συλλαβή του ποιητικού κειμένου.

Οι μελωδικές περιοχές στις οποίες υποδιαιρείται η μελωδική έκταση του Βαρέος ήχου, είναι τέσσερις:

Η Χαμηλή (Nη) Πα-Γα = (C) D-F

Η Μέση Γα-Κε = F-a

Η Οξεία Κε-Nη' = a-c (d)

Η Οξύτατη Nη'-Πα' = c-d

Διακρίναμε επίσης τη Μέση 1 (Γα-Δι = F-G) και Μέση 2 (Δι-Κε = G-a), στις οποίες υποδιαιρείται η Μέση μελωδική περιοχή.

Με το πέρασμά της η μελωδία από τη μία περιοχή στην άλλη, σχηματίζει μελωδικές φράσεις οι οποίες προσδιορίζονται από τρία δομικά στοιχεία:

- α) Τη μελωδική έναρξη που αντιστοιχεί στο αρχικό τμήμα του ειρμού ή της μελωδικής φράσης.
- β) Το κεντρικό μέρος που αντιστοιχεί στο κεντρικό τμήμα της φράσης μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το μέλος.
- γ) Την κατάληξη η οποία ταυτίζεται με το πέρας της μελωδικής φράσης ή του ειρμού.

Θα πρέπει να παρατηρήσουμε εδώ ότι για να μπορεί μια μελωδική γραμμή να χαρακτηριστεί μελωδική φράση, θα πρέπει να δομείται απαραίτητα από το κεντρικό μέρος και την κατάληξη. Στο Βαρύ ήχο καθορίσαμε τρία βασικά είδη μελωδικών φράσεων και 16 επιμέρους τύπους.

3. Ένα τελευταίο σημαντικό στοιχείο, το οποίο προέκυψε έπειτα από τη συγκριτική μελέτη των μελωδικών γραμμών όλων των Ειρμολογίων, είναι ότι το μελίκo περιεχόμενο του Βαρέος ήχου μπορεί να ομαδοποιηθεί με γνώμονα τις κοινές μελωδικές γραμμές που περιέχονται στα Ειρμολόγια. Η συγκριτική αυτή μελέτη είχε ως αποτέλεσμα τη διάκριση του συνολικού αριθμού των Ειρμολογίων σε δύο ομάδες. Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται τα παλαιοβυζαντινά Ειρμολόγια, στα οποία αποτυπώθηκαν κοινά και συνεχώς εξελισσόμενα φωνητικά και άφωνα μουσικά σημάδια. Τα σημάδια αυτά με την πάροδο του χρόνου εξελίχθηκαν σε διαστηματικά σημαδόφωνα που

αποτυπώθηκαν στο χφ. Cryptensis E.γ.Π. (G). Στην ομάδα αυτή εντάσσονται επίσης και τα μεσοβυζαντινά Ειρμολόγια Si3, Si2, Y, Ca και F. Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται τα Ειρμολόγια τα οποία αποτελούν τη λεγόμενη *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια*: Si1, Ca, D, Pb, Q, V, Pc, H-2, Sa, Y και H-4. Τα τρία τελευταία συνδέονται με την *κουκουζελική ειρμολογική οικογένεια* με χαλαρότερους δεσμούς.

Ως τελικό συμπέρασμα μπορεί να διατυπωθεί ότι από το σύνολο των εξεταζόμενων Ειρμολογίων, μόνο το Cryptensis E.γ.Π (G) και το Σινά 1256 (Si1) κατέχουν δεσπόζουσα θέση. Η θέση αυτή προσδιορίστηκε από την επίδραση που άσκησε το μελωδικό τους περιεχόμενο, στην ειρμολογική μελωδική παραγωγή που ακολούθησε. Η μελωδική αυτή παραγωγή διακλαδίστηκε σε δύο σύγχρονους αλλά διαφορετικούς ειρμολογικούς μελωδικούς κλάδους και διήρκεσε τουλάχιστον μέχρι το 15^ο αιώνα.

Το περιεχόμενο των Ειρμολογίων - ποιητικό και μελωδικό - που συντάχθηκαν από το 10^ο έως το 15^ο αι., χαρακτηρίστηκε από διάφορες εξελικτικές φάσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων επήλθαν σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές. Για να εντοπιστούν οι διαχρονικές διαρθρωτικές αλλαγές του περιεχομένου των Ειρμολογίων, επιβάλλεται μια σχολαστική συγκριτική μελέτη του συνολικού περιεχομένου των μεσαιωνικών Ειρμολογίων. Αυτός ακριβώς ήταν και ο απώτερος σκοπός της εργασίας αυτής, καλύπτοντας το τμήμα της συγκριτικής μελέτης μόνο του Βαρέος ήχου.

Κρίνεται επιβεβλημένος, τόσο ο καθορισμός των μελωδικών χαρακτηριστικών και των υπόλοιπων ήχων, όσο και ο καθορισμός των μελωδικών τους περιοχών, εκτός του Τετάρτου και του Τρίτου που έχουν ήδη καθοριστεί, έτσι ώστε να γίνει κατανοητή η δομή των μελωδικών γραμμών των ειρμών στο σύνολό τους.

Η παρούσα εργασία ευελπιστούμε ότι συμβάλλει επίσης θετικά στον τρόπο διερεύνησης των άμεσων πηγών, που σχετίζονται με τα βυζαντινά μουσικά Ειρμολόγια. Ευελπιστούμε επίσης ότι συμβάλλει στην κατανόηση της πολύπλοκης δομής του ποιητικού και της λιγότερο πολύπλοκης δομής του μελωδικού περιεχομένου του Βαρέος ήχου της μεσαιωνικής βυζαντινής μουσικής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

ΑΛΥΓΙΖΑΚΗΣ Αντώνιος, *Η Οκταηχία στην Ελληνική Λειτουργική Υμνογραφία*, Πουρναράς, Θεσσαλονίκη 1985.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Σπυρίδων, *Το Ειρμολόγιο και η παράδοση του μέλους του*, (Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Αθήνα 2000.

ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Ιωάννης, «Η ρυθμική και μετρική δομή των βυζαντινών ειρμών και στιχηρών ως μέσο και ως αποτέλεσμα μιας νέας ρυθμικής ερμηνείας του βυζαντινού μέλους», «στο: Μακρής Ευστάθιος (επιμ.), *Οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς*», Ακαδημία Αθηνών, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας 18, Αθήνα 2003.

ΒΕΡΓΩΤΗΣ Γεώργιος, *Λεξικό Λειτουργικών και Τελετουργικών Όρων*, Θεσσαλονίκη 1991².

ΒΟΥΡΛΗΣ Αθανάσιος, *Δογματοηθικά όψεις της Ορθοδόξου ψαλμωδίας*, Κληροδότση Βασιλικής Δ. Μωραΐτου, Αθήνα 1994.

ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ Θεοχάρης, *Κοσμάς ο Μελωδός Βίος και Έργο*, ΠΙΠΙΜ, Θεσσαλονίκη 1979.

ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ Θεοχάρης, *Βυζαντινή Υμνογραφία*, Ηράκλειο 1997.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σωφρόνιος, *Ειρμολόγιον*, Αγιορειτική Βιβλιοθήκη 9, Chennevières-sur Marne (Seine & Oise), 1932.

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ, Αδελφότης Θεολόγων η «ΖΩΗ», Αθήνα 1991¹².

HUNGER Herbert. *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

HUNGER Herbert, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, τ. Β΄, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1992.

ΚΟΜΙΝΗΣ Αθανάσιος, *Πατμιακή Βιβλιοθήκη ήτοι Νέος Κατάλογος των Χειρογράφων Κωδίκων της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Πάτμου*, τόμ. Α΄, Εκδοτική Ελλάδος, Αθήνα 1988.

ΚΟΥΠΤΩΡΗΣ Παναγιώτης, *Περί του Ρυθμού εν τη Υμνογραφία της Ελληνικής Εκκλησίας*, Εκ του τυπογραφείου Πέτρου Φέρρη, Αθήνα 1878.

ΦΙΛΟΞΕΝΗΣ Κυριακός, *Λεξικόν της Ελληνικής Εκκλησιαστικής Μουσικής*, Τύποις, Ευαγγελινού Μισαηλίδου, Κωνσταντινούπολη 1868.

ΛΑΜΠΡΟΣ Σπυρίδων, *Κατάλογος των εν ταις βιβλιοθήκαις του Αγίου Όρους ελληνικών κωδίκων*, τόμ. Β΄. Κανταβριγία της Αγγλίας 1900.

ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ Σπυρίδων - ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Σωφρόνιος, *Κατάλογος των κωδίκων της Μεγίστης Λαύρας (της εν Αγίω Όρει)*, Librairie Ancienne Honore Champion Édouard Champion, Paris 1925.

ΜΗΤΣΑΚΗΣ Καρυοφύλης, *Βυζαντινή Υμνογραφία, από την εποχή της Καινής Διαθήκης έως την Εικονομαχία*, Γρηγόρης, Αθήνα 1986.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σόλωνας, *Εγκυκλοπαιδεία της αρχαίας ελληνικής μουσικής*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1982.

ΜΩΡΑΪΤΗΣ Δημήτρης, *Λειτουργικά βιβλία*, ΘΗΕ 8 (1966), στήλη 195.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, *Θεωρία και πράξις της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής*, Ο Σωτήρ, Αθήνα 1982.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, *Συμβολαί εις την Ιστορίαν της παρ' ημίν Εκκλησιαστικής Μουσικής*, Κουλτούρα, Αθήνα 1977

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κεραμεύς, *Ιεροσολυμιτική Βιβλιοθήκη*, τόμ. Β', Αγία Πετρούπολη 1894, επανέκδοση Culture et Civilisation, Bruxelles 1963.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ιωάννης, *Εγχειρίδιο Μουσικής Παλαιογραφίας*, (Δυτικές νευματικές σημειογραφίες), Πρώτη ενότητα, Διογένης, Αθήνα 2002.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ιωάννης - ΜΠΟΥΚΑΣ Νικόλαος, «Η βυζαντινή μουσική σημειογραφία και η χρήση της έως το 10^ο αιώνα. Προφορική και γραπτή παράδοση του πρώιμου βυζαντινού μέλους», *Μουσικολογία* 17, Αθήνα 2003, σ. 184-197.

ΠΑΣΧΟΣ Παντελής, *Λόγος και Μέλος, (Εισαγωγή στην βυζαντινή-λειτουργική Υμνογραφία της Ορθοδόξου Εκκλησίας)*, τόμ. Α', Υμναγολογικά Κείμενα και Μελέτες – 6, Αρμός, Αθήνα 1999.

ΣΑΘΑΣ Κωνσταντίνος, *Ιστορικόν δοκίμιον περί του θεάτρου και της μουσικής των βυζαντινών*, Βενετία 1878. (Ανατύπωση από το Βιβλιοπωλείο Διονυσίου Νότη Καραβία), Αθήνα 1979.

ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ Ιωάννης, *Πατμιακή Βιβλιοθήκη*, Αθήνα 1890.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Τα χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής Αγιον Όρος*, τόμ. Β', Αθήνα 1976.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Τα χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής Αγιον Όρος*, τόμ. Γ', Αθήνα 1993.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, «Γένεση και εξέλιξη της ελληνικής βυζαντινής σημειογραφίας και οι τυπογραφικές χαράξεις», στο: “... τιμή προς τον διδάσκαλον...”, Αφιέρωμα στα εξηντάχρονα της ηλικίας και στα τριαντάχρονα της επιστημονικής και καλλιτεχνικής προσφοράς του, Ανατολής το Περιήχημα, Αθήνα 2001.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Η εξήγηση της Ψαλτικής Τέχνης*, Αθήνα 1987.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Η εξήγηση της παλαιάς βυζαντινής σημειογραφίας*, IBM Μελέται 2, Αθήνα 1978.

ΣΤΑΘΗΣ Γρηγόριος, *Ο Μαΐστωρ Ιωάννης Παπαδόπουλος ο Κουκουζέλης (1270 περίπου – α΄ ή μ. ιδ΄ αι). Η ζωή και το έργο του*, Αθήνα 1986.

ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ Παναγιώτης, *Εκλογή Ελληνικής Ορθοδόξου Υμνογραφίας*, Αδελφότης Θεολόγων ο ‘Σωτήρ’, Αθήνα 1978².

ΦΛΩΡΟΣ Κωνσταντίνος, *Η ελληνική παράδοση στις μουσικές γραφές του μεσαίωνα, (Εισαγωγή στη νευματική επιστήμη)*, Ζήτη, Θεσσαλονίκη 1998.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Μέγα Θεωρητικόν της βυζαντινής μουσικής*, Σπανός, Αθήνα 1977³.

ΨΑΧΟΣ Κωνσταντίνος, *Η παρασημαντική της βυζαντινής μουσικής*, Διώνυσος, Αθήνα 1978².

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

ALEXANDRU Maria, *Studie über die 'Grossen Zeichen' der byzantinischen musikalischen Notation unter besonderer Berücksichtigung der Periode vom Ende des 12. bis Anfang des 19. Jahrhunderts*, Bd. I, (Dissertation zur Erlangung des Ph. D. – Grades an der Universität Kopenhagen, Humanistische Fakultät), Copenhagen 2000.

AMARGIANAKIS Georges, *An Analysis of Stichera in the Deuterios Modes. The Stichera Idiomela for the Month of September in the Modes Deuterios, Plagal Deuterios, and Nenano Transcribed from the Manuscript Sinai 1230 (A.D. 1365)*, CIMÁGL 22, 1977. (Μονογραφικός αριθμός)

AYOUTANTI Aglaia, *The Hymns of the Hirmologium*, Part III², Munksgaard, Copenhagen 1956.

BIEZEN J. VAN, *The Middle Byzantine Kanon-Notation of Manuscript H. A. B. Creighton / Bilthoven* 1968.

BENESEVIČ Vladimir Nikolaevich, *Catalogus codicum manuscriptorum graecorum qui in monasterio Sanctae Catharinae in Monte Sina asservantur*, τόμ. 1, Petropoli 1911.

BUSCH von Richard, *Untersuchungen zum byzantinischen Heirmologion, Der Echos Deuterios*, Karl Dieter Wagner, Hamburg 1971.

CHRIST Wilhelm - PARANIKAS Matheos, *Anthologia Graeca Carminum Christianorum*, Lipsiae 1871.

CONOMOS Dimitri, *The Treatise of Manuel Chrysaphes, the Lampadarios: On the Theory of the Art of Chanting and on Certain Erroneous Views That Some Hold About it (Mount Athos, Iviron Monastery MS 1120 July, 1458)*. MMB, CSRM 2, Wien 1985.

DODA Alberto, «Note codicologiche, paleografiche e paleografico - musicali su uno sticherarion dell'XI secolo», *JÖB* 39, 1989.

DODA Alberto, «Considerazioni sulla “meccanica” delle melodie irmologiche», «στο: Doda Alberto (επιμ.), *Studi di musica bizantina in onore di Giovanni Marzi*», Libreria Musicale Italiana, Lucca 1996.

DODA Alberto, «Coislin Notation Problems and Working Hypotheses», «στο: Jørgen Raasted and Christian Troelsgård (επιμ.), *Palaeobyzantine Notations. A Reconsideration of the Source Material*, A.A. Bredius Foundation, Hernen 1995.

FLOROS Constantin, *Universale Neumenkunde*, τόμ. I, Kassel 1970.

GARDTHAUSEN Victor, *Catalogus codicum graecorum Sinaiticorum*, Typographeo Clarendoniano, Oxford 1886.

GASTOUÉ Amédée, *Catalogue des Manuscrits de Musique Byzantine*, Paris 1907.

GERTSMAN Evgenij, *The lost centuries of Byzantine Music*, Πρακτικά του XX Congrès International des Études Byzantines, St. Petersburg 2001.

HANNICK Christian – WOLFRAM Gerda, *Gabriel Hieromonachos (Abhandlung über den Kirchengesang)*, CSRM 1, Wien 1985.

DEVREESSE Robert, *Catalogue des Manuscrits Grecs*, τόμ. II, Le Fonds Coislin, Paris 1945.

HØEG Carsten, *Hirmologium Athoum*, MMB II, Copenhagen 1938.

IRIGOIN Jean, *Pour une étude des centres de copie byzantins*, Scriptorium 12, 1958, 13, 1959.

KOSCHMIEDER Erwin, *Die ältesten Novgoroder Hirmologien-Fragmente*, Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Neue Folge, 37, München 1955.

LAMBROS P. Spyridon, *Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos*, τόμ. Α', Cambridge at the University Press, Cambridge 1895.

MIONI Elpidio, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, MIET, Αθήνα 1985³.

PAPATHANASSIOU Ioannis, « An “Abridget” analysis of Heirmologion and Sticherarion Melodies of the Fourth Authentic Mode», στην ιστοσελίδα των MMB: <http://www.igl.ku.dk/MMB.papers/papathan.html>

PAPATHANASSIOU Ioannis, *Il Quarto Modo Autentico nella Tradizione Medievale Irmologica*, (Ph.D. – University of Copenhagen), Copenhagen 1994.

PAPATHANASSIOU Ioannis, «Some remarks on a possible Syro-Melchite origin of the MS Sinai gr. 1258», *CIMÁGL* 64, 1994, σ. 33-57.

PAPATHANASSIOU Ioannis - BOUKAS Nikolaos, «Byzantine Natation in the 8th-10th Centuries. On Oral and Written Transmission of Early Byzantine Chant», *CIMÁGL* 73, 2002, σ. 3-12.

RAASTED Jørgen, «Observations on the Manuscript Tradition of Byzantine Music. I: A list of Heirmos call-numbers, based on Eustratiades' edition of the Heirmologion», *CIMÁGL* 1, Copenhagen 1969.

RAASTED Jørgen, *Intonation Formulas and Modal Signatures in Byzantine musical Manuscripts*. MMB, Subsidia VII, Munksgaard, Copenhagen 1966.

RAASTED Jørgen. *Hirmologium Sabbaiticum*, MMB VIII, 1 και VII, 2,1-2, Pars Suppletoria, Hauniae Munksgaard, Copenhagen 1968-1970.

RAASTED Jørgen, *The Hagiopolites, A Byzantine Treatise on Musical Theory*, *CIMÁGL* 45, Copenhagen 1983. (Μονογραφικός αριθμός).

RAASTED Jørgen, «The Princeton Heirmologion Palimpsest», *CIMAGL* 62, 1992, σ. 219-232.

RAASTED Jørgen, «Formulaism and Orality in Byzantine Chant», *Cantus Planus*, Hungarian Academy of Sciences Institute for Musicology, Budapest 1992, σ. 231-240.

ROCCHI Antonii, *Codices Cryptenses, seu abbatiae Cryptae Ferratae in Tusculano*, Typis Abbatiae Cryptae Ferratae, Tusculani 1883, σ. 432.

SCHNEIDER Heinrich, «Die biblischen Oden im Christlichen Altertum», *Biblica* 30, Roma 1949, σ. 28-65.

SCHNEIDER Heinrich, «Die biblischen Oden seit dem sechsten Jahrhundert», *Biblica* 30, Roma 1949, σ. 239-272.

SCHIRÒ Giuseppe, «*Problemi heirmologici*», «στο: Hussey. J.M., Obolensky D., Runciman S., (επιμ.), *Proceedings of the XIIIth International Congress of*

Byzantine Studies, Oxford 5-10 September 1966», Oxford University Press, London 1967.

SCHMIDT Hans, *Zum Formelhaften Aufbau Byzantinischer Kanones*, Breitkopf & Härtel, Wiesbaden 1979.

STEVENSON Henricus, *Codices Manuscripti Palatini Graeci Bibliothecae Vaticanae*, Ex typographeo Vaticano, Romae 1885.

STRUNK Oliver, *Specimina Notationum Antiquiorum*, MMB VII, Munksgaard, Copenhagen, 1966.

STRUNK Oliver, «Melody Construction in Byzantine Chant», στο: *Essays on Music in the Byzantine World*, W.W. Norton & Company – Inc., New York 1977, σ. 191-201.

SZÖVÉRFY Josef, *A Guide to Byzantine Hymnography. A classified Bibliography of Texts and Studies* II Κανών and Στιχηρόν, Mass And Leyden Classical Folia Editions, Brookline 1979.

TARDO Lorenzo, *L' Antica Melurgia Byzantina*, Grottaferrata 1938.

TARDO Laurentius, *Hirmologium e Codice Cryptensi*, E. γ. II, τόμ. I, Roma 1950.

TILLYARD Henry Julius Wetenhall, *Handbook of the middle byzantine musical notation*, MMB, Subsidia I, Munksgaard, Copenhagen 1970².

TILLYARD Henry Julius Wetenhall, *Twenty Canons of the Trinity Heirmologium*, MMB Transcripta IV, Oxford 1952.

TROELSGÅRD Christian, *An Inventory of Microfilms and Photographs in the Collection of MMB*, (<http://www.igl.ku.dk/MMB/catbyz.htm>)

VELIMIROVIĆ Miloš, «Οι βυζαντινές μουσικές παραδόσεις στους Σλάβους», «στο: John J. Yannias (επιμ.), *Η βυζαντινή παράδοση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης*», MIET, Αθήνα 1994.

VELIMIROVIĆ Miloš, «The Byzantine Heirmos and Heirmologion», στο: *Gattungen der Musik in Einzeldarstellungen Gedenkschrift Leo Schrade*, France, Bern und München 1973.

WELLESZ Egon, *A History of Byzantine Music and Hymnography*, Clarendon Press, Oxford 1961².

WELLESZ Egon, *Eastern Elements in Western Chant*, Munksgaard, Copenhagen 1967².

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα παραρτήματα που ακολουθούν συμπληρώνουν το ποιητικό κείμενο του κάθε ειρμού, στον οποίο παραθέσαμε μόνο το *incipit* στο κύριο σώμα της εργασίας.

Στα ποιητικά κείμενα των ειρμών εντοπίσαμε υπερβολικό αριθμό ορθογραφικών λαθών. Διαπιστώσαμε επίσης ότι πολλοί ειρμοί με όμοια *incipits*, έχουν ανόμοιο το υπόλοιπο ποιητικό κείμενο. Έτσι θεωρήσαμε σκόπιμο να παραθέσουμε πλήρες και ορθογραφημένο το ποιητικό κείμενο των ειρμών που συνθέτουν τις Ακολουθίες, ώστε να διακρίνεται ολοκληρωμένη και η δομή της κάθε Ακολουθίας.

Για την αποφυγή των ορθογραφικών λαθών, προτιμήσαμε να αντιγράψουμε το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, που μας παραδίδει ο Ευστρατιάδης στο “Ειρμολόγιο” του. Παραθέτουμε επίσης, αφού πρώτα αποκαταστήσαμε ορθογραφικά, όλες Ακολουθίες και επιμέρους ειρμούς περιέχονται μεν στα χειρόγραφα αλλά δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη.

Τέλος, για να δώσουμε μια συγκεκριμένη ιδέα των άμεσων πηγών που εξετάσαμε στην παρούσα εργασία, παραθέτουμε μια σειρά φωτοτυπημένων αντιπροσωπευτικών δειγμάτων των χφφ., στα οποία περιέχεται η αρχή του Βαρέος ήχου.

Συνεπώς στα παραρτήματα που ακολουθούν παραθέτουμε:

1. Το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου από το “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη.
2. Συμπληρωματικές Ακολουθίες και ειρμοί που περιέχονται στα Ειρμολόγια αλλά δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη.
3. Φωτοτυπημένα δείγματα των χειρογράφων τα οποία εξετάστηκαν στην παρούσα εργασία.

1. “Ειρμολόγιον” του Ευστρατιάδη-Ειρμοί του Βαρέος ήχου

Το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη περιέχεται στις σελίδες 198-218 και κατανέμεται σε 34 αριθμημένες Ακολουθίες (από τον αριθμό 280 έως τον αριθμό 313). Ο συγγραφέας παραθέτει ορθογραφημένο το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου, που εμφανίζεται στα Ειρμολόγια Coislin 220 (O)³⁰³ και Λαύρα B. 32 (L).

Αντιγράφοντας το ποιητικό περιεχόμενο του Βαρέος ήχου που περιέχεται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη, προσθέσαμε δύο ακόμη στοιχεία:

α) Μετά την αναγραφή του αριθμού της Ακολουθίας που μας δίνει ο Ευστρατιάδης, προσθέσαμε σε παρένθεση τον αντίστοιχο αριθμό του αναλυτικού πίνακα³⁰⁴, π.χ. 280 (Πίν. 1α, β, γ). Με αυτό τον τρόπο μας δίνεται η δυνατότητα να γνωρίζουμε σε ποια Ειρμολόγια περιέχεται ή δεν περιέχεται η κάθε Ακολουθία ή ο κάθε ειρμός, που αναγράφει ο Ευστρατιάδης.

β) Πριν την αναγραφή του κάθε ειρμού και μετά την ένδειξη της ωδής, προσθέσαμε τον αύξοντα αριθμό του, κατά τον Jørgen Raasted³⁰⁵. Ο αριθμός αυτός προέκυψε έπειτα από την αρίθμηση ολόκληρου του ειρμολογικού περιεχομένου των οκτώ ήχων, που περιέχεται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη. Οι αριθμημένοι ειρμοί του Βαρέος ήχου στο ΕΕ., ανέρχονται σε 297 (από J.R. 2476 έως J.R. 2773).

Πρέπει να σημειώσουμε επίσης, ότι πριν την αναγραφή του ποιητικού κειμένου μερικών ειρμών, αναγράφονται δύο ή τρεις αριθμοί

³⁰³ Στο Ειρμολόγιό του ο Ευστρατιάδης υιοθετεί τη βραχυγραφία Α για το χφ. Ο, και τη βραχυγραφία Β, για το χφ. Λ.

³⁰⁴ Οι αναλυτικοί πίνακες περιέχονται στις σελίδες 64-159.

³⁰⁵ Βλ. παραπάνω σ. 64, υπ. 57.

του Raasted. Οι αριθμοί αυτοί δηλώνουν ότι ο συγκεκριμένος ειρμός περιέχεται σε περισσότερες από μια Ακολουθίες.

280 (Πίν. 1α, β, γ)

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ
Α φ. 177α. Β φ. 240β

Ώδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2476

Νεύσει σου πρὸς γεώδη·
ἀντιτυπίαν μετήχθη
ἢ πρὶν εὐδιάχυτος·
ὑδάτων φύσις, Κύριε,
ὅθεν ἀβρόχως πεξεύσας
ᾄδει Ἰσραὴλ σοι
ὠδὴν ἐπινίκιον.

Ώδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2477

Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς
παντοδυνάμω σου λόγῳ·
στερεώσας, Κύριε σωτήρ,
καὶ τῷ παντουργῷ καὶ θείῳ Πνεύματι·
πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν
ἐν ἀσαλεύτῳ με πέτρα·
τῆς ὁμολογίας σου στερέωσον.

Ώδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2478

Ὁ πατρικοὺς κόλπους μὴ λιπῶν
καταβάς ἐπὶ τῆς γῆς, Χριστέ ὁ Θεός,
τὸ μυστήριον ἀκήκοα
τῆς οἰκονομίας σου
καὶ ἐδόξασά σε φιλόανθρωπε.

Ώδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2479

Νῦξ ἀφεγγῆς τοῖς ἀπίστοις, Χριστέ,
τοῖς δὲ πιστοῖς φωτισμὸς
ἐν τρυφῇ τῶν θείων λόγων σου·
διὰ τοῦτο πρὸς σὲ ὀρθρίζω
καὶ ἀννυμῶ σου τὴν θεότητα.

Εἰρμὸς ἄλλος 2480

Κύριε ὁ Θεὸς μου
ἐκ νυκτὸς ὀρθρίσας σὲ ἱκετεύω
παράσχου μοι ἄφεσιν
τῶν πλημμελημάτων μου
καὶ πρὸς φῶς τῶν σῶν προσταγμάτων
τὰς ὁδοὺς μου εὐθυνον δέομαι.

Ώδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2481

Ἐβόησα, Κύριε, ἐν τῷ θλίβεσθαί
με πρὸς σὲ
καὶ ἀνήγαγες ἐκ φθορᾶς
τὴν ζωὴν μου, πολυέλεε.

Ώδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2482

Κάμινον παῖδες
πυρίφλεκτον πάλαι
δροσοβολοῦσαν ὑπέδειξαν
ἓνα Θεὸν ἀννυμοῦντες καὶ λέγοντες
ὁ ὑπερυψούμενος
τῶν πατέρων Θεὸς
καὶ ὑπερένδοξος.

Ώδὴ η΄

Εἰρμὸς 2483

Τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν
καὶ τῆς τῶν πάντων οὐσίας αἴτιον
Χριστὸν ὑπερυψοῦμεν
καὶ δοξολογοῦμεν
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2484

Σεσαρκωμένον τὸν Λόγον
ἀσπόρως ἐκ σοῦ
θεοπρεπῶς τέτοκας,
Παρθένε Θεοτόκε,
καὶ σὲ μεγαλύνομεν.

281 (Πίν. 2α, β, γ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ

Α φ. 178α. Β φ. 241α

Ὦδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2485

Τῷ ἐκ ρεῖθρων Ἐρυθρᾶς
τειχοποιήσαντι διόδους τῷ λαῷ
καὶ καλύψαντι βυθῷ
Φαραὼ πανστρατιᾷ
ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ·
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ὦδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2486

Ἐστερεώθη τῇ πίστει
Χριστοῦ ἡ ἐκκλησίᾳ·
καὶ γὰρ ἀπαύστως ἐν ὕμνοις
βοᾷ καυχωμένη· (μελωδοῦσα)
ἅγιος εἶ, Κύριε,
καὶ σὲ ὕμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.
σῶζων τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὦδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2487

Ἀκήκοα τὴν ἀκοὴν σου, Κύριε,
ὅτι ὤφθης ἐπὶ γῆς
διὰ τὸ σῶσαι ἡμᾶς
διὸ βοῶμεν· (σοι) δόξα τῇ δυνάμει σου.

Εἰρμὸς ἄλλος 2488/2557

Τὴν ἑνσαρκον παρουσίαν σου,
Χριστέ, πιστούμενος
ὁ προφήτης Ἀββακοὺμ ἐκραύγαζε·
δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ὦδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2489

Ἡ φωτὸς δοκήσει
πρὸς σκότος κατέλκουσα
ἡμαῦρωται πλάνη·
φῶς γὰρ τό ὄντως ἀπρόσιτον
καὶ ἀληθὲς θεοφανείας ἔλαμψεν·
ὅθεν ἐνθέως ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες
ὕμνον ἀναμέλλομεν.

Ὦδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2490

Ἐβόησα, Κύριε,
ἐν τῷ θλίβεσθαί με πρὸς σέ·
ἐνεπάγην γὰρ
εἰς ἰλὺν βυθοῦ
πταισμάτων πολλῶν
καὶ ἐκ φθορᾶς
ἐπιφανεῖς με ἀνήγαγες.

Ὦδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2491

Ἐν τῇ καμίνῳ ἤλεγξας
ὀφθεῖς τὸ τῆς Περσῶν ἀνοίας
χρυσήλατον ἄθυρμα·
διὸ οἱ παῖδες ἐπιγνόντες σε
τὴν ἀπαράλλακτον
εἰκόνα τοῦ πατρὸς
εὐλογητὸς εἶ ἔκραζον
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὦδὴ η΄

Εἰρμὸς 2492

Κάμινον πάλαι πυρὶ φλεγομένην
θεοσεβεῖς ἐπάτησαν παῖδες
οὐ γὰρ φόβῳ ὑπεῖξαν τυραννικῷ
πόθῳ δὲ μᾶλλον θεοσεβείας
πυρσούμενοι ἔλεγον·
εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα
Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὠδὴ θ´
Εἰρμὸς 2493

Πανύμνητε, τῶν οὐρανῶν εἰ πλατυτέρα³⁰⁶
ὥς τὸν ἄναρχον Λόγον
ἄσπόρως συλλαβοῦσα
καὶ σεσαρκωμένον Θεὸν
τεκοῦσα τοῖς ἀνθρώποις
διὸ πάντες σε ἀεὶ μεγαλύνομεν.

³⁰⁶ Στα Εἰρμολόγια Λαύρα Β. 32, φ. 242r και Coislin 220, φ. 179r στα οποία στηρίχτηκε ο Ευστρατιάδης ἀντί *εἰ πλατυτέρα* ἀναγράφεται *ὑψηλοτέρα*.

282 (Πίν. 3α, β, γ)

Α φ. 179α. Β φ. 242α

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ
Δαμασκηνοῦ

Ῥδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2494

Μωσαϊκὴ ράβδος
θεϊκῇ δυναστείᾳ
τὴν Ἐρυθρὰν διῆλε θάλασσαν
καὶ διήγαγε λαὸν ὑμνοῦντα καὶ λέγοντα·
ἄσωμεν τῷ θαυμαστῷ Θεῷ ἡμῶν
ἐπινίκιον ᾠδὴν
ὅτι δεδόξασται.

Ῥδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2495

Ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει
τῆς σῆς ὁμολογίας
στερέωσόν με, Κύριε,
ἵνα μὴ σαλεύσῃ με ὁ ἐχθρὸς εἰς τέλος
ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, φιλόνηρωπε.

Ῥδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2496

Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυπεν
ἡ ἀρετὴ σου, Κύριε,
καὶ τῆς σῆς αἰνέσεως
τὰ πάντα πεπλήρωται
δόξα τῇ δυνάμει σου, φιλόνηρωπε.

Ῥδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2497

Πρὸς σὲ ὀρθρίζω
καὶ σοὶ κραυγάζω,
εὐσπλαχνε Κύριε,
τὴν ἐσκοτισμένην ἁμαρτίαις μου ψυχὴν
τῷ φωτὶ καταυγάσας
τῶν ἐντολῶν σου
καθοδήγησον.

Ῥδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2498

Ἐκ βυθοῦ ἀνήγαγες
Ἰωνᾶν τὸν προφήτην σου, Κύριε,
κἀμὲ βοῶντα ἐκ βυθοῦ τῶν ἀμέτρων μου
πταισμάτων ἀνάγαγε,
ἐλεῆμον καὶ φιλόνηρωπε.

Ῥδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2499

Τυρρανικὴν πρόσταξιν
παῖδες οὐχ ὑπήκουσαν
κάμινον οὐκ ἔπηξαν
Θεῷ δὲ ἀνέμελπον
τῶν πατέρων [Θεὸς] εὐλογητὸς εἶ.

Ῥδὴ η΄

Εἰρμὸς 2500

Οἱ παῖδες ἐκραύγαζον
ἐν καμίνῳ δροσισθέντες
ἢ κτίσις εὐλογεῖτω
τὸν τὰ σύμπαντα λόγῳ
δημιουργήσαντα
καὶ ὑπερυψούτω
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2501

Μήτηρ Θεοῦ
καὶ Παρθένος τίκτουσα
καὶ παρθενεύουσα πάλιν
οὐχὶ φύσεως ἔργον
ἀλλὰ Θεοῦ συγκαταβάσεως
ὄθεν ὡς μόνην
τῶν θείων θαυμάτων
καταξιωθεῖσάν σε
ἀεὶ μεγαλύνομεν.

283 (Πίν. 4α, β, γ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ

Α φ. 180α. Β φ. 242β

ᾠδὴ α΄

Εἰρμὸς 2502

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ ὑψίστῳ
ὅτι βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς
πᾶσιν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν ἐγένετο.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2503

Ἰσχύς ἡμῶν ὑπάρχεις
καὶ πλοῦτος καὶ ὑψωσις,
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν
καὶ σοὶ ἀπαύστως βοῶμεν·
οὐκ ἔστιν ἅγιος πλήν σου, φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2504

Κύριε, τῆς μυστικῆς σου οἰκονομίας
τὰ παράδοξα θαυμάσια
κατενόησα καὶ ἐξέστην
διό σοι κραυγάζω·
δόξα τῇ δυνάμει σου.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2505

Ὁρθοῖζοντες ὑμνοῦμεν σε,
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ὅτι σαρκωθεὶς ἐκ τῆς Παρθένου
ἐφώτισας καὶ ἔσωσας
ἡμᾶς ὡς φιλάνθρωπος.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2506

Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων, Κύριε,
ὁ προφήτης Ἰωνᾶς
οὕτω τοῦ κήτους βοῶν
πρὸς σέ· ὁ Θεὸς ἐκ φθορᾶς με ἀνάγαγε.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2507

Ἐν καμίνῳ ὄντες τῶν Χαλδαίων
οἱ Ἀβραμιαῖοι ὅσοι παῖδες
ἐχόρευον σὺν τῷ ἀγγέλῳ λέγοντες
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεὸς
εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2508

Σε τὸν ἐν καμίνῳ
τοὺς παῖδας δροσίσαντα
καὶ τοῦ πυρὸς τὴν φλόγα σβέσαντα
ὑμνοῦντες λέγομεν·
εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

ᾠδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2509

Ἄφλεκτος βάτος
πυρὶ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾷ προγραφεῖσα
σὺ εἶ μόνη, Παρθέने,
Μωσῇ τῷ θεράποντι·
διό σε ὕμνοις μεγαλύνομεν.

284 (Πίν. 5α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ
Δαμασκηνοῦ
Α φ. 181α. Β φ. 143β

ᾠδὴ α΄
Εἰρμὸς 2510

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ·
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται·
ὅτι διέσωσε λαὸν
χειρὸς Φαραωνίτιδος.

ᾠδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2511

Στερέωσόν με Κύριε,
τῇ πρεσβείᾳ τῆς τεκούσης σε
ἵνα γνῶσι τὰ ἔθνη
ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος
διδούς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ
πλήν σου, Κύριε.

ᾠδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2512

Τῆς οἰκονομίας σου, Κύριε,
εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν
καὶ ἐξέστη μου ἡ διάνοια
ὅτι Θεὸς ὢν δι' ἡμᾶς
σαρκωθῆναι εὐδόκησας.

ᾠδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2513

Ἐκ ζόφου τῆς ἀγνοσίας
πρὸς τὴν σὴν ἐπίγνωσιν,
Κύριε ὁδήγησον ἡμᾶς
δεόμεθα τῆς σῆς φιланθρωπίας
σὺ γὰρ ζωὴ καὶ φῶς ὑπάρχεις
καὶ εἰρήνη τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ᾠδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2514

Ὁ Ἰωνᾶς
ἐκ κοιλίας ἄδου ἐβόα·
ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου·
ἡμεῖς δὲ σοι βοῶμεν·
παντοδύναμε σῶτερ, ἐλέησον ἡμᾶς.

ᾠδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2515

Ἐν μέσῳ καμίνου
φλογὸς τῶν Χαλδαίων
ὁ κτίστης εὐσεβείας
ἐραστὰς τρεῖς παῖδας ἐξείλατο
θαρσαλέως ψάλλοντας
λυτρωτὰ ὁ Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

ᾠδὴ η΄
Εἰρμὸς 2516

Κάμινον δροσοβόλον
καὶ βάτον ἄφλεκτον
καὶ μήτραν θεοδόχον
καὶ τάφον ζωηφόρον
βλέποντες ὑμνοῦμεν
καὶ ὑπερυψοῦμεν
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2517

Χαῖρε νύμφη φαινὴ
μήτηρ τοῦ φωτοδότου·
χαῖρε ἡ χωρήσασα
τὸν ἀχώρητον ἐν μήτρᾳ·
χαῖρε ἡ τῶν χερουβὶμ
αὐτῶν τιμιωτέρα
ἡ κυήσασα σωτῆρα
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

285 (Πίν. 6α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ

B φ. 244β

Ώδὴ α΄

Εἰρμὸς 2518

Τῷ ἐκτινάξαντι Θεῷ
τὸν Φαραῶ ἐν θαλάσῃ Ἑρυθρᾷ
ἐπινίκιον ὠδὴν ἄσωμεν·
ὅτι δεδόξασται.

Ώδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2519

Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ
ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου
καὶ ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθροὺς μου
τὸ στόμα μου.

Ώδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2520

Τοὺς οὐρανοὺς ἐκάλυπεν
ἡ ἀρετὴ σου, Κύριε,
καὶ τῆς σῆς αἰνέσεως
τὰ πάντα πεπλήρωται·
δόξα τῇ δυνάμει σου, φιλόανθρωπε.
(κραυγάζομεν).

Ώδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2521

Ἡ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ,
Χριστὲ ὁ Θεός,
ἱάμα τοῖς πιστοῖς ἡμῖν ἐδείχθη
τῇ γῇ δὲ ἀσεβοῦντων δυσσεβῶς
πτῶσις ἐπαγγέλλεται·
διὸ ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες
ὕμνον σοι προσάγομεν.

Ώδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2522

Ὡς τὸν προφήτην ἐκ βυθοῦ·
ἀνήγαγες Ἰωνᾶν·
κάμέ σωτῆρ, ἀνάγαγε
ἐκ βυθοῦ τῶν πταισμάτων μου
καὶ κυβέρνησον
τὴν ζωὴν μου ὡς φιλόανθρωπος.

Ώδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2523

Ἐσβεσεν δύναμιν
ἀγγέλου συγκατάβασις
ἔθελξε τύραννον
ἡ τρισσόχορδος λύρα
παίδων ἐμμελῶς ἰσοφωνούντων
ὁ τῶν πατέρων ἀληθὴς
Θεὸς καὶ ἡμῶν
εἰς τοὺς αἰῶνας εὐλογητὸς εἶ.

Ώδὴ η΄

Εἰρμὸς 2524

Παίδων ἀνυμνούντων
ἐδροοσίζετο κάμιнос ἡ χαλδαϊκὴ
φλογὸς δὲ ἡ δύναμις κατενέμετο
σύνταγμα τῶν ὑπηρετῶν
καὶ λόγος κατηργεῖτο
ὁ τυραννικὸς·
Χριστὸς δὲ ἀνυψοῦτο·
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2525

Σὲ τὴν ἀπείρανδρον·
μητέρα τοῦ Ἑμμανουήλ,
ἄχραντε κόρη,
δι' ἧς ἡμῖν ἐν μιᾷ τῶν αὐτῇ
ἡ Τριὰς ἡ ἀμετάβλητος
συνῆλθεν ὑποστάσεων
κατὰ χρέος οἱ γηγενεῖς
ὕμνοις μεγαλύνομεν.

286 (Πίν. 7α, β, γ)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ

Ποίημα Κοσμά μοναχοῦ

Α. φ. 182α. Β. φ. 245α

Ὡδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2526

Πόντῳ ἐκάλυψε
 Φαραὼ σὺν ἄρμασιν
 ὁ συντρίβων πολέμους
 ἐν ὑψηλῷ βραχίονι³⁰⁷.
 ἄσωμεν αὐτῷ
 ὅτι δεδόξασται.

Ὡδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2527

Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν
 τοῖς μαθηταῖς, Χριστέ,
 ἕως ἂν ἐνδύσησθε ἔφης
 καθίσατε ἐν Ἱερουσαλὴμ·
 ἐγὼ δὲ ὡς ἐμὲ παράκλητον ἄλλον
 Πνεῦμα τὸ ἐμὸν τε
 καὶ πατὴρ ἀποστελῶ
 ἐν ᾧ στερεωθήσεσθε.

Εἰρμὸς ἄλλος, 2528

Ἀσθενοῦντες δύναμιν
 περιεζώσαντο, Κύριε,
 καὶ τόξον δυνατῶν ἠσθένησεν·
 ἰσχύϊ γὰρ σταυροῦ
 ἐρρύσω ἐκ τῆς πλάνης
 γένος τῶν βροτῶν
 ὀλέσας τὸν ἀντίδικον ἡμῶν·
 διὸ πάντες ἐν πίστει στερεούμεθα.

Ὡδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2529

Κατανοῶν ὁ προφήτης
 τὴν ἐπ' ἐσχάτων σου, Χριστέ,

ἔλευσιν ἀνεβόα·

τὴν σὴν εἰσακήκοα, Κύριε δυναστείαν
 ὅτι πάντας τοῦ σῶσαι
 τοὺς χριστοὺς σου ἐλήλυθας.

Ὡδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2530

Τὸ διὰ τὸν φόβον σου
 ληφθέν, Κύριε,
 ἐν γαστρὶ τῶν προφητῶν
 καὶ κνηθὲν ἐπὶ τῆς γῆς
 Πνεῦμα σωτηρίας
 ἀποστολικὰς καρδίας
 κτίζει καθαρὰς
 καὶ ἐν τοῖς πιστοῖς
 εὐθὲς ἐγκαινίζεται
 φῶς γὰρ καὶ εἰρήνη
 διότι τὰ σὰ προστάγματα.

Εἰρμὸς ἄλλος, 2531

Ἦνπερ Ἡσαΐας πλησθεὶς
 Πνεύματος
 ἐκ Θεοῦ ἡμῖν εἰρήνην δωρηθῆναι
 αἰτεῖ
 ταύτην σε γινώσκομεν, Χριστέ·
 σὺ γὰρ εἰς γῆν ἐλθὼν
 ἔχθρας ἡμᾶς τῆς πρὸς τὸν πατέρα
 χρονίας ἀπήλλαξας·
 φῶς δὲ καὶ εἰρήνην
 παρέσχες τοῖς σὲ δοξάζουσιν.

Ὡδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2532

Ναυτιῶν τῷ σάλῳ
 τῶν βιωτικῶν μελημάτων
 συμπλόοις ποντούμενος ἁμαρτίαις
 καὶ ψυχοφθόρῳ θηρὶ
 προσριπτούμενος
 ὡς ὁ Ἰωνᾶς, Χριστέ, βοῶ σοι·
 ἐκ θανατηφόρου με
 βυθοῦ ἀνάγαγε.

³⁰⁷ Οἱ Κώδ. τῇ κραταιᾷ δυνάμει Χριστός.

Ὦδὴ ζ´
Εἰρμὸς 2533

Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς
ἐμβληθέντες ὅσιοι παῖδες
τὸ πῦρ· εἰς δρόσον μετέβαλον
διὰ τῆς ὑμνωδίας οὔτω βοῶντες
εὐλογητὸς εἰ Κύριε,
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὦδὴ η´
Εἰρμὸς 2534

Ἄφλεκτος πυρὶ
ἐν Σινᾷ προσομιλοῦσα·
βάτος Θεὸν ἐγνώρισε
τῷ βραδυγλώσσῳ καὶ δυσήχῳ Μωσῇ·
καὶ παῖδας ζῆλος Θεοῦ,
τοὺς ἀναλώτους τῷ πυρὶ,
ὑμνωδοὺς ἔδειξε·
πάντα τὰ ἔργα Κυρίου
τὸν Κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ´
Εἰρμὸς 2535

Μὴ τῆς φθορᾶς
διαπείρα κυφορήσασα·
καὶ παντεχνήμονι Λόγῳ
σάρκα δανείσασα,
μῆτερ ἀπείρανδρε·
Παρθένε Θεοτόκε·
δοχεῖον τοῦ ἀστέκτου·
χωρίον τοῦ ἀπείρου
πλαστουργοῦ σου
σὲ μεγαλύνομεν.

287 (Πίν. 8α, β, γ)

Ποίημα Γερμανοῦ Πατριάρχου
Α. φ. 183α. Β. φ. 245α

Ῥδὴ α΄.
Εἰρμὸς 2536

Τῷ συνεργήσαντι Θεῷ
Μωυσῇ ἐν Αἰγύπτῳ
ἐξαγαγεῖν τὸν Ἰσραὴλ
αὐτῷ μόνο ἄσωμεν·
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Εἰρμὸς 2537
Ῥδὴ β΄

Ὁ λαὸς προσέχετε
Θεοῦ τὴν συγκατάβασιν
ὅτι ἐκ Παρθένου ἁγίας ἐτέχθη ὡς
εὐδόκησεν·
αὐτῷ δῶμεν δόξαν καὶ αἶνεσιν.

Εἰρμὸς ἄλλος 2538

Ἰδετε ἴδετε
ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς ὑμῶν
ὁ διαρρηξας τὴν ὑγρὰν φύσιν
ἐν τῷ σταυρῷ μου
καὶ βυθίσας Φαραὼ πανστρατὶ
καὶ διασώσας ἐν ἐρήμῳ ψάλλοντα
φυγάδα τὸν Ἰσραὴλ
ὡς μόνος εὐεργέτης.

Ῥδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2539

Ὁ οὐρανοὺς τῷ λόγῳ στερεώσας
καὶ τὸν τῆς γῆς θεμέλιον ἐδράσας
ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν·
στερεώσόν μου τὸν νοῦν
εἰς τὸ θέλημά σου,
μόνε φιλόνηρωπε.

Ῥδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2540

Εἰσακήκοα·
τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην
κατενόησα τὰ ἔργα σου
καὶ ἐξέστην Κύριε.

Ῥδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2541

Ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου
πρὸς σὲ ὁ Θεὸς
διότι τὸ φῶς σὰ προστάγματα
ἐγένοντο ἰάματα
τοῖς δούλοις σου, φιλόνηρωπε.

Ῥδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2542

Ἐβόησα, Κύριε,
ἐν τῷ θλίβεσθαί με καὶ ἐσώθην
καὶ ἀνυμνῶ τὸν σωτῆρα μου.

Ῥδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2543

Ὁ τῶν πατέρων
καὶ ἡμῶν Θεὸς
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥδὴ η΄
Εἰρμὸς 2544

Τοὺς ἐν καμίνῳ
παῖδας μιμούμενοι
οἱ τοῦ Πνεύματος
τὴν δρόσον δεξάμενοι
ἐν πίστει κραυγάζομεν·
εὐλογεῖτε τὰ ἔργα
Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὁδὴ θ´
Εἰρμὸς 2545

Τὴν ὑπὲρ φύσιν μητέρα
καὶ κατὰ φύσιν Παρθένον·
τὴν μόνην ἐν γυναιξὶ εὐλογημένην·
ᾧσμασι μυστικοῖς
οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

288 (Πίν. 9α, β, γ)

Ποίημα Γερμανοῦ Πατριάρχου

B. φ. 246α

ᾠδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2546

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ
 τῷ βυθίσαντι πᾶσαν τὴν δύναμιν
 Φαραὼ ἐν θαλάσῃ
 ἐπινίκιον ᾠδὴν
 ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2547

Στερεώμα μου γενοῦ
 ὁ λόγῳ στερεώσας τοὺς οὐρανοὺς
 καὶ ἐδράσας τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων
 ρῦσαι ὡς Θεὸς
 πάσης περιστάσεως.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2548

Ἐκάλυψεν οὐρανοῦς, Χριστὲ ὁ Θεός,
 ἐν τῇ σῇ οἰκονομίᾳ
 ἡ ἀρετὴ τῆς ἀφράστου
 σοφίας σου, φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2549

Ἐπὶ τὸ φῶς
 τῶν προσταγμάτων σου, Κύριε,
 ὁδήγησον ἡμᾶς,
 Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2550

Ἐβόησεν ἐκ τῶν λαγόνων, Κύριε,
 ὁ προφήτης Ἰωνᾶς
 οὕτω τοῦ κήτους βοῶν πρὸς σέ·

ὁ Θεὸς ἐκ φθορᾶς με ἀνάγαγε.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2551

Ὁ δι' ἀγγέλου τοὺς παῖδας
 ἐν καμίνῳ σώσας
 καὶ τὴν φλόγα εἰς δρόσον
 αὐτοῖς μεταποιήσας
 εὐλογητὸς εἶ, Κύριε
 ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2552

Τὸν φοβερὸν τοῖς χερουβὶμ
 καὶ θαυμαστὸν τοῖς σεραφὶμ
 καὶ τοῦ κόσμου ποιητὴν
 ἱερεῖς καὶ δοῦλοι
 καὶ πνεύματα δικαίων
 ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

ᾠδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2553

Μεγαλύνομεν πάντες
 τὴν μόνην μετὰ τόκον
 φυλαχθεῖσαν Παρθένον
 ὡς μόνην Θεοτόκον
 πρεσβεύουσαν ἀεὶ
 ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

289 (Πίν. 10α, β, γ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ

Ποίημα Γερμανοῦ πατριάρχου

B. φ. 246α

ᾠδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2554

Τῷ βυθίσαντι Θεῷ τὸν Φαραῶ
ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ
ἐπινίκιον ὥδῃν ἄσωμεν
ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2555

Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω
καὶ ἀνυμνήσω Χριστὸν
τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου
τὸν μόνον φιλόανθρωπον.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2556

Ἐστερεώθη
ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ
ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου
καὶ ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου
τὸ στόμα μου.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2557/2488

Τὴν ἔνσαρκον
παρουσίαν σου, Χριστέ,
πιστούμενος ὁ προφήτης
Ἀββακοὺμ ἐκραύγαζε·
δόξα τῇ δυνάμει σου.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2558

Οἱ ὀρθοῖζοντες, Λόγε,
εἰς δόξαν σὴν καὶ αἶνον
ἀνυμνοῦμεν ἀπαύστως

τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ σου
ὃν ἔδωκας ἡμῖν
ὄπλον εἰς βοήθειαν.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2559

Ὁ Ἰωνᾶς

ἐκ κοιλίας ἄδου ἐβόα·
ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς
τὴν ζωὴν μου
ἡμεῖς δέ σοι βοῶμεν·
παντοδύναμε σωτῆρ
ἐλέησον ἡμᾶς.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2560

Κάμινον καιομένην
ἐδρόσισας, σωτήρ·
παῖδας περιέσωσας
ὑμνοῦντας καὶ λέγοντας
εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας,
Κύριε, ὁ Θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2561

Τὸν μόνον ἄναρχον
βασιλέα τῆς δόξης
ὃν εὐλογοῦσιν
οὐρανῶν αἱ δυνάμεις
καὶ φρίττουσι
τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις
ὑμνεῖτε ἱερεῖς
λαὸς ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2562

Σὲ τὴν ἄχραντον μητέρα
καὶ Παρθένον·
τὴν τὸν ἀχώρητον Λόγον

ἐν γαστρὶ χωρήσασαν
καὶ τεκοῦσαν σαρκὶ
ὑμνοῖς μεγαλύνομεν.

290 (Πίν. 11α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης

B. φ. 248α

ᾠδὴ α΄

Εἰρμὸς 2563

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινὸν
τῷ Ἑρυθρὰν γεώσαντι
καὶ Φαραὼ βυθίσαντι
καὶ λαὸν διασώσαντι.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2564

Πρόσεχε οὐρανέ·
φθέγξομαι γὰρ
μεγαλουργίαν Θεοῦ
καὶ ἀνυμνήσω τὴν ἐπ' ἐσχάτων·
ἐκ Παρθένου ἀναλλοίωτον σάρκωσιν.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2565

Τὴν γῆν ἐστερέωσας
βυθὸν ἐσπαργάνωσας
τῇ ψάμμῳ ἄσυλον τηρῶν
κλειῖθρα καὶ ὄρη ἐστήσω ὡς δυνατὸς
σὺ οὐρανοὺς ἐκταννύεις ὡς Θεὸς
σὺ στερεοῖς πνεῦμα κτίζων
καὶ βροντὴν τῇ ἐξουσίᾳ σου.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2566

Τὸ ὄρος τοῦ Σινᾶ
καπνῷ καὶ γνόφῳ
καὶ θυέλλῃ ἐσκέπετο
Τὸ ὄρος τὸ νοητὸν
ἡ μήτρα τῆς Παρθένου
κατάσκιος γέγονεν
ἐκ Πνεύματος ἁγίου
ἐξ οὗ λίθος ἐτμήθη
ὁ ἀπὸ Θαιμὰν ἤξα

δόξα τῇ δυνάμει σου
δόξα, Χριστέ,
τῇ συγκαταβάσει σου.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2567

Διασκεδάσας τὴν νύκτα τῶν παθῶν
λάμπρον μοι φῶς νοερὸν
ὁ τὸ ἀρχέγονον σκότος
τῆς ἀβύσσου διώξας
καὶ τὸ πρωτόκτιστον φῶς
καταλάμπας τῷ κόσμῳ
δημιουργε τοῦ παντὸς.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2568

Βυθῷ ἁμαρτημάτων
περιπεσών, ἀγαθέ,
ὡς Ἰωνᾶς ἐκ τοῦ κήτους βοῶ σοι·
ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου
καὶ σῶσόν με, φιλόανθρωπε.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2569

Ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου
ὑμνοῦμεν σε, φιλόανθρωπε,
ὡς οἱ παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ
εὐλογητὸς ὁ Θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2570

ᾠὸν δοξάζει Χερουβὶμ
ἄρχαι καὶ ἐξουσίαι
καὶ ὑμνεῖ τὰ σεραφὶμ
καὶ τάξεις τῶν ἀγγέλων
εὐλογεῖτε ἱερεῖς
καὶ λευίται προσκυνεῖτε
οἱ περὶ Ἀζαρίαν τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν

εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2571

Ἀσπόρου τόκου σύλληψιν
τίς ἐρμηνεύσει βροτῶν;
ἄφθόρου τόκου γέννησιν
τίς μὴ θαυμάσει γηγενῶν;
διὸ σε αἰ φυλαὶ τῆς γῆς,
Θεοτόκε, μεγαλύνομεν.

291 (Πίν. 12α, β, γ)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΙΝ
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης
Α φ. 184α. Β. φ. 249α

Ῥδὴ α΄.
Εἰρμὸς 2572

Θάλασσαν εἰργάσω
τὴν ἐκκλησίαν σου, Λόγε·
βυθὸν δὲ τὴν πλευράν σου
ἐξ ἧς ἀνέβλυσας ὕδωρ τὸ ζωοποιόν,
ἐν ᾧ ἐβύθισας τὸν νοητὸν Φαραὼ
σώσας, οἰκτίρμον, τὸν νέον Ἰσραὴλ
ἄδοντά σοι βοῶντα
ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ
ἐνδόξως γὰρ δεδοξασται.

Ῥδὴ β΄
Εἰρμὸς 2573

Ἰδετε ἴδετε
ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς
ὁ ἐν θαλάσῃ Ἐρυθρᾷ
καθοδηγήσας τὸν πάλαι Ἰσραὴλ
ὠδαῖς ἄδοντα τὰ μεγαλεῖα μου.

Ῥδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2574

Τὴν ἐκκλησίαν σου
ἐπὶ τὴν πέτραν τῶν ἐντολῶν σου
στερεώσον, Κύριε,
ὅτι Θεὸς γνώσεων
Κύριος ὑπάρχεις
καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων
ἐπιτηδεύματα αὐτῷ.

Ῥδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2575

Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου
εἰσακήκοα, Κύριε, καὶ ἐφοβήθην
κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην

δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ῥδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2576

Τῷ νόμῳ, Χριστέ, τῶν ἐντολῶν σου
ὁδήγησόν με πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς
καὶ φώτισόν μου τὸν νοῦν
τῷ τῆς γνώσεως φωτὶ
καὶ δός μοι, σωτὴρ μου,
τὴν σὴν εἰρήνην
ἵνα ὀρθοῦν δόξάζω σε.

Ῥδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2577

Πλήθος πταισμάτων
ὡς ζάλη κυμάτων
περιέχει με, σωτὴρ μου,
καὶ βυθίζει με δεινῶς·
τὰ γὰρ πνεύματα τῆς πονηρίας
προσρῆξαντα ἐν ἐμοὶ
ἐξηγείραν τὴν θάλασσαν
τῶν λογισμῶν μου·
σῶσον με ὡς τὸν Ἰωνᾶν ὁ Θεός.

Ῥδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2578

Ὁ τὴν κάμινον σβέσας
ἐν Βαβυλώνι τοῦ πυρὸς
καὶ τοὺς παῖδας ἐν αὐτῇ
ὡς ἐν θαλάμῳ φυλάξας
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ῥδὴ η΄
Εἰρμὸς 2579

Τὸν τοῦ παντὸς δημιουργὸν
καὶ σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν
ὑμνεῖτε λαοὶ Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὦδῃ θ'
Εἰρμὸς 2580

Ἡ πρώτη Εὖα
ἐκ πλευρᾶς Ἀδὰμ
τοῦ παλαιοῦ διεπλάττετο·
ἡ δευτέρα τὸν νέον ἀποτίκτει
ἐξ ἀχράντων λαγόνων·
ἡ μὲν ἀσπόρως
ἡ δὲ ἀφθόρως τὸν ποιητὴν τοῦ παντὸς
διὸ προσκυνήσωμεν·
τὰ μεγαλεῖα αὐτῆς.

292 (Πίν. 13α, β, γ)

Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης
Α φ. 185β. Β. φ. 250α

Εἰρμὸς 2581

ᾠδὴ α΄

Τῷ συντρίψαντι πολέμους
ἐν βραχίονι αὐτοῦ
καὶ ἀναβάτας τριστάτας βυθίσαντι
ἄσωμεν αὐτῷ
ὡς λυτρωτῇ ἡμῶν Θεῷ·
ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2582

Ἰδετε ἴδετε
ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς ὑμῶν
ὁ θύρας οὐρανοῦ ἀνεώξας
καὶ βρέξας μάννα λαῷ
ἐκλεκτῷ, ὡς δυνατά μοι πάντα·
ποιῶ γὰρ ὅσα βούλομαι.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2583

Ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων
τὴν γῆν θεμελιώσας,
Λόγε Χριστέ ὁ Θεός,
καὶ ἡμῶν τὰς καρδίας
τοῦ δοξάζειν σε στερέωσον.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2584

Τῷ θείῳ φέγγει τῆς θεογνωσίας σου,
Χριστέ,
φώτισον ἡμᾶς
ἐκ τῆς Παρθένου προελθόν·
διὸ σοι ὁμοφρόνως
οἱ πιστοὶ κραυγάζομεν
δόξα τῇ δυνάμει σου.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2585

Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους
ἐξάγαγε· τὴν ψυχὴν μου, ἀγαθέ,
καὶ προφθάσας οἴκτειρον δέομαι,
πολυέλεε, καὶ σῶσόν με.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2586/2622/2733

Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων
μου,
ὡς Ἰωνᾶν ἐκ τοῦ κήτους,
ρῦσαί με, μόνε φιλόανθρωπε.

Εἰρμὸς ἄλλος 2587

Ἄβυσσος παθῶν
ἐκύκλωσέ μου τὸν λογισμόν
καὶ εἰς βάθη πταισμάτων
ἀπέρριμαι
ὡς Ἰωνᾶς σοι κραυγάζω
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2588

Τῶν ἐν καμίνῳ
παιδῶν σου οὐχ ἤψατο
οὐδὲ παρηνόχλησε τὸ πῦρ·
τότε οἱ τρεῖς
ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος
ὑμνοῦν καὶ ἐβόουν λέγοντες
εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2589

Τὸν ὑπ' ἀγγέλων ἀσιγήτως
ἐν ὑψίστοις δοξαζόμενον Θεὸν
οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν·
γῆ καὶ ὄρη καὶ βουνοὶ καὶ βυθὸς
καὶ πᾶν γένος ἀνθρώπων

ὕμνοις αὐτὸν ὡς κτίστην
καὶ ποιητὴν εὐλογεῖτε.

Ὁδὴ θ'
Εἰρμὸς 2590

Σὲ τὴν σκηνὴν τὴν ἁγίαν
καὶ ἔμψυχον κιβωτὸν
ἦν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ὠκοδόμησεν
ὡς ἀληθῆ Θεοτόκον
ὕμνοις μεγαλύνομεν.

293 (Πίν. 14α, β, γ)

Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης
B. φ. 250β

Ώδὴ α΄

Εἰρμὸς 2591

Ἄρματα Φαραὼ Κύριος
ἔρριψεν εἰς θάλασσαν
σώσας περιούσιον λαὸν κράζοντα
ἄσωμεν ἄσμα τῷ μόνῳ Θεῷ.

Ώδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2592

Στήριξόν με, Χριστέ,
πρὸς σὴν δοξολογίαν
καὶ βεβαίωσον ψάλλειν
τῆς Ἀννης τὴν ᾠδὴν σοι
ὑμνεῖν ἐν πᾶσιν ἅγιος εἶ, Κύριε,
ὁ συνέχων τὰ πάντα.

Ώδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2593

Ἀββακοὺμ ὁ θεόπτης
ἀκηκοώς σου, Χριστέ,
τὴν θείαν ἐνανθρώπησιν
τρόμῳ ἀνεβόα καὶ ἔλεγεν·
ἦξει ὁ Θεὸς εἰς βροτῶν ἀναγέννησιν
τοῦ σῶσαι πάντας
τοὺς χριστοὺς αὐτοῦ.

Ώδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2594

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν·
ἐκτὸς σου γὰρ Θεὸν
ἄλλον οὐ γινώσκομεν
τὸ ὀνομά σου πάντες ὀνομάζομεν.

Ώδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2595

Βυθῷ προσκείμενος, Λόγε,
τῶν ἐμῶν πταισμάτων βοῶ σοι
ὡς Ἰωνᾶς ἐκ τοῦ κήτους,
Θεὲ παντοδύναμε,
ἀνάγαγε τὴν ζωὴν μου, δέσποτα,
ἐκ βυθοῦ τῶν παραπτωμάτων μου
ἵνα θύσω σοι μετὰ φωνῆς αἰνέσεως.

Ώδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2596

Ὑπερύμνητε Κύριε
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν
ὁ τοὺς ὁσίους σου παῖδας
ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς διασώσας
καὶ ἡμᾶς διάσωσον
σὲ δοξολογοῦντας
εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ η΄

Εἰρμὸς 2597

Τὸν ἐν Βαβυλῶνι
καινουργήσαντα τὴν φλόγα
παντουργικῇ δυνάμει·
εἰς δροσόφωτον χύσιν
Θεὸν ἡμῶν ἱερεῖς καὶ λαὸς
ὑμνεῖτε εὐλογεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2598

Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει
πῦρ φωταυγοῦν
οὐ φλέγον τὴν ἄκανθαν
ἑώρα ὁ νομοθέτης Μωυσῆς
τῆς Θεοτόκου τὸν τόκον
προδιαγράφων μυστικῶς
ὃν μεγαλύνομεν.

294 (Πίν. 15α, β, γ)

Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης
B. φ. 251β

Ώδὴ α΄
Εἰρμὸς 2599

Ράβδος μωσαϊκὴ
θάλασσαν διέτεμε
χειρὶ Μωσέως τοῦ νομοθέτου
προστάξει τῇ θεϊκῇ
καὶ σέσωσται λαὸς ὁ ἐκλεκτὸς
ὠδὴν ἀναμέλπων
Θεῷ ἐν εὐφροσύνῃ.

Ώδὴ β΄
Εἰρμὸς 2600/2617

Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς
ὁ ἐν ἐρήμῳ πάλαι ὕδωρ πηγάσας
ἐκ πέτρας τῷ λαῷ μου
τῷ πάλαι μὲν ἐκλεκτῷ
νῦν δὲ ἐβδελυγμένῳ.

Ώδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2601

Ἐπὶ τὴν πέτραν
τῶν ἐντολῶν σου
σαλευθεῖσαν
τὴν καρδίαν μου στήριξον
ἵνα κραυγάζω ὥσπερ ἡ Ἄννα·
ἐστερεώθη ἡ καρδία μου
ἐν σοὶ τῷ μόνῳ Θεῷ καὶ δεσπότῃ.

Ώδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2602

Πρὸ προσώπου σου ὄρῳ·
ὁ προφήτης, Χριστέ, Ἀββακοῦμ·
τὴν ἐκ τῆς Παρθένου
φρικτὴν οἰκονομίαν·
ὥς ἐν ἐκστάσει
ἐβόα σοι κραυγάζων·
δόξα τῇ σῇ δυνάμει,

Λόγε, τοῦ πατρὸς ἡ σοφία.

Ώδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2603

Τῷ φωτὶ
τῶν προσταγμάτων σου, σωτήρ,
αὔγασόν με
ἵνα ὀρθρίζων ψάλλω σοι
φῶς καὶ εἰρήνῃ σὺν ὑπάρχεις.

Ώδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2604

Ὡςπερ ζάλη κυμάτων
κλύδων με κατέλαβε
καὶ βυθίζειν πειρᾶται,
ζωοδότα Χριστέ ὁ Θεός,
ἀλλὰ δέωμαι διάσωσόν με.

Ώδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2605

Παῖδες ἐν καμίνῳ
ἐστῶτες μέσον πυρὸς
τῇ δρόσῳ τοῦ Πνεύματος
χοροστατοῦντες ἀνεβόων·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, καὶ αἰνετὸς
καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ η΄
Εἰρμὸς 2606

Τὸν βασιλέα Χριστὸν
ὃν ὕμνεῖ τὰ χερουβὶμ
καὶ δοξάζει σεραφὶμ
ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι
καὶ ἅπαντα πνοὴ ὕμνεῖτε λαοὶ
καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ´
Εἰρμὸς 2607

Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν
τῆς δούλης αὐτοῦ
ὁ μόνος ζωοδότης
καὶ πάντων κτίστης καὶ Κύριος
καὶ δι' αὐτῆς ἐπεσκέψατο
τοὺς ἀνυμνοῦντας αὐτὴν
ὥς Θεοῦ μητέρα καὶ μεγαλύνοντας.

295 (Πίν. 16α, β, γ)

Ποίημα Στεφάνου Σαββαΐτου
B. φ. 252β

Ώδὴ α΄
Εἰρμὸς 2608

Σθένος ὑπεναντίων ἔθραυσε
κραταιῶς ἐν ἰσχύϊ Κύριος
καὶ ἐρρύσατο λαὸν περιούσιον
ὑμνοῦντα καὶ λέγοντα·
τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν
τῷ τερατουργοῦντι ἐξαίσια
ὅτι δεδόξασται.

Ώδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2609

Ὁ οὐρανοὺς στερεώσας
τῷ λόγῳ σου Χριστέ,
καὶ τὴν γῆν ἐδράσας
ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν
καὶ ἡμᾶς στερεώσον
εἰς τῷ θέλημά σου, φιλάνθρωπε.

Ώδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2610

Τὴν ἐκ μήτρας
παράδοξόν σου σάρκωσιν,
Χριστέ,
ὁ προφήτης βλέπων
ἀνεκράυγαζεν·
ἀπὸ Θαυμὰν ἦξει ὁ Θεὸς
δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ώδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2611

Ράβδῳ δυνάμεως
τῇ πανσθενεῖ σου
δεξιᾷ στηριζόμενοι
οὐ πεσούμεθα, Κύριε,
ἀλλὰ πεσοῦνται
οἱ σὲ μὴ προσκυνοῦντες

Θεὸν εἰρήνης
νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύοντα.

Ώδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2612

Ἄβυσσος παθῶν
ἐκύκλωσέ μου τὸν λογισμὸν
καὶ εἰς βάθη πταισμάτων
ἀπέρριμμαι
ὥς ὁ Ἰωνᾶς σοι κραυγάζω
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε.

Ώδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2613

Σοὶ τῷ παντουργῷ
εὐσεβῶς οἱ παῖδες κραυγάζοντες
ἐν τῇ καμίνῳ ἔμελπον·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε λυτρωτά,
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ώδὴ η΄
Εἰρμὸς 2614

Οὐρανοῦ τὸν ποιητὴν
γῆς καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ
ἱερεῖς ὑμνεῖτε
λαὸς ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2615

Σὲ τὴν ἀειπάρθενον
μητέρα τοῦ ὑψίστου
οἱ γηγενεῖς κατὰ χρέος
ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

296 (Πίν.17α, β, γ)ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ³⁰⁸

Α φ. 186β. Β. φ. 253α

Ῥδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2616

Τὴν ἐπινίκιον ὠδὴν
ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ
ὅτι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ δουλείας
Φαραὼ ἐρρύσατο.

Ῥδὴ β΄

Εἰρμὸς 2617/2600

Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς
ὁ ἐν ἐρήμῳ πάλαι ὕδωρ πηγάσας
ἐκ πέτρας τῷ λαῷ μου
τῷ πάλαι μὲν ἐκλεκτῷ
καὶ νῦν ἐβδελυγμένῳ.

Ῥδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2618

Ὁ ἐξ ἀνάρχου πατρός,
Λόγε υἱὲ μονογενές,
φώτισον τὰς καρδίας ἡμῶν.

Ῥδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2619

Εἰσακήκοα, Κύριε,
τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην
δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ῥδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2620

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες
σοὶ δόξαν ἀναπέμπομεν,
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,
τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν.

Ῥδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2621/2522

Ὡς τὸν προφήτην ἐκ βυθοῦ
ἀνήγαγες Ἰωνᾶν
καὶ σῶτερ ἀνάγαγε
ἐκ βυθοῦ τῶν πταισμάτων μου
καὶ κυβέρνησον τὴν ζωὴν μου
ὡς φιλάνθρωπος.

Εἰρμὸς ἄλλος 2622/2586/2733

Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου
ὡς Ἰωνᾶν ἐκ τοῦ κήτους ρῦσαι,
μόνε φιλάνθρωπε.

Ῥδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2623

Τῶν χερουβὶμ ἠνίοχε
καὶ κτίστα τῶν ἀπάντων
ὁ τοὺς παῖδας ἐν καμίνῳ
διασώσας
εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ῥδὴ η΄

Εἰρμὸς 2624

Τὸν Κύριον πάντα
τὰ ἔργα εὐλογεῖτε
ὡς δημιουργὸν
καὶ κτίστην τῶν ἀπάντων
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν
εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2625

Χαῖρε ἀνερμήνευτε Θεοτόκε·
χαῖρε σκηνὴ πλατυτέρα οὐρανῶν·
χαῖρε παστὰς ἀδιαίρετε·
χαῖρε ἀγνὴ κεχαριτωμένη.

³⁰⁸ Κατὰ τὸν Παρισινόν Κώδ. 220 C. κατὰ
δε τὸν B 32 Λαύρας «Σιναϊτικὸς».

297 (Πίν. 18α, β, γ)

ΣΙΝΑΪΤΙΚΗ

B. φ. 253β

Ώδὴ α΄

Εἰρμὸς 2626

Ἄσωμεν τῷ παμβασιλεῖ καὶ Θεῷ
 ὕμνον ἐπινίκιον
 συνελθόντες οἱ πιστοὶ
 ὅτι δεδόξασται.

Ώδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2627

Στερέωσον,
 Χριστέ, τὴν ἐκκλησίαν σου
 δυνάμει καὶ ὅπλῳ
 τῷ τοῦ σταυροῦ σου, ἅγιε,
 καὶ δώρησαι ἡμῖν, σωτήρ, εἰρήνην.

Ώδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2628

Εἰσακήκοα,
 Κύριε, τὴν ἀκοήν σου
 καὶ ἐδόξασα τὴν δυναστείαν σου,
 σωτήρ παντοδύναμε.

Ώδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2629

Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν,
 υἱὲ Θεοῦ σωτήρ ἡμῶν
 ἄλλον γὰρ οὐκ οἶδαμεν
 πλήν σου Θεὸν
 καὶ φιλόανθρωπον.

Ώδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2630

Ἐβόησα ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ μου
 πρὸς σὲ τὸν μόνον εὐσπλαχνον
 ρῦσαί με ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς
 ὁ σωτήρ μου καὶ σῶσόν με.

Ώδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2631

Ἐν καμίνῳ τῇ χαλδαϊκῇ
 πυρπολούμενοι παῖδες
 ἐκραύγαζον λέγοντες
 ὕψειστε, εὐλογητὸς εἶ.

Ώδὴ η΄

Εἰρμὸς 2632

Τὸν ἐν καμίνῳ ὀφθέντα
 τοῖς περὶ Ἀζαρίαν
 ἐν Βαβυλῶνι παισὶ
 Χριστὸν ὑμνεῖτε λαοὶ
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2633

Σὲ τὴν μακαρίαν ἐν γυναιξὶ
 καὶ εὐλογημένην
 ἐν γενεαῖς γενεῶν,
 Θεοτόκε ἄχραντε,
 ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

298 (Πίν. 19α, β, γ)

ΣΙΝΑΪΤΙΚΗ

B. φ. 254α

ᾠδὴ α΄.

Εἰρμὸς 2634

Τῷ βοηθήσαντι Θεῷ
ἐν Αἰγύπτῳ τῷ Μωσῇ
αὐτῷ μόνῳ ἄσωμεν
ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2635

Ἴδετε ἴδετε
τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ
ὅτι αὐτὸς ἐστὶ παντουργὸς
καὶ σωτὴρ πάσης κτίσεως.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2636

Στερεώμα μου γενοῦ
καὶ καταφυγὴ μου
ὁ στερεώσας οὐρανοῦς
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2637

Ἐξέστη Ἀββακὸν μ
τοῖς φρικτοῖς θαυμασίοις
τῶν ποιημάτων σου
καὶ τρόμῳ ἀνεβόα·
κατενόησα τὰ ἔργα σου
καὶ φρίττων ἐδόξασα.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2638

Ὁ ποιήσας φῶτα μεγάλα
μόνος Θεὸς
καταύγασον τὴν καρδίαν μου
ὥς ἀγαθὸς

καὶ τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου
καθάρισον Κύριε.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2639

Ἐν τῷ κήτει τὸν Ἰωνᾶν
ἐλυτρώσω Κύριε,
κάμει δεόμενον τοῦ κήτους
τῶν ἀνομιῶν μου
ἐξελοῦ καὶ σῶσόν με.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2640

Τῆς καμίνου τὴν φλόγα
οἱ παῖδες πίστει κατέσβεσαν
εὐλογητὸς εἶ βοῶντες
ὁ τῶν πατέρων καὶ πάντων Θεός.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2641

Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν
ὑμνεῖτε παῖδες
ἱερεῖς εὐλογεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2642

Σὲ τὴν ἀδιόδευτον πύλιν
ἣν οὐδεὶς διῆλθε, Παρθένε,
εἰμὴ Θεὸς ὁ ἐκ σοῦ σαρκωθεὶς
πνευματικαῖς μελωδίαις
καὶ ᾄσμασι μεγαλύνομεν.

299 (Πίν. 20α, β, γ)**ΣΙΝΑΪΤΙΚΗ**

B. φ. 254β

Ώδὴ α΄

Εἰρμὸς 2643

Προστάγματι δεσποτικῷ
ὁ Μωυσῆς ἐν θαλάσῃ πάλαι
λαδὸν διεβίβασε πικρᾶς δουλείας
Φαραωνίτας δὲ κατέκλυσε
θεία δυνάμει·
τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν
τῷ θαυμαστὰ τέρατα ποιήσαντι.

Ώδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2644

Στήριξον συνέτισον
τὴν καρδίαν μου, Χριστέ,
εἰς τὸ βοᾶν σοι·
ἅγιος οὐκ ἔστι
πλήν σου, Κύριε.

Ώδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2645

Τὸ ἄφραστον μυστήριον
τῆς σῆς οἰκονομίας
ἀκηκοὺς ὁ προφήτης
ἐξεστηκὼς ἀνεβόα·
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη
ἐπιγνωσθήσεται Χριστὸς
σαρκωθεὶς ἐκ Παρθένου
ὡς ἄνθρωπος.

Ώδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2646

Λόγε Θεοῦ φωτοδότα
εἰρήνην δὸς ἡμῖν
ὅτι ἐκτὸς σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν·
καὶ τῷ φωτὶ
τῶν σῶν προσταγμάτων
φώτισον ἡμᾶς

τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ώδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2647

Ἐξομολογήσεως
προσφέρομεν ἔντευξιν
ἐν ναῷ ἀγίῳ σου, Κύριε,
καὶ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως βοῶμεν·
σῶσον ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὡς διέσωσας
τοὺς ὑμνοῦντας τὴν πολλὴν
φιλανθρωπίαν σου.

Ώδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2648

Ἀχθοφόρος βασιλεὺς
τῷ θηριώδει τρόπῳ δείκνυται·
οὓς γὰρ φλέγειν ὤετο·
θεολόγους ἑώρα
κραυγάζοντας ἀκαταπαύστως·
ὁ ὑπερυψούμενος
τῶν πατέρων ἡμῶν
Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ώδὴ η΄

Εἰρμὸς 2649

Παίδων θίασος
δόγμα ἠλόγησε παράνομον
βασιλέως ἀσεβοῦς
τῇ κτίσει γὰρ οὐκ εἶλοντο
λατρεῦσαι παρὰ τὸν κτίσαντα·
διὸ καὶ εἰς φλογίζουσαν κάμινον
ἐμβληθέντες ἐκραύγαζον βοῶντες·
τὰ ἔργα πάντα τὸν Κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2650

Ἀγνὴ βεβήλου γεύσεως διέμεινας
Εὐας ζοφεράς
ἥττημα, Θεοτόκε,

ἰάσω κνήσασα
Λόγον μακάριον·
νέον ξένον ὀρῶμεν παιδίον·
ρῦσαι σῴζουσά τε σοὺς
ὑμνολόγους
φωτισμὸν χορηγοῦσα
ψυχᾷς ὠραιότατον.

300 (Πίν. 21α, β, γ)**ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ**

Ποίημα Κυπριανοῦ μοναχοῦ
B. φ. 255β

Ὡδὴ α΄
Εἰρμὸς 2651

Ἡ ἀπαράλλακτος
εἰκὼν τοῦ πατρὸς
καὶ οὐσία καὶ δύναμις
ἐν ἱκρίῳ παγεῖσα σταυροῦ
τὸν ἐξ ἐθνῶν λαὸν διεβίβασεν
ἐκ δουλείας τοῦ νοητοῦ Φαραῶ
εἰς βασιλείαν οὐρανῶν
ὅτι δεδόξασται.

Ὡδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2652

Τῷ στερεώσαντι
τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει
καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων ἐδράσαντι
καὶ ἐκουσίως πτωχεύσαντι
καὶ διὰ πάθους τοῦ σταυροῦ
τὸ ἀνθρώπινον σώσαντι
Χριστῷ τὸν ὕμνον, πιστοί,
προσάξωμεν.

Ὡδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2653

Νοῦν ἐγκαθαγνίσας
καὶ σῶμα χαλινώσας
ὁ θεηγόρος Ἀββακοῦμ
τὴν ἔλευσίν σου, Κύριε,
προμηνύων ἐκραύγαζεν
ὅτι Θεὸς ἀπὸ Θαμνὰν
ἐπελεύσεται.

Ὡδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2654

Σωτηρίας ἐναργοῦς ἡμῖν
τὸ θεῖον πάθος σου πέφυκε·

δι' αὐτοῦ γὰρ ζοφερὸν
τῆς κατάρας, σῶτερ, ἠφάνισται
καὶ ζωῆς ἥλιος
καὶ εἰρήνης ἐκ νεκρῶν ἀνέτειλας.

Ὡδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2655

Τὰ δεσμά σου
καὶ τὸ ἐκούσιον πάθος σου, Κύριε,
Ἰσαὰκ ἐν τῷ ὄρει
ἀνενεχθεῖς προετύπωσεν·
ἀλλ' ὡς ἐκεῖνον
ἐκ τῆς σφαγῆς
τῆς μαχαίρας ἐρρύσω, Χριστὲ,
καὶ ἡμᾶς ἐκ πολέμιων
κινδύνων διάσωσον.

Ὡδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2656

Ἐν εὐήχῳ ὕμνωδία ποτὲ
ἐν καμίνῳ νεανίαί σοφοὶ
τῆς Τριάδος τὰ ἄσματα μελωδοῦντες
μουσικῶν ἀντιθέων τὰ ψελλίσματα
ὡς ἐν φληνάφῳ ἤχῳ
διαπορθμεύοντες·
ἐβόων ἐμφανῶς·
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων εὐλογημένος
ὑπάρχεις καὶ ὑπερένδοξος.

Ὡδὴ η΄
Εἰρμὸς 2657

Αἰσχίστου προστάγματος
οἱ Ἀβραὰμ ἀπόγονοι
καταπτύσαντες πάλαι
ἐν Βαβυλῶνι καὶ Θεὸν
ὁμολογοῦντες
ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς ἀνεβόησαν·
εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα Κυρίου
ἀπαύστως τὸν Κύριον.

Ὁδὴ θ´
Εἰρμὸς 2658

Τερεῖον λογικὸν
νοεῖσθω ἡ Παρθένος
καὶ πυρίμορφος ναὸς
φρικτῆς οἰκονομίας
ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς
ἀρχιερεὺς γενόμενος
κατέβαψεν ὡς πορφύραν νοητὴν
τῷ θείῳ αἵματι
τῆς σαρκὸς τὴν στολὴν
ἣν περ ἐφόρεσεν ἀμιάντως
ζώσας γένος ἀνθρώπινον.

301 (Πίν. 22α, β, γ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ

Ποίημα Κυπριανοῦ μοναχοῦ
B. φ. 256βῬδὴ α΄
Εἰρμὸς 2659

Ἡ ράβδος τοῦ Μωυσέως
διέρρηξε θάλασσαν
καὶ τῶν ὑπεναντίων
κατεκάλυψε τὰ ἄρματα·
σταυροτύπως καὶ τὴν δύναμιν.

Ῥδὴ β΄
Εἰρμὸς 2660

Ἴδετε ἴδετε
ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς ὑμῶν
ὁ σταυρῷ προσηλωθεὶς
καὶ ἐν μνημείῳ οἰκήσας
καὶ τοῦ ἄδου καθελὼν τὴν ἰσχὺν
καὶ θανάτῳ θανατώσας θάνατον
καὶ πάντας ἐκ τῆς φθορᾶς
ἐλευθερώσας ὡς Θεός.

Ῥδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2661

Νεκρωθεὶς ἐπὶ ξύλου
ἢ τοῦ πατρὸς οὐσία καὶ δύναμις
νεκρωθεῖσαν τὴν φύσιν
πρὸς ζωὴν ἐκαίνισας
στερεώσας, Χριστέ,
τῇ ἐπιγνώσει σου.

Ῥδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2662/2731

Μέσῳ δύο ζώων ἐγνώσθης
ἐν ἱκρίῳ σταυρούμενος
καὶ ἐτάκησαν ἔθνη
καὶ βουνοὶ ἐτρομάξαν
περιζωννύοντός σου δύναμιν
τὸν πρωτόπλαστον.

Ῥδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2663

Ἀμαρτίας μοι ἀχλὺς
περιπέπτωκε, Κύριε,
καὶ ζοφερὸς θάνατος
τῆς ἀπογνώσεως
ἀλλ' ὡς τὸν Ἡσαΐαν
τῷ ἄνθρακι μολοῦντα
φωταγωγήσόν με τοῦ ποιεῖν
τὰ σὰ θελήματα.

Ῥδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2664

Ὁ τῆς σῆς ἐν Ἰωνᾶ
ταφῆς τὸν τύπον,
σωτήρ, προδιαγράψας
καὶ τοῦτον ἀλώβητον
ἐλκύσας τοῦ θηρὸς
κάμῃ τοῦ βυθοῦ
τῶν πταισμάτων ρυσάμενος
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

Ῥδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2665/2673

Σταυροῦ τῷ τύπῳ
σημειούμενοι
παῖδες ἡγάλλοντο·
δροσοβόλῳ πνεύματι θαλπόμενοι
ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης
καὶ οὕτως ἔψαλλον
εὐλογητὸς ὁ Θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ῥδὴ η΄
Εἰρμὸς 2666

Ὡς πρὸς ἄϋλον ζωὴν
ἐπαναπαυόμενοι
οἱ Ἀβραὰμ ἀπόγονοι
ἐν μέσῳ πυρὸς ἀνεβόων σοι·
τοῦ ἐλέους, Κύριε,

καὶ τῆς χρηστότητος
τῆς σῆς τὰ πάντα πεπλήρωται.

Ὡδὴ θ'
Εἰρμὸς 2667

Ὑμνοῦμέν σε,
ἄχραντε εὐλογημένη,
ὥς τεῖχος ἀπόρθητον
καὶ προστασίαν
πάντων τῶν ὀρθοδόξως
τιμώντων σου τὸν τόκον
καὶ πιστῶς μεγαλυνόντων
τὰ σὰ θαυμάσια.

302 (Πίν. 24α, β, γ)

Ποίημα Κυπριανού μοναχοῦ
B. φ. 255β

Ῥδὴ α΄
Εἰρμὸς 2668

Θεῖω Πνεύματι τὴν θάλασσαν
ὥς ξηρὰν διέρρηξας
ὁδοποιῶν τῷ λαῷ
τρίβον σωτηρίας
ἄδοντι ἄσμα σοὶ τῷ μόνῳ Θεῷ.

Ῥδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2669

Ὡς ἐν πέτρα στερεῶ
τῶν ἐντολῶν σου
στερέωσον τὴν ψυχὴν μου, ἀγαθὲ,
καὶ δώρησαί μοι ἰσχὺν
πρὸς ἐχθροὺς ἐκάστοτε
ὅτι πλὴν σου
οὐκ ἔστι Θεὸς ἀθάνατε.

Ῥδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2670

Κύριος ἐκ Σιὼν ἀνατελεῖ
ἐν εὐπρεπείᾳ ὠραιότητος αὐτοῦ
εἰς σωτηρίαν βροτῶν
δοξάσατε πᾶσαι
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς
τὸν ἐλθόντα λῦσαι
τοῦ κόσμου τὸ χειρόγραφον.

Ῥδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2671

Καθηκέ με ὁ ἐχθρὸς
ἐν νυκτὶ τῶν κακῶν μου
ἐν ἀπογνώσει
ἀλλὰ δέομαί σου
φώτισόν μου τὴν ψυχὴν
ἵνα ὀρθρίζων δοξάζω σε, μόνε σωτήρ.

Ῥδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2672

Δεόμενος
τῆς χρηστότητος τῆς σῆς
ἐν κητώοις σπλάγχνοις
ὁ Ἰωνᾶς, ἀγαθὲ,
ἐβόα·
ἐκ φθορᾶς ἀνάγαγε
τὴν ζωὴν μου ἵνα δοξάζω σε.

Ῥδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2673/2665

Σταυροῦ τῷ τύπῳ σημειούμενοι
παῖδες ἡγάλλοντο
δροσοβόλῳ πνεύματι θαλπόμενοι
ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης
καὶ οὕτως ἔψαλλον
εὐλογεῖτὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων
ἡμῶν.

Ῥδὴ η΄
Εἰρμὸς 2674

Σοφία Θεοῦ ἐκκέχυται
ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ
καὶ παισὶν ἐν καμίνῳ
τοῦ πυρὸς ψυχὰς κατεπύρσευσεν
εὐλογεῖτε μέλπουσι
τὸν ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι
τὸ πᾶν συστησάμενον.

Ῥδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2675

Ἄφθορε κόρη
Μαρία Θεοτόκε,
ἡ τὸν ποιητὴν σου γεννήσασα
ἄνευ σπέρματος ἀνδρὸς
εἰς ἡμῶν προστασίαν
οἱ πιστοὶ σε ἀπαύστως
ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

303 (Πίν. 33α, β, γ)

Ποίημα Ἐλισσαίου μοναχοῦ

Α. φ. 187β

ᾠδὴ α΄

Εἰρμὸς 2676

Ἄδειν ὠδὴν καινὴν σοι,
Χριστὲ, με διεγείρον
τῇ ἀνεκκλήτῳ σου δόξῃ
φθέγγοιτο ἡ γλῶσσα μου
πάσας τὰς αἰνέσεις σου
καὶ τὰ χεῖλη μου ὑμνήσῃε
τὴν σὴν φιλανθρωπίαν.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2677

Ἴδετε ἴδετε λαὸς μου
ὅτι μόνος ἐν θεοῖς
ὑπάρχω δεδοξασμένος
καὶ ἐπιστρέφω
καρδίας παρανομούντων
εἰς ἐπίγνωσιν ἑμὴν
καὶ φῶς πηγάζω
τῷ κόσμῳ τῆς ἐπιγνώσεως.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2678

Ἰχνεσι καρδίας
εὐόλισθον ὄντα με
ὑπὸ τοῦ ψυχοφθόρου ἐχθροῦ
ἐπὶ πέτραις ἐντολῶν σου
συστήσας
στερέωσόν με, Κύριε.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2679

Τὴν ἄφατόν σου ἔλευσιν
τὴν εἰς ἑμὴν ἀνόρθωσιν
τοῖς νοεροῖς
κατανοήσας ὀφθαλμοῖς
Ἀββακοῦμ ὁ θεόπτης ἐβόα·
ἦξει Θεὸς ἀπὸ Θαμῶν

καὶ σώσει πάντας
τοὺς χριστοὺς αὐτοῦ.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2680

Ὁ τὰ πρὶν ἐσκοτισμένα φωτίσας
καὶ συναγαγὼν τὰ ἐσκορπισμένα
τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου,
Χριστέ, με καθοδήγησον.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2681

Ἡ τοῦ βίου θάλασσα
κυμαινομένη ἐπ' ἑμὲ
ὑποβρύχιον, Χριστὲ
σῶτερ, πεποίηκεν·
ἀλλὰ μνησθεὶς τοῦ ἐλέους σου
ὥς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν
ἐκ βυθοῦ τῶν πταισμάτων μου
λύτρωσαι.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2682

Ἀβραμιαῖοι ἀπόγονοι
ἐν Βαβυλῶνι ποτὲ
μένος τυραννικὸν
δι' εὐσέβειαν
περιφρονήσαντες ἔψαλλον·
εὐλογητὸς εἶ, λυτρωτὰ
Θεὲ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2683

Οὐ κατεφλέχθη βάτος
προσομιλήσασα πάλαι πυρί·
καὶ θεόφρονες παῖδες
εἰς δροσίζουσιν αὔραν
ἑαυτοῖς πῦρ χαλδαϊκὸν
μετεποιοῦντο ψάλλοντες
τὰ ποιήματα πάντα
ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Ὡδὴ θ´
Εἰρμὸς 2684

Ρητορίαις ἐνθέοις
ἐκ καθαρᾶς καρδίας, πιστοί,
τὴν ἀλοχεύτως τεκοῦσαν
τὸν ἓνα τῆς Τριάδος Χριστὸν
τὴν ὄντως Θεοτόκον
ἀκαταπαύστως μεγαλύνομεν.

304 (Πίν. 34α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Α. φ. 188β

ᾠδὴ α΄

Ὁ Εἰρμὸς 2685

Τῷ ὑποβρύχιον ποιήσαντι
 Φαραὼ σὺν δυναστεία
 καὶ τὸν δῆμον Ἰσραὴλ
 ἀβρόχως ἐν θαλάσῃ ὁδηγήσαντι
 ἄσωμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ
 ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2686

Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω
 καὶ γῇ ἐνωτίζου τὰ ρήματά μου
 ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα·
 διὰ τοῦτο δῶμεν
 αὐτῷ μεγαλωσύνην.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2687

Φιλάνθρωπε,
 τῆς ἐν σοὶ ἀξιώσόν με σωτηρίας
 καὶ πρὸς τὸν ὀρθρον ἐκτενῶς
 διέγειρόν με ψάλλοντα·
 οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν
 καὶ οὐκ ἔστιν ἅγιος
 πλήν σου, Κύριε.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2688

Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου,
 Κύριε, καὶ ἐφοβήθην
 κατενόησα τὰ ἔργα σου
 καὶ ἐξέστην
 ὅτι διὰ τοῦ σταυροῦ
 ἔλυσας τὸν θάνατον
 ζωὴν ἡμῖν δωρησάμενος.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2689

Τὸν τοῦ φωτὸς χορηγὸν
 φῶς τε ὅλον ὑπάρχοντα, Χριστέ,
 σὲ ἀνυμνοῦμεν ὀρθρίζοντες
 εἰρήνευσον τὴν ζωὴν,
 δέσποτα, ἡμῶν ὡς εὐσπλαγχνος.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2690

Τὴν ζωὴν μου ἀνάγαγε
 ὡς ἐκ κήτους Ἰωάνν
 πρὸς σὲ τὸν φιλόνηρον.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2691

Θεομαχοῦντα
 ἐλέγχων τὸν τύραννον
 ὥφθης ἐν πυρὶ ἐξαιρούμενος
 παῖδας κραυγάζοντας
 ὑπερύμνητε, εὐλογητὸς εἶ, Κύριε
 ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2692

Ἐφετμὴ τυράννου
 φλόγα καμινιαίαν ἐξέμηνεν·
 ἀλλ' ὥδην ἠδέσθη τὴν ἐν Σιών
 παίδων ὁμοφρονοῦντων
 τὸν παντάνακτα εὐλογεῖτε
 οἱ οὐρανοὶ Χριστὸν
 εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2693

Μήτηρ Σιών ἐρεῖ ἄνθρωπος
 ὁ θεμελιῶν αὐτὴν ὕψιστος καὶ
 Θεός·
 καὶ γὰρ διπλοῦς γέγονεν
 ἀφράστως σαρκωθεὶς

ἐκ σοῦ, Θεοτόκε
κεχαριτωμένη ἄχραντε·
καὶ ἐπαξίως μεγαλύνομεν.

305 (Πίν. 30α, β, γ)

Α φ. 190α.

Ώδὴ α΄
Εἰρμὸς 2694

Ἀλμυραίῳ θανάτῳ ἐκάλυψε
τὸ Αἰγύπτιον φύλον
ἢ κραταιὰ δεξιὰ
καὶ βαδίζειν ἄβρόχως παρείχε
τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
ὁδηγοῦσα
πρὸς θεογνωσίας γλυκασμὸν
ἄσμα ἀναμέλμπουσι τῷ λυτρωτῇ
καὶ μόνῳ δημιουργῷ
Θεῷ τῶν ὅλων.

Ώδὴ β΄
Εἰρμὸς 2695

Καταβήτω
ὥς δρόσος τὰ ρήματά μου
ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα
τοῦ καινουργήσαντος
πᾶσαν τὴν κτίσιν
τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

Ώδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2696

Ρεομένον μου βημάτων
ἀστάτῳ νοῦ
καὶ δυσμενοῦς βέλεσιν
ἐκλελοιπότης
σύ μου γενοῦ, Κύριε, προσφύγιον
ἄσυλον καὶ βάσις ἀκράδαντος
τῷ φρουρίῳ με σκέπε
τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ώδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2697

Τὴν ἀκοὴν τῆς δυναστείας σου,
Χριστέ,

ἀκήκοα καὶ ἐφοβήθην
κατενόησα τὰ ἔργα σου
καὶ ἐξέστην, Κύριε.

Ώδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2698

Φῶς τὸ ἐκ φωτὸς
ἢ ἀπαράλλακτος εἰκὼν
τῆς θεαρχικῆς ὑποστάσεως
τὸ πατρικὸν ἀπαύγασμα
ἢ ὄντως σοφία
καὶ ὁμότιμος δόξα
τοῦ πληροῦντος
τὰ πάντα ἐν πᾶσι
τὰς καρδίας φώτισον
τῶν ὀρθιζόντων
πρὸς τὴν σὴν ἐπίγνωσιν.

Ώδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2699

Θάλαμος γέγονεν
ἡ κοιλία τοῦ κήτους
τῷ προφήτῃ Ἰωνᾷ
τῷ σῷ προστάγματι, Κύριε,
ἐξ οὗ ἀνεβόα·
ἀναβήτω ἡ ζωὴ μου
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς
πρὸς τὸν ναδὸν τὸν ἁγιόν σου.

Ώδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2700

Ἐπεφέρετο πάλαι
πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τῇ ἀβύσσῳ
θάλπον τὰ πάντα τῆς πολυύδρου
ναμάτων σηπεδόνας
καὶ ἐν καμίνῳ
διασῶζον τοὺς παῖδας·
δρόσον τὴν φλόγα μετεσκευάζετο
ὁ ὑπερυψούμενος Λόγος
ἐν πατρὶ συνάρχῳ
τοῖς κραυγάζουσιν
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε

ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄
Εἰρμὸς 2701

Ὅλβιοι νεανίαί
οὐ χρυσὸν εἰς γῆν κατορωρυχότες
ἀλλ' ἐν καμίνῳ
Χριστὸν ἐμπορευσάμενοι
πολυπλασίως τὸ τάλαντον
ὥς εὐγνώμονες
οἰκέται ἀπεκτήσαντο
εὐχαρίστως βοῶντες
εὐλογεῖτε τὰ ἔργα
Κυρίου τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν
εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2702

Οὐ γνωμικὸν
θέλημα φαμὲν ἔχειν
ἀλλὰ φυσικὸν
ἐξ ἀπειράνδρου
κόρης σεσαρκωμένον
τῆς ὄντως Θεοτόκου
καὶ ἱκετευούσης ἐκ σπλάγχνων
τὸν εὐσπλαγχνον
τὸν φύσιν τῷ γενάρχη
δόντα ἀναμάρτητον
καὶ θέλησιν αὐτεξούσιον
Χριστὸν τὸν Θεὸν
μεγαλύνομεν.

306 (Πίν. 25α, β, γ)
ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ

Ποίημα Κυπριανοῦ μοναχοῦ
Α φ. 191α. Β. φ. 258α

Ὡδὴ α΄
Εἰρμὸς 2703

Ἄστατον πέλαγος
Μωσῆς τῇ ράβδῳ διέρρηξε
καὶ λαὸν Ἰσραηλίτην διέσωσεν
ἄδοντα ἄσμα καινὸν τῷ Θεῷ.

Ὡδὴ β΄
Εἰρμὸς 2704/2635

Ἴδετε ἴδετε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ
ὅτι αὐτὸς ἐστὶ παντοῦργος
καὶ σωτὴρ πάσης κτίσεως.

Ὡδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2705

Ἰσχύς κραταιὰ
τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων
ὑπάρχων, Κύριε,
στερέωσόν με δέομαι
ἐπὶ τὴν πέτραν τῶν ἐντολῶν σου
ἵνα ὡς ἡ Ἄννα πάλαι βοῶ καὶ γὰρ σοὶ
ἐν Κυρίῳ Θεῷ μου
εὐφράνθη ἡ καρδία μου.

Ὡδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2706

Ἀνάρχου γεννήτορος
υἱὸς συνάναρχος
ἐξ ἀγίας Παρθένου
ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων
σεσαρκωμένος ὦφθη,
ὁ προφήτης Ἀββακοῦμ ἀνεβόα,
εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, φιλόανθρωπε.

Ὡδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2707

Τῆς ζοφερᾶς, ἀγαθὲ,
ἀπάτης με τοῦ ἐχθροῦ ἐξάρπασον
καὶ πρὸς τὸ φῶς
τῶν θείων ἐντολῶν σου
καταύγασον
τῆς ψυχῆς μου τὰς κόρας
ἵνα ὀρθρίσας αἰνέσω
τῆς εἰρήνης σε, Χριστέ, τὸν αἴτιον.

Ὡδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2708

Νεύσει γεηρᾷ
κατέδου τὸ πνεῦμά μου εἰς ἄβυσσον
καὶ παθῶν τυραννίδι ὠθούμενος
πρὸς ἀπόγνωσιν, Χριστέ,
ἀλλὰ δέομαί σου
ὡς Ἰωνᾶς ἐκ κήτους γαστροῦς
τὴν ζωὴν μου, ἀγαθέ,
ἐκ φθορᾶς νοσημάτων ἀνάστησον.

Ὡδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2709

Ἄγαλμα ξοανικὸν φαυλίσαντες
καὶ νόμον ἄσεμνον
τῇ σοφίᾳ αὐτῶν οἱ μακάριοι παῖδες
τὸν νόμον προτείναντες
Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ
ἀνεβόων ψάλλοντες
ὑπερύμνητος ἐν πᾶσιν ὑπάρχει
ὁ συνέχων τὸ πᾶν.

Ὡδὴ η΄
Εἰρμὸς 2710

Οὐρανόφρονες παῖδες
ἐν Βαβυλῶνι αἰχμάλωτοι
ἐν καμίνῳ βληθέντες
σὺν τοῖς σαραβάροις
καὶ κνήμεσι μελωδοῦντες ἔψαλλον
τῷ ἐπομβρίσαντι Θεῷ

δροσον ἐν πυρὶ νοερῷ
 εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα
 Κυρίου τὸν Κύριον
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ'
 Εἰρμὸς 2711

Τὴν τιμιωτέραν
 τῶν ἀχράντων σεραφίμ
 ὑμνήσωμεν ὡς Παρθένον καὶ ἀγνήν
 καὶ τροφὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν
 αὕτη γὰρ μόνη ἐν γυναιξὶ
 πεφανέρωται μήτηρ ἀπείρανδρος
 ὡς τεκοῦσα σαρκὶ
 τοῦ πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα
 διὸ συμφώνως ἅπαντες οἱ πιστοὶ
 τὸν ἐξ αὐτῆς σαρκωθέντα
 Χριστὸν μεγαλύνομεν.

307 (Πίν. 32α, β, γ)

Α φ. 192α.

Ὡδὴ α΄

Εἰρμὸς 2712

Ἐγχθονίους ὁ Ἰσραὴλ
βυθοῦ πυθμένας ἰδὼν
ἄβρόχῳ ἄσμα ποδὶ
διεπέρασε μέλπων·
τοὺς τριστάτας
ποντώσας γὰρ ἔκλυσεν.

Ὡδὴ β΄

Ὁ Εἰρμὸς 2713

Ἔγνωμεν ὅτι μόνος ὑπάρχεις
δεδοξασμένος Θεὸς
ἐν ἐρήμῳ
μανναδοτήσας τὸν Ἰσραὴλ
καὶ λυτρωσάμενος αὐτὸν
ἐξ Αἰγύπτου δουλείας
τῇ παναγάθῳ εὐσπλαχνίᾳ
καὶ δυνάμει σου.

Ὡδὴ γ΄

Ὁ Εἰρμὸς 2714

Ὁ πηξάμενος
τὸν ἔνδον κατακαυθέντα μου
πάθεσιν ἄνθρωπον
ἀνελκύσας, Χριστὲ,
τῇ ἀσείστω τῆς πίστεως
πέτρα στερέωσον.

Ὡδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2715

Θεῖω προφανῶς Ἀββακοῦμ
καθαρθεῖς Πνεύματι
δύο ζώων τὴν μεταξὺ σου
παρουσίαν μεμάθηκε·
τρόμῳ δὲ συσχεθεῖς, Χριστὲ μου,
τὴν ἀκοὴν τῶν θαυμάτων
ἀκηκοῶς σου,

ἐκραύγαζε, πεφοβήμαι.

Ὡδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2716

Νυκτί με ἀχλωθέντα παθῶν
καταύγασον φῶς
τὸ ἀπρόσιτον ἀειρόμενον
ἵνα ὀρθρίζων κραυγάζω
φῶς καὶ εἰρήνη σου
τὰ προστάγματα.

Ὡδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2717

Γαστήρ ὀλοφωίου θηρὸς
θαλάσσης σύνοικον Ἰωνᾶν
δεξαμένη ἀπήμεσε·
τῷ ἀφεγγεῖ δὲ
τῆς καταδύσεως γνόφῳ
τριήμερος νυκτωθεὶς
καὶ φρενῶν μὴ ἐκστὰς
ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς, ἀνεβόα,
πρὸς σέ, Κύριε, ἡ ζωή μου
ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων.

Ὡδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2718

Βαβυλῶνος ἀνόσιον
τυράννου μέθεξιν
οἱ τρεῖς μακάριοι παῖδες
ἀποκρουσάμενοι
τῇ αἰρούσῃ
πρὸς ὕψος μετέωρον
φλόγα καμίνῳ
πεπεδημένοι ἐνεβλήθησαν·
διὸ δροσιζόμενοι
ἔψαλλον λέγοντες·
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
Θεὸς εὐλογητὸς εἶ
εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ η΄
Εἰρμὸς 2719

Αἰχμαλώτους τὸν κατέχοντα
δι' ἀρετῆς περιφρονήσαντες Δαυὶδ
οἱ ἀπόγονοι ἔμπαλιν
κατεδουλώσαντο·
τοὺς ὑπ' αὐτὸν γὰρ τὸ πῦρ
κατατρώξαν θεώμενος ἔλεγεν·
εὐλογεῖτε
τὰ ἔργα πάντα τὸν Κύριον
κτίσις καὶ πᾶσα πνοὴ
ὥς δεδοξασμένον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2720

Ἐπαξίως πηρωμένη σε γλῶσσα
ὑμνεῖν, ὦ Παρθένε,
οὐχ οἷα τε·
ἐν σοὶ αἱ φύσεις
κεκαινοτόμηνται γὰρ
τῇ τεκούσῃ
τὸν φυτουργὸν τῆς κτίσεως·
τῆς ἁρᾶς ὅθεν ρυσθέντες
τῆς πατρώας διὰ σοῦ
σὲ πάντες μεγαλύνομεν.

308 (Πίν. 26α, β, γ)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ

[Ποίημα Γεωργίου Ανατολικού]

B. φ. 259α

Ὡδὴ α΄

Εἰρμὸς 2721

Τῷ ἐκ δουλείας
λυτρωσαμένῳ Ἰσραηλίτας
καὶ ἐξ εἰδώλων τὰ ἔθνη
τὰ πεπλανημένα
ἄσωμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ὡδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2722

Ὁ στερεώσας
κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς
καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων ἐδράσας
ἐν ἀσαλεύτῳ με πίστει,
Χριστέ, στερεώσον.

Ὡδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2723

Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου,
Κύριε, καὶ ἐφοβήθην
κατενόησα τὰ ἔργα σου
καὶ ἐξέστην
ὅτι διὰ τοῦ σταυροῦ
ἔλυσας τὸν θάνατον
ζωὴν ἡμῖν δωρησάμενος.

Ὡδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2724

Ὁρθρίζοντες ὑμνοῦμέν σε,
Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν
ὅτι σαρκωθεὶς ἐκ τῆς Παρθένου
ἐφώτισας καὶ ἔσωσας
ἡμᾶς ὡς φιλόανθρωπος.

Ὡδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2725

Ἐσχάτη ἄβυσσος
ἁμαρτημάτων
ἐκύκλωσέ με, φιλόανθρωπε,
καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου·
ἀλλ' ὡς τὸν προφήτην ἐρρύσω
ἐκ βυθοῦ κατωτάτου
ἀνάγαγε, σωτήρ καὶ σῶσόν με.

Ὡδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2726

Ὁ ἐν καμίνῳ δροσίσας
τοὺς ὀσίους παῖδας
καὶ ἡμᾶς ἀναψύχων
ἐκ τῆς φλογὸς τῶν παθῶν
ὑπερύμνητος εἶ
καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ η΄

Εἰρμὸς 2727

Οἱ τρεῖς σου παῖδες ἐν Βαβυλῶνι
εἰς Τριάδα πεποιθότες
καυστικῆς καμίνου κατεφρόνησαν
διὸ πίστει ἀνέμελπον·
εὐλογεῖτε πάντα
τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὡδὴ θ΄

Εἰρμὸς 2728

Τὴν παναγίαν
καὶ σεμνὴν Θεοτόκον
οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

309 (Πίν. 27α, β, γ)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ
[Ποίημα Γεωργίου Ανατολικού]
B. φ. 260α

Ώδὴ α΄
Εἰρμὸς 2729

Δυνάμει τῇ σῇ Χριστέ,
ὁδηγούμενος ὁ Ἰσραὴλ
τὴν ἄβατον ἀβρόχως ἐπορεύετο
καὶ γεγηθῶς ἐκραύγαζεν·
ἄσμα καινὸν ἄσωμεν
Κυρίῳ τῷ λυτρωτῇ.

Ώδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2730

Στερέωμά μου γενοῦ ὁ Θεὸς
ἵνα ψάλλω σοι τὸν ὕμνον
σὺ εἶ ἐν πᾶσιν ἅγιος.

Ώδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2731/2662

Μέσω δύο ζώων ἐγνώσθης
ἐν ἰκρίῳ σταυρούμενος
καὶ ἐτάκησαν ἔθνη
καὶ βουνοὶ ἐτρόμαξαν
περιζωννύοντός σου δύναμιν
τὸν πρωτόπλαστον.

Ώδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2732

Ὁ φωτισμὸς
τῶν ἐσκοτισμένων, Χριστέ,
τὴν σὴν εἰρήνην δός ἡμῖν.

Ώδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2733/2622/2586

Τοῦ πλήθους τῶν πταισμάτων μου,
ὡς Ἰωάνν ἐκ τοῦ κήτους,
ρῦσαί με μόνη φιλόανθρωπε.

Ώδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2734

Ὑπερένδοξε καὶ ὑπέρθεε
τῶν πατέρων ἡμῶν
Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ώδὴ η΄
Εἰρμὸς 2735

Τὸν δροσίσαντα
παραδόξως τοὺς παῖδας
ἐν φλογὶ τῆς καμίνου Κύριον
εὐλογεῖτε τὰ ἔργα
καὶ ὑπερυψοῦτε
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2736

Παρθένε χαῖρε σεμνή,
ἡ τεκοῦσα τὸν Θεὸν
ἀπεριγράπτῳ σαρκί·
σύ γὰρ μόνη πέφυκας
χριστιανῶν τὸ κλέος
ὡς μητέρα τοῦ φωτός σε δοξάζοντες
ἀπαύστως μεγαλύνομεν.

310 (Πίν. 28α, β, γ)

Ποίημα Γεωργίου Ἀνατολικοῦ
Α φ. 194α. Β. φ. 260β

ᾠδὴ α΄
Εἰρμὸς 2737

Ἀνίκμοις ἵχνεσι
τὸ ἐρυθραῖον Ἰσραήλ
διαπορθμεύσας
καὶ Φαραὼ πανστρατιᾶ
ποντούμενον ὁρῶν
σὺν Μαριάμ βοᾷ τῇ προφήτιδι·
τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν·
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

ᾠδὴ β΄
Εἰρμὸς 2738

Ἔγνωμεν ἔγνωμεν
ὅτι μόνος ὑπάρχεις ἐν θεοῖς
δεδοξασμένος, Κύριε,
καὶ πλήν σου οὐ γινώσκουμεν
δημιουργόν τοῦ παντός·
ἀλλὰ πρὸς σὲ τὸν σωτῆρα
πιστῶς προστρέχουμεν.

ᾠδὴ γ΄
Εἰρμὸς 2739

Στείραν ἔτευξας
τὴν πρὶν συναγωγὴν
παρανομούντων πλήθεσι
τὴν ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησίαν
πληθύνας βοᾷ·
μόνος πέλεις ἅγιος
ὁ τὰ πάντα σοφῶς
ἐδράσας θείῳ νεύματι.

ᾠδὴ δ΄
Εἰρμὸς 2740

Ραγήσεται γῆ
ὄψονταί σε καὶ ὠδυνήσουσι λαοὶ
ὁ θεόπτης Ἀμβακοὺμ ἀνεκραύγαζε

Θεὸν σαρκὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
ὄν οὐ φέροντες ὁρᾷν·
ὅθεν καὶ ἡ ἄβυσσος φωνὴν ἔδωκε
δοξάζουσα τὴν σὴν ἔλευσιν.

ᾠδὴ ε΄
Εἰρμὸς 2741

Ἐκ φωτὸς αἰδίου ἀρχόμενος
καὶ ἐν φωτὶ τῷ πατρικῷ
ἀναπαυόμενος, Χριστέ,
τῷ φωτισμῷ τῷ θείῳ σου
αὔγασον ἡμᾶς
τοὺς ἐκ νυκτός σε δοξάζοντας.

ᾠδὴ στ΄
Εἰρμὸς 2742

Ὁ τῆς σῆς Ἰωνᾶ
ταφῆς τὸν τύπον,
σωτήρ, προδιαγράψας
καὶ τοῦτο ἀλώβητον
ἐλκύσας τοῦ θηρὸς
κάμει βυθοῦ
τῶν πταισμάτων ρυσάμενος
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε.

Εἰρμὸς ἄλλος

Ἰδὼν ἀβύσσιον βυθὸν
ὁ προφήτης Ἰωνᾶς, Κύριε,
εἰλικρινῶς ἀνεβόα σοι·
περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου
καὶ ἐκλείπει τὸ πνεῦμά μου
ἀλλ’ αὐτός με διάσωσον
ἵνα δοξάζω σε.

ᾠδὴ ζ΄
Εἰρμὸς 2744

Ροιζήματι πυρὸς
τυραννικῷ θυμῷ τε μὴ πεφρικότες
ἐν Δεηρᾷ τῇ χρυσοτεύκτῳ εἰκόνι
προσκυνεῖν οὐκ εἴλοντο
οἱ τρεῖς σου παῖδες

ἀλλὰ πυρὶ προσομιλήσαντες
 ἐβόων·
 εὐλογητὸς εἶ, Κύριε
 μόνε δημιουργε
 Θεὲ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ώδὴ η΄
 Εἰρμὸς 2745

Οἱ τῆς Σιών ἀπόγονοι
 δαυιτικοῖς ὡς τεθραμμένοι
 ἄσμασι
 τὴν ὥδην σοι, Κύριε,
 ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς
 οὐκ εἴξαν ἀνακρούσασθαι
 ἀλλ' ἐν καμίνῳ βληθέντες
 τοῖς μουσικοῖς ἀντηχοῦντες
 ὀργάνοις ἔψαλλον·
 εὐλογεῖτω ἡ κτίσις
 πᾶσα τὸν κτίσαντα Θεὸν
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ώδὴ θ΄
 Εἰρμὸς 2746

Ίερουργὸν ὡς ἐκ Δαυὶδ·
 καταγομένη τὸν Χριστὸν ἡμῖν
 τεκοῦσα τὸν γεννηθέντα
 ἐκ πατρὸς πρὸ τῶν αἰῶνων
 ἐν δυσὶ ταῖς οὐσίαις λατρεύοντες
 ἓνα τῇ ὑποστάσει
 σε, Θεοτόκε, μεγαλύνομεν.

311 (Πίν. 39α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Α φ. 195α.

Ὡδὴ α΄

Εἰρμὸς 2747

Ἐρράγη ἄβυσσος
 ράβδου τμήματι
 καὶ διήλθεν Ἰσραὴλ
 κραυγάζων· τῷ Κυρίῳ
 ἄσωμεν ὡδὴν ἐπινίκιον.

Ὡδὴ β΄

Εἰρμὸς 2748

Ἴδετε ἴδετε
 ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ πάντων ὁρατῶν
 καὶ ἀοράτων δημιουργὸς
 ὁ συστησάμενος ἐκ μὴ ὄντων
 εἰς τὸ εἶναι τὴν κτίσιν
 καὶ ἐκ Παρθένου προελθὼν
 ἀναλλοιώτως ὡς Θεὸς
 παντοδύναμος.

Ὡδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2749

Κοῖμα καὶ δικαιοσύνην
 τοῦ ποιεῖν στερέωσόν με,
 φιλάνθρωπε,
 ἵνα καυχώμενος ἐν σοὶ βοῶ σοι·
 ἅγιος εἶ, Κύριε.

Ὡδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2750

Ἴδοὺ ἡ πρόρρησις
 τοῦ προφήτου Ἀββακούμ
 ἐπληρώθη ἐμφανῶς
 Χριστὸς γὰρ ἐπεδήμησε
 σῶσαι τοὺς κραυγάζοντας·
 Κύριε, δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ὡδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2751

Δικαιοσύνην μάθετε
 οἱ ἐνοικοῦντες τὴν γῆν·
 ἐπέστη γὰρ ὁ λυτρωτὴς
 σάρκα ἐνδυσάμενος
 καὶ τὸν Ἀδὰμ ἐρρύσατο
 ἐκ τῶν τοῦ ἄδου δεσμῶν·
 αὐτὸν προσκυνήσωμεν λαοὶ
 ὡς βασιλέα ἡμῶν.

Ὡδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2752

Νεύσει σου τῇ παναλκεῖ
 ὁ Ἰωνᾶς ἐν τῷ κήτει
 ὥσπερ ἐπ’ ὀχήματος
 ἐφέρετο ἄτρωτος
 τῆς δὲ σῆς αἰσθόμενος
 βοηθείας ἐβόα·
 μετὰ φωνῆς αἰνέσεως
 καὶ ἐξομολογήσεως
 θύσω σοι, Κύριε.

Ὡδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2753

Φλογίζει μὲν κάμιнос ἔνυλος
 ἀλλὰ Χαλδαίους ἐναντίους·
 οὕτω γὰρ ἐβόων·
 τῶν πατέρων ὁ Κύριος
 καὶ τῆς δόξης Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὡδὴ η΄

Εἰρμὸς 2754

Νεανίας αἰχμαλωτισθέντας
 σαρκὶ οὐκ ἐλυμήνατο
 κατὰ ψυχὴν δόγμα τυράννου
 οὐ τετράϋλον πῦρ·
 ἐν καμίνῳ γὰρ ἀνδρεῖως ἔψαλλον·
 εὐλογεῖτε
 τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν
 πάντα τὰ ἔργα εἰς τοὺς αἰῶνας.

ὦδὴ θ'
Εἰρμὸς 2755

ὦ βάθος πλούτου
καὶ τεραστίου μέγεθος
ἐν κόρῃ φερεσβίω!
ὥς ἀνεξερεύνητος
ἢ σύλληψις αὐτοῦ
καὶ ἀνεκδιήγητος ἢ γέννησις
Θεὸν γὰρ ἀσπόρως θηλάζει
ἀγνείαν μὴ φθαρεῖσα·
ἦν ὥς ἀληθῶς Θεοτόκον
ἀπαύστως μεγαλύνομεν.

312 (Πίν. 31α, β, γ)

[ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ]

Α φ. 196β.

ᾠδὴ α΄

Εἰρμὸς 2756

Τῷ γεώσαντι Θεῷ θάλασσαν
καὶ σώσαντι λαὸν
καὶ ἐν βυθῷ Φαραὼ
τὰ ἄρματα καλύψαντι
ἐν ὧδαῖς καὶ ὕμνοις
πάντες δοξάσωμεν αὐτῷ.

ᾠδὴ β΄

Εἰρμὸς 2757

Ἰδετε ἴδετε·
ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς ὑμῶν
ὁ σταυρῷ προσηλωθεὶς
καὶ ἐν μνημείῳ οἰκήσας·
καὶ τοῦ ἄδου
καθελὼν τὴν ἰσχὺν
καὶ θανάτῳ θανατώσας θάνατον
καὶ πάντας ἐκ τῆς φθορᾶς
ἐλευθερώσας ὡς Θεός.

ᾠδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2758

Στήριγμα τῆς καρδίας μου
ὑπάρχων ὡς Θεός μου
ἀνάστησόν με τὸν πεπτωκότα
ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος
πλήν σου Κύριε.

ᾠδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2759

Τῷ θείῳ φέγγει
τῆς θεογονσίας σου, Χριστέ,
ἐφώτισας ἡμᾶς
ἐκ τῆς Παρθένου προελθὼν·
διὸ σοι ὁμοφρόνως
οἱ πιστοὶ κραυγάζομεν

δόξα τῇ δυνάμει σου.

ᾠδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2760

Τῆς ἀγνοίας τοῦ σκότους
ἐξάγαγε τὴν ψυχὴν μου, ἀγαθέ,
καὶ προφθάσας οἴκτειρον δέομαι
πολυέλεε, καὶ σώσον με.

ᾠδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2761

Ἄβυσσος παθῶν
ἐκύκλωσέ μου τὸν λογισμὸν
καὶ εἰς βάθος
πταισμάτων ἀπέρριμμαι
ὡς Ἰωνᾶς σοι κραυγάζω·
ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε.

ᾠδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2762

Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς
ἐν Βαβυλῶνι πάλαι
βασιλέως ἀσεβοῦς
κατεφρόνησαν δόγμα
καὶ εἰς πῦρ ἐμβληθέντες
οὐκ ἐφλέχθησαν ἀλλ' ἔψαλλον·
εὐλογημένος ὑπάρχεις
καὶ δεδοξασμένος, Χριστέ,
εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ η΄

Εἰρμὸς 2763

Οἱ τρεῖς παῖδες ἐν Βαβυλῶνι
εἰς Τριάδα πεποιθότες
καυστικῆς καμίνου
κατεφρόνησαν·
διὸ πίστει ἀνέμελλον
εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα·
Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὡδὴ θ´
Εἰρμὸς 2764

Ἐξ ὄρους λίθον
ἄνευ χειρὸς πάλαι τμηθέντα
Δανιὴλ προεώρα
τὸν ἄχραντόν σου τόκον,
μῆτερ ἀπειρόγαμε,
ἢ παρθένος μετὰ τόκον μείνασα·
διὸ πάντες σε, ἄγνή,
μεγαλύνομεν.

313 (Πίν. 29α, β, γ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΣ

Ποίημα Ἀναστασίου Κυέστωρος

Ἰαμβοί

B. φ. 261β

Ὡδὴ α΄

Εἰρμὸς 2765

Ἐρρηξε ράβδος
 τοῦ προφήτου Μωσέως
 χέρσον τελοῦσα
 τὴν θάλασσαν τοῖς πάλαι·
 Χριστὸς δὲ σάρκα
 προσλαβὼν ἐκ Παρθένου
 ροὴν ἀφείλε
 καὶ φθορὰν βροτησίαν
 πάντας ἐλκύσας
 πρὸς ὕψος ἀκήρατον.

Ὡδὴ γ΄

Εἰρμὸς 2766

Ρῦσαί με, σωτήρ
 ἐκ φθορᾶς ἁμαρτίας
 ὁ παντεπόπτης
 καὶ φιλόανθρωπος φύσει
 νεύρωσον ἐν σοὶ
 καρδίας μου τὸν τόνον
 ἐν τῇ πέτρᾳ
 τῶν ἐντολῶν σου παιδρύνας
 ρύστης γὰρ ἡμῶν
 ὡς Θεὸς καὶ Κύριος.

Ὡδὴ δ΄

Εἰρμὸς 2767

Συνεῖς ὁ θεῖος Ἀββακοὺμ
 τῷ Πνεύματι
 γένος ἁρτίου τὴν ἀνάπλασιν
 γράφει
 ἐκ Θαιμὰν ἥξει Χριστὸς
 ὁ κτίστης πάντων
 ὄρους προελθὼν
 σαρκικῶς τῆς Παρθένου·

σεπτῶς ἅπαντες
 τοῦτον αἵνοις ἄσατε.

Ὡδὴ ε΄

Εἰρμὸς 2768

Νῦν Ἡσαΐα γήθει
 καὶ σκίρτα βλέπων
 ἦν ἐτράνους ἔγερσιν
 εἰς σωτηρίαν·
 μέλπον σὺν ἡμῖν
 τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην
 ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζουσι
 μυστικοτάτως
 ρώμης τυχοῦσι
 φωτοειδοῦς πίστεως.

Ὡδὴ στ΄

Εἰρμὸς 2769

Ὡς τὸν προφήτην
 ἐκ βυθοῦ κατωτάτου
 νεύσει μόνη σου
 πανσθενῶς ἀνήγαγες
 σῶσόν με, σωτήρ,
 ἐκ βάθους ἁμαρτίας
 ὡς μακρόθυμος
 ὡς μόνος ζῶν βρύων
 τὸν πρὸ σέ κραυγάζοντα
 πίστεως λόγοις.

Ὡδὴ ζ΄

Εἰρμὸς 2770

Σύμφωνον ὠδὴν
 μουσικῆς μελωδίας
 ἄπαυστον αἶνον
 ἐν πυρὶ φλογὸς νέοι
 θεηγοροῦντες ἐξέλυσαν ἐμφρόνως
 ἄδοντες εὐχάριστον
 ὕμνον τῷ Λόγῳ·
 νεουργὲ τοῦ σύμπαντος,
 εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδὴ η΄
Εἰρμὸς 2771

Ἐθραυσαν ὀρμὴν
τοῦ πυρὸς τοῦ παμφάγου
ἄνωθεν ὄντως
τὴν δρόσον δεδεγμένοι
οἱ εὐσεβεῖς φρόνημα
καὶ θείῳ πόθῳ
ἴσταντο δὲ κράζοντες ἐν
παρρησίᾳ·
δυνατὲ Χριστὲ,
ὄν τρέμει πᾶσα κτίσις.

Ὦδὴ θ΄
Εἰρμὸς 2772

Τὴν Παρθένον
καὶ μητέρα Χριστοῦ πόθῳ
λαὸς αἰνέσωμεν
νῦν ὁ χριστώνυμος
καύχημα γὰρ πέφηνε
τοῦ βροτῶν γένους
λύσις φθορᾶς τε
καὶ κλῆσις σωτηρίας
ἦν δοξάζομεν
ἐνθέοις τοῖς ἄσμασιν.

Εἰρμὸς ἄλλος 2773

Τὴν δι' ἀπάτης πρὶν κλαπεῖσαν·
καὶ ἀπλότητος ἀτέχνου
γυναικείου γένους φύσιν
ἐπανώρθωσας, Παρθέने,
ὥς τεκοῦσα σαρκὶ
υἱὸν πρὸ ἐωσφόρου
τὸν συνεκλάμψαντα πατρί·
διὸ προεορτάζομεν σήμερον
τοῦ ἀχράντου σου τόκου
τὸ παράδοξον μυστήριον,
Θεοτόκε Μαρία,
χαῖρε σοι κράζομεν,
κεχαριτωμένη,
ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

2. Συμπληρωματικές Ακολουθίες και ειρμοί

Στο χφ. S (φφ. 180v-188v), περιέχονται πέντε Ακολουθίες οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη. Γι’ αυτό το λόγο, θεωρήσαμε σκόπιμο να αντιγράψουμε τα ποιητικά κείμενα των ειρμών προβαίνοντας σε ορθογραφικές διορθώσεις.

Σε παρένθεση αναγράφεται ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αναλυτικό πίνακα στον οποίο περιέχεται η Ακολουθία. Π.χ. (Πίν. 35α).

Οι αγκύλες [...] δηλώνουν δυσαναγνωσία του ποιητικού κειμένου.

Ἀκολουθία Ἀνδρέου Κρήτης
(Πίν. 35α)

Ῥδὴ α΄
φ. 180ν

Καινὴν ὥδην
ἄσωμεν σοι ὁ Θεός μου·
ὅτι τὸν πάλαι Ἰσραὴλ
φωτεινὴ νεφέλη καθοδηγήσας
καὶ Φαραῶ ἐν θαλάσῃ
ἄρματα ἐκάλυψεν.

Ῥδὴ β΄

Μέλλων ὁ προφήτης φθέγγεσθαι·
τοῦ Θεοῦ τὴν μεγαλουργίαν·
καὶ ἰδὼν τοῦ λαοῦ
τὴν σκληροκαρδίαν ἐβόα·
πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω·
καὶ ἀκουέτω γηρήματα
ἐκ στόματός μου.

Ῥδὴ γ΄

Ὁ φύσιν πᾶσαν ἐρευνῶν
Χριστὲ ὁ Θεὸς
καὶ ἱχνεύων καρδίας πάσης
σαρκὸς λόγε Θεοῦ
καὶ χαρακτῆρ τῆς ὑποστάσεως
τὴν στειρωθεῖσαν μου ψυχὴν·
ταῖς μερίμναις τοῦ βίου·
στερέωσον πρὸς
τὴν σὴν διάνοιαν.

Ῥδὴ δ΄

Τῆς μυστικῆς σου
Κύριε οἰκονομίας
κατενόησεν τὰ θαυμάσια
ὁ προφήτης
φόβῳ ἐξιστάμενος ἐκραύγαζεν·
δόξα.

Ῥδὴ ε΄

Φώτισόν μου τὸν νοῦν·
τῷ φωτισμῷ τῶν θείων ἐντολῶν σου·
φωτοδότα Χριστέ ὁ Θεὸς·
εἰρήνευσον τὴν ζωὴν μου
ὥς εὐσπλαχνος
ὅτι εἰρήνη ὑπάρχεις
ἐλπίς καὶ σωτηρία ἡμῶν.

Ῥδὴ στ΄

Τῷ κλύδωνι τῆς ἁμαρτίας
σωτὴρ κατεχόμενος
ὥς Ἰωῆς ἐκ καρδίας βοῶ σοι
Χριστέ ὁ Θεὸς
ἐκ φθορᾶς ἀνάγαγε·
τὴν ζωὴν μου
καὶ σῶσον με φιλάνθρωπε.

Ῥδὴ ζ΄

Ὑμνορήτορες παῖδες·
ἀγγελικὴν ὑμνωδίαν
χορευτικῶς ἐν καμίνῳ·
Θεῷ τῷ ἐπὶ πάντων
δροσιζόμενοι ἀνέμελπον·
εὐλογητὸς εἶ
ὁ τῶν ὅλων δημιουργός
καὶ ὑπερένδοξος.

Ῥδὴ η΄

Κάμιнос ἐξεκαύθη·
πάλαι ἐπταπλασίως·
θυμηδίας δὲ ἐμνευσθεῖς
ὄλεσαι παῖδας προσέταξεν
βληθῆναι αὐτούς
ἄγγελος θάρσω
ποιήσας αὐτούς·
δροσίσας τὴν κάμινον·
νοτίδα ὕδατος
ὑμνεῖτε ευλογεῖτε·
τὸν Κύριον εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ῥδὴ θ΄

Ραδιουργίας ἀπάσης·
[...] νοῦς
μὲν ἀνθρώπων.
στόμα δὲ γλωσσαλογίας
ἐπαινεῖν ἐλομένου·
τὸν τοῦ Κυρίου μητέρα·
ὑπέρβατον γὰρ αὐτὴ·
καὶ κιβωτὸν ἀπαύστως·
πεφρούρηται ἀγιωτέρα
ἀγίων ὥς Θεοτόκον
διὸ σὲ ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Ἑτέρα ἀκολουθία (Πίν. 36α)

Ῥδὴ α΄

φ. 184r

Οὐκ ἔστιν ὅμοιον σοι
 ἐνθέοις Κύριε·
 ἐν θαλάσῃ μεγάλαι
 αἱ ὁδοὶ σου·
 καὶ αἱ τρίβοι σου
 ἐν ὕδασι θαυμαστοῖς·
 ἐν αὐταῖς γὰρ διήγαγες·
 περιούσιον λαὸν·
 ὑμνοῦντα καὶ λέγοντα·
 σοι μόνος ἐν ἁσμάσιν
 δεδοξασμένος ὑπάρχεις·
 ὁ Θεὸς καὶ δεδοξασται.

Ῥδὴ γ΄

Στηρίζας με Κύριε·
 ἐπὶ τὴν ἄσειστον πέτραν·
 τῆς πίστεως
 καὶ ταῖς σαῖς ἀγίαις παλάμαις
 ἐπεσκίασας ἡμέραν πολέμου·
 τόξα δὲ συνετριβή
 τοῦ ἐχθροῦ καὶ δύνამις.

Ῥδὴ δ΄

Αἶνεσιν Κυρίου
 λαλήσει τὸ στόμα μου·
 οὐρανοὺς γὰρ ἐκάλυπεν
 ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ·
 καὶ ὤφθη ἐμφανῶς ἐπὶ γῆς·
 ἐμοῦ λαβὼν ὁμοίαν [...]·
 λόγος βροτεῖαν·
 ὅθεν προῖδὼν ὁ προφήτης
 θεῖα μελίσματα ἐφθέγγετο·
 ἥξει ὄρους τῆς σαρκὸς·
 ὁ Θεὸς δύνάμις μου·
 ὃν φρίττω δοξάζων βοῶ·
 χαρίσομαι ἐν σοὶ·
 τῷ Θεῷ καὶ σωτῆρι μου.

Ῥδὴ ε΄

Τὸν ἀνατείλαντα τὸ φῶς
 τοῖς ἐν σκότει καθημένοις ἡμῖν·
 ὕμνον ἀναμέλψωμεν ἀσίγητον·
 φώτισον ἡμᾶς
 τοῖς προστάγμασί σου Κύριε

Ῥδὴ στ΄

Ἀγρίου δράκοντος
 ἐν βυθῷ ἐμπαίζοντος·
 καὶ μετεωρισμοὺς ἐπάγοντος
 τῶν παθῶν τὴν ψυχὴν μου
 λύτρωσαι Χριστέ·
 καὶ σοῦ τὸ ἰστίον τοῦ σταυροῦ
 ἀπεώρησον.

Ῥδὴ ζ΄

φ. 184v

Δόγμα τυράννου
 εἰκόνης λατρείαν
 ἐν Βαβυλῶνι ἐσκεύασεν·
 λόγος δὲ εὐσεβῆς
 ἐκ χειλέων βλύζων
 παίδων τριῶν·
 δροσοβόλον
 τὴν κάμινον ἀπεδείκνυνεν·
 ὅθεν ἐκραύγαζον·
 τῶν πατέρων ὁ Θεός.

Ῥδὴ η΄

Τῷ σῶμα αἰχμάλωτοι·
 γεγονότες οἱ εὐσεβεῖας τρόφιμοι·
 πῦρ φλογίζων οὐκ ἔπτηξαν·
 ὅτι πῦρ δροσίζον
 ἔφερεν ἐν ἑαυτοῖς·
 τὸ θεῖον δόγμα·
 ὅθεν ἐν φλογὶ βληθέντες ἐβόουν·
 τὸν Κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 πάντα τὰ ἔργα τὸν κτίσαντα
 εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ΄

Ἄφθορον παρθενίαν·
καὶ ἀπείρανδρον λόγχην
[...] φυλάξας
ἐν τῷ τόκῳ σου Παρθένε·
ὁ πρὸ τοῦ τόκου σου γόνος
καὶ τοῦ πατρὸς μονογενής
υἱὸς καὶ λόγος Θεοῦ·
πάντας ἐποίησεν·
ὀρθοδόξως πιστεῖ
Θεοτόκε μεγαλύνειν σε.

Ἑτέρα ἀκολουθία Σεργίου
(Πίν. 37α)

Ῥδὴ α΄
φ. 184ν

Τὴν ἐπινίκιον ᾠδὴν
ἄσωμεν πάντες λαοὶ·
τῷ τερατουργήσαντι πάλαι·
ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ·
καὶ ταύτην διαρρήξαντα
καὶ διαβιβάσαντα δι' αὐτῆς
τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ·
Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Ῥδὴ γ΄

Ὁ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων ἐδράσας·
καὶ οὐρανούς τανύσας
τῷ θείῳ νεύματι·
στερέωσον καὶ μὲ τὴν πέτραν
τῆς πίστεως
ὅτι σεσάλευμαι ὑπ' ἐχθρῶν·
ἵνα κράζω σοι ἀπαύστως
οὐκ ἔστιν ἅγιος πλην σου Κύριε.

Ῥδὴ δ΄
φ. 185r

Τὴν ἀκοὴν ἀκήκοεν Χριστὲ
τῆς σῆς οἰκονομίας·
ὁ προφήτης Ἀμβακοὺμ·
καὶ τρόμῳ ἀνεβόα·
[] ἤξει ὁ Θεὸς
ἐξ ὄρους κατασκίου·
τουτέστιν ἐκ Παρθένου·
εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου·
τοῦ σῶσαι τοὺς χρηστοὺς σου
ἐλήλυθας·
δόξα τῇ δυνάμει σου.

Ῥδὴ ε΄

Τοῖς ἐκ νυκτὸς
ὀρθρίζουσιν Χριστέ·

πρὸς σὲ τὸν μόνον φωτοδότην·
τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων σου·
ἀνάτειλον ἡμῖν ἀγαθὲ·
καὶ δώρησαι εἰρήνην τὴν σὴν·
ὅτι ἐκτὸς σου ἄλλον
Θεὸν οὐκ οἶδαμεν.

Ῥδὴ στ΄

Εἰς βάθη·
ἀμαρτημάτων ἀμέτρων ἀπέρριμαι
καταποθείς ὑπὸ θηρὸς
τοῦ ψυχοφθόρου·
ἄλλος Ἰωνᾶς ἐκ τοῦ κήτους·
βοῶ σοι Χριστέ ὁ Θεός·
ἐκ βυθοῦ τῶν πταισμάτων·
ἀνάγαγε σωτὴρ καὶ σῶσον με.

Ῥδὴ ζ΄

Παῖδες τρεῖς θεοσεβεῖς·
ἐν Βαβυλῶνι πάλαι
βασιλέως ἀσεβοῦς
κατεφρόνησαν δόγμα·
καὶ εἰς πῦρ ἐμβληθέντες·
οὐκ ἐφλέχθησαν ἀλλ' ἔψαλλον·
εὐλογημένος ὑπάρχεις
καὶ δεδοξασμένος
Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥδὴ η΄

Τοῖς περὶ Ἀζαρίαν
συγκαταβάντα·
ἐν μορφῇ ἀγγελικῇ·
ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς
ἐν Βαβυλῶνι·
τὸν σωτῆρα καὶ Θεὸν
εὐλογεῖτε ἱερεῖς
καὶ ὑπερυψοῦτε φυλαὶ
πᾶσαι καὶ γλῶσσαι·
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ΄

Σὲ τὴν στάμνον τοῦ μάννα·
 τὴν τράπεζαν τοῦ λόγου τῆς ζωῆς
 τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς
 τὴν ράβδον τὴν βλαστήσασαν·
 τὴν πλάκαν τὴν θεόγραφον·
 τὴν κιβωτὸν ἐν Θεῷ·
 τὸ θυμιατήριον·
 τοῦ θείου ἄνθρακος·
 τὴν σκηνὴν τοῦ ἁγιάσματος·
 οἱ πιστοὶ ὁμοφρόνως
 Θεοτόκε Μαρία μεγαλύνομεν.

Ἀκολουθία Θεοδώρου, (Πίν. 38α)

ᾠδὴ ζ´

ᾠδὴ α´
φ. 185v

Ἄσωμεν πάντες
τῷ εὐεργέτῃ τῶν ὅλων·
τῷ λυτρωσαμένῳ τὸν Ἰσραὴλ·
ἐκ δουλείας τῶν Αἰγυπτίων·
ἐν χειρὶ Μωϋσέως
ὕμνον ᾄδοντες Χριστῷ
τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ.

ᾠδὴ γ´

Στήριγμα ὑπάρχων
τῶν πιστῶν καὶ καύχημα·
πατρὸς συνάναρχε υἱέ·
στερέωσόν με
πρὸς τὴν σὴν δοξολογίαν·
τὸν ὕμνον διασκέδασον
τῆς ραθυμίας μου.

ᾠδὴ δ´

Τῆς οἰκονομίας σου·
τὸ μυστήριον Χριστέ·
ἀκηκοὼς ὁ προφήτης·
ἐβόα προφητικῶς τὰ ἔργα σου·
κατενόησα καὶ ἐξέστην Κύριε.

ᾠδὴ ε´
φ. 186r

Ὁρθρον φαεινὸν ἡμῖν
ἀνάτειλον Χριστέ·
τοῖς πρὸς σὲ ὀρθρίζουσιν·
καὶ ὕμνοῦσιν σου τὴν θεότητα.

ᾠδὴ στ´

Ἐβόησα πρὸς σὲ
τὸν μόνον εὐσπλαχνον·
ἐκ βυθοῦ με Κύριε
ὥς τὸν προφήτην ἀνάγαγε.

Ὁ τὴν κάμινον σβέσας.

ᾠδὴ η´

Ἀνανίου τὸν αἶνον·
προσάξωμεν πάντες
πατρὶ καὶ Θεῷ·
καὶ Μισαὴλ τὸν ὕμνον
τὸν σὺν πατρὶ·
προσκυνούμενον υἱόν·
καὶ Ἀζαρίου τὴν ᾠδήν·
τῷ θεῷ πνεύματι·
τρισαρίθμως μέλποντες·
τὰ ἔργα πάντα
τὸν Κύριον ὑμνεῖτε·
καὶ ὑπ[ερ]υψοῦτε].

ᾠδὴ θ´

Τὴν ἔμψυχον Ἱερουσαλήμ·
πόλιν τοῦ βασιλεύοντος
τῶν βασιλέων Χριστὸς·
καθομοίωσιν·
Ἀδὰμ τοῦ πρώτου
πλήν ἁμαρτίας γεγονότος·
νέον ὀρῶντες παράδεισον·
τὴν ἀπείρανδρον Θεοτόκον·
ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Ἑτέρα ἀκολουθία Σικελιώτου
(Πίν. 40α)

ᾠδὴ α΄
φ. 188r

Ὡς παιδίον τὴν ἄβυσσον·
ὁ Ἰσραήλ·
φεύγων τὸν διώκοντα διώδευσεν·
Μωσέως πλήξαντος·
ῥάβδῳ ἐπευθείας τὸ ὕδωρ·
αὐθις τῇ [...] [...]·
ἄρδην ἐναντίοι ἐκρύπτοντο·
σὺν ἀναβάταις καὶ ἵπποις·
ὅθεν σεμνῶς·
εὐήχως ἐν κυμβάλοις·
ἐπινίκιοις ᾠδαῖς·
ἀνέμελλον ὕμνον τῷ Θεῷ·
τῷ ἐργαζομένῳ·
καὶ τερατουργοῦντι εὐστόχως·
ὅτι δεδόξασται.

ᾠδὴ γ΄

Ἄθροισμα λόγου τῶν πόνων·
οὐ φέρει λέγειν
τῶν ψυχικῶν ἀλγηδόνων·
δεινοῦ γὰρ ἐκπληγὴν ἐκ πτώματος·
ἄλλω τι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς·
ἀνὴρ Κύριε·
τὸν ἀντίδικόν μου ἀσθενῇ
ἐργασάμενος·
ἀσάλευτον στήριξόν με Χριστέ·
βοᾶν σοι ἅγιος εἰ Κύριε.

ᾠδὴ δ΄

Μυστικῶς τὴν ἔλευσίν σου
τῷ προφήτῃ ἐπέλαμψεν·
ἐμφανῶς τὸ πρόσωπόν σου ἡμῖν·
ἐπέφηνας Κύριε·
Παρθένου γὰρ ἐξ ἀλογχεύτου·
ὡς [...] ἐξανέτειλας·
διὸ καὶ τῆς σῆς αἰνέσεως·
πλησθέντες βοῶμεν·

δόξα Κύριε τῇ οἰκονομίᾳ σου.

ᾠδὴ ε΄

Τὸ πρὸς ἐσπέραν·
ἐμπαθές μου ἀποβλέπων εἰς νύκτα·
τῆς ψυχῆς ἀνήγαγες·
ἀλλ' ἐκ ζόφου ἀφωτίστου ὀρθοῖζω·
φώτισόν με τῆς δικαιοσύνης ἥλιε
καὶ τῆς εἰρήνης
βασιλεῦ μόνε φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ στ΄
φ. 188v

Ταραρωθέντα βυθῷ
με ζάλης ἐξ ἀπροσέκτου·
καὶ ψυχῆς φθορᾷ·
πρὸς ἄδην κατακτήσαντα λόγε·
τὴν σὴν βοήθειαν·
ἐπικαλοῦμαι ὁ Θεὸς
ὡς τὸν Ἰωάννᾳ ἀνάγαγε
καὶ σῶσον με.

ᾠδὴ ζ³⁰⁹

ᾠδὴ η΄

Ὡς πυρσοβόλοι φωστήρες
τὴν φλογεράν ἐν καμίνῳ·
οἱ Θεόλεκτοι παῖδες·
ἐξήστραπτον αὐγαῖς
ταῖς τῆς γνώσεως·
ἔλκοντες τὸν τύραννον
τοῦ κραυγάζειν·
τοῦ βασιλέως τὰ ἔργα·
εὐλόγει αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

³⁰⁹ Δεν περιέχεται ο εἰρμός της ζ' ωδῆς.

᾿Ωδὴ θ΄

Πάλαι μὲν Ἀδὰμ προσπελάσας
 ἐχθροὺς προπάτωρ·
 φθόνῳ θανάτῳ εἰργάσατο·
 σὺ δὲ τῷ δευτέρῳ·
 συμπλοκῆς Ἀδὰμ Χριστῷ·
 καιρίαν εἰργάσατο τὴν πληγὴν·
 σαρκί σου πτερνιθεῖς
 ὅθεν οἱ σεσωσμένοι·
 τῇ [...] Λόγε·
 μεγαλοπρεπῶς σὲ μεγαλύνομεν.

Συμπληρωματικοί ειρμοί

Εδώ αναγράφονται εννέα ειρμοί του Βαρέος ήχου οι οποίοι δεν περιέχονται στο “Ειρμολόγιο” του Ευστρατιάδη. Η ένδειξη της ωδής στην οποία ανήκει ο ειρμός, συνοδεύεται από την αναγραφή του αντίστοιχου αριθμού του αναλυτικού πίνακα (από 1α έως 41γ), στον οποίο περιέχεται ο ειρμός. Π.χ. Ώδη α΄ (Πίνακας 41β, γ).

Ψδὴ α΄ (Πίνακας 41β, γ)

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ βυθίσαντι
Φαραῶ ἐν θαλάσῃ
καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐκ δουλείας
λυτρωσαμένῳ
τῇ ἀφάτῳ σου δόξῃ.

Ψδὴ β΄ (Πίνακας 8α, β)

Δώσομεν μεγαλοσύνην Κυρίῳ
τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ψδὴ β΄ (Πίνακας 14α)

Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ὢν λέγει Κύριος
ἐπέγνωτε τὰ μεγαλεῖα μου·
ὅτι πῦρ· ἐκκέκασται
ἐκ τοῦ θυμοῦ μου·
φλέγων πάντας τοὺς μισοῦντας με.

Ψδὴ γ΄ (Πίνακας 41β, γ)

Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου
ἐν Κυρίῳ
διέγειρόν με ψάλλοντα
οὐκ ἐστὶ δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν
καὶ οὐκ ἐστὶν Ἅγιος πλὴν Σου
Κύριε.

Ψδὴ ζ΄ (Πίνακας 41β, γ)

Εὐλογητὸς εἶ Κύριε
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
ὁ τὸ πῦρ τῆς καμίνου δροσοποιῶν
ἀνέδειξας τοῖς δούλοις σου.

Ψδὴ θ΄ (Πίνακας 41β, γ)

Θεανδρικῶς ἐν ἀνθρώποις
πεπολιτευμένον ἐγέννησθε
Θεοτόκε Παρθένε
τὸν μόνον εὐεργέτην
τὸν τὰ σύμπαντα ἡμῖν
χαριζόμενον.

Εἱρμοὶ τῶν Μακαρισμῶν

(Πίνακας 41α, β)

Ὡς ἐμνήσθης ὁ Θεὸς
τοῦ ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ·
μνήσθητι μου ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου.

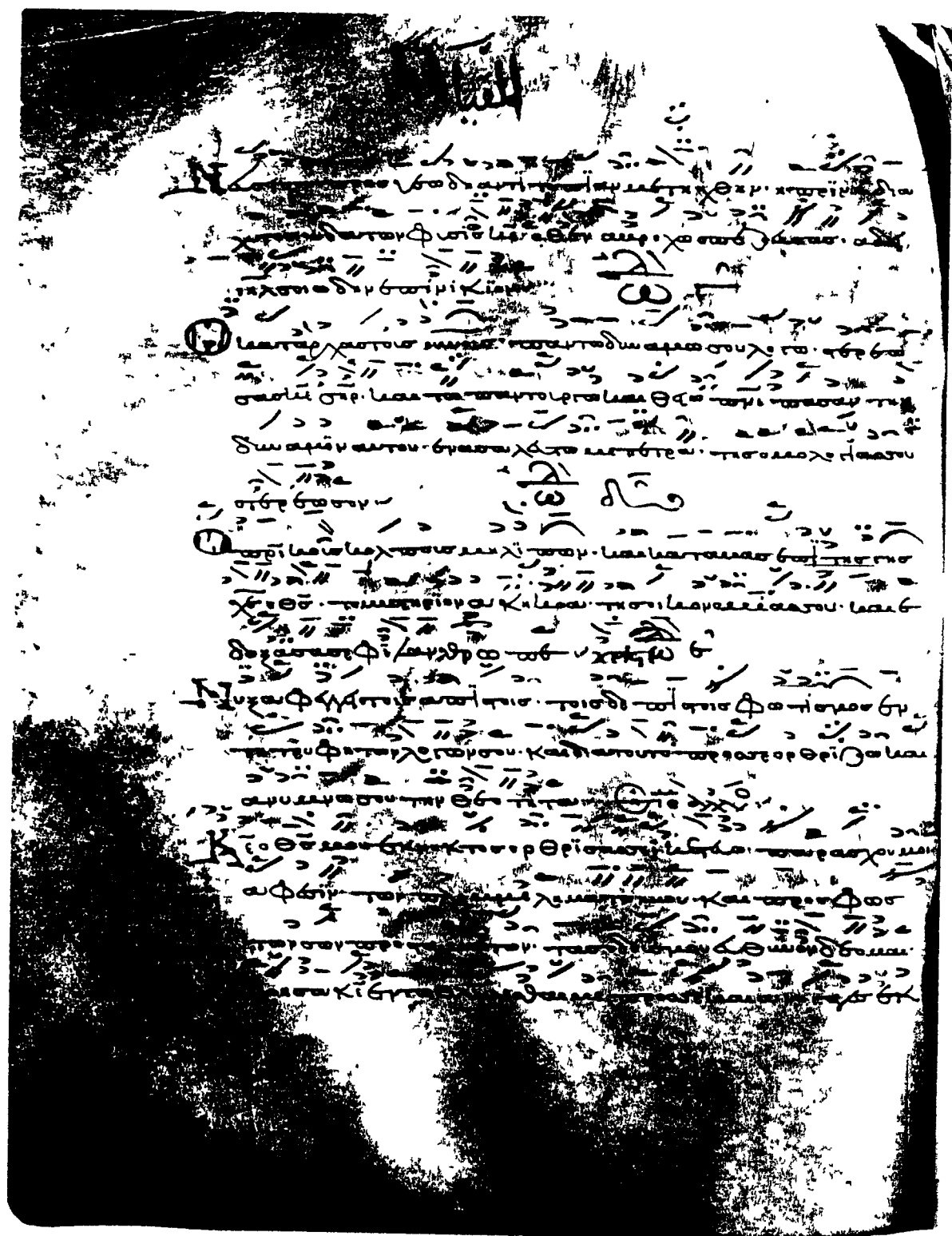
Ὡραῖος ἦν καὶ καλὸς εἰς βρώσιν
ὁ ἐμὲ θανατώσας καρπὸς Χριστοῦς
ἐπὶ τὸ ξύλον τὸ τῆς ζωῆς
ἐξ οὗ φαγὼν μου θνήσκω
ἀλλὰ βοῶν σὺν τῷ ληστῇ
μνήσθητι μου Κύριε ἐν τῇ
βασιλείᾳ Σου.

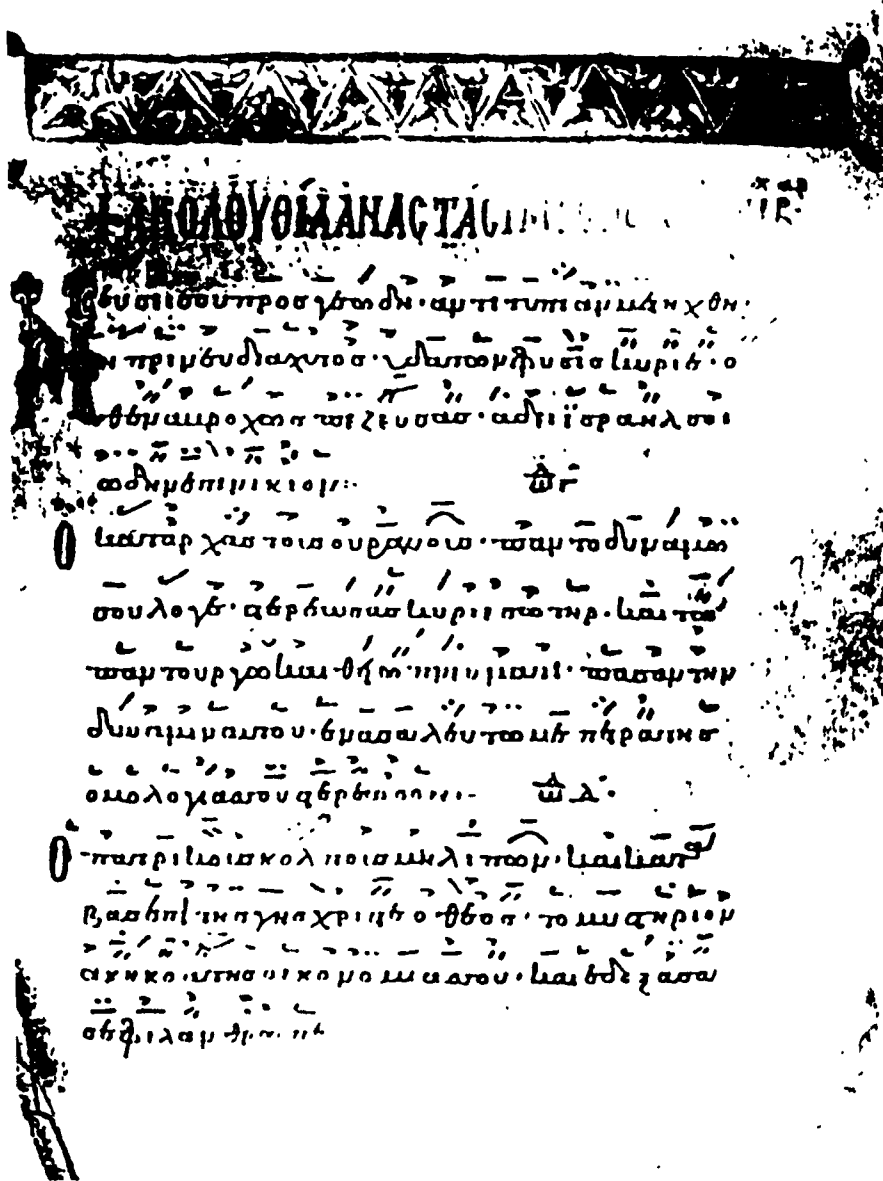
Ὡς ὁ ληστής ἐπὶ σταυροῦ
ὁμολογῶ Σοι ἄγαθέ·
μνήσθητί μου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

3. Φωτοτυπημένα δείγματα των χειρογράφων

Από 1 έως 25

+ ΘΡΑΙΟΙ ΓΥΝ ΘΩ ΤΟΥ ΒΑΡΕΩΣ: ΙΩ
 + ΔΟΘΟΥ ΠΡΟΑΓΩΔΗ ΑΜΤΗ ΤΥ ΑΜΜΕΛΗ
 + ΧΘΗ. Ι ΠΡΗΛΩ ΔΙ ΑΥΧΤΟΣ. ΙΔΑΙΩΑ ΦΙΣΙ
 ΙΣΥΡΙΣ. Ο ΘΕΝ ΑΥΡΟΧΩΣ ΑΒΖΩΣΑΣ. ΑΔΗ
 ΙΗΛΩΣ. ΔΕΛΩ ΒΑΡΜΙΛΩΝ. ΝΧ. Ω Γ
 + ΙΑΤΑΡΧΑΣ ΤΟΙΣ ΟΥΝΟΙΣ. ΠΑΡΜΟΔΙΩΔ
 ΜΩΣΟΥΧΩΣ. ΑΒΡΩΣΑΣ ΙΩ ΣΗΡ. ΙΑΙ ΤΩ ΠΑΜ
 ΤΟΥΡΗΩ ΙΑΙ ΘΩ ΠΑΙ ΠΑΙ ΣΑΡΜΗΤΗΩ ΔΙΩ Α
 ΜΗ ΑΥΤΩ Μ. ΘΗ ΑΣΑΛΩΡΩ ΜΕ ΑΒΡΑ. ΤΗΩ
 ΟΜΟΛΟΓΗΑΣΟΥ ΑΒΡΩΣΑΣ. ΝΧ. Ω Δ
 + ΠΡΙΛΩΙΣ ΙΩΧΩΙΣ ΜΕΛΩΣΩΝ. ΙΑΙ ΙΑΤΑ
 ΙΑΩ ΒΑΙ ΤΗΩ ΓΗΩ ΧΩ Ο ΘΩ. ΤΟ ΜΥ ΑΙΡΙΟ ΚΑΙ
 ΙΩ Α. ΤΗΩ ΟΙ ΜΟΜΙΑΣΟΥ. ΙΑΙ ΔΩΣ ΑΣΑΩΣ ΦΙΛΑΜ
 ΜΥΣ ΑΦ ΑΓΓΩ ΤΟΙΣ ΠΑΙΟΙΣ. ΙΩ. ΤΟΙΣ ΔΩΣ ΤΟΙΣ
 ΦΩΤΙΣΜΩΣ. ΘΥ ΤΗ ΤΡΥΦ ΙΩ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΣΟΥ. ΙΑΙ
 ΔΥ ΑΤΟΥΤΟ. ΠΡΟΩΣ ΟΡΘΡΙ ΖΟΙΩ ΑΜΥΜΝΟΥ
 ΤΗΩ ΘΩ ΤΗ ΤΑ. ΝΧ. Ω ΔΗ Σ
 + ΕΙΩΣΑ ΙΩ. ΘΥ ΤΗ ΘΛΙΩΣ ΘΑΙ ΜΕ. ΠΡΩΣ ΔΙΩ

Ὅτι μὲν βάρσις ἐγγίλη σὶν εἰληφῶς φεράει
 πόντος ἀργὴ ἢ χορ· ὡς ἐπὶ μύκων βάρσις
 ὅ τοι λογιζομένους ἐν βοῦνι ἐμὴ σὼν φίλος.
 Ἄνδρά· θεοῖσιν αἰμα· ἀντεροτριπτεβρέμας
 μὴ ποικίλος· αὖν· τὸν ἀπλοῦς ἔχεις φίλος·

Ἰζο· αὖ· ἰω· α· τὸν· κιν· ἡ· μαρ· α· α·

Ἡ· ἔν· σ· η· σ· ο· ὑ· ρ· ο· σ· γ· ὁ· δ· η· ἀ· ρ· η· τ· τ· ὡ· τ· α· ρ· μ· ἡ· χ· θ· η· ἡ· π· ρ· η·
 ἀ· δ· ἰ· χ· τ· ο· σ· ὡ· δ· α· τ· ο· ρ· φ· ω· σ· κ· υ· ρ· ι· ε· ὁ· θ· ἡ· μ· ε· ρ· ο· χ· ο· σ·
 π· ε· θ· ε· ὑ· σ· α· σ· ἀ· δ· ἰ· σ· ρ· α· η· λ· σ· σ· ι· ο· δ· ἡ· μ· ε· π· η· ρ· ι· κ· η· ο· ρ·

Ἰ· κ· α· τ· α· ρ· χ· α· σ· τ· ο· ὡ· σ· ο· ὑ· ρ· α· ρ· ο· σ· π· α· ρ· τ· ο· δ· ὡ· α· μ· α· σ· ο· ὑ· λ· ο·
 ἰ· ω· α· ε· ρ· ε· ω· σ· α· σ· κ· υ· ρ· ι· ε· σ· ω· τ· η· ρ· κ· α· ι· τ· ο· π· α· ρ· τ· ο· ὑ· ρ· γ· ω·
 κ· α· ι· θ· ἡ· σ· ἡ· ρ· ε· ὑ· μ· α· τ· η· π· α· σ· α· ρ· τ· η· ρ· δ· ὡ· α· μ· α· ρ· α· ὑ· τ· ο·
 ε· μ· α· σ· α· λ· ε· ὑ· τ· ω· α· ε· π· ὡ· ἡ· ρ· α· τ· η· σ· ο· μ· ο· λ· ο· γ· ἰ· α· σ· ο· ὑ· π· ὅ·

Ἰ· π· α· τ· ρ· ι· κ· ο· ὡ· κ· θ· λ· α· π· ο· ὡ· α· κ· α· λ· ε· ι· π· ο· ρ· ἡ· ρ· ε· ω· σ· α· ρ·
 κ· α· ι· κ· α· τ· α· μ· α· σ· ε· π· ὡ· ἡ· τ· η· σ· ἡ· σ· χ· ρ· ι· σ· τ· ὁ· θ· ὅ· σ· τ· ο· μ· ε·
 ἡ· ρ· ο· ρ· α· λ· η· κ· η· κ· ο· κ· τ· η· σ· ο· ἰ· χ· ο· ρ· ο· α· σ· ο· ὑ· κ· α· ι· ε· δ· ο· ζ· α·

Θεοφ. εὐαγγ.

... οὐκ ἔστιν ἡμεῖς τὸν πατέρα τὸν θεόν· οὐκ ἔστιν ἡμεῖς
... ἀλλ' ἐκ τοῦ πατρὸς ἐγενήθημεν· ἡμεῖς τὸν πατέρα
... φωνάζομεν καὶ τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... τὸν υἱὸν τὸν ἀληθινόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... τὸν υἱὸν τὸν ἀληθινόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

Τῆς ματρὸς τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς πατρὸς τοῦ υἱοῦ
... ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... τὸν υἱὸν τὸν ἀληθινόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... τὸν υἱὸν τὸν ἀληθινόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... τὸν υἱὸν τὸν ἀληθινόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

εὐαγγ.

... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

Ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

Ὁ καὶ τὰς ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·
... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

ω λ

... ἀκούοντες τὸν υἱόν· ὁ υἱὸς ὁμοούσιος τῷ πατρί·

αιφρευτοσις τριπλοῦς πωπτοσις

οσλσ παρτωσ αφθριπυπυπυ

δ'ι ο σε παπτεσ θ β ρ το κ β

μεβ ιω λω ο μεβ γι -

✠
δρ του καρ ε η χου -

✠/ θ πλητῆ κησ φάλαγος οἰ κεῖ σρ μελ λο σ

ὁ τοῦ βαρῶσ σὺ κλησ ἱρεῖ λη φῶσ φορ ρ σ

Ἡ χου τορ δ πλω τορ βαρῶσ σε ἐ πώρ ἱμεωρ

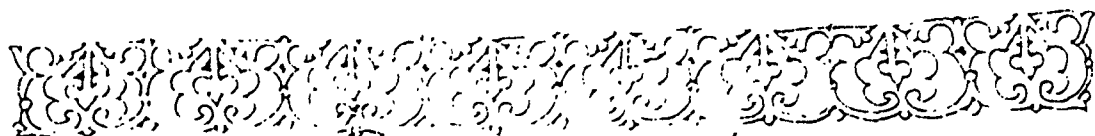
ὁ τοῦ λορ ἱσμοῦ β γ υ ο αἶ σ με σ ω ρ

φι λει δ η λ ρ ω η λ δ α σ μα δ ευ τε ρ ο τ ρ ι κ ρ ε μ ρ σ

Ποι κί λ ο σ λ β ὦ ρ ὁ δ π λ ο ῦ ἔ χ α σ φ ῖ λ ο σ

Κατῶν ῥ ὁ γ α σ ἱ ὠ τ δ α μα σ κ η ρ ο υ ὠ α ἱ χ ὠ

Νευ σεις σου προῖτε ὠ δ η α μ τ ῖ π ῶ π ῖ α γ
μεβ τη χ ἱ η η π ρ ἔ ρ ευ δ ῖ α χ ὠ τ ρ σ
ὕ δ ω τ ω ρ φ ὕ σ σ ἱ κ ὕ ρ ἱ ε ο θ ε ε ρ
α μ ρ ο χ ι υ σ π ο ρ ε υ σ α σ α δ ε ἱ ἱ σ ρ α

Θ ἡ ἀντιφώνη φάνηται ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἐν ἡλικίᾳ ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

N ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

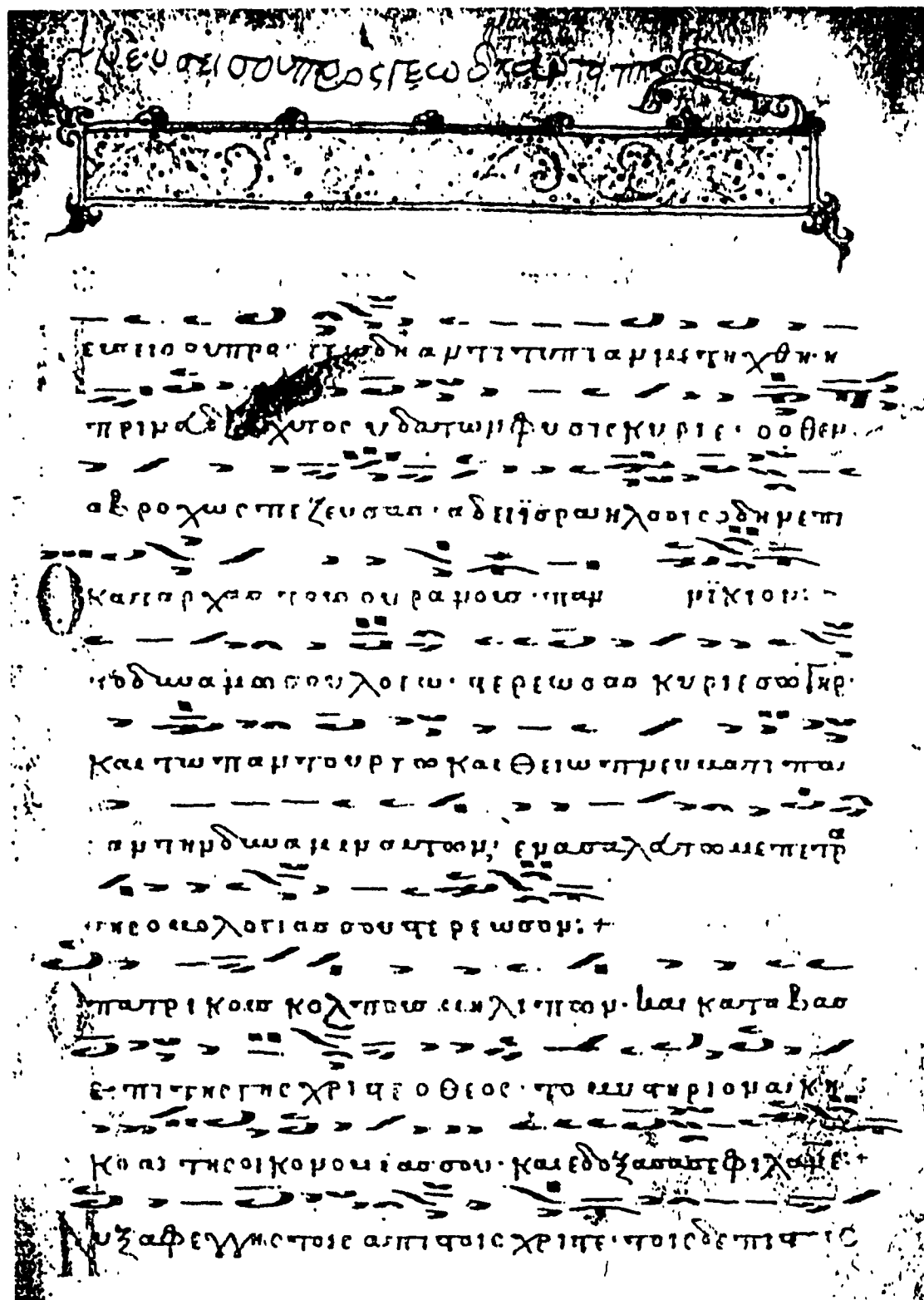
ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

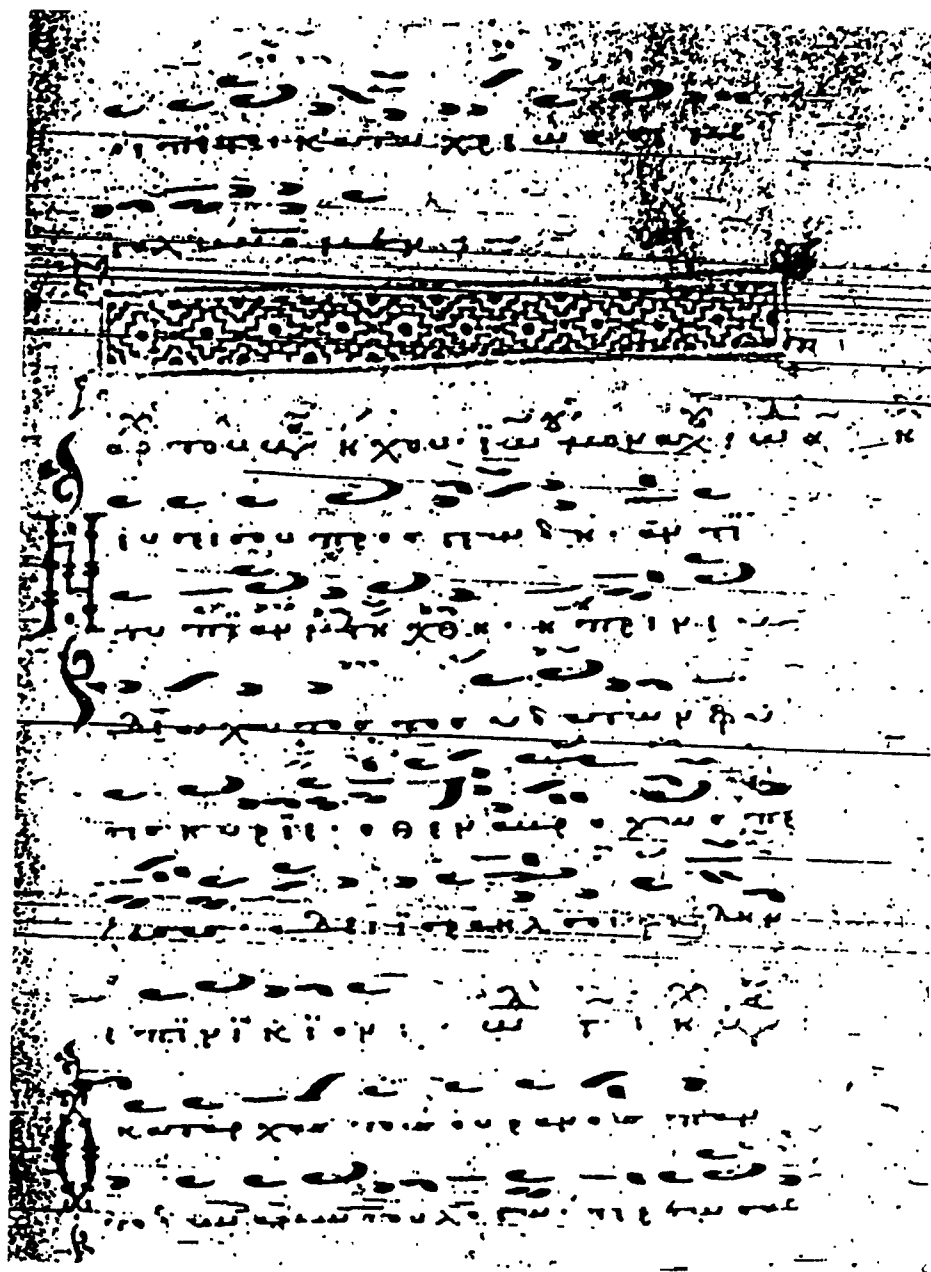
ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

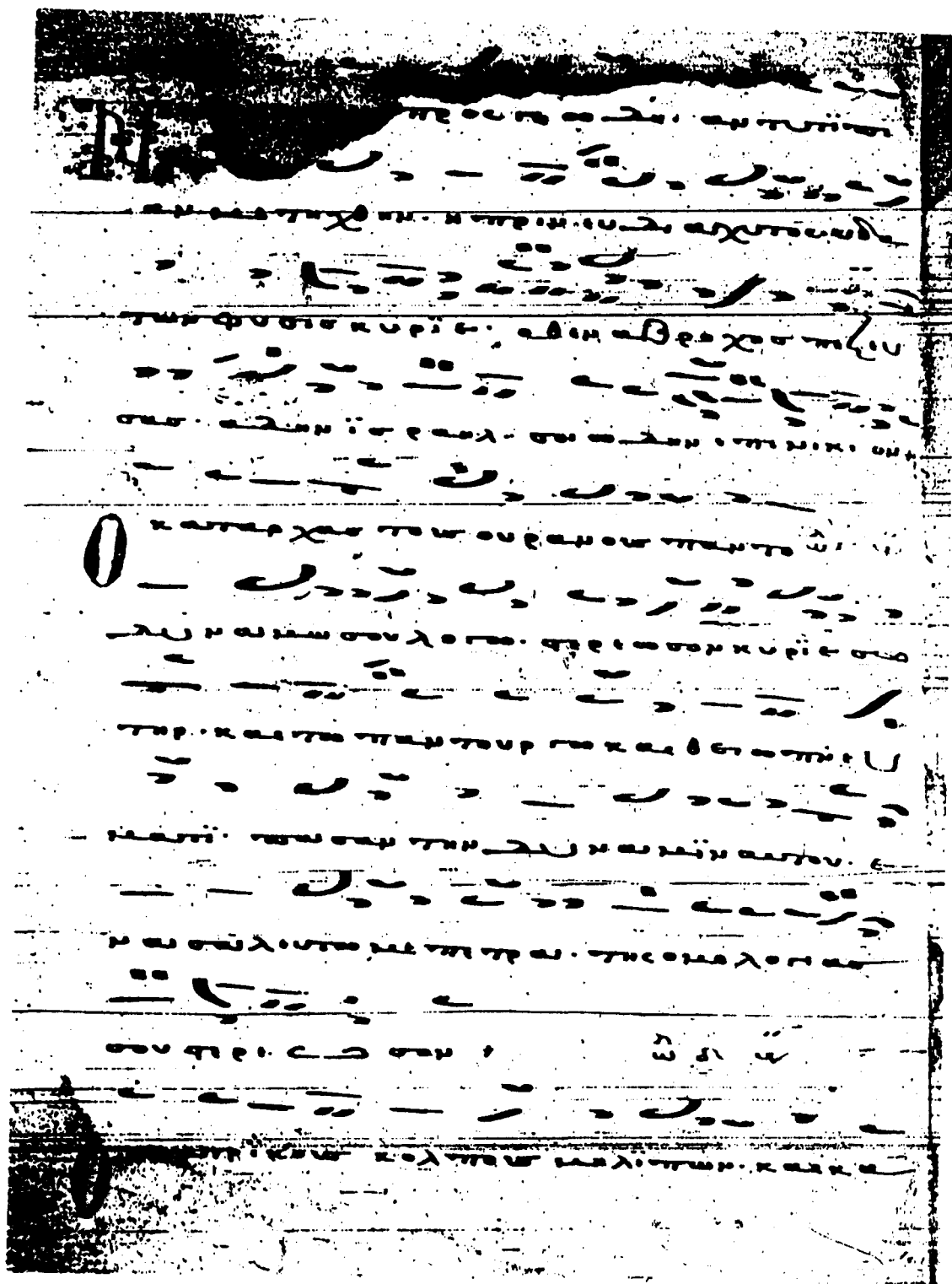
ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

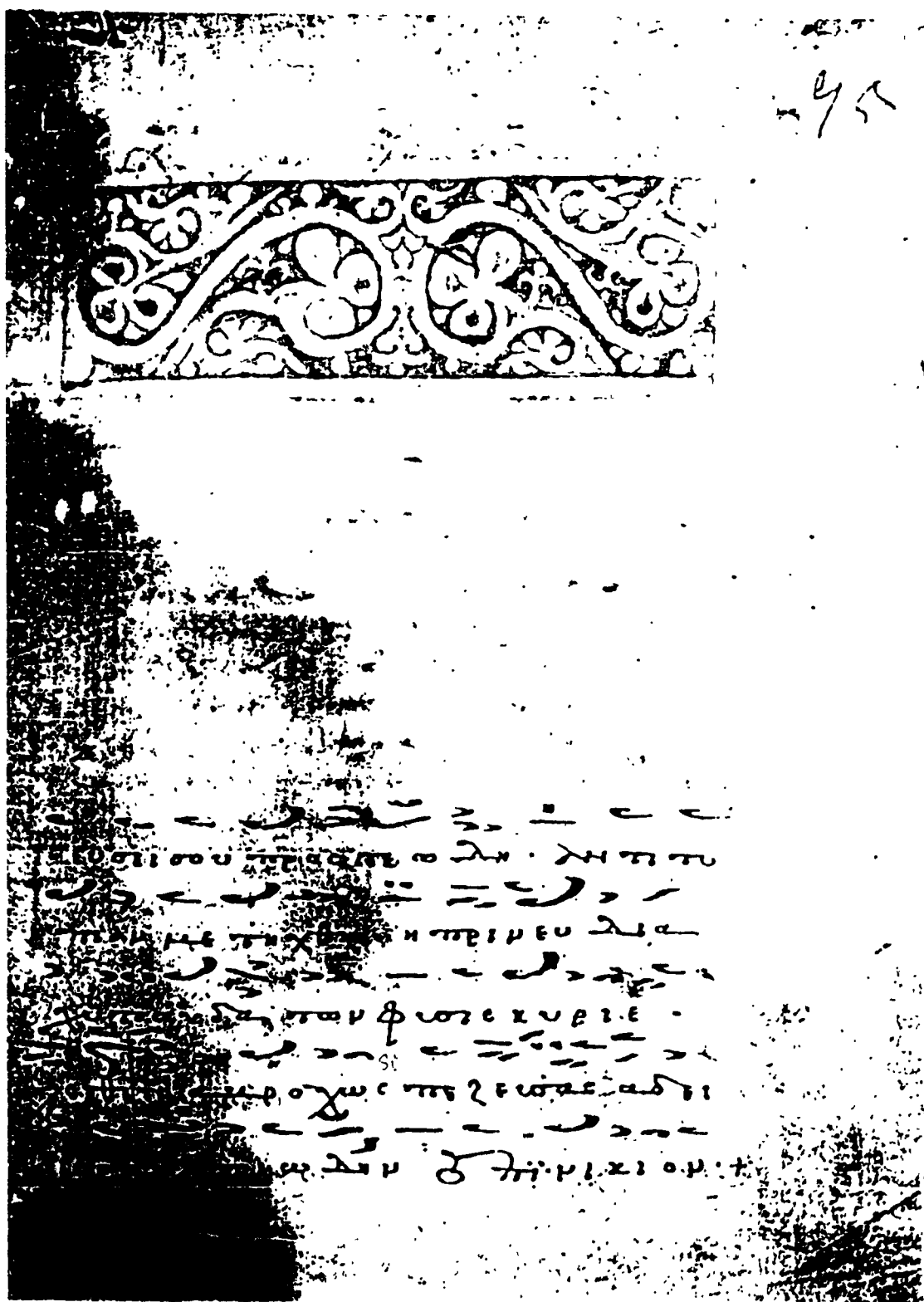
ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη ἡ ἀντιφώνη : —

ἐν σεί σου πρὸς γε ὠδὴν αὐτῇ
ἡ ὑπαί αὐ μετὴ χθι κτάριν
εὐδῖα χυτὸς ὕδατων φύσι
κύριε· ὁ θεὸς αἰροχῶσπε
ξεύσας αὐδεῖ γ. ρα κλῆροιο
δὴν ἐπὶ μιχτὸν
καὶ τὰς χάστας σου αἰμῶν
πᾶν τοῦ αἰμῶτος λοῖπον
ρεῶσόν κύριε σὺ τῆς κα
τὰ πᾶν τοῦ εἴω καὶ θείων πνε
ματι· πᾶσαν τὴν δόξαν
μὲν αὐτῶν ἐμασάχυσον
πᾶν τὸ αὐτὸ τὸ σὸ μοχλῶ
σου αἰετὸς ὠσόν
πᾶν τὸ ῥῖκος κοχλῶσόν

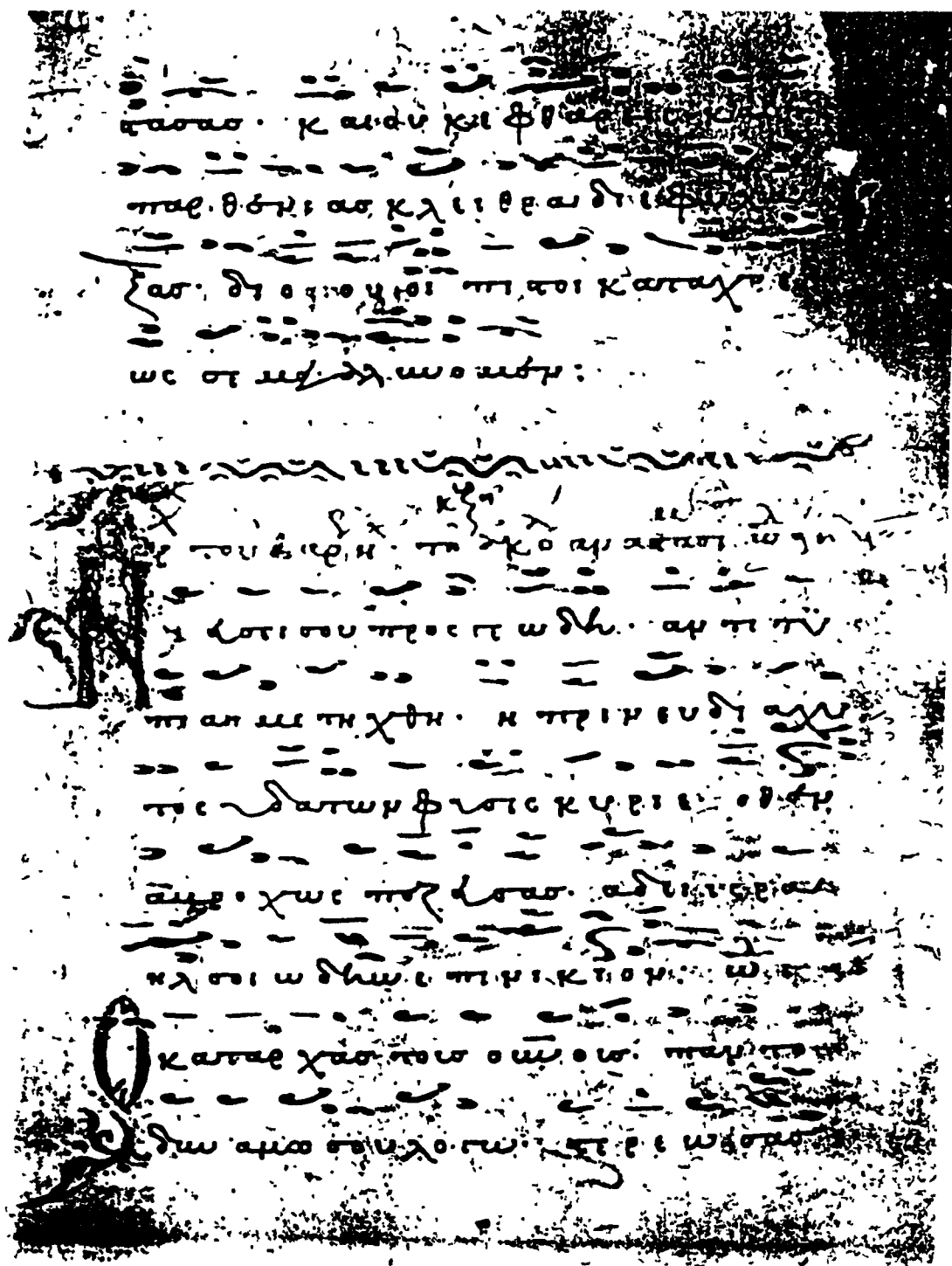

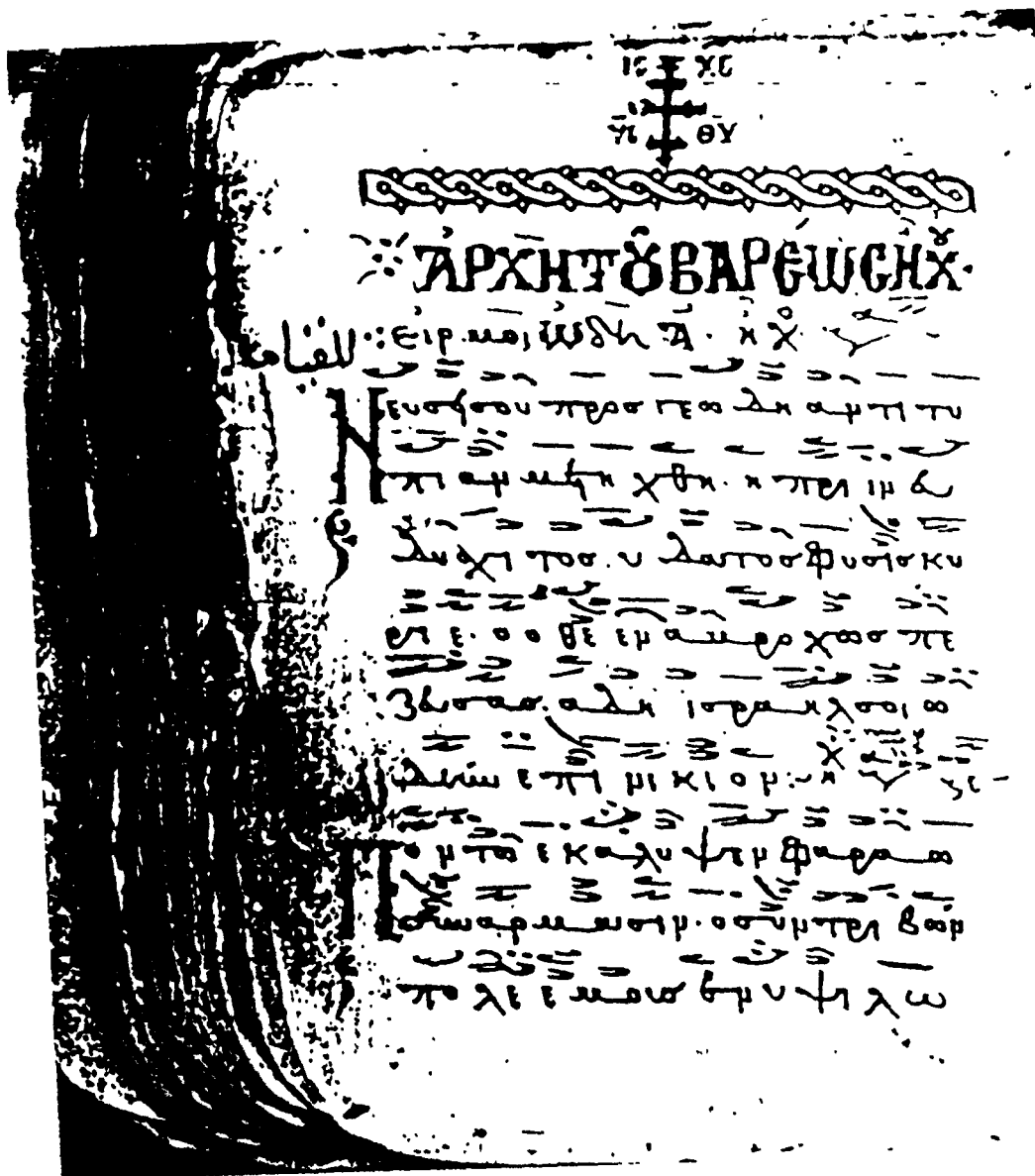

15. Χφ. Καρακάλλου 213, φ. 95r, (14^{ος} αι.)

ἄρμος εἰς τὴν μελέην
 Μὴ τί μιν οὐ εὖ οὐ σωτῆ
 μιν· τὰ ἰλθίς· ἐν τῇ βα
 λει ἄσυν· καὶ σωσθή με ὡς με
 γὰρ· ἡ δὲ λαὸν ὁρῶ ποσὶ·
 σου βῆ καὶ ἀκούου αὐτοῦ·
 Κὺν σὺ σὺν προσεφθί· ἀντί τῷ
 ἡ δὲ μετὰ χρο· ἡ δὲ ἐν δὲ α
 χυτὸς· ὁ δὲ τῶν φωνισκῶν ριθ
 ὁ δὲ ἡ ἀρροχῶς· τὸ δὲ ἐν σῶς·
 ἡ δὲ ἡ ἰσαλλοσι· ὡς δὲ τὸ πῦν
 ἡ δὲ τὰρ χῶς τῶς· ἡ δὲ ὁ μιν·

κι βω τον τριγυρτημον. την
 τοθιορμαρβα χωρσαισα
 γαρη. και τι χορσαι. τω
 κοσμοι. χω κοσμορσω τρι
 αν. α. παρ. τες. ενω. δαισα
 σι. γ. τοις. α. και. τω. παυ. η. ω
 με. γ. υ. ρο. με. η.

+ α. ρ. τ. ο. ν. ι. α. ρ. ι. ω. σ. α. x x δ. ε. δ. ω. θ.

ευ. σι. σ. ου. προ. σ. τ. ω. δ. α. α. η. η.
 τυ. η. η. α. με. τ. η. χ. η. α. η. η. η. η.
 δ. α. χ. η. τ. ο. σ. υ. δ. α. τ. ω. ρ. φ. ω. σ.
 α. ν. ε. ι. ο. θ. ε. ο. α. μ. ρ. ο. χ. ω. σ. η. η. η.
 σ. α. δ. α. η. ο. ρ. α. χ. η. σ. ο. ω. δ. α. η.

